

ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ

Γ. ΟΔΙΑΝ

ΚΑΙ

ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1912

Б

АБРАОҶА ХАМТ

КҶИ

ХАМТ

ХОАМС

АБРАОҶА

ХАМТ

ХОАМС

КҶИ

ХАМТ

ХОАМС

Ι. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ "ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ,, Ι.

Γ. ΟΔΙΑΝ

ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ

ΚΑΙ

ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1912

ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ

ΚΑΙ

ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ Χ...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Τὸ μυστήριον ἐνὸς ἐγκλήματος.

Τὴν 24ην Αὐγούστου 1904, ἡμέραν Σάββατον, αἱ πρῶται τῆς Κ' πόλεως ἐφημερίδες ἀνέγραφον ἕν ἐγκλημα εἰς τὰ ἐπιτόπια αὐτῶν χρονικά.

Μία τῶν καλλίτερον πληροφορημένων, ἡ «Σεφάκ», διηγείτο μετὰ περισσοτέρων λεπτομερειῶν τὴν αἰματηρὰν τραγωδίαν, ἣτις εἶχε σφόδρα ἀνησυχῆσει τοὺς ἀγαθοὺς κατοίκους χωρίων τινῶν τοῦ Βοσπόρου.

«Τὴν προχθесινὴν νύκτα, ἔγραφε, μυστηριώδες ἐγκλημα διεπράχθη εἰς Κανδύλλι. Ὑποπτοὶ κραυγαὶ προερχόμεναι ἐκ τινος οἰκίας, κειμένης μεταξὺ τοῦ χωρίου τούτου καὶ τοῦ Βανη-κιοῖ, καὶ ἣτις ἐνομίζετο ἀκατοίκητος, ὡς καὶ ἡ ἐσπευσμένη φυγὴ δύο ἀτόμων προεἶλκυσαν τὴν προσοχὴν τῶν γειτόνων καὶ πρὸ πάντων τοῦ κηπουροῦ τῆς συνεχόμενης ἰδιοκτησίας, δ-

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀνατύπωσις καὶ ἡ μεταφράσις τοῦ παρόντος ἔργου.

Τύποις Α. Κ. Γεράρδου

στις τὴν ἐπομένην λίαν πρωὶ μετέβη νὰ ἐκθέσῃ τὰς ὑπονοίας του εἰς τὸν ἀστυνομικὸν σταθμάρχην. Κατέθεσεν ὅτι τὴν προτεραίαν εἶχεν ἰδεῖ πέντε ἄτομα εἰσερχόμενα εἰς τὴν οἰκίαν, ὧν τὰ δύο ἐξήλθον βραδύτερον καὶ ἐξηφανίσθησαν τρέχοντα εἰς τὸ νυκτερινὸν σκότος. Ὁ ἀστυνόμος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτῆτου τῆς ἀκατοικήτου οἰκίας, Χασάν Ἀλῆ ἐφάντη ἐκ Βανίκισι, μετέβη ἀμέσως ἐπὶ τόπου. Μόλις ἀνοίξαντες τὴν θύραν εἰσεχώρησαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκίας, παρέστησαν πρὸ φρικώδους θεάματος. Εἰς ἓν ἀρκετὰ εὐρύχωρον δωμάτιον τοῦ ἰσογαίου ἦσαν ἐξηπλωμένα παραλλήλως τρία ἀνθρώπινα πτώματα, πλέοντα εἰς λίμνην αἵματος. Τὸ ἓν ἔφερε βλαβεῖαν πληγὴν εἰς τὸ στήθος· τὸ δεύτερον εἶχε δύο εἰς τὸν τράχηλον καὶ μίαν εἰς τὴν πλευράν· τὸ τρίτον εἶχε τὸ κρανίον διαρρηγμένον διὰ πολλῶν κτυπημάτων κατενεχθέντων διὰ σιδηρᾶς ράβδου ἢ διὰ τεραστίου ροπαλοῦ. Ἐκ πολλῶν νένδειξεων ἐξήγητο, ὅτι τὸ ἓν τῶν θυμάτων εἶχε φρονευθῆ εἰς ἕτερον δωμάτιον καὶ ἀκολούθως μεταφερθῆ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἰσογαίου. Μὴ πιστοποιηθείσης εἰσέτι τῆς ταυτότητός των, ἀδύνατον νὰ ἐκφρασθῆ τις μετὰ δεδαιότητος περὶ τῶν αἰτίων τοῦ ἐγκλήματος, ἀλλὰ τὰ μεγάλα ποσὰ τὰ εὑρεθέντα ἐπὶ τῶν πτωμάτων ἐνδεικνύουσιν ὅτι ἡ ἐκδίκησις καὶ μόνη θὰ εἶνε τὸ ἐλατήριον τῆς τριπλῆς ταύτης βολοφονίας. Οἱ βολοφόνοι δὲν ἔλαβον κἄν τὸν κόπον νὰ ἀποκομίσωσι τὰ χρυσὰ ὀρολόγια καὶ τὰς ἀλύσεις τῶν θυμάτων, οὔτε τὰς ἀργυρὰς σιγαροθήκας των. Ὡσαύτως ἐν τῶν θυμάτων ἔφερεν εἰσέτι δακτύλιον κοσμούμενον ἀπὸ ἀδάμαστα μεγάλης ἀξίας. Τὰ πάντα ἐνεδείκνυον, ὅτι τὰ θύματα ἀνήκον εἰς τὴν ἀρι-

στοκρατίαν ἢ τοῦλάχιστον εἰς τὴν μεσαίαν τάξιν. Ἐπὶ κούτων δὲν ἀνεκλήφθη οὔτε ἐπιστολή, οὔτε ἐπισκεπτήριον, οὔτε ἄλλο τι ἐγγραφον δυνάμενον νὰ καταδείξῃ τὴν ταυτότητα τῶν. Ὁ ἰδιοκτῆτης ἐξετασθεὶς ἐδήλωσεν, ὅτι πρὸ 8 ἡμερῶν εἶχεν ἐνοικιάσει τὴν οἰκίαν του εἰς τινα Ἑλληνα ὀνόματι Γεώργγη Σωτηρίου, εἰς ὃν καὶ παρέδωκε τὰς κλείδας. Ὁ Γεώργγη οὗτος ἐξηφανίσθη καὶ ἡ ἀστυνομία τὸν ἀναζητεῖ. Αἱ ἀνακρίσεις ἐξακολουθοῦν δραστηρίως, εἶνε δὲ πιθανόν ὅτι ἡ σύλληψις τῶν ἐνόχων δὲν θὰ ἐραδύνῃ. Χθὲς τὸ ἑσπέρας ὁ γενικὸς ἐπιθεωρητῆς τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας κ. Λε-Φουλὼν καὶ ὁ ἐσαγγελεὺς Νεσατ ἐφάντη, ἕτεροι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι καὶ οἱ ἰατροὶ Γεωργάκη ἐφ, Ἀπουλλάχ ἐφ. καὶ Ὁσμὰν βέης ἀνεχώρησαν, ἵνα προῶσιν ἐπιτοπίως εἰς λεπτομερεῖς ἀνακρίσεις. Παρὰ τὴν μεγάλην συγκίνησιν, ἣν προὐκάλεσεν ἐν Κανδυλλί καὶ Βανήκισι τὸ ἐγκλημα τοῦτο, ἤκιστα ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀναγνωστῶν τῶν ἐφημερίδων, ὧν ἡ προσαχὴ ἐπεσπᾶτο τότε εἰς τὰ μεγάλα γεγονότα τοῦ Ρωσοἰαπωνικοῦ πολέμου. Ὡς τὸ Σάββατον ἐκεῖνο αἱ ἐφημερίδες ἔθριβον ἐκτεταμένως καὶ σπουδαίως τηλεγραφημάτων ἐκ τοῦ θεάτρου τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὁ ἰαπωνικὸς στρατὸς εἶχε καταλάβει τὸ Λιάου-Γιάγκ. Αἱ σιδηροδρομικαὶ συγκοινωνίαι τῶν Ρώσων εἶχον ἀποκοπῆ καὶ οἱ στρατιῶται τοῦ Τσαρού ἐμάχοντο ὑποχωρητικῶς. Καίτοι τὸ Πόρτ-Ἀρθούρ ἀνθίστατο εἰσέτι, ἡ Ρωσία εὕρισκετο εἰς κρίσιμους στιγμὰς. Τηλεγράφημα ἐκ Παρισίων μάλιστα ἀνέφερεν, ὅτι αἱ Ἑυρωπαϊκαὶ Δυνάμεις εἶχον ἀρχίσει διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν πρὸς μετ-

λάβησιν διὰ τὴν κατάρτυσιν τῶν ἐγθροπραξιῶν. Τὰ τηλεγραφήματα ταῦτα ἀπετέλουν τὸ κύριον θέμα τῶν γενικῶν συζητήσεων. Ἰλιγίστοι δὲ ἐνδιεφέροντο διὰ τὴν τύχην τῶν τριῶν θουάτων τοῦ Κανδυλλί.

Εἰς τὰ δημοσιογραφικὰ γραφεῖα ἐπεκράτει μεγίστη κίνησις. Ἐκείτης ἀνυπομόνως περιέμενε νέας εἰδήσεις· αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες ἐγένοντο ἀνάσπαστοι. Ὁ ρωσοῖαπωνικὸς πόλεμος εἶχε διεγείρει πυρετώδες ἐνδιεφέρον. Οἱ Ἀρμένιοι καὶ οἱ Τούρκοι πρὸ πάντων ἐπεκρότων τὰς συνεχεῖς νίκας τῶν στρατιωτῶν τοῦ Μινιάδου καὶ τὰς μεγάλας αὐτῶν κατακτήσεις.

Ἐξ ἄλλου αἱ ἐφημερίδες, ὡς κατεπίεζεν ἡ λογοκρισία, εἰς τὸν πόλεμον τούτον εἶχον εὐρεῖ ἐξαιρετικὴν εὐκαιρίαν, ὅπως ἐκμεταλλευθῶσι τὴν κοινὴν περιέργειαν καὶ ἐγέμζον τὰς στήλας των μὲ ἀφθόνην λεπτομερείαν ἐπὶ τῶν κινήσεων τῶν ἐμπολέμων. Οἱ συντάτται καὶ οἱ διευθυνταὶ πρὸ πάντων ἠγάγοντο ἀλοφύχως τὴν ἐπ' ἀπειρον διαίωσιν πολέμου τόνον γονίμου εἰς εἰδήσεις. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀσυνήθως κινήσεις, πρωτοφανῆς νευρικότης ἐπεκράτει εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Σεράκ». Οἱ συντάτται ἀπησχολημένοι εἰς τὸ ἔργον των, δὲν εἶχον καιρὸν νὰ ἀνταλλάξωσιν οὔτε μίαν λέξιν. Ὁ μεταφραστὴς τῶν γαλλικῶν πρὸ πάντων Σαδὴκ βέης, βυθισμένος ἀπὸ πρῶτας εἰς τὴν μετάφρασιν μακρᾶς ἐπιστολῆς διαδιδασθεῖσας ἐκ Μουκδεν πρὸς τὴν παρισινήν («Ζουρνάλ») ὑπὸ τοῦ ἀνταποκριτοῦ τῆς Λουδοβίκου Ναδάου, οὐδὲως εἶχεν ἀνακύψει ἐκ τῆς τραπέζης του.

Τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν μετὰ μεσημβρίαν ἐπεράτωσε τὴν ἔργασίαν του καὶ τότε μολίς ἐνθυμούμενος, ὅτι δὲν

εἶχε γευματίσει· ἔρριψε τὸ «καλέμι» του καὶ παρήγγειλε τὸ γεῦμα εἰς τὸ ἀπέναντι ξενοδοχεῖον.

Ὁ ρέπορτερ τῆς «Σεράκ» Ἄππουλλάχ ἐφέντης, σπυρὶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην διέτρεχε τὰς ἐφημερίδας, καπνίζων ἐν σιγαρέττον τὸν ἠρώτησε:

—Ἐδίδαχτες τὸ κακούργημα τοῦ Κανδυλλί;

—Τί κακούργημα;

—Τριπλῆ βολοφονία πρὸς μίαν ἑπαυλιν. . . δὲν εἶναι κατὶ συνηθισμένο. . . .

—Δωσέ μου νὰ ἰδῶ.

Ὁ Σαδὴκ βέης ἀναγνώσας τὴν περικοπὴν, ἣν ἀνωτέρω ἀναφέραμεν, προσέθετο:

—Φοβερὸν ὅσον καὶ παράδοξον. Ἄλλὰ ποῖοι εἶναι οἱ φονευθέντες;

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς ὑπάλληλος ἔφερεν εἰς τὸν Σαδὴκ βέην τὰ τηλεγραφήματα ἐνὸς ἐκ τῶν πρακτορείων καὶ ὁ μεταφραστὴς τῆς «Σεράκ» ἤρξατο ἀναγνώσκων ἀπλήστως τὰς εἰδήσεις.

Αἰφνης ἐκφέρων κραυγὴν χαρᾶς,

—Ἐπίσημον τηλεγράφημα διὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Λιάο-Γιάγκ, εἶπε.

Κατόπιν λαθὼν τὸ τηλεγράφημα ἔσπυσεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἀρχισυντάκτου. Ὁ Σαδὴκ βέης ἦτο νέος 25 ἐτῶν, ἀναττήματος μετρίου, μὲ μαῦρον μύστακα, μόλις πυκνούμενον, κομψότατος καὶ λεπτός. Τὸ χρωσπὸν βλέμμα του, εἰλικρινές καὶ συμπληθητικὸν συνάμα, ἐνέπνεε τὴν ἐμπιστοσύνην. Εἶχε σπουδάσει εἰς τὸ Λύκειον τοῦ Γαλατὰ Σεραίου καὶ ἀποδύθῃ τὸ δημοσιογραφικὸν στάδιον, εἰς τὸ ὅποιον ἀπὸ μικρῆς ἔκκλιε, διότι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν σπουδῶν του παρηγο-

λούθει ἐμμανῶς τὴν ἐλαφρὰν φιλολογίαν καὶ ὠνειροπόλει διαρκῶς μυθιστορήματα καὶ στίχους. "Ἦθελε νὰ γείνη ποιητής. Ἄλλ' ἀφ' ἐνὸς ἡ λογοκρισία, ἀφ' ἑτέρου δὲ αἱ ἐπαγγελματικαὶ τοῦ ἀσχολίαι ἦσαν ἀνυπέριθλητα ἐμπόδια διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν πόθων του. Ὅπως δὴ ποτε εἰς τὰ γράμματα ἀφιέρωνεν ὅλας τὰς διαθέσιμους τοῦ σιγῆς καὶ εἶχεν ἤδη γράψει ἐρωτικὸν μυθιστόρημα, ἀνέμενον δὲ μόνον τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως τὸ δημοσιεύει.

Εὐφυῆς, πολυπρὸς, ἐπιδέξιος καὶ ἐργατικώτατος εἶχε μάθει τελείως τὴν γαλλικὴν καὶ εἶχεν ἀποκτήσει φήμην μοναδικῆς μεταφράστου. Φιλελεύθερος, ἐπαναστατικὸς μάλιστα ἐν τῷ Λυκείῳ, εἶχε διατηρήσει τὰς αὐτὰς πεποιθήσεις καὶ ἐξεληθὼν αὐτοῦ· ἀλλ' ὡς οἱ πλείστοι τῶν συμμαθητῶν του ἠναγκάζετο νὰ ἀποκρύπτῃ τὰς πεποιθήσεις του καὶ νὰ συμφορεῖται πρὸς τὸ περιβάλλον, ἐν ᾧ ἔζη. Καίτοι συνεπάθει μεγάλως πρὸς τὸν ἀγῶνα τῶν νεοτύρκων ἐν τούτοις ποτὲ δὲν εἶχεν ἔλθει εἰς γένηται μετ' αὐτῶν. Τούτῳ ἀπέφευγε μάλιστα μὴ ἐπιθυμῶν νὰ ἐκτεθῆ. Ἡ ζωηρότης του καὶ τὸ ἔμφρον ἥθος του, ἀτίνα τὸν καθίστων ἱκανὸν νὰ θυσιάσῃ ἀδιστακτικῶς τὴν ζωὴν του, εἶχον ἀμυρανοῦθαι ἀπὸ κάποιαν ἀπάθειαν, δημιουργημάτων τοῦ περιβάλλοντος. Καταλιπὼν τὸν ἀριστοκράτην ὁ Σαδὴκ βέης ἐγευματίσεν ἐν σπουδῇ, ἐπῆρε τὸν συνήθη καφέν του, ἤναψε ἕνα σιγαρέττον καὶ ἐπέδθη εἰς τὴν μετάφρασιν τῶν ἐφημερίδων τῶν συσσωρευμένων εἰς τὸ γραφεῖόν του.

Τὸ ἑσπέρας κατέλιπε τὴν ἐργασίαν του καὶ ἤτοιμάσθη νὰ ἀναχωρήσῃ, ὅτε ὁ λογοκριτὴς εἰσῆλθε πνευ-

στιῶν καὶ ἀποτεινόμενος εἰς τὸν συντάκτην τὸν ἐπιφορτισμένον τὰ χρονικά, ἠρώτησεν ἀνησυχῶς:

— Ἐγράψατε τίποτε διὰ τὸ ἐγκλημα τοῦ Κανδιλλῦ;

— Ὅχι. Ἐστείλαμεν ἐκεῖ ἕνα ρεπορτέρ νὰ μάθῃ.

— Μὴ δημοσιεύετε οὕτε μίαν γραμμὴν διὰ τὴν δολοφονίαν αὐτῆν. Ἔτσι διατάζει ὁ Χιτσιζή βέης. Προσέξατε μὴ παραβῆτε τὴν διαταγὴν του, διότι ἡ ἀμπέξετε... Νὰ δημοσιεύετε μόνον τὰς ἐπισήμους ἀνακοινώσεις τῆς ἀυτονομίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ἠνωθήσατε;

— Βεβαίως.

Ὁ Σαδὴκ βέης βλέπων ὅτι τὸ ζήτημα δὲν ἀπέβλεπεν αὐτόν, ἐξῆλθε. Εἰς τὴν θύραν παρετήρησε τὸ χρυσοῦν ὠρολόγιον του.

— ὦ! εἶναι ἀργά, εἶπε.

Καὶ διὰ τῆς Μ. ὁδοῦ τῆς Ὑ Πύλης διεμβύθη εἰς Σιρκετζή.

Ὁ καιρὸς ἦτο πληκτικὸς. Καίτοι ὁ ἥλιος εἶχε δώσει ἢ θερμότητος τοῦ ἀκόμη λίαν αἰσθητῆ.

— Τί πληκτικὸς καιρὸς, εἶπε.

Κατόπιν ἐνθυμούμενος τοὺς λόγους τοῦ λογοκριτοῦ, — Διὰ τί μᾶς ἀπαγορεύουν νὰ γράφομεν διὰ τὸ ἐγκλημα; Μήπως ἐνέχεται ὁ Ἀπτοῦλ Χαμητ;

Εἶχε φθάσει πρὸ τοῦ ζυθοπωλείου τοῦ «Καυκάσου». Ἐκαμε κίνημα διαταγῆ, παρετήρησε τὸ ὠρολόγιον του καὶ εἶπε:

— Δὲν εἶναι ἀκόμη ἡ ὥρα τοῦ βαποριοῦ. Ἐγὼ καιρὸν νὰ πῶ ἕνα ποτήρι μύρα.

Εἰσῆλθεν. Ἡ αἴθουσα ἔγεμε κόσμου. Οἱ πλείστοι τῶν πελατῶν ἦσαν Ἕλληνες καὶ Εὐρωπαῖοι, ὑπάλληλοι τοῦ σιδηροδρόμου.

Μόλις ἐκάθισεν ὁ Σαδῆκ βέης εἶδεν ἓνα νέον νὰ τὸν προσεγγίζῃ καὶ νὰ τοῦ λέγῃ χωρὶς:

—Μπα! ἐσύ;

—Ἐγώ. Μόλις ἦλθα κἀθίσε.

Ἐ νεοελλῶν δὲν ἀνέμενε τὴν πρόσκλησιν διὰ νὰ λάβῃ ἓνα κἀθίσμα.

Ὀλίγα ἔτη μεγαλειέτερος τοῦ Σαδῆκ βέη ἦτο ὕψη-λόσωμος καὶ ρωμαλέος νέος μὲ ξανθὸν μύστακα. Ἦσαν συμμαθητὰ καὶ εἶχον ἀφοσιώσῃ μαζὴ.

Καίτοι σπασιώτατα συνηγνῶντο, εἶχον διατηρήσει ἕνεκα τῆς ὁμοιότητος τοῦ χαρακτήρος τὴν παλαιὰν στενὴν φιλίαν των. Ὁ παλαιὸς συμμαθητὴς τοῦ Σαδῆκ ὀνομάζετο Ἀλῆ Ὁσμὰν. Ὁ πατὴρ του ἦτο εἰς τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας καὶ εἶχε τοποθετῆσει τὸν υἱὸν του εἰς μίαν ἀρκετὰ καλὴν θέσιν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ καθήκοντά του δὲν συνεφέρονον ποσῶς μὲ τὰς ὁρέξεις του αἰ ἐκ τοῦ ὑπουργείου ἀπουσία του ἦσαν συχνόταται διήρχετο τὸν καιρὸν του εἰς τὴν ἀλυσίαν, πρὸς ἣν ἠρθάνετο μεγάλην κλίσιν. Κατώκει μὲ τὰ τῶν γονέων του εἰς θαυμασίαν ἔκτασιν κειμένην ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ Βοσπόρου ἐν Μπογιατζι-κιάι. Ἐκεῖ δὲ ἀφοσιώθη παιδιᾶσθαι εἰς τὴν προσφιλεῖ αὐτοῦ ἐνασχόλησιν, εἰς ἣν κατηγάλισκε τὸ πλεῖστον τοῦ διαθέσιμου καιροῦ του.

Ἐ Σαδῆκ βέης γνωρίζων τὴν ἀδυναμίαν του, εἶπε:

—Πῶς συμβαίνει καὶ μὲ αὐτὴν τὴν ζέστη δὲν ἐπῆρες καμμιά βάρκα νὰ πάς ἔς τὸ φάρεμμα;

—Ἄλλοιμονον ἀγαπητέ μου! ἀπὸ δύο ἡμερῶν δὲν εἶχα καιρὸν οὔτε νὰ ἀναπνεύσω.

—Τί συμβαίνει;

Ἐ Ἀλῆ Ὁσμὰν ἀπήνησε χαμηλοφώνως.

—Δὲν ἐδιδάσκαες λοιπὸν τὸ ἐγκλημα τοῦ Κανδυλλί; ὅλη ἡ ἀστυνομία εἶναι ἔς τὸ πόδι.

—Τὸ ξεύρω. Ἀπόψε μάλιστα ὁ λογοκριτὴς ἀπήγούρευσε κατηγορηματικῶς νὰ γράψωμέν τι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

—Βέβαια. Τὸ μυστήριον λαμβάνει μεγαλειέτερας διαστάσεις.

—Εἶναι ἀναμεμιγμένως ὁ Ἀπτοῦλ Χαμὴτ εἰς τὴν ὑπόθεσιν;

—Τούναντιὸν μάλιστα φαίνεται τὸ πλῆγμα εἶναι ἐναντίον του.

Καὶ λέγων ταῦτα ὁ Ἀλῆ Ὁσμὰν παρετήρησε γύρω τὴν αἴθουσαν, ἀλλὰ δὲν εἶδε τίποτε ὑποπτον. Ὑπάλληλος ὢν τῆς ἀστυνομίας, ἐγνώριζεν ὅλους σχεδὸν τοὺς κατασκόπους, καίτοι δὲ δὲν εἶχε νὰ φοβηθῇ τίποτε, δὲν κατέλειπε τὴν μεγάλην ἐπιφυλακτικότητά του.

Καὶ προσθέσας.

—Δὲν εἶναι κανεὶς. Δυναμέθα νὰ ὁμιλήσωμεν.

Ἐ Σαδῆκ βέης ἐφλέγετο ὑπὸ τῆς ἀνυπομονησίας. Τὸ μυστηριώδες ὕψος τοῦ φίλου του εἶχε διεγείρει τὴν περιέργειάν του. Αὐτός, ὅστις ἀπὸ πρώτας τόσον ὀλίγον εἶχεν ἐνδιαφερθῆ διὰ τὰ τρία θύματα, ἀνυπομονεῖ νῦν νὰ μάθῃ καὶ τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας τῆς ὑποθέσεως; ἐκένωσε τὸ ποτήριόν του καὶ εἶπε:

—Λέγε γρήγορα δὲν ἔχομεν καιρὸν.

—Ἐν πρώτοις θὰ σοῦ εἰπῶ, ὅτι ἡ ταυτότης τῶν θυμάτων εἶναι γνωστὴ. Καὶ οἱ τρεῖς εἶναι ἀπὸ τοὺς χαφιέδες τοῦ Γιλδίς.

Ὁ Σαδῆκ βέης ἀνεσκήρτησε.

— Ἀδύνατον.

— Καὶ ὅμως ἔτσι εἶναι. Ὁ εἰς μάλιστα ἐξ αὐτῶν ὁ Ἄγμετ Σαμῆ βέης, εἶναι ἐκ τῶν μάλλον εὐνοουμένων τοῦ Σουλτάνου.

— Καὶ οἱ δολοφόνοι εἶναι γνωστοί;

Κατὰ τὰς ἐξακριβώσεις τῆς ἀνακρίσεως ἐλατήρια τοῦ ἐγκλήματος δὲν εἶναι οὔτε ἡ κλοπή, οὔτε ἡ ἐκδίκτηρις. Τὸ ἐγκλημα εἶναι ἔργον μυστικῆς ὀργανώσεως. Ἐὖθ' διατὶ ἀνεστατώθη τὸ Γιλδίξ καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀτυνομίας.

— Ἀνεκάλυψαν κανὲν ἕγνος ἀπὸ χθές;

— Κανένα. . . Ὑπεβάλλομεν εἰς μακρὰν καὶ λεπτομερῆ ἀνάκρισιν τὸν ἰδιοκτήτην τῆς οἰκίας. Πρὸ οὐκτὼ ἡμερῶν τὴν ἐνοικίασεν εἰς ἓνα Ἑλληνα Γεώργην Σωτηρίου.

Ἐπειδὴ οὗτος ἐπλήρωσε προκαταβολικῶς τὸ ἐνοίκιον ἐλεκλήρου ἔτους, δὲν τοῦ ἐξητήθη ἐγγυητής. Μεθ' ἄλλας τὰς ἀναζητήσεις δὲν ἤδυνήθημεν ἀκόμη νὰ εὑρωμεν αὐτὸν τὸν Γεώργην, ὅστις ἂν δὲν εἶναι εἰς τῶν δολοφόνων θὰ εἶναι ἀσφαλῶς, εἰς τῶν συνενόγων. Κατὰ τὰς καταθέσεις τοῦ κηπουροῦ, τὰ δύο ἄτομα, τὰ ὁποῖα συνώδεον τοὺς τρεῖς δολοφονηθέντας χαφιέδες ἦσαν τούρκοι. Ἀναμφιβόλως δὲ αὐτοὶ θὰ εἶναι καὶ οἱ δολοφόνοι.

— Δὲν πιστεύω νὰ πρόκηται περὶ μυστικῆς ὀργανώσεως φαντάζεσαι μάλλον, ὅτι θὰ πρόκηται περὶ γυναικοδουλειᾶς.

— Ὅχι! πρόκειται περὶ μυστικῆς ὀργανώσεως ὑπάρχουν ἀποδείξεις περὶ τούτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Πτώμα ἐντὸς φρέατος.

Οἱ δύο φίλοι ἐκένωσαν τὰ ποτήριά των καὶ διέταξαν νὰ τοῖς προσκομισθῶσι νέα ποτὰ. Κατόπιν ὁ ἀτυνομικὸς χαμηλώνων τὴν φωνὴν του ἐπανέλαβε:

— Ὅχι! εἶναι ἀναμφίβολου, ὅτι τὸ ἐγκλημα τοῦτο δὲν διεπράχθη ἀπὸ δύο μόνον ἄτομα. Κατὰ πᾶσαν δὲ πιθανώτατα εἶναι ὁ πρόλογος σειρᾶς ἐγκλημάτων.

Ὁ δημοσιογράφος μειδιῶν ἐλαφρῶς ἀπήντησεν:

— Ἀγαπητέ μου, ἡ φαντασία σου εὐρίσκειται ἐν ὑπερδιεγέρσει. Σὺ ὁ ἴδιος δημιουργεῖς ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ σου ὀλόκληρον μυστιόρημα.

— Δὲν εἶναι μυστιόρημα, ἀλλ' ἀναμφισβήτητος πραγματικότης.

— Ἐπὶ τέλους ἄς ἴδωμεν τὰς ἀποδείξεις.

— Ἄκουσε Σαδῆκ. Ἄλλα πρόσεξον μὴ τὸ ἀποκαλύψης, διότι θὰ καταστραφῶμεν καὶ αἱ δύο.

— Μὴ φοβεῖσαι δι' αὐτὰ, λέγε.

— Σήμερον τὴν πρωΐαν οἱ ἰατροὶ Σαλήμ πατᾶς καὶ Σιμῶν βέης πρόέβησαν εἰς νεκροψίαν ἐπὶ τῶν πτωμάτων. Τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν ἔφερον ἄνωθεν τοῦ δεξιῦ μέρους τοῦ στήθους σημεῖον κυανῶν, βαθύς χρώματος παριστῶν τὸν ἀριθμὸν «1» ὑπεράνω τοῦ ὁποίου εὐρίσκοντο τὰ γαλλικὰ γράμματα «M. A.».

— Παράδοξον! Καὶ τί νομίζεις ὅτι σημαίνουν τὰ γράμματα αὐτὰ;

— Τὸ δεύτερον θῆμα ἔφερον εἰς τὸν τράχηλον τὰ ἴδια γράμματα «M. A.» καὶ τὸν ἀριθμὸν «2». Τέλος τὸ τρίτον πτώμα ἔφερε τὰ ἴδια ἀρχικὰ στοιχεῖα καὶ

τὸν ἀριθμὸν «3» εἰς τὴν ἀριστερὰν κνήμην. Τί φρονεῖς λοιπὸν δι' αὐτά;

—Παράδοξον. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους τί συμπεραίνετε;

—Ἀπλούστατον· ὅτι τὸ ἐγκλημα διεπράχθη ἀπὸ μυστικῆν ὀργάνωσιν· ἔσον ἀφορᾷ τοὺς ἀριθμοὺς 1, 2, 3, ἐνδεικνύουσιν ὅτι ἂν ἡ μυστικὴ αὕτη ἑταιρία δὲν ἀνακαλυφθῆ αἱ δολοφονίαι θὰ ἐξακολουθήσωσιν ὑπὸ τοῦς ἀριθμοὺς 4, 5, 6, 7, κτλ.

—Καὶ ἐχετε κανένα ἴχνος;

—Πρὸς τὸ παρὸν ἡ μὴν μᾶς ἐλπίς εἶνε ὁ κηπουρός, ὅστις εἶδε 5 ἄτομα νὰ εἰσέρχονται εἰς τὴν οἰκίαν καὶ νὰ ἐξέρχονται πρέχοντα· αἱ καταθέσεις του ἄλλως τε εἶναι ἀρκετὰ σαφεῖς. Τὰ πέντε ἄτομα ἤλθον διὰ λέμβου καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν διὰ τῆς θύρας, ἧτις κείται ἀπέναντι τῆς θαλάσσης, διότι ἡ οἰκία ἔχει δύο ἐξόδους. Ἐκάθισαν, ἔπιον μαστίχαν, ἐζήτησαν μάλιστα καὶ νερὸ ἀπὸ τὸν κηπουρὸν, ὅστις βεβαίῳ, ὅτι δύναται νὰ ἀναγνωρίσῃ τοὺς δολοφόνους, ἀφοῦ συνωμίλησε μαζὴ τῶν. Αὐτὸς ἄλλως τε βεβαίῳ, ὅτι ἦσαν τοῦρκοι.

—Καὶ εὐρήκατε τὸν βαρκάρη, ποῦ τοὺς ἔφερε;

—Ὅχι ἀκόμη.

Οἱ δύο νέοι ἐσιώπησαν πρὸς στιγμήν. Κατόπιν ὁ Ἄλῃ Ὀσμὰν ἐκέλευσε τὸ ποτήριόν του, ἤγαψε ἐν σιγαρέττον καὶ ἐξήκολούθησε.

—Ἐννοεῖς λοιπὸν τώρα, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ συνήθους ἐγκλήματος, περὶ μιᾶς κοινῆς δολοφονίας. . . Τὸ Γιλδίξ εἶναι ἄνω κάτω. Κάθε στιγμήν δέκα ὑπαπισταὶ ἔρχονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας διὰ νὰ δώσωσι νέας ὁδηγίας. Ἡ τελευταία διαταγὴ ἦτο

νὰ ἀπαγορευθῆ εἰς τὸν τύπον νὰ γράφῃ περὶ τοῦ ἐγκλήματος. Ἐδόθη μάλιστα αὐστηρὰ διαταγὴ εἰς τοὺς χαφιέδες νὰ παρακολουθῶσιν ὅλους τοὺς ὀμιλοῦντας διὰ τὸ ἐγκλημα εἰς τὰ δημόσια μέρη. Μὴ τὸ λησμονῆς λοιπὸν καὶ πρόσεχε. Μὴν ἀνοίγῃς τὸ στόμα σου διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν οὔτε εἰς τὸ βαπόρι, οὔτε ἀλλοῦ πουθενά. Νὰ μὴ προσέρῃς μάλιστα οὔτε τὸ ὄνομα Κανδυλλά. Νὰ μὴ προσέρῃς καν οὔτε τὸ ὄνομα Κανδυλλά. . .

Ὁ δημοσιογράφος παρετήρησε τὸ ὠρολόγιόν του.

—Ε! εἶπεν, εἶναι ἀργά· ἄς πληρώσωμεν καὶ ἄς πηγαίνωμεν.

—Ἐγὼ θὰ μείνω ἀκόμη ὀλίγον καὶ κατόπιν θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ὁ πασᾶς ἐναι εἰς τὸ Γιλδίξ καὶ πρέπει νὰ περιμένω νὰ ἐπιστρέψῃ. Διότι ἐγὼ πρέπει νὰ συντάξω τὰς ἐκθέσεις, τὰς σχετικὰς μὲ τὸ ἐγκλημα.

—Ὡστε θὰ ἐργασθῆς καὶ τὴν νύκτα.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμὰν ἀτενίζων αὐτόν:

—Δυστυχῶς! Ναι.

Καὶ ὁ Σαδῆκ γελῶν.

—Κάθε κακὸν ἔχει καὶ τὸ καλὸ του. Τὸ ἐγκλημα τοῦ Κανδυλλά θὰ κάμῃ εὐτυχὴ τὰ φάρια τοῦ Βοσπόρου. Θὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὰ ἀγχίστεριά σου κάμποσες ἡμέρες καὶ θὰ κοιμῶνται ἤσυχα.

Ὁ Σαδῆκ ἐπλήρωσεν, ἐχαίρετισε τὸν φίλον του καὶ διηυθύνθη ταχέως πρὸς τὴν γέφυραν.

Κατοικῶν ἐν Ἐρέν-κιάι, εἶχεν ἀρκετὸν δρόμον νὰ διανύσῃ εἰσέτι.

Ἡ διήγησις τοῦ φίλου του τὸν εἶχεν ἀναστατώσει. Ἐνῶ κατ' ἀρχὰς οὐδεμίαν σημασίαν εἶχε δώσει εἰς

τὸ ἐγκλημα τοῦ Κανδυλλί, τώρα ἐσκέπτετο διαρκῶς αὐτό. Ἀπομονωθεὶς εἰς μίαν γωνίαν τοῦ ἀμφολείου καὶ εἶτα τῆς σιδηροδρομικῆς ἀμάξης ἀνεμιμνήσκετο τῶν λεπτομερειῶν, τὰς ὁποίας ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν βέης τῷ εἶχε διηγηθῆ.

—Τί νὰ σημαίνουν τὰ σημεῖα, ἅτινα παρατηρήθησαν ἐπὶ τῶν πτωμάτων; τί ἀριθμοὶ εἶναι αὐτοί; Ἐὰν παραδεχθῶμεν, ὅτι τὸ ἐγκλημα διεπράχθη ἀπὸ μυστικὴν ὀργάνωσιν, τί συμφέρον εἶχον οἱ δολοφόνου νὰ σημειώσωμεν τὰ θύματά των μὲ ἀριθμούς. Αὐτὸ εἶναι ἐπικίνδυνος ἀπερισκεψία. Καὶ ἐὰν ἡ μυστικὴ αὕτη ὄργανωσις ὑφίσταται, ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς; Εἶναι ἐπαναστατικὴ ἔταιρία; ἢ μία συνωμοσία ἀποβλέπουσα μόνον εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῶν χαφιέδων;

Εἰς μάτην ὁμοῦς ὁ Σαδῆκ βέης κατηγάλισκε τὸ πνεῦμά του, προσπαθῶν νὰ εὕρῃ ἀπαντήσεις εἰς τὰ ἐρωτήματα ταῦτα.

Ἡ σιδηροδρομικὴ ἀμαξοστοιχία ἐσταμάτησεν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Ἐρένκιοῦ. Εἶχεν ἐπέλθει ἤδη ἡ νύξ. Ὁ νεαρὸς δημοσιογράφος ἔσπευσεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κειμένην ἄρκετὰ μακρὰν τοῦ σταθμοῦ.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Σαδῆκ ἀνέγνωσεν ἐπισταμένως τὰς πρωϊνάς ἐφημερίδας. Ἦθελε νὰ ἴδῃ, ἐὰν ἔγραφόν τι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. Ὅλοι δὲν ἀνέφερον ἄλλο τι, εἰ μὴ μόνον τι ἀκόλουθον συντομωτάτην ἀνακοίνωσιν τῆς ἀστυνομίας.

«Αἱ διενεργούμενα ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἀνακρίσεις διὰ τὴν τριπλῆν δολοφονίαν τοῦ Κανδυλλί ἐξακολουθοῦσι καὶ ὑπάρχει μεγάλη πιθανότης, ὅτι οἱ ἐνοχοὶ δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ ἀνακαλυφθῶσι.

Τὸ ἑσπέρας ὁ Σαδῆκ, καταλιπὼν τὴν ἐργασίαν του, μετέβη καὶ πάλιν εἰς τὸ ζυθοπωλεῖον, ἐλπίζων νὰ συναντήσῃ ἐκεῖ τὸν Ἄλῃ Ὀσμάν καὶ νὰ συλλέξῃ νέας πληροφορίες. Δὲν τὸν εὗρεν ὁμοῦς. Μετὰ ματαίαν ἀναμονὴν, ἀπαγορευθεὶς ἔλαβε καὶ πάλιν τὴν εἰς Ἐρένκιοῦ ἀγούσαν.

Πολλὰς ἡμέρας κατόπιν ὁ Σαδῆκ ἐπανήρχετο τακτικῶς εἰς τὸ ζυθοπωλεῖον.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν δὲν ἐνεφανίζετο.

Αἱ ἐφημερίδες συμφώνως πρὸς τὰς ἀψήλας διαταγὰς, ἅς εἶχον λάβει, ἐτήρουν ἀπόλυτον ἐπὶ τοῦ ζήτηματος σιγὴν. Παρῆλθον οὕτω δέκα πέντε ἡμέραι. Ὁ Σαδῆκ ἀφοσιωθεὶς εἰς τὰς ἀσχολίας του ἐλησμένησε παντελῶς τὸ ἐγκλημα τοῦ Κανδυλλί ὡς καὶ τὰς ἐκμυστηρεύσεις τοῦ φίλου του.

Μίαν Δευτέραν κατέλιπε λίαν ἐνωρίς τὴν οἰκίαν του καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸν σταθμὸν τοῦ Ἐρένκιοῦ... Πλησίον τοῦ σταθμοῦ τὸ βλέμμα του εἰλκύθη ἀπὸ συγκέντρωσιν ἀνθρώπων πολλῶν πλησίον μιᾶς οἰκίας ἀποτεφρωμένης.

Παρατήρησε τὸ ὥρολόγιόν του καὶ εἶπε καθ' ἑαυτόν, βαδίζων βραδέως:

—Τὸ πρᾶϊνον θὰ ἀναχωρήσῃ μετὰ εἴκοσι λεπτά. Ἄς ἴδωμεν λοιπὸν τί τρέχει.

Διήυθνε τὸ βῆμά του πρὸς τὴν συγκέντρωσιν, ὅταν μία φωνὴ γνωστοτάτη τοῦ ἐφώναξ:

—Καλὴ ἡμέρα, Σαδῆκ βέη. Ποῖος ἀέρας σ' ἔφερεν ἐδῶ;

—Τί τρέχει;

—Διάβολε! ἓνα σπουδαιότατον νέον διὰ τὴν ἐφημερίδα σου.

Ἐπισημασθέντες ὁ Σαδὴκ βέης ἐπλησίασαν. Οἱ περίεργοι ἦσαν ἐσκυμμένοι ἐπὶ πτώματος ἀνδρὸς ἡμιγυμνοῦ ἐξηπλωμένου κιατὰ γῆς.

Ἐπισημασθέντες μετὰ τοῦ Σαδὴκ βέης ἦτο εἰς ὑπάλληλος τῆς Υ. Πύλης, ὀνόματι Σαίτ βέης, διηγήθη ὅτι τὸ γεγονός ὡς εἴη:

—Σήμερον τὴν αὐγὴν εἰς χωρὶκὸς ἤλθε νὰ πάρῃ νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι, ποῦ βλέπετε ἐκεῖ, εἶπε δεικνύων διὰ τῆς χειρὸς. Ἄμα ἔριψε τὸν κάδον, ἤρθανθη ὅτι οὕτως προσέκρουσε εἰς σῶμα συμπαγές. Ἀμέτωπος ὑπεπευθεὶς κἀκεῖ ἐφόναξε καὶ ἄλλους ἀνθρώπους, οἵτινες ἀνέστειρον ἀπὸ τὸ φρέαρ τὸ πτώμα αὐτό.

—Καμία αὐτοκτονία βεβαίως;

—Ποιὸς ἔξυρε!... αὐτοκτονία ἢ ἐγκλημα. Ἐκ τῶν ἐνδυμάτων φαίνεται, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀνθρώπου τοῦ λαοῦ.

—Ἐγνώσθη ποιὸς εἶναι;

—Ὅχι ὡπωσδήποτε δὲν εἶναι ἀπ' ἐδῶ.

Ἐπισημασθέντες ὁ Σαδὴκ βέης παρετήρησε τὸ ὥρολόγιόν του. Ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα τῆς ἀμαξοστοιχίας.

Ἐν τούτοις προὐχώρησεν ὀλίγα βήματα διὰ νὰ παρατηρήσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὸ θῦμα.

Διασχίσας τὸ πλῆθος μὲ τὴν τόλμην δημοσιογράφου ἐπλησίασαν.

Ἐκεῖνος, ἦτο ἀνὴρ ρωμαλέος, τεσσαράκοντα ἐπιπέτου ἐτῶν, μὲ ξανθὸν μύστακα.

Ἐκ πρώτης ὄψεως ἐπέειθε τὸ τις, ὅτι ὁ θάνατος εἶγεν ἐπέλθει προσφάτως.

Τὸ πτώμα ἔφερε πανταλόνιον καὶ γελέκιον.

Ἐνστικτικῶς ὁ Σαδὴκ βέης ἐκκλινεν ἐξετάζων τὸ πρόσωπον καὶ τὸ στήθος. Παρατήρησεν ἓν σημεῖον ἐπὶ τοῦ δεξιτοῦ ὤμου.

Διὰ νὰ ἴδῃ καλλίτερον ἐγονάτισε κλινῶν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἔμπροσ.

Ἐκεῖνος διέδραμε τὰ μέλη τοῦ δημοσιογράφου. Ἐκεῖνος ἔφερε τὰ σημεῖα «Μ. Α.» καὶ ὑπεράνω τούτων τὸν ἀριθμὸν «4».

Ἐπισημασθέντες ὁ Σαδὴκ βέης ἀνηγγέρθη καὶ προσεπάθησε νὰ ἀποκρύψῃ τὴν τυγκίνησίν του.

Ἐπισημασθέντες τὸν ὅποιον δὲν διέφυγε τὸ κίνημα τοῦτο, τοῦ εἶπε.

—Τί παρετήρησες μὲ τόσῃν προσοχῇ; Διατί ἐγενεῖς κίτρινος ὡπως τὸ πτώμα καὶ τρέμεις;

Ἐπισημασθέντες μὲ ὄλας τὰς προσπάθειάς του ὁ Σαδὴκ βέης δὲν κατώρθωσε νὰ γίνῃ κύριος ἐαυτοῦ.

—Δὲν ἔχω τίποτε, ἀπεκρίθη. Πηγαίνω διὰ νὰ μὴ χάσω τὴν ἀμαξοστοιχίαν.

Καθ' ὁδὸν ἐσκέπτετο:

—Ἀναμφισβήτητον. Εἶδον ἰδίους ὄμματα τὰ σημεῖα «Μ. Α.» χρώματος βελόης κυανοῦ καὶ τὸν ἀριθμὸν «4», καθὼς μὲ εἶχεν εἶπῃ ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν. Ὡστε τὸ ἐγκλημα τοῦτο σχετίζεται μὲ τὸ ἐγκλημα τοῦ Κανδυλί· ὁ ἀριθμὸς μόνον διαφέρει.

Ἐπισημασθέντες ἐαυτὸν ἐρμαιον παραδόξου τρόμου.

Μετανοεῖ, διότι δὲν εἶχε ἐξετάσει τὸ πτώμα.

Τῷ ἐφαίνετο, ὅτι θὰ συλληθῆ, θὰ ἀνακριθῆ καὶ θὰ φυλακισθῆ ὡς συνένοχος.

—Μήπως παρετήρησαν τὴν ταραχὴν μου; ἐσκέπτε-

το. Μήπως διήγειρα ὑποψίας; Μήπως μὲ παρακολού-
ησόν; Θεέ μου!

Ἐν τῇ σιδηροδρομικῇ ἀμάξῃ παρετήρει ὑπόπτως
τοὺς καθήμενους πλησίον του, προσπαθῶν νὰ ἀνακαλύ-
ψῃ εἰς τὴν φυσιογνωμίαν των, ἴχνη ὑποπτα, δικαιολο-
γῶντα τοὺς φόβους του.

Οὕτω βατανιζόμενος ἀπὸ τοὺς ἐνδομύχους φό-
βους του ἐβόησεν εἰς τὸ ἀτμόπλοιον.

Ἄμα ὡς ἀπεβίβασεν εἰς τὴν γέφυραν διηυθύνθη
κατ' εὐθείαν εἰς τὴν μεράκι.

Μόνον ὅταν ἐβόησεν εἰς τὸ γραφεῖον του ἀνέκτισσε
καὶ πάλιν τὴν ψυχραμίαν του.

Οἱ συναδέλφοί του συναμίλουν διὰ τὰ πολιτικά νέα
τῆς ἡμέρας, διὰ τὸν Ρωσοϊαπωνικὸν πόλεμον πρὸ
πάντων καὶ συνεζήτουν ὑψηλοφώνως.

Πρὸς στιγμὴν συμμετέσχε τῆς συζητήσεως, κατό-
πιν ἔλαβε τὰς νεωστὶ ἀφιχθείσας εὐρωπαϊκάς ἐφημε-
ρίδας καὶ ἐπέδθη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ πολιτικοῦ μέρ-
ους τῆς ἐφημερίδας του.

Ἡ συγκίνησίς του εἶχε παρέλθει ἐντελῶς καὶ ἐφαί-
νετο λησμονήσας τὸ τραγικὸν ἐπεισόδιον τῆς πρωΐας.

Ἄλλ' ἡ ἀνάμνησις αὐτοῦ ἐπανῆλθεν ἀποτόμως εἰς
τὸ πνεῦμά του τὴν ἐσπέραν, ὅταν ἐξῆλθε τῶν γραφείων
τῆς ἐφημερίδας. Τὰ σημεῖα, ἅτινα τὸ πρὸ τοῦ φρέα-
τος πτώμα ἔφερεν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου, παρέμενον ἐγ-
κελεγραμμένα κατὰ τρόπον τρομακτικὸν εἰς τὴν φαν-
τασίαν του.

Ἡσθάνετο ἐπιβλητικὴν τὴν ἀνάγκην νὰ συνα-
τήσῃ τὸν Ἄλῃ Ὀσμάν, νὰ τοῦ ἀνακοινώσῃ, ὅτι εἶδε
καὶ νὰ μᾶθῃ παρ' αὐτοῦ νέας πληροφορίας.

Διηυθύνθη κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ ζυθοπωλεῖον, ἔνθα τὸν
συνήγα συνήθως.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν δὲν ἦτο ἐκεῖ.

Ἐρμαιον τῆς μεγάλης ἀνυπομονηρίας του ἐρίφθη
εἰς μίαν ἀμαξαν καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἀμαξηλάτην:

—Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας.

Ἐν τέταρτον τῆς ὥρας κατόπιν ἡ ἀμαξα ἐσταμά-
τησε πρὸ τῆς θύρας τοῦ σκυθρωποῦ οἰκοδομήματος.

Ὁ Σαδὴκ ἐπήδησεν ἀπὸ τὸ ὄχημα ἐπλήρωσε τὸν ἀμα-
ξηλάτην, ἐχαίρεισσε τοὺς θυρωροὺς, διέσχισε τὴν αὐ-
λὴν καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν κλίμακα.

Δὲν ἔλαβε τὸν κόπον νὰ τὴν ἀναβῇ. Τὴν στιγμὴν ἐ-
κείνην κατήρχετο ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν διὰ νὰ ἐξέλθῃ.

Ὁ ἀστυνομικὸς ἀφῆκεν ἐπιφωνήματα βλέπων τὸν ἀ-
γαπητὸν του φίλον:

—Σὺ ἐδῶ Σαδὴκ βέη; Τί ἔρχεσαι νὰ κάμῃς;

—Ἀπλῶς περίπατον καὶ ἤθελον νὰ σέ ἴδω.

—Ὡραία! Ἐμπρὸς λοιπὸν πηγαίνωμεν.

Καὶ λέγων ταῦτα ἔλαβε μετ' οἰκειότητος τὸν βρα-
χιόνα τοῦ Σαδὴκ.

—Τί ἔγινες; ἠρώτησεν ὁ Σαδὴκ. Μετέβην τόσας φο-
ρὰς εἰς τὸν «Καύκασον» διὰ νὰ σέ συναντήσω, ἀλλὰ δὲν
ἦτο ἐκεῖ ποτέ.

—Πράγματι δὲν μετέβην διόλου ἐκεῖ ἀπὸ τὴν τε-
λευταίαν συνάντησίν μας.

Οἱ δύο φίλοι οὕτω συνομιλοῦντες ἐξῆλθον εἰς τὴν
ἔδον καὶ διηυθύνθησαν εἰς Σιρκετζή.

—Καὶ διατί δὲν μετέβης;

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν στενάζων:

—Δὲν ἔχομεν οὐδὲ σπιγγὴν ἀναπαύσεως τὰς ἡμέρας αὐτάς.

Ἐπισημασμένος χαμηλῶν τὴν φωνὴν τοῦ εἶπε:

—Διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Κανδυλλί πάντοτε;

Ἐπισημασμένος Ὁσμάν ἀπεκρίθη γελῶν.

—Τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Κανδυλλί; αὕτη σχεδὸν ἐλησμονήθη. . . Ἄλλὰ σήμερον τὴν προΐαν ἀνεκαλύφθη νέον πτώμα.

—Ναί! Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἀνέστυρον ἀπὸ τὸ φρέαρ τῆς καμμένης οἰκίας τοῦ Ἐρέν-κιοῦ δὲν εἶναι ἔτσι;

—Πῶς τὸ γνωρίζεις;

—Εἶδον τὸ πτώμα. Λησμονεῖς ὅτι κατοικῶ εἰς Ἐρέν-κιοῦ;

—Ἐχεις δίκαιον. . . τὸ ἐλησμονήσα. . . ἤξεύρεις τὰ σημεῖα ποῦ παρετηρήθησαν ἐπὶ τοῦ πτώματος;

—Τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα «M. A.» ὑπεράνω τοῦ ἀριθμοῦ «4», χρώματος βαθέος κυανοῦ.

Ἐπισημασμένος Ὁσμάν ἀνεπήδησεν ἐκ τῆς ἐκπλήξεως.

—Ναί! ἔκλινα ἐπὶ τοῦ πτώματος, προσείπεν ὁ Σαδῆκ καὶ παρετήρησα τὰ σημεῖα ἐπὶ τοῦ δεξιῦ ὤμου.

—Εἶπες τίποτε εἰς κανένα;

—Ὅχι. Ἐν τούτοις συσχετίζω τὸ πρᾶγμα μὲ ὅσα μὲ εἶπες διὰ τὸ ἐγκλημα τοῦ Κανδυλλί κατέχομαι ὑπὸ μεγάλῃς συγκινήσεως. Ἀκριβῶς λοιπὸν διὰ τὸ νὰ σὲ ἀνακοινώσω τὴν παρατήρησίν μου καὶ νὰ σὲ ζητήσω νεῦς πληροφορίας σὲ ἐζήτησα. Τὰ μυστηριώδη αὐτὰ ἐγκλήματα μὲ ἀνεστάτῳταν κυριολεκτικῶς ὑπάρχουσι λοιπὸν νεώτερα;

—Βεβαίως; ἀλλὰ ὅς μὴ ὀμιλῶμεν διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν. Τέτοια ζητήματα δὲν ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ

συζητήσῃ εἰς τὸν δρόμον. Ἐλα ἀπόψε εἰς τὸ σπίτι μου. Θὰ σὲ διηγηθῶ πολλὰ πράγματα, ποῦ θὰ σὲ εὐχαριστήσουν. σὺν δημοσιογράφῳ ποῦ εἶσαι.

Ἐπισημασμένος Ὁ Σαδῆκ ἐδίετασε πρὸς σπιγγὴν. Ἄλλ' ὑπερνήκησε πέλος ἢ περιέργειά του καὶ ἀπήνησεν ἀποστασιατικῶς εἰς τὸν Ἄλῃ:

—Ἔστω! πάμε.

Οἱ δύο φίλοι εἰσήλθον εἰς τὴν γέφυραν καὶ ἐπέβησαν τοῦ ἀεροπλοίου τοῦ Βοσπάρου.

Ἐπισημασμένος Ὁ Ἄλῃ Ὁσμάν κατώκει, ὡς γνωστόν, μετὰ τοῦ πατρὸς του ἐν Βογιατζήκιοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἐπι τὰ ἔχνη

Δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ὁ δημοσιογράφος θὰ διενυκτέρευε παρὰ τῷ φίλῳ του.

Διὰ τοῦτο ἅμα ὡς ἐναγώνισθη ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἄλῃ Ὁσμάν τὸν ἐδέχθη εὐχαρίστως.

Μετὰ τὸ δεῖπνον ὁ Ἄλῃ Ὁσμάν παρεκάλεσε τὸν φίλον του νὰ τὸν συνοψίσῃ εἰς τὸ δωμάτιόν του, εὐρύχωρον καὶ ἀνετον ὑάλαμον, ἐκεῖ δέ, ἀφῶ ἤναξεν ἐν σιγαρέτῳ καὶ ὑπέδειξεν ἐν κάθισμα εἰς τὸν Σαδῆκ, εἶπε:

—Τώρα δυνάμεθα νὰ συνομιλήσωμεν ἐλευθερίως. Γνωρίζεις τὸν ἄνθρωπον τοῦ ὁποίου τὸ πτώμα εἶδες σήμερον τὴν προΐαν;

—Ὅχι! ἀπήνησεν ὁ Σαδῆκ. Πάντες οἱ ἐκεῖ εὐρισκόμενοι ἠγγύουν τὴν ταυτότητα τοῦ ὄσον ἐγώ. Τὰ ἐνδύματά του ὅμως ἐδείκνυν ἄνθρωπον τοῦ καλοῦ. . .

—Εἶναι ὁ Κιρκάσιος Ἀχμέτ. Δὲν ἤκουσες ποτὲ νὰ γίνηται λόγος διὰ τὸν Τσερκέζ Ἀχμέτ;

—Τὸ ὄνομά του δὲν μοι εἶναι ἀγνωστον. Νομίζω, ὅτι εἶναι κάποιος ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀνακτόρων.

—Ἀκριβῶς. Εἶναι μάλιστα ἀπὸ τοὺς αὐλικούς τοὺς ἔχοντας μεγάλην ἐπιρροήν καὶ ἰδιαιτέρως εὐνοούμενος τοῦ Χαμητ. Ἐφρονεῖται, ἀφοῦ εἶχε προσφέρει κάποιαν σπουδαίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν κύριόν του. Τὸ πτώμα του καθὼς καὶ σὺ εἶδες ἔφερε τὰ ἀρχικὰ «Μ. Α.» ἐπὶ τοῦ δεξιῦ ὤμου.

Ἡ περιέργεια τοῦ δημοσιογράφου ἤρξανε ὀλονέν.

—Ποίαν ὑπηρεσίαν;

—Ἐὰν εἶξ ἑικοσιτέσσαρας ὥρας ἀκόμη, ὑπῆρχε πιθανότης, νὰ εἶχον τώρα συλληφθῆ οἱ ἔνοχοι τῆς τριπλῆς δολοφονίας τοῦ Κανδυλλί.

Ἐσιώπησε πρὸς στιγμήν καὶ ἐπανάηρχισεν, ἀφοῦ ἤναψε τὸ σθεσθὲν ἀγάρου του.

—Σὲ εἶπα ἤδη, ὅτι ὁ κηπουρὸς εἶδε δύο ἄτομα φεύγοντα ἐκ τῆς ἀτακοικίτου οἰκίας τοῦ Κανδυλλί καὶ ἐδήλωσεν εἰς τὴν ἀνακρίσιν, ὅτι ἤθῴνατο νὰ ἀναγνωρίσῃ τὰ ἄτομα ταῦτα, ἐὰν τὰ ἐβλεπε. Οὗτος λοιπὸν ἦτο ὁ κυριώτερος καὶ ἴσως ὁ μόνος ὁδηγὸς διὰ τὰς ἐρεῦνας μας. Δὲν τοῦ ἀφῆραμεν οὔτε στιγμήν ἡσυχίας. Τῷ ὑπεσχέθημεν μάλιστα καὶ μεγάλην ἀνταμοιβήν, ἐὰν κατώρθωνε νὰ μᾶς θέσῃ ἐπὶ τὰ ἴχνη πᾶν ἐνόχων.

Ὁ πτωχὸς αὐτὸς διάβολος κατήνησε σπουδαία προσωπικότης. Ἐκλήθη τρίς εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἀνεκρίθη διὰ μακρῶν καὶ ἀπῆλαυσε παντοειδῶν περιποιήσεων.

Ὁ Σαδὴκ βέης γελῶν:

—Ὅστε τὸ ἐγκλημα ἦτο διὰ τὸν κηπουρὸν ἀνεπίστην εὐτύχημα.

—Πρὸς τὸ παρὸν διετάχθη, ὅπως περιοδεύσῃ ὀλοκληρον τὴν Σταμπούλ συνοδευόμενος ὑπὸ πολλῶν χερσίδων, ἵνα ἀνακαλύψῃ τοὺς δολοφόνους.

—Καὶ αἱ ἐρευναι αὗται, εἶχον κανὲν ἀποτέλεσμα;

—Μέχρι τῆς πρωίας τῆς ἡμέρας οὐδὲν ἴχνος εἶχε παρατηρηθῆ. Ἀλλὰ ἡμέρας τὸ ἀπόγευμα ὁ Ὁμέρ ἀγᾶς —ἔτσι ὀνομάζεται ὁ κηπουρὸς— ἦλθεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον μὲ ὕψος θριαμβευτικῶν καὶ ἐζήτησε νὰ ὁμιλήσῃ ἀμέσως εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς ἀστυνομίας. Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν διαταγὴν, ἀμέσως εἰσήχθη παρὰ τῷ πασᾶ. Μετὰ πέντε λεπτά ὁ Σαδὴκ πασᾶς ἐξῆλθε ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Ὁμέρ βέη, τὸν παρέλαθεν εἰς τὴν ἀμαξίαν του καὶ ἐξεκίνησε διὰ τὸ Γιλδίξ.

—Ὅστε θὰ εἶχον ἀνακαλυφθῆ κάποιον σπουδαῖον ἴχνος βεβαίως!

—Ὑπομονή! καὶ θὰ μάθης. Μίαν ὥραν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πασᾶ εἰς ὑπασπιστὴς ἦλθεν ἐν σπουδῇ ζητῶν τὸν πατέρα μου. Γνωρίζεις, ὅτι εἰς αὐτὸν ἔχουν ἀνατεθῆ αἱ ἀνακρίσεις διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν. Οὐδεὶς ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐγνώριζε τί ἔπρεπε. Ἐν τούτοις οἱ πάντες ἦσαν πεπεισμένοι, ὅτι ὁ κηπουρὸς θὰ εἶχε προβῆ εἰς σπουδαίας ἀνακαλύψεις.

Ὁ πασᾶς καὶ ὁ πατήρ μου ἐπέστρεψαν ἐκ Γιλδίξ τὸ ἑσπέρας. Μόλις εἶδον τὸν πατέρα μου τοῦ ἐζήτησα πληροφορίας, μού ἀπήνησε δὲ περὶ χαρῆς:

— Ὅλα πάνε καλά. Κρατοῦμεν τοὺς δολοφόνους. Ἀπόψε ἢ αὖριον συλλαμβάνονται.

Ὁ πατήρ μου εἶχε δίκαιον νὰ εἶναι τότεν εὐχαριστημένος.

Ὅχι μόνον εἶχεν ἀπαλλαγῆ μεγάλην φροντίδος καὶ θαρρείας εὐθύνης, ἀλλ' ἀναλόγως τοῦ μεγάλου ζήλου, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀναπτύξει καὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ὑπηρεσίας, ἤνταρ εἶχε, θὰ ἀπελάμβανεν αὐτὸς ἀνακρίβειως ὅλων ὧν τιμῶν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν.

Ἐκτὸς τούτου ἀπὸ τοῦ μυστηριώδους ἐγγλήματος τοῦ διαπραχθέντος προφανῶς ὑπὸ τινος μυστικῆς ἐταιρίας, εἶχε ἀρροισθῆναι εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἥτις διαταράσσεται τὴν ἡσυχίαν τοῦ Σουλτάνου.

Ὁ τύραννος, μανιώδης διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἐρευνητῶν, ἐξεδίωξε δι' ἀπειλῶν τὸν Σεφὴν πασά. Οὕτω ἀπὸ τινων ἡμερῶν τρομοκρατεῖται τὸ ὑπουργεῖον. Ὡστε ἔννοσις τώρα, ὅποση εἶναι ἡ γὰρὰ τοῦ πατρὸς μου.

Ὁ δημοσιογράφος ἠρώτησε μετ' ἀνυπομένου περιεργείας τὸν φίλον του:

— Δὲν μὲ εἶπες ἀκριβῆ τι πληροφορίας ἔδωκεν ὁ κηρυξὸς Ὁμέρ ἀγῶς;

— Ὁ κηρυξὸς συνήτησε καὶ ἀνεγνώρισεν τοὺς δύο ἄνδρας, οἵτινες ἐξῆλθον πρέχοντες ἐκ τῆς ἐν Κανδυλί οἰκίας τοῦ ἐγγλήματος. Τοὺς ἠκολούθησε καὶ κατώρθησε νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ κρησφύγετόν των.

— Ποῦ κατοικοῦν;

— Ὑπομονή... εἶπεν ὁ Ἀλῆ Ὁσμάν, ὅστις ἠρέσκειτο νὰ οἰκονομῇ τοὺς λόγους του. Ἀπὸ σήμερον τὴν πρωΐαν ἡ οἰκία πολιορκεῖται. Κατ' ἀσφαλείης ἐνδεί-

ξεις, οἱ δύο καταζητούμενοι ἔνοχοι εὐρίσκονται ἐν αὐτῇ. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία.

— Ἀλλὰ διατί δὲν τοὺς συνέλαβον ἀκόμη;

— Διότι ἀπλώσαμε τὰ δικτυὰ μας, διὰ νὰ συλλάβωμεν ὅλους ὅσοι τυχόν θὰ προσέλθουν.

Ἡοικία περικυκλοῦται πανταχόθεν ὑπὸ κατασκόπων καὶ μετρημισμένων ἀστυφυλάκων. Ἡ φυγὴ των εἶναι ἀδύνατος. Ἀλλὰ δὲν εἴμεθα εὐχαριστημένοι νὰ συλλάβωμεν μόνον τοὺς δύο αὐτοὺς κακούργους. Σκοπὸς μας εἶναι νὰ συλλάβωμεν καὶ τοὺς συνενόχους, οἵτινες ἀσφαλῶς ὑπάρχουν.

Περιμένωμεν νὰ ἔλθουν ἕνας, ἕνας καὶ νὰ πέσουν εἰς τὴν παγίδα. Κατὰ τὰς ἐκθέσεις τῶν ἀστυνομικῶν δύο ἕτερα ἄτομα, ὧν τὸ ἐν γυνὴ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν ἀπὸ τῆς πρωΐας.

— Νίκα γυνή; ἠρώτησε καταπληκτος καὶ πάλιν ὁ δημοσιογράφος.

— Μάλιστα, μια χανουμισσα ἡ τοῦλάχιστον μετρημισμένη εἰς χανουμισσισσιν. Ἴδὼν δὲν ἤμην βέβαιος περιτοχίας καὶ ὀριτικῆς λύσεως, δὲν θὰ σοὶ εἶλεον ἔλας αὐτὸς τὰς λεπτομερείας. Ὅταν ἐπέλην ἡ νύξ, οἱ ἀστυφίλακες χωρὶς νὰ περιμένουν περισσοτέρον, θὰ εἰσελάσουν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ θὰ συλλάβουν ζωντανούς ἢ νεκρούς τοὺς ἐν αὐτῇ εὐρισκομένους. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἐκ τοῦ Γιλδίξ διαταγή.

— Ὡστε διὰ τοῦτο δὲν ἐπανῆλθεν ἀκόμη λοιπὸν ὁ πατήρας σου;

— Φυσικὰ. Δὲν εὐρίσκειται ἐπὶ τόπου μόνον ὁ πατήρ μου Ὁ Σεφὴν πασῶς, ὁ Χατζῆ Γιουσὺφ Δεζμηλ

βέης, ὁ ἐπιθεωρητὴς τῆς ἀστυνομίας κ. Λεφουλόν, ὁ Μαχμουτ Ἄλῃ ἐρέντης, καὶ ὅλοι οἱ ἀνακτορικοὶ συνεκεντρώθησαν εἰς Γενὴ Μαχαλέ.

—Εἰς Γενὴ-Μαχαλέ; ἐκεῖ λοιπὸν εἶναι τὸ κρησφύγετον τῆς συμμορίας;

—Διάβολε! μὴ δίσφυγεν ἡ λέξις. Κα' ἔμωσ ὠρκίσθη νὰ μὴ εἶπω εἰς κανένα τίποτε. Ἄς περιμένω-μεν ὀλίγον· ὁ πατήρ μου θὰ ἐπιστρέψῃ ἴσως καὶ θὰ λάθωμεν τὰς λεπτομερεῖας.

Ὁ Σαδὴκ παρετήρησε τὸ ὠρολόγιόν του.

Ἦτο, τρεῖς καὶ ἡμίσεια τουρκιστὶ.

Οἱ δύο φίλοι ἐπιώπησαν καὶ διὰ τοῦ παραίτηρου παρετάραξαν πρὸς πικρὰ τὴν θάλασσαν.

Τὸ σελτηνὸς ἦτο πλήρες καὶ ὁ Βόσπορος παρουσί-αζε θέαμα μαγευτικόν.

Ἡ θάλασσα ἦτο ἤρεμος καὶ γαληνικία ὡς κάτεπε-ρον ἀπὸ τὸν οὐρανόν.

Ἐλασρὰ αὖρα ἔπνεεν ἐξ Ἀνατολῆς.

Ἡ γενικὴ τῆς φάσεως σιγὴ διεκόπτετο μόνον ὑπὸ τοῦ πλαταγισμοῦ ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν κωπῶν ὀλίγων ἀκατίων.

Μὲ ὄλην τὴν περιέργειαν, ἣν διήγειρεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Σαδὴκ ἡ διήγησις τοῦ φίλου του, κατελή-φθη ἡδὴ ὑπὸ ἐνδομύχου λύπης.

Ἡσθάνετο ἀπερίοριστον συμπάθειαν, διὰ τοὺς ἀν-θρώπους αὐτοὺς, τοὺς εὐρισκομένους ἐν κινδύνῳ, καὶ οἵτινες ἴσως ἦσαν ἥρωες θυσιάζοντες τὴν ζωὴν των διὰ μίαν ἰδέαν εὐγενή.

Κατόπιν ἐνεθυμήθη τὸ πτώμα τοῦ Ἐρέν-κιδί καὶ

κα σιμεῖα (M. A.) τὰ ἐγκραγαλισμένα ἐπάνω εἰς τὸν ὄμιον τοῦ.

Διακόπτων δὲ τὴν σιγὴν εἶπε:

—Ἐν τούτοις, ἐνῷ σεῖς πολιορκεῖτε καὶ συλλαμ-βάνετε εἰς τὴν μίαν ἄκρην τοῦ Βοσπόρου τοὺς δολοφόνους τοῦ Κανδυλλί, ἕτερον ἐγκλημα διαπράττεται εἰς τὸ ἄλλον ἄκρον, εἰς Ἐρένκιδί. Διότι τὰ ἐπὶ τοῦ ὄμιου σημεῖα ἐνδεικνύουσιν ὅτι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐγκλήματος οἱ δράσται εἶνε μέλη τῆς ἰδίας ὀργανώσεως.

—Βεβαίως; ἔχομεν νὰ κάμωμεν μὲ πολλοὺς, διὰ τοῦτο δὲν ἤρκεσθημεν νὰ συλλάβωμεν τοὺς δύο μόνον. Ὑπάρχει μάλιστα καὶ κἀτι ἄλλο παραδοξότερον. . . Ἄλλ' εἶπον ἦδη ἄρκετά. Καλλίτερον νὰ σιωπήσω.

Ὁ Σαδὴκ, θεωρήσας ὡς προσβαλλομένην τὴν φιλί-αν του, εἶπε:

—Δηλαδὴ δὲν ἔχεις ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν παλαι-ὸν συμμαθητὴν σου;

—Ὅχι; φίλε μου· ἀλλ' ἀρ' ἦς στιγμῆς σοῦ ἀπεκά-λυφα μυστικόν, τὸ ὅποιον δὲν ἐκρατήθη ἀπὸ τοῦ νὰ σοῦ ἀποκαλύψω καὶ ἔμυθεσ πράγματα, τὰ ὁ-ποῖα ἔπρεπε νὰ παραμείνουν ἀγνωστα πρὸς πάντας, εἰάν καὶ σὺ φανῆς ἐχέμυθος, ὅσον καὶ ἐγὼ πιθανὸν νὰ τὰ ἀποκαλύψης εἰς ἄλλον. Πιθανὸν δὲ ὁ ἐμπιστός σου νὰ μὴ εἶναι τόσο ἀξίος τῆς ἐμπιστοσύνης σου.

—Ἐχεις δίκαιον, ἀπεκρίθη ὁ Σαδὴκ.

Καὶ ἤρξατο ἐκ νέου ἀποθουμάζων τὸν Βόσπορον.

—Τί θαυμασία νύκτα, εἶπε. Τί ὠραῖος ποῦ θὰ ἦ-το ἓνας περίπατος μὲ τὴν βάρκα.

—Καλὰ λέγεις· δὲν εἶναι ἀργὰ καὶ τὸ φεγγάρι εἶναι θαυμάσιον.

—Ὁ βαρκάρης σας θὰ κοιμήθηκε· δὲν εἶνε κρίμα νὰ τὸν ξυπνήσωμεν.

—Μόνον νὰ ρίψῃ τὴν βάρκα εἰς τὴν θάλασσαν· ἀκολούθως δὲν θὰ τὸν ἀνησυχήσωμεν.

Ὁ Σαδῆκ ἐνθουσιασθεὶς ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ἐνὸς θαλασσίου περιπάτου κητὰ τὴν τόσον ὠραίαν νύκτα, ἐκράυε μετὰ χαρᾶς:

—Τί ὠραία ἰδέα! Ἐγὼ θὰ τραβῶ κουπί καὶ σὺ θὰ καθίσης εἰς τὸ πηδάλιον.

Οἱ δύο φίλοι ἠγέρθησαν καὶ κατῆλθον. Διαταγῇ τοῦ Ὁσμὰν ἡ λέμβος ἦτο ἑτοιμὴ ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν.

—Μεῖνε, Ἀχμέτ, εἶπεν ὁ νεανίας εἰς τὸν λεμβούχον. Θὰ πάμε μόνοι μας καὶ σὲ μιὰ ὥρα θὰ εἴμεθα πάλιν ἐδῶ. Ἐὰν ἔλθῃ ὁ πατέρας μου ἐν τῷ μεταξύ καὶ μὲ ζητήσῃ, θὰ τοῦ εἰπῆς, ὅτι ἐξῆλθον μὲ τὸν Σαδῆκ βέην.

Ὀλίγα λεπτὰ κατόπιν, ὁ Σαδῆκ βέης, ἀποβαλὼν τὸ σακάκι του, ἐκωπηλάτει, ἐνῶ ὁ Ἀλῆ Ὁσμὰν ἐκράτει τὸ πηδάλιον. Ἡ λέμβος διωλίσθηεν ἐπὶ τῶν ἡμέμων ἁστων, διευθυνομένη βραδέως καὶ ἡρέμως πρὸς τὰ Θεραπεῖα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ἀπροσδόκητον ἀποτέλεσμα

Ἄς ἀρξώμεν τοὺς δύο φίλους μας ἐξακολουθοῦντας τὸν περίπατον αὐτῶν καὶ ἄς μεταφερθῶμεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γενῆ-Μαχαλέ, ἧτις ἐπολιορκεῖτο ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας.

Δεξιὰ τῆς ἀποβάθρας εὐρίσκεται ἀνηφορικὴ ὁδός, ἐν ἣ εὐρίσκεται ἡ ἀγορὰ, οἰνωπωλεῖα τινα καὶ ξενοδοχεῖα. Περαιτέρω εὐρίσκεται ἕτερα ὁδὸς μᾶλλον ἀπότομος, ἀρκετὰ εὐρεῖα καὶ λιθόστρωτος ὁμοιάζουσα πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ Γιουσκέν Καλδερῆ, εἰς τὸ ἄκρον δὲ ταύτης εὐρίσκεται οἰκία ξυλίνη καὶ μεμονωμένη τῶν λοιπῶν, ἀποτελουμένη ἐκ δύο ὀρόφων. Ὅπισθεν ταύτης ἐκτείνεται κήπος καὶ περαιτέρω βράχοι ἕηροι καὶ ἐρημικοί.

Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι ἡ οἰκία αὕτη ἀπέφυγε πᾶσαν σκιάφειαν μετὰ τῶν γειτονικῶν οἰκιῶν.

Οἱ ἐνοικοῦντες αὐτὴν οὐδέμιαν ἐπικοινωνίαν διετήρουν μετὰ τῶν γειτόνων των, πολλῶν δὲ οἱ πηγαινοερχομαὶ των παρηχροντο ἀπαρτηρήτοι. Ἐπειδὴ οὐδὲν ἀξιοπαρτηρήτων εἶχον, οὐδεὶς προσεῖχεν εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην καὶ τοὺς ἐνοίκους τῆς.

Ἐν τούτοις περιέργοι τινες τῶν περιγύρων εἶχον κατορθῶσει νὰ λάβωσι πληροφορίας τινας περὶ τοῦ ἐνοίκου τῆς σιωπηλοῦς καὶ μονήρους οἰκίας.

Ἐγνώριζον, ὅτι ἦτο τοῦρκος κατεχόμενος ὑπὸ μεγάλης μελαγχολίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς συζύγου του.

Αὕτη θυγάτηρ ἐνὸς πατᾶ καὶ σπανίας ὠραιότητος

είχον ἀποθάνει ἐκ φθίσεως δύο ἔτη μετὰ τὸν γάμον της καὶ ὁ σύζυγός της καταβλήθεις ἀπὸ τὸ σκληρὸν πλήγμα τῆς εἰμαρμένης κατέστη σχεδὸν τρελλὸς ἐκ τῆς λύπης καὶ τῆς ἀπελπισίας.

Οἱ γείτονες εἶχον τὰς πληροφορίες ταύτας ἀπὸ τινα καλουμένην Μινάς.

Ἡ νεάνις αὕτη κατὰ τὸ φαινόμενον ρυπαρὰ, ἀφελής καὶ φλύαρος, ἔταν τὴν ἡρώτων ἀπάντα:

—Ὁ καυμένος ὁ βέης μου ἔχασε τὸ λογικὸν του, ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἔχασε τὴν γυναῖκά του. Μερικὰς φορές εἶναι τόσο ἡ λυπητὸς του, ὥστε δὲν δύναται νὰ πάη εἰς τὸ σπίτι του. Διὰ νὰ ἀναπαύηται λοιπὸν ἐδῶ, τοῦ ἤγγρασεν ὁ πατέρας του τὸ σπῆτι ταῦτο.

—Καὶ ἡ χανοῦμισσα, ποῦ ἐρχεταί ἐνίστα:

—Εἶναι ἡ θεία του, ἡ ἀδελφὴ τῆς μητέρας του. Ἡ πτωχὴ γυναῖκα ἀγαπᾷ τόσον τὸν ἀνεψιὸν της, ὥστε τὸν ἀκολουθεῖ παντοῦ, διότι φοβάται μήπως ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν του κάμῃ κανένα καχὸ.

—Καὶ ὁ νέος ἐκεῖνος, ποῦ τὴν συνοδεύει συχνά:

—Εἶναι εἰς παλαιὰς συμμαθητῆς του, ὁ μοναδικὸς φίλος του, ὁ μόνος μὲ τὸν ὁποῖον ὀμιλεῖ καὶ τὸν διασκαδάζει ὀλίγον. Ἐκτὸς αὐτοῦ οὐδὲν χαίρειτ᾽ ἄνενα..... Ὁ καυμένος ὁ βέης! ἦτο τόσον εὐτυχὴς καὶ χαρούμενος ἄλλοτε. Τί δυστύχημα ποῦ τὸν βρῆκε! . . .

Τοιαῦτα ἦσαν αἱ πληροφορίες, ἃς ἔμαθον παρὰ τῆς Μινάς οἱ γείτονες διὰ τὸν κάτοικον τῆς μεμονωμένης οἰκίας.

Ὅσον καὶ ἂν ἦσαν μέτρια, αἱ πληροφορίες αὗται, ἐν ταῦτοις εἶχον ἰκανοποιήσει τὴν δημοσίαν περιέργειαν

καὶ δὲν ἠγχολήθησαν πλέον διὰ τὴν τότεν σιωπηλὴν καὶ δυστυχῆ αὐτὴν ὑπαρξίν.

Τὴν πρωίαν ὁμοῦς ἐκείνην τὸ Γενῆ-Μαχαλὲ εὐρέθη πλημμυρισμένον ἀπὸ χαριέδες ἀπὸ ἀστυφύλακας, ἀπὸ ὑπάλληλους καὶ ὑπασισταῖς τῶν ἀνακτόρων. Καί-τοι εἶχον ληφθῆ ὅλα τὰ μέτρα, ἵνα τὸ πρᾶγμα τηρηθῆ ἀπολύτως μυστικόν, οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου εἶχον ἀντιληφθῆ, ὅτι κυρία αἰτία τῆς γενικῆς αὐτῆς ἀναστατώσεως ἦτο ὁ ἔνοικος τῆς μεμονωμένης οἰκίας.

Τὴν πρωίαν ἐκείνην ἑνωρίς ὁ «σιωπηλὸς» ἄνθρωπος εἶχον εἰσέλθει εἰς τὴν οἰκίαν του μετὰ τοῦ συμμαθητοῦ του, μετ' ὀλίγον δὲ ἠκολούθησεν αὐτοὺς καὶ ἡ θεία.

Ἡ ὑπρέτρια εἶχον ἐξέλθει κατόπιν ἐπέστρεψεν καὶ δὲν ἐνεφανίσθη πλέον ἔξω τὸ χωρίον τὸ ἀντελήφθη.

Τὸ ἀπόγευμα τὰ πρᾶγματα ἐγένοντο σαφέστερα μᾶλλον καθωρισμένα. Οἱ ἀστυφύλακες, οἱ χαριέδες, καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι εἶχον κατακλύσει τὰς γειτονικὰς οἰκίας.

Πρὸς τὸ μέρος τοῦ λοφίσκου διεκρίνοντο ἀστυφύλακες καὶ χωροφύλακες ἑνοπλιοί. Ἄλλοι ἀστυφύλακες καὶ κατὰσκοποι ἵσταντο εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ὁδῶν.

Οἱ κάτοικοι ἦσαν περίτρομοι καὶ δὲν ἐτόλμων νὰ ἐξέλθωσι τῶν οἰκιῶν των.

Περὶ τὸ ἑσπέρας εἰς ὑπασιστής τῶν ἀνακτόρων κατέφθασε καλπάζων.

Διηυθύνθη πρὸς τὴν μονήρη οἰκίαν καὶ συνήτησε τὸν Σεφῆκ, πατᾶν ἰστάμενον ἑκατὸν βήματα μακρὰν τῆς πολιορκημένης οἰκίας. Προφανῶς ὁ ἐφιππος οὗτος ἔφερε νέας ὁδηγίας ἐκ τοῦ Γιλδίξ.

Μετ' ὀλίγον νέα κατὰπληξίς.

Συμφώνως πρὸς τὰς ληρθείσας ὁδηγίας οἱ χαριέδεις καὶ οἰάστουφύλακες, οἱ κεκρυμμένοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ προέβαλλον πανταχόθεν καὶ ἐφώρμησαν κατὰ τῆς μεμονωμένης οἰκίας.

Ἡ ὑπομονὴ τοῦ Ἀπολλύ Χαμητῆ εἶχεν ἐξαντληθῆ. Τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ περιμένῃ, ὅπως καὶ ἄλλη λεία ἔλθῃ νὰ πέσῃ εἰς τὰ ἀπλωμένα δίκτυα καὶ ἤθελεν ἀνευ χρονοτριβῆς νὰ συλλάβῃ τοὺς δολοφόνους.

Εἶχε δώσει λοιπὸν διαταγὴν νὰ συλληθῶσιν ἀμέσως πάντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ εὑρισκόμενοι.

Ὁ Σεφὴν πασᾶς ὑπακούων εἰς τὰς αὐτοκρατορικὰς διαταγὰς εἶπεν εἰς τοὺς ὁπαδοὺς του:

—Θὰ τοὺς συλλάβωμεν ἀμέσως. Εἶναι τὸ καλλίτερον, πού ἔχομεν νὰ κάμωμεν. Τὰ τέσσαρα ἄτομα, πού εἶναι πιναμένα εἰς τὴν παγίδα μας ἀρκούν διὰ νὰ ἀνακαλύψωμεν καὶ τοὺς λοιποὺς. Δεδουμένου μάλιστα, ὅτι ἐν ἀπὸ τὰ τέσσαρα αὐτὰ ἄτομα εἶναι γυνὴ καὶ διὰ τὴν ἀνακάλυψιν ἐνδὲς μυστικοῦ, μία γυνὴ ἀξίζει ὅσον δέκα ἄνδρες τοῦλάχιστον.

Ἐκαστος ἐφίλοτιμειτο νὰ δεῖξῃ τὸν θερμότερον ζῆλον καὶ τὴν μεγαλειτέραν δραστηριότητα· ἕκαστος ἤθελε νὰ διακριθῇ, εἰσδύων πρῶτος εἰς τὸ κρηφύγετον, νὰ προβῇ εἰς τὴν σύλληψιν, νὰ προκαλέσῃ τέλος τὴν προσαγὴν διὰ τοῦ θράσους του καὶ νὰ κερδίσῃ οὕτω τὴν αὐτοκρατορικὴν εὐνοίαν.

Εἶχον ὑποσχεθῆ εἰς τὸν κηπουρὸν Ὁμὲρ ἀγᾶν πεντακοσίας λίρας, πληρωτέας ἀμέσως μετὰ τὴν σύλληψιν τῶν ἐνόχων.

Ὁ Ὁμὲρ παρουσιάσθη πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς ἀστυνομίας.

—Ἐξοχώτατε, τοῦ εἶπε, θέλω νὰ εἰσέλθω μετὰ τῶν πρώτων εἰς τὸ σπήτι αὐτό, Δὲν εἶναι χάρις αὐτοῦ πού ζητῶ εἶναι τὸ δίκαιόν μου.

Ὁ πασᾶς ἀπεκρίθη.

—Ποῦ καλὰ, ποῦ καλὰ, ποῦ σωστά.

Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν λοχαγὸν Σουκρῆ βέην προσέθετε:

—Πάρτε μαζὴ σας τὸν Ὁμὲρ ἀγᾶν.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κηπουροῦ ἤστραψαν ἐκ χαρᾶς.

Μετ' ὀλίγα λεπτά συμφώνως πρὸς τὰ κελεύσματα καὶ τὰς ὁδηγίας τοῦ Σεφὴν πασᾶ, ὁ λοχαγὸς Σουκρῆ βέης, ὁ Ὁμὲρ ἀγᾶς, δύο ἀστυνομιοὶ, εἰς ὑπακοιστῆς τῶν ἀνακτόρων, πολλοὶ ἀστυφύλακες καὶ χαριέδεις, ἐφθασαν εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας, προτεινόντες τὰ πολύκροτὰ των.

Ἐκ τῆς οἰκίας, ἐν ἣ εὑρίσκειτο ὁ ὑπουργὸς καὶ οἱ λοιποὶ ἀστυνομικοὶ παρηκολούθουν τὴν ἐξέλιξιν τῶν συμβησομένων.

Ὁ ὑπουργὸς εἶπεν εἰς τοὺς περιουκλούοντας αὐτόν:

—Τί ὥραία πού θὰ ἦτο, ἂν ἤδυνάμθα νὰ συλλάβωμεν ζωντανούς χωρὶς ἀντίστασιν καὶ χωρὶς βίαν τοὺς εὑρισκομένους ἐν τῇ οἰκίᾳ. Τοιαύτη ἄλλως τε εἶναι ἡ διαταγὴ καὶ ἡ θέλησις τῆς Α. Μεγαλειότητος.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Σουκρῆ ἔκρουε τὴν θύραν. Πάντες ἀνεμεινον τὸ ἀποτέλεσμα μετ' ἀπεριγῆρατου ἀγωνίας.

Ἡ θύρα παρέμενε κλειστὴ.

Ὁ λοχαγὸς ἐκτύπησε καὶ πάλιν ισχυρότερον.

Οὐδεμία ἀπάντησις.

Καὶ τρίτη προσπάθεια οὐδεμίαν ἔσχεν ἐπιτυχίαν.

Τοῦτο ἄλλως τε καὶ ἀνεμένετο νὰ γίνῃ. Διὰ τοῦτο καὶ εἰς κλειθροποιὸς κληθεὶς προηγουμένως ἀνέμενον εἰς ἀπόστασιν βημάτων τινῶν.

Ὁ λοχαγὸς τὸν προσεκάλεσεν.

Ὁ ἐργάτης οὗτος φέρων τὰ χρειώδη ἐπλησίασε τὴν θύραν.

Παρετήρησεν ὅμως μετὰ δισταγμοῦ:

Ἐάν ὅμως ἡ θύρα εἶναι κεκλεισμένη, ἔσωθον δὲν θὰ δυναθῶ νὰ κάμω τίποτε.

Ὁ Σουκρῆ βέης ἀπήντησε:

—Τότε θὰ θραύσωμεν τὴν θύραν.

Ἄλλὰ δὲν παρέστη ἀνάγκη νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο.

Μὲ τὰς πρώτας προσπάθειας τοῦ κλειθροποιοῦ ἡ θύρα ὑπεχώρησεν.

Ἐπιφωνήματα χαρᾶς ἐχαίρετῆσαν τὴν πρώτην ταύτην ἐπιτυχίαν.

Πάντες ὤρμησαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκίας.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἕτερος ὑπασπιστῆς, πνευστιῶν κατέφθασεν ἐκ Γιλδίξ.

Διερχόμενος παρετήρησε τὸν Σεφεῖ πασᾶν.

—Τί νέα; τὸν ἠρώτησεν.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας δεικνύων διὰ τῆς χειρὸς τὴν περίφημον οἰκίαν, ἧς τὴν θύραν ἐφύλαττον ἕξ ἀστυνομικοί.

—Ἐτελείωσεν, εἶπεν. Τώρα θὰ συλληφθῶσιν ὅλοι. . . Τώρα μόνον εἰσῆλθον οἱ ἀστυνομικοί.

Ὁ ὑπασπιστῆς χωρὶς νὰ εἶπῃ λέξιν ἠκολούθησε τοὺς ἀστυνομικούς.

Ὁ λοχαγὸς Σουκρῆ βέης μετὰ τινῶν ἀστυνομικῶν εὕρισκετο εἰς τὸ ἰσόγειον.

Ὁ ὑπασπιστῆς διευθυνόμενος εὐθὺς πρὸς αὐτόν.

—Ποῦ εἶναι οἱ συλληφθέντες, ἠρώτησε.

Ὁ λοχαγὸς τεταραγμένος, ἀπήντησε.

—Μόλις εἰσῆλθομεν, ἐδῶ θὰ εἶναι κρυμμένοι ἢ εἰς τὸ ἐπάνω πάτωμα. Θὰ τοὺς εὑρομεν ἔμπροσθεν.

Τὸ ἰσόγειον περιλαμβάνει δύο δωμάτια, ἓν μαγειρεῖον καὶ μίαν αἴθουσαν ὑποδοχῆς.

Εἰς κανὲν ἀπὸ τὰ δωμάτια αὐτὰ δὲν ὑπῆρχε ψυχὴ.

Δύο ἐκ τῶν τριῶν δωματίων τοῦ πρώτου πατώματος περιεῖχεν ἕκαστον δύο κλίνας μόνον. Τὸ τρίτον μίαν τράπεζαν καὶ δύο καθίσματα.

Ἄλλ' οὐδεὶς εὕρισκετο ἐν αὐταῖς.

Ὁ ὑπασπιστῆς ἐκράυγασε:

—Πρέπει νὰ ψάξωμεν εἰς τὴν σοφίταν.

Ὁ λοχαγὸς, οὗ τὸ πρότερον θριαμβευτικὸν ὄφρα, εἶχε διαδεχθῆ ὄψις, προκαλοῦσα τὸν οἰκτον, ἀπήντησε:

—Φυσικὰ! θὰ ψάξωμεν παντοῦ ἀδύνατον νὰ μὴ τοὺς εὑρωμεν.

Οἱ ἀστυφύλακες, ἡγούμενου τοῦ λοχαγοῦ καὶ τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Γιλδίξ, ἠρεύνησαν ὅλας τὰς γωνίας τῆς οἰκίας.

Ἐπειδὴ ἐπλησίαζεν ἡδὴ ἡ νύξ ἤναψαν λάμπας καὶ κηρία.

Ἐάν καὶ ἐν μόνον ἄτομον εὕρισκον θὰ τὸ ἐθεώρουν ὡς μεγάλην νίκην.

Ἄλλ' εἰς μάτην!

Δὲν εὔρον τίποτε.

Ἐσήκωσαν τὰς σκευίδας τοῦ δαπέδου, τὰς πλάκας τοῦ ἀποχωρητηρίου, κατεδάφισαν τὴν ἐστίαν τοῦ μαγειρείου!

Ὅτε τὸ ἐλάχιστον ἴχνος ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης καὶ οἱ ὀπαδοὶ του ἀνυπομονοῦντες προσέτρεξαν καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὰς ἐρεῦνας.

Ἐν τῷ μαγειρείῳ ὑπῆρχε μία στέρνα πλήρης ὕδατος.

Διαταγὴ τοῦ Σεφῆ κατὰ τὴν ἐκκένωσιν.

Ἀστυνομικοὶ κατήλθον ἐντὸς αὐτῆς ἀπέσπασαν τὰς πλάκας τῆς. . .

Εἰς μάτην!

Τὸ φρέαρ ἐπίσης δὲν ἦτο πολὺ βαθύ· μόλις εἶχε τριῶν μέτρων ὕψος.

Κατήλθον ἐντὸς αὐτοῦ ἀστυνομικοὶ, ἀλλὰ δὲν εἶχον περισσότερην τύχην τῶν συναδέλφων των.

Ἐπὶ τῶν προσώπων τῶν ἀστυνομικῶν ἐθασίλευεν ἡ ἀπαγορευτικὴ, ἡ φρίκη, καὶ ἡ ὀργή.

Τί ἀπάντησιν θὰ εἶδον εἰς τὸν Σουλτάνον;

Τὸ προμερὸν τοῦτο ζήτημα καθετορῶθει πάντας.

Οἱ ὑπασπισταὶ οἱ ἐπιφορτισμένοι νὰ ἀναφέρωσιν εἰς τὸ Γιλδίξ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν, παρήμενον καρσεύμενοι εἰς τὴν θέσιν των διὰ τὸν φόβον τοῦ τριμεροῦ κυρίου των.

Ἀίφνης νέος ἀποσταλμένος ἀφίκετο.

— Ἡ Α. Μ. διατάσσει, ὅπως μεταφερθῶσιν εἰς Γιλδίξ οἱ συλληφθέντες. Ἐκεῖ θὰ γίνῃ ἡ προκαταρκτικὴ ἀνάκρισις, εἶπεν.

Ὅταν ἔμαθον ὅτι εἶχον ἀποτύχει, ὅτι δὲν συνέλαβον κανένα, ὁ ὑπασπιστὴς ἔμεινεν ὡς κευρανόπληκτος.

Ἐφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἐφρίφθη ἐπὶ μιᾷ ἔδρας.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας ἐχειρονόμει ὡς πρελ-
λός, μεταβαίνων ἀπὸ τῶν δωματίων εἰς τὸ μαγειρεῖ-
ον καὶ ἐπανελάμβανε διαρκῶς.

— Μὰ ποῦ να εἶναι; τί διάβολο ἐγέναν; ἐπέταξαν;
ἐξητησίθησαν; ἢ ἡ γῆ τοὺς κατέπιε;

Καὶ αἱ ἔρριον; ἐπανήρχισαν μετ' ἀπελπισίας

Τὴν φρονὴν ταύτην ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ ἀνακαλυφθῇ ὑπόγειος κρύπτη, ἀνέσκαψαν ὀλόκληρον τὸν μικρὸν κήπον καὶ ἀπέσπασαν τὰς πλάκας τοῦ μαγειρείου.

Καὶ αὐτὰ τὰ κεραμίδια τῆς στέγης ἀφρηρέθησαν ἐν πρὸς ἐν καὶ ἐφρίφθησαν εἰς τὴν ὁδόν.

Ἡ κλίμαξ κατεδαφίσθη χωριστὰ, ἐκάστη βαθμῆς, οἱ τοῖχοι διεφράγησαν ἀπὸ τὰ κυπήματα τῶν πελέκε-
ων, τὰ ἐρμάρια ἐθραύσθησαν.

Ὀλόκληρος ἡ οἰκία κατέστη ἐντὸς ὀλίγου ἀμορφος ἢρειπωμένος ὄγκος.

Οὐδὲν ὅμως ἴχνος ἀνεκαλύφθη, οὐδεμίαν ἔνδειξιν.

Μὲ ὄλας τὰς παραφόρους ἐρεῦνας δὲν εὐρέθη οὔτε τὸ ἐλάχιστον χαρτίον οὔτε ἐπιστολή, οὔτε ἀπλὴ καὶ ἐφημερίς.

Τὰ μόνα πράγματα τὰ εὐρεθέντα ἐν τῇ οἰκίᾳ ἦσαν ὀλίγα μαγειρικὰ σκευῆ, πινάκια, δωδεκάς χειρομακ-
τρων, πέντε γλίνας καὶ δεκάς καρκελιῶν

Ἄλλ' οὔτε ἐν ἄντ νείμεγον θυνάμενον νὰ εἴσῃ κα-
τεῦθυσίν τινα εἰς τὰς ἐρεῦνας, ἔνδειξιν τινα διὰ τὰς ἀναζητήσεις.

Ὁ δυστυχὴς Σεφὴκ πασᾶς καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας, διεσκέλιζε το οἶκημα, λέγων:

—Με αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν διάβολον ἔχομεν νὰ κάμωμεν
Ὅπωςδὴποτε δὲν ἠδύνατο νὰ παραμεινώσιν αἰωνίως εἰς τὴν οἰκίαν.

Καὶ οἱ μάλλον θρασυήριοι ἀπέλιπες ἤδη εἶχον καταλίπει τὰς ἀναζητήσεις.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας εἶπεν εἰς τοὺς περισταχοῦντας αὐτὸν.

—Πρέπει κάποιος νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Γιλδίξ καὶ νὰ ἀναφέρῃ τὰ πράγματα εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα.

Πάντες προσέβλεψαν ἀλλήλους μετὰ φόβου καὶ αἰσχύου συναίμα.

Εἰς ὑπασπιστῆς, ἀπεκρίθη.

—Νεσέτ πασᾶ, σεῖς εἰσθε ὁ τελευταῖος ἐλθὼν ἀπεσταλμένος τῆς Α. Μ., σεῖς λοιπὸν πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃτε εἰς τὸ Γιλδίξ διὰ νὰ ἀναφέρητε εἰς τὴν Α. Μ. τὰ διατρέξαντα.

—Ὅχι· προτιμώτερον νὰ ὑπάγῃ ὁ Χουσνὴ πασᾶς· αὐτὸς εὐρίσκεται ἀπὸ τὸ πρῶν ἐδῶ καὶ δύναται νὰ διηγηθῇ ὅλα ἐν ἐκτάσει.

Ὁ Χουσνὴ πασᾶς διεμαρτυρήθη.

—Ἐγὼ φρονῶ, ὅτι καλλίτερον εἶναι νὰ ὑπάγῃ ὁ ἴδιος ὁ ὑπουργός. . . .

Οὐδεὶς ἤθελε νὰ ἀναλάβῃ τὸ βαρὺ ἔργον τοῦ ἀγγελιοφόρου.

Ὁ Σεφὴκ πασᾶς, ἔστις ἐξηκολούθει τὸν νευρικὸν περίπτῳν του, ἐσταμάτησεν ἀκούων νὰ προφέρηται τὸ ὄνομά του.

Μετὰ στιγμὴν σιγῆς εἶπε, χαμηλώνων τοὺς ὀφθαλμούς.

—Πᾶμε, ὅλοι μαζῇ εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ἄς διηγηθῶμεν τὰ γεγονότα, ὅπως συνέβησαν. Πάντες ἔχομεν τὴν συνείδησιν ἤσυχον. Ἐξεπληρώσαμεν εὐσυνειδήτως τὸ καθήκον μας· ἐπράξαμεν πᾶν τὸ ἀνθρωπίνως δυνατόν, οὐδὲν λοιπὸν ἔχομεν νὰ φοβώμεθα. Ἐλπίζω, ὅτι ὅταν ἡ Α. Μ. πληροφορηθῇ καλῶς τὰ διατρέξαντά δὲν θὰ ἔχῃ λόγον νὰ μάς ἐπιπλήξῃ.

Ὁ ὑπουργὸς εἶχε εἰπῆ ταῦτα μετὰ μεγάλης συγκινήσεως.

Ἦτο προφανές ὅτι καὶ ὁ ἴδιος δὲν ἐπίστευεν εἰς ὅ,τι ἔλεγεν.

Ἐν τούτοις ἡ πρότασις τοῦ ἦτο λογικὴ.

Ὁ Χουσνὴ πασᾶς συνεζώνησεν πρὸς αὐτήν.

—Ἐχετε δίκαιον εἶπε. Πᾶμε ὅλοι.

Καὶ οἱ λοιποὶ ὑπασπισταὶ ἦσαν τῆς αὐτῆς γνώμης.

Ἄς ἀναχωρήσωμεν ἄμεσως, διότι ἡ Α. Μεγαλειότης ἀνυπομονεῖ.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς λοιποὺς χαφιέδες καὶ ἀστυφύλακας, οἵτινες τόσον ζῆλον εἶχον ἐπιδείξῃ μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ ἐλάμβανον τοὺλάχιστον μικρὸν τι μέρος τῶν ἀμοιβῶν, αἵτινες θὰ ἔστανον τὴν ἐπιτυχίαν, κατησχυμένοι καὶ περίφοβοι πρὸ τῆς ἀποτυχίας, δὲν ἐσκέπτοντο παρὰ πῶς νὰ ὑπεκφύγῃσι, μὲ οἰανδήποτε πρόσαιον, ἵνα διαφύγῃσι τὰς συνεπείας τῆς ἀποτυχίας.

Πρὶν ἢ ἀναχωρήσωσιν, ὁ ὑπουργὸς προσεκάλεσε τὸν Σουκρὴ βέην.

—Ἡμεῖς πηγαίνομεν, εἶπε. Μείνατε σεῖς ἐδῶ μετὰ

τινων ἀνδρῶν καὶ μὴ ἐγκαταλείπετε τὴν θέσιν ταύτην πρὶν ἢ λάβετε νέας διαταγὰς.

Ὁ Σουκρῆ ἐβῆς χαιρετῶν στρατιωτικῶς.

— Πολὺ καλὰ, πατῆρ μου.

— Ἐμπρὸς πηγαίνωμεν, εἶπεν ὁ ὑπουργός.

Πάντες τὸν ἠκολούθησαν.

Μόνον ὁ ὑπασπιστὴς Ζιᾶ πασᾶς δὲν μετεκινήθη ἐκ τῆς θέσεώς του.

Ὁ Χουσνὴ πασᾶς τὸν ἠρώτησεν.

— Ἡ Ἐξοχότης σας δὲν θὰ ἔλθῃ μαζὶ μας.

— Ὅχι· προτιμῶ νὰ μένω. Πηγαίνετε· ἀδυνατῶ νὰ πιστεύσω τὴν ἐξαφάνισιν τῶν τεσσάρων αὐτῶν προσώπων. Σκοπεύω δὲ νὰ προβῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος εἰς νέας ἀναζητήσεις.

Ὁ Σεφῆκ πασᾶς, ὅστις εἶχεν ἐπανέλθει πρὸς στιγμήν, ἀκούων τὰς τελευταίας αὐτὰς λέξεις, εἶπε·

— Μήπως ἐκάμαμεν κανὲν λάθος ἡμεῖς εἰς τὰς ἐρεῦνας μας;

— Ὅχι· καθόλου. Ἐνεργήσατε τελείως. Καὶ ἐν ἀνάγκῃ εἶμαι ἔτοιμος νὰ τὸ ἐπιβεβαιώσω διὰ τῆς μαρτυρίας μου. Θέλω μόνον ἐγὼ νὰ κάμω νέας ἐρεῦνας. Δὲν ἔχω καμμίαν ἐλπίδα, ἀλλὰ τὴν τῶν χειρότερον... Πηγαίνετε. Θὰ μένω ἐδῶ μὲ τὸν ὑπρέτην μου.

Ὁ Ζιᾶ πασᾶς, ὑψῶν τὴν φωνήν·

— Ἐδῶ εἶσαι, Μουσταφᾶ; ἐκράξασε.

Μία φωνὴ ἐξῴθεν ἀπεκρίθη.

— Ἐδῶ εἶμαι ἐξοχώτατε. Δίνο φαί·ς τὰ ἄλογα.

— Τόσον τὸ καλλίτερον, ἀπήντησεν ὁ Ζιᾶ πασᾶς, δὲν θὰ εἶμαι μόνος μου.

Ὁ Σεφῆκ πασᾶς ἐχαίρετσε, ἐξῆλθε κια ἐξηφανί-

σθη εἰς τὸ νυκτερινὸν σκότος μετὰ τῶν ὑπασπιστῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀστυνομίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὐρίσκειτο καὶ ὁ πατήρ τοῦ ἡμετέρου Ὁσμάν.

Ὁ ὑπουργός τῆς ἀστυνομίας ἀναλογιζόμενος τὴν στάσιν τοῦ Ζιᾶ πασᾶ, ἐψιθύριζε καθ' ἑαυτόν.

— Ἀθλίε! Κάτι καταχθόνιον θὰ μαγειρεύῃς πάλιν διὰ νὰ μὴ ἔλθῃς μαζὶ μας. . .

Ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἐν τῶν πιστοτέρων ὀργάνων τοῦ Χαμήτ, ἐκέκτετο κακὴν φήμην.

Ἄρτι εἰσελθὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Σουλτάνου, δὲν ἤρχησε νὰ κερδίσῃ τὴν εὐνοίαν του, τὴν ἐμπιστοσύνην του καὶ κατώρθωσε νὰ καταλάβῃ μεγάλην θέσιν ἐν ταῖς ἀνακτόροις.

Ἡ ταχεῖα παραγωγή του καὶ ἡ εὐνοια τοῦ κυρίου του εἶχον διεγείρῃ πολλὰς ζηλοτυπίας.

Ἄναγορευθεὶς πασᾶς ἀπὸ τινων μόνον ἐδομάδων, ἐφιλοδόξει νὰ καταστῇ ὁ δεξιὸς βραχίον τῶν Χαμήτ, πρὸς ὃν προσεκολληθῆν διὰ μυρίων σκευωριῶν.

Εἰς τὰ ἀνάκτορα ἔλεγον περὶ αὐτοῦ.

— Αὐτὸς θὰ προσδεύσῃ πολὺ, διότι εἶναι ἔτοιμος δι' ἕλας τὰς ποταπότητας.

Ὅτω τὸν ἐφοβούντο.

Τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον ὦν εὐφυῆς καὶ κακεντρεχῆς, ἦτο ἱκανὸς νὰ ἐκδικηθῆ σκληρῶς τοὺς κεκηρυγμένους ἐχθρούς του.

Οὐδεὶς ἐγνώριζεν ἀκριβῶς τὴν καταγωγὴν του. Ἐλέγετο μόνον, ὅτι ἦτο Κιρκάσιος.

Ὅτι εἶχεν ἄλλοτε ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατόν.

Ὅτι κατηγορηθεὶς ὡς φιλελεύθερος εἶχε καταρῦγει εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅποθεν ἀνεκλήθη κατόπιν σπου-

δαίαις υπηρεσίας, ἣν εἶχε προσφέρει εἰς τὸν Σουλτάνον.

Τότε εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀνακτόρων καὶ εἶχε κατορθώσει νὰ προσελκύσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ φιλοπόπτου Ἄνακτος.

Ἦτο πιθανώτατον, ὅτι ἡ προσφερθεῖσα ὑπηρεσία θὰ ἦτο καταδοτικὸν τι κατόρθωμα.

Τοιοῦτος ἦτο ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀπομεινας εἰς τὴν οἰκίαν μετὰ τοῦ ὑπρέτου του, καθ' ἣν ὦραν οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας καὶ οἱ ὑπάσπισται διηυθύνοντο εἰς τὸ Γιλδίξ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

«Μαράν» Ἄτα»

Ἄλλ' ἐν τῇ περιφύμφῃ ἐκείνῃ οἰκία δὲν ἔμειναν μόνον ὁ Ζιά πασᾶς μετὰ τοῦ ὑπρέτου του. Ὑπῆρχεν ἐκεῖ ἐπίσης καὶ ὁ λοχαγὸς Σουκρῆ βέης, εἰς ἀστυνόμος, εἰς ἀστυφύλαξ καὶ εἰς χαφιές.

Ἦτο νύξ.

Εἶχε σημάνῃ ἤδη ἡ τετάρτη τουρκιστὶ καὶ βαθεῖα σιγὴ εἶχε διαδεχθῆ τὴν θορυβώδη ἔρευναν.

Ἡ γαλήνη εἶχεν ἐπανεέλθει εἰς τὰς γειτονικὰς οἰκίας, τὰς ὁποίας εἶχε προμοκρατήσει ἡ εἰσβολὴ τῶν ἀστυνομικῶν.

Οἱ κάτοικοι κουρασμένοι ἐκ τῆς συγκινήσεως τῆς ἡμέρας εἶχον κατακλιθῆ.

Ὅσοι ἠγγρύπουν ἀκόμη εἶχον, ἐκ προσφύλαξιν καταλείπειν τὰ εἰς τὴν ὁδὸν βλέποντα δωμάτια καὶ εἶχον ἀποσυρθῆ εἰς τὰ ὅπισθεν δωμάτια, ἔνθα συνεζήτουν τὰ

παράδοξα γεγονότα τῆς ἡμέρας, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ τὰ ἐξηγήσωσι.

Ὁ λοχαγὸς ἐξηνητημένος ἐκ τοῦ κόπου, εἶχε καθίσει εἰς τὴν αὐλήν καὶ εἰς μάτην ἠγωνίζετο κατὰ τοῦ ἐπελαύνοντος ὕπνου.

—Σουκρῆ βέη, ἐκραύγασεν ὁ Ζιά πασᾶς.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἀνεπήδησεν.

—Σουκρῆ βέη! Δὲν ἀντέχετε βλέπω πλέον. Νομίζω, πῶς δὲν εὐρήκατε καιρὸν νὰ γευματίσητε οὔτε σὺ, οὔτε οἱ ἄνθρωποι σου. Πηγαίνετε λοιπὸν νὰ ταμπήσητε κάτι καὶ νὰ ἔξικουρασθῆτε ὀλίγον. Ἐγὼ θὰ μένω ἐδῶ μὲ τὸν Μουσταφᾶ. . . Ἄλλως τε νομίζω ὅτι δὲν ἔχομεν πλέον τίποτε νὰ κάμωμεν. Μόνον μὴ ἀργήσητε. Σᾶς δίδω 1 1)2 ὥραν καιρὸν.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Σουκρῆ βέη ἤστραπτον ἐκ χαρᾶς.

Πράγματι ὁ δυστυχὴς ἀπέθνησκε τῆς πείνης.

Ὁ ὑπάσπιστὴς ἰδὼν τὸ ὄρολόγιόν του προσέθηκε:

—Εἰς τὰς 5 1)2 νὰ εἰσθε ἐδῶ, δὲν πιστεύω πρὸ τῆς ὥρας ἐκείνης νὰ ἔλθῃ καμμία διαταγὴ ἐκ τοῦ Γιλδίξ.

Κατόπιν ἐξαγαθῶν ἐκ τοῦ θυλακίου του μίαν λίραν.

—Πάρε αὐτὴν καὶ μοίρασε τὴν εἰς τοὺς ἄνδρας σου.

Οἱ δυστυχεῖς θὰ εἶναι σκοτωμένοι ἀπὸ τὴν κούρασιν.

Ὁ ἀστυνόμος, ὁ ἀστυφύλαξ καὶ ὁ χαφιές ἠμάρτισαν μετὰ σεβασμοῦ.

Ὁ ὑπάσπιστὴς ἐπανελάβε.

—Ἐμπρός! γρήγορα. Τὰ μαγαζεῖα θὰ κλείσουν καὶ δὲν θὰ εὐρήτε τίποτε νὰ φάγητε.

Καθ' ἣν στιγμὴν καὶ οἱ τέσσαρες ἠτοιμάζοντο νὰ ἀναχωρήσωσι προσέθηκε:

—Μὴ ἀργήσητε.

—Μείνατε ἤσυχοι, ἐξοχώτατε. Μᾶς παραχωρήσατε μίαν καὶ ἡμίσειαν ὄραν, ἡμεῖς ὁμῶς μόνον εἰς μίαν ὄραν θὰ εἰμεθα ἐδῶ.

ἽΟ λογαγὸς καὶ οἱ σύντροφοὶ του ἐξήλθον, εὐτυχεῖς, διὰ τὴν ἀνέλπιστον αὐτὴν ἀδειαν καὶ διὰ τὸ δεῖπνον, τὸ ὅποιον θὰ ἔκαμνον.

ἽΟ ὑπασπιστὴς μείνας μόνος, ἔρριψεν ἐρευνητικὸν βλέμμα πρὸς αὐτόν, εἶτα μετέβη εἰς τὸ μαγειρεῖον.

Ἐκεῖ κατὰπληκτος παρετήρησεν ἕνα ἄνθρωπον καθήμενον εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀποσπασθέντας λίθους.

ἽΟ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο τόσον ἀπεροφημένος εἰς τὰς σκέψεις του ὥστε οὐδέλωσ ἀνετέληθη τὸν εἰσελθόντα πατᾶν.

Οὗτος ὁμῶς τὸν ἀνεγνώρισε.

—Ἐσὺ εἶσαι, ἽΟμῆρ ἀγᾶ; ἐκράυχασε.

Πράγματι ἦτο ὁ κηπουρὸς.

ἽΟ πτωχὸς ἽΟμῆρ ἄπελπις, καταβεβλημένος εἶχε παραμείνει ἐκεῖ.

ἽΟ δυστυχὴς εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην μὲ τόσον θριαμβευτικὸν ὕψος, εἶχε νῦν κατασυντριβῆ ὑπὸ τῆς ἀποτυχίας.

ἽΟλαι αἱ ἐλπίδες του εἶχον πετάξει.

Αἱ πεντακόσαι λίραι τῆς ἀμοιβῆς εἶχον πέσει εἰς τὴν θάλασσαν. ἽΑ περὶ τοῦ μέλλοντος ὄνειρά του εἶχον ἀποτόμως διαλυθῆ.

Τὸ ἀπρόοπτον τοῦτο πλήγμα τῆς εἰμαρμένης ἦτο τόσον σκληρόν, ὥστε ὁ κηπουρὸς ἀνίκανος νὰ τὸ ὑπομείνῃ παρέμενεν σκυθρωπὸς καὶ σιωπηλὸς, καταρῶμενος τὴν ἀτυχίαν του.

ἽΟ ὑπασπιστὴς μαντεύσας τὰ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἽΟμῆρ συμβαίνοντα, τοῦ εἶπε μὲ μειδίαμα καλοκάγαθίας.

—Σῆκω, ἽΟμῆρ ἀγᾶ. . . ἽΑρρος! Οἱ ἐγκληματαῖαι δὲν θὰ μᾶς διαφύγουν. Καίτοι σήμερον κατώρθωσαν νὰ μᾶς διαφύγουν κατὰ τρόπον ἀνεξήγητον, ἐν τούτοις δὲν Ἵ' ἀργήσουσι νὰ πέσουν καὶ πάλιν εἰς χεῖράς μας, διότι τοιαύτη εἶνε ἡ θέλησις τοῦ σεπτοῦ μας Κυρίου. Τὸ ποῦ θὰ συλληφθῶσι δὲν ἐνδιαφέρει ἐσὺ νὰ εἶσαι βέλαιος, ὅτι θὰ πάρῃς τὰς πεντακοσίας λίρας σου. Σοῦ δίδω τὸν λόγον μου.

ἽΗ ὑπόσχεται αὐτὴ ἔσχε μαγικὸν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ κηπουροῦ καὶ τοῦ ἔδωσεν ἀμέσως νέας δυνάμεις.

ἽΗγέρθη, ἐνθαρρυνθεὶς καὶ χαιρῶντων δουλοπρεπῶς ἐψιθύρισε μετ' εὐγνωμοσύνης.

—ἽΟ Θεὸς νὰ σὲ πολυχρονίξῃ, ἽΕξοχώτατε.

ἽΟ ὑπασπιστὴς ἀπήντησε:

—Τώρα πήγαίνοι νὰ ἀνακαυθῆς· εἶναι ἀργά.

Κατόπιν ἐξῆλθον ἐκ τοῦ θυλακίου του πέντε λίρας.

—Πάρε αὐτὰ διὰ τὸν σημερινὸν σου κόπον, εἶπε. Καὶ προσεύγου ὑπὲρ τοῦ Πατισιάχ.

ἽΕπὶ τῇ θεᾷ τοῦ χρυσοῦ, ὁ κηπουρὸς μετεμορφώθη.

ἽΕπῆρε ὅτι τοῦ ἐδίδετο κάμων μυρίας εὐχαριστίας.

ἽΟ πασὰς τὸν συνῶδεους μέχρι τῆς θύρας, λέγων:

—Τώρα χαιρε.

ἽΟ ἽΟμῆρ ἀγᾶς ἀπῆλθεν ἐξακολουθῶν νὰ εὐχαριστῆ.

—Μήπως ἀκόμη εἶναι κανεὶς ἐδῶ; εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ζιᾶ.

Διέτρεξε τότε ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ ἰσογαίου καὶ ἀκολούθως ἀνῆλθεν εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, τὸ ὅποιον ἐπεθεώρησεν ἐπισταμένως.

Κατόπιν, μὲ ὕφος ἱκανοποίησεως.

—Κανείς! Τώρα ἐπὶ τέλους εἶμεθα μόνοι· εἶπε.

Μεταβὰς τότε εἰς τὴν θύραν τῆς εἰσόδου, εἶπε χαμηλοφώνως εἰς τὸν Μουσταφᾶν, ὅστις ἔμεινεν ἐκεῖ.

—Πρόσεχε καλὰ· μὴ τυγὼν ἔλθῃ κανείς. Μόλις θὰ ἴδῃς ἀπὸ μακρὸν τὸν Σουκρῆ βῆναι νὰ ἐρχεται νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς ἀμέσως.

—Πολλὸ καλὰ, μόνον κάνε γρήγορα, διὰ νὰ μὴ μᾶς συμβῆ κανὲν δυσάρεστον.

—Μὴ φοβάσαι.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ παῖς ἀπεμακρύνετο ὁ Μουσταφᾶς ἐφώνησε χαμηλοφώνως:

—Ζιᾶ! Ζιᾶ!

Ἵ ὁ παῖς ἐστράφη.

—Τί τρέχει;

Ἵ ὁ Μουσταφᾶς εἶπε:

—Δόσε μου ὀλίγα σιγαρέττα, ἐτελείωσαν ὅλα τὰ δικά μου.

Ἵ ὁ ὑπασπιστὴς ἤνοιξε τὴν χρυσοῦν σιγαροθήκην του.

—Νά! εἶπεν· μοῦ μένουσιν ὀκτώ πάρε τὰ τέσσαρα.

Ἵ ὅταν δὲ ὁ Μουσταφᾶς ἤγαθεν ἐν σιγαρέττον, ἀφοῦ ἔθεσε τὰ λοιπὰ τέσσαρα εἰς τὸ θυλάκιόν του, ὁ Ζιᾶς προσέθεσε:

—Πήγαινε τώρα.

Ἵ ἂν τις ἐβλεπε τὴν σκηνὴν αὐτὴν μεταξὺ τῶν δύο τοῦτων ἀνδρῶν, ὧν ὁ εἰς ἦτο γενικὸς ὑπασπιστὴς ὁ δὲ ἕτερος ἀπλοῦς ὑπῆρέτης, θέσειεν δηλ. πολλὰ διαφόρων, ἢ ἀξέπληρτο διὰ τὴν παρατηρουμένην μεγάλην μετὰ τῶν οἰκειότητά.

Ἵ Ἄλλ' ὡς γνωρίζουν ἤδη οἱ ἀναγνώσταί μας, τὴν

στιγμὴν ἐκείνην οὔτε εἰς τὴν οἰκίαν οὔτε εἰς τὰ περίεξ ἦτο κανείς διὰ νὰ τοὺς ἴδῃ ἢ νὰ τοὺς ἀκούσῃ.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ὑπῆρέτου του ὁ Ζιᾶ πασᾶς εἰσῆλθε καὶ ἐβεβαίωθη ὅτι ἦτο ἀπολύτως μόνος.

Τότε ἤρξατο παράδοξος σκηνή.

Ἵ ὁ ὑπασπιστὴς εἰσέδυσεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἰσογαιίου καὶ κολλῶν σχεδὸν τὰ χεῖλη του εἰς τὸν τοῖχον ἐκραύγαζε:

—«Μαράνν Ἄτα!»

Κατόπιν περιῆλθε ταχέως τὸ δωμάτιον καὶ ἔθεσε τὰ χεῖλη εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας, ἐξακολουθῶν νὰ φωνάζῃ:

—«Μαράνν Ἄτα! Μαράνν Ἄτα!»

Ἵ Ἀκολουθῶς μετέβη εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον καὶ ἐπανέλαβε τὴν αὐτὴν πρόσκλησιν.

Τέλος ἐπεσκέφθη διαδοχικῶς τὴν αὐλήν, τὸ μαγειρεῖον, τὰ ἀποχωρητήρια, φωνῶν τὰς λέξεις.

—«Μαράνν Ἄτα! Μαράνν Ἄτα!».

Ἵ ἂν τὸν ἤκουε τις θὰ τὸν ὑπελάμβανεν ὡς τρελλόν. Μεθ' ἐκάστην πρόσκλησιν εἰσώπα ἐπὶ τινα λεπτὰ ὡστε ἀναμένων ἀπάντησιν.

Οὐδεμία ὅμως φωνὴ ἀπήντα εἰς τὴν ἰδικὴν του.

Τότε ἀπηλιτισμένος, ἐσκέφθη.

—Μήπως ἀπατώμαι;

Κατόπιν παρατηρῶν τὸ ὥρολόγιόν του.

—Ἵ ὦρα παρέρχεται. Ἵ Ὁ Σουκρῆ βῆς δύναται νὰ ἐπανέλθῃ γρηγορώτερον· καὶ τότε. . . .

Ἵ ἄφνης παρετήρησε τὸ φρέαρ καὶ ἐνεθυμήθη ὅτι δὲν εἶχε μεταβῆ πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Ἐπλησίασε λοιπὸν καὶ κλίνων πρὸς τὸ στόμιον αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἐκ νεύου:

—«**Μαράνν Ἄτα! Μαράνν Ἄτα!**»

Ἡ ἡχὴ ἐπανελάβε τὴν πρόσκλησιν του.

Τότε ὁ ὑπασπιστὴς ἔτεινε τὸ σὺς μετὰ προσοχῆς.

Κατόπιν ἐφώνησε καὶ πάλιν καὶ περιέμενε.

Ἐλαφρὸς θόρυβος ἠκούσθη εἰς τὸ βάθος τοῦ φρέατος, θόρυβος μετακινουμένου λίθου.

Διὰ τὴν ἀκούσθη καλλιτέρον ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἐκράτησε τὴν ἀναπνοήν του καὶ ἔκλινε περισσώτερον.

Τέλος ἐκ τοῦ βάθους τοῦ φρέατος ἠκούσθη μία φωνὴ ἀπαντῶσα.

Οἱ ἐφθαλμοὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ ἔλαμψαν νέν χαράς.

—Ἐξέλθετε γρήγορα, διότι δὲν πρέπει οὔτε στιγμήν νὰ χάνωμεν, εἶπε.

—Ποῖος εἶσαι; ἠρώτησεν ἡ ἐκ τῶν ἔνδον φωνή.

—Ὁ Ζιᾶ, ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Σουλτάνου.

—Καλᾶ!

ἠκούσθη τότε ἡ μετατόπισις πολλῶν λίθων.

Κατόπιν τὸ σχοινίον, τὸ ὁποῖον ἐκρέματο εἰς τὸ φρέαρ ἐκινήθη καὶ ἐτάθη ὡς νὰ ἀνῆρχετο κάποιος.

Μετὰ ἔν λεπτὸν ἐφάνη εἰς ἀνθρώπος, ὅστις καὶ ἐξεῆλθε τοῦ φρέατος.

Κατόπιν ἐξεῆλθον καὶ δύο ἄλλοι.

Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν εἶπε:

—Δὲν ὑπάρχει φῶς ἐδῶ;

Τὸ σκότος πράγματι ἦτο βαθύ.

Καὶ ὁ εἰς δὲν διέκρινε τὸν ἄλλον.

Ὁ ὑπασπιστὴς ἔδραμεν εἰς τὸ ζωάτιον διὰ νὰ ζητήσῃ μίαν λυχνίαν.

Ἄμα ἐπανελθὼν, εἶπεν:

—Ἐνόμιζον ὅτι εἶθε τέσσαρες.

Ἐν ἐκ τῶν τριῶν ἀτόμων ἀπεκρίθη:

—Ναί! εἶναι ἀκόμη ἡ χανοῦμ.

Ἄλλὰ αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ἀναρριχηθῇ εἰς τὸ σχοινίον, ὅπως ἡμεῖς. Πρέπει νὰ τὴν ἀνασῶμεν.

Κλίνας δὲ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ φρέατος, εἶπε:

—Σαλιχᾶ Χανοῦμ! Δέστε τὸ σχοινίον εἰς τὴν μέσην σου. Θὰ σὲ τραθῆξωμεν.

Μετὰ τινος στιγμᾶς καὶ ἡ γυνὴ ἦτο ἐκτὸς τοῦ φρέατος ἐπίσης.

Ὁ ἀξιωματικὸς παρετήρησε τὸ ὄρολόγιόν του.

—Φύγετε γρήγορα! εἶπε. Τὸ σπῆτι εἶνε ἀκόμη ὑπὸ ἐπιτήρησιν μετ' ὀλίγα λεπτά θὰ εἶναι ἐδῶ ὁ Σουκρῆ βέης με τοὺς ἀνθρώπους του.

Καὶ λέγων ταῦτα ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἤρξατο διὰ πρῶτην φορὰν ἐξετάζων τοὺς νεοελθόντας ἐκ τοῦ βάθους τοῦ φρέατος.

Ἦτο καταφανές, ὅτι δὲν τοὺς ἐγνώριζε καὶ ὅτι μόνον τὸ σύνθημα «Μαράνν Ἄτα» εἶχεν ἀρκέσει διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ ἀμοιβαίαν καὶ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην.

Ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἀνήσυχος προσέθεσε:

—Ἐπιθῆτε, ὅτι ἡ ἀσφαλεστέρα ὁδὸς εἶνε νὰ διασκελισθε τὸν τοῖχον τοῦ κήπου καὶ νὰ φύγητε πρὸς τὸ μέρος τοῦ λορισκου.

Οἱ γείτονες θὰ κοιμῶνται ἴσως, ἀλλὰ καλὸν εἶναι νὰ προσέξωμεν μήπως διεγείρωμεν τὴν προσοχὴν των.

Ἡ γυνή, ἣτις ἄχρις ὥρας δὲν εἶχεν ἔτι προσφέρει λέξιν ἀπεκρίθη:

—Ναί! πρέπει νὰ φύγωμεν αὐτὴν τὴν στιγμήν.

Διηυθύνθη πρὸς τὸν κῆπον ἀκολουθουμένη ἀπὸ τούτων τρεῖς συντρόφους τῆς καὶ τὸν ἀξιωματικόν.

Ὁ τοίχος δὲν ἦτο ὑψηλός.

Τῇ βοήθειᾳ μιᾶς καθέκλας τὸν ὑπερεπήδησαν εὐκόλως καὶ ἀπεμακρύνθησαν ἐκεῖθεν.

Ὁ Ζιὰ παρὰς ἀνεργισθῆναι ἐπὶ τοῦ τοίχου καὶ παρακολούθησε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοὺς φυγάδας μέχρι οὗ ἐξήρανοῦθησαν.

Τότε ἐπέδησε κατὰ τῆς ἀπέφερε τὴν καθέκλαν καὶ ἐκλείπει τὴν πρὸς τὸν κῆπον ἀνοιγομένην θύραν τῆς περιλαλήτου οἰκίας.

—Φύθανε νὰ μὴ τοὺς συμῆθι κανὲν δυσάρεστον! ἐσκέρθη.

Ἐπειτα διηυθύνθη εἰς τὸ ἱματοφυλάκιον, ἔνωα εὔρε τὸν Μουσταφᾶ καπνίζοντα τὸ τελευταῖον ἑναπομείναν σιγαρέττον του.

—Τί νέα; ἠρώτηρεν ὁ ὑπηρέτης.

Ὁ παρὰς περιχαρῆς ἀπεκρίθη:

—Ἀχρὶς ὦρα δὲ πάνε καλὰ. . . Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ μὴ συμῆθι τώρα κανὲν δυσάρεστον.

—Ἐργον καὶ οἱ τέσσαρες;

—Ναί, τοὺς ἐπέρασα ἀπὸ τὸν κῆπον.

—Ποῦ ἦσαν λοιπὸν κρυμμένοι καὶ δὲν τοὺς ἀνεκάλυψαν μετὰ τὴν ἐρεύνησιν;

—Ἐλὰ νὰ ἰδῆς, εἶπε.

Ἰκὰὶ ὀδηγῶν τὸν Μουσταφᾶ πλησίον τοῦ φρέατος.

—Ἐδῶ ἦσαν!

—Ἀλλὰ κατέβησαν ἐδῶ; ἐβυθομέτησαν καὶ τὸ νερὸ μάλιστᾶ!

—Φαίνεται ὅτι ὑπάρχει ἐντὸς αὐτοῦ κρυψών. Ἄμα

ἐφώνησα, ἤκουσα τοὺς λίθους μετακινουμένους καὶ μίαν φωνὴν «Μαρζάν Ἄστα».

—Θὰ καταῶ διὰ νὰ ἴδω ὁ ἴδιος κράτε: τὴν λυχνίαν παρακλιῶ.

Καὶ ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον, ὁ Μουσταφᾶς ἔλαβε τὸ σχοινίον καὶ διωλίθησε κατὰ μῆκος αὐτοῦ.

Ἐἶπομεν ἤδη, ὅτι τὸ φρέαρ δὲν ἦτο βαθύ.

Τὸ ὕδωρ ἐφθανε μέχρι τριῶν μέτρων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μόνον.

Ὁ Μουσταφᾶς παρετήρησε μίαν μεγάλην ὄπην.

Θέτων τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἀνοίγματος τῆς ὄπης, ἐξήτασεν αὐτήν.

Ἦτο κοιλότης δύο τετραγωνικῶν μέτρων περίπου.

Πέντε ἕως ἕξ ἄτομα ἠδύνατο νὰ κρυβῶσιν ἐν αὐτῇ εὐκόλως.

Ὅταν ἐκλείετο διὰ λίθων, ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑποπτεύσῃ τις, ὅτι ἦτο κρυψών.

Ὁ Μουσταφᾶς ἠτοιμάζετο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς ἐρεῦνας του, ὅτε ἤκουσε τὸν Ζιὰ κραυγάζοντα:

—Ἐξέλθε! Ὑποθέτω ὅτι ὁ Σουκρῆ βῆς καὶ αἱ φίλοι του ἐπανέρχονται.

Ὁ ὑπηρέτης ἔλαβε τὸ σχοινίον καὶ ἐξῆλθε.

Ὁ ὑπασπιστῆς δὲν εὐρίσκειται πλέον ἐκεῖ καὶ ἐκ τῶν ἐξωθεν ἠκούετο θόρυβος φωνῶν.

Ὁ Μουσταφᾶς ἔσπευσε νὰ εἰσέλθῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν.

Ὁ λοχαγὸς, ὁ ἀστυφύλαξ καὶ ὁ χαφίης εἶχον ἐπαπέλθει περατώσαντες τὸ δεῖνόν των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Ἀκούσαιο σωτήρες

Καθ' ἣν στιγμήν ἐξελίσσαντο τὰ γεγονότα, ἅτινα διηγήθημεν, καὶ τὰ ὅποια εἶχον ἀναστατώσει ὀλόκληρον τὸ Γενῆ-Μαχαλέ, οἱ παλαιοὶ γινώριμοί μας, οἱ δύο φίλοι Ἀλῆ Ὀσμάν καὶ Σαδῆκ βέης προσελκυθέντες ἀπὸ τὴν διαύγειαν τῆς νυκτὸς καὶ τὴν γαλήνην τῆς θαλάσσης, ἐπεχείρουν τὸν ἀνὰ τὸν Βόσπορον θαλάσσιον περίπτον αὐτῶν.

Ὁ νεαρὸς δημοσιογράφος, ἐμφυγόμενος ἀπὸ τὴν δρασερὰν αἶσαν καὶ τὴν ἀκίνησιαν τῶν ὑδάτων, ἐκωπλάται μετὰ ζήλου.

Μετὰ ἡμίσειαν μῶλις ὤραν εὐρίσκειτο ἀπέναντι τῶν Θεραπειῶν.

— Δὲν ἐκουράσθης; ἠρώτηεν ὁ Ἀλῆ Ὀσμάν.

— Ὅχι! τοῦναντίον καὶ αὐτὴ ἡ κόουρας, ποῦ εἶχον τὴν ἡμέραν μου ἐτίρασαν ἐντελῶς.

— Θέλεις νὰ ἐπιστρέψωμεν;

— Ἀκόμη εἶναι ἑνωρίς. Ἄς ἐξακολουθήσωμεν. Ἐδῶ εἶναι ἄριστά. Ὁ ἀέρας πνέει ἀπὸ τὸν Εὐθεινον.

— Ὅπως θέλεις.

Μετὰ πέντε λεπτά ὁ Ἀλῆ Ὀσμάν, εἶπεν αἰρήνης.

— Ἀντὶ νὰ ἐξακολουθήσωμεν ἔτσι ἀκόπως, ἄς χρησιμοποιοῦμεν τὸν περίπτον μας.

Καὶ ὁ δημοσιογράφος.

— Πῶς;

— Πᾶμε εἰς τὸ Γενῆ-Μαχαλέ διὰ νὰ μάθωμε τί ἀπέγινε. Ἐάν εἶναι ἐκεῖ ὁ πατήρ μου τὸν πέρνομεν μαζῆ.

Ὁ Σαδῆκ περιχαρῆς, ἐκράυασε:

— Ἐξοχος ἰδέα! Ὅχι μόνον ὁ περίπτος μας δὲν θὰ εἶναι ἀσκόπος, ἀλλὰ θὰ εὐχαριστήσωμεν καὶ τὸν πατέρα σου. Ἐμπρός, γύρισε τὸ πηλῶλιον πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Καὶ ἤρχισε κοπηλατῶν ζωηρότερον.

— Μόνον προσέθεσεν ὁ Ἀλῆ Ὀσμάν, ἠρηγήσαμεν πολὺ. Τώρα ἴσως θὰ ἔχουν τελειώσει καὶ ὁ πατήρ μου θὰ ἀνεχώρησε.

— Ἀδιάφορον! Εἰς τὴν τύχην.

Ἡ λέμβος διαλιθθαίνειν ἀθορύβως ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Δὲν ἤκούετο παρὰ μόνον ὁ ρυθμικὸς πλαταγιασμὸς τῶν κοπῶν.

Ἄμα ὡς ἀφίκοντο εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Γενῆ-Μαχαλέ τὰ πάντα εἶχον βυθισθῆ εἰς πλήρη γαλήνην.

Τὰ παραθαλάσσια καφενεῖα ἦσαν τρυφερά.

Οὐδεὶς εὐρίσκειτο εἰς τὴν ἀκτὴν. Ἐνεκα τῆς ἀνησυχίας, ἣν εἶχον προκαλέσει κατὰ τὴν ἡμέραν αἱ ἀστυνομικαὶ ἐρευνᾶι ἐκαστος εἶχε κλεισθῆ εἰς τὴν οἰκίαν του ἐνωρίς.

Δύο ἀπόπλοια τῆς Συριέτ εἶχον προσδεθῆ παραλλήλως τῆς ἀποβάθρας.

Ἡ νυκτερινὴ αὐτῆ γαλήνη προὔξεν ἡσυχίαν τινὰ εὐτάραστον ἐντύπωσιν ἐπὶ τῶν δύο φίλων.

— Σιγὴ θανάτου! εἶπον.

Ἡ λέμβος εἶχε προσεγγίσει εἰς τὴν ἀκτὴν. Ὁ Ἀλῆ Ὀσμάν, εἶπεν εἰς τὸν Σαδῆκ:

— Θὰ ἐξέλθω διὰ νὰ ζητήσω πληροφορίας.

— Καλὰ. Ἀλλὰ μὴ ἀργῆς. Εἶναι μεσονύκτιον. Καὶ ἔχομεν πολὺ διάστημα νὰ κάμωμεν διὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν οἰκίαν.

Καθ' ἣν στιγμήν ὁ Ἀλῆ Ὀσμάν ἠτοιμάζετο νὰ πη-

δήση εἰς τὴν ξηράν, δύο ἄτομα προσέτρεξαν εἰς τὴν λέμβον των.

Τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν ἠρώτησεν ἀποτόμως:

— Ποῖοι εἰσθε;

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἀντελήφθη, ὅτι εὕρισκτο ἐνώπιον δύο ἀστρονομικῶν καὶ ἐπαρουσίασεν ἀμέσως ἑαυτὸν.

Εἶτα προσέθηκε:

— Ἦλθον διὰ νὰ πάρωμεν τὸν πατέρα μου.

Ὁ ἀστρονομικός, ὅστις εἶχεν ἀποτόμως κατευνασθῆ, ἀπήντησε ταπεινῶς:

— Ὁ πατήρ σας θὰ ἔφυγε.

— Ἐφυγε;

— Ναι, ἐφέντημ! οἱ ὑπουργοί, οἱ ὑπατιστὰὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἔφυγον πρὸ 20 λεπτῶν. Καίτοι δὲν εἶδον τὸν πατέρα σας, ὑποθέτω ὅτι θὰ ἔφυγε μαζ' ἡτοὺς.

— Ὡστε ἐτελείωσαν ὅλα;

— Ἔτσι φαίνεται.

Ὁ ἀστρονομικός ἐπανέλαβε:

— Ὁ λαχός σου κρῆ βέης μετὰ τῶν ἀνδρῶν του τρώγει εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς ἀγορᾶς. Ἐκεῖ! αὐτὸς θὰ θυνθῆ νὰ σὰς πληροφορήσῃ καλλίτερον.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν περιχαρῆς:

— Ὁ σου κρῆ βέης εἶναι ἐδῶ! Εἴμεθα τυχεροί.

Καὶ πηδῆσας ἀμέσως εἰς τὴν ξηράν, εἶπεν εἰς τὸν φίλον του:

— Σαδῆκ βέη, περιμένε με ἐδῶ. Ἐρχομαι ἀμέσως.

Καὶ διηυθύνθη εἰς τὴν ἀγορὰν συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν δύο ἀστρονομικῶν.

Ὁ Σαδῆκ ἦναξεν ἐν σιγαρέττον καὶ ἀνέμενε.

Ἀνυπομένει νὰ μάθῃ τὰ διατρέξαντα.

Ἐπεθύμει μεγάλως, ἵνα τὰ πολιορκημένα ἄτομα εὕρισκον τρόπον νὰ διαφύγῃσι τοὺς δυναστας τοῦ Ἀπτούλ Χαμήτ.

Ἄλλὰ τοῦτο τῷ ἐφαίνετο ἀδύνατον.

Ἐσκέπτετο:

— Ἀναμφιβόλως θὰ τοὺς συνέλαβον καὶ τοὺς ὄδηγῶν τῶρα δεμένους.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἐπανήλθεν.

Ὁ Σαδῆκ ἀντελήφθη ἀμέσως, ὅτι ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ φίλου του ἀνενακλάτω λυπηρὰ τις ἐντύπωσις καὶ ἠρώτησε:

— Τί τρέχει;

— Θὰ σοῦ εἶπω. Ἄς ἀπομακρυνθῶμεν πρῶτον.

Ὁ Σαδῆκ ἔλαβε τὰς κόπας ἢ λέμβος κιντέλιπε τὴν ἀκτὴν.

Λυπηθεὶς καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ σκυθραποῦ ὕφους τοῦ φίλου του δὲν ἐτόλμα νὰ ὀμιλήσῃ ἀλλ' ἐσκέπτετο.

— Τί νὰ συνέθῃ ἀρά γε;

Ὅταν εἶχον ἀναχθῆ ἀρκετὰ, ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἐστράφη πρὸς τὸν φίλον του:

— Γνωρίζεις τί συνέθῃ; εἶπεν.

Ὁ Σαδῆκ ἀπεκρίθη, ἐξακολουθῶν συνάμα νὰ κωπηλατῆ.

— Ὅχι, εἰπέ μοι.

— Περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ δὲν εἶδον κανένα μέσα.

— Τί εἶπες;

Ὁ Σαδῆκ ἀντελαμβάνετο πόσον ἐπεθύμει ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν τὴν ἐπιτυχίαν, ἀφοῦ ὁ πατήρ του ἕνεκα τῶν

καθηκόντων του ἦτο ἀναμεμιγμένος εἰς τὴν ὑπόθεσιν.

Προσπάθει λοιπὸν νὰ συγκρατήσῃ τὴν χαρὰν του, διὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ τὸν φίλον του.

Ἐν τούτοις τὸ ἐπιφώνημά του κάκιστα ἀπέκρυπτε τὴν ἐνδόμυχον εὐχαριστήσιν του.

Ὁ Ἄλῃ Ὄσμὰν ἐξηκολούθησε:

— Δυστυχῶς εἶναι ἀληθές. Ἐψάξαν παντοῦ, ἀνεστάτωσαν τὰ πάντα χωρὶς νὰ δυνηθῶσι νὰ ἀνακαλύψωσι τὸ ἐλάχιστον ἴχνος. . . Τί θὰ γίνῃ τώρα; . .

Ἡ Α. Μεγαλειότης θὰ γίνῃ μαριδῶδης. Ἐγὼ θύμην.

Ὁ Σαδῆκ ἐξηκολούθει κωπηλατῶν, ἀλλ' ἤρξατο ἤδη κουραζόμενος.

Ὁ Ἄλῃ Ὄσμὰν παρετήρησε τοῦτο.

— Μοῦ φαίνεται, ὅτι δὲν ἤμπορεῖς πλέον, εἶπε.

— Εἶναι ἀληθές. Μετὰ στιγμιαίαν ἀνάπαυαν, ἀναλακτόνων τὰς κόπας, ἠεθάνθη, ὅτι εἶμαι πολὺ κουρασμένος. Ἄς σταματήσωμεν ὀλίγον νὰ καπνίσωμεν ἔν σιγαρέττων. . . Ἄλλὰ διηγήσου, ὅτι συνέβη.

Ὁ δημοσιογράφος ἀρχὴν τὰς κόπας. Ἡ λέμβος παρακυρομένη ὑπὸ τοῦ ρεύματος προὔχρει βραδέως.

Ὁ Ἄλῃ Ὄσμὰν ἤρξατο διηγούμενος τὰ γεγονότα, τὰ ὅποια γνωρίζομεν καὶ ἅτινα εἶχε μάθει παρὰ τοῦ Σουκρῆ βέη.

Οἱ δύο φίλοι ἀπεροφημένοι ἀπὸ τὴν συνδιάλεξίν των καὶ τὰ περιεργὰ ὅσον καὶ ἀπρόοπτα γεγονότα, ἅτινα τοῖς ἀπεκαλύφθησαν, δὲν παρετήρησαν ὅτι ἡ λέμβος διηθύνετο εἰς Φιριδὰκ.

Ὁ Ἄλῃ Ὄσμὰν δέικοψε ἀποτόμως τὴν διηγήσιν σου καὶ παρατηρῶν περὶ ἑαυτὸν, ἐβάνησε.

— Κύτταζε ποῦ εἶμεθα! Πᾶμε εἰς τὰ Καράκλια.

Πράγματι ἡ λέμβος ἔφερε τοὺς δύο νέους εἰς διεσθυσιν ὅλως ἀντίθετον ἐκείνης, ἣν ὤφειλον νὰ ἀκολουθήσωσι.

Ἐὰν δὲν παρετήρουν τοῦτο ἐγκαίρως θὰ ἐρίπτοντο προφανῶς ἐπὶ τῶν βράχων τῆς ἀκτῆς.

Ὁ Ἄλῃ Ὄσμὰν παρετήρησεν ἀμέσως:

— Φθάνει πλέον ἡ φλυαρία. Ἄς ἐπανέλθωμεν. Ἐὰν ἐξακολουθήσωμεν οὕτω μόλις αὔριον θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν οἰκίαν. Φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ ἀναπαυθῆς.

Ἄλλως τε καὶ τώρα ἂν θέλῃς κάθισε εἰς τὴν θέσιν μου καὶ δώσέ με τὰ κουπιά.

— Ὅχι! θὰ κωπηλατῶ ἐγώ. Ἄλλὰ καλὸν θὰ ἦτο νὰ προσεγγίσωμεν μίαν στιγμὴν εἰς τὴν ξηρὰν, ἢ ὅποια ἄλλως τε δὲν εἶναι μακρὰν. Ἐγὼ ἀνάγκην νὰ ἐξέλθω ὀλίγον.

— Καλὰ! ἐμπρός! ἠνύνησα.

Ὀλίγη κωπηλασία ἤρκεσε διὰ νὰ φέρῃ τὴν λέμβον εἰς τὴν ἀκτὴν.

Ὁ δημοσιογράφος ἐξῆλθε καὶ ἀπεμακρύνθη τρέχων.

Ὁ Ἄλῃ Ὄσμὰν μείνας μόνος παρετήρει τὰ φῶτα τῶν ἐμπορικῶν πλοίων, τῶν ἠγκυροβολημένων ἀέναντι τῶν Καθακίων, καὶ ἀπὸ τῶν ὁποίων ἠκούετο ὁ βραδὺς καὶ κανονικὸς ὄρυθος τῶν μηχανῶν.

Αἶφνης μία φωνὴ ἐκραύγασε:

— Ἄλτ! οὔτε ἐν κινήμα.

Ταυτόχρονως ἀνωρῶς τις ταχύς ὡς ἀστραπὴ ἐπῆρσεν ἐν τῇ λέμβῳ, ἥτις ἐκινήθη ηβιαίως.

Ὁ Ἄλῃ Ὄσμὰν, ὡς ἀρπυισθείς ἀποτόμως ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν του.

Παρετήρησε τότε ἐνώπιόν του ἀπειλητικὴν καὶ

σπρεφωμένην κατὰ τοῦ μετώπου του τὴν κἀνήν ἐνὸς περιστρόφου, λάμπουσαν εἰς τὸ σκότος.

Παρὰ τὴν ψυχραιμίαν καὶ παρὰ τὸ θάρρος του ῥίγος διέδραμε τὰ μέλη του.

— Ποίος εἶσαι; ἠρώτησεν.

Ὁ ἀγνωστος χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην καὶ κρατῶν πάντοτε τὸ ὄπλον του προτεταμένον κατὰ τοῦ νεανίου ἐκράυγασε:

— Εἰσέλθετε, γρήγορα!

Ταυτοχρόνως, τρία ἄτομα, ὧν ἓν γυνὴ ἐνεφανίσθησαν καὶ ἐπήδησαν εἰς τὴν λέμβον.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμὰν ἐμάντευσεν ἀμέσως ἐνώπιόν των εὐρίσκειτο.

Καὶ οἱ ἀναγνώσταί μας θὰ τοὺς ἀνεγνώρισαν ἐπίσης, ὡς ὑποθέτομεν.

Τότε ἠρύχασε ἡ παρουσία τῆς γυναίκος πρὸ πάντων τοῦ ἐνέπνεεν ἐμπιστοσύνην.

Ὁ πηδῆσας πρῶτος εἰς τὴν λέμβον εἶχε καθίσει πλησίον του.

Καὶ ἐξηκολούθει κρατῶν εἰς τὴν χεῖρά του τὸ πολύκροτον, δὲν ἐπρότεινεν ὅμως αὐτὸ πλέον κατὰ τοῦ μετώπου τοῦ νεανίου.

Ὁ ἕτερος ἐκάθισεν εἰς τὴν ἄλλην πλευρὰν καὶ ὁ τρίτος εἰς τὴν θέσιν τοῦ κωπηλάτου.

Ἡ γυνὴ εἶχε καθίσει εἰς τὴν πρῶραν. Ὁ εἰς ἐκτῶν καθημένων εἰς τὴν πρύμνην, εἶπε:

— Ἐμπρός! Νὰ φύγωμεν.

Τότε ἐνεθυμήθη ὁ Ἄλῃ Ὀσμὰν ὅτι ὁ φίλος του εὐρίσκειτο εἰσέτι εἰς τὴν ξηρὰν.

— Ἀλλὰ ἔχω ἓνα φίλον, εἶπεν, ὁ ὁποῖος μόνος ἀπεβιάσθη καὶ τοῦ ὁποίου τὴν ἐπιστροφήν ἀναμένω.

— Δὲν ἔχομεν ἡμεῖς καιρὸν νὰ τὸν ἀναμένωμεν, ἀπήντησεν.

— Δὲν δύναμαι ὅμως νὰ τὸν ἀφήσω νύκτα, μόνος εἰς ἓν μέρος ἔρημον. . . Πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἰδικῆς σας ἀσφαλείας μάλιστα πρέπει νὰ τὸν πάρωμεν μαζί μας, διότι. . .

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμὰν διεκόπη· εἶχεν ἰδεῖ μίαν σκιὰν προχωροῦσαν.

— Ἴδού τον! ἐκράυγασε!

Ἦτο πράγματι ὁ Σαδῆκ.

Ὅταν εἶδε τὴν λέμβον πλήρη, ἔκαμε κατὰ πρῶτον κίνημα δισταγμοῦ.

Παρατηρήσας ὅμως τὸν φίλον του καθήμενον μεταξὺ ἀγνώστων, ὁ δισταγμὸς του ἐξέλιπε καὶ ἐπήδησεν εἰς τὴν λέμβον, ἥτις ἀπεμακρύνθη τῆς ἀκτῆς πρὶν ἢ αὐτὸς λάβῃ καιρὸν νὰ καθίσῃ.

Ὁ κρατῶν τὰς κώπας ἐκωπηλάτει ρυθμικώτατα.

Ἐφαίνετο ὡς εἰδικὸς κωπηλάτης.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμὰν εἶχεν ἀναλάβει τὸ πηδάλιον.

Ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς πλησίον του καθημένους, ἠρώτησε:

— Ποῦ πηγαίνομεν;

Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἀπήντησε:

— Ἐμπρός, κατ' εὐθείαν.

Καὶ ὁ Σαδῆκ ἐπίσης εἶχεν ἐννοήσει ποῖοι ἦσαν, οἱ ἀγνωστοὶ οὗτοι καὶ ἠσθάνετο μεγάλην χαρὰν διὰ τὴν παράδοξον ταύτην συνάντησιν.

Ἐπεθύμει νὰ ἀρχίσῃ συνδιᾶλεξιν μετ' αὐτῶν καὶ νὰ

τοῖς ἐκράστη ἄπασαν τὴν συμπάθειάν του ὡς καὶ τὸν φρόν του μήπως συλελαμβάνοντο.

Ἄλλὰ πρὸ τῆς σιγῆς των, πρὸ τοῦ κατηφοῦς καὶ αὐστηροῦ ὕφους των, δὲν ἐτόλμα νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα.

Εἶπε καθ' ἑαυτόν:

— Ἀφοῦ δὲν δύναμαι νὰ τοῖς ὁμιλήσω, ἄς τοὺς ἐξετάσω τοῦλάχιστον.

Ἐστρεψε κατὰ πρῶτον τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν καθήμενὴν ἔμπρός, ἣς τὸ πρόσωπον ἐφωτίζετο ὑπὸ τῆς σελήνης.

Ἦτο ὑψηλὴ ἀδύνατος καὶ ωχρὰ.

Ἐφαίνετο τεσσαράκοντα ἕως τεσσαράκοντα πέντε ἔτων, καὶ ἦτο ἀκάλυπτος, καίτοι εἶχεν ἑλαφρὸν πέπλον ἀνεριμμένον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

Χωρὶς νὰ εἶναι ὠραία εἶχε τι τὸ ἄλκυσιόν.

Εἰς τοὺς ζωηροτάτους ὀφθαλμοὺς τῆς διεφαίνετο ἡ εὐφυΐα καὶ ἡ δραστηριότης.

Εἰς τὴν νεότητά τῆς θὰ ἦτο πολὺ ὠραία.

Ἐμάντευεν ὁμοῦ τις, ὅτι τὰ παθήματα τὴν εἶχον μακάρι: προῶρις.

Ὁλόκληρον τὸ «εἰναί» τῆς ἀπέπνεε πόνους καὶ δυστυχίαν.

Ἐὰν ὁμοῦ ἡ δυστυχία εἶχε καταστρέψει: τὰ φυσικὰ αὐτῆς θέληγτρα, δὲν εἶχεν ὁμοῦ ἐξασθενήσῃ τὴν ψυχικὴν τῆς θάρρος.

Τούραντιόν ὅπως συμβαίη εἰς ὅλας τὰς μεγάλῃς δραστηριότητος ὑπάρξεις, ὁ ζῆλός τῆς καὶ τὸ θάρρος τῆς εἶχον ἐπαυξήσῃ.

Ὁ Σαδῆκ ἀφῆκεν ἐπὶ μακρὸν τὰ βλέμματά του νὰ πλανηθῶσιν ἐπ' αὐτῆς μετὰ θαυμασμοῦ καὶ σεβασμοῦ.

Αὕτη ὅμως δὲν ἐφάνη ἀντιληφθεῖσα αὐτόν, διότι βυσιτιμένη εἰς τὰς βαθεῖας σκέψεις τῆς, παρηκολούθει διὰ τὸν ὀφθαλμῶν τὴν φεύγουσαν ὄχθην.

Ὁ δημοσιογράφος ἐξήτασεν εἰτα τὸν κοπηλάτην.

Ἦτο ἀνὴρ τριακοντούτης, ἀρκετὰ χονδρὸς, εὐρωστος, μὲ ὄφρυς πυκνὰς, μὲ στοργγγύλον καὶ νεάζον πρόσωπον, εἶνα μεγάλῃν, χεῖλη παχέα καὶ εὐκίνητα.

Ὁ Σαδῆκ, εἶπε καθ' ἑαυτόν:

— Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν φαίνεται νὰ εἶναι Τούρκος. Τί ἐθνικότητος νὰ εἶναι ἀρὰ γε;

Κατόπιν προβάλλων ὄλιγον τὴν κεφαλὴν ἤρξατο παρατηρῶν τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς καθήμενους δεξιά καὶ ἀριστερὰ τοῦ Ἄλῃ Ὁσμάν.

Ἀμφότεροι νέοι τῆς αὐτῆς ἡλικίας, εἶχον ὀρθαλμοὺς κυανοῦς καὶ μύστακα ξανθῶν.

Ὡς καὶ ὁ κοπηλάτης ἐφαίνοντο καὶ αὐτοὶ τριακονταετῆς περίπου.

Ὁ ἀπειλήσας τὸν Ἄλῃ Ὁσμάν διὰ τοῦ περιστρόφου του, ὅστις καὶ ἐφαίνετο ὁ ἀρχηγός, ἦτο κομψότατος. Εἶχε τόσην γλυκύτητα καὶ λεπτότητα εἰς τὴν φυσιογνωμίαν του, ὅστε ποτὲ δὲν θὰ ἐπίστευε κανεὶς, ὅτι ὑπὸ τὸ θελητικὸν αὐτὸ ἐξωτερικὸν ἐκρύπτετο καρδία χαλυβδίνῃ καὶ θέλησις ἀτεγκτος.

Ὁ Σαδῆκ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐπιρροῆς, ἣν ἐνήργουν ἐπ' αὐτοῦ δὲν ἔπαυε φέρων πὰ βλέμματά του ἐκ τῆς γυναικὸς εἰς τοὺς νεανίας καὶ ἐξ αὐτῶν πάλιν εἰς τὴν γυναῖκα καταναλισκων τὸ πνεῦμά του εἰς τὸ νὰ ἐξεύρη ἀφορμὴν συνδιαλέξεως.

Ἡ Χανούμ ἔχουσα ἐστραμμένα διαρκῶς τὰ βλέμματα πρὸς τὸ Φιριλζάκ, ἐφώναξεν ἀφῆνης:

— Παρατηρήσατε!

Καὶ διὰ τοῦ δακτύλου ἔδειξεν εἰς τοὺς συντρόφους τῆς τῆν ὄβηνη, ἣν εἶχον καταλίπει.

Πάντες ἔστρεψαν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ἐνδεικνύμενον σημεῖον.

Ἐκεῖ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, προέβαλλεν εἰς τὸ σεληνόφως εἰς ἀνὴρ κινῶν σπασμωδικῶς τοὺς βραχίονας.

Ταῦτοχρόνως τρομερὰ κραυγὴ, διαπερῶσα τὴν σιγὴν τῆς νυκτὸς ἀντήχησε μέχρι τῆς λέμβου.

— Πιάσατέ τους! Πιάσατέ τους! Νὰ τους! φεύγουν... Βοήθεια!

Καὶ οἱ τέσσαρες ὁμοφώνως:

— Αὐτὸς εἶναι! αὐτὸς εἶναι! εἶπον.

— Φαίνεται, ὅτι χάσας πρὸς στιγμήν τὰ ἴχνη μας ἐπανεῦρεν αὐτά.

Ἐξανθὸς νεανίας, ὅστις τόσῃ ἐντύπωσιν εἶχε προξενήσει εἰς τὸν Σαδῆκ, διέταξε.

— Ἐμπρός! Θάρρος! Κωπηλάται ταχύτερον!

Ὁ Σαδῆκ ἐβράζετο τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ ἀρχίσῃ συνομιλίαν.

— Ἐάν θέλετε, εἶπεν, δύναμαι νὰ κωπηλατῶ καὶ ἐγώ. Ὑπάρχουν ἀκόμη δύο κώπαι. Οὕτω θὰ προχωροῦμεν περισσότερο.

Ὁ Σαδῆκ εἶχε δικαίον ἡ λέμβος εἶχε διπλοῦν ζεύγος κωπῶν.

Ὁ ξανθὸς νεανίας ἀπεκρίθη:

— Εὐχαρίστως.

Ὁ δημοσιογράφος μετὰ χαρᾶς ἔλαβε τὰς κώπας.

Ἡ παρατηρηθεῖσα ἐν τῇ ἀκτῇ σκιά ἐξηκολούθη χειρονακτοῦσα, τρέχουσα κραυγάζουσα.

— Πιάσατέ τους! Πιάσατέ τους! Νὰ τους, μᾶς φεύγουν!

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ἡ προσοχὴ τῶν ἐπιβατῶν τῆς λέμβου εἰκόσθη εἰς ἕτερον σημεῖον.

Εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ Γενῆ-Μαχαλὲ ἐφάνηται φλόγες ὅπως αἰφνιδίως.

Ὁ Σαδῆκ, ὅστις διαρκῶς ἐπέζη εἰ εὐκαιρίαν διὰ νὰ ὁμιλήσῃ, εἶπε:

— Εἶναι πυρκαϊά. . . μία οἰκία καίεται.

— Ναί! ἀπεκρίθη εἰς τῶν ἀγνωτῶν.

Κατόπιν ὁ μὲ τὸν ξανθὸν νεανία νεανίας, ὅστις, ὡς εἶπομεν, ἐφάνητο ὁ ἀρχηγός, ἀπὸ παρατήρησε μετὰ προσοχῆς πρὸς τὸ μέρος τῆς πυρκαϊᾶς, ἐρώνησε:

— Ἄλλὰ καίεται τὸ σπίτι μας!

— Καὶ ἐγὼ αὐτὸ νομίζω προσέθηκεν ἡ Χανούμ.

Οἱ τέσσαρες σύντροφοι ἀντήλλαξαν βλέμμα ἐκπληξέως. Ἡ πυρκαϊά ἦτο τυχαία;

Ἡ λέμβος ἐν τούτοις εἶχε φθάσει εἰς τὴν ἀσιατικὴν ὄβηνη ἀριστέρᾳ τοῦ Καθὰκ μεταξὺ Τάμπιας καὶ Βέικας.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμὰν ἠρώτησε:

— Θὰ ἀποβιβασθῆτε ἐδῶ;

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ ξανθὸς νέος.

Ναί, ἀλλ' ἡ ἀκτῆ εἶναι ἀβύθης καὶ δυνάμεθα νὰ προσεγγίσωμεν.

— Δὲν πειράζει θὰ ἐξέλθοσι κολυμβῶντες.

Ἡ λέξις «κολυμβῶντες» κατέπληξε τὸν Ἄλῃ Ὀσμὰν, ὡς ἦτο ἐπόμενον.

Ὁ εἰπὼν αὐτὴν δὲν προὔτιθετο νὰ ἀποβιβασθῇ;

Δὲν ἔκρινεν ὁμως συνετὸν ὁ Ἄλῃ Ὁσμὰν νὰ ἀνακαινώσῃ τὴν σκέψιν του εἰς τὸν συνομιλητὴν του.

Ἠρέσθη μόνον νὰ εἴπῃ:

—Καλὰ. Θὰ προχωρήσωμεν μέχρις οὗτο ἡ βάρκα (καθήσῃ).

Καὶ οἱ κωπηλατοῦντες εἶχον σταματήσῃ.

—Ἀδύνατον νὰ προχωρήσωμεν περισσότερον, εἶπεν ὁ Σαδῆκ.

Ἵ Ἐανθὸς νεανίας εἶπεν εἰς τὸν Ἄλῃ Ὁσμὰν:

—Περάσατε, παρακαλῶ μίαν στιγμὴν εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς λέμβου.

Κατόπιν ἀπευθυνόμενος εἰς τὴν γυναῖκα:

—Χανοῦμ ἐρέντη, ἐλάτε ἐδῶ.

Ἐνευσεν ἀκολουθῶς καὶ εἰς τὸν κωπηλατοῦντα νὰ πλησιάσῃ.

Ἵ Σαδῆκ καὶ ὁ φίλος του εὐρέθησαν εἰς τὸ ἐν ἄκρον τῆς λέμβου, ἐνῶ οἱ τέσσαρες σύντροφοι συνεκέντρώθησαν εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον.

Ἄφου ἀντήλλαξαν λέξεις τιναὶ χαμηλοφώνως, ὁ κρατῶν τὰς κώπας καὶ εἰς ἓκ τῶν δύο ἀνδρῶν τῶν καθημένων πλησίον τοῦ Ἄλῃ Ὁσμὰν ἐπήδησαν εἰς τὸ ὕδωρ, τὸ ὅποιον ἔφθανε μέχρι τῶν γονάτων των καὶ μετὰ τοῦ διασκελισμοῦ ἔφθασαν εἰς τὴν ξηράν.

Ἵ Ἐανθὸς νεανίας μείνας μόνος ἐν τῇ λέμβῳ, εἶπεν ἀκολουθῶς:

—Ἄλῃ Ὁσμὰν καὶ Σαδῆκ, ἔγω γὰ ζήτησῶ τελευταίαν τινὰ ὑπηρεσίαν εἰσέτι.

Οἱ δύο νέοι ἀκούοντες ἓνα ἄγνωστον ἀπαγγέλλοντα τὰ ὀνόματά των ἔμεινον κατάπληκτοι.

Ἐν τούτοις ὁ Ἄλῃ Ὁσμὰν, ἠρώτησε:

—Τί ἐπιθυμεῖτε;

—Νὰ ἐξακολούθωσωμεν τὴν ὁδὸν μας, ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον. Ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἰδική μας ζωὴ, ὡς καὶ ἡ ἰδικὴ σας. Διότι κατὰ παράδοξον συμπτῶσιν νῦν ἐνοχοποιήθητε καὶ σεῖς μαζί μας.

Ἵ Ἄλῃ Ὁσμὰν ἐξέφερεν ἀκούσιον στεναγμὸν καὶ ἐψιθύρισεν:

—Εἶναι ἀληθές!

—Λοιπὸν Σαδῆκ, ἀφ' οὗ εἶσθε ἐξαίρετος κωπηλάτης, θὰ προσφύγω καὶ πάλιν εἰς τοὺς βραχίονάς σου διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν μας. Σεῖς δὲ Ἄλῃ Ὁσμὰν δύνασθε νὰ ἀναλάβητε τὸ πηδάλιον.

Ἵ Ἄλῃ Ὁσμὰν ἐκάθητο εἰς τὸ πηδάλιον, ἔχων ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν ξανθὸν νεανίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν χανούμισσαν.

Αἱ δύο ἕτεροι σκιαὶ ἐξηκολούθουν τρέχουσαι εἰς τὴν ἀκτὴν, ἐνῶ εἰς τὴν ἀντίθετον ὄχθην τοῦ Βοσπόρου, αἱ φλόγες ἐξηκολούθουν ἀνυψούμεναι.

Ἵ δημοσιογράφος ἔλαβε τὰς κώπας καὶ ἡ λέμβος ἀνῆλθη εἰς τὰ πέλαγος.

Ἵ Ἐανθὸς νεανίας ἐπανέλαθεν:

—Ἐλησμώνησα νὰ σᾶς εἴπω, ὅτι πηγαίνομεν εἰς τὴν Σταμποῦλ.

Ἐξάγων δὲ τὰ σιγαρέττα του ἤναψεν ἐν ἐξ αὐτῶν καὶ προσέφερε τὸ ἕτερον ἀδελφικῶς εἰς τοὺς δύο συντρόφους του.

Ἐ ἡ λέμβος προὐχώρει.

Οἱ ἐπιβαίνοντες αὐτῆς ἐτήρουν ἀπόλυτον σιγὴν.

Ἐκαστος ἠσχολεῖτο εἰς τὰς σκέψεις του.

Ἄλλὰ ὁ περισσότερον συντετριμμένος ἐκ τῆς παρα-

δόξου καὶ ἀγωνιώδους αὐτῆς καταστάσεως ἦτο ὁ Ἄλῃ Ὁσμάν.

Οἱ λόγοι τοῦ ἀγνώστου, «ἐνοχοποιήθητε με ἡμᾶς», τὸν ἔκαμον νὰ ἐνοήσῃ ὅλην τὴν φρίκην τῆς πραγματικότητος.

Ἐὰν τοῦλάχιστον οἱ τέσσαρες ἄγνωστοὶ εἶχον ἀποβιβασθῆ ὀμοῦ, αὐτὸς καὶ ὁ Σαδὴκ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν οἰκίαν πρὶν ἢ ἐξημερώσῃ καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ μυστικῆν τὴν νυκτερινὴν περιπέτειαν.

Ἄλλὰ δύο ἐκ τῶν φυγάδων ἦσαν ἀκόμη ἐκεῖ καὶ ἠγγύον οἱ ἴδιοι τοῦ διηρθύνοντο. Ἀναμνησκόμενος δὲ τὰ ἀπὸ τινων ὥρων διαδραματιζόμενα ἠθάθηθῃ βαθύτατα τὴν κινδυνώδη θέσιν των.

Ἐπῆρχον ἀποδείξεις τῆς νυκτερινῆς ἐκδρομῆς των.

Ἐν πρώτοις οἱ δύο ἀστυύλακες καὶ ὁ Σουκρὴ βένης τοὺς εἶχον ἰδῆ εἰς Γενῆ-Μαχαλέ.

Ἐπειτα ἦτο ἡ σκιά ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐφώναζεν εἰς Φιριλζακ, καὶ ἀναμειβόμενος θὰ τοὺς παρεκλούθει.

Ἄν διενεργεῖτο αὐστηρὰ καὶ λεπτομερὲς ἀνάκρισις, ἠδύνατο νὰ τοὺς καταστήσῃ ὑπόπτους.

Τότε τί θὰ ἀπεγίνετο αὐτὸς καὶ ἰδίως ὁ πατὴρ του; — Διότι διὰ τὸν πατέρα του ἰδίως ἀνηρῶχε ὁ δυστυχὴς νέος.

— Ἄν ὑποθέσωμεν ὅτι ὀμολογοῦμεν τὰ πάντα, ὅτι λέγομεν, ὅτι ἠναγκάσθημεν δι' ἀπειλῶν νὰ διευκολύνομεν τὴν φυγὴν τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, ἔπερ ἄλλως τε εἶναι καὶ ἀληθές, θὰ θυγηθῶμεν νὰ σωθῶμεν; Πάντα τὰ γεγονότα εἶναι καθ' ἡμῶν. Ὁ νυκτερινὸς περίπατός μας εἰς Γενῆ Μαχαλέ, ἡ ἀτάθμευσίς μας εἰς

ἐρημον σημεῖον τῆς ἀκτῆς. Πάντα ταῦτα ὅσον καὶ ἂν εἶναι φυσικὰ δυνατὸν νὰ στραφῶσι καθ' ἡμῶν ὡς ἐπιβαρυντικαὶ ἀποδείξεις.

Καὶ ὁ Ἄλῃ Ὁσμάν, ὅσῳ μᾶλλον αἱ σκέψεις αὐταὶ ἐκυριάρχουν τὸ πνεῦμά του, τόσο περισσότερο μετενόει, διότι ἐπεχείρησαν τὸν θαλάσσιον περίπατον.

Ὁ Ξανθὸς νεανίας ἐμάντευσεν τὰς σκέψεις τοῦ ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου καὶ παρατηρήσας ἐπ' ὀλίγον τὸ τεταραγμένον πρόσωπόν του, εἶπε:

— Παράδοξον! Ὅτι ἐπρεπε νὰ χαροποιῇ νεανίαν ζωηρὸν, νεανίαν μὲ φιλόφθωρα αἰσθήματα, ὡς σεῖς, τούναντίον σᾶς καταλυπεῖ.

Ὁ Ἄλῃ Ὁσμάν ἐσκήρηνε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Ἐν μᾶθημα

Ὁ Ξανθὸς νεανίας ἐξηκολούθησεν:

— Ὁ Θεὸς ἐνίστε κάμει πολὺ παράδοξον ἐπανορθώσεις. Διὰ τῆς χειρὸς τοῦ υἱοῦ, ἐκπλύνει τὰ σφάλματα τοῦ πατρός.

Ὁ Ἄλῃ Ὁσμάν δὲν ἀπεκρίθη ἀμέσως, ἀλλ' ὁ ὑπαινιγμὸς αὐτος τὸν ἐπλήρωσε. Ἠγάπα πολὺ τὸν πατέρα του καὶ δὲν ἠνείχετο νὰ ἀκούῃ ὕβρεις κατ' αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο ἀπήντησε ζωηρῶς:

— Δὲν σᾶς ἐνοῶ. Ἐὰν οἱ λόγοι σας ἐνοοῦσιν ἡμᾶς, ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου, δὲν θὰ σᾶς ἐπιτρέψω νὰ ὀμιλήτε τοιοῦτοτρόπως.

Καὶ ὁ Ξανθὸς νέος μειδιῶν:

— Ὁ ὑπαινιγμὸς μου ἀπηρθύνετο μόνον εἰς τὸν Θε-

όν. Ἐάν ἡ λέμβός σας δὲν ἤρχετο εἰς τὴν ἀκτὴν, πιθανώτατα νὰ ἐγινόμην θύματα τοῦ πατρὸς σας. Ἴδού τί ἤθελον νὰ εἶπω.

Καὶ ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν μετ' ὀργῆς:

—Θὰ παραδίδοσθε δηλαδὴ εἰς τὴν δικαιοσύνην.

Ἡ γυνὴ, ἥτις ἄχρις ὥρας ἤκουε, χωρὶς νὰ προσέφη λέξιν προσέθεσε:

—Καὶ ἀκριβέστερον, θὰ ἐπίπτομεν εἰς τοὺς ὄνυχας τοῦ Ἀποῦλ Χαμήτ.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἀπήτησεν:

—Ὁ πατήρ μου εἶναι ὑπάλληλος ἐκκληρῶν εὐσυνειδήτως τὸ καθήκον του. . .

Διεπράχθησαν κακουργήματα καὶ ἀναζητοῦνται οἱ δράσται, ἐκ καθήκοντος δὲ ὁ πατήρ μου συμμετέχει εἰς τὰς ἐρεῦνας.

— Μπέη μου, δὲν θέλω νὰ κατηγορήσω τὸν πατέρα σου. Θαυμάζω μόνον τὸν Θεόν, ὅστις ἐν τῇ προνοίᾳ του μὰς σώζει διὰ τῆς λέμβου τοῦ Ἀρήφ ἐφέντη.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἰκανοποιηθεὶς πιθανὸν ἐκ τῆς ἐξηγήσεως ταύτης θὰ ἔθετεν ἴσως τέρμα εἰς τὴν συζήτησιν, ἥτις ἤρξατο ἐξαπτωμένη, ἐάν μὴ ἡ γυνὴ διὰ τόνου ἡρέμου, ἀλλὰ καὶ ἀπορασιαστικοῦ ἔλεγε.

—Ἐ! λοιπόν! ἐγὼ κατηγορῶ καὶ μέφομαι τὸν πατέρα σου.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἀνεσκήρτησε ζωηρότερον.

Ἡ γυνὴ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἡσυχίου τρόπου ἐπανέλαβε:

—Ὡμιλήσατε περὶ καθήκοντος. Εἶναι ἐκφρασις ἐφευρεθεῖσα διὰ νὰ ἀπατᾷ τις ἑαυτὸν καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ σιγὴν εἰς τὴν συνείδησίν του. Τὸ νὰ πράττῃ τις τὸ

κακὸν δὲν εἶναι καθήκον. Πολλάκις τὸ καθήκον συνίσταται εἰς τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν ἐντολῶν τιῶν.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἔτρεμεν ἐξ ὀργῆς

—Νὰ ἀφεθῶσιν ἐλεύθεροι οἱ δολοφόνοι! ἦ ὄχι!

Ἡ γυνὴ πάντοτε ἤρεμος:

—Τὸ καθήκον ἐνὸς ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου γῶρας, ἥς ὁ Ἄναξ εἶναι ὁ μεγαλύτερος τῶν δολοφόνων, συνίσταται εἰς τὸ νὰ ὀμιλῇ μετὰ σεβασμοῦ διὰ τοὺς ἐγκληματίας. Ἄνθρωπος ὡς σεῖς, ἐπικαλούμενος τὸ καθήκον ἐπέσπε νὰ ἐνοηθῇ τοῦτο.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη ὑπῆρξε κεραυνὸς διὰ τὸν δυστυχῆ νεανίαν.

Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σιγῆ ἀπόλυτος ἐπεκράτησεν ἐν τῇ λέμβῳ.

Δὲν ἤκούετο παρὰ μόνον ὁ κανονικὸς πλαταγισμὸς τῶν κωπῶν ἐπὶ τοῦ ὕδατος.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἐλυπεῖτο διὰ τὴν διένεξιν ταύτην.

Ἄλλὰ τὸ κατενεχθὲν πλῆγμα ἦτο τόσον βίαιον, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ ἀπαντήσῃ.

Εἶπε λοιπόν:

—Ἐκαστος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις του.

—Οὐδεὶς εὐσυνειδήτως ἄνθρωπος δύναται νὰ γίνῃ συνένυγος ἀτίμων πράξεων, ἀπήτησεν ἡ Χαιεύμ.

Ὁ Σαῦν ἐξῆκολούθει κωπηλατῶν, ἀκούων συγχρόνως καὶ τὰς βιαιὰς ταύτας ἀντεγκλήσεις.

Ἀκούων τὴν γυναῖκα ὀμιλοῦσαν οὕτω, ἡσθάνθη ζωηρὸν θαυμασμὸν ἐπὶ αὐτὴν καὶ βαθὺ σέβας.

Τέλος μὴ συγκατατούμενος, ἐκραύησεν:

—Ἡ κυρία εἶναι δίκαιον. Εἶμθα ἄνδρσι.

Ἀκούσατε τὰς λέξεις ταύτας ἢ γυνὴ παρετήρησε τὸν νεανίαν εὐμενῶς· κατόπιν μὲ γλυκὺ μειδίαμα:

—Εἰς τὴν ἡλικίαν σας εἶναι δυνατόν νὰ διαρρώσθητε τὴν ἀναδρίαν αὐτὴν, ἐὰν θέλατε, εἶπε.

Ἐξυπακούσας αὐτὴν εἶπεν αἰφνης:

—Φρονῶ, ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ἀποβιβασθῶμεν, διότι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἔξημερώσῃ.

Εὐρίσκοντο ἀπέναντι τῆς Στένιας εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἀκτὴν.

Ἐκεῖ Ἰσὺμάν ἦτο νευρικότατος, καὶ αἱ χεῖρές του ἔτρεμον ἠρώτησε:

—Ποῦ πηγαίνομεν;

—Φρονῶ, ὅτι προτιμότερον θὰ ἦτο νὰ προσεγγίσωμεν εἰς τὸν ὄρμον, διότι ἐδῶ δυνατόν νὰ μᾶς ἴδουν.

Ἐκεῖ τούναντίον, δὲν ὑπάρχουν κατοικίαι.

—Ἐγχετε δίκαιον, ἀπεκρίθη ὁ Ἰσὺμάν.

Ἡ λέμβος εἶχεν εἰσελθεῖ εἰς τὸν ὄρμον. Διήλθε πλησίον πολλῶν ἰστιφορῶν, ἐνὸς ἀτμοπλοίου καὶ τέλος προσήγγισεν εἰς τὴν ξηράν.

Ἐκεῖ Ἰσὺμάν εἶδεν ἀντικειμένον τι λάμπρον εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ξανθοῦ νεανίου. Ἦτο τὸ πολυκρότον του. Ἡ λάμψις τῆς κίνης τὸν ἔκαμα νὰ ριγῆται. Ἦδυνήθη ἐν τούτοις νὰ ἀποκρύψῃ τὴν ἀνησυχίαν του καὶ ἠρώτησε.

—Θὰ ἀποβιβασθῆτε ἐδῶ;

Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη:

—Δηλαδή θὰ ἀποβιβασθῆτε τεῖς ἐδῶ;

—Ἡμεῖς;

—Ναί.

—Καὶ σεῖς;

—Θὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸ ταξεῖδί μας.

—Καὶ ἡ βάρκα;

—Μᾶς χρειάζεται. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ σπίτι μας κολυμβῶντες, οὔτε νὰ ἐκτεθῶμεν ἀποβιβαζόμενοι ἐδῶ. . . ἀφοῦ μάλιστα ἡ ζωὴ μας δὲν μᾶς ἀνήκει.

Ἐκεῖ Ἰσὺμάν συντριβεῖς ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἔδοκίμασε νὰ ψελλίσῃ:

—Ἀλλὰ. . .

Ἐκεῖ ὁ ξανθὸς ὄμοιως νεανίας δι' ἀποφασιστικοῦ τόνου:

—Ἀρετὰ, παρακαλῶ. Ἡ λέμβος μᾶς χρειάζεται καὶ θὰ τὴν πάρωμεν. Σεῖς δὲ θὰ κάμητε καλὰ νὰ φύγητε ἀπ' ἐδῶ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον. Ἡ ἐλαχίστη ἀργοπορία δύναται νὰ καταστρέψῃ ὅλους μας.

Καὶ τὸ βλέμμα τοῦ Ἰσὺμάν συνήντησε καὶ πάλιν τὴν κίνην τοῦ πολυκρότου λάμπουσαν εἰς τὸ σκότος, τοῦθ' ὅπερ ἀφῆρσεν ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀντιστάσεως, ἠγέρθη λοιπὸν καὶ ἐπήθρην ἐξῶ.

Καὶ ὁ ξανθὸς ὄμοιως ἀπευθυνόμενος εἰς τὸν Σαδῆκ:

Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη καὶ σεῖς. Σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, ποῦ μᾶς προσεφέρατε.

Ἐκεῖ Ἰσὺμάν ἀνέμενον τὸν φίλον του, ἀλλ' ὁ Σαδῆκ δὲν μετεκίνηθη τῆς θέσεώς του.

Ἐκεῖνος νεανίας ἐπανελάθειν ἀπειλητικῶς:

—Ἀποβιβασθῆτε σὰς παρακαλῶ. Δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ χάνομεν.

Ἐκεῖνος ὁμοίως ἀποφασιστικῶς:

—Θὰ ἔλθω μαζί σας, εἶπεν.

Ἐκεῖνος ὁμοίως δὲν ἀντελήθη εὐθὺς ἀμέσως τὴν σκέψιν τοῦ δημοσιογράφου.

—Τί ἐνοείτε; ἠρώτησε.

—Θέλω νὰ εἶπω, ὅτι ἡ κυρία ἔχει δικαίον καὶ ὅτι ἦλθεν ἡ στιγμή νὰ ἐπανορθώσω τὴν ἀνανδρίαν μου.

Καίτοι ὁ Σαδὴκ προσηπάει νὰ καταστείλῃ τὴν συγκίνησίν του, ἡ φωνὴ του ἔτρεμεν ἑλαφρῶς, ὅταν ἐπρόφερε τὰς λέξεις ταύτας.

Τὸ πρόσωπον τῆς γυναικὸς ἐφωτίσθη ἀπὸ μίαν λάμψιν θριάμβου.

—Ἐκερδίσαμεν μίαν ψυχὴν, εἶπε.

Ὁ ἔκλυτος νέος διὰ κινήματος τοῦ βραχίονος ἀπώθησε τὴν λέμβον ἀπὸ τῆς ξηρᾶς καὶ ἐκραύγασε.

—Ἐμπρός, φεύγομεν.

Ὁ δημοσιογράφος ἔλαβε τὰς κόπας καὶ ἀπειθυνόμενος εἰς τὸν φίλον του:

—Χαίρε, Ἄλῃ Ὀσμάν, εἶπε.

—Χαίρε, ἀπεκρίθη οὗτος.

Βλέπων δὲ τὴν λέμβον ἀπομακρυνομένην, τοῦ ἐφάνητο, ὡς ἐάν ὅλη αὐτὴ ἡ ἀλληλουχία τῶν παραδόξων γεγονότων, δὲν ἦτο παρὰ ἡ περιπετειώδης εἰκὼν ἐνὸς ἐξιάτου.

Τὸ νυκτερινὸν σκότος ἤρξατο ἀραιούμενον καὶ ἐπεφάνησαν αἱ πρῶται ἀνταύγειαι τῆς ἡμέρας. Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν παρέμεινεν ἐπὶ μακρὰν εἰς τὴν ὄχθην, μὲ τούτους ὀρθαλμούς προσηλωμένους εἰς τὴν λέμβον.

Πόσας νύκτας εἶχε διέλθει ὁ πατὴρ του ἄγρυπνος πειρώμενος νὰ συλλάβῃ τούτους ἀνθρώπους αὐτούς, οἵτινες ἔφευγον ἤδη μὲ τὴν λέμβον του;

Ἡ λέμβος εἶχεν ἐξέλθει τοῦ ὀρμίσκου καὶ ἐξαφανισθῆναι πρὸ πολλοῦ, ὁ δὲ Ἄλῃ Ὀσμάν παρέμεινεν εἰσέτι εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν.

Ἐνόμιζέ τις, ὅτι ἀόρατος χεὶρ τὸν εἶχε καρφώσει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Αἶφνης ἐφάνη ὡς ἀφυπνισθεὶς ἀπὸ βαρῦ ὄνειρον, παρετήρησε περὶ ἑαυτὸν, ἀπέμαξε τὸ μέτωπόν του διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἀνεχώρησε πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἐμιρικιάν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Πατὴρ καὶ υἱός

Ὅταν ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἐφθασεν εἰς τὴν κατοικίαν του εἶχεν ἤδη ἐξημερώσει.

Ἐν τούτοις ὁ ἥλιος δὲν εἶχεν ἀναφανῆ εἰσέτι.

Τινὲς τῶν ὑπηρετῶν εἶχον ἐγερωθῆ.

Εἰς τὸν κρότον τῆς θύρας ἐσπευσεν εἰς νὰ ἀνοίξῃ.

—Ὁ πατὴρ μου ἐπανήλθεν; ἠρώτησεν ὁ Ἄλῃ.

—Ὅχι, ἐφάνηκε.

Ὁ νεανίας χωρὶς νὰ προσθέσῃ λέξιν κατηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιόν του.

Ὡς γνωρίζουσιν ἤδη ὁ ἀναγκῶσταί μας τὸ δωμάτιον τοῦτο ἀρκετὰ εὐρὺ, ἠνοίγητο πρὸς τὴν θάλασσαν.

Καίτοι εἶχε μείνει καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἄγρυπνος, ἡ μεγάλη συγκίνησίν του ἀφῆρει ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ὕπνου.

Ἦναψεν ἔν σιγαρέττον καὶ ἤρξατο διασκελιζῶν τὸ δωμάτιον, ἀδυνατῶν νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν.

Ἄνεμιμνήσκατο ὄλων τῶν γεγονότων τῆς νυκτὸς μὴ θυνάμενος νὰ συγκρατήσῃ τὴν ὀργὴν του εἰς τὴν ἀναμνησιν τῶν λόγων τῆς ἀγνώστου γυναικὸς.

—Τί παράδοξον πλᾶσμα αὐτὴ ἡ γυνή, ἔλεγε κα-

θ' ἐαυτὸν. Ποῦ νὰ φαντασθῇ κανεὶς ποτὲ, ὅτι μία Τούρκισσα θὰ εἶχε τοιαύτας ιδέας καὶ θὰ ἐξέθετε τὴν ζωὴν τῆς εἰς παρομοίας περιπετειάς!

Εἶτα ἐπανεβλέπε τὸν Σαδῆκ, τὸν συμμαθητὴν καὶ φίλον του, μαγευόμενον ἀπὸ τοὺς εὐλόγιστους καὶ πειστικούς λόγους τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ἐγκαταλείποντα τὰ πάντα διὰ νὰ ριφθῇ εἰς τὸσον σκοτεινοὺς καὶ τρομεροὺς κινδύνους.

Κατ' ἀρχὰς τὴν διαγωγὴν αὐτὴν τοῦ Σαδῆκ ἐθεώρησεν ὡς παραφροσύνην.

Ἄλλὰ κατόπιν ἔκρινεν αὐτὴν ἄλλως, ἐπὶ τὰ αὐστηρότερον.

—Προσφώνως ἐφοβήθη, εἶπε, νὰ ἀποτιεσθῇ. Πρῶτῆμος νὰ φύγῃ λαθραίως μετὰ τῶν ἀγνώστων αὐτῶν ἢ νὰ ἐλθῇ μαζὶ μου.

Τότε ἀναλογιζόμενος τὸν μεγάλον κίνδυνον, ὃν ὁ ἴδιος διέτρεχεν ἐσκέφθη:

—Καὶ ποῖα θὰ εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῶν γεγονότων τούτων; τί θὰ συμβῇ; Πῶς θὰ ἐξηγήσω τὴν ἄνευ λέμβου ἐπιστροφήν μου ἀπὸ τὸ Γενῆ-Μαχαλέ; Δύο σοβαρὰ κατηγορίαι θὰ βαρύνουν ἐπ' ἐμοῦ· ναί. Δύο γεγονότα, τὰ ὅποια οἱ μάρτυρες θὰ ἐπιβεβαιώσωσαν ἐναντίον μου. Πρῶτον ἡ παρούσα μου εἰς Γενῆ-Μαχαλέ μετὰ τῆς λέμβου. . . ἔπειτα ἡ ἄνευ λέμβου ἐπιστροφή μου. . . Ἴδού τί θὰ ἀποκαλυφθῇ μετὰ τινος ὥρας. δι' ὅπερ πρέπει νὰ δώσω ἐξηγήσεις.

Ἄλλ' Ὁσμάν περιεπάτησεν οὕτω ἐπὶ μακρὸν, καπνίζων ἀδιακόπως.

Νῦν ὁ ἥλιος ἦτο ὑψηλὰ εἰς τὸν ὀρίζοντα καὶ ἐξη-

κόντιζε τὰς καυστικὰς ἀκτῖνάς του μέχρι τῶν δωμάτων τοῦ ἀτυχοῦς νεανίου.

Οὗτος κατέβησε τὰ παραπετάσματα.

Ὁ κρότος τῶν βημάτων τῶ ὑπενθύμιεν ὅτι πάντες εἶχον ἐγερθῆ ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Ἐκλείσθη τὴν θύραν ἐξεδύθη καὶ ἐρρίφθη ἐπὶ τῆς κλίνης του.

Τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ κόποις κατενίκησε τὰ νεῦρά του καὶ μετ' ὀλίγον ἀπεκοιμήσατο.

Ἀρπυνίσθη ἐκ τοῦ βαθέος ὑπνου ἀπὸ βίαια ἐπὶ τῆς θύρας κτυπήματα.

Ἄνεσκήρτησε.

—Ποῖος εἶνε; εἶπε.

—Ἐγὼ! ἀπεκρίθη εἰς ὑπνέτης.

Εἰς τὴν ἀπλὴν αὐτὴν λέξιν τοῦ ὑπνέτου ὁ Ἄλλ' Ὁσμάν ἠσθάνθη ἀναγενομένους τοὺς ῥόβους του.

Ἐπήδησεν τῆς κλίνης καὶ παρετήρησε τὸ ὥρολόγιόν του κείμενον ἐπὶ μικρὰς τραπέζης παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν του.

Ἦτο μεσημβρία.

Ἦνοιξε ταχέως τὴν θύραν καὶ ἀπευθυνόμενος εἰς τὸν ὑπνέτην διατελουῦντα ἀνάστατον καὶ ἰστάμενον ἐκτὸς τῆς θύρας.

—Τί πρέχει; τί θέλεις; ἠρώτησε.

—Μπῆ ἐγένδημ, σὰς ζητοῦν. . . κάτω. . . περικύκλωσαν τὴν οἰκίαν ἀπὸ ὄλα τὰ μέρη.

Ἄνεσθη κατέστη ὠχρός.

—Ὁ πατὴρ μου ἦλθεν;

—Ὁχι ἀκόμη.

Θόρυβος βημάτων ἀντήχησεν εἰς τὴν κλίμακα.

Ὁ ὑπὸ κρηίδος ἐστράφη καὶ ἐψιθύρισε μετὰ φρίκης.

—Νά τους! ἀναβαίνουν.

Μόλις προσέφερε τὰς λέξεις ταύτας ἐνεφανίσθησαν τρεῖς ἄνθρωποι.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἀνεγνώρισε δύο ἐξ αὐτῶν τὸν Ἀπτοὺλ Χαλήμ ἐφέντην ἀρχιστυνόμον τοῦ Βασίλῃ-τάς, καὶ τὸν Μεχμέτ ἐφέντην.

Ὁ τρίτος τῶ ἦτο ἄγνωστος.

Ὁ Ἀπτοὺλ Χαλήμ ἐφέντης, ὅστις προεπορεύετο, προὐχώρησε πρὸς τὴν θύραν καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτόν:

—Ἐνδύθητε γρήγορα καὶ ἔλθετε μαζὴ μας εἶπε.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν, οὗ ἡ συγκίνησις ἐβαινε διαρκῶς αὐξοῦσα, ἠρώτησε:

—Ποῦ θὰ πάμε;

—Σὰς ζητοῦν εἰς τὸ Γιλδίξ, ἀπεκρίθη ὁ ἀστυνόμος.

Ἡ ἀταξία αὐτῆς λέξις ἦτο δεινὸν πλῆγμα διὰ τὸν ἀτυχῆ νέον.

—Ποῦ καλά, ἐψιθύρισε: νὰ ἐνδύθω καὶ πηγαίνομεν. Πηγαίνομε μίαν στιγμὴν κάτω σὰς παρακαλῶ.

Ὁ Ἀπτοὺλ Χαλήμ ἤμως ἀπήντησε:

—Ὅχι! ἐφέντημ: τοῦτο δὲν σημαίνει! θὰ περιμείνομεν ἐδῶ εἰς τὴν θύραν.

—Ἐστω, ὅπως θέλετε.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἠθέλησε νὰ κλείσῃ τὴν θύραν.

—Ἀφήσατε τὴν θύραν ἀνοικτὴν εἶπεν ὁ ἀστυνόμος.

Ὁ νεανίας ἠθέλησε τὰ διαμαρτυρηθῆ.

—Ἄλλὰ... εἶπε.

Καὶ ὁ ἀστυνόμος μὲ τραχύτητα:

—Ὅχι. Ἡ θύρα θὰ μείνῃ ἀνοικτή.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἐνοήσας τότε ὅτι ἦτο περιττὸν νὰ ἐπιμείνῃ, ἐταπεινώσε καταβεβλημένος τὴν κεφαλὴν καὶ ἤρξατο νὰ ἐνδύηται.

Μετὰ δέκα λεπτά ἦτο ἕτοιμος.

Εἶπε τότε εἰς τὸν Ἀπτοὺλ Χαλήμ, ὅστις ὄρθιος εἰς τὴν θύραν, δὲν κατέλειπεν αὐτὸν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του.

—Δυναμέθα νὰ πηγαίνομεν.

—Ὅχι: ἀκόμη.. Ἐχομεν καὶ ἄλλας διατυπώσεις νὰ ἐκπληρώσωμεν.

—Τί λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ νεανίας κατὰ πλῆκτος.

—Ἐν πρώτοις φείλομεν νὰ κάμωμεν ἔρευναν εἰς τὸ δωματίον σας.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἀντιληφθεὶς τότε τὴν σοβαρότητα τῆς καταστάσεως, ἠγανάκτησε διὰ τοῦτο.

—Δηλαδὴ ἐμέ; τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρῆς ἐφέντη, ὑπάλ-

ληλον τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας μὲ μεταχειρίζονται ὡς ἔνοχον, ὡς κατηγορούμενον!... Εἶναι φρικῶδες... Θὰ εἶναι λάθος!... Αἰ διαταγαί, ἄς ἐλάβατε δὲν ἀφροῦσιν ἐμέ: ἄλλον πρέπει νὰ ζητήσητε.

Ὁ Ἀπτοὺλ Χαλήμ αὐστηρῶς:

—Ὅχι: ἐφέντημ, δὲν εἶναι λάθος. Ὁ πατήρ σας ἄλλως τε γνωρίζει τὰ πάντα καὶ σὰς περιμένει εἰς τὸ Γιλδίξ.

Ὁ δυστυχῆς νέος παραφερόμενος:

—Εἶναι ἀδύνατον, σὰς λέγω.

Ὁ ἀστυνομικὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωματίον.

—Ἦσυχάσατε καὶ ἀφήσατέ μας νὰ ἐκτελέσωμεν τὸ καθήκον μας, εἶπεν.

Οἱ δύο σύντροφοί του τὸν ἠκολούθησαν.

Ταυτοχρόνως δύο ἕτεροι ἀστυφύλακες ἔφθασαν καὶ ἐστάθησαν εἰς τὴν θύραν.

Ὁ Ὀσμάν σιωπῆρας ἐκάθισεν εἰς μίαν γωνίαν.

Ἦναψεν ἐν σιγαρέττον καὶ ἤρξατο μετ' ἐγκαρτερήσεως νὰ καπνίζῃ.

Ἀκούων τὸν Ἀποῦλ Χαλήμ νὰ ἐμιλῇ περὶ «καθίγοντος» ἀνεμνήσθη, ὅτι εἶχε ρίψει κατὰ πρόσωπον τῆς ἀγνώστου γυναικὸς τὴν αὐτὴν λέξιν, πειρώμενος νὰ δικαιολογήσῃ τὸν πατέρα του.

Με πικρὰν εἰρωνίαν εἶπε τότε:

—Εἶναι ἀληθές. Ὁ ἀνθρώπος αὗτος ἔχει δίκαιον.

Ἐκπληροὶ τὸ καθήκον του.

Ἡ ἔρευνα οὐδὲν ἔδωκεν ἀποτέλεσμα καίτοι ὑπῆρξε λεπτομερεστάτη.

Μόνον χαρτίτινὰ καὶ ἐφημερίδας εὐρέθησαν.

Ταῦτα ἐτέθησαν μετὰ προσυχῆς ἐντὸς φακέλλου καὶ ἐσφραγίσθησαν.

Παρατωθείσης τῆς ἐργασίας ταύτης ὁ Ἀποῦλ Χαλήμ εἶπεν εἰς τὸν Ἀλῆ Ὀσμάν:

—Τώρα ἠμποροῦμε νὰ πηγαίνωμεν.

Ἐν τῇ ὁδῷ ἀνέμενον ἄμαξα μετὰ δύο ἵππους, ἐν ἧ ἐκάθισαν ὁ Ἀλῆ Ὀσμάν, ὁ Ἀποῦλ Χαλήμ καὶ ὁ σύντροφός του. Εἰς ἀστυφύλαξ ἐκάθισε παρὰ τὸν ἄμαξηλάτην καὶ οἱ δύο ἕτεροι ἵππευσαν.

Ἐπὶ πολὺ ὁ φίλος τοῦ Σαδῆμ παρέμεινεν σιωπηλὸς καὶ σκεπτικὸς ἐν τῇ ἀμάξῃ καπνίζων διαρκῶς.

Τέλος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν δεξιὰ του καθήμενον Ἀποῦλ Χαλήμ, ἠρώτησε.

—Διατί με καλοῦν εἰς τὸ Γιλδίξ;

—Δὲν ἤξεύρω.

—Ὁ πατήρ μου εἶναι ἐκεῖ;

—Ναί.

—Τὸν εἶδατε;

—Ναί.

Ὁ ἀστυνομικὸς εἶχεν ἀπαντήσει διὰ τόνου τόνου ψυχροῦ καὶ τόνου ξηροῦ, ὥστε ὁ νεανίας ἐσιώπησεν, ἀντιληφθεὶς, ὅτι τίποτε δὲν θὰ ἐμάνθανε.

Ἄλλως τε ἦτο ἀνοφελὲς νὰ σκοτίζηται διὰ νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τῶν κατ' αὐτοῦ ληφθέντων μέτρων.

Ἦσαν ἡ φυσικὴ συνέπεια τοῦ νυκτερινοῦ περιπάτου.

Ποῖα ὅμως ἦσαν τὰ ἀνακαλυφθέντα καὶ γνωστὰ σημεῖα; Ἰδοὺ ὅτι ἠγγίει.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐξακολουθῶν νὰ καπνίζῃ, παρεσκεύαζε τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰς ἀντιρρήσεις, τὰς καταλλήλους δι' ὑπεράσπισίν του καὶ προητοίμαζε τὰς ἀπαντήσεις διὰ τὰς ἐρωτήσεις, ἃς θὰ τῷ ἔκαμον.

Ἡ ἄμαξα ἔβαινε τόνου ταχέως, ὥστε παρὰ τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ ἔφθασεν εἰς τὸ Γιλδίξ ἐντὸς τριῶν τετάρτων τῆς ὥρας.

Διελθόντες τὴν μεγάλην θύραν εἰσῆλθον κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἄλσος καὶ ἐξηκολούθησαν προχωροῦντες.

Ὁ νεανίας ἐβρίγησε.

—Μοῦ φαίνεται, ὅτι με ὀδηγοῦν εἰς Τσίτ-Κιόσκ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν.

Ὁ δυστυχὴς Ἀλῆ Ὀσμάν ἐν τῇ ἀτυχίᾳ του ἐσκέπτετο περισσότερον τὸν πατέρα του, ἢ ἑαυτὸν καὶ ἡ σκέψις αὕτη τὸν κατέθλιβε.

Τὸ νέον τοῦτο πλῆγμα μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ Γα-νῆ-Μαχαλέ θὰ παρέλυε πᾶσαν πρὸς τὸν πτωχὸν αὐτὸν

ἄνδρα ἐμπιστοσύνην καὶ θὰ κατέστρεφε τὸ μέλλον του.

Καὶ ἡ σκέψις αὕτη προκάλει ἐνδύμυχον ἀγανάκτησιν σχεδὸν μίσος κατὰ τοῦ φίλου του.

— Ἐὰν τοῦ συνέδῃ χθές κανὲν δυστύχημα; εἰλεγε καθ' αὐτόν.

Ἡ ἄμαξα ἐστάθη πρὸ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου τοῦ Τσίτ-Κιότσν.

Ὁ παρὰ τὸν ἀμαξηλάτην καθήμενος ἀποσύλαξ ἐπήδησε ζωηρῶς κατὰ γῆς καὶ ἤνοιξε τὴν θυρίδα τῆς ἀμάξης.

Πρῶτος καθήλθεν ὁ Μεχμέτ ἐφέντης μετ' αὐτὸν δὲ ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν καὶ ὁ Ἀπτοῦλ Χαλῆμ.

Καὶ οἱ τρεῖς εἰσέδυσαν εἰς τὸ Κιότσκιον καὶ ἀνῆλθον τὴν κλίμακα.

Διελθόντες εὐρύχωρον καὶ μεγαλοπρεπῆ αἰθουσαν εἰσῆλθον εἰς μικρὸν δωμάτιον, ἔχον ὡς μόνον ἐπιπλα ἓνα καναπέ καὶ ἔδρας ἐκ πορφυροῦ βελούδου ὡς καὶ περσικὸν τάπητα ἐστρωμένον ἐπὶ τοῦ δαπέδου.

Ὁ Ἀπτοῦλ Χαλῆμ εἶπε τότε:

— Περιμένετε.

Ὁ Μεχμέτ ἐφέντης ἐκάθισεν.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἤναψεν ἓν σιγαρέττον καὶ διεσκελίξε τὸ δωμάτιον ἐν νευρικῇ καταστάσει διατελῶν.

Μετὰ πέντε λεπτά ὁ Ἀπτοῦλ Χαλῆμ ἐπανῆλθε καὶ ἐκάθισε χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν.

Ἡ ὥρα παρήργετο καὶ ἡ ἀνησυχία τοῦ νεανίου ἤθλων ὀλονέν.

Εἰς μάτην προσεπάθει νὰ μείνῃ ἤρεμος καὶ νὰ φαίνεται ἀδιάφορος, εἶχε διαρκῶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὴν εἰκόνα τοῦ πατρὸς του.

— Καὶ ἐὰν δικαιολογηθῶ, ἐσκέπτετο, πάλιν θὰ μείνωμεν ὑποκτοί, ἢ δὲ θέσις τοῦ πατρὸς μου καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνη θὰ κλονισθῶσιν.

Αἶφνης ἡ θύρα ἠνοιχθή.

Εἰς ὑπηρετῆς μελανὰ ἐνδεδυμένος εἶπε διὰ τόνου σοβαροῦ καὶ ξηροῦ:

— Ἄλῃ Ὀσμάν ἐφέντη, εὐαρεστηθῆτε νὰ εἰσέλθητε.

Ὁ νεανίας ἐρρίγησεν, ἀλλὰ συγκεντρῶν ὄλην τὴν δραστηριότητά του καὶ τὸ θάρρος του, ἔρριψε τὸ σιγαρέττον του καὶ δι' ἀποφασιστικοῦ βήματος ἠκολούθησε τὸν ὑπηρετῆν.

Διῆλθον δύο κενὰ δωμάτια.

Ὁ ὑπηρετῆς ἤνοιξε μίαν θύραν καὶ παραμερίζων

— Εἰσέλθετε, εἶπεν.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν εἰσῆλθε καὶ ἡ θύρα ἐπανεκλείσθη ἐπισθέν του.

Καθήμενος ἐπὶ τινος ἔδρας παρὰ τὸ ἄκρον μακρᾶς τραπέζης κειμένης ὁ Τσερκέζ Μεχμέτ πασᾶς, μὲ τὸ πρόσωπον αὐστηρὸν, ἐθώπευε τὴν μακρὰν γενειάδα του. Δεξιὰ του ἐκάθητο ὁ δεύτερος γραμματεὺς τοῦ Σουλτάνου Ἰζζέτ πασᾶς, μὲ ὕφος σατανικὸν καὶ βλέμμα ἀπειλητικόν. Τὰ δύο ταῦτα πρόσωπα συνοδεύοντο ἀπὸ δύο ἄλλους ὑπαλλήλους τῶν ἀνακτόρων.

Ὁ νεανίας ἀποκρύπτων τὴν ἀνησυχίαν του, ἔκαμε βήματα τινά, ἐχαίρεισεν εὐσεβάστως καὶ ἀνέμενε μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, εἰς τὴν ταπεινὴν ἐκείνην στάσιν, τὴν ὑπὸ τῆς ἐθιμοτυπίας ἐπιβαλλομένην.

Ὁ Μεχμέτ πασᾶς τὸν παρετήρησεν ἀτενῶς, ὡς ἂν ἤθελε νὰ τὸν τρομοκρατήσῃ καὶ τοῦ εἶπε:

— Προχωρήσατε ἀκόμη ὀλίγον.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἔκαμε βήματά τινα.

Ὁ Μεχμέτ πασᾶς μετὰ τῆς αὐτῆς τραχύτητος εἰς τὸ βλέμμα·

— Εἰσθε σεῖς ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν, υἱὸς τοῦ Ἄρῃρ ἐφέν-
τη; ἠρώτησε.

— Μάλιστα Ἐξοχώτατε.

— Καλὰ καθήρατε

Ὁ νεανίας ὑπεκλίθη καὶ ἐκάθισε, ἔχων ταπεινῶς κεκλιμμένην τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἔμπρός.

Παρῆλθεν οὕτω ἐν λεπτῶν ἐν στιγμή ἀγωνιώδει.

Κατόπιν ὁ Μεχμέτ πασᾶς παύσας νὰ θωπεύῃ τὴν μακρὰν γενειάδα του ἄφησε τὴν χεῖρά του νὰ κλα-
πέσῃ καί, εἶτα διὰ φωνῆς αὐστηρᾶς καὶ βραδείας τα-
ματῶν εἰς ἐκάστην λέξιν, εἶπε:

— Ἄλῃ Ὀσμάν, ἐφέντη! ὑπάρχουσιν ἐναντίον σου
σοβαραὶ κατηγορίαι.

Καὶ ὁ νεανίας μὲ φωνὴν ἐλαφρῶς τρέμουσαν:

— Ἐξεπλήρωσα πάντοτε πιστῶς τὸ καθήκόν μου,
ποῖαι κατηγορίαι δύναται νὰ ὑπάρχωσιν ἐναντίον
μου; εἶπε.

— Ἀνωφελὴς ἢ ἀρνησις. Γνωρίζομεν τὰ πάντα.
Αὐτὸ τὸ συμφέρον σας ἐπιβάλλει, ὅπως ὁμολογήσητε
ἀμέσως. Οὕτω θὰ ἐλαφρύνητε τὸ ἐγκλήμα σας καὶ
θὰ δύνασθε νὰ ἐλπίζητε εἰς τὴν συγγνώμην τῆς Α.
Μεγαλειότητος.

— Ἀλλὰ διατί κατηγοροῦμαι λοιπόν; οὐδὲν κακὸν
ἔπραξα.

— Χθὲς τὸ ἑσπέρας διὰ τῆς λέμβου σας διηρυκλό-
νατε τὴν ἐν Γενῆ-Μαχαλὲ φυγὴν τεσσάρων ἀτόμων,

ὧν ἐν ἦτο γυνή. Ἐνεκα τῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ ὑπηρεσί-
ας σας ἐγνωρίζετε καλῶς, ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα ἀπὸ
ἡμερῶν καταζητοῦνται.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν οὐδέλλως ἐταράχθη ἀπὸ τὴν ὠρι-
σμένην αὐτὴν κατηγορίαν.

Ἐγνωρίζεν ὅτι αὐτὴ ἦτο τὸ αἷτιον τῆς προσκλήσε-
ώς του πρὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ εἶχε προετοιμάσει τὰς
ἀπαντήσεις του.

— Ἐξοχώτατε, ἀπεκρίθη· σὰς ἠπάτησαν ἢ σὰς ἐ-
πλάνησαν σκοπίμως.

Ὁ Μεχμέτ πασᾶς μὲ παραφορὰν:

— Πῶς; Ὑπάρχουν μάρτυρες βεβαιούντες ὅτι λέγω.
Καὶ τολμάτε ἀκόμη νὰ ἀρνήσθε. . . Ἐν τούτοις ὡς
σὰς εἶπον ἤδη ὅτι ἡ στάσις αὐτὴ σὰς βαρύνη ἔτι μάλ-
λον καὶ θὰ βλάβῃ προσφειλῆς σας πρόσωπον.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἠγνόησεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τοῦ
πατρὸς του.

Ὁ ὑπαυγχιμὸς οὗτος τὸν ἐκλόνησεν πρὸς στιγμὴν.

Ἄλλὰ καταστέλλων τὴν συγκίνησίν του, ἀπήντησε:

— Ὁρκίζομαι εἰς τὴν τιμὴν μου, ὅτι οὐδενὸς τὴν
φυγὴν διηρυκλόμουν καὶ ἡ κατηγορία, ἣς γίνομαι θύ-
μα, εἶναι καθαρὰ συκοφαντία.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐλέχθησαν μετὰ τσαούτης παρρησί-
ας, ὥστε ὁ Μεχμέτ πασᾶς ἐκπλαγείς, παρετήρησε
τοὺς παρ' αὐτῷ ἱσταμένους.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς, ὅστις κατεγίνετο εἰς τὴν ἀνάγκη-
σιν χαρτίου, ὅπερ ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρά του ἤγειρε
τὴν κεφαλὴν καὶ ἐρρίψεν ἐκκλητηκὸν ὡσαύτως βλέμ-
μα ἐπὶ τοῦ νεανίου.

— Ψεῦδισθε!

ἀπὸ τὸ πρῶτον αὐτὸ ἀποτέλεσμα καὶ θαρραλέως παρέτηρσε διαδοχικῶς τὸν Μεχμέτ πασὰν καὶ τὸν Ἰζζέτ πασὰν.

Ὁ Μεχμέτ πασᾶς, πλήττων τὴν τράπεζαν διὰ τῆς πυρμῆς ἐκραύγατε:

Ὁ νεανίας μετὰ πλήρους γαλήνης:

— Ὁρῶμαι εἰς τὴν ζωὴν τοῦ πατρὸς μου, ὅτι λέγω τὴν καθαράν ἀλήθειαν.

— Μὲ ποῖον μαζὴ ἐπιστρέψατε χθὲς τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν οἰκίαν σας;

— Μὲ τὸν φίλον μου Σαδῆκ βέην, συντάκτην τῆς «Σεράκ».

— Καὶ τί ἐνάματε εἰς τὴν οἰκίαν σας;

— Ἐπειδὴ ἦτο ἀργὰ ἐράγαμεν. Μετὰ τὸ δεῖπνον ἀνήλθομεν εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἐνθα συνωμιλήσαμεν ἐπὶ μακρὸν.

— Ἐπειτα;

— Ἐπειτα, ἐπειδὴ ἡ θάλασσα ἦτο ἡρεμὸς καὶ τὸ σελήνεφός μαγευτικόν, ἠθελήσαμεν νὰ κάμωμεν ἓνα περίπατον διὰ τῆς λέμβου.

— Ποῖος ἐπρότεινε τὴν ἐνδρομὴν ταύτην;

— Ἐγώ. . . .

— Καλὰ, ἐξακολουθήσατε.

Ὁ Ἀλῆ Ὄσμάν ὕψωσε τὸ μέτωπον ἐνθαρρυνθεὶς

— Ἐρρίψαμεν τὴν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀναχωρήσαμεν.

— Ὁ λεμβούχος ἦτο μαζὴ σας;

— Ὁχι, ἐπειδὴ ἦτο ἀργὰ δὲν ἠθελήσαμεν νὰ τὸν ἀνηλωσώμεν. Ἀπὸ μάλιστα καὶ ὁ Σαδῆκ βέης ἐπεθύμει νὰ κωπηλατῆ μόνος.

— Ἀλλὰ δὲν ἦτο φρόνιμον νὰ ἐπιχειρήσατε μόνον τὸσον μακρὸν περίπατον.

— Ἐσκοπεύομεν νὰ ἐπιστρέψωμεν γρήγορα. Ἀλλ' ὁ καιρὸς ἦτο τὸσον ὥραϊος, ὥστε σιγὰ, σιγὰ ἐφθάσαμεν εἰς τὰ Θεραπεία.

Ὁ νεανίας ἐσιώπησε.

Ὁ Μεχμέτ πασᾶς ἐπανέλαθεν:

— Ἐξακολουθήσατε.

— Ἀπεφασίσαμεν τότε νὰ πάμε ἕως τὸ Γενῆ-Μαχαλέ, γνωρίζοντες, ὅτι εὐρίσκτο ἐκεῖ ὁ πατήρ μου. Ὑποθέτοντες, ὅτι εἶχε τελειώσει ἡ ἐργασία του, ἠθέλαμε νὰ τὸν πάρωμεν μαζὴ μας εἰς τὴν ἐπιστροφήν. Εἰς Γενῆ-Μαχαλέ ὅμως ἐμάθομεν, ὅτι ὁ Ἄρης ἐφέντης εἶχεν ἀναχωρήσει.

— Τότε ἐπιστρέψατε εἰς τὴν οἰκίαν σας;

Καὶ ὁ πασᾶς προβάλλων τὴν ἐρώτησιν ταύτην, τὴν συνώδευσε μὲ ἕν εἰρωνικὸν μειδίαμα, ὅπερ καθίστα τὸ βλέμμα του εἶτι καταχρονιώτερον.

Ὁ νεανίας εἶχεν ἔλθει εἰς τὸ κρίσιμον σημεῖον τῆς ἀπολογίας του.

Ἐν τούτοις χωρὶς νὰ διστάσῃ, ἀπήντησεν:

— Αὐτὸ τοῦλάχιστον ἐσκοπεύομεν νὰ πράξωμεν.

Ἐπειδὴ ὅμως εὐρίσκόμεθα ἀνοικτὰ καὶ ἤθελα νὰ ἐκτελέσω μίαν φυσικὴν ἀνάγκην, προέτεινα εἰς τὸν Σαδῆκ νὰ προσεγγίσωμεν εἰς τὴν ἀκτὴν.

Ἀπεβιάσθη ὄνω τοῦ Φιριλδὰκ. Παρακαλέσας τὸν φίλον μου νὰ μὲ περιμένῃ ἔκαμα ὀλίγα βήματα. Ἀλλὰ κῶνος γαυγίζοντες κατ' ἐμοῦ μὲ ἠνάγκασαν νὰ ἀπομακρυνθῶ, τὸσον, ὥστε ἡἀπουσία μου διήρκεισεν εἰκοσι λεπτὰ ἴσως καὶ περισσύτερον. Εἰς τὴν ἐ-

πιστορσὴν μου ἢ λέμβος δὲν ἦτο πλέον ἐκεῖ. Τὴν ἀνεψήφισσα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀλλ' εἰς μάτην.

Ὁ Σαδὴκ μετὰ τῆς λέμβου εἶχεν ἐξαφανισθῆ. Χάρεις εἰς τὸ σεληνόφως διέκρινε μίαν λέμβον μακράν, πλησίον τοῦ Βέηκος. Ἦτο ἡ μόνη ἢ φαινόμενη ἐν τῇ θαλάσῃ. Πολλὰ πρόσωπα εὐρίσκοντο ἐν αὐτῇ. . . Αὐτὴ θὰ ἦτο ἡ ἰδική μου. Ἄλλὰ δὲν ἤθουάμην νὰ ἐνοήσω διατὶ ὁ Σαδὴκ ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ μὲ περιμένῃ, ὡς ἠγνόουν ἐπίσης καὶ τίνες ἦσαν μαζί του. . . Ἄλλως τε δὲν ἤμην βέβαιος· πιθανὸν νὰ ἠπατώμην. Ἦτω ἡ λέμβος, τὴν ὁποίαν ἐβλεπον νὰ μὴ ἦτο ἰδική μου. Στενοχωρηθεὶς μεγάλως ἀπὸ τὸ δυσάρεστον τοῦτο καὶ ἐξωργισμένος κατὰ τοῦ φίλου μου, τοῦ ὁποίου ἡ διαγωγὴ μοι ἐφαίνετο ἀνεξήγητος, ἠκολούθησα πεζῇ τὴν ἀκτὴν καὶ μετέβην εἰς Γενῆ-Μαχαλέ.

Ἦτο περασμένον τὸ μεσονύκτιον, ὅταν ἐφάσα. Δὲν συνήντησα κανένα. Ἐξηκολούθησα τὸν δρόμον μου πρὸς τὸ Μπουγιούκ-δερέ καὶ ἐπέστρεψα εἰς τὴν οἰκίαν μου πεζῇ. Ὅταν ἐφάσα ἐπλησίαζε νὰ ἐξημερώσῃ. Καταβεβλημένος ἐκ τοῦ κόπου ἐρρίφθη ἀμέσως εἰς τὴν κλίνην καὶ ἐκοιμήθη βραδέως. Μετὰ μὲ ἐξύπνησαν καὶ μὲ ὠδήγησαν ἐδῶ.

Παρατώσας τὴν διήγησιν αὐτὴν ὁ Ἄλῃ Ὁσμάν ἀνευ διαταγῆ καὶ ἀνευ φόβου εἰώπησε.

Γνωρίζων τὸν σκοπὸν τῆς ἀνακρίσεως καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας εἶχε ἐκ τῶν προτέρων προετοιμάσει τὴν ἀπολογίαν του.

Ὅντως δὲ αἱ ἐξηγήσεις του ἦσαν τοιαῦται, ὥστε νὰ τὸν ἀπαλλάτῃσι πάσης εὐθύνης.

Ὁ Μεχμέτ πασᾶς τὸν εἶχεν ἀκούσει μετὰ μεγάλῃς

προσοχῆς, ἐπινεύων ἐνίοτε διὰ τῆς κεφαλῆς, ὡσάν ἐπίστευεν εἰς ὅτι ἤκουεν.

Ὅταν ἡ κατάθεσις ἐτελείετο ἐθώπευσε καὶ πάλιν τὴν γενειάδα του καὶ ἠρώτησε διὰ φωνῆς μειλιχιωτέρας ἢ πρότερον.

—Ὅυτο λοιπὸν εἰς Γενῆ-Μαχαλέ δὲν συνήντησατε κανένα ἄλλον παρὰ μόνον τὸν Σουκρῆ βέην;

Ὁ Ἄλῃ Ὁσμάν εὐτυχῆς ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ὅτι οὐδὲλως ἐπιθετο ἐν ἀμφιβόλῃ ἢ ἀκριβείᾳ τῆς διηγήσεως, ἢ εἶχε κάμει ἀπεκρίθη ζωηρῶς:

—Κανένα, ἐξωχώτατε.

—Ἐγνωρίζετε, ὅτι τὰ τέσσαρα πρόσωπα, ἅτινα ἠθέλωμεν γθῆς νὰ συλλάθωμεν ἐν Γενῆ-Μαχαλέ, εἶχον διαφύγει ἐκ τῆς πολιορκημένης οἰκίας;

—Ναί. Διότι μοι τὸ εἶπεν ὁ Σουκρῆ βέης.

—Γνωρίζετε ἐπίσης, ὅτι ἀφοῦ διέφυγον διηλθον εἰς τὴν ἀσιατικὴν ὄχθην διὰ τῆς λέμβου σας;

—Ὁχι. Μόνον ὑποθέτω, ὅτι εἶναι πιθανόν.

—Ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τὸ Γενῆ-Μαχαλέ εἰς τὴν οἰκίαν σας δὲν συνήντησατε κανένα καθ' ὁδόν;

—Ὁχι ποῖας μένει ἐξω τόσον ἀργά;

—Ἐχετε δίκαιον. Φρονεῖτε, ὅτι ὁ φίλος σας Σαδὴκ εἶναι συνέννοχος εἰς τὴν δραπετεύειν τῶν τεσσάρων αὐτῶν ἀτόμων διὰ τῆς λέμβου σας;

—Δὲν τὸ πιστεύω.

Ἐπηκολούθησε νέα σιγῇ.

Ὁ Ἄλῃ Ὁσμάν ἦτο ἀπολύτως ἤρεμος καὶ ἐφαίνετο τώρα βέβαιον ὅτι θὰ ἐτώζετο χάρις εἰς τὴν τόσον τελείως σχεδιασθεῖσαν διήγησιν.

Ὁ Μεχμέτ πασᾶς ἐσθίμανεν.

Πάρκωτα ἐνεφανίσθη εἰς ὑπέρτης.

Ὁ πατὴρ τοῦ εἶπε:

—Εἰσαξὼν τὸν Ἄρηρ ἐφέντη.

Ὁ ὑπέρτης ἐξήλθε.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του, ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ἐφρικίασε· ἀλλ' ἀνεύρε ταχέως τὸ θάρος του καὶ εἶπε κατ' αὐτόν:

—Μετὰ τὴν ἀντικαράστασιν, θὰ μᾶς ἀφῆρουν ἐλευθέρους καὶ τοὺς δύο.

Μετὰ δύο λεπτά εἰσῆλθεν ὁ πατὴρ του.

Ὁ Ἄρηρ ἐφέντης ἦτο πενηκοντούτης, με ψαρρὸν ὑπογένηιον, βραχὺς καὶ σωματώδης, οὐ τὸ αὐστηρὸν ἦθος ἐπέπιε τὸν σεβασμὸν.

Ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν ὑπηρετεῖ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας. Εἰσελθὼν εἰς αὐτὸ ὡς ἀπλοῦς διεκπεραιωτῆς κατεῖχε νῦν ὑψηλὴν θέσιν καὶ ἀπήλασε τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Σουλτάνου.

Ἔχαιρε φήμην ἀκεραίου καὶ ἀδαρδοῦ, καὶ χαρὰ κτήρος, πράγματος σπανιωτάτου ἐπὶ τοῦ Χαμητικῷ καθεστῶτος ἐν τῷ κυβερνητικῷ κλάδῳ καὶ πρὸ πάντων ἐν τῷ ἀστυνομικῷ.

Ἐκεῖνο, ὅπερ ἰδίως ἐξετίμα ἐν αὐτῷ ὁ Χαμητ, ὁ διαφθόρεος οὗτος Ἄναξ, ἦτο ἡ τιμιότης του καὶ ἡ ἀπέναντι αὐτοῦ εὐλικρινειὰ του.

Ὅπως τῷ ὑπεδείκνυεν ἰδιαιτέρων εὐνοϊαν καὶ τὸν ἐθεώρει ὡς ἓνα τῶν πιστοτέρων ὑπηρετῶν του.

Ὁ Μεχμέτ πασᾶς δεικνύων αὐτῷ κάθισμα κενὸν πρὸς τὰ ἀριστερὰ του.

—Καθίσατε Ἄρηρ ἐφέντη, εἶπε.

Πρὶν ἢ καθίση ὁ Ἄρηρ ἐφέντης ἐφριψε τὰ βλέμματα ἐπὶ τοῦ υἱοῦ του.

Ἀντήλλαξαν ἐν βλέμματι ταχὺ, ἀλλ' ἐκφραστικόν.

Εἰς τὸ τοῦ πατρὸς του ἐνυπῆρχε κρᾶμα ὀργῆς ἐπιπλήξεως καὶ στοργῆς· εἰς τὸ τοῦ υἱοῦ ἐκπλήξεως αἶμα καὶ φρίκης.

Ὁ Ἄρηρ ἐφέντης ἐκάθισεν εἰς τὸ ὑποδειχθὲν αὐτῷ κάθισμα.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμάν ταραχθεὶς ἀπὸ τὸ αὐστηρὸν ὄψος τοῦ πατρὸς του διηρωτήθη:

—Διατί θρά γε ὁ πατήρ μου φαίνεται ἐξωρογιαμένος ἐναντίον μου;

Ὁ Μεχμέτ Τσερκῆς πασᾶς προσέφερον ἐν σιγῆ κρέτον εἰς τὸν Ἄρηρ ἐφέντην καὶ εἶπε βραδῶς με ὄψος ἱκανοποιητικόν:

—Ἄρηρ ἐφέντη, αἱ ὑποψαῖα μας ἦσαν ἀάσιμοι· ὁ υἱός τα εἰσχυρίζεται, ὅτι ἠναγκάσθη νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸ Γενῆ-Μαχαλέ· ὅτι εἰς τὴν ἐπιστροφὴν του ἡ λέμβος εἶχεν ἐξαναίσηθῃ καὶ ὅτι πεζῇ μετέβη ἀπὸ Γενῆ-Μαχαλέ εἰς Μιογιατζή-κιοῖ, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τίποτε.

Ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις δὲν ἐλαμψεν ἡ χαρὰ εἰς τὸ βλέμμα τοῦ Ἄρηρ ἐφέντη, ἀλλὰ τούναντίον μείζων ὀργῆ.

—Δὲν σᾶς ἐνόω, εἶπε.

—Θέλω νὰ εἶπω, ὅτι κατέπεσαν ὅλαι αἱ κατηγορίαι αἰτινας ἐδάβυρον ἐπὶ τοῦ υἱοῦ σας.

Ὁ Ἄρηρ ἐφέντης στρεφόμενος πρὸς τὸν υἱόν του:

—Σὺ εἶπες αὐτὰ; ἠρώτησε.

—Ναί, πάτερ.

Ὁ Ἀρῆς ἐρέντης μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἐκ τῆς συγκινήσεως·

—Ὡς ἀνώτερός σου καὶ ὡς πατήρ σου, σὲ διατάσσω νὰ εἶπῃς ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

Τὴν ψυχραϊμίαν, ἣν εἶχε κατορθώσει ἕως τότε νὰ διατηρήσῃ ὁ νεανίας, διεδέχθη μεγάλη συγκίνησις.

Ἐν τούτοις ἀπήντησε·

—Εἶπον μόνην τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ Ἀρῆς ἐρέντης ἐπανελάβε ἡμερώτερον·

—Σὲ παρακαλῶ. Μὴ ἀποκρύψεις τίποτε. Διηγῆσου ἀκριβῶς ὅ,τι συνέβη. Ὅσον μέγα καὶ ἂν εἶναι τὸ σφάλμα σου, δύνασαι νὰ ὑπολογίσῃς ἐπὶ τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν ἐπιείκειαν τῆς Α. Μεγαλειότητος. Μόνον ἢ εὐλοκρύνειαι δύνασαι νὰ σώσῃ ἀμφοτέρους.

Ὁ Ἀλῆ Ὁσμὰν ἐνεθυμήθη, ὅτι καὶ ὁ Μεχμέτ πασᾶς εἶχεν ὁμιλήσει οὕτω.

Εἰς τὴν παράκλησιν τοῦ πατρὸς του παρ' ὀλίγον νὰ ἀποκαλύψῃ σημεῖα, ἅτινα εἶχεν ἀποκρύψει.

Ἄλλ' ἤλλαξεν ἰδέαν σκεθεῖς καθ' ἑαυτὸν·

—Ὅχι! εἶναι γνωστὴ ἡ κομφοδία. Ὁ πατήρ μου μὲ διατάσσει οὕτω, διότι πιέζεται. . . Θέλουσι νὰ μὲ δοκιμάσουν διὰ νὰ ἴδουν κατὰ πόσον ἦτο ἀληθὴς ἡ διηγήσις μου.

Τότε δὲ ἀπεκρίθη θαρραλέως·

—Πᾶν ὅ,τι ἐξέβηκα εἰς τὴν Α. Ἐξοχότητα εἶναι αὐτὴ ἡ ἀλήθεια· δὲν ἔχω τίποτε νὰ προσθέσω.

Ὁ πατήρ του ἐκράυαγε·

—Ἄλλ' ὑπάρχουσι μάρτυρες διαφεύδοντες τελείως τὰς διηγήσεις σου.

Ὁ νεανίας παραχθεις ἐκ τῶν λόγων τούτων ἐψεύσισε χαμηλοφώνως·

—Πῶς;

Ὁ Μεχμέτ πασᾶς δὲν ἠθέλησε νὰ παρατείνῃ περισσότερο τὴν μεταξύ πατρὸς καὶ υἱοῦ συζήτησιν ταύτην. Ἐπροτίμησε νὰ συνεχίσῃ ὁ ἴδιος τὴν ἀνάκρισιν.

—Ναί, εἶπε, ναί. Εἶναι ἀληθὲς αὐτὸ ποῦ λέγει ὁ πατήρ σας. Ὑπάρχουσι μάρτυρες, οἵτινες διαφεύδουσι τὴν ἱστορίαν, τὴν ὁποίαν ἐπενοήσατε. Ἐὰν δὲν ὑπάρχον αὐτοὶ ἴσως οἱ λόγοι σας ἐγίνοντο πιστευτοί. Ὁ ἀποβιθασθεὶς εἰς ἐν ἐρημικὸν μέρος τοῦ Γενῆ Μαχαλέ, ἄνω τοῦ Φιριλδάκ, δὲν εἶσατε σεῖς, ἀλλ' ὁ Σαδῆκ βένης, ὅστις σας συνόδωσεν. Ἀπουσιάσας ὀλίγον ἐπανήλθεν εἰς τὴν λέμβον. Σεῖς ἐπεριμένατε. Ἀκολούθως μετέβητε μέχρι τοῦ Βείκοξ μετὰ τῶν τεσσάρων φυγάδων. . . Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια, τὴν ὁποίαν ἐπειράθητε νὰ ἀποκρύψητε.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἦσαν κεραυνὸς διὰ τὸν Ἀλῆ Ὁσμὰν.

Ὡστε ἐγνώριζον τὰ πάντα καὶ ἡ ἀνάκρισις, εἰς ἣν τὸν ὑπέβαλλον, ἦτο ἀπλῶς τυπική; . . .

Τώρα ἤγγονε τὸ ἀγριωπὸν βλέμμα τοῦ πατρὸς του, εἰσερχομένου.

Ἐν τούτοις δὲν ἦτο ἔνοχος.

Ὅχι μόνον δὲν εἶχε καμμίαν σχέσιν μετὰ τῶν τεσσάρων αὐτῶν ἀτόμων, ἀλλ' ἐπεθύμει μάλιστα ἐξ ὀλγης καρδίας τὴν σύλληψίν των.

Εἶχε διευκολύνει τὴν φυγὴν των, εἶνε ἀληθές, ἀλλ' ἔπραξε τοῦτο ἐκβιασθεὶς, ἀπειληθεὶς.

Κατόπι ἐσκέπετο·

—Καλλίτερον θὰ ἔκαμα διηγούμενος ὅλην τὴν

ἀλήθειαν... Τώρα περίεπσα εἰς τρομεράν ἀδιέξοδον... Ἐφεύσθην... Ἠλλοίωσα τὰ γεγονότα... Τὸς ἔδωσα τὸ δικαίωμα νὰ μὲ ὑπαινίσσονται καὶ νὰ μὲ θεωροῦν συνένοχον τῶν ἐγκλημάτων, τῶν διαπραχθέντων ὑπὸ τῶν ἀτόμων τούτων.

Αἱ πικραὶ αὐταὶ σκέψεις διήλθον ἀστραπιαίως διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ νεανίου, ὅστις παρέμεινεν ἀφωγὸς καὶ ἀποσβολωμένος.

Ὁ πατήρ, ἀναγινώσκων εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ υἱοῦ του τὰ ἐν αὐτῷ τελούμενα, ἐπανελάθεν ἡπίως:

—Σὲ ἰκετεύω, εἰπέ τὴν ἀλήθειαν.

—Σὰς ὀρκίζομαι, ὅτι δὲν εἶμαι ἔνοχος.

Ὁ Ἀρῆς ἐφέντης:

—Εἰς ἀθῶος δὲν ψεύδεται ποτέ.

Ὁ δυστυχὴς νέος συντετριμμένος:

—Καὶ σεῖς πάτερ μου, καὶ σεῖς μὲ ὑποπτεύετε;

—Βεβαίως, ἀφοῦ ψεύδεται.

—Ὀρκίζομαι εἰς τὴν ζωὴν σας καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῆς μητρός μου, ὅτι οὐδεμία σγέσις μὲ συνδέει μετὰ τῶν φυγάδων. Δὲν τοὺς ἐφυγάδευσα ἐγώ. Εἶμαι ἀθῶος σὰς βεβαίω.

Εἰς τὴν φωνὴν του ἔπαλλε τόση εὐλικρίνεια καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν τόσοι ὑγροὶ ἐκ συγκινήσεως, ὥστε ὁ Ἀρῆς ἐφέντης ἐκλονίσθη καὶ ἠγνόησεν ὅτι ὁ υἱὸς του θὰ ἦτο θύμα μοιραίας συμπτώσεως.

Ἠγέρθη καὶ πλησιάσας τὸν Μεχμέτ πασάν τοῦ εἶπε λέξεις τινὰς χαμηλοφώνως.

Ὅταν ἐτελείωσεν ὁ Μεχμέτ πασὰς ἕκαμὲ σημεῖον συγκαταθέσεως καὶ ἐγερεθεὶς δὲ ὠσαύτως, εἶπεν εἰς τὸν Ἀλῆ Ὀσμάν:

—Θὰ ἀποσυρθῶμεν, διὰ νὰ μείνητε μόνος μετὰ τοῦ πατρός σας. Εἰς αὐτόν, ἴσως εἶπητε ὅτι ἀπεκρῦψατε εἰς ἡμᾶς. Γνώριζε μόνον, ὅτι ἡ ζωὴ σας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὁμολογίαν σας.

Μετὰ τὴν ἀπειλητικὴν ταύτην παραίνεσιν ὁ Μεχμέτ μετ' πασᾶς ἐξῆλθε συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ἰζέτ πασάν, ὅστις δὲν εἶχεν ἔτι προφέρει λέξιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

'Απτ' οὐλ Χαμήτ

Ἡ ἀγγελία τῆς ἀνεπίστου καὶ ἀκατανοήτου συγῆς τῶν τεσσάρων ἀτόμων τῶν πολιορκημένων ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Γενῆ-Μαχαλέ ἦτο κεραυνοβόλος διὰ τὸν Ἀπτούλ Χαμήτ.

Ὅταν, ἐπανελθόντος εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ ὑπουργοῦ τῆς ἀστυνομίας μετὰ τῶν ὑπασιπτῶν ἐπληροφόρηθη τὴν ἀποτυχίαν των, κατελήφθη ὑπὸ βιαίας ἄρτης.

Ἀπὸ τίνος εἶχε τρομοκρατηθῆ ὑπὸ τῶν μυστηριωδῶν τούτων ἐγκλημάτων.

Ἄντελαμβάνετο, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ σειρᾶς καινῶν ἐγκλημάτων, ἀλλ' ἡ τακτικὴ ἐκτέλεσις προγράμματος ἐγχεδισμένου ἐπὶ ἀγνωστῷ πολιτικῷ σκοπῷ.

Διότι οἱ βολοφόνοι εἶχον ἐνεργῆσαι μὲ πρωτοφανῆ θρασύτητα καὶ μεθοδικότητα.

Ποίος ἦτο ὁ πολιτικὸς οὗτος σκοπός;

Δὲν ἦτο δύσκολον νὰ μαντεύσῃ τις.

Δὲν ἦτο ὁ τερματισμὸς τοῦ τυραννικοῦ αὐτοῦ καθεστώτος ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Τουρκίας ἐσφάδαζεν ἐπὶ τέταρτον ἤδη αἰῶνος;

Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἦτο ὁ ἄξων τῆς ἀπολυταρχίας, ἤγνοιε, ὅτι τὸ ἀτομὸν του ἦτο ὁ στόχος.

Ἰδοῦ, διατι, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν μυστηριαδῶν τούτων ἐγκλημάτων, εἶχε καταληθῆ ὑπὸ μεγίστου τρόμου καὶ μανίας, καὶ ἐπεθύμει μεγάλως τὴν σύλληψιν τῆς ἐπιβουλῆς καὶ αἱματηρᾶς αὐτῆς ὀργανώσεως, ἥτις συνέστη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δεδουλωμένου λαοῦ του, καὶ ἐτόλμα νὰ προσβάλλῃ αὐτὸν οὕτω προδοτικῶς ἐν τῇ σκιά.

Καθ' ἣν στιγμὴν λοιπὸν αὕτη ἐπρόκειτο νὰ πέσῃ εἰς χεῖράς του, ἐξητμήζετο ἐξηφανίζετο ὡς φάντασμα!

Ἐξασθεῖς μεγάλως ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν ταύτην εἰζῆσιν ἐπλήρωσεν ὕβρειον τὸν Ταχσίν πασᾶ καὶ τὸν ἀπειδίωξε κακῶν κακῶς.

Εἶτα ἡρεμώτερος γενόμενος τὸν ἀνεκάλεσε.

— Ἀποστειλάτε ἀμέσως ἓνα εἰς Γενῆ-Μαχαλέ. Τὸ πηγάδι τοῦ κατηραμένου αὐτοῦ σπητιοῦ νὰ τὸ γεμίσητε καὶ τὴν οἰκίαν νὰ τὴν κάψετε! εἶπε.

Ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη ἀμέσως.

Οἱ ἀναγνώσταί μας ὄντως γνωρίζουσιν, ὅτι οἱ φυγάδες εἶχον παρατηρήσει ἐκ τῆς λέμβου των εἰς τὰ ἀνοικτὰ τοῦ Βείκοῦ, φλόγας ὑψομένης ὑπεράνω τοῦ περιφύμου καταφυγίου των.

Ὁ Ἀπούλ Χαμήτ, ὅστις ἐμάντευεν, ὅτι τὸ φρέαρ τοῦτο ἦτο τὸ μόνον δυνατὸν κρησφύγετον, ἤλπιζεν, γεμίζων τούτο διὰ λίθων νὰ θάψῃ διὰ παντός τοὺς ἐνόχους. Ἡ ἰδέα ἦτο ἐξαιρετος, ἀλλ' ἤρξατο πολὺ ἀργά.

Τὸ ἤγνοιε καὶ ὁ ἴδιος.

Διὰ τοῦτο καίτοι ἔδωκε τὴν διαταγὴν ταύτην δὲν

ἔπαυσε κατακεραυνῶν δι' ἐπιπλήξεων τοὺς περικυκλούντας αὐτόν.

Ἐν τούτοις περὶ τὴν πρωΐαν ὁ Ἀπούλ Χαμήτ συνέλαβε νέας ἐλπίδας.

Ὁ κηπουρὸς Ὀμὲρ ἀγάς, ἀφοῦ ἔλαβε πέντε λίρας, ὡς κρησφύγετον παρὰ τοῦ Ζιᾶ πασᾶ, κατέλιπε τὴν οἰκίαν ἀπελπίς καὶ συντετριμμένος.

Παρὰ τὴν ἀποτυχίαν ὅμως ταύτην, δὲν ἐθεώρει ἀκόμη ἑαυτὸν ὡς τελείως νικηθέντα.

Μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ ἀνακαλύψῃ ἐνδείξεις τινάς, ἵχνος τι, ἤρξατο κατ' ἀρχὰς περιφερόμενος ἐπιμόνως περὶ τὴν οἰκίαν κητόπι ἀνεθῶν εἰς τὸν λοφίσκον, ἤρξατο διερευνῶν προσεκτικῶς τὰ περίχωρα.

Αἴφνης παρετήρησε πολλὰ ἄτομα βαδίζοντα ἐσπευμένως ὑπὸ τὰ δένδρα τοῦ Φιριλδάκ.

Πάραυτα ἤρξατο τρέχων ἐν πάσῃ ταχύτητι πρὸς τὴν διεύθυνσιν ἐκείνην.

Τὰ ἄτομα ταῦτα ἄλλοτε μὲν ἐκρύπτοντο ὑπὸ τὴν σκίαν τῶν δένδρων, ἄλλοτε δὲ ἐφωτίζοντο ἀπὸ τὸ σεληνόφως.

Ἐφ' ὅσον ἐπληρίαζε τοὺς διέκρινε καλλίτερον καὶ ἡ συγκίνησις του ἤϋθανε. Εἶδε τέλος, ὅτι ἦσαν τέσσαρα ἄτομα, ὧν μία γυνή.

Δὲν ἀμφέβαλλεν πλέον, ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν του τὰ ἄτομα τῆς ἐρευνηθείσης οἰκίας.

Ἐνθαρρυνθεὶς ἐδιπλασίασε τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν του, μὴ χάνων συγχρόνως ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τὰ τέσσαρα ἄτομα, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ κατορθώσῃ νὰ τὰ προσθάσῃ.

Πρὸς στιγμὴν ἐφάνησαν συγκεντρωθέντες.

Ὁ Ὁμῆρ προχωρῶν πάντοτε εἶδεν, ὅτι εἶχον στραφῆ πρὸς τὸ μέρος του, ὡς νὰ τὸν ἀνέμενον.

Τότε κατελήφθη ὑπὸ φόβου καὶ ἀντελήφθη τὴν κινδυνώδη θέσιν του.

—Μὲ παρατήρησαν; ἐσκέφθη καὶ μὲ περιμένονυ διὰ νὰ μοῦ τὴν φέρουν;

Κατεπιτοημένος παρατήρησε περὶ ἑαυτὸν. Οὐδεὶς ἄλλος ἐκτὸς αὐτῶν.

Πανταχοῦ νύξ καὶ σιγή.

Αἶφνης δύο ἐκ τῶν ἀτόμων ἀπεσπάρθησαν καὶ προχώρησαν πρὸς αὐτὸν.

Ἐντρομος, ἤτοιμάσθη νὰ τραπῆ εἰς φυγήν. Ἄλλα εἶδεν τὰ δύο άτομα μεταστραφέντα. Ἐσκέφθη.

—Ἐὰν τοὺς παρηκολούθουν ἀπὸ μακρὰν καὶ παρατήρουν, ποῦ θὰ κατέφευγον!

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ἴστατο ἐπὶ τοῦ λοφίσκου, ὅστις εὐρίσκειται ὀπισθεν τοῦ Φιριλδάκ.

Ἄπὸ ἐκεῖ ἠδύνατο νὰ παρατηρῆ τὴν ὄχθην.

Πλησίον ἐνὸς βράχου εὐρίσκειτο μία λέμβος καὶ ἐν αὐτῇ εἰς ἀνθρώπου καθήμενος εἰς τὸ πηδάλιον.

—Τί ζητᾷ μία βάρκα εἰς τὰ ἔρημα ταῦτα μέρη τόσον ἄργά; Περιμένει τοὺς φυγάδας;

Καθ' ἣν στιγμήν αἱ σκέψεις αὐταὶ ἀνῆρχοντο εἰς τὸ πνεῦμά του τὰ τέσσαρα άτομα διηρυθύνθησαν εἰς τὴν ὄχθην, ἐπήδησαν ἐν τῇ λέμβῳ, μετ' ὀλίγον δὲ ἠκολούθησαν αὐτὰ καὶ ἐν πέμπτῳ.

Ὁ κηπουρὸς κατέστη μανιώδης.

Παράφρων ἐκ τῆς λύσεως, ἤρξατο κατερχόμενος

τὸν λοφίσκον, παρὰ τοὺς λίθους καὶ τοὺς θάμνους ὅστινες παρεκώλυον ἕκαστον βῆμά του.

Ἐπρεχε πάντοτε, ἀδιαφορῶν διὰ τὰ ἐμπόδια.

Τέλος ἐφθασεν εἰς τὴν ἀκτὴν.

Ἦ λέμβος ὁμοῦς ἦτο ἤδη μακρὰν.

Τότε ἤρξατο ἀπελπὶς κραυγάζων:

—Πιάστετέ τους! φεύγουν... Πιάστετέ τους..

Ἐγράψαμεν ἤδη ὅτι αἱ κραυγαὶ του ἠκούσθησαν καὶ ἀπὸ τὴν λέμβον.

Ὁ κηπουρὸς ἤνυβει τὸ ἀνωφελὲς τῶν κραυγῶν τούτων, ἐπέστρεψεν εἰς Γενῆ-Μαχαλέ, εὔρε τὸν Σουκρῆ βέην, ὅστις καταβεβλημένος ἐκ τῶν κόπων τῆς ἡμέρας διενευκτέρευεν εἰς ἕνα ἀνάθαρτον ξενοδοχεῖον σῆς παραλίας.

Ὁ Ὁμῆρ ἀγάς τρέμων εἰσέτι ἐκ τῆς ὀργῆς, εἶπε δι' ὀλίγων εἰς τὸν Σουκρῆ τὰ διατρέξαντα.

Ὁ λοχαγὸς ἐκοιμάτο ἐπὶ τῆς κλίνης του.

Ἄφουμισθεὶς καὶ πιθῆσας εἰς αὐτῆς ἐνεδύθη ταχέως καὶ ἐξῆλθε. Πληροσφορηθεὶς τὰ γεγονότα ταῦτα ἐλησμώνησεν ἀμέσως ἠὲν κτώσιν του. Ἐὰν ἠδύνατο νὰ συλλάθῃ τοὺς φυγάδας! Ὅποια τύχη! Ποῖον ἠθικὸν κέρδος θὰ τοῦ προσέδιδεν ἡ ἐπιτυχία αὕτη.

Μετὰ δέκα λεπτὰ συνοδευόμενος ὑπὸ δύο ἀστυφυλάκων καὶ τοῦ κηπουροῦ ἐπέβαινε τετρακόπου λέμβου καὶ διηρυθύνετο πρὸς τὴν Ἀσιατικὴν ὄχθην.

Ἐτεροι τρεῖς χωροφύλακες μεθ' ἐνὸς ἐνωματάρχου ἀνέμενον εἰς τὴν παραλίαν.

Οὗτοι ἔδει νὰ εὐρωσιν ἑτέραν λέμβον καὶ νὰ ἀκολουθήσωσι δι' αὐτῆς τὴν πρῶτην.

Ὁ λοχαγὸς παρετήρησε μετὰ προσοχῆς, ἀλλ' ἀνωφελῶς τὴν παρὰ τὸ Βεΐκοζ ἀκτὴν.

Ἄνητος, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν:

—Θὰ φθάσωμεν ἄρα γε ἐγκαίρως;

Οἱ δύο Ἕλληνες λεμβούχοι ἀποσπασθέντες βίᾳ ἐκ τοῦ ὕπνου των, εἰς μάτην ἀνηρέυνον τὸν ὄριζοντα μετὰ τοῦς ἐξηρηκμένους ὀφθαλμούς των οὔτε αὐτοὶ παρετήρουν τίποτε.

Αἰρῆνης ὁ Ὀμέρ ἄγας τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Νεοχωρίου, ἐκραύαζε:

—Κυτάξατε! Κυτάξατε! Ἐνα μαῦρο πρῶτημα σὰν νὰ φαίνεται διὰ παραχρῆμα ἐπὶ τὴν θάλασσαν!

Πάντων τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς τὰ ἐκεῖ.

—Ναί! εἶπεν εἰς τῶν λεμβούχων, εἶναι μία βάρκα, ἡ ὁποία πηγαίνει ἢ εἰς τὸ Νεοχώριον ἢ εἰς τὴν Στένια.

—Καὶ σὺ ἔλεγες πῶς διεθύνοντο πρὸς τὸ Βεΐκοζ, ἢ εἰς τὰ Καθάκια, εἶπεν ὁ Σουκρὴ βέης πρὸς τὸν Ὀμέρ ἄγαν.

—Βέθκια! πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἐστράφησαν. Φαίνεται ὅμως ὕστερον ὅτι ἤλλαξαν ἰδέαν.

—Ὁπισθόηστε, ἐπαμέλαθεν ὁ λοχαγὸς μία λέμβος εἰς τοιαύτην ὥραν μὴ φαίνεται ὕπνοτος. Ἄλλως τε εἶνε ἀπηγορευμένον καὶ εἰς τοὺς ἀλιεῖς νὰ βγαίνουν τόσον ἀργά...

—Πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν λέμβον αὐτήν. ἐπαμέλαθεν ὁ κηπουρὸς.

—Ἐὰν ὅμως δὲν εἶναι αὕτη, θὰ μᾶς κάμη νὰ χάσωμεν τὴν ἄλλην.

Ἦτο ὅντως δυσκλινὸν νὰ ἀποφανθῇ τις.

Ὁ Σουκρὴ βέης, ἐψηύριεν:

—Ἐὰν τοὐλάχιστον ἦτο ἐτοιμὴ καὶ ἡ ἄλλη βάρκα, ὅθ' ἤμπορούσε νὰ ἐρευνησῇ τὴν μίαν ὄχθην καὶ ἡμεῖς τὴν ἄλλην.

Ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην μία λέμβος κατέλιπε τὸ Γενὴ Μαχαλέ καὶ διεθύνετο πρὸς αὐτοὺς.

Ὁ Ὀμέρ ἄγας ἐξέφερον ἐπιφώνημα χαρᾶς.

—Νά τους! ἔρχονται.

Ὁ Σουκρὴ βέης διέταξε νὰ ἐπιβραδυθῇ ἡ πορεία τῆς λέμβου των, ἵνα κατορθώσωσιν οἱ ἐπερχόμενοι νὰ τὴν προσφθάσωσι.

Ἄλλ' οὕτω ἐγένετο πολὺτιμος καιρὸς.

Διὰ τοῦτο ὁ κηπουρὸς καὶ ὁ λοχαγὸς, ἀμφότεροι ἄπληστοι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν δὲν ἠδύνατο νὰ κρατηθῶσιν εἰς τὴν θέσιν των.

Δὲν κατέλιπον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν πρὸς τὴν Στένιαν φεύγουσαν λέμβον.

Τέλος ἡ τόσον ἀνυπομονῶς ἀναμενομένη λέμβος τοῦ Γενὴ-Μαχαλέ ἐφθασεν.

Μετὰ τὴν ταχείαν ἀνταλλαγὴν λέξεών των, αἱ δύο λέμβοι ἐχωρίσθησαν.

Μία ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὀμέρ ἄγαν, ἀνεχώρησε πρὸς τὴν Στένιαν καὶ ἡ ἄλλη ὑπὸ τὸν Σουκρὴ βέην διεθύνετο πρὸς τὸ Βεΐκοζ.

Ἄλλὰ πᾶσαι αἱ ἀναζητήσεις των ὑπῆρξαν μάταιαι.

Ὅρας τινὰς βραδύτερον ὁ λοχαγὸς καὶ ὁ κηπουρὸς συνητήθησαν σκυθρωποὶ καὶ ἀπογοητευμένοι.

Μετέβησαν ἀμέσως εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ διεγγήθησαν τὰ γεγονότα τῆς νυκτὸς καὶ τὴν ἀνεπιτυχὴ κατάδειξιν, εἰς ἣν ἐπεδόθησαν.

Τὸ παραδοξότερον καὶ ἀπουδαϊότερον σημεῖον τῆς ἀ-

ναφορᾶς των, ἦτο ἡ παρουσία τοῦ Ἀλῆ Ὁσμάν καὶ τοῦ Σαδῆκ βέη εἰς Γενῆ-Μαχαλά, διὰ τῆς λέμβου τοῦ Ἀρῆς ἐρέντη καὶ ἡ διὰ λέμβου ἐπίσης φυγὴ τῶν τεσσάρων καταδιωκομένων ἀτόμων.

Μόλις ὁ Σουλτάνος ἔλαβε γνῶσιν τῶν γεγονότων τούτων διέταξε νὰ ἐνεργηθῆ ἔρευνα παρὰ τῷ Ἀλῆ Ὁσμάν καὶ τῷ Σαδῆκ βέη, νὰ συλληθῶσιν οὗτοι καὶ νὰ προσαχθῶσιν εἰς τὸ Γιλδίξ.

Συγχρόνως ὁ Ἀρῆς ἐρέντης, ὅστις εὕρισκτο εἰσέτι εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐτέθη ὑπὸ αὐστηρὰν ἐπίβλεψιν, καίτοι οὔτε ὁ Σουλτάνος, οὔτε ἡ ἀκολουθία του δὲν ἐπίστευον εἰς τὴν συνεννοηθῆναι του.

Ἐνῶ δύο ἀστυνομικοὶ τοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ Βεσικτᾶς ὠδήγηον τὸν Ἀλῆ Ὁσμάν εἰς τὸ Μαμπεῖν, πολυάριθμοι ἄλλοι ἀστυφύλακες καὶ χαφιέδες ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ὁμέρ ἀγά καὶ Σουκρῆ βέη, ὧν ἡ ἀποτυχία δὲν ἠμαύρωσε τὴν ἀξίαν των, κατελάμβανον ὅλα τὰ χωρία τῆς ἀσιατικῆς καὶ ἐυρωπαϊκῆς ὁχθῆς διὰ νὰ ἐνεργήσωσι νέας ἐρευνας.

Ἐν τούτοις ἀπὸ τὰς ἐρευνας αὐτὰς δὲν ἀνέμενον τυχρὰ καὶ σπουδαία ἀποτελέσματα.

Περὶσσότερα ἀνέμενον ἀπὸ τὰς καταθέσεις τοῦ Ἀλῆ Ὁσμάν, καίτοι δὲν ἠλπίζον, ὅτι θὰ εὕρισκτο εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ὅτω ἡ προσαγωγὴ του εἰς τὸ Γιλδίξ ἐθεωρήθη ὡς μεγάλη ἐπιτυχία.

Ὅταν ὁ Ἀποτὸλ Χαμήτ ἔμαθε τὴν σύλληψίν του, ἠσθάνθη τόσῃ χαρᾶν, ὅταν θὰ ἠσθάνετο, ἐάν συνελάμβανεν αὐτοὺς τοὺς ἐνίχους.

Αἱ ἐλπίδες, ἃς εἶχον στηρίζει ἐπὶ τοῦ Ἀλῆ Ὁσμάν δὲν ἐπραγματοποιήθησαν.

Καίτοι ἔμενε μόνος μετὰ τοῦ πατρὸς του καὶ πρόβη εἰς εἰλικρινῆ ὁμολογίαν ὅλων τῶν συμβάντων, ἐν τούτοις αἱ εἰλικρινεῖς καταθέσεις του δὲν ἐπέφερον οὐδὲν ἀποτέλεσμα οὔτε κατέρριψαν τὰς ἐπ' αὐτοῦ βαρυνούσας ὑπονοίας.

Ὅτω ἐκρατήθη εἰς Γιλδίξ ὡς προσφυλακισμένος.

Ὅσον ἀφορᾶ τὸν Σαδῆκ οὐδὲν εὕρεθῆ κατ' αὐτοῦ κατὰ τὰς ἐρευνας τὰς γενομένας εἰς τὴν ἐν Ἐρέν-κιδί οἰκίαν του ὡς καὶ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Σεράν».

Πολλοὶ τῶν συντακτῶν τῆς «Σεράν», ὀδηγηθέντες ὑπὸ κουστωδίων εἰς τὸ Γιλδίξ ὑπεβλήθησαν εἰς ἐπισταμένην ἀνάκρισιν, ἀλλ' οὐδὲν ἀνεκάλυψαν ἐπιθεβαιωτικῶν τῶν ὑπονοιών.

Ὁ διευθυντῆς τῆς ἐφημερίδος ὄχι μόνον ἀπέφυγε πᾶσαν ἐνόηλσιν, ἀλλὰ κατῴρωσε χάρις εἰς τοὺς ἰσχυροὺς προστάτας, οὓς εἶχον ἐν Γιλδίξ, νὰ λάβῃ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ νέα δείγματα εὐνοίας.

Αἱ ἀναζητήσεις ἐσχηκούθησαν ἐπὶ πῶν ὄχθων τοῦ Βοσπόρου, ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς του ζήλος εἶχε μειωθῆ.

Μόνον ὁ κηπουρὸς Ὁμέρ ἀγάς ἀκάματος διήρχειτο ὀλοκλήρους ἡμέρας ἐνεδρεύων τὴν ἐλαχίστην ἐνδειξιν, τὸ ἐλάχιστον ἴχνος.

Ὁ δυστυχῆς δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἠσυχάσῃ οὔτε νὰ κοιμηθῆ.

Αἱ πεντακόσαι λίραι, ἃς τῷ εἶχον ὑποσχεθῆ αὐτοῦ ἐγύρισαν τὸ κεφάλου.

Ἐκτὸς τούτου ἡ ἀποτυχία ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Γενῆ-Μαχαλά ὡς καὶ κατὰ τὴν νυκτερινὴν καταδίωξιν εἶχε

πληγῶσαι τὴν φιλοτιμίαν του καὶ διατήρησθαι ἐν αὐτῷ μίαν διαρκῆ ἔργην, ἕνα βίαιον πόθον δι' ἐκδίκησιν.

Διὰ τοῦτο μᾶλλον ἀπὸ ματαιότητος ἢ ἀπὸ συμφέρον ἐπέμεναν εἰς τὴν καταδιώξιν των.

Ἐν τούτοις νινὲς τὸν θεώρουον ἀπληρτον δόξης καὶ γήματος.

Διήλθεν οὕτω ὁλόκληρος ἔβδομάς χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ οὐδὲν ἀποτέλεσμα.

Ὁ Ἄλῃ Ὀσμὰν παρέμεναν πάντοτε φιλοξενουμένους ἢ τοῦ Γιλδίζ.

Ὁ πατὴρ τοῦ Ἀρῆ ἐρέντης διατρεῖτο εἰς τὴν θέσιν του, ἀλλ' εἶχε χάσει πλέον τὸ μέγιστον μέρος τοῦ πρῶτου κύρους του.

Ὅταν ἀφορᾷ τὸν Ἀπτοῦλ Χαμήτ ἡ ἔξαψίς του εἶχεν ἕν μέρος κατευασθῆ.

Τὸ μυστικὸν κρημνιστὸν δὲν εἶδε πλέον σημεῖα ζωῆς.

Κατὰ τὴν γενικὴν γνώμην οἱ τέσσαρες φυγάδες, ἀρχηγοὶ πιθανῶς τῆς μυστικῆς ὀργανώσεως, εἶχον κατορθῶσαι νὰ φύγωσιν ἐκ Κων/πόλεως.

Ἐν τούτοις νέον γεγονός ἦλθεν ἐκ νέου νὰ ταράξῃ τὴν ἡσυχίαν τοῦ Σουλτάνου καὶ νὰ διακόψῃ τὴν προσωρινὴν ἡσυχίαν τοῦ Γιλδίζ.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἀπτοῦλ Χαμήτ ἐδοκίμαζεν ἐνώπιον ἑνὸς παραθύρου, κνηγεσιῶν ὄπλων, ὅπερ ἐπρομηθεύθη ἀπὸ περιφημοῦ ἀγγλικοῦ οἴκου.

Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἦτο ἐπιδέξιος σκοπευτῆς καὶ ἐμπειρὴς φίλος τῶν ὄπλων.

Τὸ ὄπλον, ὅπερ ἐκράτει ἦτο πράγματι θαυμάσιον

ἀριστούργημα συναίνου ἄπασας τὰς τεχνικὰς τελειοποιήσεις.

Εἰς ὑπασιότης ὄρθιος πλησίον τοῦ Ἄνακτος ἐξήγει αὐτῷ τὸν χειρισμὸν.

Ὁ Ἀπτοῦλ Χαμήτ διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἠννόητεν ἔλαβεν ἕν ἐκ των ἐπὶ τῆς τροπέλης φυσίγγιον τὸ εἰσῆγαγεν εἰς τὸ ὄπλον καὶ ἐσκόπευεν ἕνα στρουθίον καθήμενον ἐπὶ τινος δένδρου καὶ ἐπυροδότησε.

Τὸ δυστυχὲς πτηνὸν ἔπεσε ξηρὸν ὡς φύλλον.

Τὸ σκυθρωπὸν πρόσωπον τοῦ Σουλτάνου ἐφωτίσθη ἀπὸ ἕν μειδίαμα ὀριάμου καὶ ἱκανοποιήτεως.

Τότε ἔλαθε νέον φυσίγγιον καὶ ἐπλήρωσε καὶ πάλιν τὸ ὄπλον.

Ἄλλὰ τώρα ἤθελε νὰ δείξῃ διὰ δυσχερεστέρου πειράματος τὴν σκευευτικὴν του ἱκανότητα.

Μὲ τὸ ὄπλον ἀνά χειρας, πρὸ τοῦ παραθύρου, παρητήρησε πρὸς ἄλλας τὰς διευθύνσεις.

Ὁ ὑπασιότης μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην ἀνέμεναν εἰς στάσιν ταπεινοτάτου σεβασμοῦ.

Ὁ Ἀπτοῦλ Χαμήτ, τῷ εἶπε:

—Θὰ ἤθελα νὰ δοκιμάσω τὸ τουφέκι 'ς τὰ πεταχτά, ὅπως λέγουν.

—Ἐὰν ἡ Υ. Μ. ἐπιθυμῇ νὰ ἀνοίξω τὸ πτηνοτροφεῖον καὶ νὰ ἀφῆται μερικὰ πουλιά . .

Καθ' ἣν στιγμήν ὁ Ἀπτοῦλ Χαμήτ ἔμελλε νὰ διατάξῃ τὸν ὑπασιότην νὰ κάμῃ ὅ,τι ἐπρότεινε, ὕψους τὸ ὄπλον του καὶ ἐστήριξεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου του.

Ἐν λευκὸν πτηνὸν, ὁμοιάζον πρὸς περιστερὰν, ἱ-

πιατο ὑπεράνω τῶν δένδρων τοῦ ἄλλου. Ὁ ἀξιωματικὸς παρατήρησε τοῦτο καὶ ἐσκέφθη:

—Εὐρίσκειται τοῖς ἀλλοῖς εἰς ὕψος τριακοσίων μέτρων καὶ ἡ πτήσις του εἶναι τότεν ταχεῖα, ὥστε μὲν φαίνεται ἀδύνατον νὰ τὸ ἐπιτύχη.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ ὄπλον ἐκφυροκρότησε.

Τὸ πτηνὸν ἀναχαιτίσθην εἰς τὴν πτήσιν του ἐπληξε τὸν ἀέρα διὰ τῶν πτερύγων του καὶ ἔπεσε.

Λάμπης χαρὰς διήλθε τοῦ βλέμματος τοῦ Σουλτάνου Ἀποῦλ Χαμήτ.

—Ἐ! λοιπόν! τί λές γιὰ τὸ σημάδι μου; ἐφαίνετο ὡς νὰ ἔλεγε.

Ὁ δὲ ὑπασπιστὴς μετὰ θαυμασμὸν

—Μεγαλειότατε, θαυμάσιον! ἀληθὲς θαῦμα! Ἐάν ἡ Υ. Μ. τὸ ἐπιτρέψει θὰ βαλσαμώσω τὸ πτηνὸν τοῦτον καὶ θὰ τὸ κρατήσω ὡς ἀνάμνησιν.

—Ἐστὼ! Θέλω μόνον νὰ ἴδω ποῦ τὸ ἐκτύπησα. . . Ἄς μὲν τὸ φέρουν.

Τὸ πτηνὸν, ὅπερ εἶχε χρησιμεύσει ὡς αὐτοκρατορικὸς στόχος ἦτο πράγματι λευκὴ περιστέρη.

Εἶχε πέσει ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ ἄλλου, ἐνθα ἐξέπνευεν τινασσομένου ἐπιπύως.

Ὁ ὑπασπιστὴς ἐξῆλθε διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου του.

Ὁ Σουλτάνος παρέμεινεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ παρατήρησε μετὰ μεγάλῃς ἰκανοποιήσεως τὴν ἀγωνίαν τοῦ θύου θυμάτος του.

Τὸ πάθος του διὰ τὰς αἱματηρὰς τραγωδίας δὲν τὸν ἠμπόδιζε νὰ αἰσθάνηται εὐχάριστον καὶ διὰ τὰ μικρὰ πολλὰκις γεγονότα.

Ὀλίγας στιγμὰς κατόπιν ὁ ἀξιωματικὸς ἐφάνη εἰς τὸ ἄλλου πρὸς τὸ μέρος, εἰς τὸ ὅποιον ἤγωνία εἰσέτι ἤπεριστέρα.

Ἐκ τοῦ παραθύρου ὁ Ἀποῦλ Χαμήτ παρακολούθει ὅλας τὰς κινήσεις του.

Ὁ ὑπασπιστὴς ἐπληρώσειεν ἔλαβε τὸ πτηνὸν, ἀλλὰ αἰφνης μεγάλη συγκίνησις τὸν κατέλαβε.

Ὁ Ἀποῦλ Χαμήτ παρατήρησε τοῦτο καὶ ἀνυπομονῶν νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν, ἔκαμε σημεῖον εἰς τὸν ὑπασπιστὴν νὰ σπεύσῃ νὰ ἐπανέλθῃ.

Μετὰ δύο λεπτὰ πράγματι οὗτος εἶχεν ἐπιστρέψῃ, κρατῶν ἐν ταῖς χερσὶ τὴν περιστέρην.

Χωρὶς νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν ἄνακτα νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα ἐκράυγασε:

—Μεγαλειότατε! Φέρει εἰς τὸν πρᾶχλον ἓνα χαρτίον προσδεδεμένον μὲ λεπτὴν ταινίαν.

Εἰς τὴν ἀνέλπιστον ταύτην εἶδον, ἡ χαρὰ τοῦ Ἀποῦλ Χαμήτ ἐξηφανίσθη ἀμέσως.

Τὸ πρόσωπόν του ἐσκυρόπασε.

Ἀστραπὴ ὀμότητος ἔλαμψεν εἰς τὸ σκοτεινὸν βλέμμα του καὶ τὰ χεῖλη του ἔτρεμον ἑλαφρῶς.

Νευρικὸς καὶ φιλύποπος ὡς ἦτο, ἤρκει καὶ τὸ ἐλάχιστον ἀπρόοπτον διὰ νὰ τὸν συγκινήσῃ μεγάλως.

—Τί χαρτί; ἐκράυγασε.

—Δὲν γνωρίζω Μεγαλειότατε! δὲν ἐτόλμησα νὰ τὸ ἐγγίσω. Ἡθέλθηνα νὰ τὸ παραδώσω ὡς ἔχει εἰς τὴν Υ. Μεγαλειότητα.

—Καλῶ.

Ἡ πτωγὴ περιστέρη ἀνέπνευεν εἰσέτι.

Ὁ μόλυθος εἶχε θραύσει τὴν πέφυγά της καὶ διαπέρασε τὸ στήθος χωρὶς νὰ τὴν φανεύσῃ ἐντελῶς.

Ὁ Σουλτάνος ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἀνυπομονῶν νὰ λάβῃ τὴν ἐπιστολὴν ἠθέλησε νὰ θραύσῃ τὴν ταινίαν. Τὴν ἀπέσπασε τὸσον διαίως, ὥστε τὸ δυστυχὲς πτηνὸν ἐπνίγη.

Ὁ Ἀπτοῦλ Χαμητὸν τὸ ἔρριψεν εἰς μίαν γωνίαν τῆς αἰθούσας.

Ἡ γωνία διεγράφετο ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν του. Ὁ χάρτης ἔτρεμεν εἰς τὰς χεῖράς του χωρὶς νὰ τοῦ μᾶ νὰ τὸν ἀνοίξῃ.

Τέλος ἔλαβεν ἓν μαχαίριδιον καὶ ἔκοψε τὴν λεπτὴν μεταξίνην ταινίαν, ἧτις περιέβαλλε τὴν ἐπιστολήν. Ἦτο φύλλον χάρτου λεπτόν ὡς σιγαρόχαρτον, πλήρες μικροσκοπικῆς γραφῆς, δυσαναγνώστου.

—Γρήγορα! ἓν φακόν! εἶπεν εἰς τὸν ὑπασπιστήν.

Οὕτως εὐτυχῆς, διότι παρέσχε σπουδαίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν κύριόν του, ἐξήλθε σπεύδων.

Ὁ Ἀπτοῦλ Χαμητὸν ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του εἰσέτι τὴν ἐπιστολὴν μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους εἰς τοὺς λεπτοὺς χαρακτῆρας.

Ἐγνώριζεν ὅτι τὰ ἐνάερτα ταῦτα γράμματα γράφονται καὶ ἀναγινώσκονται διὰ φακοῦ, ἵνα περιορισθῇ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἡ ἔκτασις καὶ τὸ βῆρος ἐν αὐταῖς τῆς ἀλληλογραφίας.

Δὲν τὸν ἐτανθάλειεν τὸ σχῆμα τῆς ἐπιστολῆς, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενόν της. Ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν:

—Φθάνει νὰ μὴ εἶναι συνθηματικὴ ἀλληλογραφία, τῆς ὁποίας πρέπει νὰ εὐρωμεν τὴν κλειδα! Θὰ εἶναι ἐργασία, ἂν ὄχι ἀδύνατος, τοῦλάχιστον μακρὰ καὶ δύσ-

κόλος. Ἄλλ' αἰφνης μία σκέψις διήλθε τοῦ πνεύματος του καὶ ἡ φυσιογνωμία του ἐξέφρασε μείζονα σκληρότητα.

—Ἔτσι λοιπόν, εἶπε μυστικῆ ἀλληλογραφία διενεργεῖται ὑπεράνω τῶν ἀνακτόρων μου, συνωμοσία τεκταινεται ἴσως καὶ ἐγὼ δὲν γνωρίζω τίποτε! !

Τότε σφίγγων τὸν χάρτην εἰς τὴν χεῖρά του, ἤρξατο διασκελιζὼν νευρικῶς τὴν αἰθούσαν.

Τὰ βλέμματά του ἔπεσαν ἐπὶ τῆς περιστερᾶς.

Ἐπλησίασε αὐτὴν, ἔκυψε καὶ ἤρξατο νὰ τὴν ἐξετάξῃ προσεκτικῶς.

—Εἶναι ταξιδιωτικὴ περιστερὰ, εἶπε. Ἴσως διευκολύνει τὰς ἀναζητήσεις μας. Πρέπει ἀμετακλήτως νὰ μάθωμεν ποίος ἔχει παρομοίαν περιστερὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει. . . Ἀπὸ ποῦ ἔρχεται; . . . Ποῦ ἐπήγαινε; . . . μοῦ φαίνεται, ὅτι ἤρξατο ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ἀσίας. . .

Ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ ὁ ὑπασπιστὴς ἐπεφάνη.

Ὁ Ἀπτοῦλ Χαμητὸν συνερχόμενος ἀμέσως.

—Ἐχεις τὸν φακόν; ἠρώτησε.

—Μάλιστα, Μεγαλειότατε. Ἰδοῦ τον.

—Δός μου τον.

Ἐλάβε τὸν φακόν καὶ ἐπλησίασε τὸ παράθυρον, λέγων συγχρόνως εἰς τὸν ἀξιωματικόν:

—Πάρε τὸ πτηνὸν καὶ πρόσεξε μὲ τοῦ χαλάσης τὰ πτερὰ. . . . Πρέπει νὰ τὸ διατηρήσωμεν ἀβικτον.

Ὁ ὑπασπιστὴς ἐξήλθε διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν διαταγὴν. Ὁ Σουλτάνος τότε ἤνοιξε τὸ χαρτίον καὶ ἤρξατο νὰ ἐξετάξῃ αὐτὸ διὰ τοῦ φακοῦ μετὰ προσοχῆς, ἀλλὰ καὶ πυρετώδους ἀνυπομονηρίας.

Ἐκείνο, ὅπερ ἀμέσως τὸν ἔκαμεν ἐντύπωσιν, καὶ τὸν ἔκαμε νὰ φρικιάσῃ ἦσαν τὰ δύο ἀρχικά γράμματα «Μ. Α.» χαραγμένα κάτωθεν ὡς εἶδος ὑπογραφῆς.

— Πάλιν τὰ κατηραμένα αὐτὰ γράμματα! ἔκραύ-
γατε μετὰ λύπης.

Ἦτο πράγματι: τὸ αὐτὸ σημεῖον τὸ παρατηρηθὲν εἰς τὰ τέσσαρα θύματα τοῦ Κάνδυλλί καὶ τοῦ Ἐρέν-
κιδί. Πνευστιῶν, διέρεξε τὴν ἐπιστολήν.

Μεγεθυθεῖσα διὰ τοῦ φακοῦ ἡ λεπτὴ γραφὴ κατέ-
στη εὐανάγνωστος. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐνουπῆρχον βραχει-
αι: ἐρόσεις γεγραμμέναι γαλλιστί.

Γνωρίζων ἐπαρκῶς τὴν γλώσσαν αὐτήν ὁ Χαμητ
κατώρθωσε νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐπιστολήν.

Ἴδού τί ἔλεγεν ἡ βραχεῖα ἐπιστολή, ἣν εἶχον ἐμ-
πιστευθῆ εἰς τὸ ἀγγελιοφόρον πτηνόν.

«Ὅλα καὶ εἰ! Ἐντὸς κινδύνου. Ἐσομάχεται: τὸ με-
γάλο ἐγγείνηται. Χρειαζοῦνται ἄνθρωποι, χρήρια, νέοι
βοηθοί. Ἐκεῖ, ὡς ἐν τρία πρόσωπα ἀσφαλῆ. Ἐν Ἀ-
δριανουπόλει, Σακπίσις, Θεσσαλονίκῃ δὲν ὑπάρχει ἀμ-
φιβολία. Πρέπει νὰ ἐργασθῶμεν Κωνσταντινουπόλιν,
Ἄιδίνιον. Καὶ αἱ τέσσαρες ἐτιμωρήθησαν. Ἡ Δικαιο-
σύνη ἐξακολουθεῖ. Ἐξ πτηνὰ ἀνεχώρησαν. Ἀποστεί-
λατε τάχιστα ἀρωσιωμένους. Ἡ ἀληθὴς ὁδὸς ἐλευθέ-
ρα. Δολοφονία ἀνωφελής. Πάντοτε εἰς τὰς χεῖρας
μας. Μὴ φλυαρία.

«Οἱ ἀριθμοὶ 18, 32, 33, 41 καὶ 55 ὑποκτοί. Δύνα-
σθε νὰ ἐξακολουθήσητε ἀλληλογραφούντες διὰ τοῦ
συνήθους μέσου. Αἱ δαπάναι ἐπληρώθησαν ἀφειδῶς.
Ἐπαναλαμβάνομεν: χρειάζονται ἄνδρες καὶ χρῆμα.

Πρέπει νὰ διεξαχθῇ παχέως ἡ ὑπόθεσις τῆς ἐρυθράς.
Βραδύτερον θὰ ἔχωμεν ἀνάγκη αὐτῆς. Οὐδεὶς νέος
κίνδυνος διὰ τὰ παιδιὰν.

Ἄπολλ Χαμητ ἀνέγνωσε τρεῖς τὸ μυστηριώδες
αὐτὸ ἐπιστόλιον μετ' ὑπερέχουσας νευροπάθειαν.

Αἱ τραχεῖαι ἐράσεις καὶ αἱ ἀκατάληπτοι λέξεις
οὐδὲν τὸ συγκεκριμένον ἀπεκάλυπτον.

Ἐν μόνον ἦτο βέβαιον, ὅτι μυστικὸν κομιτάτον ἔδρα
ἐν Κωνσταντινουπόλει μετ' σκοπὸν κρύφιον καὶ εἶχε δια-
κλαδώσεις εἰς ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν.

Τοῦτο ἤρκει διὰ νὰ τρομοκρατηθῇ ὁ Σουλτάνος.

Ἐπῆρχεν ἐπίσης καὶ ἡ λέξις δολοφονία. Δολοφονία
τίνας λοιπόν, ἂν μὴ αὐτοῦ;

Ἐπειτα δολοφονία ἀνωφελής, ἣν ὁ Ἄπολλ Χαμητ
ἐξήγγει τοιοῦτοτρόπως.

Ἄνωφελές νὰ σπεύσωμεν νὰ φονεύσωμεν τὸν Σουλ-
τάνον. Δυνάμεθα νὰ τὸ πράξωμεν, ὅταν θέλωμεν. Ἐί-
νε εἰς τὰς χεῖράς μας».

Ἄπολλ Χαμητ πρέμων, εἶπε τότε καθ' ἑαυτόν:

— Εἰς τὰ χέρια των; . . ἰσχυρίζονται ὅτι εἶμαι
εἰς τὰ χέρια των ἐγώ; . . Εἶναι δυνατόν; . . Τί ἐν-
νοοῦν με αὐτό; Ἐξύφανα τὴν συνομοσίαν των καὶ εἰς
αὐτὰ τὰ ἀνάκτορα; . . Μήπως χωρὶς νὰ τὸ ἔξερω ὑ-
πάρχουν καὶ συνομοταί μεταξὺ τῶν περισταχοῦντων
με; . . Ὅλοι λοιπόν εἶναι ἐναντίον μου; . .

Ἀστραπή μανίας ἐλαμψεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ
τύραννου. Ὅλον τὸ σῶμα του συνεκλονεῖτο ὑπὸ ἀπε-
ριγράπτου τρόμου.

Καταλιπὼν τὸ παράθυρον παρετήρει περὶ ἑαυτόν,
φιθυρίζων μεταξὺ τῶν ὀδόντων του:

—Ναί! Ὅλοι! Ὅλοι! καὶ αὐτοὺς τοὺς ὑποίτους ἐνόμιζον ὡς πιστοτέρους καὶ πλεον ἀφωσιωμένους καὶ αὐτοὶ θέλουν νὰ με σκοτώσουν! !

Κατόπιν ἀνέγνωσε καὶ πάλιν τὸ ἐπιστόλιον, τὸ ὁποῖον ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα καὶ ἔμεινε ἐπὶ μακρὸν μετὰ τὴν ὀφθαλμοῦ προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ τεμαχίου ἐκείνου τοῦ χαρτίου, ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ ἀποσπάσῃ τὸ μυστικὸν διὰ τῶν ἀγώνων τῆς καταθροῦνης φαντασίας του.

Καὶ ἐπανάπεσε εἰς τὰς σκέψεις του.

—«Δύνασθε νὰ ἀλληλογραφῆτε διὰ τοῦ συνήθους μέσου». Ποῖον εἶναι τὸ μέσον τοῦτο; Αἱ ἀγγελιοφόροι περιστεραὶ; ἢ ὑπάρχει κατὰ ἄλλο μέσον; . . . Εἶναι προμερόν! Μὲ ὅλα τὰ ληθόντα μέτρα ἐξακολουθοῦσι νὰ ἀλληλογραφῶσιν ἑμπερὸς εἰς τὴν μύτην μου, διὰ τοῦ συνήθους μέσου! . . .

Καὶ ἡ ὑπόθεσις τῆς «Ἐρυθρᾶς θαλάσσης», ποία εἶναι; . . . δὲν ἐνοῶ οἷποτε! Εἶναι σημεῖον, τὸ ὁποῖον χρῆσι: διευκρινίσεως, «Ἐξ πτηνᾶ ἀνεχώρησαν». . . Πολὺ ἀόριστον, ἀναμφιβόλως ἢ λέξις «πτηνᾶ» θὰ εἶναι συμβολικὴ!

Ἦρξάτο πάλιν νὰ διατρέχῃ τὴν αἰθούσαν τετραγώνου, κρατῶν τὸν χάρτιν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ τὸν φακὸν διὰ τῆς ἑτέρας.

Ὅσον περισσότερο ἐζήτηε τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος τούτου, τόσο περισσότερο ἠῤῥαξαν ἡ μανία του καὶ ἡ ἀγωνία του.

Τέλος ἐκέλευον στεναγμόν:

—«Α! τοὺς ἡλίθιους! τὰ ζῶα! εἶπε πῶς ἄφησαν νὰ τοὺς διαφύγουν τὰ τέσσαρα ἐκείνα ἄτομα. Τώρα θὰ ἀνεκαλυπτοῦναι τὰ πάντα. Αὐτοὶ βέβαια θὰ ἔγρα-

ψαν τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν εἰς τοὺς συναδέλφους των...

Σταματήσας ἐπληρίσθη καὶ πάλιν τὸν φακὸν καὶ ἐκρούσασα θριγκουετικῶς:

—Μὰ ναί! Μὰ ναί! Αὐτοὶ βέβαια ἔγραψαν τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν, «Εἰμθα ἐκτός κινδύνου» γράφουν. Θὰ ὀμιλοῦν βέβαια διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Γενῆ-Μαχχ-λέ, εἰς τὴν ὁποῖαν κατόρθωσαν νὰ διαφύγουν χάρις εἰς τὴν ἀνικανότητά των ἰδικῶν μου βλακῶν. . . Τοὺς ἀθλίους!—Εἶναι ὅλοι σύμφωνοι ἐναντίον μου.

Ἄλλὰ θὰ ἴδομεν!

Ἐπανάλαβε τὸν μανιώδη βηματισμὸν του ἐντὸς τῆς αἰθούσης, μετὰ τοὺς ὀφθαλμοῦς ἐκπέμποντας ἀστραπὰς, ὡς τίγρις ἐν τῷ κλωθῶ τῆς.

Ἀποτόμως ἐστάθη καὶ ἐπίεσαν ἐπὶ μακρὸν τὸ κεφάλιον ἡλεκτρικοῦ κωδωνίσκου.

Μετὰ ἐν λεπτόν ἡ θύρα ἠνοίχθη καὶ εἰς τῶν πιστοτέρων αὐτοῦ εὐνούχων ὁ Σαῖτ' ἐνεφανίσθη.

Ὁ Ἄπτουλ Χαμήτ τοῦ εἶπε:

—Εἰπέ εἰς τὸν Ταχσίν πασᾶ νὰ ἔλθῃ ἔδω ἄμέσως.

Ὁ εὐνούχος, συνειθισμένος εἰς τὰς κρίσεις αὐτοῦ τοῦ κυρίου του δὲν ἐξεπλάγη ἔχαριτέρας καὶ ἐξῆλθε.

Ὁ Σουλτᾶνος ἔρριψε τὸν φακὸν εἰς μίαν γωνίαν τῆς αἰθούσης, ἔθεσε τὸ χαρτὶν εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ ἀνέλαβε τὴν ὡς θηρίου ἐγκλειστού στάσιν του.

Εἶτα ὀλίγον ἡρεμώτερος ἐρρίψθη εἰς μίαν ἔδραν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Ταχσίν πασᾶς, ὁ πρῶτος αὐτοῦ γραμματεὺς εἰσῆλθε καὶ προὐχώρησε βραδέως μέχρι τοῦ μέσου τῆς αἰθούσης.

Ὁ Ἄπτουλ Χαμήτ καίτοι ἰδὼν αὐτὸν πάντοτε ἐκπικρῶς δὲν ἔκαμε οὐτε ἐν κίνημα.

Τέλος, ἀποτόμως:

—Εἰσθε ὅλοι προδότες! Συνωμοτεῖτε ἐναντίον μου. Ναί! θέλετε νὰ με ἀφανίσετε.

Ὁ πρῶτος γραμματεὺς ὑπέστη τὴν βίαιαν αὐτὴν ἐπιπλήξιν χωρὶς νὰ ἀπαντησῇ, ἀναμένων ὅπως παρέλθῃ ἡ πρώτη θύελλα καὶ προσπαθῶν νὰ μαντεύσῃ τὴν αἰτίαν ταύτης.

Ὁ τύραννος ἐπανάλαβε διὰ τόνου ἀγριωτέρου:

—Θὰ σὰς τιμωρήσω ὅλους ὅπως ἀξίζετε.

Ὁ Ταχσὶν πασᾶς δὲν ἐτόλμα νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του. Κεραινοβοληθεὶς κυριολεκτικῶς ὑπὸ τοῦ ἀγρίου βλέμματος καὶ τῆς βίαιας ἐπιπλήξεως παρέμενεν ἀκίνητος ἐν στάσει τῆς ταπεινοτέρας ὑποταγῆς.

—Ναὶ ἐξυφάνετε συνωμοσίας ἐναντίον μου καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀνακτόρῳ μου. Ἔχω ἀποδείξεις καὶ ἀποδείξεις γραπτὰς μάλιστα.

Ὁ Ταχσὶν πασᾶς προσβληθεὶς ἀπὸ τὴν ἀνεπιθύμητον αὐτὴν κατηγορίαν ἀπεκρίθη:

—Μεγαλειότατε! Δὲν δύναμαι νὰ ἐγγυηθῶ διὰ κανένα! Ὅσον ἀφορᾷ ἐμένα σὰς ἀρκίζομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι ποτὲ δὲν διέπραξα οὔτε τὴν ἐλαχίστην ἀπιστίαν πρὸς τὴν Ὑ. Μεγαλειότητά. Ἄλλ' ἐὰν μία ἀπόδειξις ἐναγῆς γραπτῆ ὑπάρχει ἐναντίον μου, εἶμαι εὐταίμος νὰ ὑποστῶ οἰανδήποτε ποινήν.

Ὁ Ἀποῦλ Χαμητ δεικνύων αὐτῷ τὴν θύραν:

—Πήγαινε! ἐκράυγασε.

Ὁ Ταχσὶν πασᾶς ὑπέκλιθη μέχρι γῆς καὶ ἐξῆλθε. Δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορὰ αὕτη καθ' ἣν ὁ γραμματεὺς ὑφίστατο τοιαύτας ἐπιπλήξεις καὶ ἀπεδιώκετο.

Διὰ τοῦτο δὲν ἐξεπλήγη οὔτε συνεικνῆθη.

Μόνον ἐν σημείον τὸν ἀπησχόλει ἡ αἰτία τῆς ἀνεξηγήτου καὶ αἰφνιδίας αὐτῆς μανίας.

Τὴν αὐτὴν προΐταν ὁ Σουλτάνος ἦτο πολλὸ εὐθυμος.

Μέχρι τῆς στιγμῆς οὐδὲν εἶχεν ἐπισυμβῆ φύσεως τοιαύτης, ὥστε νὰ μεταβάλλῃ τὴν εὐθυμίαν του καὶ νὰ τὸν δυσθυμήσῃ. Οὐδένα εἶχεν ἰδῆ οὔτε κανὲν «δζοορ-νάλιον» εἶχε λάθει.

Οὕτω ὁ Ταχσὶν πασᾶς, ὅστις ἤγνωνε τὰ τῆς ἀγγελιοφόρου περιστερᾶς, εἰς ματην ἀνεξήτησι νὰ διευκρινήσῃ τὸ μυστήριον τῆς ἀπρόοπτου αὐτῆς μεταβολῆς.

Ἡ μανία τοῦ Ἀποῦλ Χαμητ ἀντὶ νὰ κατευνασθῇ, εἶχε τοῦναντίον ἐπαυξήσῃ.

Μετὰ τὸν Ταχσὶν πασᾶν, ὁ Ἀποῦλ Γαζή ἀγάς, ὁ Μεχμέτ πασᾶς, ὁ στρατηγὸς Νουρὴ πασᾶς, ὁ Ταχῆρ πασᾶς καὶ ἕλαι αἱ ἄλλαι καλασμένοι ψυχαί, αἱ περικυκλοῦσαι τὸν τύραννον ὑπέστησαν διαδοχικῶς καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς ταπεινόφρονος ὑπομονῆς τὴν θύελλαν τῶν ἐπιπλήξεων καὶ τῶν σκληρῶν ἀπειλῶν. Τὸ ἀνάκτορον ἐτρομοκρατεῖτο χωρὶς κανεὶς νὰ γνωρίζῃ τὸ αἷτιον τῆς αὐτοκρατορικῆς δυσαρεσκείας. Ἡ κρίσις διήρκασε μέχρι τῆς ἐσπέρας.

Ὁ Ἀποῦλ Χαμητ μόνος ἐν τῇ αἰθούσῃ ἤνοιξε μυριάκις τὴν καταγραμμένην ἐπιστολὴν τὴν ἀνέγνωσε καὶ τὴν ἐπανάγνωσε διὰ τοῦ φακοῦ προσπαθῶν νὰ διευκρινήσῃ τὴν μυστηριώδη αὐτῆς ἔννοιαν.

Τί δὲν θὰ εἶδεν εἰς ἐκεῖνον, ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ διερμηνεύσῃ τὴν ἐπιστολὴν καὶ πρὸ πάντων νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν ἐκδικησὴν του τὴν χεῖρα, ἥτις ἐγράφε τὰς γραμμὰς ταύτας.

Ἡ μανία του ἐδιπλασιάετο, ὅσάνκι ἐσυλλογίζετο βτι ἡ λεία του εἶχε διαφύγει.

Δὲν ἐσκέπτετο παρὰ μόνον πῶς θὰ ἤδυνάτο νὰ τὴν συλλάβῃ.

Περὶ τὸ ἑσπέρας ἐκάλεσον ἕνα ὑπερῆτην καὶ τὸν διέταξε νὰ εἰσαγγῆ παρ' αὐτῶν τὸν ὑπουργὸν τῆς ἀστυνομίας Σεφῆκ' πασῶν, ὅστις ἀπὸ πρωίας περιέμενον νὰ εὐαρεστηθῇ ὁ κύριος του νὰ τὸν δεχθῇ.

Ὁ Σεφῆκ' πασῶς εἰλήθε.

—Στείλε νὰ ζητήσῃς τὸν κηπουρὸν Ὁμέρ καὶ φέρε μὲ τὸν ἀμέσως ἐδῶ! Διέταξεν ὁ Σουλτάνος.

Ὁ ὑπουργὸς ὑπακλῆθη καὶ ἐξῆλθε. Ἄλλ' ἐκεῖνο ποῦ τοῦ ἐζητεῖτο δὲν ἦτο πρᾶγμα εὐκόλον.

Ὁ κηπουρὸς δὲν ἦτο ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργείου.

Τὸν εἶχον ἀφήσει ἐλεύθερον νὰ πράξῃ ὅ,τι θέλει, πεπεισμένοι βτι θὰ ἔκαμνε τὰ ἀδύνατα δυνατὰ διὰ τὰ κερδίσῃ τὰς 500 λίρας, ὅς τῷ εἶχον ὑποσχεθῇ.

Ἐγνώριζεν βτι ἐξηρεύνα ἰδίως τὴν Ἀσιατικὴν ὄχθην τοῦ Βοσπόρου, ἀλλὰ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν δὲν εἶχε πλέον ἔμμανισθῇ.

Πῶς νὰ τὸν ὀδηγήσουν λοιπὸν ἀμέσως εἰς τὰ ἀνάκτορα συμφώνως πρὸς τὴν δοθεῖσαν διαταγὴν;

Ἰδοῦ τί διηρωπᾶτο κατ' ἑαυτὸν ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας, καταλείπων τὸν Σουλτάνον.

Ὡς ἐγράψαμεν ἤδη ἡ αἰφνιδια ὀργῆ τοῦ Ἀβδούλ Χαμήτ εἶχε καταποτήσῃ τὰ ἀνάκτορα.

Ἀπὸ ὥρας ἤδη ὀλόκληρος ἡ αἰλή ἦτο ἐν ἀγωνίᾳ.

Ὁ εἰς παρετήρει τὸν ἕτερον δυσπίστως, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ.

Ὁ μᾶλλον ἀνήσυχος πάντων ἦτο ὁ Σεφῆκ' πασῶς.

Εἶχε προκαταβῆ ἤδη, βτι ἡ ὀργῆ τοῦ Σουλτάνου προήρχετο ἐν τῆς φυγῆς τῶν τεσσάρων ἀτόμων, καὶ ἡ ὑπόθεσις του αὐτῆ ἐπεθεβακίωθη διὰ τῆς διαταγῆς, ἣν ἔλαθε, περὶ προσαγωγῆς ἀμέσου τοῦ Ὁμέρ ἀγῶ.

Ὁ δυστυχῆς ὑπουργός, ἐν μεγάλῃ ἀμηχανίᾳ, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, εἰς ὃ διαρκῶς διέμενον ἀπὸ τότεον ἡμερῶν, ὃ Ἀρῆς ἐγένεθς καὶ πολλοὶ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας.

Τοῖς εἶπεν:

—Ἡ Α. Μ. ζητεῖ, ὅπως τῷ φέρωσιν ἀμέσως τὸν κηπουρὸν Ὁμέρ. Σεῦρει κανεὶς ἀπὸ σᾶς ποῦ εἶναι;

Πάντες παρετήρησαν ἀλλήλους χωρὶς νὰ ἀπαντήσωσιν. Ὁ ὑπουργὸς ἐπανέλαθε:

—Πρέπει νὰ στείλωμεν ἀνθρώπους νὰ τὸν ἀναζητήσωμεν. Ἡ διαταγὴ τῆς Α. Μ. δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολήν. . . . Ἄλλως, ἀλλοίμονόν μας! !

Καὶ μὲ τὰς λέξεις αὐτὰς ὁ Σεφῆκ' πασῶς διεσκέλισε νευρικῶς τὸ δωμάτιον.

Ἡ ὀργῆ τοῦ Ἀπτούλ Χαμήτ ἦτο σχεδὸν πάντοτε μεταδοτικὴ.

Ὅταν αὐτὸς διατέλει εἰς νευρικὴν κρίσιν τὸ ἀνάκτορον ὀλόκληρον ἀνεστατώνετο.

Ὁ ὑπουργὸς ἐπανέλαθε:

—Ἐμπρός! Ἡ δουλιὰς δὲν τελειώνουν μὲ τὸ νὰ καθήμεθα νὰ σκεπτόμεθα. Στείλατε πρὸς ὅλα τὰ μέρη ἀνθρώπους καὶ τώρα ἀμέσως. Ἐν ἀνάγκῃ ὄλοι οἱ ἀστυφύλακες καὶ ὄλοι οἱ χαφιέδες νὰ σκορπισθοῦν εἰς τὰς δύο ὄχθας τοῦ Βοσπόρου. Πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ εὐρεθῇ ὁ Ὁμέρ ἀγῶς καὶ τοῦτο πρὶν ἢ παρελθοῦν δύο ὥραι. Ἀκούετε;

Εἰς τὴν διαταγὴν αὐτὴν τὴν τόσον ἀξιοματικῶς διδομένην ἠγέρθησαν πάντες χωρὶς ἐν τούτοις νὰ γνωρίζουσι καὶ ποῖα μέτρα ἔπρεπε νὰ λάβουν οἱ νὰ τὴν πραγματοποιήσωσιν.

Εἶχεν ἤδη ἐπέλθει νύξ. Ἡ ἀγωνία ἐκυριάρχει εἰς τὰ ἀνάκτορα, τὰ φωτιζόμενα ἀπλῶς ὑπὸ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός.

Οἱ ὑπασισταὶ ἐπηγαιονήρχοντο διαρκῶς.

Διότι, ὁ Ἀποὺλ Χαμητ δὲν ἠράξθη νὰ διατάξῃ μόνον τὸν ὑπουργὸν τῆς ἀστυνομίας, εἶχε διατάξῃ καὶ τοὺς ἐν Γιλδίξ ἰδίους μουσικούς πράκτορας καὶ ἐπὶ ἀλλοτρίων ἀντιραϊκῶς, ὡς τῶ ἐνεπνέοντο ὑπὸ τῶν διακυμάνσεων τῆς νευρικῆς του ὑπερδιεγέρσεως.

Τὸ ἐπεισόδιον τῆς ἀγγελιοφόρου περιστρεφῶς εἶχε γνωσθῆ καὶ διαδόχῃ ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, ἕνεκα τῆς ἀκριτοθυίας τοῦ ἀξιοματικοῦ, ὅστις παρέστη μάρτυς τῆς κληρικτικῆς δοκιμῆς τοῦ κυρίου του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Νύξ θυελλώδης

Μόνον τὸ περιεχόμενον τῆς μυστηριώδους ἐπιστολῆς εἶχεν ἀπομείνῃ ἀπόκρυφον δι' ἄλλους, καίτοι ἡ ἔργη καὶ ὁ ἐρεθισμὸς τοῦ Σουλτάνου ἀπὸ τῆς ἀνακάλυψεως τῆς ἐπιστολῆς, ἄφηκε νὰ ὑπονοηθῆ ἡ μεγάλη σοβαρότης του.

Τὰ σχόλια ἐξηκολούθουν περιοριζόμενα εἰς ἀπλᾶς ὑποθέσεις.

Ἐπῆρχον μάλιστα πινεὶ οἱ φρονούντες, ὅτι ἐπρό-

καίτοι περὶ ἀπλῆς φωνῆς ἐπινοηθείσης ὑπὸ τινος τῶν ἀνακτορικῶν, ἵνα τρομοκρατηθῇ ὁ Σουλτάνος.

Δὲν ἦτο ὅντως ἡ πρώτη φορὰ αὕτη, καθ' ἣν παρόμοιαι κωμῳδαὶ διεπράττοντο ἐν Γιλδίξ, ἵνα καταστραφῇ ἡ ὑπόληψις ἐνὸς ἀντιπάλου ἢ νὰ γείνη ἐνδίκησις ἐναντίον ἐχθροῦ.

Ὅστε αὐτὸς ὁ Ἀβδὺλ Χαμητ ἠγνόει τοῦτο καὶ ἦτο ἐπιτηδεύματος εἰς τὸ νὰ διακρίνῃ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν φύσιν καὶ τὴν σπουδαιότητα, τὴν ὅποιαν ἔπρεπε νὰ ἀποδίδῃ εἰς αὐτάς.

Ἄλλὰ διὰ νὰ μὴ ἀποβαρρύνῃ τοὺς περικυκλοῦντας αὐτὸν καὶ ἵνα τυχαίη ἀδικαίως ἐχθρότητας, ὧν ἐγνώριζε νὰ ἐποφελῆται, ἐφαίνετο πάντοτε ἀποδίδων σοβαρὰν σπουδαιότητα εἰς αὐτάς.

Ὡς ἔλοι οἱ δεσπότης, ὧν ἡ ἀρχὴ στηρίζεται ἐπὶ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς βίας, ἐφήρμοξε τὸ «διαίρει καὶ βασίλευε».

Ἄλλὰ τὴν φορὰν ταύτην οὐδόπως ὑπέλαβε τὸ πρῶμα ὡς κωμῳδίαν.

Διότι ἔλοι τυχαίως εἶχε φωνεύσει τὴν περιστρεφῶν ἐν τῇ πῆσῃ τῆς καὶ ἐν τῇ ἐπιστολῇ οὐδὲν ἐνυπῆρχε τὸ ἐνοχοποιητικὸν κατὰ τῶν περικυκλοῦντων αὐτὸν. Δύο ὥραι διήλθον εἰς ἀνωφελεῖς ἀναζητήσεις.

Ὁ κληρικός ἦτο ἀνεύρετος.

Ὁ Ἀποὺλ Χαμητ προσεκάλεσε τὸν ὑπουργὸν τῆς ἀστυνομίας.

—Ποῦ εἶναι ὁ Ὁμὲρ ἀγάς; τοῦ εἶπε.

Ὁ δυστυχὴς πασὰς ἐψιθύρισε:

—Μεγαλειότατε! Διέταξα ὅτι ἔπρεπε. Ἀπέστειλα πανταχοῦ ἀνθρώπους. Ἐλπίζω ὅτι θὰ τὸν φέρουν.

Τούτο ἤρκει διὰ τὸ προκαλέσῃ νέαν κρίσιν.

—Ὅλοι εἴθε ἀπατεῶνες, ψεύσται καὶ ἀχάριστοι, ἐκράγασεν ὁ τύραννος. Εἴμαι βέβαιος, ὅτι τίποτε δὲν ἐκόμυτε διὰ τὸν ἀνακαλύψητε.

Ὁ ὑπουργὸς τρέμων σύσσωμος:

—Με τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἐντὸς δύο ὥρων ἐλπίζω ὅτι ἡ Γ. Μ. θὰ ἔχει ἱκανοποιηθῆ.

—Ἐὰν ἐντὸς δύο ὥρων ὁ κηπουρὸς δὲν εἶναι ἐδῶ δὲν θὰ μὲ γλυτώσης σὺ! !

—Μεγαλειότατε εἴθε Κύριος. Θὰ ὑποστῶ τὴν τιμωρίαν, ἢν θὰ εὐαρεστηθῆ νὰ μὲ ἐπιτάλῃ ἡ Γ. Μεγαλειότης, μετὰ τῆς αὐτῆς χαρᾶς, μὲ! ἦς καὶ ἐδέχθη τὰς φιλοφρονήσεις Τῆς. Μόνος μου πόθος εἶναι νὰ Τὴν ὑπηρετῶ πιστῶς.

—Τώρα θὰ ἰδῶ πόσον μὲ εἶσαι ἀρρωσιωμένος. Μάθε πῶς ἀπόψε χωρὶς ἄλλο θέλω τὸν κηπουρόν.

—Αἱ διαταγαὶ σας θὰ ἐκτελεσθούν.

Καίτοι ἦτο πολὺ ὀλίγον βέβαιος ὁ Σεφὴκ πασσᾶς, ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ τηρήσῃ τὸν λόγον του, ἐν τούτοις δὲν ἠδύνατο νὰ ὀμιλήσῃ ἄλλως πρὸ τοῦ κυρίου του.

Ὁ καιρὸς ὅμως παρήρηγετο καὶ αὐθεμῆα εἰδησις περὶ τοῦ κηπουροῦ ὑπῆρχε.

Ὁ δυστυχὴς πασσᾶς ἐν δευτέρῃ ἀγωνίᾳ εἰς μάτην ἀνεμεινεν εὐάρεστον ἀγγελμά τι.

Πᾶσαι αἱ ἐλπίδες του ἐστηρίζοντο εἰς τὸν Σουκρῆ βέην, ὅστις ἦτο τὸ καλλίτερον καὶ μάλλον πεπειραμένον λαγωνικόν του, ὃν ἐγνώρισαν ἤδη αἱ ἀναγκασταὶ μας καὶ ὃν εἶδον ἐν τῇ δράσει.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ λαγωγὸς δὲν εἶχεν ἰδῆ ἀπὸ τρι-

ῶν ἡμερῶν τὸν Ὁμέρ ἀγὰν καίτοι ἐγνώριζεν, ὅτι ἐξηκολούθει τὰς ἐρευνὰς του πρὸς τὸ μέρος τοῦ Βέικου.

Διὰ τοῦτο διεθυβύθη ἐκεῖ ἀμέσως, μάλιστα τῷ διεβιάσθη, ἢ διαταγῇ τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἰδοὺ διατὶ ὁ Σεφὴκ πασσᾶς ἐστηρίζετο εἰς αὐτόν.

Αἱ ὥραι διεδέγοντο ἀλλήλας χωρὶς κανεὶς νὰ φρίνεται.

Ὁ Ἀπτοὺλ Χαμητ ἤρξατο χάνων ἐντελῶς τὴν ὑπομονὴν του.

Εἶχε καταστρώσει νέον σχέδιον, τοῦ ὁποίου τὰς λεπτομερείας δὲν εἶχεν ἀνακινῶσαι εἰς κανένα, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου τοῦ ἐγχευόμενου ὁ Ὁμέρ ἀγὰς ἀνυπερβέτως.

Διὰ τοῦτο πάντες ἐμάντευον, ὅτι ὁ Χαμητ τὸν Ὁμέρ καὶ μόνον ἐπέκπετετο.

Τὸ μεσονύκτιον ἐπεκράτει ἡ αὐτὴ ἡἀναστάσις ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

Ἀστυνομικοὶ ἀπῆρχοντο διαρκῶς καὶ ἕτεροι ἐπανήρχοντο μὲ τὰς χεῖρας κενᾶς.

Ὁ Σουλτάνος ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν του χωρὶς νὰ φάγῃ τίποτε.

Μόνον ἐν ποτήριον γάλακτος εἶχε λάθει.

Δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντιστῇ εἰς τὴν διαρκῶς ἀναγεννωμένην ἐν αὐτῷ ἀνάγκην τοῦ νὰ ἀναγνώσῃ καὶ ἐπαναγνώσῃ τὴν περίφημον ἐκείνην ἐπιστολήν.

Ἐγνώριζε νῦν ἐκ στήθεος τὴν ἐπιστολήν αἱ βραχεῖαι φράσεις εἶχον ἐγχαρραχθῆ εἰς τὸ πνευμά του καὶ τὸν παρηκολούθουν ὡς ἐπίμονος ἐπιτάκτης.

Τοῦ ἐγχευόμενου ὁ Ὁμέρ ἀγὰς καὶ ἐν ἐκάστη στιγμῇ ἠρώτα, ἐὰν ἐνεφανίσθη.

Ὁ Σεφὴκ πασᾶς ἀνέμενον εἰς τὸ κιστικίον τῶν φυλάκων, παρὰ τὴν θύραν τῆς εἰσόδου, ἵνα δύναται «ἀ λάβῃ καὶ ἀνακαινώσῃ πρῶτως εἰς τὸν «Σεπτὸν Κύριον τοῦ» τὴν εὐχάριστον εἰδήσειν.

Θὰ ἐνόμιζέ τις τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ὅτι ἐκ τῆς ἀφίξεως τοῦ Ὁμέρ ἀγὰ ἐξηρτώντο αἱ τύχαι ἐλοκλήρου τῆς Τουρκικῆς αὐτοκρατορίας.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας παρετήρησε τὸ ὄρα-λόγιόν του.

Ἦτο μία μετὰ τὸ μεσονυκτικόν.

Αἰρνης ἠγέρθη καὶ διευθυνθεὶς πρὸς τὴν μεγάλην θύραν τοῦ κήπου ἐπεθεώρησεν ὅλην τὴν ἄδὸν τὴν ἀπλουμένην ἀπὸ τοῦ Βοστικ-τάς εἰς τὸ Γιλδίξ.

Καίτοι αὐτὴ ἐφωτίζετο, ὁ ὑπουργὸς οὐδὲν διέκρινε.

Ἦτο θαυμασία θερινὴ νύξ. Οἱ ἀστέραι ἐλαμπουν εἰς τὸν οὐρανόν. Τὰ ὕδατα τοῦ Βοσπόρου καὶ τῆς Προποντιδος ἠπλοῦντο θαυμασίως γαληνεῖα.

Ὁ Σεφὴκ πασᾶς δὲν εἶχε ποιητικὴν ψυχὴν.

Ἐν τούτοις ἡ ὠραιότης τῆς σκηνῆς, ἧτις ἠπλοῦτο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, τὸν συνήρπασε καὶ τὸν ἔκαμε νὰ λησμονήσῃ τὰς ὥρας τῆς πικρᾶς ἀγωνίας, ἣν εἶχε διέλθει.

Ἐλαβεν ἐν σιγαρέττον, τὸ ἤναψε καὶ ἐκάπνισε, βυθισμένος εἰς ἀκουσίαν ἐκστασιν καὶ μὲ τὴν διπλὴν ἠδονὴν τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὴν μονίαν τοῦ Χαμῆτ καὶ τὴν ἀναζήτησιν το ὕκπουρου.

Μετὰ πάροδον πέντε λεπτῶν, ἀπομεκρυθμένος θέρυβος ἀμάξης τὸν ἀπέσπασεν ἀπὸ τὰς ὄνειροπολήσεις του.

—Μήπως εἶναι καμμία εὐχάριστος εἰδήσεις; διερωτήθη καθ' ἑαυτόν.

Προσῆλωσεν τὸ οὖς.

Ὁ θέρυβος προσήγγιζε καὶ διέκρινε τὸ νεκρότον τοῦ κλισματός ὄχι μίας, ἀλλὰ πολλῶν ἀμαξῶν ἐσκέφθη:

—Θὰ εἶναι ὁ Σουκρῆ βέης καὶ οἱ ἄνθρωποι του. Ἀναμφίβολως ὅλα πάνε καλὰ. Δὲν βιάζονται, τὸσον πολὺ ὅταν ἔχουν κακὰς εἰδήσεις νὰ φέρουν.

Τέλος εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ ἐφάνησαν οἱ ἀνημμένοι φανοὶ δύο ἀμαξῶν ἐρχομένων ἐν καλπασμῶ.

—Σὲ ἔνα λεπτόν ἐφθασαν! εἶπε καθ' ἑαυτόν ὁ ὑπουργός.

Πράγματι μετὰ τινα λεπτά, αἱ δύο ἀμαξαὶ ἐφθασαν.

Ὁ Σεφὴκ πασᾶς ἦτο τὸσον πεπεισμένος περὶ τοῦ εὐχάριστου τῶν φερομένων εἰδήσεων, ὥστε ἡ καρδία του ἐσκίρτα ἐκ χαρᾶς.

Ἡ τρίτη ἀμαξα ἐστάθη πρὸ τῆς θύρας τῶν ἀνακτόρων.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας ἀνεγνώρισε τὸν λοχαγὸν Σουκρῆ βέην.

Ἦτο εἰς τὴν πίστοτέρων καὶ δραστηριωτέρων ἀξιωματικῶν τῶν ἀνακτόρων, ὅστις ἐν ἀνάγκῃ κατεγγίνετο εἰς ἀστυνομικὰ ἔργα, ἵνα ἀποδείξῃ τὴν ἀφοσίωσιν του καὶ ἀποκτήσῃ τοιοῦτοτρόπως τὴν εὐνοίαν τοῦ Σουλτάνου.

Ὁ ὑπουργὸς ἀφῆκεν ἐπιφώνημα χαρᾶς.

—Τέλος ἤλθατε! Εὐρήκατε τὸν κηπουρόν;

—Μάλιστα... ἐξοχώτατε...

Ἄλλ' ὁ Σουκρῆ βέης εἶπε ταῦτο διὰ τίνου τῶσον

λυπηρού και σκυθρωπού, ὥστε ὁ ὑπουργὸς ἐπάγγωσεν ἀπὸ νέαν ἀγωνίαν καταληφθεὶς.

—Τὸν ἐρέσατε μαζί σας; ἤρώτησε.

—Ναί.

—Ποῦ εἶναι;

—Εἰς τὴν ἄλλην ἄμαξαν.

Ἐνῷ συνωμίλου οὕτω ἡ θυρὶς τῆς ἀμάξης ἠνοιχθη καὶ ὁ Σουκρῆ βέης κατήλθεν ἐκ τῆς ἀμάξης μετὰ δύο ἑτέρον ἀτόμων.

Ἡ παράδοξος στάσις τοῦ Σουκρῆ βέη εἶχεν ἐξαφανίσει τὴν χαρὰν τοῦ Σεφῆ πασά.

—Γρήγορα, εἶπεν, ἡ Α. Μεγαλειότης περιμένει ἀνυπομένως. Πρέπει νὰ Τῆ παρουσιάσωμεν τὸν Ὁμέρ ὄγαν, ὅταν τὸ δυνατόν ταχύτερον.

Κατόπιν ἀπευθυνόμενος εἰς τοὺς φρουροὺς τῆς θύρας τῶν ἀνακτόρων.

Εἰδοποίησε τὴν Α. Μ. ὅτι ὁ Ὁμέρ ἀγᾶς ἦλθε.

Καὶ λέγων ταῦτα, ἐβρίθη πρὸς τὴν δευτέραν ἄμαξαν, ἰσταμένην ὀλίγον ἀπώτερον καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας εἶχον κατέλθει πρὸ ὀλίγου δύο ἄνδρες.

—Ἐξοχώτατε! Ἐξοχώτατε! ἐκραύγασεν ὁ Σουκρῆ βέης. Σταθῆτε μίαν στιγμήν!

Ὁ πασᾶς στρέψας τὴν κεφαλὴν ἠρώτησε

—Τί τρέχει;

—Ἐξοχώτατε! εὐρήκαμε καὶ φέραμε τὸν κηπουρόν, ἀλλὰ. . .

Ὁ ὑπουργὸς, βλέπων τὴν ταραχὴν τοῦ Σουκρῆ βέη, ἠρώτησε:

—Ἀλλὰ τί τρέχει; λαιπόν;

—Ἀλλὰ τὸν εὐρομεν νεκρὸν καὶ φέρομεν μόνον τὸ πτώμα του.

Ἐὰν κεραυνὸς ἐπιπτεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ὑπουργοῦ δὲν θὰ προῦκλει εἰς αὐτὸν τόσῃ ἐντύπωσιν, ὅσην τῷ προῦξένησαν οἱ λόγοι τοῦ Ὑλοχαγοῦ.

Φέρον τὰς χεῖρας εἰς τὸ μέτωπον ἐπανάλαβε:

—Νεκρὸς! Νεκρὸς!

—Ναί! νεκρὸς. . . ἀπὸ τινων ὤρων μόνον. . .

Ἐφθάσαμεν πολὺ ἀργά. Ἐὰν ἐφθάναιεν γρηγορότερα, ἴσως τὸν ἐπρολαμβάνομεν ζωντανόν. . . καὶ ἴσως. . .

Ὁ λοχαγὸς δὲν ἀπετελείωσε τὴν φράσιν του.

Ὁ ὑπουργὸς εἶχε μείνει ὡς κεραυνόπληκτος μετὰ τὸ στόμα ἡμιάνοικτον, καὶ ὡς εἶχε χάσει τὴν φωνὴν του ἴστατο μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσήλωμένους ἐπὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Τέλος καταβάλλον μεγάλην προσπάθειαν ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ προῦχώρησε πρὸς τὴν ἄμαξαν.

Δύο ἄνδρες ἀνέμενον.

Ὁ Σεφῆ πασᾶς ἐπλησίασε καὶ παρετήρησε τὸ πτώμα ἐξηλωμένον καὶ μετὰ τὸ πρόσωπον φωτιζόμενον ἀπὸ τοὺς φανοὺς τῆς ὁδοῦ.

Πραγματι τὸ πτώμα τὸ κατατεθειμένον ἐπὶ τῶν καλῶν σμάτων τῆς ἀμάξης ἦτο τὸ τοῦ κηπουροῦ Ὁμέρ ἀγᾶ.

Τὸ πλήγμα ἦτο τὸσον ἀπροσδόκητον, ὥστε ὁ ὑπουργὸς εἶχεν ἀπομνηστεύσει εἰς αὐτὸ.

Προσέπαθε νὰ διατηρήσῃ ἐλπίδα τινα.

—Εἰσθε βέβαιος πῶς εἶναι νεκρὸς; ἠρώτησε.

—Δυστυχῶς ναί, ἀπεκρίθη ὁ Σουκρῆ βέης: εἶναι νεκρὸς. Τὸν ἐξήτασεν ἰατρὸς. Ἦτο ἤδη νεκρὸς, ὅταν

τὸν εὐρωμεν. Κατὰ τὸν ἱατρὸν ὁ θάνατος αὐτοῦ εἶχεν ἐπέλθει μάλιστα πρὸ μᾶς ἢ δύο ὥρων.

—Τί δυστύχημα δι' ἡμᾶς! . . Ἡ Α. Μεγαλειότης διέταξε νὰ τὸν προσαγάγωμεν καὶ περιμένει ἀνοπομῶως. . . Τί ἀπάντησιν θὰ δώσωμεν. . .

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ἀρίκετο, εἰς ὑπασπιστῆς καὶ ἀπειθουόμενος πρὸς τὸν Σεφῆκ παστῶν αὐστηρῶς :

—'Αφοῦ ὁ Ὁμέρ ἀγάς ἤλθε, διατί ἀργεῖτε τόσον νὰ τὸν προσαγάγητε εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα; εἶπε Ὁ ὑπουργὸς δὲν ἀπήντησεν.

Δὲν ἠδύνατο νὰ προσέφῃ λέξιν.

Ὁ Σουκρῆ βέης, ὅστις δὲν εἶχε χάσει τὴν ψυχραμίαν τοῦ ἀπεκρίθη ἀντ' αὐτοῦ:

—Ἐξοχώτατε! Ἐφέραμεν τὸν Ὁμέρ ἀγῶν. Δυστυχῶς μᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸν ἀδηγήσωμεν παρὰ τῆ Α. Μεγαλειότητι, διότι εἶναι νεκρός.

—Νεκρός! εἶπεν ὁ ὑπασπιστῆς κατὰπληκτος.

Ἐν τούτοις δὲν ἠδύνατο νὰ παραμείνωσιν εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην ἐπ' ἀπειρον.

Ἡ εἰδησις τῆς ἀρίξεως τοῦ Σουκρῆ βέη καὶ τοῦ λοχαγοῦ εἶχεν ἀμέσως διαδοθῆ ἐν τοῖς ἀνακτό- καὶ εἶχε φθάσῃ μέχρι τοῦ Ἀπτοῦλ Χαμήτ., ὅστις μάλιστα εἶχε διατάξει καὶ νὰ ἀνταμειφθῆ γενναίως ὁ λοχαγός.

Ταυτοχρόνως εἶχε στείλει καὶ τὸν ὑπασπιστὴν διὰ νὰ εἰσαγάγῃ τὸν κηπουρὸν.

Ἡ ἄμαξα, ἐν ἣ εὐρίσκετο τὸ πτόμα ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ Σεφῆκ παστῶ, τοῦ Σουκρῆ βέη καὶ τῶν συνοδουμένων αὐτοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἄλσος τῶν ἀνακτόρων, προχωροῦσα βραδείως ὡς νεκρικὴ πομπή.

'Αφοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ κρύβωσι τὸ γεγονός ἀπὸ τὸν Ἀπτοῦλ Χαμήτ ἦτο καλλίτερον νὰ τῷ ἀποκαλύψωσιν ἀμέσως.

Ἀντιθέτως πρὸς ὅτι ἐνόμιζον ἡ εἰδησις τοῦ θανάτου τοῦ κηπουροῦ Ὁμέρ ἠκούσθη ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου μετὰ παραδόξου γαλήνης.

Θὰ ἐνόμιξέ τις, ὅτι ἡ βιαία κρίσις, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀπὸ πρωίας κατεῖχτο εἶχεν ἐκμηδενίσει πλήρως τὰς φυσικὰς καὶ διοικητικὰς του δυνάμεις.

Ἦκουσε τὴν διήγησιν τῶν συμβάντων μὲ βλέμμα ἐσθετημένον καὶ μὲ σιγὴν ἀδιάφορον καὶ μὲ ρεμδὴν.

Ἡ συγκίνησις του δὲν διεφαινότο παρὰ μόνον ὑπὸ διακεκομμένου τρόμου τοῦ κάτω χεῖλους του.

Κατόπιν διέταξε τὸν Τσερκέξ Μεχμέτ παστῶν, τὸν πιστότερον καὶ μᾶλλον ἀφοσιωμένον «τῶν πιστῶν δούλων σου» νὰ ὑποβάλλῃ εἰς ἀνάκρισιν τὸν Σουκρῆ βέην, ἐν ἰδιαιτέρῳ δωματίῳ, συνεχόμενῳ πρὸς ἕτερον δωμάτιον, ἐξ οὗ ὁ Χαμήτ θὰ ἠδύνατο προσωπικῶς νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀνάκρισιν.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐν ἣ εἰσῆλθη ὁ Σουκρῆ βέης, εὐρίσκετο ἤδη ὁ Μεχμέτ παστῶ, ὁ Α' γραμματεὺς Ταχσίμ παστῶ καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας.

Δύο ἕτεροι γραμματεῖς ἐκλήθητο ἰδιαιτέρως, πρότινος τραπέζης.

Ὁ Μεχμέτ ἤρξατο:

—Σουκρῆ βέη, ἡ Α. Μ. εἶναι ὑπερευχαριστημένη ἐκ τοῦ ζήλου σας καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς σας.

Ὁ ἀξιοματικὸς ἀπεκρίθη χαριετῶν εὐσεβάτως:

—Ὁ Θεὸς ἄς πολυχρονίῃ τὸν Κύριόν μας.

—Ἐξεπληρώσατε τελείως τὴν ἐντολήν, ἣν εἶπε

ἐνεπιστεύθησαν. Δὲν εἶναι σφάλμα ἰδικόν σας. Ἐάν δὲν κατορθώσατε νὰ φέρετε ζῶντα ἐδῶ τὸν Ὅμηρ ἄγαν.

— Λυποῦμαι πολὺ, διότι ἐφθασα πολὺ ἄργά.

— Μὴν ἀπαντᾶτε τόσο ἀμέσως . . . περιμένετε νὰ τελειώσω. Τώρα, ἔάν σας ζητῶμεν λεπτομερείας ἀπακριβεῖς καὶ σαφεῖς, δὲν τὸ πράττωμεν διὰ νὰ σας υποβάλλωμεν εἰς ἀνάκρισιν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν μερικὰς ἐνδείξεις, αἱ ὅποια: θὰ μᾶς ἐπέτρεπον νὰ συλλάβωμεν τοὺς δράστὰς τοῦ ἐγκλήματος. Διότι αὐτοὶ ἀνακριτέως, ἢ οὐ συνένοχοι των θὰ διέπραξαν τὸ νέον τοῦτο ἐγκλημα.

Παρὰ τὴν παρατήρησιν, ἤτις τῷ εἶχε γίνει ὁ Σουκρὴ βέης ἀνυπομονῶν νὰ εἶπῃ πᾶν ὅτι ἐγνώριζε, δὲν ἤδυνήθη, νὰ κρατήσῃ τὴν γλῶσσάν του καὶ ἀπεκρίθη μετὰ ὑπερόχης.

— Εἶναι βέβαιον! ὑπάρχουσι μάλιστα καὶ ἀποδείξεις.

Τὴν φωνὴν ταύτην ὁ Μεχμέτ πασᾶς εἶπε μὲ τόνον αὐστηρότερον:

— Καὶ πάλιν σας παρακαλῶ νὰ μὴ σπεύδητε. . . Αἱ καταθέσεις σας θὰ εἶναι πολυτιμώταται διὰ τὰς κατόπιν ἐρεῦνας. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ σκεφθῆτε καὶ νὰ ζυγίσθητε τοὺς λόγους σας, χωρὶς νὰ παραλείψητε καμμίαν λεπτομέρειαν. . . Μόνον οὕτω θὰ εὐχαριστήσῃτε τὴν Α. Μεγαλειότητα.

— Εἶμαι ἐτοιμὸς νὰ ἀπαντήσω εἰς τὰς ἐρωτήσεις σας. Ἐξοχώτατε.

Ὁ Μεχμέτ πασᾶς ἐσιώπησε πρὸς στιγμήν καὶ ἐφαίνετο ἀναζητῶν τι μεταξὺ τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐγγράφων.

Εἶτα ἐπανέλαθε:

— Ἄς ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τὰ μὴ σπουδαία κημεῖα. Ὅταν διατάχθητε νὰ ἀνεύρητε τὸν Ὅμηρ ἄγαν, μετέβητε εἰς Δολμά-Βαξέ συνοδευόμενος ὑπὸ τεσσάρων ἀτόμων. Ἐκεῖ ἐπήρατε μίαν ἀτρακτατον καὶ ἐπήγατε κατ' εὐθείαν εἰς Βέϊκοζ, τὸ βράδυ βεβαίως μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Πάντα ταῦτα εἶναι γνωστά. Τώρα εἰπατέ μας τί ἐκάματε ἅμα ἐφθάσατε ἐκεῖ.

— Αἱ εἰς Βέϊκοζ ἀναζητήσεις μας διήρκεσαν περὶ τὸ ἡμίωρον. Ἐξητάσαμεν κατὰ πρῶτον τὸν ἀστυνομικὸν σταθμάρχην, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐμάθομεν, ὅτι ὁ κηπουρὸς εἶχε καταλίπει τὸ Βέϊκοζ πρὸ δύο ἡμερῶν καὶ ὅτι ἀνεχώρησε διὰ τὴν Κάλιντζαν, ὅπου εἶχεν ἀνακαλύψει ἕν ἶχνος. Ἀμέσως ἐπεδιβάσθημεν διὰ τὴν Κάλιντζαν.

— Ἐάν δὲν συνέβῃ ἐκεῖ τίποτε σπουδαίων δυνάσθῃ νὰ συντομεύετε τὴν διήγησίν σας.

— Παλὺ καλῶ. Μετὰ ματαίας ἀναζητήσεις διενεργηθείσας ἀνὰ τὸ χωρίον ἀνεχώρησαμεν διὰ τὸ Βεηλέρ-βέη κατόπιν νέων πληροφοριῶν, ἃς ἐλάβομεν. Ἐκεῖ ἐμαθον, ὅτι ὑπῆρχεν εἰς κηπουρὸς ὀνόματι Ρεσῆτ, μετὰ τοῦ ὁποίου ὁ Ὅμηρ ἀγάς συνηγάτο συχνά. Ὁ Ρεσῆτ οὗτος καλλιεργεῖ διὰ λογαριασμόν του ἕνα λαχανόκηπον, κεῖμενον ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ποῦ φέρει εἰς τὸ Σκούταρι. Οὗτος μᾶς παρέσχεν πληροφορίας σαφεστάτας.

— Ἄς ἴδωμεν τί σας εἶπε.

— Ὅτι ὁ Ὅμηρ ἀγάς εἶχε διέλθῃ παρ' αὐτῷ τὴν προηγουμένην νύκτα: ὅτι ἦτο χαροῦμενος καὶ πλήρης ἐλπιδῶν, διότι εἶχεν ἀνακαλύψει: σοβαρὰ ἶχνη καὶ εὐ-

σεως τοιαύτης, ὥστε νὰ δύναται δι' αὐτῶν νὰ ἀνεύρη τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ἐζητεῖ, ὅτι τέλος τὴν πρωΐαν, δηλαδὴ σήμερον τὸ πρωὶ, κατέλιπε τὸν φίλον του, ἵνα διευθυνθῆ πρὸς τὴν Τσαμίλιτζαν.

— Τὴν Τσαμίλιτζαν ;

— Τῆς Τσαμίλιτζας ;

— Ναί· ἀμέσως ἀνεχώρησα διὰ τὴν Τσαμίλιτζαν μὲ δύο ἐκ τῶν ἀνθρώπων μου, ἀφίων δύο ἄλλους παρὰ τῷ Ρεσῆτ, διότι ὁ Ὀμπὲρ ἀγάς εἶπεν ὅτι ἴσως ἐπίστρεψε τὸ ἑσπέρας παρ' αὐτῷ. Ἦτο νύξ. Ἀνηχώμεθα δυσχερέστατα τὴν χαλικόστρωτον ἀκτὴν. Περιεπατούμεν ἤδη ἡμίσειαν ὥραν καὶ ἐπλησιάζομεν πρὸς τὴν Τσαμίλιτζαν. Χωρὶς νὰ γνωρίζομεν ἀκόμη πρὸς ποῖον μέρος νὰ διευθυνθῶμεν καὶ ἀπὸ ποῖον νὰ ζητήσωμεν πληροφορίας διὰ τὸν κηπουρὸν, ὅτε, αἰφνιδίως παρετηρήσαμεν ἐν τῇ σκοτίᾳ μίαν σκιάν νὰ μᾶς παρακολουθῆ. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἐδόξαμεν οὐδεμίαν προσοχὴν, καὶ ἐξηκολούθησαμεν τὴν ὁδὸν μας. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, παρετηρούμεν ὀπισθὲν μας, ἡ σκιά μᾶς παρακολουθεῖ πάντοτε. Ἐσταματήσαμεν τότε πρὸς στιγμὴν, διὰ νὰ μάθωμεν τί ἐζητεῖ ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ πόσον στερεῶς προσκολλημένους εἰς τὰ βήματά μας. Οὗτος χωρὶς νὰ ἀνηγγίχη ἐξηκολούθει διευθυνόμενος πρὸς ἡμᾶς. Ὅταν ἐπλησίασεν ἀρκετὰ ἀνεκλήφθημεν, ὅτι ἦτο νεανίας μόλις εἰκοσαετής.

Ὁ Σουκρὴ βέης ἐσιώπησε πρὸς στιγμὴν. Ἐξήγγαγε τὸ ρινὸμαντήριόν του καὶ ἀπέμαξε τὸ μέτωπόν του.

Κατόπιν ἐπανέλαβε.

Τὴν ἡρώτητα ποῖος ἦτο καὶ τί ἐκαμεν ἐκεῖ τοιαύτην ὥραν.

Καίτοι ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἦτο συνθησιαμένος εἰς τὰς παραδόξους διαταγὰς τοῦ κυρίου του καὶ πάντοτε ἔτοιμος νὰ ἀποκριθῆ μὲ τὸ «μπᾶς-ὀυστουέ, ἐρέντην» δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἐκπληξίν του καὶ ἐρρίψεν ἐπὶ τοῦ Σουλτάνου βλέμμα ἐρωτηματικόν.

Ὁ Χαμὴτ ἐπανέλαθεν ὑψῶν τὴν φωνήν·

— Σοῦ ἐπαναλαμβάνω νὰ τηλεγραφῆσῃς κρυπτογραφικῶς νὰ μοῦ εὐρουν τὸν ἄνθρωπον αὐτόν.

— Πολὺ καλὰ, Μεγαλειότατε. Νομίζω μόνον, ὅτι εἶναι ἥρωες μυθιστορήματος καὶ κατὰ συνέπειαν πρόσωπον πλαστῶν.

Ἡ παρατήρησις ἦτο λογικὴ διὰ τοῦτο ὁ Ἀπουλ Χαμὴτ δὲν ἀπήντησεν ἀμέσως.

Ὁ δισταγμὸς του ὅμως ὑπῆρξε βραχυχρόνιος.

— Ἀς πᾶθ ὁ Μουστῦρος πασᾶς προσωπικῶς νὰ εὐρῆ τὸν Κόναν Δούλ, τὸν συγγραφέα τοῦ μυθιστορήματος καὶ νὰ πληροφορηθῆ ἐὰν ὁ Σέρλικ Νόλμς ὑπάρχει· πράγματι ἢ πὸ ἄλλον ὄνομα. Νὰ μὴ χάσῃ καιρὸν νὰ πληροφορηθῆ καλῶς καὶ νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ τηλεγραφικῶς. . . Ἐκατάλαβες ;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε· Αἱ διαταγαὶ σας θὰ ἐκτελεσθῶσιν ἀμέσως.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἐχαιρέτησε καὶ ἐξῆλθε.

Πᾶσα αὐτοκρατορικὴ διαταγὴ, ὅσον παράδοξος, ἔσται γελοία, ὅσον βλακώδης καὶ ἂν ἦτο, ἦτο διαταγὴ ἀμφισβήτητος.

Ἀμέσως λοιπὸν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς συνέταξε τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα διὰ τὸν ἐν Λονδίῳ πρεσβευτὴν Μουστῦρον πασᾶν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος καὶ ἐν

ἀγνοίᾳ πάντων, θὰ κάμντε τελείως μυστικὴν ἔρευναν διὰ τὰ ἐξακριβώσῃτε, ἐάν ὁ Σέρλοκ Χόλμς, ἀναφερόμενος εἰς πολλὰ μυθιστορήματα τοῦ περιήμου ἔγγλου συγγραφέως Κόναν Δούλ, ὑφίσταται πράγματι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο, ἢ τοῦτο εἶναι ψευδώνυμον ἀποκρύπτων τὸν πραγματικὸν ἥρωα τῶν ἀναφερομένων περιπετειῶν. Διὰ τὰ ἐπιτύχητε τὰς σχετικὰς πληροφορίας, χωρὶς πάντα ταῦτα νὰ γνωσθῶσι, θὰ μεταβῆτε αὐτοπροσώπως, δευτεροῦς ἔτι τῆς μεσολαβήσεως τρίτου παρὰ τῷ συγγραφεῖ. Τοιαύτη εἶναι ἡ θέλησις τῆς Α. Μεγαλειότητος. Ἐν ἡ περιπτώσει ὁ Σέρλοκ Χόλμς ὑφίσταται πράγματι, θὰ μεταβῆτε ἑαυτοὺς εἰς εὐρεσίαν του καὶ θὰ διαπραγματευθῆτε μετ' αὐτοῦ τὴν πρόσληψίν του εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐχετε ἀπόλυτον πληρεξουσιότητα, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς χρηματικὰς ὄρους τοῦ σχετικοῦ συμβολαίου. Περιμένομεν ἔπει γόντος ἀπάντησιν».

Ἄμα ὁ Ἰζζέτ πασᾶς συντάξας τὸ τηλεγράφημα μετέβη εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα καὶ τὸ ἐπέδειξε.

Ὁ Ἀβδούλ Χαμήτ ἐπεδοκίμασε, προσέβλεψεν μόνον:

—Πρόσθεσον ἀκόμη, ὅτι ἂν κατορθώσῃ νὰ εὕρῃ τὸν ἄνθρωπον ποῦ ζητοῦμεν καὶ νὰ τὸν ἀποστείλῃ ἐδῶ θὰ ἀνταμειβῆ γενναίως. Ἐπαναλαμβάνω ἀκόμη, ὅτι ἡ ὑπόθεσις πρέπει νὰ μείνῃ ἀπολύτως μυστικὴ καὶ νὰ μὴ γυλιωθῇ καθόλου εἰς τὰς ἡμεριδὰς.

—Μάλιστα, Μεγαλειότητα.

—Ἄ! εἰπατέ τον ἐπίσης νὰ τηλεγραφήσῃ ἀμέσως τὴν πρώτῃν πληροφορίαν, ποῦ θὰ λάθῃ, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα.

—Μάλιστα, Μεγαλειότητα.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἠτοίμαζεν νὰ ἐξέλθῃ, ὁ Ἀβδούλ Χαμήτ τὸν ἐσταμάτησε δι' ἑνὸς νεύματος.

—Νὰ γράψῃς τὸ τηλεγράφημα μὲ τὸ ἰδιαίτερον σου κρυπτογραφικὸν λεξικόν, τῷ εἶπε.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν τὸ τηλεγράφημα εἶχε σταλῆ εἰς Λονδίνον.

Ἐν τούτοις ὁ Ἰζζέτ πασᾶς οὐδέποτε ἐπερίμενεν εὐνοικὴν ἀπάντησιν.

Ἐγέλα καθ' ἑαυτὸν ἀναλογιζόμενος τὴν κατάπληξιν τοῦ Μουστάρου πασᾶ, ὅταν θὰ ἐλάμβανε τὸ περιήμουν τηλεγράφημα.

Ἐν τούτοις τὴν ἐπαύριον τὸ ἐσπέρας ἀφίκετο εἰς Γιλδίξ ἐκ Λονδίνου τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Ἐχρίσαμεν τὰς μυστικὰς ἐρεῦνας διὰ τὸν Σέρλοκ Χόλμς. Ὁ ἥρωα τοῦ μυθιστορήματος τοῦ Κόναν Δούλ εἶναι πραγματικὸς καὶ ζῆ εἰσέτι. Ἀρ' οὐ ὑπηρετήσεν ἐπὶ μακρὸν ἄλλοτε εἰς τὴν μυστικὴν ἀυτονομίαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Ἀγγλίας παρρητήθη καὶ ζῆ τώρα εἰς ἓν μικρὸν χωρίον τῆς Σιωτίας.

»Τὸ ἀληθὲς ὄνομα του εἶναι Μάκ Λήν. Ἀπέστειλα ἓν ἄνθρωπον τῆς προθεσίας διὰ νὰ τὸν φέρῃ ἐδῶ. Ἐλπίζω αὐριον νὰ φθάσῃ καὶ τότε θὰ σὰς δώσω ὀριστικὰς πληροφορίας. Κατὰ τὰς ἄχρι τοῦδε πληροφορίας μου, ὁ Μάκ Λήν οὐδέμιαν κέντηται περιουσίαν καὶ ἀποζῆ ἐκ μικρᾶς συντάξεως, ἣν ἔχει παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ὅστε πιθανώτατον νὰ προσελκυθῇ διὰ τοῦ χρημάτων.

»Ὡς ὑπάτην ἀνταμειβὴν θὰ θεωρήσω μόνον τὴν

ἀγνοία πάντων, θά κάμητε τελείως μυστικήν ἔρευναν διὰ τὴν ἐξακριβώσητε, ἐὰν ὁ Σέρλοκ Χόλμς, ἀναφερόμενος εἰς πολλὰ μυθιστορήματα τοῦ περιφήμου ἄγγλου συγγραφέως Κόναν Δόυλ, ὑφίσταται πράγματι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο, ἢ τοῦτο εἶναι ψευδώνυμον ἀποκρύπτων τὸν πραγματικὸν ἥρωα τῶν ἀναφερομένων περιπετειῶν. Διὰ τὴν ἐπιτύχητε τὰς σχετικὰς πληροφορίας, χωρὶς πάντα ταῦτα νὰ γνωσθῶσι, θὰ μεταβῆτε αὐτοπροσώπως, ἐπιλαβὴ ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τρίτου παρὰ τῷ συγγραφεῖ. Τοιαυτὴ εἶναι ἡ θέλησις τῆς Α. Μεγαλειότητος. Ἐν ἡ περιπτώσει ὁ Σέρλοκ Χόλμς ὑφίσταται πράγματι, θὰ μεταβῆτε ἑαυτοὺς εἰς εὐρεσίαν του καὶ θὰ διαπραγματευθῆτε μετ' αὐτοῦ τὴν πρόσληψίν του εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐχετε ἀπόλυτον πληρεξουσιότητα, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς χρηματικὰς ἔρους τοῦ σχετικοῦ συμβολαίου. Περιμένομεν ἐπι γόντος ἀπάντησιν.

Ἄμα ὁ Ἰζζέτ πασαῖς συνέταξε τὸ τηλεγράφημα μετέη εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα καὶ τὸ ἐπέδειξε.

Ὁ Ἀποὺλ Χαμήτ ἐπεδοκίμασε, προσθέσας μόνον:

—Πρόσθετον ἀκόμη, ὅτι ἂν κατορθώσῃ νὰ εὕρῃ τὸν ἄνθρωπον ποῦ ζητοῦμεν καὶ νὰ τὸν ἀποστείλῃ ἐδῶ θὰ ἀνταμειβθῆ γενναίως. Ἐπαναλαμβάνω ἀκόμη, ὅτι ἡ ὑπόθεσις πρέπει νὰ μείνῃ ἀπολύτως μυστικὴ καὶ νὰ μὴ σχολιασθῇ καθόλου εἰς τὰς ἐφημερίδας.

—Μάλιστα, Μεγαλειότητάτε.

—Ἄ! εἰπατέ τον ἐπίσης νὰ τηλεγραφήσῃ ἀμέσως τὴν πρώτην πληροφορίαν, ποῦ θὰ λάθῃ, χωρὶς νὰ περιμένη τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα.

—Μάλιστα, Μεγαλειότητάτε.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἰζζέτ πασαῖς ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ὁ Ἀδδούλ Χαμήτ τὸν ἐσταμάτησε δι' ἐνὸς νεύματος.

—Νὰ γράψῃς τὸ τηλεγράφημα μετ' ὁ ἰδιαίτερον σου κρυπτογραφικὸν λεξικόν, τῷ εἶπε.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν τὸ τηλεγράφημα εἶχε σταλῆ εἰς Λονδίνον.

Ἐν τούτοις ὁ Ἰζζέτ πασαῖς οὐδέποτε ἐπερίμενον εὐνοικὴν ἀπάντησιν.

Ἐγέλα καθ' ἑαυτὸν ἀναλογιζόμενος τὴν κατάπληξιν τοῦ Μουσούρου πασᾶ, ὅταν θὰ ἐλάμβανε τὸ περίφημον τηλεγράφημα.

Ἐν τούτοις τὴν ἐπαύριον τὸ ἐσπέρας ἀφίκετο εἰς Γιλδίξ ἐκ Λονδίνου τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Ἐρχίσασμεν τὰς μυστικὰς ἐρεῦνας διὰ τὸν Σέρλοκ Χόλμς. Ὁ ἥρωα τοῦ μυθιστορήματος τοῦ Κόναν Δόυλ εἶναι πραγματικὸς καὶ ζῆ εἰσέτι. Ἄρ' οὐ ὑπερέστηεν ἐπὶ μακρὸν ἄλλοτε εἰς τὴν μυστικὴν ἀστυνομίαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Ἀγγλίας παρητήθη καὶ ζῆ τώρα εἰς ἓν μικρὸν χωρίον τῆς Σκωτίας.

»Τὸ ἀληθὲς ὄνομα του εἶναι Μάκ Λήν. Ἀπέστειλα ἓν ἄνθρωπον τῆς πρεσβείας διὰ νὰ τὸν εἶρῃ ἐδῶ. Ἐλπίζω αὐριον νὰ εὗρῃ καὶ τότε θὰ σὰς δώσω ὀριστικὰς πληροφορίας. Κατὰ τὰς ἄλλαι τούδε πληροφορίας μου, ὁ Μάκ Λήν οὐδεμίαν κίνηται περιουσίαν καὶ ἀποζῆ ἐκ μικρᾶς συντάξεως, ἣν ἔχει παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ὡστε πιθανώτατον νὰ προσελκυσθῇ διὰ τοῦ χρήματος.

»Ὡς ὑπάτην ἀνταμειβὴν θὰ θεωρήσω μόνον τὴν

εὐτυχίαν τοῦ νὰ ἐκτελέσω ἐπιτυχῶς τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μεγαλειότητος.

Ὁ Ἰζέτ πασᾶς μετέφρασεν ἀμέσως τὸ τηλεγράφημα καὶ τὸ ἐπέδωκεν εἰς τὸν Ἀποῦλ Χαμήτ, ὅστις κῆρυχαριστήθη μεγάλως.

Τὴν ἐπαύριον νέον τηλεγράφημα ἀνέφερεν, ὅτι ὁ Μάκ Λήν ἀφίκετο εἰς Λονδίνον καὶ συνεφώνησε μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ διὰ τὴν πρόσληψίν του εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν ὑπηρεσίαν.

Αἱ ἀπαιτήσεις του δὲν ἦσαν μεγάλαι. *

Ἐζήτησε πεντήκοντα λίρας στερλίνας διὰ τὰ πρῶτα ἔξοδα τῆς μετακινήσεως, ἑκατὸν πενήκοντα λίρας κατὰ μῆνα μισθὸν ἀρ' ἧς ἡμέρας ἐφθάνεν εἰς Κων)πολιν καὶ δύο χιλιάδας λίρας ὡς ἀμοιβήν, ἐνῆ περιπτώσει ἐπετύγχανε τὴν ὑπόθεσιν, ἣν θὰ τῷ ἐνεπιστεύοντο. Τὸ συμβόλαιον ὑπεγράφη δι' ἑξ μῆνας. Ἐπὶ πλέον δὲ ἂν ἡ ὑπόθεσις ἐπερατοῦτο πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν ἑξ μηνῶν ὁ Μάκ Λήν ἐδικαιούτο νὰ λαμβάνῃ καὶ τὰ ἑξ μηνιαία.

Ἐν τῇ περιπτώσει αἱ ἔρευναι ἀπήτουν μείζονα διαμονὴν ἐν Κων)πόλει τὸ συμβόλαιον θὰ ἀνανεούτο.

Ὡς γνωστὸν, ὁ Ἀποῦλ Χαμήτ οὐδεμίαν σπουδαίωτητα ἀπέδιδεν εἰς τοὺς χρηματικούς ὄρους, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἰκανοποιήσῃ μιαν ἐπιθυμίαν του.

Διὰ τοῦτο ὁ ἐν Λονδίνο πρεσβευτὴς δὲν ἔκρινεν ἀναγκάσιον νὰ γνωστοποιήσῃ προηγουμένως τοὺς ὄρους τοῦ Μάκ Λήν εἰς τὸ Γιλδίξ.

Ἠρκέσθη νὰ ἀναγγεῖλῃ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν συμφωνίαν, τοὺς ὄρους τοῦ συμβολαίου καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποστολὴν τῶν πενήκοντα λιρῶν, ἃς ὑπεσχέθη.

Αὐτοστιγμῆι σχεδὸν ἀπεστάλη, τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ τηλεγραφικῆς ἐπιταγῆς.

Ἡ ἀνέλπιστος καὶ ταχεῖα αὕτη ἐπιτυχία προὔξενυσεν εἰς τὸν Σουλτάνον τόσῃν χαρὰν, ὥστε τὸν ἔκαμε νὰ λησμονήσῃ ὅλας τὰς ἀγωνίας, αἰτίνας ἀπὸ τῶσαν ἡμερῶν εἶχον ταραξεί τὴν ἡσυχίαν του.

Οὕτω ἀνέμενε μετὰ μεγάλῃς ἐμπιστοσύνης τὴν ἔφιξιν τοῦ Μάκ Λήν, τὸν ὁποῖον θὰ ὀνομάζωμεν τοῦ λοιποῦ ὑπὸ τὸ γνωστὸν ψευδώνυμον τοῦ Σέρλοκ Χόλμς.

Ἄ! τὴν πλεόν τὰ καταθιωκόμενα πρόσωπα θὰ ἐπιπτον εἰς τὰς χεῖράς του ἀσφαλῶς.

Ἡ νευρική ὑπερδιέγερσις, ἥτις ἀπὸ μακρῶν ἡδῆ ἡμερῶν εἶχον ἀναστατώσῃ τὸ Γιλδίξ, μετεβλήθη ἀποτόμως εἰς εὐφρόσυνον καὶ γαλήνιον ἡρεμίαν.

Ἐν ἑκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς εὐδιαθεσίας αὐτῆς τοῦ Ἄνακτος, ἦτο καὶ ἡ παρασχεθεῖσα εἰς τὸν Ἄλῃ Ὀσμάν χάρις, κρατούμενον εἰς τὰ ἀνάκτορα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἐπεισοδίου τοῦ Γενῆ-Μαχαλέ.

Καίτοι ὁ ἀτυχῆς νεανίας δὲν ὑπέφερε εἰς τὴν εἰρικήν του, διότι πᾶσαι αἱ φροντίδες κατεβλήθησαν ὅπως αὕτη καταστῆ ἀνετος, εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ βαθεῖας ἀπελπισίας, διότι συνησθάνετο, ὅτι ἦτο ὁ αἰτίος τῆς κατὰ τοῦ πατρὸς του δυσμενείας τοῦ Σουλτάνου καὶ τῆς λύπης τούτου.

Ἡ Σουλτανικὴ χάρις τὸν ἐνεθουσίασε.

Καὶ ἀφοῦ κῆρυχθῆ διαπύρως ὑπὲρ τῆς μακροημερεύσεως καὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ Πεδισάχ, ἀνέλαβε τὴν ὑπηρεσίαν του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

'Ο Σέρλοκ Χόλμς ἐν Κ()πόλει

Παρά τὰ τηλεγραφήματα τοῦ Μουτούρου πασᾶ ὁ 'Ιτζέτ πασᾶς δὲν ἐπίστευεν εἰσέτι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τοῦ 'Αποῦλ Χαμητ.

Πολλάκις διερωτᾶτο καθ' ἑαυτὸν, ἐὰν ὁ πρεσβευτὴς δὲν ἐνέπειξε τὸν 'Ανακτα ἢ μᾶλλον μήπως αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ πρεσβευτὴς ἦτο θύμα τυχοδιώκτου τινός. 'Οπωσδήποτε ἡ γὰρ ἀσπίς καὶ ἡ ἡμερία τοῦ Σουλτάνου ἠδωχάριστη καὶ αὐτὸν ἕπιστο.

Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν πενήκοντα λιρών, ἀφίκετο εἰς Γαλλίαν τὸ ἐξῆς λακωνικὸν τηλεγράφημα.

«'Ο Μάκ Λην ἀνεχώρησεν ἐκ Λονδίνου διὰ Παρισίους. Θὰ φθάσῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ τῆς ταχυεἰσῆς ἄλλης. 'Αποσταλείτε τινα πρὸς ὑποδοχὴν του ἐν τῷ σταθμῷ.»

Τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν, ἦρτο τὴν 7ῃν 'Οκτωβρίου 1904 τὴν δεκάτην πρωινήν ὁ δεύτερος γραμματεὺς τῶν 'Ανακτόρων ὁ 'Ιτζέτ πασᾶς διηυθύνθη μίση εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Σιρκετῆ.

Ἄφου ἐπλήρωσε καὶ ἀπέπεμψε τὸν ἀμαξηλάτην εἰσέλθων εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἀναμονῆς τῆς α' θέσεως.

'Ο εὐνοούμενος πονηρὸς θαλαμηπόλος τοῦ 'Αποῦλ Χαμητ ἦτο τὸσον ἀπλῶς καὶ μετρίως ἐνδεθόμενος, ὥστε δὲν παρατηρήθη, τοσούτω μᾶλλον ὅσον τὴν στιγμὴν ἐκείνην οὕτως γνωστὸς ὑπῆρχεν ἐν τῷ σταθμῷ.

Εἰσελθὼν, ἐπέδειξε εἰς τὸν πρὸς τὴν θύραν ἰστάμενον ὄρθιον ὑπάλληλον τὸ εἰσηγήριον καὶ ἠρώτησε·

—Τί ὄραν ἔρχεται τὸ 'Εξπρές;

—Εἰς τὰς δεκάμισυ.

'Ο 'Ιτζέτ πασᾶς παρατήρησε τὸ ὀρολόγιόν του καὶ προσέθηκε μεγαλοφώνως·

—'Ωστε ἔχω ἀκόμη μιστὴ ὄραν καιρὸν.

—'Ισως καὶ περισσύτερον, ἀπήνησεν ὁ ὑπάλληλος, διότι τὸ 'Εξπρές ἔχει ἐν τέταρτον τῆς ὥρας καθυστερήσιν, πιθανὸν λοιπὸν νὰ ἔλθῃ μὴδὲ εἰς τὰς ἑνδεκα. 'Ο θαλαμηπόλος τοῦ Χαμητ ἤναψεν ἐν σιγαρότετον καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ κυλικεῖον.

Διέταξεν ἕνα κονιάκ καὶ τὸ ἐρρόφησε διὰ μιάς.

Εἶτα διὰ νὰ μὴ παρατηρηθῇ καὶ ἀναγνωρισθῇ ἀπεσύρθη εἰς τὸ βάθος ἔλαβε μίαν ἐφημερίδα καὶ ἤρρισε νὰ ἀναγνώσκη.

Οὕτως ἡ αἴθουσα ἤρξατο ὀλίγον κατ' ὀλίγον πληρουμένη κόσμου.

Οἱ διερχομαὶ τῶν ξενοδοχείων ἀνέμενον τοὺς ταξειδιώτας, ὡς ἰερῆς ἀσφαρμύμενοι λείαν.

'Υπῆρχον ὡσαύτως καὶ πολλοὶ χαφιέδες ἐλθόντες διὰ νὰ ἐξετάσωσι τοὺς νεωστὶ ἀφικνουμένους καὶ νὰ παρακολουθήσωσι τοὺς ὑπόπτους.

Εἰς ἐξ αὐτῶν ἀνεγνώρισε τὸν 'Ιτζέτ πασᾶν, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸν πλησιάσῃ.

'Εν τούτοις ἀπεφάσισε νὰ τὸν παρακολουθῇ ἐκ τοῦ μακρόθεν.

'Ο θαλαμηπόλος ἀναγνώσας τὴν ἐφημερίδα τὴν ἔθεσεν εἰς τὸ θυλάκιόν του.

Εἶτα ἐπανελθὼν εἰς τὸ κυλικεῖον ἔπιε καὶ δεύτερον κονιάκ.

Ἡ ὥρα τῆς ἀρίστου τῆς ὀλκῆς ἐπλησίαζε καὶ μεγάλη ζωνρότης ἐπεκράτει εἰς τὸν σταθμὸν.

Ὁ θύρουχος τῶν πηγαίνουσιν ἀμαξίων τῶν ἀποσκευῶν ἀνιχνύετο μετὰ τῶν κραυγῶν τῶν ἀχθοφόρων καὶ τῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς διήλθε διὰ τῆς γραμμῆς καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐμελλε νὰ σταθμεύσῃ ἡ ὀλκή. Μακρὸν σφύριγμα ἠκούσθη καὶ ἐγένετο πλεόν αἰσθητὸς ὁ ὑπόκοφος θύρουχος τῆς κυλιομένης ὀλκῆς καὶ ὁ βαρὺς ρόθου τῆς ἀτμομηχανῆς, ἥτις τέλος ἐπεφάνη ὡς μακίνομενον τέρας ταχεῖα καὶ ἀπειλητικῆ.

Τάτε ἦλθε καὶ ἡ σειρά τοῦ σταθμάρχου, ὅστις ἐφώναζε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς τοὺς ἀπρόσπεκτους, τοὺς ὁμοίους ἢ ἀνυπομονηρία ὤθει πλησίον τῶν γραμμῶν.

—«Προσοχῆ, ὀπίσω».

Ἡ ὀλκή εἶχεν ἐπιβραδύνει τὴν πορείαν τῆς καὶ ἐπλησίαζε μεγαλοπρεπῶς.

Κεφαλαὶ πρόεβαλλον εἰς τὰς θυρίδας, προσπαθοῦσαι νὰ διακρίνουσι μετὰ τοῦ πλήθους τοῦ ἀναμένοντος εἰς τὸν σταθμὸν φίλον ἢ γινώριμὸν τινα.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς καπνίζων πάντοτε μετ' ἀδιαφορίας προσεπάθει νὰ ψυχολογήσῃ τὰ πρόσωπα τῶν κεφαλῶν πάντων τούτων.

Ὅταν σταθεῖσθε τῆς ὀλκῆς, οἱ ταξειδιῶται κατήλθον, κατέλιπε τὴν θέσιν ἐξ ἧς παρετήρει καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὰς πρώτας ἀμάξιας.

Εἰς μίαν τῶν θυρίδων ἐπεφάνη μορφή φέρουσα ἀγγλικὸν πηλήμιον με πρόσωπον ἐξυρισμένον με ρίνα λεπτήν καὶ με ὀφθαλμοὺς λάμποντας.

Ἦτο ἀνὴρ, τοῦ ὁποῖου ἡ ἡλικία ἦτο ἀδύνατον ἐπα-

κριῶς νὰ ἄρισθῇ, ἀλλὰ εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ἐλαφρῶς βαρρὰ κόμη προέβιδε τεσσαράκοντα πέντε ἕως πενήτηκοντα ἔτη!

Τὰ χαρακτηριστικὰ του ἐν τούτοις ἦσαν κανονικά καὶ ἀνευ ρυτίδων.

Παρετήρει πρὸς ἕλας τὰς διευθύνσεις ὡς νὰ ἐξήτει τινα.

Ἄλλ' οὐδεὶς ἐκ τοῦ πλήθους ἐφάνετο δίδων προσοχὴν εἰς αὐτόν.

—Αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ ἀνθρωπὸς μας, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς.

Εἰς διερμηνεὺς ξενοδοχείου ἐπλησίασαν αὐτόν καὶ εἶπε τὸ ὄνομα ἐνὸς ξενοδοχείου, ἐπίδεικνύων συγχρόνως καὶ ἐν χαρτίον.

Ἄλλ' ὁ ἐξυρισμένος ἀνθρωπὸς τὸν ἀπέπεμψε διὰ νεύματος προσέσας τουρκιστὶ μεγαλοφώνως

—“Οχι! “Οχι. Περιττόν

Αἱ ὀλίγα αὐταὶ λέξεις ἔσχον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν.

Οἱ διερμηνεὺς ἀκούσαντες τὸν ξένον νὰ ὀμίλῃ τουρκιστὶ ἀπεμακρύνθησαν.

—Θὰ εἶναι ἀπ' ἐδῶ. Δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν τίποτε ἀπ' αὐτόν, ἐπιθύρησαν.

Ὁ ταξειδιώτης εἰσῆλθε καὶ πάλιν εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν ἀμαξίαν, εἶτα ἐπεφάνη πάλιν φέρων μίαν βαλίτσαν καὶ ἐπήδησεν εἰς τὴν ἀποβάθραν.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς προὐχώρησε πρὸς αὐτόν καὶ τοῦ εἶπε γαλλιστί:

—Χαίρετε, κ. Μάκ Λήν, καλῶς ὄρισάτε.

Ὁ ἀγνωστος τὸν παρετήρησε διὰ βλέμματος φιλοπόπου καὶ ἀπεκρίθη:

— Συγγνώμη κύριε, δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σὰς γνωρίζω.

Ὁ γραμματεὺς τοῦ Σουλτάνου, χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ, ἔστρεψεν ἐν ἐπισκεπτήριον ἐκ τοῦ χαρτοφυλακίου του καὶ τὸ ἔστειλεν εἰς τὸν ἄγνωστον.

Ὅπως ἔφριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπ' αὐτοῦ καὶ προσέθεσαν εὐχαριστημένως:

— «Α! ὦραϊα. Εἶμαι εὐτυχὴς γνωρίζων ὑμᾶς. Πράγματι εἶμαι ὁ Μάκ Λήν, ἰδοὺ τὸ ἐπισκεπτήριόν μου.

Καὶ λέγων ταῦτα παρυσίασε τὸ ἐπισκεπτήριόν του εἰς τὸν πασᾶν.

— «Ἐάν θέλετε, δυνάμεθα νὰ ἑμιλήσωμεν προσέθετε συγγνώμης»

— «Πρῶτον νὰ πάρωμεν τὰς ἀποσκευὰς σας

— Δὲν ἔχω ἄλλο ἀπ' αὐτὴν, ἀπήντησε, δεικνύων τὴν μικρὴν βαλίτσαν, ἣν ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του.

— Τίποτε ἄλλο;

— «Ὅχι, δὲν συνειβίξω ὅταν ταξιδεύω νὰ πάρω μαζὶ μου ἀποσκευὰς. Καὶ αὐτὴ ἡ βαλίτσα εἶναι μεγάλο βᾶρος δι' ἐμέ. Ἄλλ' ἤναγκάσθην νὰ τὴν πάρω, ἀφοῦ ἐπρόκειτο νὰ κάμω τετραήμερον ταξείδιον.

Δύο ἀστυφύλακες προσήγγισαν διὰ νὰ ἐξετάσωσι τὸ διαβατήριον τοῦ ἄγγλου.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς τοῖς εἶπεν ἀξιωματικῶς:

— Πηγαίνετε ἀπ' ἐδῶ.

Εἰς τὴν βίαιαν αὐτὴν ἀποστραφὴν ἐκ μέρους ἀνδρός, ὃν οἱ ἀστυνομικοὶ δὲν ἐγνώριζον ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἀπεκρίθη ζωηρῶς:

— Ἐκτελοῦμεν τὸ καθήκον μας.

Ὁ ἕτερος προσέθεσεν:

— Πρέπει νὰ ἐπιθεωρήσωμεν τὸ διαβατήριον.

— Ξεύρατε μὲ ποῖον ἔχετε νὰ κάμετε; εἶμαι ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ὁ ἑ' γραμματεὺς καὶ ὁ θαλαμηπόλος τῆς Α. Μεγαλειότητος.

Αἱ λέξεις αὗται ἔπεσαν ὡς κεραυνὸς ἐπὶ τῶν δύο ἀστυνομικῶν.

Ἀδυνατοῦντες νὰ προσφέρωσι καὶ μίαν λέξιν συγγνώμης ἐγκρίετοσαν ταπεινῶς καὶ ἀπευκρόνθησαν.

Ἡ σικνή αὐτὴ ἐφάνη ὡς νὰ γυμναστῆται πολλὸν τὸν Μάκ Λήν.

— Θέλουν τὸ διαβατήριόν μου, εἶπε. Εἶναι εἰς τὸ θλιπτικόν μου, δυνάμεθα νὰ τὸ ἐξίωμεν.

— «Ὅχι, ἀνοφελές. Σὰς φιλοξενῶ ἐγώ! Δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ τὸ ζητοῦν

— Ἄλλ' ὁ κανονισμὸς τῆς ἀστυνομίας δὲν τοὺς ὀρίζει νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰ διαβατήρια τῶν ἐπισκεπτῶν.

— Δὲν πρέπει νὰ ζητοῦν διαβατήριον ἀπὸ ἑνα ταξιδιῶτην, ὅστις συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ θαλαμηπόλου τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου.

— Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται, ὅτι οἱ ἀστυνομικοὶ δὲν σὰς ἐγνώριζον.

— Δὲν μὲ ἐγνώριζον, ἀλλὰ τοὺς εἶπα ποῖος εἶμαι.

— Ἄλλ' ἐὰν ἐφεύδестθε.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς δὲν ἀπήντησε.

Εἶγον εὐθὰς εἰς τὴν θύραν τοῦ πικλοκίου.

Ὁ ἄγγλος εἶπε:

— Ἐν ταῦτοις θὰ ἐπιθεωρήσωσι τὴν βαλίτσαν μου.

— Ἀς τὸ κάμουν. Μόνον ὀλίγα ἀσπρὰρροῦχα περιέχει. Οἱ δύο ἀστυνομικοὶ οἱ ἀποπεμφθέντες προηγουμένως προσέτρεξαν.

Διὰ τὰ ἐπανορθώσει τὴν ἀδεξιότητά των καὶ νὰ εὐχαριστήσωσι τὸν αὐτοκρατορικὸν θαλαμηπόλον ἔσπευσαν νὰ εἰπώσιν εἰς τὸν ὑπάλληλον, ὅτι ἦτο ἀνωφελες νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὴν βαλίτσαν τῶν δύο τούτων ταξιδιωτῶν.

Ἄλλ' ὁ Ἴζζέτ πασᾶς εἶπεν εἰς τὸν Μάκ Λήν·

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ διέλθωμεν ἀπὸ τὸ τελωνεῖον. Ἐλάτε μαζί μου.

Ὁ ἄγγλος μειδιῶν·

— Μόλις ἦλθον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἰδοὺ ὅτι με μεταχειρίζονται ὡς προνομιοῦχόν τινα. Θὰ ἐπιθυμῶμεν ἐν τούτοις νὰ ἔλθω εἰς τὴν χώραν σας ὡς ἄσμενον ἄπλοῦν, ἵνα λάβω σας ἡ ἰδέαν ἔλθων.

— Ἐχετε ὅλον τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν διὰ νὰ μελετήσετε τὴν χώραν. Πρὸς τὸ παρὸν τὸ μᾶλλον ἐπιθυμῶ εἶναι νὰ μεταβῆτε ἐν τάχει εἰς τὰ ἀνάκτορα. Μᾶς περιμένουν ἐκεῖ ἀνυπομένως.

— Ὅπως θέλετε.

Ὁ γραμματεὺς τοῦ Σουλτάνου ἐπέβη τῆς ἀμάξης, προσεκάλεσε πλησίον του τὸν περιφρῶν ἀστυνομικὸν καὶ διέταξε τὸν ἀμαξηλάτην νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς Βεσικτάς.

Μόλις ἡ ἀμαξα ἐξεκίνησεν ὁ Ἴζζέτ πασᾶς προσέφερεν ἐν σιγαρέττον εἰς τὸν σύντροφόν του καὶ τοῦ εἶπεν εἰς αὐτόν.

— Ἐξεπλάγην, ὅταν σὰς ἤκουσα νὰ ὀμιλήτε τουρκιστὶ εἰς τὸν διαρμηνέα τοῦ ξενοδοχείου, ὅστις σὰς ἀνέμενον ὅταν κατήλθατε τῆς σιδηροδρομικῆς ἀμάξης. Γνωρίζετε λοιπὸν τὴν γλῶσσάν μας;

— Ναι, ἔμαθον ὀλίγα πράγματα ἀπὸ τεσσάρων ἡ-

μερῶν, ἀπήντησεν ὁ ἄγγλος μειδιῶν. Πρὶν ἀναχωρήσει ἐκ τοῦ Λονδίνου ἐπρομηθεύθη μίαν μέθοδον τῆς τουρκικῆς καὶ ἐμελέτησα καθ' ὅδον, Τόσον μάλιστα, ὥστε τῶρα δύναμαι ὄχι μόνον νὰ ἐνοήσω ἄλλα καὶ νὰ συνεννοηθῶ κάπως.

Ὁ Ἴζζέτ πασᾶς ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ συνομιλητοῦ τοῦ βλέμμα ἐκπλήξεως, ἀλλ' οὗτος εἶχεν ἀποστρέψει τὸ πρόσωπόν του καὶ παρετήρει τὴν ὁδόν.

— Μοῦ φαίνεται, ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς Βαζέ καποῦ, εἶπεν. Θὰ διέλθωμεν τὴν γέφυραν καὶ θὰ φθάσωμεν εἰς Βεσικτάς διὰ τῆς γραμμῆς τῶν τροχιοδρόμων τοῦ Ὀρτᾶ-κιάι, δὲν εἶναι ἔτσι;

— Πράγματι, αὐτὸ εἶναι τὸ δρομολόγιόν μας ἀπεκρίθη ὁ σουλτανικὸς θαλαμηπόλος ἐκπληγόμενος ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

— Ἀλλὰ θὰ ἤδυνάμεθα ἐπίσης νὰ μεταβῶμεν ἐκεῖ καὶ ἀπὸ τὸ Πέραν διερχόμενοι ἐκ τῶν στρατῶνων τοῦ Τατσικλά καὶ Μάτσκα. . . Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ δρόμος ἀπ' ἐκεῖ εἶναι περισσότερος. Ἐκτός τούτου θὰ ἔχωμεν φοβερὸν ἀνήφορον μέχρι Ταξιμίου.

— Ἀλλὰ σεῖς γνωρίζετε τὴν Κωνσταντινούπολιν, κ. Μάκ Λήν. Ἐγὼ ἐνόμιζον, ὅτι πρώτην φοράν ἐρ-χασθε ἐδῶ.

— Πράγματι διὰ πρώτην φοράν τῶρα ἐπισκέπτομαι τὴν πρωτεύουσάν σας. Μόνον σήμερον τὴν πρώτην ἐμελέτησα ἓνα τοπογραφικὸν χάρτην τῆς πόλεως καὶ ἀνέγνωσα τὸν ὀδηγόν. Ἴδου διατὶ φαίνομαι γινώσκων καλῶς τὴν χώραν.

Ἐνῶ διήρχοντο τὴν γέφυραν ὁ Μάκ Λήν ὑπέδειξε διαδοχικῶς τὴν ἄκραν τοῦ Σεράι-Μπουρουῦ, τὸν Κε-

ρατιν, τὴν Χαλκηδόνα, τὸ Σκούταρι καὶ τὰς νήσους.

Ὁ Ἰζέτ πασᾶς ἔμεινε κατάπληκτος.

Δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποσπάσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς του ἀπὸ τοῦ παραδόξου τούτου ἀνθρώπου, ὅστις εἰς διάστημα τεσσάρων μόνον ἡμερῶν εἶχε μάθει ἐπαρκῶς μίαν γλῶσσαν καὶ ἐγνώριζε τὰς λεπτομερείας μιᾶς πόλεως εἰς τὴν ὅποιαν δὲν εἶχε ἀκόμη **πατήσῃ τὸ πόδι**.

—Νομίζω, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ὅτι τὴν φράσιν αὐτὴν ὁ Σουλτάνος εὔρε τὸν ἄνθρωπον, ὅστις πράγματι τοῦ ἐγχεριάζετο.

Κατόπιν ἐπανέλαβεν ὑψηλοφώνως:

—Γνωρίζετε τὴν ἀποστολὴν, ἣν θὰ σᾶς ἀναθέσῃ ἡ Α. Μεγαλειότης;

—Ὁ ἐν Λονδίῳ πρεσβευτὴς σας δὲν μοι εἶπε τίποτε περὶ αὐτῆς. Γνωρίζω μόνον, ὅτι ὁ Σουλτάνος θέλει νὰ χρησιμοποίησῃ τὴν επαγγελματικὴν μου ἱκανότητά διὰ τὴν μυστικὴν ἀστυνομίαν.

—Ἀκριβῶς. Ἡ Α. Μεγαλειότης ἀποδίδει ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα εἰς τὴν Δημοσίαν ἀσφάλειαν. Λοιπὸν, ἀπὸ τινος χρόνου μυστηριώδη ἐγκλήματα διαπράχθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἡ ἀστυνομία παρὰ τὸν ἕηλον καὶ τὰς προσπάθειάς της δὲν κατώρθωσε νὰ ἀνακλύσῃ τοὺς δράστας καὶ νὰ τοὺς συλλάβῃ.

—Θέλετε μᾶλλον νὰ εἴπητε τὴν ἀπροσωπικὴν Ἰου ἀσφάλειαν; ἀπήντησεν ὁ ἄγγλος φλεγματικῶς.

Ὁ Σουλτανικὸς θαλαμηπόλος δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ κίνημα ὀργῆς.

—Τί ἐννοεῖτε μὲ αὐτό; ἤρώτησε.

—Ἐννοῶ, ὅτι ἡ ὑπόθεσις δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, ἀλλὰ τὴν ἀτομικὴν ἀσφάλειαν τοῦ Σουλ-

τάνου. Συνεπῶς ἂς μὴ προσπαθοῦμεν νὰ ἀλληλοπατώμεθα δι' ἀμοιβαίων ψευδῶν, τὰ ὅποια δὲν θὰ ἔχωσιν ἄλλο ἀποτέλεσμα παρὰ μόνον νὰ περιπλέξωσι τὴν ἀποστολὴν μου.

—Ἐν τούτοις ποία σχέσις δύναται νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας τοῦ Σουλτάνου καὶ τῶν εἰς διάφορα μέρη τῆς Κων. πόλεως διαπραττομένων ἐγκλημάτων;

—Ἐὰν ἐξαικολογηθῆτε οὕτω μοῦ φαίνεται, ὅτι θὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχω. Ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτάται ἐκ τῆς ἀμοιβαίας καὶ ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης. Μυστηριώδη ἐγκλήματα διαπράττονται ἐν Κων. πόλει. Ἐὰν λοιπὸν τὰ ἐγκλήματα ταῦτα δὲν εἶχον καμμίαν σχέσιν μετὰ τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας τοῦ Σουλτάνου, καὶ ἐὰν κατείχαι περὶ αὐτοῦ θετικῶς ἀποδείξεις ἡ Α. Μεγαλειότης δὲν θὰ ἠσχολεῖτο τὸσον νὰ ἐνεργήσῃ δι' αὐτὰ ἐρεύνας καὶ νὰ προσφύγῃ μυστικῶς εἰς τὰς ἰδικὰς μου υπηρεσίας. Τὰ ἐγκλήματα λοιπὸν ταῦτα θίγουσιν ἀναμφιβόλως τὴν προσωπικὴν ἀσφάλειαν τοῦ Χαμητ. Τὰ άτομα, τὰ ὅποια καταδιώκομεν δὲν εἶναι χυδαῖοι δολοφόνοι, ἀλλὰ πολιτικοὶ ἐγκληματίαι. Πάντες οἱ συνένοχοι τῶν πολιτικῶν ἐγκλημάτων δὲν δύναται νὰ εἶναι παρὰ ἀτομικοὶ τοῦ Σουλτάνου ἐχθροί.

—Ἄς μὴ ὀμιλῶμεν λοιπὸν περὶ «ἐγκλημάτων».

Εὐρισκόμεθα πρὸ μυστικῆς ἐταιρίας. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ αὕτη τὸν κρύφιόν της σκοπὸν της, ἔκρινεν ἀναγκαῖον, ὅπως ὄλοι αἱ ἐταιρίαι, νὰ προβῆ πρῶτον εἰς ἐκτελέσεις τινὰς.

Διότι φυσικὸν ὅτι ἡ ἐταιρία αὕτη εἶναι ἐχθρική πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν κυβέρνησιν. Ὁ Ἀβδὺλ Χαμητ

εἶναι ἀπόλυτος ἡγεμὼν τοῦ νῦν καθεστῶτος. Οἱ ἐπιθυμοῦντες λοιπὸν νὰ καταστρέψωσι τὸ νῦν κυβερνητικὸν σύστημα, καταφεύγουσιν εἰς βίαια μέτρα.

Αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια. Τὸ γνωρίζετε τοῦτο καλῶς ὅσον καὶ ἐγώ. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ προσπαθῆτε νὰ τὴν ἀποκρύψετε, νὰ τὴν παραμορφώσετε, ἀλλὰ νὰ μοῦ τὴν ἐκθέσετε εὐλικρινῶς καὶ σαφῶς.

Οἱ συλλογισμοὶ τοῦ Μὰκ Λήν ἦσαν τόσον ὀρθοί, ὥστε ὁ Ἰζέτ πασᾶς ἐνόησεν ὅτι ἦτο ἀνωφελὲς νὰ τοῦς ἀντικρούσῃ.

Καὶ προσεπάθησε νὰ ἀρθρώσῃ:

—Ναί· εἶναι ἀληθές. Πρέπειται περὶ πολιτικῆς μυστικῆς ἐταιρίας. Ὁ Ἄγγλος ἀπήντησεν:

—Ἐάν τὰ πράγματα δὲν ἦσαν ὡς σὰς εἶπα, ὁ Ἀμποῦλ Χαμήτ· δὲν θὰ ἐνηργολοίετο τόσον.

Τὴν μικρὰν ταύτην συζήτησιν ἐπηκολούθησε μακρὰ σιωπή.

Ἡ ἄμαξα ἐτρέχε γοργῆ ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ τοῦ Τοπαχνέ.

Ὁ Ἄγγλος ἐξήταξε μετὰ προσοχῆς τὰ μέρη, ἀπὸ τὰ ὅποια διήρχοντο. Ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του ἓνα τοπογραφικὸν χάρτην καὶ τὸν ἐξήταξε, προσπαθῶν νὰ ἀντιληφθῆ τοῦ εὐρίσκοντος.

Κατόπιν, λαμβάνων ἐν σημειωματάριον, ἐγράψεν ἐπ' αὐτοῦ λέξεις τινὰς διὰ μολυβδίδος.

Ὁ Ἰζέτ πασᾶς δυσαρτεστηθεὶς ἀπὸ τὴν προηγηθεῖσαν συνδιαλέξιν ἐστηρίχθη εἰς τὸ ἐραιτίονιστον τῆς ἁμάξης καὶ ἐκάμπυζε διαρκῶς.

—Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἐσκέπτετο, εἶναι πολὺ ἀνυπότακτος, ὥστε δὲν θὰ ζυνηθῆ νὰ μείνῃ ἐπὶ μακρὸν

μαζῆ μας. Ἐάν ὁμιλήσῃ εἰς τὸν Σουλτάνον, ὅπως ὁμιλήσεν εἰς ἐμέ, εἶναι προφανές ὅτι θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ τὸν ἀποπέμψωμεν πρὶν ἢ ἀκόμη ἀναλάβῃ ὑπερσίαν.

Τὸ ἀληθές ἦτο ὅτι ἡ σκέψις αὕτη δὲν τὸν δυσχερῆστε: καθόλου.

Ὅπως ὅλοι οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τοῦ Γιλδίξ ἐβλεπεν ὑπόπτως καὶ ζηλοτύπως πάντα νεοερχόμενον εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Καὶ ἤρχισεν ἤδη νὰ φοβῆται τὸν ἄνθρωπον τοῦτον οὐ ἡ ἰκανότης καὶ ἡ δεξιότης τὸν κατέπληρσεν.

Ἐάν ὁ ἄγγλος ἐκέρδιζε τὰς συμπαιδείας τοῦ Σουλτάνου καὶ κατόρθου ἐπιτυχῶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν εἰς αὐτὸν ἀνατεθεισαμένην ἀποστολήν, θὰ ἀπῆλαυε τῆς πλήρους ἐμπιστοσύνης τοῦ Ἀβδοῦλ Χαμήτ καὶ θὰ καθίστατο ὁ ἰσχυρότερος εὐνοούμενος τῶν ἀνακτόρων.

Καίτοι εἶχε δυσαρτεστηθῆ ἐκ τῶν λόγων τοῦ Μὰκ Λήν, ἐξ ἄλλου γήγαριστείτο ἐκ τῆς θαρραλέας καὶ ἀδεξίας εὐλικρινείας τούτου.

Ἡ ἄμαξα ἀφικθεῖσα εἰς Βασικτὰς ἔλαβε τὴν ἀνωφερικὴν καὶ εὐλικριτοῦ ὁδόν, τὴν ἀγούσαν εἰς Γιλδίξ. Ὁ Ἰζέτ πασᾶς δεικνύων τὸ λευκὸν κτίριον τὸ προβαλλόν ἐπὶ τοῦ λόφου διὰ μέσου τῶν δένδρων, εἶπεν εἰς τὸν σύντροφόν του.

—Ἰδοὺ τὸ ἀνάκτορον τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

Ὁ Ἄγγλος ἔρριψε βλέμμα μεστὸν περιεργείας πρὸς τὸ ὑποδειχθὲν σημεῖον.

—Τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον κατέχει ὄντως ἐξάριτον θέσιν. Ἐχει θέαν ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς πρω-

τευόσσης. Ἐκεῖ ὄντως ἤμαζεν ἡ διαμονὴ εἰς ἡγεμόνα φιλοπόπου. Εἶναι ἀληθῆς σκοπία.

Ἐν τούτοις ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ὄχθης λόφος, φαίνεται ὡς νὰ ἐτέθη ἐκεῖ ἐπίτηδες διὰ νὰ ἐπισκοπῆ τὸ Γιλδί.

—Δὲν εἶναι τὸ Σκούταρι; εἶπεν ὁ Ἄγγλος, δευτέρων τὴν ἀσιατικὴν ὄχθην τοῦ Βοσπόρου.

—Ναί, ἀπεκρίθη ὁ ὀλλανδικὸς· εἶτα προσέθεσε:

—Ἡ κορυφὴ αὕτη, ἦτις δεσπόζει τῆς πόλεως εἶναι ἡ Τσαμίτζα, περίηχος διὰ τὰ ὕδατά της.

—Γνωρίζω ὅτι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔχετε ἐξαιρετὰ ὕδατα. Πιθκὸν τὰ τῆς Τσαμίτζας νὰ εἶναι τὰ καλλίτερα. Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχει καταλλήλοτερον σημεῖον διὰ τὰ ὀλεθρία κατὰ τοῦ Γιλδί, σγῆδι ἀπὸ τὸν λόφον τῆς Τσαμίτζας. . . οὗτος κυριαρχεῖ τελείως τοῦ Γιλδί. . . τοῦλάχιστον αὕτη εἶναι ἡ γνῶμη μου.

Εἰπὼν τὰς παρατηρήσεις ταύτας ὁ Μὰν Λήν ἐσιώπησεν, ὁ δὲ Ἰζζέτ πασὰς ἠεθάνθη ἐνδόμυχον τινα σκευάσειν.

Πράγματι εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ὁ Ὁμὲρ ἀγὰς ἀνεζήτει τὰ ἄτομα, ὧν τὴν σύλληψιν ἐπεδίωκε.

Εἰς τὴν καλύπτην κήπου τινος κειμένου ἐκεῖ, εἶχεν εὑρεθῆ πρὸ τινων ἡμερῶν τὸ πτώμα του σημειωμένου μετὰ τὰ δύο συνθηματικὰ γράμματα. Καὶ ὁ Ἰζζέτ πονηρὸς, ἀναλογιζόμενος ταῦτα, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν·

—Ὡρισμένως αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος θὰ ἐπιτύχῃ.

Τέλος ἐφθασαν πρὸ τῆς μεγάλης θύρας τῆς εἰσόδου τῶν ἀνακτόρων.

Ὁ ἀμαξήλατος ἐπληρώθη καὶ ἀπεπέμφθη αὐτοῖ

δὲ διηθύνθησαν πρὸς τὸ διαμέρισμα, ὅπερ εἶχε προειρημασθῆ διὰ τὸν ἄγγλον, ὅπερ ἀποτελεῖτο ἀπὸ τρία δωμάτια, κοιτῶνα, κομωτήριον καὶ γραφεῖον.

Πλησίον τοῦ κομωτηρίου εὕρισκετο εἰς λουτρῶν.

—Σὰς ἀφίω μόνον, εἶπεν ὁ Ἰζζέτ πασὰς, ἵνα ἀναπαυθῆτε ἐπ' ὀλίγον. Ἐὰν χρειασθῆτε τίποτε ἰδοὺ τὸ κομβίον ἠλεκτρικοῦ κώδωνος. Ἐχετε εἰς τὰς διαταγὰς σας ὑπηρετήν, ὁμιλοῦντα τὴν ἀγγλικὴν.

—Σὰς εὐχαριστῶ, δι' ὅλας αὐτὰς τὰς περιποιησεις. Πρὸς τὸ παρὸν δὲν χρειάζομαι τίποτε. Ἐὰν χρειασθῶ θὰ σημάνω.

Μόλις ἔμεινα μόνος ἡ πρώτη του φροντίς ἦτο νὰ ἐκδυθῆ καὶ νὰ λάβῃ ἐν κρύον λουτρῶν.

Ἐπειτα ἀφοῦ ἔκαμα γυμναστικὰς τινὰς ἀσκήσεις ἤρξατο νὰ ἀναγινώσκῃ ἀγγλικὴν τινα περιγραφὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως προσφάτως ἐκδοθεῖσαν καὶ συμβουλευόμενος τοπογραφικὸν χάρτην ἠπλωμένον πρὸ αὐτοῦ, ἵνα γνωρίσῃ τὰ σημειούμενα σημεῖα.

Περὶ τὴν μεσημέριαν ἤλθεν ὁ ὑπηρετής διὰ νὰ ἐρωτήσῃ, εἰ ἐπιθυμῆ νὰ φάγητι.

—Εὐχαρίστως, ἀπεκρίθη, ὁ Μὰν Λήν.

—Θέλετε νὰ σὰς σερβίρω ἐδῶ;

—Βεβαίως· ἐδῶ προτιμῶ.

Μετ' ὀλίγα λεπτὰ τὸ γεῦμα ἦτο ἑτοιμον.

Ὁ ἄγγλος ἔλαβε τὴν φιάλην τοῦ οἴνου, ἦτις ἀνεμεινεν ἐπὶ τοῦ «τεψίου» καὶ τὴν ἐξήτασε.

—Σατώ—Χαρίτι! εἶπε; βλέπω ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἀτυνομίας καλοπερνοῦν πολὺ καλλίτερα ἐδῶ παρὰ εἰς τὴν Ἄγγλιαν.

Αὐτὸς ὁ Ἀπτουλ Χαμῆτ εἶναι θαυμάσιος δι' ἐμέ-

ναί τὸν κατηγοροῦν ὡς φιλόφρων; ἐν τούτοις μεταχειρίζεται τοὺς ξένους τοῦ ὡς πρίγκηπα! Τί κρίμα νὰ μὴ τὸν γνωρίσω προ καιροῦ! . . . Τί καλὰ ὅμως, ποῦ θὰ ἦτο ἂν εἶχα πρὸ τοῦ γεύματος καὶ κανένα ποτηράκι «βίσκου».

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ὁ ὑπέρτερος εἰσέρχεται φέρων φοιτῆν ὕδατος καὶ πάχου.

— Ἐγχεῖ ἐθῶ βίσκου; εἶπεν ὁ Μάκ Δὴν. Διότι συνειθίζω νὰ πίνω ἓνα ποτηράκι πρὸ τοῦ γεύματος.

— Ἀκριβῶς τώρα ἤθελον νὰ σὰς ἐρωτήσω καὶ ἐγὼ τί βίσκου προτιμᾶτε τῆς Σκωτίας ἢ τῆς Ἰρλανδίας.

Ἄ Μάκ Δὴν περιχαρῆς!:

— Τῆς Σκωτίας μὲ νερό «Σέλτς».

Μετὰ μίαν στιγμήν ἐκένωσε τὸ πρῶτον ποτήριον βίσκου καὶ ἐγέμιξε δεύτερον.

Ὅταν τὸ γεῦμα ἐτελείετο ἐξηπλώθη ἐπὶ τινος κα-
ναπέ καὶ ἤγαψεν ἐν σιγαρέττον Ἀθάνης.

ἤκουσθη κτύπος εἰς τὴν θύραν.

— Ἐμπρός! εἶπεν ὁ Μάκ Δὴν.

Ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ ἐνεφανίσθη ὁ Ἰζζέτ πατᾶς.

Ἄ θαλαμηπῶλος τοῦ Σουλτάνου εἶπε:

— Πιστεύω ὅτι τὰ φαγητά μας θὰ σὰς ἤρσαν. Ἐ-
ὰν ἔχετε παρατηρήσεις τινὰς νὰ κάμετε, πράξατέ το.
Διότι ἡ Α. Μεγαλειότης διέταξεν, ὅπως σὰς περι-
ποιῶνται ὅσο τὸ δυνατόν κλιλλίτερον.

— Συγκινουμαι μεγάλως διὰ τὰς περιποιήσεις αὐ-
τάς. Νὰ εἰσθε ὅμως βέβαιαι, ὅτι τὰ πάντα μὲ ἤχα-
ρίστησαν πάρα πολύ.

Μετὰ τὰς τυπικὰς ταῦτα φιλοφρονήσεις, ὁ γραμ-

ματεὺς τοῦ Σουλτάνου ἐκάθισεν εἰς μίαν ἐβραν καὶ ἤγαψεν ἐν σιγαρέττον.

Κατόπιν λαμβάνων αὐστηρὸν ὕψος αὐλικού:

— Ἡ Α. Μ. ἐπιθυμεῖ νὰ σὰς δεχθῆ ἁμέσως σή-
μερον, μετὰ μίαν ὥραν θὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ σὰς πα-
ρουσιάσω. Ἄλλ' ἐν πρώτοις πρέπει νὰ σὰς γνωστο-
ποιήσω τὰ γεγονότα, τὰ ὅποια μὰς ἔκχων νὰ προσ-
τρέξωμεν εἰς τὴν πειρὰν σας καὶ τὴν δεξιότητά σας.

— Σὰς ἀκούω.

Τότε ὁ Ἰζζέτ πατᾶς προέβη εἰς λεπτομερῆ ἐξιστό-
ρησιν τῶν μυστηριωδῶν ἐγκλημάτων τοῦ Κανδυλλί
καὶ τοῦ Ἐρέν-κίου! διηγήθη τὸ ἐπεισόδιον τοῦ Γενῆ-
Μαχλέ, τὴν δολοφονίαν τοῦ Ὀυέρ ἀγᾶ, τὰ γράμ-
ματα καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς παρατηρηθέντας ἐπὶ
τῶν πτωμάτων τῶν θυμάτων, τὸ ἐπιστόλιον τὸ εὑρε-
θὲν ἐπὶ τῆς ἀγγελιοφόρου περισσεῶς τῆς φονευθεί-
σης ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου καὶ ἐν γένει ἅπαντα τὰ γε-
γονότα, τὰ ὅποια γνωρίζουσιν οἱ ἀναγνώσταί μας.

Ἄ Μάκ Δὴν παρηκολούθει τὴν διήγησιν μετ' ἐν-
τάκτου προσοχῆς, σημειῶν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἑ-
λίγας τινὰς λέξεις ἐπὶ μικροῦ σημειωματαρίου.

Ἄλλ' ὁ Ἰζζέτ πατᾶς οὐδὲν εἶπε περὶ τοῦ περι-
εχομένου τῆς ἐπιστολῆς τῆς εὑρεθείσης ἐπὶ τοῦ ἀγ-
γελιοφόρου πτηνοῦ.

Τί ἦτο γραμμένον εἰς τὸ ἐπιστόλιον αὐτό; ἠρώτησεν
ὁ ἀστυνομικός.

— Θὰ σὰς τὸ εἶπῃ ἡ Α. Μεγαλειότης. Διότι ἐρύ-
λαξε τὴν ἐπιστολὴν χωρὶς νὰ τὴν ἀναγνώσῃ οὔτε νὰ
τὴν δεῖξῃ εἰς κανένα.

— Ἐκπλήρσομαι πῶς ἀπὸ τόσας ἐνδείξεις δὲν καταρθώσατε νὰ ἀνεύρετε τοὺς ἐνόχους .

— Θὰ τοὺς εὗρητε εὐκόλως σείς ;

— Σὺν νὰ τοὺς κρατῶ ἀπὸ τώρα .

Ὁ Μάχ Λήν εἶχε προφέρει τὰς λέξεις ταύτας μετὰ τόσας βεβαιότητας, ὥστε ὁ Ἰγγέτ πασᾶς ἔμεινε ἀκατάληκτος πρὸ τῶν λόγων τοῦ παραδόξου αὐτοῦ ἀνθρώπου.

— Ὡς σὰς εἶπον ἦδη, προτάθηκε μετὰ μίαν ὥραν θὰ σὰς παρουσιάσω εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα.

— Εἶμαι εἰς τὰς διατάξεις σας.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ θαλαμηπόλου τοῦ Σουλτάνου, ὁ Ἄγγλος ἦνοιξεν τὸ μικρὸν σημειωματᾶριόν του καὶ ἀνέγνωσε μετὰ προσοχῆς τὰς σημειώσεις, αἷς εἶχε λάβει καὶ ἐσκέφθη.

— Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι βλάκες.

«Τί ἀνάγκην εἶχον νὰ σημειώσωσι οὕτω τὰ σώματα τῶν θυμάτων σου; Γελῶσι ματαιοδοξία. . . .

» Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σημεῖον, ποῦ ἐξέλεξαν αὐτὸ δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν. . . .

» Φαίνεται ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ περιφρονοῦν τελείως τὴν ἀστυνομίαν τῆς χώρας των. . . . Τὸ μόνον ἐπιδέξιον σημεῖον τῆς βράσεως των, εἶναι ἡ φυγὴ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Γεγῆ-Μαχαλέ. Αὐτὸ εἶναι ἀκατάληκτον. Φαίνεται, ὅτι μεταξὺ ἐκεῖνων, ποῦ τοὺς καταδιώκων ἔχουσι συνενόχους ἐτοίμους νὰ τοὺς βοηθήσωσιν εἰς τὰς δυσχερεῖς περιστάσεις. . . .

» Ἐὰν ἔχουν συνενόχους καὶ ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων τοῦ Γιλδίξ, τότε θὰ συναντήσω δυσχερεῖας τινάς. . . . Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν πρέπει νὰ ἀποκαλύψω εἰς

τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς οὔτε λέξιν ἐκ τῶν σχεδίων μου καὶ τῶν πράξεών μου.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἤγαψε δευτέρον σιγάρον, εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά του, ἐπλήρωσεν ἐν ποτήριον βίσκου τὸ ἔπιε καὶ ἤρξατο νὰ ἐνδύηται.

— Πιθανὸν τὰ ἄτομα αὐτὰ νὰ ἔχωσι συνενόχους ἐντὸς τοῦ Γιλδίξ, ἐσκέφθη. Ἐν τριαυτῇ περιπτώσει τὰ πράγματα περιπλέκονται καὶ ἡ θέσις μου ἀποβαίνει ἐπικίνδυνος.

Θὰ τοῖς εἶναι εὐκολώτατον νὰ μὲ «ξεκάμουν» μὲ ἓνα φλυτζάνι καφὲ ἢ μὲ ἓνα ποτήρι κρασί ἐπιτηδεῖως διδόμενα. Αὐτὰ τὰ πράγματα εἶναι πολὺ τῆς μόδας ἐδῶ εἰς τὴν Ἀνατολήν. . . .

» Πῶς νὰ βεβαιωθῶ, ὅτι ὁ ὑπρέτης αὐτὸς ποῦ μὲ ὑπηρετεῖ δὲν ἀποτελεῖ μέρος τῆς μυστικῆς αὐτῆς ὀργανώσεως; . . .

» Ἐυρισκόμεθα προφανῶς πρὸ ὀργανώσεως συστηματικῆς. . . . Ἄφου μάλιστα ἔχουν διοργανώσει καὶ ἀλληλογραφίαν διὰ ταχυδρομικῶν περιστρωῶν».

Σκεπτόμενος πάντα ταῦτα ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἀπόλεσε τὴν πρώτην εὐθυμίαν του καὶ ἐβυβίσθη εἰς βαθεῖας σκέψεις.

Ἐπιεν ἀκόμη ὀλίγον βίσκου καὶ ἐξηκολούθησε νὰ ἐνδύηται.

— Τὸ καλλίτερον, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, εἶναι νὰ τελειώσω τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον καὶ νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Κατόπιν ἐκάθισεν εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ ἔγραψε μίαν ἐπιστολήν πρὸς τὴν οἰκογένειάν του, ἀναγγέλλων τὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀφίξιν του.

Ὁ πρῶν ἀστυνομικὸς ἦτο ἐγγαμὸς καὶ πατὴρ 4 τέκνων. Μόλις εἶχε τελειώσει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἠκούσθη κρότος εἰς τὴν θύραν καὶ ἐπεφάνη ὁ Τζέτζι.

— Ἦλθον διὰ νὰ σὰς παρουσιάσω εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα, εἶπε.

— Εἶμαι ἐτοιμὸς. Ὑπάγωμεν.

Ὁ Τζέτζι πασαῖς ἐβρίσθη ἐν ἐλέμῳ ἐπὶ τῆς ἐνδομασίας τοῦ Ἄγγλου.

— Μοῦ φαίνεται, ὅτι δὲν εἴσθε ἀκόμη ἐτοιμοί, διότι δὲν ἀλλάξατε ἀκόμη ἐνδομασίαν, εἶπε.

— Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐνδυθῶ ἄλλως; ἀλλὰ πῶς; Μένον αὐτὸ τὸ ἐνδυμα εἶχο.

— Διὰ νὰ παρουσιαθῆτε πρὸ τῆς Α. Μ., χρειάζεσθε τοὐλάχιστον μαῦρην (ρεδινγκόταν).

— Ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει ὡς ἀναβάλλομεν τὴν παρουσίαν μέχρις ὅτου εὐρὼ μίαν ρεδινγκόταν.

— Ἀλλὰ ἡ Α. Μ. με διέταξε νὰ σὰς παρουσιάσω ἀμέσως.

— Τότε λοιπὸν εἰπήτέ μοι τί πρέπει νὰ πράξω, ἀπήντησεν ὁ Ἄγγλος ἀνυπομονῶν. Μου προβάλλετε αἰνίγματα τὸ ὅποιον ἀδυνατῶ νὰ ἐπιλύσω.

Ὁ θαλαμηπόλος τοῦ Σουλτάνου ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν κατόπιν ἐπανελάθει.

— Ἔστω. Ἄρα δὲν ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ ἄλλως θὰ παρουσιασθῶμεν ἔτσι.

— Ἐμπρός.

Καὶ ἐξῆλθον ἀμφοτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐπὶ τὸ ἔργον

Ὁ Ἀπτόυλ Χαμητῆ ἐδεξιόβη φιλοφρονέστατα τὸν ξένον του.

Ὅχι, μόνον δὲν εἶδωκε καμμίαν προσοχὴν εἰς τὴν ἐνδομασίαν, ἀλλὰ ἐπέμενε μάλιστα καὶ νὰ καθίσῃ οὗτος, ἐνῷ ὁ Τζέτζι πασαῖς ὀρθίως διηρημήνευεν.

Μετά τινος φιλόφρονος λόγους ὁ Σουλτάνος εἶπε:

— Θὰ ἐπιθύμουν νὰ μάθω, ἐὰν εἴσθε πραγματικῶς ὁ Σέρλοκ Χόλμς, περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται λόγος εἰς τὸ μυθιστόρημα τοῦ Κόναν Δόυλ.

Ὁ ἄγγλος ἀπήντησε μετ' ἡρεμίας.

— Χωρὶς ψευδῆ μετριοφροσύνην ὅπως ἐπίσης καὶ χωρὶς ὑπερηφάνειαν βεβαίω, ὅτι ὁ φίλος μου Κόναν Δόυλ ἔλαβε τὰς ὑποθέσεις τῶν μυθιστορημάτων του ἀπὸ τὰς περιπετείας μου ὡς μυστικοῦ ἀστυνόμου, μεταξὺ ὀλίγων αὐτῶν, ἵνα τὰς καταστήσῃ ἐνδιαφέροντα μυθιστορήματα. Ὁ ἐν Λονδίῳ πρεσβευτὴς ἔμαθε τὴν ὑπαρξίν μου ἀπὸ αὐτὸ τὸ στόμα τοῦ Κόναν Δόυλ.

— Εἶναι ἀληθές.

— Κατὰ συνέπειαν δὲν ἐπιτρέπεται ἀμφιβολία.

Ὁ Ἀπτόυλ Χαμητῆ ἐπανελάθει:

— Ὁ γραμματεὺς μου θὰ σὰς ἀνεκοίσει τὰς λεπτιμερείας τῶν μυστηριωδῶν ἐγκλημάτων τῶν διαπραττομένων ἐν Κωνσταντινῇ ἀπὸ τινος. Ἄχρι σήμερον ἀπέτη ἀδύνατον νὰ εὐρεθῶσιν οἱ ἔνοχοι.

— Ναὶ γνωρίζω τὰ πάντα.

— Ποῖα εἶναι ἡ γνώμη σας διὰ τὰ ἐγκλήματα;

— Μὰ . . . δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία.

Τὰ ἐγκλήματα ταῦτα διεπράχθησαν ὑπὸ ὀργανώσεως μυστικῆς καὶ ἰσχυρᾶς. Σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ νῦν κυβέρνησις ὑπὸ φιλελευθέρως.

Οἱ λόγοι οὗτοι λεχθέντες γαλλισιῶν καὶ μεταφρασθέντες τουρκισιῶν ὑπὸ τοῦ Ἰζζέτ πασᾶ, προῤῥήθησαν χειρίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸν Ἀποῦλ Χαμητ.

Ἐν τούτοις συνεκρατήθη καὶ προσεπάθησε νὰ φαίνεται ἡμερος.

Ἄλλ' ἡ τρομώδης κίνησις τῶν γαλιῶν του ἐπρόδωσε τὴν παραχρῆν του.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς, εἰς τὸν ὅποιον αἴποτε δὲν διέφυγε, εἶπε καθ' ἑαυτὸν:

—Φαίνεται ὅτι ἐθίξα τὴν εὐαίσθητον καρδὴν. Τόσον τὸ χειρότερον. Ἐγὼ εἶπον τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν.

Ὁ Σουλτάνος ἀπήντησε:

—Τὸ ἐλατήριον τῶν ἐγκλημάτων δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν. Περιττὸν λακκὸν νὰ ἐξαντλήσῃ εἰς ὑποθέσεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Τὸ σπουδαῖον σημεῖον εἶναι, ὅτι διαπράττονται ἐν τῇ πόλει ἐγκλήματα καὶ οἱ ἔνοχοι παραμένουσιν ἀτιμωρήτοι. Ἡ ἀστυνομία μας δὲν ἤδυνήθη εἰσεῖναι νὰ τοὺς ἀνακαλύψῃ. Δύνασθε εἶς νὰ τὰ κατορθώσητε;

—Ἀφοῦ ἴδω καὶ ἐξετάσω ἐπισταμένως τὸ ἐπιστόλιον τὸ εὑρεθὲν ἐπὶ τῆς ἀγγελιοφόρου περιστρωῶς, τότε δύναμαι νὰ δώσω ὀριστικὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα.

—Ἰδοῦ το.

Ὁ Ἀποῦλ Χαμητ ἔλαβε τὸ χαρτίον, τὸ ὅποιον εἶχε ἐπιμελῶς διαφυλάξῃ εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ τὸ

ἔτεινε εἰς τὸν γραμματέα. Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς τὸ ἐπέδωκεν εἰς τὸν Μάκ Λην.

Οὗτος ἔρριψεν ἐπ' αὐτοῦ ἐν βλέμμα καὶ τὸ ἔθεσεν εἰς τὸ θυλάκιόν του.

—Σᾶς ἔδωσα τὴν ἐπιστολήν. Πότε θὰ μοῦ δώσετε ὀριστικὴν ἀπάντησιν.

—Ἀπόψε Μεγαλειότητα.

Ὁ Ἀποῦλ Χαμητ ἠγέρθη, δεικνύων οὕτω ὅτι ἡ ἀκρόασις εἶχε λήξῃ.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς καὶ ὁ Μάκ Λην ἀπεσύρθησαν.

Ὁ Ἀγγλὸς ἐπανελθὼν εἰς τὸ δωμάτιόν του ἐξήτησεν ἕνα φακόν, ὅστις καὶ τῷ παρεσβῆθη ἀμέσως.

Τότε ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ τοποθετήσας τὸ μυστηριώδες ἐπιστόλιον ἐπὶ τοῦ γραφείου του ἤρξατο νὰ τὸ μελετᾷ ἐπισταμένως.

Ἀνέγνωσε πρῶτον τὰς δύο πρώτας λέξεις:

«Ὅλα φαίνουσι καλῶς».

—Ὁραία! αὐτὸ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὰς μελλούσας ἀναζητήσεις μας. Αἱ λέξεις αὗται ἐνδεικνύουσιν, ὅτι ἡ μυστικὴ ὀργάνωσις ἐπιτυχάνει ἄχρι τοῦδε τελείως, ὅτι δὲ τὰ ἐν Κων)πόλει μέλη τῆς εἶναι εὐχαριστημένα καὶ ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ. Ἀφοῦ αἰσθάνονται ἑαυτοὺς ἐν ἀσφαλείᾳ, δὲν θὰ τηρήσωσι τὴν ἀναγκαίαν ἐπιφυλακτικότητα καὶ θὰ προδοθῶσι μόνον τῶν. Ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ ἐπέλθῃ τι ἰκανὸν νὰ κλονίσῃ τὴν πεποίθησιν τῶν αὐτῶν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσιν:

«Εὐρισκόμεθα ἐκτὸς κινδύνου».

—Αὐτὸ εἶναι σαφέστατον. Δὲν χρειάζεται κανεὶς νὰ εἶναι προφήτης διὰ νὰ τὸ ἐνοήσῃ. Ἀγγέλλουσι ἄ-

πλούστατα, ὅτι διέφυγον ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Γενῆ-Μαχαλέ. Ἔχουν ὑπ' ὄψει τοὺς ὅτι γνωστὸς ἦτο προηγουμένως ὁ κίνδυνος, ὃν διέτρεξαν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ.

Ἀλλὰ πῶς κατώρθωσαν ὅταν ἦσαν πολιορκημένοι: ἐκεῖ νὰ συνεννοηθῶσι μετὰ τῶν ἐκτὸς συντεταγμένων; Πρέπει λοιπὸν νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι ἔχουσι συνενόχους εἰς Γενῆ Μαχαλέ ἢ εἰς τὰ περιχώρα καὶ οὗτοι ἔχουσιν ἐλευθέραν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν ἐν Κ' πόλει μελῶν.

— Ἄς ἐξακολούθωσωμεν.

«Ἐτοιμάζεται ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὸ μέγα πλῆγμα».

— Προφανῶς λοιπὸν οἱ φίλοι μας αὐτοὶ ἐτοιμάζουσι ἀποφασιστικόν, κρίσιμον πλῆγμα, μίαν σοβαρὰν καὶ σπουδαίαν ἐπίθεσιν, αἱ δὲ μέχρι τοῦδε δολοφονίαι ἐχρησίμευσαν μόνον, ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐπιτυχία, τῆς περὶ τῆς ὁ λόγος ὀριστικῆς ἐπιθέσεως.

— Ἄς ἴδωμεν τὴν συνέχειαν.

«Χρειαζόνται ἄνθρωποι καὶ χρήματα».

— Βεβαίως. Ἄνθρωποι καὶ χρήματα χρειαζόνται διὰ νὰ ἐπιτύχῃ κάθε σπουδαῖον ἔργον. Ἄφου ζητοῦν αὐτὰ ἀπὸ τοῦς ἀπομακρυσμένους συντρόφους των, θὰ εἰπῇ ὅτι: δὲν ἔχουν ἐδῶ διαθέσιμα τοιαῦτα. Ἐκτὸς τούτου ἡ αἰτία αὐτῆ προϋποθέτει, ὅτι οἱ ἀπομακρυσμένοι σύντροφοὶ των διαθέτουν καὶ ἄνδρας καὶ χρήματα. Ὅστις εἶναι ἠναγκασμένος νὰ γράψῃ εἰς φύλλον κάρτου μεγάλου μόνον ὡς ἓνα σιγαλόγραφον τὴν ἐπιθυμίαν με ἀνωφελεῖς λέξεις.

— Ἄς ἐξακολούθωσωμεν.

«Νέοι βοηθοί».

— Αὕτη εἶναι νεοπατὴ εἰδησις, τὴν ὅποιον ἀπο-

στέλλουσι εἰς τοὺς φίλους των. Ἐκ τῆς προηγουμένης φράσεως ἐξάγεται ὅτι καίτοι ζητούντες ἄνδρας ἐξώθεν προσπαθοῦσι νὰ αὐξήσωσι τοὺς ἐν Κων' πόλει ὁπαδοὺς των.

— Ποιοὶ νὰ εἶναι αὐτοὶ οἱ «βοηθοί». Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν εἶναι βεβαίως ὁ νεαρὸς δημοσιογράφος Σαδὴκ βέης. Διότι δὲν ἀνεφάνη πλεόν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ Γενῆ Μαχαλέ. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ ἑνὸς μόνου προσώπου, ἢ λέξις εἶναι εἰς τὸν πληθυντικόν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς σκοπεύμενος οὕτω καὶ ἐξακολουθῶν τὴν ἐπισταμένην ἐξετάσιν του, ἐλάμβανε συγχρόνως καὶ σημειώσεις. Διέκοψε πρὸς στιγμὴν τὴν μελέτην του καὶ ἠγέρθη διὰ νὰ ἀνάψῃ ἓν σιγαρέττον.

Ἦρξατο διασκελιζῶν διὰ μεγάλων βημάτων τὸ δωμάτιον.

Δὲν ἤθελε νὰ καταπονήσῃ τὰς πνευματικὰς του δυνάμεις ἐντείνων ἐπὶ πολὺ τὸ πνεῦμά του.

Τὸ βλέμμα του ἔπεσον εἰς τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης εὐρισκόμενῃν φιάλῃν τοῦ βίσκου.

Τὴν ἐπλησίασεν εὐχαριστημένος καὶ ἐγέμισεν ἓν ποτήριον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἔπιεν ἐπανειλημμένως.

Μετὰ ἀνάπαυσιν δέκα λεπτῶν, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ ἐξηκολοίησεν τὴν μελέτην του.

— «Ἐκεῖ τοῖν ἄτομα ἀσφαλῆ μένον».

— Ἴδού καὶ ἐν διανοήτων. «Ἴρία ἄτομα ἀσφαλῆ», ἐννοεῖται. Ἀλλ' οἱ νὰ σημαίνουσιν αἱ λέξεις «ἐκεῖ μόνον». Διότι τέλος ἡ φράσις αὕτη δύναται: νὰ ἐξηγηθῇ «ἐχόμεν ἄνθρώπους ἰδικούς μας ἀσφαλεῖς καὶ τρεῖς ἐξ αὐτῶν εὐρίσκονται ἐκεῖ». «Ἐκεῖ» ποῦ;

Ἡ λέξις αὕτη εἶναι πολὺ σκοτεινὴ.

Μετά τινων λεπτῶν σκέψιν ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐτυφε τὸ μέτωπον.

—Μήπως τὸ «ἐκεῖ» αὐτὸ σημαίνει «ἐδῶ»; τὰ ἀνάκτορα τοῦ Γιλδίξ; Ὅστε ἔχουσι λοιπὸν ἐδῶ τρία πρόσωπα τῆς ἐμπιστοσύνης των;

Προφανῶς δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐξηγήσις. Τότε αἱ ὑποψίαι μου δικαιολογοῦνται. Ἐὰν πράγματι ἔχουσι πλησίον μας, ἐμπρὸς εἰς τὴν μύτην μας, τρεῖς ἐμπιστοὺς, τότε ἡ ὑπόθεσις θὰ ἀποθῆ δυσχερεστάτη δι' ἡμᾶς. . . . Ὅστε πρῶτον πρέπει νὰ διευκρινήσωμεν καὶ νὰ ἐξακριβώσωμεν τὸ σημεῖον τοῦτο.

Ὁ Ἄγγλος ἔγραψεν ἐκ νέου λέξεις τινὰς ἐπὶ τοῦ σημειωματαρίου του καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἐξέτασιν.

—«Ὁραῖα ἐλπίς, κατέστη καλλιτέρα».

—Τὸ «Ὁραῖα ἐλπίς» ἐξηγεῖται εὐκόλως. Πού δύναται τις νὰ ἔχη μεγαλειτέραν ἐλπίδα, πρὸ πάντων ἐν Τουρκίᾳ, παρὰ μόνον εἰς τὸν στρατὸν; Ἡ «Ὁραῖα ἐλπίς» λοιπὸν εἶναι ὁ στρατὸς καὶ ἡ φράσις αὕτη δύναται νὰ ἐξηγηθῆ οὕτω· «Ὁ στρατὸς συμμερίζεται τὰς πολιτικὰς ἰδέας μας, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὴν κατάστασιν μας καὶ τὴν ἐπιτυχίαν μας».

Ἄλλως τε ἡ ἐξηγήσις αὕτη ἐπιβεβαιοῦται ὑπὸ τῆς ἀκολουθοῦσης φράσεως, ἧτις ἀποτελεῖ τὸ συμπληρωμὰ τῆς.

«Εἰς Θ)νίκην, Ἀδριανούπολιν, Σκόπια, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν, πρέπει νὰ ἐργασθῶμεν εἰς Κων)πολιν καὶ Ἀιδίνιον».

Ταῦτα ἐξηγοῦνται οὕτω ἐκλιπούσης πάσης ἀοριστίας· «Ὁ στρατὸς ἔχει ἐξαιρέτους διαθέσεις ὑπὲρ τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος. Τὰ τάγματα Θ)νίκης, Ἀ-

δριανουπόλεως καὶ Σκοπίων εἶναι μὲ τὸ μέρος μας· δὲν πρέπει νὰ φοβώμεθα ἰπὸ τὸ μέρος αὐτοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τάγματα τῆς Κ)πόλεως καὶ Σμύρνης δὲν εἶναι ἀσφαλῆ. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐργασθῶμεν διὰ νὰ τὰ προστεκλύσωμεν μὲ τὸ μέρος μας».

Οὕτω λοιπὸν τὸ κομιτάτον τοῦτο ἐργαζόμενον ἐν τῇ σκιᾷ ἔχει διακλαδώσεις εὐρείας εἰς ὄλην τὴν Τουρκίαν καὶ αἱ ρίζαι του φθάνουσι μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατοῦ, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν ἀληθῆ ἰσχύιν τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας.

Ἐὰν ἔχη οὕτω, τὸ ζήτημα λαμβάνει σοβαρὰν τροπὴν. Ὡς ὑπέθεσα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς σκοπὸς τοῦ κομιτάτου τούτου εἶναι νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν Σουλτάνον καὶ νὰ ἐπιτύχῃ πολιτικὴν μεταβολήν. Ἀλλὰ θέλει νὰ δράσῃ ἐπὶ εὐρείας κλίμακος καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ πλήρη καὶ τελείαν ἐπανάστασιν. . . . Ἐὰν ἐγνώριζον, ὅτι ἔχω νὰ κάμω πρὸς παρομοίαν ἐπιχείρησιν δὲν θὰ ἐδεγόμεν τὸ βάρος αὐτὸ μὲ τόσον ἐλαφρὰν συνειδήσιν. Μοῦ ἀρέσῃ νὰ καταδιώκω τοὺς ἐγκληματίας καὶ νὰ τοὺς πιάνω εἰς τὰ δίκτυά μου. Ἀλλὰ δὲν μοῦ ἀρέσει νὰ ἀναμιγνύομαι εἰς πολιτικὰ ζητήματα. Ἀφοῦ μάλιστα ἡ Τουρκία δὲν εἶναι πατρίς μου καὶ δὲν ἔχω καμμίαν ἀνάγκην νὰ γίνω ἀρεστὸς εἰς ἓνα τύραννον, οἷός ὁ Ἀπτοῦλ Χαμήτ.

Ταραχθεὶς ὀλίγον ἐκ τῶν σκέψεων τούτων ὁ Σέρλοκ Χόλμς, ἠγέρθη ἠναψεν ἐν σιγαρέττον καὶ ἐπανήρχισε τὸν ἀνὰ τὸ δωμάτιον περίπατόν του. . . .

—Σὲ τί μελεᾷ ἐπὶ ἡγάκα ἐμπλέθηκα! ἐσκέπτετο. Ἀλλὰ ἀφοῦ πλέον ἤλθον ἕως ἐδῶ, θὰ εἶναι δύσκολον νὰ ὀπισθοχωρήσω. Θὰ κατέστρεφον οὕτω τὴν φή-

μην μου, τοσοῦτο μάλλον καθ' ὅσον ἀνέλαθον ὑπηρεσίαν διὰ συμβουλίου. . . . Νὰ σταματήσω χωρὶς νὰ ἐπιδείξω ὄλον τὸν ζήλόν μου καὶ ὄλην τὴν ἰκανότητά μου! Ποτέ δὲν θὰ διαπραξῶ παρρησίαν ἀπάτην! ἀτόχημα ἀνανδρίαν!

Ἐκάθισε καὶ πάλιν πρὸ τοῦ γραφείου του καὶ ἐπανάλαβε τὴν μελέτην του.

—«Καὶ οἱ τέσσαρες ἐπιμωρήθησαν».

Εἶναι σαφές. Ἡ φράσις αὕτη ἀφορᾷ τὰς τελευταίως διαπραχθεῖσας βολορονίας. Τρεῖς, εἰς Κανδυλί καὶ μίαν εἰς Ἐρένκιοι. Ὁ λογαριασμός εἶναι σωστός. Λέεινί ένας ἐν τούτοις, ὁ κηπουρός Ὁμέρ ἀγᾶς. Εἶναι ὁμοῦ ἀληθές ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος δὲν εἶχε φανευθῆ ἀκόμη, ὅταν ἐγράφη τὸ ἐπιστόλιον. Κατὰ τὰς φράσεις τῆς ἐπιστολῆς, τὰ ἐγκλήματα θὰ ἐξακολουθήσωσι. Καὶ τὸ ὄνομά μου θὰ προστεθῆ εἰς τὸν κατάλογον τῶν προηραθέντων, τῶν μελλόντων θυμάτων. . . Μόνον ποῦ ὁ Σέρλοκ Χόλμς δὲν εἶναι ὁ κηπουρός Ὁμέρ ἀγᾶς καὶ θὰ τοῦς πωλήσῃ ὀλίγον ἀκριβὰ τὸ δέμα του πιστεύω. . .

—«Ἡ δικαιοσύνη ἐξακολουθεῖ».

Εἶναι ἀπειλή σαφῆς καὶ ὄχι ματαία. Ἡ βολορονία τοῦ Ὁμέρ ἀγᾶ ἀποδεικνύει τελείως ὅτι ἡ δικαιοσύνη ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον τῆς. Μὰ τὴν ἀλήθειαν, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι φαινοτάτην ἀλληλογραφίαν. Ἄγχι τοῦδε οὐδὲν τὸ ἀνεξήγητον ἢ τὸ ἀκατανόητον ἢ τὸ σκοτεινὸν εὑρον. Ἄς ἴδωμεν τὸ τέλος

—«Ἐξ πτηνᾶ ἀνεχώρησαν».

Πῶς! «Ἐξ πτηνᾶ ἀνεχώρησαν». Τί σημαίνει αὐ-

τό; Ἡ λέξις «πτηνᾶ» θὰ εἶναι ἀναμφιβόλως συνθηματική.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐσκέφθη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ εἶτα ἐπανάλαβ:

—«Ἄς μὴ χάνωμεν καιρόν. Αἱ λέξεις αὗται δὲν ἔχουσι μεγάλην σημασίαν. Τὰ ἔξ αὐτᾶ πτηνᾶ θὰ εἶναι ἔξ ἄτομα συλληφθέντα καὶ φυλακισθέντα καὶ εἶτα δραπετεύσαντα.

—«Ἀποστείλατε ἀμέσως ἀρωσιωμένους ἄνδρας. Ἡ ἀσφαλῆς ὁδὸς εἶναι εἰσαίε ἐλευθέρην».

Οὐδὲν τὸ δυσνόητον εἰς τὴν φράσιν ταύτην. Ἐχουσιν ἀπλούστατα ἀνάγκην ἐκτελεστοῦ διὰ τὰ μεγάλα ἔργα των, ἐνὸς προμοκράτου, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ ἐλθῆ ἐδῶ διὰ τῆς συνήθους ὁδοῦ, πάντοτε ἀσφαλούς, ἐλευθέρως. . . Μόνον ποῖα νὰ εἶναι ἡ ὁδὸς αὕτη; Ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν εὐκόλως δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ τις διὰ πολλῶν ὁδῶν. Μεῦ σαίνεται, ἄλλως τε, ὅτι μετὴν ὑπάρχουσαν ἀπτονομίαν δι' ἓνα ἄνθρωπον ἔστω καὶ νὰ μὴ εἶναι οὗτος μεγαλοφυΐα πᾶσαι αἱ ὁδοὶ εἶναι ἀσφαλεῖς.

—«Δολορονία ἀνωφελῆς» πάντοτε εἶναι εἰς χειρὰς μας».

Κατ' ἐμὲ ἰδοῦ ἡ σοβαριώτερα φράσις τοῦ ἐπιστολίου, ὅπερ μετέφερον ὁ ἐνακέρως ταχυδρόμος. Ὁ Ἀπτοὺλ Χαμῆς εἶναι ἄλλως τε καὶ αὐτὸς τῆς γνώμης μου, καὶ αἱ ὀλίγα αὗται λέξεις ἀναμφιβόλως τὸν ἐκαμον νὰ μὲ προσκαλέσῃ. Χωρὶς καμμίαν ἀμφισβησίαν ὁ ἐν αὐταῖς ὑπονοούμενος δὲν εἶναι ἄλλος παρὰ ὁ τύραννος τοῦ Γιλδίξ. . . Ἡ ἀναγωγή εἶναι εὐκόλως. . . Ὁ ὀνόματος τοῦ Ἀπτοὺλ Χαμῆς ἔχει ἤδη ἀποφασισθῆ.

Ἄλλὰ τὸ ἐπιχώριον ἐδῶ κομιτᾶτον θεωρεῖ περιττὸν νὰ ἐκτελέσῃ κατὰ τὸ παρὸν τὴν ἀπόφασιν. Διότι; Διότι ὁ Σουλτάνος εἶναι πάντοτε εἰς τὰς χεῖρας των καὶ δύνανται νὰ τὸν φρονεῦσωσιν ὅταν θελήσωσι καὶ διότι εἶναι ἀνωφελὲς νὰ ἐπιστεῦσωσι. Καλλίτερον δὲ εἶναι νὰ περιμείνωσι τὴν εὐθεταν στιγμὴν. . . .

Ἄλλὰ πῶς δύνανται νὰ νομίζουσι, ὅτι εὕρισκται εἰς τὴν διαθέσειν των ὁ Ἄπτοῦλ Χαμητ, ὁ φυλαττόμενος ἀπὸ χιλιάδας κατασκόπων, ἀπὸ πιστοὺς κλειδούχους καὶ ἀφροσιωμένον στρατὸν; Πρέπει λοιπὸν μεταξὺ τῶν μυστικῶν αὐτῆς πρακτικῶν, τῶν αὐλικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν, νὰ εἰσέδουσιν καὶ μέλη τινὰ τοῦ περιεχόμενου κομιτᾶτου, ἔτοιμα νὰ δράσωσι ἐξ ἑκπρουσιασθῆ ἀνάγκη. . . . Πράγματι, ἐὰν ἤμην εἰς τὴν θέσιν τοῦ Σουλτάνου, δὲν θὰ ἤδυνάμην νὰ κοιμηθῶ ἤσυχος μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐπιστολίου αὐτοῦ.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἠγέρθη καὶ πάλιν, ἔκαμα βήματα τινὰ εἰς τὸ δωμάτιον, παρετήρησε τὸ ὠρολόγιόν του καὶ εἶπε:

— Τόσον ἀργὰ ἦδη. Πῶς περᾶ ἡ ὥρα. Καὶ μόλις εἴητασα τὸ ἥμιον τῆς ἐπιστολῆς. . . Ἄς ἐξακολουθήσωμεν γρήγορα λοιπὸν.

Ἐκάθισε καὶ πάλιν εἰς τὸ γραφεῖόν του, ἀνέλαβε τὸν φακὸν καὶ τὴν μελέτην του.

— Ἄμῃ φλουαρίζαι.

Ἄλλὰ σεῖς οἱ ἴδιοι φλουαρίζετε, εἶπεν ὁ Σέρλοκ Χόλμς γελῶν.

Τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἠγούσθη κρότος εἰς τὸν θύραν τοῦ δωματίου του.

— Ἐμπρός! εἶπε.

Ἐπεφάνη ὁ Ἴζζετ παρὰς λίαν τεταραχμένος.

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην, διότι σὰς ἐνοχλῶ, ἀλλὰ ἔπρεπεν ἀπαραιτήτως νὰ σὰς εἰδοποιήσω διὰ τὸ νέον ἐγκλήμα, ὅπερ διεπράχθη εἶπε.

— Τί ἐγκλήμα;

— Δολοφονίαν ὑπερβαίνουσαν τὰς προηγουμένας.

— Διαπραχθεῖσαν πάλιν ὑπὸ τοῦ μυστικοῦ κομιτᾶτου, τὸ ὅποιον τόσον μᾶς ἀπασχολεῖ;

— Δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ἐπ' αὐτοῦ.

— Τότε εἰπατέ μοι ὅτι γνωρίζετε.

Ὁ Ἴζζετ παρὰς ἐπληρίασεν εἰς τὸ γραφεῖον, ἐν ᾧ ἐκάθητο ὁ ἀστυνομικός, ἔλαβεν ἓν κἀθίσμα καὶ ἐκάθησε πλησίον του.

— Διὰ νὰ ἐνοήσετε τὴν σοβαρότητα τοῦ διαπραχθέντος ἐγκλήματος καὶ τὴν μεγάλην ἐντύπωσιν, ἣν προὐκάλεσεν ἐπὶ τῆς Α. Μεγαλειότητος, πρέπει πρῶτον νὰ σὰς ἀποκαλύψω ἐνδιαφέροντά τινα σημεῖα ἀγνωστα δι' ὑμᾶς, ἀλλὰ σχετικὰ πρὸς τὰ λοιπὰ ὅσα γνωρίζετε.

— Εἶμαι ἕλος εἰς τὴν διαθέσειν σας, ἀπήντησεν ὁ Σέρλοκ Χόλμς. Ἄλλὰ πρὸ παντός, ἔχω μίαν παρατήρησιν νὰ σὰς κάμω.

— Λέγετε.

— Ἐὰν δὲν μοῦ εἰπῆτε ὅλην τὴν ἀλήθειαν, ἐὰν δι' οἰονδήποτε σκοπὸν, θέλετε ν' ἀλλοιώσῃτε τὰ γεγονότα ἢ νὰ τὰ ἀποκρύψητε, εἶναι προτιμώτερον νὰ μὴ μοῦ εἰπῆτε τίποτε. Διότι ἡ διήγησίς σας, ἀντὶ νὰ μᾶς ὠφελήσῃ, πιθανὸν νὰ μᾶς ρίψῃ εἰς ἐσφαλμένην ὁδὸν καὶ νὰ καταστρέψῃ ὅλον τὸ ζήτημα.

— Μείνατε ἤσυχος. Δὲν θὰ σὰς ἀποκρύψω τίποτε.

Θὰ σὰς ζητήσω μόνον τὸν λόγον τῆς τιμῆς σας, ὅτι δὲν θὰ ἐπαναλάβητε εἰς κανένα ὄχι θὰ σὰς ἀποκαλύψω καὶ ὅτι θὰ χρησιμοποίησατε αὐτὰ μόνον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀποστολῆς σας.

— Πολὺ καλὰ. Σὰς δίδω τὸν λόγον μου.

Καὶ ὁ Ἄγγλος λέγων ταῦτα ἔδωκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν Ἰζζέτ πασάν.

Ὁυτος ἐπανέλαβε:

— Γνωρίζετε, ὅτι ἕνεκα τῶν περιστάσεων καὶ τοῦ φιλοπόπου αὐτοῦ χαρακτήρος ἡ Α. Μεγαλειότης ἀποδίδει μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας. Οὐδεμία χώρα τοῦ κόσμου δύναται νὰ συναγωνισθῇ τὴν Τουρκίαν εἰς τὸ εἶδος τοῦτο.

— Τὸ γνωρίζω. Τὸ ἡμῶν τῆς Τουρκίας διεργεῖται τὸν κτηρὸν τοῦ κατασκοπεύον τοῦ ἕτερον ἡμῶν.

Ἄλλος Ἰζζέτ πασᾶς μειδιών.

— Εἶναι ἴσως ὀλίγον ὑπερβολικόν. Ἐν τούτοις εἶνε σχεδὸν ἀληθές. Ὁ Σουλτάνος ἐκτός τῶν τακτικῶς μισθοδοτουμένων κατασκόπων ἔχει περὶ ἑαυτὸν πληθὺν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἐξασκῶσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τοδωρεᾶν διὰ νὰ ἀποκτήσωσι τὴν Σουλτανικὴν εὐνοίαν. Πρέπει νὰ γνωρίζητε, ὅτι παρ' ἡμῶν ἡ κατασκοπεία θεωρεῖται ὡς ὑπηρεσία ἐντιμῶς καὶ ὑπατριωτικῆς.

Καὶ λέγων ταῦτα ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἀπέμασε διὰ ρινομήτερον ἐκ τοῦ μετώπου του. τοὺς κύβους τοῦ ἰβρώτους, οἱ ὅποιοι ὑπῆρχον εἰς αὐτό.

— Ναι, ναι, ἀπεκρίθη ὁ Σέρλοκ Χόλμς, γνωρίζω αὐτὰ. Ὡστε δύνασθε νὰ μοῦ τὰ εἰπῆτε ὀρθῶς. Μὴ στενοχωρεῖσθε.

— Ἐκτός τοῦ σώματος αὐτοῦ τῶν «Χαριέδων» ἡ-

πάρχει ἕτερον ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀνακτόροις, τὸ ὅποιον δυνάμεθα νὰ τὸ ὀνομάσωμεν τὸ γενικὸν ἐπιτελεῖον, καὶ τὸ ὅποιον διοικεῖ εἰς πασὰς ἡ Βεζύρης. . . . Ἡ Βεζύρη εἶναι ὁ ἀνώτατος τίτλος ἐν τῇ χώρα μας. . . . Βλέπετε λοιπὸν ὅτι παρ' ἡμῶν ἡ μυστικὴ ἀστυνομία εἶναι ἀξιοτιμωτάτη ὑπηρεσία. Σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ ἐξυπηρετῇ τὸν Σουλτάνον Κύριόν μας, τὸν περιληγμένον μας Παδισάχ καὶ νὰ ἀγρυπνῇ διὰ τὴν ἀσφάλειάν του. Ὑπηρετεῖν τὸν Σουλτάνον, ὅστις ἐκπροσωπεῖ, ἐν σαρκῶνι ὁλόκληρον τὴν ὀθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν, σημαίνει ἐξυπηρετεῖν αὐτὴν τὴν χώραν.

Ἄλλος εὐγλωττος αὐτὸς παγκυρικὸς τῆς κατασκοπείας ἀφῆκε τὸν Ἄγγλον ψυχρόν. Οὐδὲν ἀπήντησεν παρὰ μόνον ἓνα εἰρωνικὸν μειδίωμα καὶ διὰ τῆς κατωτέρου περιφρονητικῆς ἀποστροφῆς:

— Ἡ γνώμη σας περὶ ἐκτιμῆσεως τῆς κατασκοπείας οὐδόπως ἐνδιαφέρει τὴν ὑπόθεσίν μας. . . . Πᾶσα μακρολογία ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου μᾶς κάμνει νὰ γίνωμεν πολὺτιμον καιρὸν, ἀνοφελῶς. Ἐάν τὸ ἐπιτρέψετε, ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ζήτημα κατὰ.

— Ἐθεώρησα καλὸν νὰ σὰς εἰπῶ τὰς λεπτομερείας ταύτας διὰ νὰ ἐνοήσητε καλλίτερον τὰ ἐπόμενα, ἀπήντησεν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς στενοχωρημένος ὀλίγον ἐκ τῶν παρατηρήσεων τοῦ ἀστυνομικοῦ.

Κατόπιν ἐπανέλαβε:

— Ἐκτός τῶν μυστικῶν τούτων πρακτικῶν ὑπάρχει καὶ ἐν τοῖς ἀνακτόροις ἕτερα ἄργῶνις ἐκ γυναικῶν κατασκόπων, ἡ ὅποια προσέφερε μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὸ κράτος.

— Εἰς τὸν Ἀπολλὰ Χαμὴτ δηλαδὴ.

—Ὡς σὰς εἶπον ἦδη ὁ Σουλτάνος καὶ τὸ κράτος εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτό.

—Σὰς ζητῶ συγγνώμην. Εἶμαι νεοφερμένος καὶ δὲν εἰσνεύθισα τὰς λεπτότητας ταύτας. Ἄλλ' ἐξακολουθήσατε παρακαλῶ.

—Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς γυναικείας αὐτῆς ὀργανώσεως τῶν καταπακτῶν εὐρίσκεται μία Σουλτάνα θυγάτηρ τῆς Α. Μεγαλειότητος.

—Μπα! ποτὲ δὲν θὰ ἠμπορούσα νὰ τὸ φαντασθῶ αὐτό. . . . ἀνεκράνυμεν ὁ ἄγγλος ἐκπληκτος.

—Καὶ ὅμως ἐτεῖ εἶναι. Ἡ Σουλτάνα αὐτὴ προσέρρε σπουδαίας ὑπηρεσίας, χάρις εἰς τὴν δεξιότητά της, τὴν διορατικότητά της.

Ἐκτὸς τῶν Μουσουλμανίδων, ἃς μεταχειρίζεται διὰ κατασκοπεῖαν ἐν τοῖς χαρμίσις τῶν μεγάλων ὑπαλλήλων ἔχει ἐπίσης ὑπὸ τὰς διαταγὰς της καὶ Ἀρμενίδας καὶ Ἑλληνίδας καὶ Ἰουδαίας καὶ Εὐρωπαϊάς ἀκόμη, αἱ ὁποῖαι τῇ παρέχουν πληροφορίας διὰ πολὺ μυστικὰ πράγματα. Τώρα, πού σὰς ἔδωσα τὰς προκαταρκτικὰς αὐτὰς πληροφορίας ἃς ἐπανέλωμεν εἰς τὸ κύριον θέμα. Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐπληροφορήθην, ὑπὸ τινος ἁρμενίας κατασκόπου ὅτι δύο Μουσουλμανίδες μετέβαινον κρυφὰ ἀπὸ τινος εἰς τινα οἰκίαν κειμένην ἐν Παγκαλιῶ, ἀπέναντι τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς. Ἐνηργήσαμεν ἀμέσως ἔρευναν, ἣ ὁποία μὰς ἀπεκάλυψε τὰ ἔξῃς:

Εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην κατοικεῖ ἓνας γάλλος ὀνόματι Ἀλφρέδος Ρ. . . ., τοῦ ὁποίου ἡ γυναῖκα διαζευχθεῖσα ζῆ ἐν Παρισίοις, ἐνῶ ὁ σύζυγος τῆς θυγατρὸς της, ἄλλοτε πρῶτος διερχομενὸς πρεσβείας με-

γάλλης Δυνάμεως, εἶναι νῦν γενικός πρέσβης εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Πρὸ πολλοῦ ἄλλως τε ὑποπτευόμεθα τὸν Ἀλβέρτον αὐτόν. Πλουτίσας εἰς τὸ χρηματικόν καὶ καταστραφεὶς κατόπιν, δὲν ἔχει κανὲν τακτικὸν ἐπάγγελμα.

Ἔχει μόνον πολλὰς σχέσεις μετὰ τῶν πρυνειῶν καὶ τῶν ἀνταποκριτῶν τῶν ἐφημερίδων. Πρὸ καὶ μετὰ τὰ γεγονότα τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζῆς εἶχε σχέσεις μετὰ τῶν Ἀρμενίων ἐπαναστατῶν καὶ διηκούνη τὴν φυγὴν πολλῶν ἐξ αὐτῶν. Ἔχει ἐπίσης σχέσεις μετὰ τῶν Νεοτούρκων, εἰς τοὺς ὁποίους διευκολύνει τὴν ἀλληλογραφίαν.

Παρὰ τὰς σοβαρὰς αὐτὰς ἐνδείξεις μὰς κατέστη ἀδύνατον νὰ εὐρωμεν ἀποδείξεις ἀσφαλῆς καὶ ἀποκαλυπτικὰς ἐναντίον του. Διὰ τοῦτο οὐδὲν κατ' αὐτοῦ δυνάμεθα νὰ πράξωμεν. Ἐκτὸς τούτου ἡ ὑπεκρίτης του, ὡς Γάλλου τὸν θέτει ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς γαλλικῆς πρεσβείας, ἔθνα εἰς ἰδιόκς του κατέχει μεγάλην θέσιν. Ἄλλὰ τώρα χάρις εἰς ἐπίκαιρον καταγγελίαν ἠδυνήθηνμε νὰ τὸν παρακολουθήσωμεν καὶ νὰ ἐπιτηρήσωμεν τὴν οἰκίαν του, ἵνα εὐρωμεν ἅπτας ἀποδείξεις περὶ τῆς ἐνοχῆς του.

—Ἐξηκριθῶθι ἡ ἐπισκεψίς τῶν Μουσουλμανίδων;

—Ναὶ θὰ σὰς εἶπω ὅλα. . . . Ἄλλως τε αἱ ἐπιτιμῆσις αὐταὶ ἦσαν ἡ ἀφορμὴ τοῦ ἐγκλήματος.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐρριψε βλέμμα μεστὸν περιεργείας ἐπὶ τοῦ γραμματεῖος τοῦ Σουλτάνου.

Ὁ Τζέκτ πασὰς ἐξηκολούθησε:

—Πρὸ δύο ἡμερῶν, λίαν πρῶι, μία μαζα ἐστάθημευσε πρὸ τῆς θύρας τοῦ κ. Ἀλβέρτου. Ὁ ἐκκεχρημάτης

πῶς ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ κρούει τὴν θύραν, ἥτις καὶ ἀνοίγεται. Ἄμεως δύο Μουσουλμανίδες κατέρχονται τῆς ἀμέξης καὶ εἰσέρχονται εἰς τὴν οἰκίαν, τῆς θύρας ἐπανακλεισθείσης.

Εὐτυχῶς δύο ἀτυνομικοὶ τῆς ὑπηρεσίας εἶχον ἰδῆ τὰ πάντα, ἀπὸ τὸν κήπον γαλακτοπωλείου κειμένου ἀπέναντι τῆς οἰκίας, εἰς τὸ ὅποιον καὶ ἐκάθηντο. Οὐδεμίᾳ ἀμφιβολίᾳ ὑπῆρχον, ὅτι ἦσαν αἱ δύο γυναικίαι, ἃς ὑπέδειξεν ἡ Ἀρμενία, ἐρχόμεναι ἐκεῖ διὰ τὰ σκευωρήσασαι τίς οἶδε τί.

—Πιθανὸν νὰ ἐπῆραν ἐκεῖ δι' ἄλλον σκοπὸν καὶ ὄχι διὰ πολιτικῆς σκευωρίας.

—Ποῖον;

—Ἐρωτικῆν συνέντευξιν παραδείγματος χάριν.

—Ὅχι, κύριε, ὄχι. Ἄφου μάλιστα ὁ κ. Ἀλβέρτος εἶναι ἤδη ἀρκετὰ ἡλικιωμένος. Ἐκτὸς τούτου δύο Μουσουλμανίδες δὲν θὰ ἐξετίθοντο τόσον διὰ τὰ ἰανοποιῆσασαι ἰδιοτροπιᾶν ἐρωτικῆν.

—Ἐξακολουθεῖτε τὴν διήγησίν σας πάρακαλῶ.

—Ὁ εἰς ἐκ τῶν δύο παραφυλακτῶν ἀτυνομικῶν ἤρωτες τὸν ἀμαξήλατῆν, πόθεν παρέλαβε τὰς δύο αὐτὰς γυναῖκας «εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς γεούρας» ἀπήνησεν οὕτως. Ἡ ἀπάντησις ἦτο ἀβρίστος καὶ ἤμιστα ἐνδιαφέρουσα.

Τότε ὁ ἀτυνομικὸς ἐπέστρεψε πρὸς τὸν σύντροφόν του καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἀναδείξῃ τὴν ἔξοδον τῶν γυναικῶν διὰ τὰς κατακομιθεύσας.

Μετὰ μίαν ὥραν ἡ θύρα ἠνοιχθῆ καὶ πάλιν καὶ εἰς τὴν οἶκον ἐπεφάνη ὁ κ. Ἀλβέρτος. Πληρώνει τὸν ἀμαξήλατῆν καὶ τὸν ἀποπέμπει.

Οἱ δύο ἀτυφύλακες ἐπληρίσταν καὶ τοῦ λέγουσιν

—Δύο μουσουλμανίδες εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν σας. Εἶναι ἀκόμη μέσα μάλιστα. Νὰ τὰς βγάλετε ἀμέτως διὰ τὰς ὀδηγήσωμεν εἰς τὸ σπῆτί των.

Ἄλλ' ὁ κ. Ἀλβέρτος ἀπαντᾷ ἀποτόμως

—Εἶναι ψεῦμα! Εἶναι συκαφαντία! Εἰμαι γάλλος καὶ κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναμιγνύηται εἰς τὰς ὑποθέσεις μου.

Κατόπιν προσκαλέσας ἐν ὄχημα διερχόμενον, ἀνῆλθεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ διέταξε τὸν ἀμαξήλατῆν νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὴν Γαλλικὴν πρεσβεΐαν.

Οἱ ἀτυφύλακες ἀντιληφθέντες, ὅτι ἦτο περιττὸν νὰ ἐπιμείνωσι, δὲν παρηκολούθησαν τὸν κ. Ἀλβέρτον, ἀλλ' ἠρέσθησαν νὰ μείνωσι παραφυλάκτοντες πρὸ τῆς θύρας.

—Τοὺς βλᾶνας! Ἐνῶ ἔμενον ἐκεῖ, ἀπέναντι τῆς οἰκίας παραμονεύοντες, αἱ δύο γυναῖκες ἐδραπέτευον ἀπὸ τὸν ὅπισθεν τῆς οἰκίας κήπον! ἐκραύαξαν ὁ Σέρλοκ Χόλμς.

—Ἀλλὰ πῶς γνωρίζετε, ὅτι τὰ πράγματα ἐγιναν ὅπως λέγετε; εἶπεν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἐκπληκτος.

—Ἀπλούστατον ὁ κ. Ἀλβέρτος ἐξέρχεται, ἀποπέμπει τὸν ἀμαξήλατῆν καὶ ἐπιβαίνει αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀμάξης. . . . Εἶναι προφανὲς ὅτι προηγουμένως εἶχεν ἐξαγάγει τὰς δύο γυναῖκας. Ἄφου δὲν ἐξῆλθον αὐταὶ ἀπὸ τὴν ἐμπροσθίαν θύραν θὰ ἐξῆλθον βεβαίως ἀπὸ τὴν ὀπισθίαν. Εἰς εὐγενῆς Εὐρωπαϊᾶς δὲν ἐγκαταλείπει εἰς τὴν τύχην των δύο γυναῖκας εὐρισκομένας ἐν κινδύνῳ. Οἱ δύο ἀτυφύλακές σας ἐνήργησαν βλακωδῶς, ἐμφανιζόμενοι καὶ ὀμιλοῦντες πρὸς τὸν ἀμα-

ἐηλάτην πρῶτον, ἔπειτα σταθέντες ἄν κούτσουρα ἐμπρός εἰς τὴν θύραν διὰ τὴν παραφυλάττωσι. Δὲν ἔμποροῦσι νὰ γίνῃ ἀθεσιώτερον πράγμα.

—Εὐτυχῶς ἕτεροι ἐνήργησαν ἐπιτηδείωτερον, ἀπήνησαν ὁ Ἰζέτ. . . Ἡ Ἀρμενία, περὶ τῆς ὁποίας σὰς εἶπον, κατοικοῦσα ὀπισθεν τῆς οἰκίας τοῦ κ. Ἀλβέρτου εἶδεν ἐκ τοῦ παραθύρου τῆς, τὰς δύο μουσουλμανίδας νὰ ἐξέρχονται εἰς τὸν κήπον. Ἀμέσως φρεῖ τὸν πλὸν τῆς καὶ τὰς ἀκολουθεῖ. Αἱ χανούμισσαι διατρέγουσι τὰς μικρὰς ὁδοὺς τὰς παραλλήλους πρὸς τὴν ὁδὸν Παγκαλιῦ, φθάνουσι πρὸ τῶν στρατώνων τοῦ Ταξείμιου καὶ πηδῶσι εἰς μίαν ἀμαξάν.

—Ἡ κατάσκοπος μένει ἐκεῖ;

—Καθόλου. Ἀνέρχεται καὶ αὐτὴ εἰς ἄλλην ἀμαξάν καὶ τὰς ἀκολουθεῖ. . .

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς βλέπων ὅτι ἡ διήγησις παραινέται διὰ τῆς παρεμβολῆς λεπτομερειῶν ἀσημάτων, εἶπεν εἰς τὸν Ἰζέτ πᾶσάν

—Ἐάν εἶναι δυνατόν, ἄς ἔλθωμεν εἰς τὸ ἐγγλεῖμα. Διότι ὅλαι αὐταὶ αἱ λεπτομερεῖαι δὲν ἔχουσι καμμίαν σημασίαν.

—Ἰδοῦ αἱ χανοῦμισσαι ἅμα ἐφθασαν εἰς τὴν γέφυραν διέρχονται εἰς τὴν Πόλιν. Εἰσέρχονται εἰς τὸ κατάστημα Μεγαπὰρὰ παρὰ τὸ Γενὴ Δζαμῆ καὶ ἐξέρχονται μετὰ πάντε λεπτά, λαμβάνουσι μίαν ἀμαξάν, ἐπανέρχονται εἰς τὴν γέφυραν καὶ ἐπιβαίνουσι τοῦ δια Χρυσούπελιν ἀτμοπλοίου. Ἡ Ἀρμενία παρακολουθεῖ πάντοτε κἀθεταὶ πλησίον των καὶ κατορθώνει νὰ συνάψῃ συνομιλίαν μετ' αὐτῶν. Εἰς τὸ Σκούταρι ἐπι-

βαίνουσι ἄλλης ἀμάξης καὶ διευθύνονται εἰς Τσαμλιτζάν πλησίον τούτου κειμένην.

—Τσαμλιτζά; Ἄ! νὰ! ἔξυρω! ὁ λόφος τοῦ εἶναι πλησίον τοῦ Σκούταρι. Ἐξήκολουθήτατε.

—Ἡ Ἀρμενία τὰς ἠκολούθησε καὶ ζητήσατα πληροφορίας περὶ τῆς οἰκίας, εἰς ἣν κατέφυγον ἔμπροσθεν, ὅτι αὐτὴ εἶχεν ἐνοικιασθῆν πρὸ δύο μηνῶν, ἀλλ' οἱ ἐπισκέπεται δὲν εἶχον ἀκόμη μετακομίση.

—Πῶς εἰσῆλθον αἱ χανοῦμισσαι εἰς αὐτήν;

—Ἦνοιξαν τὴν θύραν διὰ κλειδῶς, τὴν ὁποίαν ἔφερον μαζῆ των.

—Τώρα τὰ πράγματα περιπλέκονται. Κατόπιν:

—Αὕται ἐκ τοῦ παραθύρου παρατήρησαν τὴν Ἀρμενίαν, ἣν συνήτησαν ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ. τῆς κίβνουσι σημείον γὰ πλησίαση, ἀνοίγουσι τὴν θύραν καὶ τὴν εἰσάγουσι. Ἀφοῦ συνδιδελέθησαν ἐπ' ὀλίγον μαζῆ τῆς, διηγούνται διηγούνται, ὅτι κατελήθησαν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἐπισκεπτόμεναι εὐρωπαϊκὴν οἰκίαν ἐν τῷ Πέραν, ἐπειδὴ δὲ κατάσκοποι παρηγοῦσθουσι αὐτὰς διέφυγον ἀπαρτήρηται ἐπανῆλθον οὕτω ἐσπευσμένως εἰς τὸ Σκούταρι, ἐν τῇ παραγῆ των καὶ τῇ βία των, ἐλησμόνησαν νὰ ρίψωσι εἰς τὸ Γαλλικὸν Ταχυδρομεῖον μίαν σπουδαίαν ἐπιστολήν. Ἀφοῦ λοιπὸν εἶχον εἶχον τὴν τύχην νὰ γνωρίσωσι αὐτὴν τὴν παρακαλοῦσι νὰ ἀναλάβῃ νὰ μεταφέρῃ τὴν ἐπιστολήν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, ὑπόσχεσθαι νὰ ἐπαμείψωσι γυναικῶς τοὺς κόπους τῆς.

—Βλέπω ὅτι τὰ πράγματα εἶναι πολὺ περίπλοκα καὶ δυσχερῆ, εἶπεν ὁ Σέρλοκ Χόλμς, ἀρχίζω νὰ δίδω μεγάλην προσοχὴν εἰς τὴν διήγησιν.

— Ἡ Ἀρμενία, εὐτυχῆς διὰ τὴν ἀνέλπιστον αὐτὴν πρότασιν, δέχεται. Ἡ μία ἐκ τῶν δύο γυναικισσῶν κάθεται εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ γράφει.

— Ὠραία! ἡ ἐπιστολὴ δὲν ἦτο ἐτοιμὴ. Ὡστε ἕλη αὐτὴ ἡ ἱστορία ἦτο καθαρὸν ψεύδος ἐπινοηθὲν διὰ νὰ περιπέσῃ εἰς τὴν παγίδα ἡ Ἀρμενία. . . Ἐπειτα: Ἐξακολούθησε. . .

Ἡ Ἀρμενία λαμβάνει τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐνθουσιάζεται καὶ μίαν λίραν «παχίστην» παρακληθεῖσα συνάμα νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἐπαύριον περὶ τῆς ἐπίδοσως τῆς ἐπιστολῆς εἰς τὸ γαλλικὸν ταχυδρομεῖον Ἄσπρη ὅμως ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλατάν, κατέρχεται εἰς Βεσικτάς, διευθύνεται ἀμέσως εἰς τὰ Ἀνάκτορα ἐπιδίδει τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὴν Σουλτάναν, ἐκθέτουσα αὐτῇ συνάμα τὰς λεπτομερείας, ἃς ἤδη μᾶς ἀνέφερον οἱ αστυνομικοί.

Καὶ λέγων ταῦτα ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἐπέδωκεν εἰς τὸν ἀγγλὸν φάκελλον ἀνοιχτόν, ὃν ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ χαρτοφυλακίου τοῦ.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς τῷ ἀπήντησε μειδιῶν εἰρωνικῶς.

— Περὶ τὸν κρατήσατε τὴν ἐπιστολὴν. . . εἶναι φάρσα, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπαίξαν διὰ νὰ μᾶς ἀποπλανήσαν. Τὸ τεμάχιον τοῦτο τοῦ χάρτου δὲν ἔχει καμμίαν σηματοσίαν. . . Τελειώσατε τὴν ἱστορίαν σας.

— Ἄλλοίμονον! ναί! ἔχετε πληρέστατα δίκαιον. Μᾶς ἐνέπαιξαν. Ἐὰν ἤρχοσθε εἰς Κων/πολιν δύο ἡμέρας ἐνωρίτερον, εἶναι προφανές, ὅτι τὰ σημερινὰ ἐγγλήματα δὲν θὰ ἐγίνοντο. . . Τέλος τὰ γινόμενα οὐκ ἀπογίνονται. Ἄμα ἐμάθομεν τὰς λεπτομερείας αὐτὰς, ἀπερραίσασμεν ὅπως τὴν ἐπαύριον δηλαδὴ χθες,

ἡ Ἀρμενία συνοδευομένη καὶ ὑπὸ μιᾶς ἄλλης γυναικὸς μεταδῆ καὶ πάλιν εἰς Τσόμπλιτζαν, ἵνα γνωστοποιήσῃ τὴν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον κατάθεσιν τῆς ἐπιστολῆς, ἐνῶ συγχρόνως ἡ οἰκία ἐκεῖνη θὰ περικυκλωτο ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, ἵνα συλληθῶσι πάντες οἱ ἐν αὐτῇ.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐξερράγη εἰς γέλωτα.

— Διατί γελάτε; ἠρώτησεν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς.

— Διὰ τὴν ἀφέλειαν σας, τὴν ἀπολοικότητα σας. Τώρα ἐνοῶ διατί δὲν κατορθώσατε ἀκόμη νὰ συλλάβητε τὰ άτομα ταῦτα καὶ σᾶς κοροϊδεύουν τόσο μεσ' ἔς τὰ ἴματιά σας. Ὅταν κανεὶς ἔχῃ ἐνώπιόν του τόσον ἀφελεῖς ὡς σεῖς, ἐνοῶ πῶς δύναται νὰ τολμῶσι τὰ πάντα καὶ νὰ τὰ κατορθώσωσιν ἀτιμωρησί.

— Ἀλλὰ τέλος, Κύριε, τί ἤδυνάμεθα νὰ κάμωμεν; Δὲν ἔπρεπε νὰ περικυκλώσωμεν τὴν οἰκίαν χωρὶς νὰ διαγείρωμεν ὑπονοίας;

— Σᾶς παρακαλῶ, ἄς μὴ καταναλίσκωμεν πολὺτιμον χρόνον συζητούντες. . . ἐχάσαμεν ἤδη ἀρκετὸν καιρὸν. . . Σταθῆτε μετ' ἄλλοι δύο λέξεις θὰ τελειώσω ἐγὼ ὁ ἴδιος τὴν διήγησίν σας.

— Αἱ δύο γυναῖκες εἰσέρχονται εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν προτραφαίαν εἶχον εἰσέλθει αἱ δύο γυναικισσῶν, ἐνῶ οἱ αστυνομικοὶ καὶ οἱ χαριῆδες περικυκλῶν αὐτὴν. Ἐπειτα βλέποντες, ὅτι ἡ Ἀρμενία καὶ ἡ σύντροφός της ἐβράδυνον νὰ ἐξέλθωσι, ἐκρούσαν τὴν θύραν. Κανεὶς δὲν ἀνοίγει. Βιάζουσι τὴν θύραν καὶ εὐρίσκονται πρὸ τῶν πτωμάτων τῶν δύο Ἀρμενίδων.

Περαιτέρας οὕτω τὴν διήγησιν ὁ ἀγγλὸς ἀστυνομικὸς παρετήρησεν ἀκολούθως τὸν Ἰζζέτ πασᾶν μετ' ἑ-

φορὸς θριαμβευτικόν, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινε: Βλέπετε, ὅτι μοῦ εἶναι εὐκολόν νὰ μαντεύω τὰ πάντα.

Ἄλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν ὁ Ἴτζετ πασᾶς ἀπήγγησε μὲ μεϊδιάμα ἐμπαικτικόν.

— Ἀγαπητέ μου κύριε, λυποῦμαι πολὺ πρὸς εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ σοῦ εἶπω ὅτι ἀπατάσθε. Εἶναι πρᾶγμα ἀληθές ὅτι βλέποντες τὰς δύο γυναίκας νὰ μὴ δίδουν σημεῖα ζωῆς, οἱ περὶ τὴν οἰκίαν χαριέδεις ἐπλησίασαν βιάζουσι τὴν θύραν καὶ εἰσδύουσι. . . ἄλλὰ δὲν εὐρίσκουσι κανένα πτώμα. . . . Ἐξακριβοῦσι μόνον ὅτι ἡ οἰκία ἦτο κενή. . . Κανείς. . . Μόνον ἐπὶ τῆς τραπέζης εἶχαν ἀφεθῆ ἓν χαρτίον. . . Ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια.

Ἐν τῷ γραμματεῖ τοῦ Σουλτάνου παρατώσας τὰς λέξεις ταύτας ἔσυρεν ἐκ τοῦ ἀπὸ δέρμα αἰγῆς χαρτοφυλάκιόν του ἐν ἐπιστόλιον, τὸ ὁποῖον ἔπεινεν εἰς τὸν Σέρλοκ Χόλμς.

— Εἶναι γραμμένον τουρκιστί, πῶς θέλετε νὰ τὸ ἐννοήσω; εἶπε.

— Ἔχετε δίκαιον. Δώσατέ μου νὰ τὸ μεταφράσω. Ἰδοὺ: «Αἱ ὑπὸ τοῦ Ἄπτοῦλ Χαμητ ἀποσταλεῖσαι δύο γυναίκες ἔλαθον τὴν ντιμωρίαν, ἧς ἤξιζον. . . Λάβετε ὑπομονὴν ἕως αὔριον διὰ νὰ λάβητε περισσοτέρας λεπτομερείας. . . ».

Ἐν τῷ ἀτυνομικῷ ἀνυπομονῶν νὰ μάθῃ τὴν συνέχειαν τοῦ μυστηρίου τούτου ἠρώτησε:

— Ἐπειτα;

— Οἱ ἄνθρωποι μας ἀναστατώνουσι τὴν οἰκίαν ἀπὸ ἐπάνω ἕως κάτω χωρὶς νὰ ἀνακλύθωσιν οὔτε τὴν ἐλα-

χίστην ἐνδειξιν. Μετὰ ματαίας προσπάθειας, κατέλιπον ἀπογοητευμένοι τὴν οἰκίαν.

Ἄλλὰ σήμερον τὴν πρωΐαν εἰς γέρον ἀμαξηλάτης τοῦ Βεσικτὰς σταθμοῦν πρὸ τοῦ ταχυδρομείου τῆς συνοικίας ταύτης καὶ τῆ βοήθειά τῶν περισταζέοντων ἀποσύρει ἐκ τῆς ἀμαξῆς του δύο κιβώτια, τὰ ὅποια παραδίδων ἐπιδίδει ευγρόνως καὶ ἐπιστολὴν μὲ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀτυνομίου Ἄπτοῦλ Χαλήμ ἐφέντη.

Ἐπειδὴ ὁ ἀτυνόμος ἦτο ἀπὸν ἀνέμενον τὴν ἐπὶ τὸν ἄνδρα του. Μετὰ δύο ὥρας ἔρχεται λαμβάνει τὴν ἐπιστολὴν τὴν ἀνοίγει καὶ ἀναγινώσκει τὰ ἑξῆς:

«Παρακαλεῖσθε νὰ μεταφέρητε τὰ δύο αὐτὰ κιβώτια εἰς τὸ Γ' ὁδὸν: τὸ περιεχόμενον ἀντίκει εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητι».

Ἐν τῷ Ἄπτοῦλ Χαλήμ μὴ τολμῶν νὰ κάμῃ τὴν μεταφορὰν αὐτὴν, ἔρχεται ἀμέσως εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ μᾶς εἰδοποιεῖ. Ἀνακοινούμεν τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν Σουλτάνον καὶ διατάσσει νὰ ἀνοιγῶσι τὰ δύο κιβώτια, ἵνα γνωσθῆ τί περιέχουσι. Ἀφαιροῦσι τὸ σκέπασμα. . . .

— Καὶ εὐρίσκουσι τὰ πτώματα τῶν γυναικῶν, αἵτινες εἶχον ἐξαφανισθῆ τὴν προτεραίαν; ἐρωτᾷ ὁ Σέρλοκ Χόλμς.

Δὲν χραϊζέεται τις νὰ εἶναι προφήτης διὰ νὰ τὸ μαντεύσῃ.

— Πρᾶγματι: ἐξάγουσι τὰ δύο πτώματα καὶ παρατηροῦσιν εἰς τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν τὰ γράμματα «M. A.» καὶ τὸν ἀριθμὸν «6» εἰς δὲ τὸ ἕτερον τὰ αὐτὰ γράμματα μὲ τὸν ἀριθμὸν «7».

Ἐν τῷ Σέρλοκ Χόλμς μὲ ἐν παράδοξον μεϊδιάμα:

—Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι κρατοῦν εἰς τακτικὸν βιβλίον τοὺς λογαριασμοὺς των.

—Τὸ γεγονός ἐρωτωτοποιήθη ἀμέσως εἰς τὴν Α. Μ. καὶ ἐτάραξε μεγάλως αὐτὴν καὶ ἀνεστάτωσε τὰ ἀνάκτορα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀπὸ τινων ἡμερῶν ἐπεκράτει γρηγορὴ τις ἡρεμία. Με ἀπέστειλε λοιπὸν ἡ Α. Μ. εἰς σᾶς διὰ νὰ μάθῃ τί συμπέρασμα ἐξάγετε ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἐπὶ τῇ σπεριστερᾷ εὐρεθέντος ἐπιστολίου καὶ νὰ σᾶς ἐρωτήσω ἐὰν ἐλπίζετε, ὅτι θὰ ἀνακαλύψετε τοὺς δράστας τῶν συνεχῶν αὐτῶν φόνων. Δυσθε ἀπὸ τοῦδε νὰ δώσωτε τὴν ἀπάντησιν;

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς δὲν ἀπήντησε.

Ἦναψεν ἐν σιγαρέττον καὶ σκεπτικὸς ἔλαμα βήματα ἅτινα ἐν τῷ δωματίῳ.

Ὁ Ἰζέτ πασᾶς κοπιᾶσας ἐκ τῆς μακρᾶς διηγήσεως τοῦ ἐξηπλώθη ἐπὶ μιᾶς ἑδρας καὶ ἀνέμενε.

Τέλος μετὰ τινος συζητᾶς βαθείας σκέψεως ὁ ἀγγλος ἐπληρώσατο τὸν θαλαμηπόλον καὶ διὰ τόνου ἀποκασιστικοῦ καὶ ἐπισήμου ἀπήντησε·

—Τὰ μέλη τοῦ μυστηριώδους τούτου κομιτάτου, ὅπερ ἐργάζεται ἐν τῇ σκιᾷ δὲν ἔχουσι οὔτε πείραν οὔτε κρίσιν. Τὸ κυριώτατον ἐλάττωμά των εἶναι μία ἀρελὴς ἐπιδεικτικότης. Μυστικὸν κομιτάτον, τὸ ὁποῖον γράφει τόσα, τὸ ὁποῖον σημεῖώνει δι' ἀριθμῶν τὰ θύματα του, ἀποδεικνύει ἀπολύτως ὅτι εἶνα ἰκροῦσον καὶ φαίνεται ἐπιθυμοῦν νὰ διευκολύνῃ τὴν σύλληψιν πᾶν μελῶν του. Ἄφου εἶναι ἔτσι πρέπει νὰ τὸ ἰκανοποιήσωμεν. . . . Δυσθε νὰ εἴπητε εἰς τὴν Α. Μ., ὅτι ἀναλαμβάνω ἐντὸς ἑκτῶν ἡμερῶν νὰ ἀνακαλύψω τοὺς δράστας τῶν ἐγγλημάτων τούτων. Ἐὰν δὲν τηρήσω

τὴν ὑπόσχεσίν μου, ὅχι μόνον θὰ παραιτηθῶ τῆς ἀμοιβῆς τῆς ὀριζομένης ἐν τῷ συμβολαίῳ, ἀλλὰ θὰ σᾶς ἀποδώσω τὸ ποσόν, ὅπερ μοῦ προκατεβλήθη διὰ τὰ πρῶτα ἔξοδα.

—Θὰ ἀνακαλύψετε τοὺς ἐνόχους ἐντὸς ἑκτῶ ἡμερῶν; ἐκρούασεν ὁ Ἰζέτ πασᾶς κατάπληκτος.

—Μάλιστα, τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἑκτῶ ἡμερῶν ἐπαλέσθη ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἡρεμώτατα καὶ μετὰ ταισούτης βεβαιότητος, ὥστε ὁ σουλτανικὸς θαλαμηπόλος, ἔλαβε τὴν χεῖρά του μετὰ θαυμασμῶ εὐκρινούς καὶ τοῦ εἶπε·

—Ἐν ὀνόματι τῆς Α. Μ., σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐγγλωσίαν σας αὐτὴν τὴν τόσῳ σαφῇ καὶ τόσῳ σοβαρᾷ διὰ τὴν ἐπίσημον ὑποχρέωσιν, ἣν ἀναλαμβάνετε ἐν πλήρει συναίσθησει τῶν δυσχερειῶν.

—Σᾶς ἐπαναλαμβάνω καὶ σᾶς βεβαιῶ, ὅτι θὰ τηρήσω τὸν λόγον μου.

—Πηγαίνω διὰ νὰ μεταβιβάσω εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα τοὺς λόγους σας.

—Πήγαίνετε καὶ εἰπῆτε νὰ ὑπομείνῃ μόνον ἑκτῶ ἡμέρας ἀκόμη. Πρὸ πάντων σᾶς παρακαλῶ οὔτε λέξιν περὶ τῆς συναμιλίας μας νὰ μὴ διαδοθῇ εἰς τὰ Ἀνάκτορα.

—Τὸ μυστικὸν κομιτάτον, ὅπερ καταδιώκομεν ἔρῃ ἐδῶ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ αὐλῇ. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον ἐξαγόμενον τῆς ἐξετάσεώς μου.

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι τοῦ Ἀγγλου ἔκτανον τὸν Ἰζέτ πασᾶν νὰ φρικιάσῃ καὶ νὰ ὠχριάσῃ ἐλαφρῶς.

Ἄλλ' ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐξηκολούθησε χωρὶς νὰ εἰδῇ προσοχῆν.

— Ἄρῳ μεταβιάζεται εἰς τὴν Α. Μ. τοὺς λόγους μου, σὰς παρακαλῶ νὰ ἐπανέλθῃτε νὰ μὲ ἴδῃτε.

Ὁ Ἴζζὲτ πασᾶς ἀπεσύρθη καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὑποσχρῆν του ἐπανῆλθε μὲ τὸ πρόσωπον λήκρον.

— Μετεβίβασα εἰς τὴν Α. Μ. τοὺς λόγους σας καὶ πῶς ἀριστήθη μεγάλως. Διέταξεν ὅπως σὰς παραγγεῖθῃσι πᾶσαι αἱ δυνατόαι εὐκολαῖαι καὶ νὰ μὴ λείψῃ τίποτε διὰ τὴν ἡσυχίαν σας καὶ τὴν ἀνεσίαν σας. Δύνασθε λοιπὸν νὰ μὲ εἰπῆτε τίνας ἔχετε ἀνάγκη.

— Οὐδενός. Ἦθελον νὰ σὰς ἐπανίδω διὰ νὰ σὰς εἶπω ὅτι ἐνὸς τετάρτου καταλείπω τὰ ἀνάκτορα.

— Ἀναχωρεῖτε ἐκρούργασεν ὁ Ἴζζὲτ πασᾶς:

— Ναί· καὶ ἡ ἀναχώρησίς μου δέον νὰ γνωσθῇ καὶ ἐντός καὶ ἐκτός τῶν Ἀνακτόρων. Ἴδου λοιπὸν τί πρέπει νὰ ἐμπιστευθῆτε δῆθεν μετὰ μυστικότητος εἰς ὅλους ἰδῶ, ἵνα ἡ φήμη διαδοθῇ ἀσφαλτέστερον.

Ἐλθὼν ἐδῶ ἐγενόμην δεκτός ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου, ὅστις μὲ ἐζήτησε νὰ ἀνακαλύθω τοὺς δράστας τῶν μυστηριωδῶν ἐγκλημάτων. Πληροφόρηθίς με περὶ τῶν ἄχρι τοῦδε ἀνακρίσεων καὶ ἐρευνῶν, ἠνύησα ὅτι πρόκειται ἔχει περὶ κοινῶν βολοφόνων, ἀλλὰ περὶ μυστικοῦ πολιτικοῦ κομιτάτου. Ὅποτε δὲν ἠθέλησα νὰ ἀναμιθῶ εἰς πολιτικὰ ζητήματα ἐσωτερικῆς φύσεως. Παρὰ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ Σουλτάνου καὶ τὴν λαμπρότητα τῶν περὶ ἀμοιβῆς ὑποσχέσεων, ἐπέμενα ἀρνούμενος καὶ ἐξέφερα μάλιστα καὶ σφοδρούς τινας λόγους, οἱ ὅποιοι ἐξώργισαν σφόδρα τὴν Α. Μ. καὶ διέταξεν αὐτὴ νὰ μὲ ἀποδιώξουν ἀπὸ ἐμπρός της μὲ τὴν διαταγὴν νὰ ἐγκαταλείψω τὴν Κων(σταντινούπολιν) ἐντὸ ἡμέρας. Ἀμέσως μὲ ἐπέβιβασαν ἀμάξης καὶ εἶσα εἰς τὸ πρῶ-

τον διὰ τὴν Εὐρώπην ἀναχωροῦν ἀτμόπλοιον. Αὐτὸ τὸ παροῦσθι θὰ ψιθυρίζετε εἰς τὰ ὦτα ἀπάντων μὲ τὴν αὐστηρὰν σύστασιν νὰ μὴ τὸ ἀνακοινώσῃτε εἰς κανένα.

— Ἐνωσὲ τὸν σκοπὸν σας. Θέλετε νὰ ἐνεργήσῃτε μυστικῶς διὰ νὰ ἐπιτύχῃτε ἀσφαλῶς.

— Πράγματι.

— Ἐάν κατὰ τύχην ἔχετε ἀνάγκη βοηθεῖ:

— Τότε, μέναιτε ἡσυχῶς, θὰ σὰς εἰδοποιήσω. Λοιπὸν. Χαίρετε. . . . Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπανιδωθῶμεν πρὸ τῆς παρελεύσεως ἡμερῶν.

Ἐν τέταρτον τῆς ὥρας μετὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην ὁ Σέρλοκ Χόλμς φέρον τὴν βαλίτζαν του ἀνὰ γείρας κατέλιπε τὸ Γελδίτζ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἴζζὲτ πασᾶ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΟΥΡΚΙΣΣΑ ΗΡΩΪΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ο ἀπεσταλμένος τοῦ κομιτάτου

Οἱ ἀναγνώσται μας θέοι νὰ ἐνθυμηθῶσι, ὅτι τὰ γεγονότα, ἅτινα ἐξεθέσαμεν ἐγένοντο τὴν Πέμπτην 7 Οκτωβρίου 1904. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὸ ταχυδρομικὸν «Οὐρανός» ἀτμόπλοιον τῆς εταιρίας Λούδ κατέπλευσεν εἰς Κων)πολιν.

Προήρχετο ἐκ Τεργέστης μετὰ προσέγγισιν εἰς τοὺς λιμένας Ἑλλάδος, Σμύρνης καὶ Δαρδανέλλια.

Ἄμα ὡς τὸ ἀτμόπλοιον ἠγκυροβόλησε περιεκυκλώθη ὑπὸ ἑκατοντάδας λέμβων, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὐρίσκειτο ἡ τῆς ἀστυνομίας, φέρουσα τὴν διακριτικὴν σημαίαν καὶ πολλὰ ἄλλα λέμβοι φέρουσαι κατασκευούς. Καίτοι ἀπὸ τινος χρόνου εἶχε διπλασιασθῆ ἡ ἀυστηρότης τῆς ἐπιβλέψεως τῶν ξένων πλοίων οὐδὲν ὑπόπτον πρόσωπον εἶχεν εἰσεῖτι παρατηρηθῆ.

Τὸ κατάστρωμα τοῦ ἀτμόπλοιου ἦτο πεπληρωμένον

ιδίως ἐκ τούρκων στρατιωτῶν ἀπολυθέντων καὶ ἐξ Ἑλλήνων τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐπιβάτας τῆς δευτέρας καὶ πρώτης θέσεως, ὀλιγαριθμούς ἄλλως τε, οὗτοι ἀπετελοῦντο ἐκ τινων ἀγγλων, δύο ἰταλῶν ἱερέων, ἐνὸς διερχομένου τῆς αὐστριακῆς πρεσβείας, ἐνὸς ἑλληνος ἐμπόρου καὶ πολλοὺς γερμανοὺς περιηγητὰς, συγκεντρωμένους πάντας ἐπὶ τῆς γαφύρας καὶ θεωμένους τὸν ὕψυρον, ὃν ἔκαμνον τὰ ἀναριθμητὰ κλίβια.

Περατωθεῖσάν τῶν ὑγειονομικῶν διατυπώσεων καὶ ἐπιτραπέισης τῆς ἐλευθεροκωνωνίας πάντες οἱ ἐπιβάται ὠδηγήθησαν διὰ λέμβων εἰς τὴν προκουμίαν Γαλατᾶ καὶ μετέφερον τὰς ἀποσκευὰς των εἰς τὸ κτίριον τῆς ἀπολυμάνσεως, τὸ ὁποῖον εἶχε βαπτισθῆ μετὰ τὸ πομπῶδες ὄνομα «αἰθουσα».

Οἱ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας θέσεως ἐπιβάται, ξένοι, ὡς προείπομεν, φέροντες τακτικὰ διαβατήρια ἀπέβησαν ἐλεύθεροι μετὰ σύντομον ἐξέλεγεσιν τῶν ἀποσκευῶν των. Οἱ δύο Ἴταλοι ἱερεῖς υπέστησαν μόνον πολὺ λεπτομερεστέραν ἐξέτασιν.

Ἐν Βιέννῃ καὶ Βενετίᾳ εὐρίσκονται δύο ἰδρύματα ἀρμενικὰ. Οὕτω πᾶς ἱερεὺς φέρον ἀυστριακὸν ἢ ἰταλικὸν διαβατήριον, ἅμα φθάνων εἰς Κων)πολιν ὑπεβάλλετο εἰς λεπτομερῆ ἐξέτασιν, ἵνα διαπιστωθῆ ἐὰν ἦτο πράγματι ξένος ἢ ἀρμένιος μέλος τῶν δύο τούτων μοναστηρίων.

Διὰ τοῦτο οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ ὑπάλληλοι ἤρξαντο διαπιστοῦντες πρῶτον τὴν ταυτότητα τῶν λοιπῶν ἐπιβατῶν πρὶν ἢ προβῶσιν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν διαβατηρίων τῶν δύο ἱερέων.

Ὁ εἰς τούτων ἦτο γέρον ἐξηκοντούτης ὀνόματι Γρηγόριος Καπούτσας διαμείνας ἐπὶ μακρὸν παρὰ τῷ ἀποστολικῷ Νουνταίῳ Κων)πόλεως καὶ γνωρίζων καλῶς τὴν τουρκικὴν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ νούντασιος εἶχεν ἀποστείλῃ ἓνα καβάσην καὶ ἓνα ἱερέα διὰ νὰ τὸν παραλάβῃ ἢ ἐξέτασῃ του δὲν διήρκεσεν ἐπὶ μακρὸν.

Ὁ Γεώργιος Καπούτση ἔδωκε λοιπὸν τὰς ἀποσκευὰς του εἰς τὸν ἀγθορῆν καὶ ἐξῆλθε τῆς «αἰθούσας».

Εἶτα ἦλθεν ἡ σειρά τοῦ ἑτέρου ἱερέως. Ὁ ὑπάλληλος, ὅστις εἶχε παρατηρήσῃ τὴν ἀδιαφορίαν, ἦν ὁ τε καβάσης καὶ ὁ ἕτερος ἱερεὺς ἐπεδείκνυσεν πρὸς τοῦτον ἡρώτης.

—Εἰσθε μετὰ τοῦ γέροντος ἱερέως;

—Ὅχι. Ἐγνωρίσθημεν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου. Ἡ μόνη σχέση, ἣτις μᾶς συνδέει εἶναι ἡ τυχαία αὕτη συνάντησις.

Ὁ ἱερεὺς ἀπήντησε γαλλιστὶ δι' ἐνὸς διερμηγέως. Ἦτο ἄραϊος ἀνὴρ τριακοντούτης περίπου μὲ ἰσχυροὺς ζωντροὺς μὲ ὄφρυς πυκνάς καὶ μὲ πρόσωπον κωφρὸν, εἰς τὸ ὅποιον μεγαλοπρεπῆς γένειον ἔδειξε σεβάσμιον ὕψος. Ὁ ὑπάλληλος ἐξακολουθῶν νὰ τὸν παρατηρῇ φιλοπόμπως, ἐπανελάβε.

—Ἐχετε διαβατήριον;

—Ἰβού το. Εἶνε ἐπιθεωρημένον καὶ ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ προξενείου Τεργέστης.

Ὁ ὑπάλληλος ἐξήτασε τὸ διαβατήριον, συντεταγμένον ἰταλιστὶ καὶ μὴ ἐννοήσας τίποτε ἐξηκολούθησε τὴν ἐξέτασιν του.

—Πῶς λέγεσθε;

—Ἀντώνιος Ρίτσι.

—Διωρίσθητε ἐφημέριος ἐν Κωνσταντινουπόλει;

—Ὅχι. ἔρχομαι ἀπλῶς χάριν ἐνδρομῆς. Ἐπάγω εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

—Ἐν τιαυτῇ περιπτώσει δὲν εἶχατε ἀνάγκη νὰ διέλθητε ἐκ Κων)πόλεως;

—Θὰ μείνω ἐδῶ ὀλίγους μῆνας καὶ θὰ ἀναχωρήσω τὸν Φεβρουάριον διὰ νὰ διέλθω τὰς ἑορτὰς τοῦ Γλασχα ἐν Ἱερουσαλῆμ.

—Γνωρίζετε κανένα ἐδῶ;

—Κανένα.

—Τότε ποῦ θὰ πάτε;

—Θὰ μείνω εἰς ἓνα ξενοδοχεῖον τοῦ Πέραν.

—Ποῖον;

—Δὲν γνωρίζω ἀκόμη.

Ὁ ὑπάλληλος ἐξήτασε καὶ πάλιν τὸ διαβατήριον, ζητῶν νὰ εὔρη ἀφορμὴν παρατηρήσεως.

—Πότε ἐπιθεωρήσατε τὸ διαβατήριόν σας εἰς τὸ προξενεῖον; εἶπε.

—Ὅταν ἐφευγον ἐκ Τεργέστης.

—Ἄλλ' ἡ ἐπιθεώρησις ἐγένετο ὡς δεῖκνυται ἢ ἐπὶ αὐτοῦ ἡμερομηνία πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν. Ἐνῶ τὸ ἀτμόπλοιον μόλις πρὸ πέντε ἢ ἕξ ἡμερῶν μόνον ἀνεχώρησεν ἐκ Τεργέστης.

Ὁ ἱερεὺς ἔκαμε κίνημα ἀνυπομονησίας.

Ἐν τούτοις ἀπεκρίθη ἀμέσως.

—Εἶναι ἀληθές; κατέλειπον τὴν Τεργέστην πρὸ δέκα ἡμερῶν.

—Ὡστε δὲν ἐπεδιδάσθητε ἐκεῖ τοῦ ἀτμοπλοίου;

—Ὅχι. Ἐν Σμύρνῃ ἐπέβην τοῦ «Οὐρανίου».

—Μετέβητε κατ' εὐθείαν εἰς Σμύρνῃ;

Ὁ ἱερεὺς ἐδίστασε πρὸς στιγμὴν. Κατόπιν ἀπεκρίθη διὰ τόνου ὀλίγον ὀργίλου.

— Πρὸς τί ὄλαι αὐταὶ αἱ ἐρωτήσεις; Τὸ διαβατήριόν μου εἶναι ἐν τάξει. Εἶμαι ξένος καὶ δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ μὲ ὑπεβάλλητε εἰς τοιαύτην ἀνάκρισιν. Ἐὰν δὲν ἔχω κανόνικον διαβατήριον εἰπήτε το. . .

— Ἐκτελούμεν ἀπλῶς τὸ καθήκον μας, εἶπεν ὁ ὑπάλληλος μετ' ἡρεμίας. Ἠλθατε κατ' εὐθείαν ἐκ Τεργέστης εἰς Σμύρνην καὶ ἐκ Σμύρνης εἰς Κωνσταντινούπολιν; Ἡ ἐρώτησίς μου δὲν εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ σὰς ἐξοργίσῃ. . . ἐκάστη χώρα ἔχει τοὺς νόμους τῆς, τοὺς ὁποίους οἱ ξένοι πρέπει νὰ σέβωνται.

— Πολὺ καλὰ. Ἴδού λοιπὸν ἡ ἀλήθεια. Μετέβην ἐκ Τεργέστης εἰς Θεσσαλονίκην, ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς Σμύρνην καὶ ἐκ Σμύρνης ἦλθον ἐδῶ. . .

— Εἰς Θεσσαλονίκην; εἶπεν ὁ ὑπάλληλος μὲ ὕψος ἐστὶ μᾶλλον φιλόσοπον.

— Ναί ἔμεινα ἐκεῖ μίαν ἡμέραν.

— Τί ἐργασίαν εἶχατε;

— Ἡθέλον νὰ ἴδω ἀρχιούτητάς τινας.

— Ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας;

— Ἀκριβῶς. Μία ἡμέρα ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τις ταμὴν τινά, τὸ ὀριζμεντικὸν τόπον τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν λευκὴν πύλην τῶν Βενετῶν.

Ὁ ἱερεὺς ἐνόμισεν, ὅτι ἡ ἀπαριθμησις ἀρχαίων τιμῶν μνημείων ἦτο ἀρκετὴ διὰ νὰ διαλύσῃ τὰς περὶ αὐτοῦ ὑποψίας.

— Ὅστε δὲν δύνασθε νὰ υποδείξητέ τινα εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅστις νὰ σὰς γνωρίζῃ;

— Ὅχι εἶναι ἡ πρώτη φορά, ποῦ ἔρχομαι ἐδῶ. Κατὰ συνέπειαν εἶμαι τελειῶς ξένος καὶ ἄγνωστος.

Ὅσον περισσότερον ὁ ὑπάλληλος παρέτεινε τὴν ἐξέτασιν τοῦ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον βεβαιούντο αἱ ὑποψίαι του. Ἐξηκολούθει κρατῶν ἀνά χεῖρας τὸ διαβατήριον καὶ μὴ γνωρίζον τί νὰ πράξῃ. . .

Ὁ ἱερεὺς ἀντελήφθη τοὺς δισταγμοὺς αὐτοῦ τοῦ ὑπάλληλου καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἐκπαιθῇ ἤρξαστο λοιπὸν κραυγάζων·

— «Εἶναι σκανδαλῶδες! τέλος πάντων! Ἴδού ἐτι μὲ κρατεῖτε μίαν ὥραν ἐδῶ, χωρὶς λόγον. . . . Εἶμαι ἰταλὸς. . . . Ἐὰν ἀμφιβάλλητε ὀδηγήσατέ με κατ' εὐθείαν εἰς τὴν πρεσβείαν μου. . . . Ἐκεῖ θὰ ἐξηγηθῶμεν. . . . Πρέπει νὰ ἔξυρῆτε ὅτι θὰ παραπονεθῶ εἰς τὴν κυβέρνησίν μου διὰ τὸν ὑχρακτικώτατον αὐτὸν τρόπον σας. . . . Ἐμπρὸς γρήγορα εἰς τὴν πρεσβείαν. . . .

Ὁ ὑπάλληλος παραχθείς ὑπὸ τῆς ζωῆρας αὐτῆς ἀποστροφῆς παρέδωκεν εἰς τὸν ἱερέα τὸ διαβατήριόν του λέγων·

— Μὴ θυμώνετε, σὰς παρακαλῶ. Ἐγχομεν λάθει διαταγὴν νὰ ἐπιβλέπωμεν αὐστηρῶς τοὺς ἐξ Αὐστρίας καὶ Ἰταλίας ἐρχομένους ἄγνωστους ἱερεῖς. Πράγματι ἐρχονται πολλῶκις κακοποιοὶ μετρημισομένοι εἰς ἱερεῖς. . . . Τώρα ὅμως πράγματι ἀντελήφθη, ὅτι σεῖς δὲν εἰσθε τοιοῦτος. . . .

Κατόπιν ἀπευθυνόμενος εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν.

— Ἀφήσατε τὸν κύριον νὰ ἐξέλθῃ.

Ὁ Ἀντώνιος Ρίτσι ἀπήντησε μόνον δι' ἑνὸς ἔχρου «πολὺ καλὰ» καὶ διηρυθύνθη πρὸς τὴν εἴσοδον.

Ἐξω ἢ ὁδὸς ἦτο ἔρημος· πάντες οἱ λοιποὶ ταξιδιώται· εἶχον ἀναχωρήσει.

Ὁ ἱερεὺς ἐκάλεσεν ἐν ἄμαξῃ ἐπέθη αὐτοῦ, θέσας πρὸ αὐτοῦ τὴν βαλίτσαν του.

— Πέραν, ἐκραύγασεν εἰς τὸν ἀμαξηλάτην.

Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ὁ ἐξετάσας τὸ διαβατήριόν του ἤδυνάτο, ἐάν ἦτο διορατικώτερος ἤδυνάτο νὰ τῷ εἴπῃ·

— Ἰσχυρίζεσθε, ὅτι ἔρχεσθε ἐξ Ἰταλίας νὰ διέλθητε μὴνὰς τινὰς ἐδῶ καὶ κατόπιν νὰ μεταβῆτε εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται, ὅτι ἔχετε πολὺ μικρὰν βαλίτσαν διὰ τόσον μεγάλον ταξίδιον.

Ἡ παρατήρησις αὕτη θὰ ἦτο ὀρθωτάτη καὶ ὁ ἱερεὺς θὰ ἐδυσκολευέτο βεβαίως νὰ εὕρῃ δικαιολογητικὴν ἀπάντησιν.

Ἄλλ' ἄς ἀντιπαρέλθωμεν τὴν παρατήρησιν ταύτην καὶ ἄς ἀκολουθήσωμεν τὸν ἱερέα.

Ἡ ἀμαξά ἀνῆλθεν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Τὸπ-χανέ καὶ διεκυβήθη πρὸς τὸ Γενῆ-Τσαρσῆ.

Ὅταν ἡ ἀμαξά ἐπλησίαζε πρὸς τὸ Γαλατὰ Σεράιον, ὁ ἀμαξηλάτης ἐστράφη καὶ ἠρώτησε·

— Ποῦ θέλετε νὰ σὰς ὀδηγήσω;

Τότε ὁ ἱερεὺς Ἀντώνιος Ρίτσι, ὅστις ἐν τῇ αἰθαύρῃ τοῦ τελωνείου Γαλατᾶ δὲν ἐγνώριζεν οὔτε μίαν λέξιν τούρκικην, ὡς ἐάν εἶχε μάθει τὴν γλῶσσαν ταύτην καθ' ὅσον διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀπήνησεν ἡρώτως·

— Εἰς τὴν ὕπισθεν τῆς Ἀγγλικῆς Προσέβιας ὁδόν.

Ἀμα ἡ ἀμαξά ἐφθασεν ἐκεῖ κατήλθεν ταύτης ὁ ταξιδιώτης, ἐπλήρωσε γενναίως τὸν ἀμαξηλάτην καὶ

καυθάνων τὴν βαλίτσαν του ἀνά χειρὰς ἀπεμαχημένη.

— Ὁ ἀμαξηλάτης εὐχαριστημένος ἐκ τῆς γενναίας ἀμοιβῆς, πῶ εἶπε·

— Διτί κατεβήκατε; . . . Εἰμπορῶ νὰ σὰς ὀδηγήσω ἕως εἰς τὴν πόρτα σας.

— Ὅχι, ὅχι θὰ πάω περὶ. Δὲν ἔμπορεῖ νὰ περάτῃ ἀπὸ ἐκεῖ ἀμαξά. . .

Καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ὁ ἀμαξηλάτης ἐμαστίγωσε τοὺς ἵππους του καὶ ἐξηφανίσθη.

Ὁ πᾶτερ Ἀντώνιος ἀφοῦ ἔκαμε πεντηκοντάδα θυμάτων, ἐσταμάτησε ἐνώπιον μεγάλης νεοῦμητου λιθινῆς οἰκίας, εἰς τὴν θύραν τῆς ὁποίας ἐκρέματο μίαν ἐπιγραφὴν φέρουσα ἐπὶ λευκοῦ χαρτοῦ τὴν φράσιν «Δωμάτια δι' ἑνοίκιον».

Ἄμα ἐσήμανε, γυνὴ τεσσαρακοντούτης ἤλθε καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν.

— Καλημέρα, κυρὰ Ρόζα. Πῶς ἔχετε, εἶπε γαλλιστὶ πρὸς αὐτήν.

Ἡ γυνὴ τὸν παρατήρησεν ἐκπληκτος καὶ ἀπήνησε.

— Συγγνώμην κύριε, ποῖον ζητεῖτε;

Ὁ ἱερεὺς ἐξεφράγη εἰς γέλωτας.

— Πῶς, κυρία Ρόζα, τόσον γρήγορα λησμονεῖτε τοὺς ἑνοικιαστὰς σας.

— Ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶχον ἑνοικιαστὴν κανένα παπᾶν.

Ὁ πᾶτερ Ἀντώνιος μὴ ἐπιθυμῶν νὰ παρατεῖν τὴν συνδιάλεξιν ταύτην πρὸ τῆς θύρας, ἐπανέλαθεν.

— Βλέπω ὅτι τὰ γένεια μου καὶ τὰ ἐνδύματά μου μὲ κατέστησαν ἐντελῶς ἀγνώριστον. Εἶμαι ὁ Ἰμπραχίμ, ποῦ ἔμεινα ἐδῶ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Ἡ γυνὴ ἀφῆκεν ἐπιρώνημα χαρᾶς.

— Α! Καλέ, τί ρούχα εἶνε αὐτά! Ἐβίνατε λοιπόν παπᾶς τώρα!

Κατόπιον ἐξακολουθοῦσα νὰ γελά παρεμέρισεν. Ἐνα ἄριστον ἐλευθέρων τὴν εἰσοδὸν εἰς τὸν ἐπισκέπτῃν της.

— Ναί. Διὰ νὰ ἐπιστρέψω εἰς Κ) πόλιν ἔγινα παπᾶς. Ἐν ἀνάγκη θὰ ἐγινόμεν καὶ δικέλος.

— Τὰ ἐνδύματα αὐτά καὶ τὸ γένειον σὲ παρήλλαξαν ἐντελῶς. Ἐὰν δὲν ἔλεγες τὸ ὄνομά σου δὲν θὰ σὲ ἐγνωρίζον ποτέ. . . .

— Τόσον τὸ καλλίτερον, αὐτὸ ἀκριβῶς ἤθελον καὶ ἐγώ. Ἐὰ δυσχεροῦσθαι ἂν μ' ἐγνωρίζεις μόλις ἤνοιξες τὴν θύραν. Τώρα πού γνωρίζεις ποῖος εἶμαι, δεῖθέ μου σε παρακαλῶ ἕνα δωμάτιον διὰ νὰ καθαρισθῶ. Καὶ ἐτοιμασέ μου καὶ διὰ νὰ φάγω. Διότι ἀπόψῃ δὲν σκοπεύω νὰ ἐξέλθω. Θὰ δειπνήσωμεν μαζῇ.

— Ἐλα λοιπόν. Θὰ σοῦ δώσω τὸ παλαιὸν σου δωμάτιον. Εἶναι τώρα κενόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐρευνῶν

Ἄς ἀρήσωμεν τὸν πάτερ Ἀντόνιον ἢ μάλλον τὸν Τεραχίμ, νὰ ἀναπαυθῇ καὶ ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ ἕτερα πρόσωπα τῆς ἱστορίας μας.

Ἡ αἰφνιδία ἀναχώρησις τοῦ Σέρλοκ Χόλμς προῦξεν ἑνὴς μεγάλης κατάπληξιν εἰς τοὺς ἐν τῷ Γιλδίξ.

Ἡ εἰδήσις διεδόθη ἀμέσως καὶ ἕκαστος ἐσκόλιαζεν αὐτὴν διαφοροτρόπως.

Τινὲς ἐπίστευσαν εἰς τὴν ἐκμυστήρευσιν τοῦ δου-

τέρου γραμματέως, ἕτεροι ὁμῶς ἐδυσκολεύθησαν νὰ τὴν πιστεύσουν καὶ ἀπέδωκαν εἰς πολὺ διάφορα αἰτία τὴν φυγὴν ταύτην.

— Δὲν εἶναι ὁ Σέρλοκ Χόλμς! εἶναι ἐν ἄτομον, τὸ ὁποῖον ἐξηπάτησε τὴν Α. Μεγαλειότητα, ἕνας ἀπατεῶν, ὅστις προσεπάθησε νὰ πάρῃ χρήματα, ἔλεγον οἱ μὲν. Εἶναι ἔμπιστος τοῦ μυστικοῦ Κομιτάτου ἔλεγον οἱ ἕτεροι. Ἦλθε διὰ νὰ φρονεύσῃ τὸν Σουλτάνον προσέθετε τρίτος. Ἀνεκάλυψαν δυναμίτιδα εἰς τὴν βαλίτσαν του, ἐπέβεβαίον τέταρτος.

Τέλος ἡ αἰφνιδία ἀναχώρησις τοῦ Ἁγγλοῦ προῦκάλεσε εἰς τὰ πνεύματα τὰς μάλλον διαφόρους ὑποθέσεις καὶ ἔδωκε λαβὴν εἰς φανταστικὰς διηγήσεις.

Ὅπως δὲ ποτε πάντες οἱ ἐν τοῖς ἀνακτόροις ἐφάνησαν εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ νεοφερμένου αὐτοῦ.

Ἐφοβοῦντο μήπως ὁ ξένος οὗτος, ὁ παρείσακτος οὗτος, ἐπιτυχάνων εἰς τὴν δυσχερῆ ἀποστολήν, ἤτις τῷ ἀνετέθη κατώρθωνε νὰ προσκτήσῃται τὴν εὐνοίαν τοῦ κυρίου του καὶ ἀποκτήσῃ ἐπιρροὴν ἰσχύουσαν.

Παρόμοιον πρᾶγμα ποτέ δὲν δύναται νὰ ἀρέσῃ εἰς τοὺς αὐλικούς.

Ἐνῶ τὰ σκόλια ταῦτα διημεῖοντο ἐν τῷ Γιλδίξ ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἀπεχωρίζετο τοῦ Ἰτζέτ πασᾶ ἐν ταῖς προκουμαῖαις τοῦ Γαλατᾶ.

Ἀμέσως ἐπέβη ἀμάξης, ἐθλὼν εἰς τὴν ὁδὸν Πέραν, ἐνωκίασεν ἐν δωμάτιον εἰς ἐν ξενοδοχεῖον δευτέρας τάξεως, ἐγγραφεὶς ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰάκωβος Μπρουννο, περιθεύων ἀντιπρόσωπος γαλλικοῦ ἐργοστασίου.

Ἀναμφιβόλως τὸ νέον ἐνδιαιτήμά του ἦτο πολὺ ἄθλιον παραβαλλόμενον πρὸς τὸ τοῦ Ἰλλιδίς.

Ὅταν εὐρέθη μόνος κεκλεισμένως εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἔλαβε καὶ πάλιν τὸ ἐπὶ τῆς περιστερᾶς εὐρεθὲν ἐπιστόλιον, οὗ ἡ ἐξέτασις εἶχε διακοπῆ εἰς τὸ ἥμισυ.

Τώρα ἦτο μᾶλλον ἐλεύθερος καὶ εἶχε περισσοτέραν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ πτωχικὸν του δωμάτιον ἢ εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀπολλύ Χαμηῖ.

Μέχρι τῆς ἐπέρας παρέμεινε μελετῶν τὴν μνηστειώδη ἐπιστολήν.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μελέτης του θὰ ἦτο ὡς φαίνεται ικανοποιητικόν, διότι θέσαν τὴν ἐπιστολήν εὐθύμως εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν του, ἠσθάνθη τὸν στόμαχόν του κεντώμενον ὑπὸ τῆς ὀρέξεως καὶ ἐξῆλθε.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωῖ, μετὰ νύκτα ἡρέμου ὕπνου, ὁ ἦρωϊς τῶν μυθιστοριῶν τοῦ Κόναν Δούλ διηυθέτησε καὶ συνεχέντρωσεν ἐν τῷ πνεύματι του πάντα τὰ προηγούμενα συμπεράσματα, εἰπὼν·

—Εἶναι ἀπολύτως βέβαιον, ὅτι εὐρισκόμεθα ἐνώπιον μυστικοῦ πολιτικοῦ κομμάτου. Τὸ κέντρον τῆς ἐνεργείας του εἶναι ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς ὀχθῆς καὶ ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Ἐρένκιοι μέχρι τοῦ Κανδυλλί. . . . Εἰς τὰ μέρη ταῦτα διεφράχθησαν τὰ ἐγκλήματα. . . .

Ὁ κύκλος τῶν ἐρευνῶν μας δὲν εἶναι πολὺ ἐκτεταμένος. Σήμερον θὰ ὑπάγω εἰς Σκούταρ, διὰ νὰ ἐπισκεφθῶ τὰ ἐκεῖ ὑψώματα.

Ἴσως καὶ ἡ τύχη νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν μου. Ἐὰν ὄχι, θὰ κααφύγω εἰς τὰ ἰδικά μου μέτα.

Λαβὼν τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἠγέρθη. Πέντε λεπτὰ κατόπιν ἦτο ἐνδεδυμένος καὶ ἐσήμεινε διὰ νὰ παραγγεῖλῃ τὸ πρόγευμά του

—Ποία εἶναι ἡ σημασία τῶν στοιχείων (M. A.), εἶναι τὸ σῆμα, τὸ ὁποῖον ἐγχαράττουσιν ἐπὶ τῶν σωμάτων τῶν θυμάτων των. . . . Πράττοντες τοῦτο θέλουσι νὰ τρομοκρατήσωσι τὸν δεσποτισμὸν, κατὰ τοῦ ὁποίου ἀγωνίζονται, δεικνύοντες ὅτι τὰ διαπραχθέντα ἐγκλήματα εἶναι ἔργον τῆς ὀργανώσεώς των. Ἄλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ γράμματα ταῦτ ἀεχουσιν ἐν νόημα. Εἶναι τὰ ἀρχικὰ ὀνόμασις ἢ συνηήματα. . . .

Εἰς μάτην ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ σπῶ τὸ κεφάλι μου νὰ λύσω τὸ αἰνίγμα τοῦτο.

Ὁ ὑπηρέτης εἶχε προσκομίσει τὸ πρόγευμα

Ὁ Ἄγγλος ἔπιε ταχέως τὸν καφέν του μετὰ τὸ γάλα καὶ ἐξηκολούθησε τὰς σκέψεις του.

—Μήπως εἶναι λατινικὸν ρητόν; . . . Ἄς ἴδωμεν. Ἄς προσπαθῶμεν νὰ εὐρωμεν ἐν, τὸ ὁποῖον νὰ ἔρχιζι ἀπὸ τὰ γράμματα αὐτά.

Τότε ὁ Σέρλοκ Χόλμς προσεπάθησε νὰ ἀναμνησθῇ τῶν λατινικῶν, τὰ ὁποῖα εἶχε μάθει εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τὰ ὁποῖα ποτὲ δὲν εἶχε χρησιμοποίησιν μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ τὰς φράσεις, τὰς ὁποίας ἐν συνθηεῖας εἶχε μάθει.

—Τί λέξεις δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν μετὰ τὰ στοιχεία αὐτά;

Αἰῶνης περιχαρῶς·

—Εὐρηκα! ἐκράυγασε. . . «Macte Animo» ἐηλαδῆ «Θάρρος παιδιά». . . Ὁραῖον σύμβολον,

πράγματι, διὰ μυστικών και πολιτικών Κομιτάτων
 Ὁ Σέρλοκ Χόλμς, ικανοποιημένος ἀπὸ τὴν ἀνα-
 κάλυψίν του κατέλιπε τὸ δωμάτιον.

Ἡθώανετο ἑαυτὸν ἐλαφρότερον, ὡς εἴαν ἀπηλλάγη
 μεγάλου τινὸς βάρους. Καίτοι ἦτο πεπεισμένος διὰ
 τὰ μέτρια ἀποτελέσματα, ἅτινα θὰ ἐπύρχοντο ἐκ τῆς
 διευκρινίσεως τῶν δύο αὐτῶν λέξεων, αὐταὶ ἐπανήρ-
 χοντο ἀκουσίως εἰς τὸ νεῦμά του και τὸν ἠμποδίζον
 νὰ σκεφθῆ ἕτερον τι. Τοῦ ἐφαινετο ὅτι τὸ ζήτημα εἴ-
 χε λυθῆ και δὲν εἶχε πλέον τίποτε νὰ πράξῃ. . .

—Βεβαίως, ἐσκέπτετο, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθὴς των
 σημασία. . . «Θάρρος παιδιὰ». . . Αὐτὸ θὰ
 εἶναι και τὸ ἰδικόν μου σύμβολον, αὐτὸ θ' ἀμὲ ὀδηγῆ.

Ὅταν ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν ἐπέθη ἀμάξης και ὀδη-
 γήθη εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Σκούταρι.

Ἐνδεδυμένος ὡς περιγηγῆς, μὲ λευκὴν «μπλου-
 ζαν» και πλατύχρμον πῖλον, οὐδενὸς τὴν προσοχὴν ἐφ-
 εἴκουσε, διότι οἱ Κωνσταντινουπόλιται βλέπουσι κα-
 ρομαίως ἐνδυμασίας καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Λαβῶν ἐν εἰσιτήριον, ἀνῆλθεν εἰς τὸ ἀνώτερον κα-
 τῆστρωμα τοῦ ἀτμόπλοιου και ἐξῆτησε μίαν ἑστίαν.

Κατόπιν ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του βιβλίον μὲ
 ἐρυθρὸν ἐπικάλυμμα και ἤρξατο ἀναγιγνώσκων.

Ἦτο «ὀδηγὸς», ἐν ᾧ εὕρισκοντο ἀναγεγραμμέναι
 ὅλαι αἱ συνοικίαι και τὰ χωριά, ὡς και τὰ ἱστορικὰ
 μνημεῖα τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Βυθισμένος ὁ ἀτυνομικός εἰς τὴν ἀνάγνωσίν του
 δὲν ἐσεῖλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν περὶ αὐτόν.

Δὲν ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν παρὰ μόνον μετὰ τὴν
 ἐκκίνησιν τοῦ ἀτμόπλοιου.

Τότε ρίψας πέραξ του ἐν βλέμμα παρατήρησε πλησι-
 αίστατα αὐτοῦ καθήμενον ἐν αἰρέσει μὲ μέλαν γένειον,
 μὲ ὀφθαλμοὺς ζωηροὺς και λάμποντας.

Τὸ ἐξωτερικόν του ἐδεικνυεν Ἰταλόν. Ἐν τούτοις
 ἰ Σέρλοκ Χόλμς ἐσκέφθη.

—Καίτοι τὸ ἐξωτερικόν του δεικνύει Ἰταλόν, ἐν
 τούτοις ἡ φυσιογνωμία του δὲν εἶναι Ἰταλική. Αὐτὸς
 ἀναμφιβόλως εἶναι Ἀνατολίτης.

Κατόπιν ἀνέλαβε τὸ βιβλίον του.

Ἄλλ' ἡ ἐπὶ τοῦ ἱερέως σκέψις ἐκυριάρχει ἐπὶ το-
 σούτον τὸν οὖν του, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξαικουθῆ-
 σῃ τὴν ἀνάγνωσίν του.

Ἐκλείσε λοιπὸν τὸν «ὀδηγόν».

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ ἀτμόπλοιον ἐσύριζεν, ἐν-
 δεικνύον, ὅτι προσήγγιζεν εἰς τὸν σταθμόν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἀπευθυνόμενος εἰς τὸν παρ' αὐ-
 τὸν εὐρισκόμενον:

—Πῶ εἰμῆθα;

—Εἰς τὸ Βεσικτὰς, ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς
 ταρ: ἠρώτησε.

—Ἐπάρχουν και ἀτμόπλοια, τὰ ὅποια πηγαίνουν
 κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Σκούταρι, ἀλλὰ αὐτὸ προσεγγίζει
 πρῶτον εἰς Βεσικτὰς.

Ἡ συνδιάλεξις ἐγένετο γαλλιστί και ὁ ἀτυνομικός
 παρατήρησεν ὅτι ὁ συνομιλητῆς του οὔτε γαλλικὴν,
 οὔτε Ἰταλικὴν προσορὰν εἶχε.

Οὕτω ἡ περιέρχει αὐτοῦ ἐξῆφθη ἐπὶ μᾶλλον.

—Ὁ ἱερεὺς αὐτος οὔτε γάλλος, οὔτε ἰταλὸς εἶναι,
 ἐσκέπτετο. Διὰ τοῦ λοιπὸν εἶναι ἐνδεδυμένος οὔτως. . .
 Μετημφίεσθη; . . .

Ἡ σκέψις αὐτῆ ἐρριζωθεῖσα εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του τὸν ἐκάμανεν, ὥστε νὰ παρατηρῆ διαρκῶς κρυφα τὸν λευτῆν, ὅστις κατεγίνετο ἀναγινώσκων μίαν γαλλικὴν ἐφημερίδα.

Τοῦτο ὑπῆρξε νέα ἐκπληξίς διὰ τὸν ἀστυνομικόν.

— Ἡ «Πρωΐα»; . . . Ἐν τούτοις εἶναι φύλλον, τὸ ὅποιον οἱ ἱερεῖς ἀποφεύγουσι γενικῶς, εἶπε.

Ἡ «Ματέν» εἶναι ὄργανον δημοκρατικόν, ἀντικληρικόν. . . . Πῶς τὸ διαβάζει αὐτός; . . . Καὶ τί διαβάζει ἄλλως τε;

Ὁ Ἄγγλος ἐξήτασε καὶ πάλιν τὸν γείτονά του.

— Τὰ τελευταῖα νέα; . . . Τὸ πολιτικὸν μέρος τὰ ξένα πολιτικὰ τηλεγραφήματα. . . . Ἄλλ' αὐτὰ δὲν ἐνδιαφέρουν ἕνα ἰταλὸν ἱερέα. Παράδοξον. . . Ἐχω ἀκατανίκητον ἐπιθυμίαν νὰ συνάψω συνμιλίαν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. . . Ἀλλὰ θὰ ἦτο ἀγενές νὰ τὸν διακόψω. . . Ἄς περιμενωμεν νὰ τελειώσῃ τὴν ἀνάγνωσίν του.

Ὁ ἱερεὺς ὡς εἶν ἐμάντευσε τὴν σκέψιν τοῦ ἀστυνομικοῦ ἔπαυσε νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ ἔθεσε τὴν ἐφημερίδα εἰς τὸ θυλάκιόν του.

Ὁ Ἄγγλος ἔσπευσε νὰ ἐπωφεληθῆ.

— Ποῖον εἶναι τὸ κτίριον τοῦτο ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ λόφου; στρατιῶν; Σχολεῖον; ἤρώτησε δεικνύων ἐν κτίριον διὰ τοῦ δακτύλου.

— Ὅχι εἶνε ἡ ἀγγλικὴ Πρεσβεΐα.

— Εὐχαριστῶ.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἦτο ἐτοιμος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν συζήτησιν. Ἄλλ' ὁ ἱερεὺς ἐξῆγαγε ἐκ τοῦ θυλακίου του νέαν ἐφημερίδα καὶ ἤρξατο πάλιν ἀναγινώσκων.

— Οἱ «Τάιμς». . . . Ἄρθρον περὶ Τουρκίας. Αὐτός εἶναι μᾶλλον διπλωμάτης παρά ἀνθρώπος τοῦ ἔθνους, ἐσκέφθη ὁ ἀστυνομικός. Ἐνδιαφέρεται πολὺ διὰ τὴν πολιτικὴν τῆς χώρας του.

Ὅταν τὸ πλοῖον προσήγγιζε πρὸς τὸ Σινδύρι ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἠρώτησεν ἐκ νέου:

— Ὁ μικρὸς αὐτὸς ἐντὸς τῆς θαλάσσης πύργος, εἶναι φάρος;

— Ὅχι εἶναι ὀπύργος τοῦ Λεάνδρου, λεγόμενος ἄλλως καὶ Κίτζ-Κουλεσῆ.

Ἄλλὰ τώρα ἤλθεν ἡ σειρά τοῦ ἱερέως νὰ ἐρωτησῆ:

— Εἴσθε νεοφερμένος εἰς Κων)πολιν;

— Ναι, μόλις πρὸ μιᾶς ἑβδομάδας. . . καὶ σεις;

Ὁ ἱερεὺς ἐδίστασε πρὸς στιγμὴν εἰτα ἀπήντησε.

— Κατόπιν ὑμῶν.

— Ἐξ Ἰταλίας;

— Ναι, ἐξ Ἰταλίας.

— Φαίνεσθε ἀπὸ τὸ ἔνδυμα. . . Ἐρχεσθε διὰ πρώτην φοράν ἐδῶ;

— Ναι.

— Τότε ἀγνοεῖτε τὴν χώραν ὡς καὶ ἐγώ.

— Βεβαίως.

Ὁ ἱερεὺς, ὅστις δὲν ἀπῆντα πλέον ἢ διὰ μονοσυλλάβων, ἐνοχλούμενος ἀπὸ τὴν παράτασιν τῆς συνδιαλέξεως, ἠγέρθη διὰ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς αὐτὴν

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην, εἶπεν, θὰ κατέλθω. Ἐγείναι πολὺν ἀέρα ἐδῶ.

Τὸ αἶτιον τῆς ἐπιτηδείας αὐτῆς φυγῆς δὲν διεξυγε τὸν ἀστυνομικόν.

—Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς λέγει ψεύματα, εἶπε καθ' ἑαυτὸν. . . Πρῶτον περὶ δι' Ἰταλὸς χωρὶς νὰ εἶναι. Ἴσως μάλιστα νὰ μὴ εἶναι καὶ ἰερεὺς. Ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον οἱ εὐρωπαῖοι ἰερεῖς εἶναι ἐξορισμένοι. Ἄλλως τε εἶναι καὶ νεοφερμένοι εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ γνωρίζει τὰ ἀτρέπλατα τὰ πλείοντα κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Σκούταρι καὶ τὰ προσεγγίζοντα εἰς Βασιλιζά... Ἐπὶ πλέον ἀσχολεῖται πολὺ μετὰ τὴν πολιτικὴν. . . Ἀναγινώσκει τοὺς «Καιροὺς» καὶ τὴν «Πρωΐαν», τὰ ὅποια πολὺ ἀπέχουν ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι κληρικόφρονα. . . Ἐκτὸς τούτου, ἐάν ἦτο ἰερεὺς Ἰταλὸς ἔπρεπε νὰ ἀναγινώσκει τὰς ἐφημερίδας τῆς χώρας του. . . Διὰ νὰ ψεύδῃτε καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ ἀναγνωρισθῆ θὰ ἔχη κάποιον σκοπὸν πρὸς τοῦτο. . . . Τί πηγαίνει νὰ κἀνῃ εἰς τὸ Σκούταρι;. . .

Ἐπειτα ὁ ἄνεμος δὲν εἶναι πολὺ δυνατὸς. Δὲν κινήθη διὰ τὴν αἰτίαν αὐτήν. Ὅχι ἐροθήθη νὰ ὀμιλήσῃ πολὺ καὶ ἔφυγε διὰ νὰ πύση ἢ συνδιαλέξῃς αὐτὸ εἶναι. . . Πάντα ταῦτα μοῦ φαίνονται ὑποπτα καὶ υστρηριώδη. . . Πρέπει νὰ τὸν παρακολουθήσω. . . Ἴσως αὐτὸς νὰ μοῦ παράσχη τὴν πρώτην λέξιν τοῦ μυστηριώδους αὐτοῦ αἰνίγματος.

Καί μοι λέγει, ὅτι πρέπει νὰ τὸ νάκοιλοῦθῃς Ἄλλ' ἢ πῶς νὰ κάμω νὰ μὴ προκαλέσω τὰς ὑποψίας;

Τοιαῦτα ἦσαν αἱ σκέψεις τοῦ ἀστυνομικοῦ, ὅταν τὸ ἀτρέπλεον προσήγγισεν εἰς τὴν ἀποβάθραν

Ἐπὶ ἀστυνομικὸς κατήλθεν ὡσαύτως εἰς τὸ κατώτερον κατάστρωμα.

Ἐὶ ἔγινον ὁ ἰερεὺς; Ὁ κόσμος συνωθεῖτο εἰς τὴν ἑξῆς τοῦ τυζοπλείου.

Μετὰ βίας ὁ Σέρλοκ Χόλμς κατόρθωσε νὰ συγκρατηθῆ εἰς τὴν βαθμίδα τῆς κλιμακῶς.

Κατόρθωσεν ὁμοῦ νὰ διακρίνῃ ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἐζήτησε εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἐτοιμῶν νὰ ἐξέλθωσιν ἐπιβατῶν.

—Σπεύδει νὰ ἀποβιβασθῆ! . . . Ἄς μὴ τὸν χάσω ἀπὸ τὰ μάτια μου.

Λέγων ταῦτα κατόρθωσε νὰ προχωρήσῃ βηματικῶς. Τέλος ὁ κόσμος ἐξῆλθε.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς διήλθε τὴν γέφυραν καὶ εἶδε μακρόθεν ἐπὶ τῆς πλατείας τὸν ἰερέα συζητοῦντα μετὰ τινος ἀμαξηλάτου

Τὸ «παζαρλήκι» οὗτο ἦτο ἀρκετὰ προκεταμένον.

—Κύτταξε αὐτὸς ὁ ψεύστης, ὁ ὁποῖος παρουσιάζεσθαι εἰς ἐμένα ὡς ξένος καὶ ὀμιλεῖ τελείως τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου. Διότι ὁ ἀμαξηλάτης βεβαίως δὲν γνωρίζει γαλλικὰ καὶ ἰταλικὰ, εἶπεν ὁ ἀστυνομικὸς.

Ὅταν ἡ συμφωνία ἐτελείωσεν ἡ ἀμαξά ἀνεχώρησεν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς, ὅστις εἶχε λάθει ἤδη τὴν ἀπόφασίν του, ἔκαμε σημείον εἰς ἕνα ὄχημα ἵππων ἐπήδησεν ἐπὶ τὸ ἵππου χωρὶς νὰ συμφωνήσῃ περὶ τῆς τιμῆς ἠκολούθησε τὴν ἀμαξάν.

Μετέβη οὕτω μέχρι Τσαμπλιτζας.

Ἀλλ' εἶδε τὴν ἀμαξάν σταθεῖσαν ἀρίππευσεν ἔδωσεν ἕνα μετρητιὲ εἰς τὸν «σουρουτζῆ» καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον τοῦ πεζῆ.

Ὁ «σουρουτζῆς» ἐκπληγὴς διὰ τὴν γενναίαν αὐτὴν ἀμοιβὴν καὶ ἀποδίδων αὐτὴν εἰς λάθος, ἐπέειθ τοῦ ἵππου καὶ ἀνεχώρησε καλπάζων, φοβούμενος μὴ τὸν ἀνακαλέσῃ ὁ πελάτης του.

Ἄλλ' αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπεθύμει καὶ ὁ Ἄγγλος.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἐπίσης ἐπλήρωσε τὸν ἀμαξηλάτην του καὶ ἐξηκολούθει τὸν δρόμον του πεζῆ.

—Κύτταξε, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Σέρλοκ Χόλμς, ἀκόμη καὶ ὑποπτον. Διατί δὲν πηγαίνει μὲ τὴν ἀμάξαν μέχρις ἐκεῖ ὅπου θέλει; . . . Ἀσφαλῶς ἐπιθυμοῦμαι νὰ μὴ μῶθῃ ὁ ἀμαξηλάτης, ποὺ πηγαίνει. . . .

Αἱ κινήσεις τοῦ ἱερέως ἦσαν μυστηριώδεις πράγματα. Ἄρσ' ἐθάδισεν ἐπὶ τοῦ διάστημα πεζῆ ἐστάθη, παρετήρησε περὶ ἑαυτὸν καὶ συνεκέντρωσε πᾶσαν τὴν προσπάθειάν του ἐπὶ τοῦ ἀμαξηλάτου, ὅστις ἐκείνην τὴν στιγμήν εἶδε τροφὴν εἰς τοὺς ἵππους.

—Εἰν μὲ παρατήρησῃ μακρόθεν, εἶπεν ὁ ἀστυνομικὸς τὸ πᾶν ἀπόλετο. Ἄς κρυφθῶμεν.

Εὐρίσκειτο εἰς πεδίον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἦσαν ἀραιῶς εγκατεσπαρμένα ὀλίγα οἰκίαι περιβαλλόμεναι ὑπὸ κηπων μετὰ περιβόλων. Ὁ Ἄγγλος κερκρυμμένος εἰς τὴν γωνίαν ἐνὸς τοίχου κατεσκόπευε τὰς κινήσεις τοῦ ἱερέως, ὃν παρεκολούθει.

Περιέμενον οὕτω πλεόν το ὑπετέρτου τῆς ὥρας, κλίμων καὶ παρατηρῶν ἐνίστα.

Ἐπιερεὺς δὲν μετεκινεῖτο.

Ἐμεινεν ἐκεῖ δρέπων ἄνθη καὶ ἐξετάζων αὐτά.

Ἦτο προφανὲς ὅτι ἡ φυτολογικὴ αὕτη ἐνασχόλησις μόνον σκοπὸν εἶχε νὰ προλάβῃ τὰς ὑπονοίας.

Ὅταν οἱ ἵπποι ἔραγον ὁ ἀμαξηλάτης ἐπέβη τῆς ἀμάξης του ἀνέλαβε τὴν ὁδὸν τοῦ Σκούταρι καὶ ὁ ἱερεὺς ἀμέσως ἐξηκολούθησε τὴν ὁδὸν του.

Ἐβῆκε πρὸς τὴν πεδιάδα μακρὰν τῶν οἰκιῶν.

Ἐπὶ Σέρλοκ Χόλμς τὸν ἄφησε νὰ προχωρήσῃ ὀλίγον

μὴ δυνάμενος ἐν ἀναπεπταμένῳ ἐδάφει νὰ τὸν παρεκολούθησῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ.

Κοτόπιον τὸν ἠκολούθησε.

Δὲν ὑπῆρχον πλέον οἰκίαι. Μόνον κλίσεις καὶ ὑψώματα ἔρημα.

Ἐπιερεὺς ἐθάδισε ταχέως, τὸσον ταχέως, ὅστε ὁ ἄγγλος μετὰ κόπου τὸν ἠκολούθει καὶ τοὶ αἱ ἰσχυραὶ καὶ εὐκίνητοι κνήμαί του ἦσαν συνειθισμένοι εἰς τὸν καματον καὶ τοὺς κόπους.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, ἔφθασεν εἰς τὴν ἐτέραν κλιτὸν τῆς Τσαμλιτζας.

Ἡ ὁδὸς ἦτο κυματοειδής. Ἐπιερεὺς ἐφαίνετο καὶ ἐξφανίζετο ἀλλοδιαιδῶς, χωρὶς ἐν τούτοις, νὰ διασεύγῃ τῶν βλεμμάτων τοῦ ἀστυνομικοῦ.

Ἐν τούτοις ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἤρχισε νὰ ἀποβαρύνηται ἀπὸ τὸν περίπατον αὐτὸν καὶ διηρωτήθη.

Μήπως τὸν παρεκολουθῶ ἀνοφελῶς; Μήπως εἶναι πράγματι Ἰταλὸς ἱερεὺς, ἀρεσκόμενος εἰς τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν φυσικὴν ζωὴν καὶ ἤλθεν ἐδῶ νὰ προσευχηθῇ μακρὰν τῶν ἀνθρώπων;

Παρὰ τὴν νέαν ταύτην ἀμφιβολίαν τὴν ἐκκολασθεῖσαν εἰς τὸν ἐγερσάλον του, ὁ Σέρλοκ Χόλμς παρεκολούθει εἰσέτι τὸν μοναχόν, ὅστις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἐστρέφετο παρατηρῶν περὶ ἑαυτὸν, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ δύναται νὰ ἀντιληφθῇ τὸν Ἄγγλον, ἐπιτηδεῖον εἰς τὸ νὰ κρύπτηται ὀπισθεν τῶν θάμνων.

Ἐπιερεὺς φθάσας εἰς ἐν βραχῶδες μέρος ἐστάθη καὶ πάλιν καὶ παρετήρησε μετὰ πολλὴν περισσοτέρας προσοχῆς περὶ ἑαυτὸν. Ἄλλ' ὁ ἀστυνομικὸς συνειθισμένος εἰς τὸ νὰ κίπη ταχέως καὶ νὰ κρύπτηται

ὄπισθεν τῶν θάμων ἀπέφυγε καὶ πάλιν τὰ βλέμματα τοῦ ἱερέως.

Ἄλλως τε ἦτο τότε μακρὰν, ὥστε καὶ ὄρθιον ἐτι πολὺ δυσκόλως θὰ ἤδυνάτο νὰ τὸν διακρίνη τις.

Εὐχαριστηθεὶς ἐκ τῆς ἐξετάσεως ταύτης ὁ ἱερεὺς ἠκολούθησε τὸν ὁδόν του μεταξὺ τῶν βράχων καὶ αἴφνης ἐξηφανίσθη ὄπισθεν ἐνὸς τοιούτου.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἀκίνητος εἰς μάτην ἀνέμενε νὰ ἐμφανισθῇ καὶ πάλιν.

—Φαίνεται νὰ ἐκουράσθη καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν σκιάν ἐνὸς βράχου νὰ ἀναπευθῇ ἐσκέφθη ὁ ἀστυνομικὸς

Οὕτω ἐκάθισε καὶ αὐτὸς καταγῆς καὶ ἤναψεν ἐν σιγαρότῳ.

Ἀπεκρύπτετο ἐντελῶς ὑπὸ τῶν γύρω του δενδρῶν λίων καὶ πεντοειδῶν θάμων.

Μετὰ τινων στιγμῶν ἀναμονήν, ἔλεπον ὅτι ὁ ἱερεὺς δὲν ἐνεφανίζετο, ἐφοβήθη μὴπως οἱ ὀφθαλμοὶ του τὸν ἤπάτησαν.

—Μήπως μοὺ διέφυγεν; ἐσκέφθη.

Ἄλλὰ τοῦτο ἦτο ὑπόθεσις ἀπαράδεκτος. Διότι ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους τοῦ βράχου, ἄνωθεν τοῦ ὑποῦ εἶχεν ἐξαφανισθῆ ὁ ἱερεὺς ἐξετείνετο πεδιάς τελείως γυμνή, καθιστῶσα ἀδύνατον πᾶσαν ἀπόκρυψιν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς περιέμενεν λεπτά τινα, εἶτα προχωρῶν βραδέως διὰ μέσου τῶν χόρτων, πρὸς τοὺς βράχους ἐκχευεν ἑκατοντάδα τινα βήματα καὶ ἐστάθη.

—Ἄς μὴ διακινδυνεύσωμεν, ὀλίγην ὑπομονήν, εἶπε.

Καὶ φιλοσοφικώτατα ἤναψε νέον σιγαρότῳ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην παρετήρησεν αἴφνης ἀνθρωπὸν τινα προχωροῦντα καὶ εἶπε καθ' ἑαυτὸν:

—Εἶναι ἄρα γε γεωργὸς ἢ κηπουρὸς; . . . Ἄλλ' ὄχι τὰ ἐνδύματά του δὲν εἶναι ἐνδύματα χωρικοῦ. Ἐνδεικνύουσα μᾶλλον ἓνα φέροντον.

Ὁ νεοερχόμενος ἐθάδιζε ταχέως καὶ ὅπως ὁ μοναχὸς, ἐρριπτεν, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐρευνητικὰ βλέμματα περὶ ἑαυτὸν.

—Φαίνεται, ὅτι καὶ αὐτὸς διευθύνεται πρὸς τὸ μέρος τῶν βράχων. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ τοῦ ὁμιλήσω... Ὁ ἀγνωστος ὡς νὰ ἐμάντευσε τὴν σκέψιν τοῦ ἀστυνομικοῦ ἠκολούθησε τὴν ὁδόν, ἣν εἶχεν ἀκολουθήσει ὁ ἱερεὺς καὶ εἰς τὴν αὐτὴν πυχὴν τοῦ ἐδῶφους.

Τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ καρδιά τοῦ ἀστυνομικοῦ ἤρξατο πάλαιστα ἐκ συγκινήσεως.

Ἡ ὀσφρητικὴ του ὡς μυστικοῦ ἀστυνόμου τὸν ἐκχευεν ἀμέσως νὰ προαισθανθῆ ὅτι κατὰ μυστηριώδες ἐγινετο καὶ ὅτι δεσμός τις ὑπῆρχε μεταξὺ τοῦ μοναχοῦ καὶ τοῦ νεοελθόντος.

Ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ περισσότερον καὶ ἔκαμεν εἰσέτι πεντηκοντάδα βημάτων.

Ἐπιέλλε νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ πλησιάζῃ, ὅτε ἐξέκαλε κραυγὴν ἐκπληξεως καὶ ἐσταμάτησεν ἀποτόμως.

Μακρότερον νέα μαύρη μορφή ἐπλησίαζε.

—Τώρα εἶναι τρεῖς. . . Ἄλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν γυνή, . . .

Ἦτο πράγματι μία γυνὴ ἐνδεδυμένη μαῦρα καὶ φέρουσα γιάσμακι λευκόν, ἔβαινε δὲ καὶ αὐτὴ πρὸς τοὺς βράχους αὐτοῦς.

Ὅταν αὕτη ἐπλησίασεν ἀρκετά, ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐδυνάθη νὰ διακρίνῃ γυναῖκα μὲ κομπονὸν καὶ καλλιτεχνικὸν ἀνάστημα, τεσσαράκοντα περίπου ἐτῶν.

—Είναι δύσκολον ὡς εἶναι ἐνδεσμένη νὰ ἐννοήσῃ τις, εἴαν εἶναι Μουσουλμανῆς ἢ Χριστιανῆς, εἶπε καθ' ἑαυτὸν.

Πράγματι τὸ πρόσωπόν της μόνον ἦτο ἀποκεκαλυμμένον καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν της ἔφερε λευκὸν κάλυμμα, ὥστε δὲν ἤδυνάτο τις νὰ ἐννοήσῃ ἀκριβῶς μὲ ποῖαν εἶχε νὰ κάμῃ.

—Κύτταξε, εἶπε καθ' ἑαυτὸν καὶ αὐτὴ βραίνει ἐπίσης πρὸς τοὺς βράχους. Θὰ ἀποκριθῇ ὀπισθὲν των ἀναμειβόλως.

Αἱ διαδοχικαὶ αὗται ἐμφανίσεις καὶ αἱ μυστηριώδεις ἐκλειψίσεις εἶχον διαγεῖραι τὴν περιέργειάν του.

Ὡς εἶχε προῖδη καὶ ἡ γυνὴ μετὰ ἐν λεπτόν ἦτο ἀόρατος καὶ αὐτῇ.

—Ἦλθον ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν, τῆς συσκέψεως. Εἶναι κρίμα, ποῦ δὲν ἔχω καὶ ἐγὼ ἓνα εἰσιτήριο! Μοῦ φαίνεται, ὅτι ἡ συνεδρίασις θὰ εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρουσα, ἂν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψεϊ του τὸν κόπον, ποῦ ὄφιστανται νὰ ἔλθωσιν ἔως ἐδῶ. . . . Εἶδον ἐγὼ τρεῖς. . . . Πιθανόν ὅμως νὰ εἶχον ἔλθῃ προηγουμένων καὶ ἄλλοι ἐδῶ, ὡς καὶ νὰ ἔλθωσι καὶ ἕτεροι καθυστερούντες. Καὶ ἡ συνεδρίασις θὰ γίνῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον ὡς ἐγίνετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησιν;. . . Δὲν τὸ πιστεύω. . . Ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἔρχονται καὶ μαζὴ διὰ νὰ μὴ διαγεῖραι ὑπονοίας. . . Ἀλλὰ ἔρχονται ἓνας ἓνας χωριστά. . . Ὅσον ἔρχομαι καὶ ἂν εἶναι τὸ μέρος τοῦτο δὲν θὰ ἐτόλμων. Μήπως ὑπάρχει κανὲν σπήλιον εἰς τὸ μέσον τῶν βράχων;

Ἡ περιέργεια τοῦ ἀστυνομικοῦ εἶχεν εἰς τὸ ἔπακρον

διεγερθῆ. Ἀλλὰ δὲν ἐκινήθη μὴ θέλων νὰ διακινδυνεύσῃ τὰ πάντα ἐν τινος ἀδεξιότητος.

Αἱ ὑποψίαί του περὶ μυστικῆς συνελεύσεως ἐφαίνοντο πιθαναὶ καὶ βάσιμαι.

Διότι εἰς τὴν κλιτὸν τοῦ λοφίσκου, ἐφάνησαν δύο ἄτομα ἔτι, τὰ ὅποια ὡς καὶ τὰ πρῶτα διηρυθύνθησαν πρὸς τὸ αὐτὸ σημεῖον καὶ ἐξηφανίσθησαν.

—Εἶδον πέντε μὲ τὰ μάτια μου, χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψεϊ ἐκείνους οἵτινες θ' ἀήλθον πιθανῶς πρὸ ἐμοῦ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν.

Ὁ καιρὸς παρήρηγο καὶ οὐδεὶς νέος ἐφαίνεται.

—Φαίνεται ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν συνεδρῶν συνεπληρώθη, ἐσκέφθη ὁ Σέρλοκ Χόλμς παρατηρῶν τὸ ὠρολόγιόν του.

Εἶτα προσέθηκε:

—Μεσημέρι σχεδόν. . . Ἐὰν μείνω ἐδῶ δὲν θὰ μάθω τίποτε. . . πρέπει νὰ προχωρήσω περισσότερον. Ἐπειδὴ ἡ συνεδρίασις δὲν εἶναι δημόσια, δὲν ἐπιτρέπονται ἀκρασίαι;

Καὶ ἔκαμεν εἰσέτι βήματ' ἅντα. Ἀλλ' αἶφνης ἐσχε κίνημα διαταγῆ.

—Ἐὰν εἰς τὸ ἔρρημον αὐτὸ μέρος μὲ παρατηρήσουν καὶ λάβουν ὑπονοίας περὶ ἐμοῦ, θὰ τὴν ἔχω ἀσχημα...

Ἐνατίτως ἔφερε τὴν χεῖρά του εἰς τὸ ὀπισθίον θυλάκιόν του, ὅπου εὗρισκετο τὸ πολὺκρατὸν του.

—Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἔχω ἐν ὄπλον, ἀλλ' εἶναι δύσκολον νὰ ἀντισταθῇ τις εἰς πέντε ἄτομα, τὰ ὅποια θὰ εἶναι καὶ αὐτὰ ὀπλισμένα, ἐσκέφθη.

Ὁ διαταγῆς αὐτος ὑπῆρξε βραχύς. Ἐν τῇ περιπε-

τειώδη ζώη του είχε διέλθει: πολλές στιγμάς ὡσαύτως ἐπικινδύνους.

Διὰ τούτο παρόμοιοι περιπέτειαι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὸν κἀνωστὸ νὰ ὑποχωρήσῃ.

Ἐμπιστευόμενος πάντοτε εἰς τὸ ἄστρον του κατώρθωσε νὰ ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τῶν δυσχερεστέρων στιγμῶν καταβάλλων μεγίστην ἐρ' ἐαυτοῦ θέλησιν.

Ἐξέτασας τὸ πολυκράσόν του καὶ βεβαιωθείς ὅτι τὰ φυσίγγια εὐρίσκοντο εἰς τὴν θέσιν των, ἐπροχώρησε ἀπορροιστικῶς.

Μόλις ἔσθλασεν εἰς τοὺς βράχους ἐσταμάτησε πρὸς στιγμὴν καὶ ἠκραάσθη.

Οὐδὲνα θόρυβον ἤκουσε.

— Ἠκράδοξον ἐψιθύρισε, δὲν συνδιαλέγονται αὐτοί; ἢ τὸ πράττουσιν διὰ παντομίμας, συνεννοούμενα ἢ μίμικας κινήσεις;

Ἐκαιεμ εἰσέτι βήματά τινα καὶ ἔσθλασε μέχρι τοῦ βράχου, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐξαφανισθῆ τὰ τέσσαρα ἄτομα.

Ἐκαὶ ἐστάθη ἐκ νέου καὶ ἠκραάσθη. Πάντοτε ἢ αὐτὴ ἀπόλυτος σιγή.

Τότε μὴ δυνάμενος νὰ κρατηθῆ, ἔλαβε τὸ πολυκράστον ἀνὰ χεῖρας, ἵνα μὴ καταληφθῆ ἐξ ἀπροόπτου καὶ ἐρρίφθῃ πρὸς τὰ ἔμπροσ κρουαγῶζον «Μάκτ Ἄνιμον», νιμῶζον οὐ θὰ εὐρίσκετο αἰφινιδίως πρὸ τῶν πέντε ἀτόμων.

Ἄλλ' οὐδαίς ὑπῆρχε.

— Πῶς ἐπήγαν; διερωτήθη καθ' ἐαυτὸν μετ' ὀργῆς καὶ παρατηρῶν γύρω του.

Εὐρίσκετο ἐπὶ σωροῦ πετρῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου μύ-

λις ἤδυνάτο νὰ κινηθῆ καὶ μεταξὺ ὑπῶν ὁποίων οὔτε ἡ ἐλαχίστη ὀπή ὑπῆρχε, δυναμένη νὰ ἀχρησιμεύσῃ ὡς διάβασις ἢ μέρος συγκεντρώσεως τῶν πέντε ἀτόμων.

Ἐν τούτοις ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐξήτασε λεπτομερῶς πάσας τὰς ἐδαφικὰς ἀνωμαλίας.

Οὔτε τὸ ἐλάχιστον ἀνθρώπινον ἶχνος ἀνεκάλυψε.

Ἡ λεπτομερὴς αὐτὴ ἐξέτασις διήρκεισε πολὺ.

Μὲ ἀκατάβλητον ἐπιμονὴν καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ τὸ θάρρος του, ἐξήτασε πάντα τὰ τεμάχια τῶν βράχιων μετετόπισε καὶ τοὺς μικροτέρους γλίπκας.

Αἶσθης ἐξέβαλεν ἐπιφώνημα χαρᾶς.

Ἐγείρας ἓνα τετράγωνον λίθον παρατήρησε κλειῖθρον προσόμοιον πρὸς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀνοίγοντο διατῆς συναρμολογήσεως μιᾶς μυστικῆς λέξεως ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν ἐγκαρσιῶν ζωνῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου.

— Τέλος ἰδοῦ ἡ κλειδαριὰ. Τώρα πρέπει νὰ εὐρίσκωμ τὴν κλειδα. Μὲ ποῖον λέξιν ἀνοίγει ἀρά γε;

Κατόπιν τύπωσεν τὸ μέτωπον.

— Πόσον εἶμαι ἠλίθιος. Πῶς δὲν ἐμάντευσα ἀμέσως τὴν κλειδα. Θὰ εἶναι τὸ σύμβολόν των «Μάκτ Ἄνιμον».

Τότε ἤρχισε μετακινῶν τὰ ἀλατινικὰ γράμματα καὶ συνήρμισε τὰς δύο ταύτας λέξεις.

Ἄλλὰ τὸ κλειθρον δὲν ἦνοιγε.

Ἦτο τῶσον βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας του, ὥστε πρὸ τῆς ἀποτυχίας αὐτῆς δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατήσῃ κίνημα μανίας. Τώρα ἐδοκίμασεν ἄλλας λέξεις, ἀλλὰ πάντοτε εἰς μάτην.

Εἶχεν ἀρροισθῆ τῶσον εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ, ὥστε δὲν ἀντελήφθη οὔτε τὸν καιρὸν παρεργόμενον οὔτε ἐσυλλογίσθη τὴν πεινᾶν του.

Πρὸ πολλοῦ ἤδη εἶχε σημάνη μεσημέρια καὶ αὐτὸς δὲν εἶχεν ἄλλο τι λάβεῖ παρὰ μόνον τὸν πρωϊνὸν κικρὲν τοῦ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ.

Πρὸς στιγμὴν, ἀποθεοαρρημένος ἐγκατέλειπε τὴν ἄκρπον προσπάθειάν του, ἤναψεν ἐν οἰγαρέττον καὶ συνεβουλεύθη τὸ ὠρολόγιόν του.

— Πλησιάζουν τέσσαρες, εἶπε. Εἴμαι σχεδὸν ἐπὶ τῶρας ἐδῶ καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα αὐτοὶ συνεδριάζουν τέσσαρας ὥρας εἰς κἀποῖαν κρύπτῃν ἐντὸς τοῦ ἐσώχου κειμένην.

Ἐὰν ἐξέλθουν αἰφνης τότε θὰ ἐπακολουθήσῃ δυσάρεστος συνάντησις καὶ δι' ἐμέ καὶ δι' αὐτοὺς.

Καὶ μὲ τὴν σκέψιν αὐτὴν ἐπανάλαβε τὸ ἔργον του.

— Ἡ φράσις τῆς κλειδαριᾶς δὲν θὰ εἶναι «Μάκτ Ἀνιμεν».

Ἐν τούτοις εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ συνθηματικὴ φράσις θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο λέξεις ἀρχομένης ἀπὸ τὰ στοιχεῖα «M. A.» διότι μὲ αὐτὰ σημειοὶ τὰ θύματα του τὸ μυστικὸν κοιμητῶν. Ἐμπρὸς. . . Ἐς προσπαθήσωμεν καὶ πάλιν νὰ σχηματίσωμεν ἄλλας λέξεις ἀρχομένης διὰ τῶν αὐτῶν γραμμάτων.

Ἐσκέψθη καὶ ἀνεζήτησε νέας ἐκφράσεις.

— Μήπως εἶναι κινὲν ρητὸν ἀπὸ τὰς ἁγίας Γραφάς; Καίτοι τοῦτο θὰ φανῇ ἀρκετὰ παράδοξον προκειμένου περὶ τουρκικοῦ κοιμητῶν, πιθανὸν ὅμως νὰ τὸ ἐξέλεξαν διὰ νὰ ἀποπλανήσουν τὰς τυχόν ἐρευνᾶς.

Ἐφ' οὗ μάλιστα μεταξὺ τῶν ὁπαδῶν τοῦ Κοιμητῶν εὐρίσκονται καὶ ἱερεῖς.

Ναί, ὡς ἀναζητήσωμεν λοιπὸν φράσεις τινὰς ἡρητὰ τῆς Βίβλου ἢ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐνθερμος διαμαρτυρούμενος, εἶχε μελετήσει πολὺ τὰς ἁγίας γραφάς.

Τὰς ἀνεγίνωσκεν εἰσέτι συχνὰ μετ' εὐχαριστήσεως καὶ ἀνεμιμήθησκειτο εὐχερῶς αὐτῶν.

Ἄλλ' οὐδεμίαν ἐκ τῶν νέων φράσεων, ὡς ἐσχημάτισε κατ' ὠρωσε νὰ ἀνοίξῃ τὸ μυστηριῶδες κλεῖθρον.

— M. A. . . . M. A. . . . M. A. . . . ἔπαν-ελάμβανεν ἀπογοητευμένος. . . . Δὲν δύναμαι νὰ εὐρω πλέον τίποτε. Ἄ! . . . μίαν ἄλλην φράσιν ἀκόμη. Ἐς προσπαθήσωμεν.

Ἠρέξατο καὶ πάλιν μετακινῶν τὰ γράμματα διὰ τῶν θακτύλων του καὶ μετ' ὀλίγον ἐξέβαλεν ἐπιφώνημα χαρᾶς.

Ὁ λίθος, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτο προσηρμυσμένον τὸ κλεῖθρον ἔστρεψεν ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀφῆκεν ἀνοιγμα ἡμίσεις περίπου μέτρου.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐκράυγασεν ἐνθουσιασμος.

— Αἱ μυστικαὶ λέξεις εἶναι «Μαράν Ἄτακ».

Πράγματι χάρις εἰς τὰς δύο ταύτας λέξεις ὁ βράχος εἶχεν ἀνοίγῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Μυστική σύσκεψις

Πῶ ὁδήγει ἡ ὁπὴ αὐτή;

Μετὰ τὴν πρώτην κραυγὴν τοῦ θριάμβου ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἔσχε στιγμὴν δισταγμοῦ.

— Πρέπει νὰ εἰσελθῶ ἢ νὰ περιμενῶ ἀπ' ἔξω; διερωτήθη.

Κατόπιν αἰσχυρθεὶς διὰ τὴν ἐρώτησιν ταύτην, τὴν ὑπαγερευθεῖσαν ἐκ τοῦ φόβου τοῦ ἀγνώστου.

— Ἐμπρός. Δὲν πρέπει νὰ διατάξω, εἶπε.

Καὶ ἀμέσως μετὰ προφυλάξεως διωλίσθησεν εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

Μόλις ἔθεσε τὸν πόδα κατὰ γῆς, ὁ μέγας λίθος μεταστραφεὶς ἀπέκλεισεν ἐκ νέου τὴν ὁπὴν.

Παρὰ τὸ ἀπρόοπτον τοῦτο, ὅπερ ἐξέθεσε τὸν Σέρλοκ Χόλμς εἰς πλήρη σκότος, οὗτος δὲν ἀπόλεσε τὴν ψυχραιμίαν του.

— Ὑπάρχει λοιπὸν μυστικὸς ἐσωτερικὸς μηχανισμὸς, ὁ ὁποῖος ὅταν θέτει τις ἐπ' αὐτοῦ τὸν πόδα μεταστρέφει τὸν λίθον καὶ ἀποκρύπτει οὕτω τὴν εἰσοδὸν τοῦ σπηλαίου, ἃ καὶ εἰσέρχεται τις.

— Ὑποθέτω ὅτι ἀπλὴ πίεσις ἀρκεῖ ἐπίσης διὰ νὰ ἀνοίξῃ καὶ πάλιν ἡ θύρα.

Ἄλλὰ ἐκεῖνο πῶς πρέπει νὰ με ἐνδιαφέρῃ κυρίως κατὰ τὸ παρὸν εἶναι ὅτι εἶμαι φυλακισμένος εἰς ζοφερώτατον σκότος.

Τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον εὕρισκτο ἦτο χαμηλότατον διὰ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ σταθῇ ὄρθιος.

Μὲ τὸ σῶμα κεκλιμένον ἔσπρεν ἐκ τοῦ θυλακίου του ἐν κυτίονι πυρείων καὶ ἤναψεν ἐν ἐξ αὐτῶν.

Ἄριστέρα του παρατήρησε θύρα εἴρους δύο περίπου ποδῶν.

— Αὕτη θὰ εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς αἰθούσης τῶν συνεδριάσεων.

Καὶ χωρὶς νὰ λάθῃ καθέλου ὑπ' ὄψεϊ του τὸ κινδυνῶδες τῆς θέσεώς του, ἠκολούθησε τὴν στοᾶν.

— Νομίζω ὅτι τὸ μυστικὸν κομιτάτον δὲν θὰ ἔχη μέλη παχύταρχα. . . . διότι ἄλλως θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ διέλθουν ἀπὸ τὴν στενὴν αὐτὴν θύραν. . . . Εὐτυχῶς ὅτι εἶμαι καὶ ἐγὼ ἀδύνατος. . . . προπέθεσε.

Ἐξηκολούθησε προχωρῶν διὰ μέσου τῆς σκοτίας, ψηλαρῶν πάντοτε διὰ τῶν χειρῶν τὰ τοιχώματα τῆς στοᾶς.

Μετὰ εἰκοσάδα βημάτων, ἠναγκάσθη νὰ σταματήσῃ ἐκ νέου.

Ἡ θύρα ἦτο περραγμένη.

Ἀνάσας καὶ πάλιν ἐν πυρείωνι παρατήρησε περὶ ἐαυτόν. Εὕρισκτο ἐπὶ σωροῦ λίθων.

Αἶφνης ἔτεινε τὸ οὖς. Εἰς τὸ βάθος ἤκούοντο θόρυβοι φωνῶν.

— Νομίζω, ὅτι δὲν εἶμαι μακρὰν ἀπὸ τὴν αἰθούσαν τῶν συνεδριάσεων, ἐπιθύρσις. Ὅπισθεν τοῦ βράχου αὐτοῦ θὰ εἶναι συγκεντρωμένοι.

Ἦκουσε μετὰ περισσοτέρας προσηχῆς.

Κοίτοι δὲν ἀντελαμβάνετο τί ἔλεγον διέκρινε τὸς φωνὰς καὶ μάλιστα μίαν γυναικίαν φωνὴν.

— Ἀναμφιβόλως θὰ εἶναι ἡ φωνὴ τῆς γυναίκος, ἣν εἶδον ἐξαφανισμένην ὀπίσθεν τοῦ θράξου.

Διὶ νὰ ἀκησθῆ καλλιτέρον ἐκυθα ἐντελῶ, καὶ εἴσε τοὺς οὖς ἐπὶ τοῦ ἰδύθρου.

Ὅτω ἤκουον κύβη, ὡς ἀπάσας τὰς ἀνταλασσόμεναι λέξεις· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ συνδιάλεξις ἐγένετο τουρκιστικὴ ἢ ἴναι τῶν λέξεων τῶ διέφρου.

Ἐν τούτοις ἐμεινεν ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ ἰστέ ἑαυτῆς ἔχων προσκεκολλημένον τοὺς οὖς εἰς τὸ ἔδαφος ντὶ τὴν πτόμενος.

— Ἡ φωνὴ τοῦ μνηχοῦ διακρίνεται περισσώτερον. Αὐτὸς ὁμιλεῖ περισσώτερον τῶν ἄλλων. Φαίνεται, ὡς νὰ διηγῆται εἰς τοὺς συντρόφους του παλὺν διὰφέροντα πράγματα. Τὶ κρίμα νὰ μὴ δύναται νὰ ἐνοήσῃ τίποτε. Ἡ γυνὴ φαίνεται, ὡς νὰ εἶναι ἐν τῶν κυριωτέρων μελῶν. Ὅταν ὁμιλῇ αὐτῆ, πάντες οἱ ἄλλοι σιωπῶσι καὶ τὴν ἀκούσι μετὰ θρησκευτικῆς προσοχῆς.

Ὅπωςδὴποτε ὅμως εἶναι πολὺ ἀνιάρων δι' ἐμὲ νὰ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἴκωσθα συζήτησιν ἀπὸ τῆν ὁποῖαν δὲν ἐνωῶ οὔτε λέξιν.

Εἰς τὸ φῶς ἐνὸς κηρίου εἶδε τὸ ὄριλόγιόν του.

— Ἐξ καὶ ἡ συνεδρία δὲν ἐτελείωσεν ἀκόμη. Μήπως σκοπεύουν νὰ περάσουν τὴν νύκτα ἐδῶ;

Κατόπιν ἀνελογίσθη τὴν θέσιν του.

Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἐξερχόμενοι τὸν εὐρισκὸν ἐκεῖ τὸ πρῶτον πράγμα, ποῦ θὰ ἔκαμον βεβαίως θὰ ἦτο νὰ τὸν φονεύσῃ.

— Τὶ ἀνόητος καὶ ἀνοφελὴς θάνατος. . . ἐσκέβθη. Νὰ ταφῶ μέσα εἰς τὸ μονῆρες αὐτὸ σπήλαιον,

χωρὶς κανεὶς νὰ γνωρίζῃ, τί ἀπέγεινεν ὁ Σέρλοκ Χόμς. Ὁ περίφημος Σέρλοκ Χόμς.

Ἡ πιθανότης αὐτῆ τὸν ἔκαμε νὰ ριγῆσῃ, ὄχι διότι ἐφοβήθη τὸν θάνατον, ἀλλὰ διότι ἀνεμνήσθη τῆς γυναίκος καὶ τῶν τέκνων του, τὰ ὅποια εἶχεν ἀφίση ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τὸν ἀνέμενον ἐκεῖ κάτω. . .

Πρὸς στιγμὴν ἤρξατο νὰ μετανοῇ διὰ τὴν ἀφροσύνην, ἣν διέπραξε.

— Ἀφοῦ ἀνεκάλυψα τὸ καταφύγιόν των θὰ ἦτο καλλίτερα νὰ φύγω καὶ νὰ ἐπανέλθω μὲ ἀπόσπασμα ἀπυνομικῶν καὶ χωροφυλάκων. . . Ἄλλ' ὅ γέγονε γέγονε. . . ἀνοφελὲς νὰ σκέπτομαι περισσώτερον. Εἶναι πολὺ ἀργά.

Κατόπιν ἑτέρα πιθανότης παρουσιάσθη εἰς τὸ πνεῦμά του.

— Ἄς ὑποθέσωμεν, εἶπε, ὅτι κατορθῶνω νὰ κρυθῶ ἐδῶ καὶ αὐτοὶ ἐξεργονταὶ χωρὶς νὰ μὲ παρατηρήσωσι. . . Μήπως ἡ θέσις μου θὰ εἶναι καλλίτερα; Ἄλλως τε ἡ περίπτωσις αὐτῆ εἶναι ἥμισυ πιθανή. Διότι τὸ μέρος εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκομαι εἶναι τόσον στενόν, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ κρυφθῶ. . . Ἄλλα καὶ ἂν ἦτο τοῦτο δυνατόν τί θὰ ἀπεγινόμεν μετὰ τὴν ἀναγώρησιν των; Θὰ εὐρισκον τρόπον νὰ ἀνοίξω τὴν ὀπήν; ἐὰν δὲν εὐρῶ θὰ ἀποθάνω ἐδῶ ἐκ τῆς πείνης καὶ δίψης. . . Ὅχι, ὄχι καλλιτέρον ἐκατὸν φεράς νὰ ἀποθάνω διὰ τῶν χειρῶν των.

Αἴφνης μία ἰδέα τοῦ ἦλθεν εἰς τὸ πνεῦμα.

— Ἐὰν ἐγὼ ὁ ἴδιος τοῖς ἀνήγγειλον τὴν παρουσίαν μου ἐδῶ; Ἄλλα πῶς; κραυγάζων; πυροβολῶν;

Ἡ ἰδέα αὐτῆ ἀνεδυναμώτο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὸ πνεῦμά του.

—Ναί, πρέπει νὰ δηλώσω τὴν παρουσίαν μου... Τοιοῦτοτρόπως ἢ σώζομαι ἢ ἐπισπεύδω τὴν λύσιν, οἷα δήποτε καὶ ἂν εἶναι αὕτη.

Ὁ Σέρλοκ Κολμς ἦτο ἄνθρωπος τῶν γερῶν ἀπαράσεων καὶ ποτὲ δὲν ἀνέβαλε τὴν ἐκτέλεσιν των.

Χωρὶς τὸν ἐλάχιστον διαταγμὸν ἔσπευε τὸ πολύκροτον του, ἤναψεν ἐν πυρεῖον διὰ νὰ παρατηρήσῃ καλλιτερον περὶ ἑαυτὸν, διηύθυνε τὸ ὄπλον πρὸς τὴν στενὴν διόδον, ἣν εἶχε διέλθει καὶ ἐπίεσε τὴν σκανδάλην.

Λάμψις διέσχισε τὴν σκοτίαν καὶ φοβερὸς κρότος ἠκούσθη.

Ὁ Ἄγγλος ἀπολύτως ἤρεμος μὲ τὸ πολύκροτον ἂνὰ χεῖρας ἔτεινεν τὸ οὖς ἀκρωμένως.

Ἡ συνδιὰλλεξις εἶχε παύσει ἀπόλυτος σιγὴ ἐπεκράτει εἰς τὸν ὑπόγειον θόλον.

—Ἀναμφιβόλως ἤκουσαν τὸν κρότον, εὐθεύρως.

Λεπτὰ τινα διήλθον κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων ὁ ἀστυνομικὸς ἔμεινεν ἀκίνητος συγκρατῶν τὴν ἀναπνοὴν του.

—Ἐὰν πυροβολήσω καὶ πάλιν;

Ἰαθὼν τὸ κυτίον μὲ τὰ πυρεῖά του ἤναψεν ἐν.

Ἄλλὰ ταυτοχρόνως ἠσθάνθη ἑαυτὸν περιβαλλόμενον ὑπὸ δύο ἰσχυρῶν βραχιόνων, οἵτινες παρέλυσαν πᾶσαν κίνησίν του, ἐνῶ ἐν σχινίον περιέβαλλε καὶ ἔδεσμευε τοὺς πόδας του.

Τὸ πυρεῖον εἶχε σβεσθῆ, ἀλλ' ἐν τούτοις χάρις εἰς ἀσθενὲς εὖως διολισθαῖνον ἀπὸ τινος σχισμῆς τῷ βρά-

χων ἀνεγνώρισεν εἰς τὸν περισφιγγόμενον αὐτὸ ντὸν μοναχόν, ὃν εἶχεν συναντήσει ἐπὶ τοῦ ἀνισπλοίου.

Ὁ ἄγγλος καίτοι ἰσχνὸς ἦτο νευρώδης καὶ ἰσχυρός. Ἐν τούτοις τοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ κινήσῃ τοὺς βραχίονας. Τόσον δυνατὰ ἐσφιγγετο.

Ἀντελήφθη τότε ὅτι πᾶσα ἀντίστασις ἦτο ἀδύνατος καὶ ἀναφελής.

Ἄλλως τε τρίτον ἄτομον εἶχε προστεθῆ εἰς τὰ δύο ἄλλα καὶ ἀφῆρεσεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἀστυνομικοῦ τὸ πολύκροτον.

Καὶ οἱ τρεῖς χωρὶς νὰ προσφέρωσι λέξιν, ἀφοῦ τὸν ἔδεσαν ἰσχυρῶς καὶ σφιγγτὰ τὸν ἔλαβον ἐκ τῶν χειρῶν καὶ τῶν κνημῶν καὶ ἐν μέσῳ τοῦ σκότους, εἰσέδυσαν εἰς διόδον ἀνοιγείσταν αἰφνιδίως.

Παρὰ τὴν σοβαρότητα τῆς θέσεώς του, ὁ Σέρλοκ Κολμς εἶχε διατηρήσει ἀπαθὴ ψυχραιμίαν.

Παρόμοια ἐπεισόδια εἶχον συμβῆ πολλὰκις εἰς αὐτὸν καὶ ἐν τῇ περιπετειώδη ζωῇ του, ὡς μυστικῷ ἀστυνόμου εἶχε διέλθει στιγμὰς πολὺ κινδυνωδεστέρας. Ἄμα διήλθον τὴν στενὴν διόδον, τὸν ἀπέθεσαν κατὰ γῆς. Παρατήρησε περὶ ἑαυτὸν.

Τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον εὕρισκτο εἶχε κερῖνον τεσσάρων τετραγωνικῶν μέτρων ἐπὶ ὕψος δύο καὶ ἐρετιζετο δι' ἀρκετὰ γονθροειδοῦς λάμπας.

Εἰς μίαν γωνίαν ἐν στερεῶν σιδηροκιδώτιον ἡμίσεος μέτρου καὶ κατὰ μῆκος τῶν τοιχοματῶν τοῦ σπηλαίου, σκαμνία τινὰ ἀπέτελουν τὴν μόνην ἐπίπλωσιν τῆς αἰθούσης αὐτῆς τῶν συνεδριάσεων.

Ἐκτὸς τῶν τριῶν ἀνδρῶν, οἵτινες τὸν εἶχον δεῖται:

καὶ μεταφέρει: ὑπῆρχον ἐκεῖ τρία ἕτερα πρόσωπα, ὧν ἓν γυνή.

— Ἐγὼ εἶδον μόνον δύο ἄτομα εἰσερχόμενα. Φαίνεται ὅτι ὁ ἕτερος εἶχεν ἔλθει πρὸ ἐμοῦ. Ὁ ἄνευ σπουδαιότητος οὗτος ὑπολογισμὸς δεικνύει: ἀπλῶς τὴν ἀπώλυτον ἡμερίαν τοῦ πνεύματος τοῦ ἀστυνομικοῦ.

Ἄφου ἀντήλλαξαν λέξεις τουρκιστὶ τὰ ἑξ ἄτομα ἐκάθησαν ἐπὶ τῶν σκαμνίων τῶν τοποθετημένων κατὰ μῆκος τῶν τοιχομάκων.

Ὁ ψευδὴς ἱερεὺς ἔλαβε πρῶτος τὸν λόγον καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν αἰχμάλωτόν του εἶπε:

— Μοῦ φαίνεται ὅτι σὺ εἶδον εἰς τὸ ἀτυχεῖον.

— Ναί.

— Μοῦ εἶπατε ὅτι εἴσθε ξένος νεοεθλὼν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

— Εἶναι ἀληθές. . . . Ἐὰν δὲν ἀπατώμαι τὸ αὐτὸ μοῦ εἶπατε καὶ σεῖς.

— Τί ἤλθετε νὰ κάμετε εἰς τὸ Σκούταρι;

— Μοῦ φαίνεται πολλὴ περιέργος, ἀπήντησεν ὁ Σέρλοκ Χόλμς μειδιῶν ἐλαφρῶς.

— Καὶ σεῖς πολλὸ ἐχέμεθος. Ἀλλὰ μὴ χάνομεν τὸν καιρὸν εἰς ματαιοὺς λόγους. Αἱ στιγμαὶ αὗται εἶνε σοβαραὶ. . . Κατὰ σύμπτωσιν περιεργὸν εὐρίσκεσθε εἰς μέρος, εἰς τὸ ὅποιον κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἡμῶν δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἰσθῇ. . . Πρέπει: νὰ μᾶς ἐξηγήσετε διατί εἴσθε ἐδῶ. . . . Εἰπατέ μας τὴν ἀλήθειαν, ἄλλως δὲν θὰ ἐξέλθετε ἀπ' ἐδῶ ζωντανὸς καὶ δὲν θὰ ἐπανίδητε ποτὲ πλέον τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

— Εἶμαι ἑτοιμὸς νὰ ἀπαντήσω εἰς τὰς ἐρωτήσεις σας ὑπὸ ἓνα ὄρον.

— Ὅρον; . . . ποῖον. . .

Ἐὸ μοναχὸς εἶχε μείνει κατάπληκτος ἐκ τοῦ ψυχραίου θάρρους τοῦ ἀνδρὸς τούτου καὶ διὰ τὸ θράσος, μὲ τὸ ὅποιον προέβαλλεν ἐρωτήσεις εἰς τὴν ἐν ἧ εὐρίσκειτο θέσιν.

— Ναί, πρέπει νὰ μοῦ λύσητε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας μου καὶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ καθίσω. Μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὀμιλήσω κατακεκλιμένος καὶ ἀκίνητος. Προβάλλων τὸν ὄρον τοῦτον οὐδὲλως προτίθεμαι νὰ «τὰς παίξω κανένα κόλπον». . . Οὐδέλως σκεπτομαι νὰ φύγω ἢ νὰ ἀντισταθῶ. Ἐὰν μοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ φύγω, δὲν θὰ ἐδήλου τὴν παρουσίαν μου δι' ἐνὸς πυροβολισμοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀντίστασιν δὲν εἶμαι τὸσον βλάξ, ὥστε ἀσπλος νὰ ἀσπείραθῶ νὰ ἀγωνισθῶ ἐναντίον ἑξ προσώπων. . . . Σὰς ἐπαναλαχθέντων λοιπόν, ἐὰν θέλετε νὰ ὀμιλήσω, λύσατε τὰ δεσμά μου, καὶ ἀφήσατέ με νὰ καθίσω. Ἄλλως δὲν θὰ εἶπω λέξιν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἶχεν ὀμιλήσει διὰ τόνου τὸσον σταθερῶς καὶ ἀποφασιστικοῦ, ὥστε ἡ ἐκτέλεσις τῶν λόγων του οὐδεμίαν ἐπεδέχετο ἀμφισβόλιαν.

Μετὰ βραχεῖαν συζήτησιν μετὰ τῶν συντρόφων του ὁ μοναχὸς ἐπανάλαβε.

— Πολὺ καλὰ. Δεχόμεθα τὴν αἰτησίαν σου.

Τότε πλησιάζων τὸν αἰχμάλωτον ἔλυεν ἐντελῶς τὰς κινήμας του, ἀλλὰ μόνον ἐξέσφιγγεν ὀλίγον τοὺς βραχίονας.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ ἀστυνομικὸς. Τώρα εἶμαι ἑτοιμὸς νὰ ἀπαντήσω εἰς ὅλας τὰς ἐρωτήσεις σας.

Λέγων ταῦτα ἤγγρηθ καὶ ἐλθὼν ἐκείθου ἐπὶ ἐνὸς σκαμνίου.

—Τί ἤλθατε νὰ κάμητε εἰς Σκούταρι;

—Νὰ ἀναζητήσω τὸ μυστικὸν αὐτὸ μέρος.

Ἡ ἀπάντησις ἦτο τόσο ἀπρόοπτος, ὥστε πάντες παρατήρησαν ἀλλήλους μετ' ἐκπλήξεως.

—Ὅστε ἐγνωρίζετε ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι θὰ τὸ εὑρήτε τόσο εὐκόλως;

—Ὅχι, ἀλλὰ εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, ὅστις μοῦ ἔστειλεν ἕνα ὁδηγόν.

—Ποῖον;

—Σὰς.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ μοναχὸς κρέμων ἐξ ὀργῆς ἔρριψε φλογερὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ αἰχμαλώτου.

Ἄλλ' ὁ Σέρλοκ Χόλμς χωρὶς νὰ συγκινηθῆ ἀπήτησεν εἰς αὐτόν.

—Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ καπνίσω ἕνα τσιγαρέττον; Ἄφου ὁ κύριος ἤναψε τὸ ἰδικόν του.

Καὶ διὰ κινήματος τῆς κεφαλῆς ὑπέδειξεν ἕνα νέον ἄνδρα φέροντα δίσπρα.

Ὁ μοναχὸς χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ ἠγέσθη ἐπλησίασε τὸν ἄγγλον, τοῦ ὁποῖου τὸν δεξιὸν βραχίονα ἠλευθέρωσεν ἐντελῶς, ἔλαβεν ἐν τσιγαρέττον τὸ ἤναψε καὶ τοῦ τὸ προσέφερε.

Ὁ ἀστυνομικὸς ἀπήτησεν εὐφροσύνας.

—Ὁλ ραίτ. Τώρα ἂς ἐξακολούθωμεν.

Ὁ μοναχὸς ἐπανήλθεν εἰς τὴν θέσιν του, εἰπὼν:

—Ἰσχυρίζεσθε ὅτι σὰς ἐχρησίμευσαν ὡς ὁδηγός. Τοῦτο δὲν θὰ εἶναι σαφές. Θέλετε νὰ εἰπῆτε, ὅτι ἐγνωρίζετε ὅτι θὰ ἔλθω ἐδῶ καὶ με ἠκολούθησατε;

—Ποτέ. Κατὰ τύχην καὶ διὰ πρώτην φοράν σὰς συνήτησα ἐπὶ τοῦ ἀτομπλοίου. Σεῖς νομίζω, ὅτι ἤλ-

θατε καὶ ἐκαθίσατε πλησίον μου καὶ ἔχι: ἐγὼ πρὸς τὰς ὑποθέτω ὅτι τὸ ἐνθυμησθε.

—Ἀκοιδῶς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πῶς ἐμάντευσάτε, ὅτι ἠρχόμην εἰς τὸ μυστικὸν αὐτὸ μέρος;

—Καὶ ἐκ τῆς ἀπρονοησίας σας καὶ ἐκ τινῶν λέξεων, τὰς ὁποίας ἀντηλλάξαμεν ἐν τῷ ἀτομπλοίῳ.

Οἱ λόγοι οὗτοι λεχθέντες μετὰ τόνου ἀπλοῦ καὶ φυσικοῦ ἔκαμαν τόσο βαλεῖαν ἐντύπωσιν ἐπὶ ὅλων τῶν παρισταμένων, ὥστε πάντες ἔρριψαν βλέμμα ἐπιπλήξεως ἐπὶ τοῦ ψευδομοναχοῦ.

Ὁ αἰχμαλώτος ἀντελήφθη τὴν ἐντύπωσιν, ἣν οἱ λόγοι του ἔκαμαν καὶ εἶπε καθ' ἑαυτόν.

—Φαίνεται ὅλοι γνωρίζουσι γαλλικὰ. . . Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εὐρίσκονται πρὸ καλοσυνετηραμένων ἀνθρώπων. . . Καὶ τοῦτο εἶναι ἀρκετὰ ικανοποιητικὸν δι' ἐμὲ ἐν πάσῃ περιπτώσει.

—Τί ἀπρονοητὴν ἔκαμα;

—Ἐν πρώτοις ἐνεδύθητε ἐνδύματα Ἰταλοῦ ἱερέως χωρὶς νὰ ἔχητε ἰταλικὴν προφοράν. Ἐπειτα ἰσχυρίσθητε, ὅτι μόνον μίαν ἡμέραν ἐμείνατε εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνῷ γνωρίζετε κταλεπῶς τὰ δραμαλῶγια τῶν ἀμπολιῶν καὶ γνωρίζετε ἐκ στήθους τοῦς σταθμούς τοῦ Βοσπόρου. . . Τέλος καίτοι ἰσχυρίζεσθε, ὅτι εὐρίσκεσθε μόνον ἀπὸ εἰκοσιτισσάρων ὠρῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν τούτοις ἠδυνήθητε νὰ συνειληθῆτε μεθ' ἑνὸς ἀμαξήλατου διὰ τῆς ἐπιχωρίσου γλώσσης ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ τοῦ Σκούταρι. Ὅλα αὐτὰ δὲν ἀρκούσι διὰ νὰ ἐγείρωσιν ὑπονοίας;

—Ὑποθετέον, ὅτι ἡ στάσις μου καὶ οἱ λόγοι μου σὰς ἐφάνησαν ὑποπτοί, ἤρκει τοῦτο διὰ νὰ με ἀκούω-

θήηκατε και με κατασκοπεύηκατε; Αυτό το όποιον έπραξατε είναι: μάλλον έργον μουσικού αστυνόμου.

— Ποιος σας ειπεν, ότι δεν είμαι μουσικός αστυνόμος και ότι δεν έξ πάλαια εϋτω το καθήκον μου.

— Πώς; όμολογείτε, ότι είσθε υπάλληλος της μουσικής αστυνομίας;

— Φυσικά, το όμολογώ. . . Ποτέ δεν πρέπει να φοβείται τις λέγων την αλήθειαν.

— Ποιον έσκοπεύατε να παρακολουθήηκατε έρχόμενος εις Σκουταρι;

— Σας. . . . Δηλαδή το μουσικόν κομιτάτον, το όποιον διεπράζε τα μουσικριώδη έγκλήματα του Κανδιδίλλου, του 'Ερένκιοί και της Τσαμίλιτζας, ών οι δράσται δεν ανεκαλύφθησαν εισέτι.

Οι λόγοι οϋτοι του Σέρλου Χόλμς κατέπληξαν τους παρισταμένους. Ποτέ δεν άνέμενον όμολογίας τόνον αφεΐς και κατηγορηματικής. Το θράσος του άνδρος τούτου τοΐς έφάνη τόνον έκτακτον, τόνον φαινομενικόν, ώστε διηρωτώητο, εάν δεν είχε πάθει οϋτος φρενικήν παράκρουσιν.

'Ο ίερεύς δια φωνής προδιδούσης την συγκίνησιν του επανέλαβε:

— Ποιος είσθε λοιπόν; Ποιον είναι το όνομά σας; Δια λογαριασμόν τίνος ένεργείτε;

'Ο άγγλος ήγηόησεν, ότι αφού ώμίλησεν οϋτω έπρεπε να ειπή πάναν την αλήθειαν. Πεισιμαμένος ότι δεν θα τον άρουν ζώντα να εξέλθη απεφάσισε να μη άποκρύψη τίποτε.

"Ηναψε νέον σιγαρέττον και ήρξατο.

— Όνομάζομαι Μάν. Λήν. Είμαι πρώην υπάλλη-

λος της μουσικής άγγλικής αστυνομίας. 'Από πολλών ετών είχαν άποσυρθή και έξωον έν Σκουτίη μετά της γυναίκος και των τέκνων μου, ότε κινειδίως μοι έπροτάθη να εισέλθω εις την ύπηρεσίαν του 'Αποϋλλ Χαμητ δια να προδώεις έρευνας επί τίνος έγκλήματος. Αί προτάσεις, οι μου έκαμου, με έπεισαν. 'Εθυσίασα τότε την ήσυχίαν μου και ήλθον εις Κωνσταντινούπολιν, να επαναλάβω το παλαιόν επάγγελμά μου. Χθές την πρωΐαν ήλθον εδώ. Και ίδου, ότι άπόψε βοηθούσης της τύχης, κατώρθωσα να παρατόσω εύτυχώς το έργον, το όποιον άνέλαβον, να ανακλύψω δηλαδή το μέρος των συγκεντρώσεων και το κατασφύγιον των κυριωτέρων μελών του μουσικού κομιτάτου. 'Αλλά το έπραξα κατά τοιοϋτον τρόπον, ώστε μου είναι άδύνατον να έπωφεληθώ του έργου μου και θα θυσιάσω δι' αυτό την ζωήν μου. . . Το μένον, όπερ μου επιβάλλετο ήτο να ανακλύψω το μουσικόν μέρος των συγκεντρώσεών σας. 'Όσον δια την ύλληψίν σας, αϋτη δεν με άφορα. Θα ήδυνάμην μάλιστα να ειπω ότι είμαι εύχαριστημένος έν της τροπής, ήν έλαβεν ή ύπόθεσις. 'Ηλθον εις Κωνσταντινούπολιν δια να αναζητήσω γυδαίους θεολόγους, κοινούς έγκληματίας. Τώρα παρατηρώ ότι πρόκειται δια πολιτικήν επανάστασιν και ότι ή ύπηρεσία, ήν προσφέρω εις τον 'Αβδϋλ Χαμητ δεν έυπηρετείτο δίκαιον. 'Εν τούτοις τον έδωσα τον λόγον μου ότι θαέκπληρωσω την άποστολήν μου με πλήρη άφοσίωσιν. . . Βλέπετε ότι δια πρώτην φοράν έν τη ζωή μου εύρίσκαμαι εις κατάστασιν ήθικώς δυσχερή. . . 'Εν έμοί διεξάγεται πάλη μεταξύ της συ-

νειδῆσεώς μου καὶ τῶν υποχρεώσεων τοῦ ἐπαγγελ-
ματός μου. . . Κατάστασις παρομοία πρὸς ἀνεὶνην τοῦ
ἀστυνομικοῦ Ἰαβέρη, τὴν διαγραφείσαν ὑπὸ τοῦ Βί-
κτωρος Οὐγγῶ εἰς τοὺς «Ἀθλοῦς» του. . . Ἄλλ'
εἶναι ἀνωφελές νὰ γάνω τὸν καιρὸν εἰς ματαίους λό-
γους. . . Σὰς ἐξέθετα ὅτι ἔπρεπε νὰ τὰς εἶπω. Δὲν
ἔχετε λοιπὸν παρὰ νὰ μὲ φονεύητε καὶ νὰ μὲ θά-
ψετε ἐδῶ εἰς καμμίαν τρύπαν. . . Εἶμαι ἑτοιμος. . .

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἀφῶ ὠμίλησεν οὕτω διὰ τῶ-
ν τελειῶς ἤρῃσι, παρετήρησεν ὅτι τὸ σιγαροε-
πὸν του εἶχε σβέσθῃ, τὸ ἤναψε καὶ ἀνέμενε.

Τὰ ἕξ μῆλα τοῦ κομιτάτου εἶχον ἀκούσει τὴν διή-
γησιν τοῦ Ἄγγλου μετὰ ὑπεράτης συγκινήσεως.

Ὅταν οὗτος ἐτελείωσεν, ἀντήλλαξαν μεταξύ των
βλέμμα συνεννοήσεως.

Τότε δὲ γυνή, ἥτις ἕως τότε δὲν εἶχεν ὠμίλησει,
ἀπεθουραμένη πρὸς τὸν ἀστυνομικόν, τῆ εἶπε.

—Εὐαρεστηθῆτε νὰ μᾶς ἀφήρητε μόνους ἐπὶ τινὰς
στιγμὰς. Ὅθι συσχεθῶμεν ὀλίγον καὶ ὅθι σὰς ἀνα-
κινώσωμεν τὴν ἀπόφασιν, τὴν ὅποιαν ὁ θά λάβωμεν.

—Πολὺ καλὰ, Κυρία.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἠγέρθη καὶ διεθρόνθη πρὸς τὴν
στενὴν διάδοχον, διὰ τῆς ὁποίας τὸν εἶχον εἰσαγάγει.
Μόλις ἀπεμακρύνθη ἀρκετὰ ἡ διάδοχος ἐκλείσθη καὶ
εὐρέθη καὶ πάλιν οὗτος εἰς ζοφερὸν σκότος.

—Προπαρκατεσχάζουν τὴν καταδίκην μου εἰς θά-
νατον, εἶπε καθ' ἑαυτὸν. Τί νὰ γείνη! Ἐγὼ τὸ ἠ-
θέλησα. Ἦρῃσι νὰ ὑπαμείνω χωρὶς παράπονον τὴν
τύχην, τὴν ὅποιαν μόνος μου προπαρκατεσχάζα. αὐτοὶ οἱ
ἄνθρωποι δὲν μοῦ φαίνονται ὡς χυδαῖοι κακοῦργοι.

Ἐλπίζω ὅτι πρὶν ἢ ἀποθάνω θὰ μοῦ ἐπιτρέψουν νὰ
γράψω εἰς τὴν πτωχὴν μου γυναῖκα καὶ ὅθι λάβουν
τὴν κλωσάνην νὰ ἀποστείλουν τὸ γράμμα εἰς τὴν δι-
εῦθυνσιν του. . .

Ἐκάθησε τότε ἐπὶ τινος λίθου καὶ λαβὸν διὰ
τῶν χειρῶν τὴν κεφαλὴν ἀνέμενε. Εἰς τὴν ὑπόγειον
στοῶν ἠκούετο πεπνιγμένος θόρυθος συνομιλίας, ἐν
μέσῳ τῆς ὁποίας διεκρίνετο εὐκρινέστερον ἢ ὅβεια
μεταλλικότης μιᾶς γυναικείας φωνῆς.

—Ἐὰν δὲν ἀπατώμαι αὐτὴ ἡ γυνὴ θὰ εἶναι ἡ
ψυχὴ τοῦ μυστικοῦ κομιτάτου, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ ἀ-
στυνομικός.

Ἡ συζήτησις παρετείετο, χωρὶς νὰ καλέσῃσι τὸν
κατηγορούμενον.

Ἦναψεν ἐν πυρεῖσιν καὶ εἶδεν τὸ ὡρολόγιόν του.

Ἦτο ἡ ὀγδόη καὶ ἡμίσεια. Εἶχεν ἐπέλοι: λοιπὸν
ἡ νύξ καὶ ἀπὸ δώδεκα ὥρῶν ὁ Σέρλοκ Χόλμς δὲν εἶ-
χε φάγει τι.

Οὕτως ἤρριεν νὰ ἀισθάνηται πολὺ τὴν πείναν του.

—Δὲν εἶναι διόλου εὐχάριστον νὰ ἐκκινήσῃς μὲ τὸ
στομάχι: ἄδειο διὰ τὸν ἄλλον κόσμον, ἐψιθύρισεν.

Ὁ θόρυθος τῶν φωνῶν ἐξηκολούθει ἀκούμενος.
Διὰ τὸ λοιπὸν παρετείετο τόσον ἡ συζήτησις.

Ὁδεμία ἐλπίς ὑπῆρχεν ὅτι θὰ τὸν ἄφινον ἐλεύ-
θερον μετὰ τὰς κατηγορηματικὰς ἀποκαλύψεις, ἃς
εἶχε κάμει. Νὰ περιμεῖνῃ ἐπιείκειαν παρὰ τῶν ἀνθρώ-
πων, οἱ ὅποιοι δὲν εἶχον ὑποχωρήσει πρὸ Ἰ ἐγκλημά-
των, ἦτο γελοῖον. Τότε πρὸς τί νὰ παρετείετο τὸ
σοῦν τὰς συζητήσεσι; . . .

Μήπως δὲν συμφωνοῦν διὰ τὸ εἶδος τοῦ θανάτου;

Βαρυθείς ν' άναμφισ ό Σέρλοκ Χόλμς ήναψεν έν σιγαρεττον. Ούτως ήλιπιζε νά λησμονήθη έλίγον τήν πείναν και τήν δίψαν, αίτινες τόν έβασταζινον.

Τέλος έλαφρός θόρυβος ήκούσθη και ή στενή είσοδος ή άγρουσα εις τήν αίθουσαν ήνοιχθη.

Μία φωνή ήκούσθη.

—Κύριε Μάκ Δην δύνασθε νά εισέλθητε.

Ό Άγγλος ήγήθη και διά βήματος σταθερού διήλθε τήν στενήν διάδον. Έλθών πρό των εξ μελών του κοιμητάτου, έστάρωσε τους βραχιόνιας επί του στήθους του και με στάση ήρεμον και ύπερήφανον — Άναμείνω τήν άπόφασίν σας, ειπεν.

Ήτο προφανές ότι ώρειλε νά εξασκηση έφ' έκαστου υπεράνθρωπον ένεργείαν δια νά συγκρατήσει τó ύφος τουτο της ήρέμου άμεριμνησίας. Διότι ή ιδέα του προσεχούς και βεβαίου θανάτου του τόν άνεστάτωσε και του ήτο άδύνατον νά αποδιώξη έκ του πνεύματός του τήν εικόνα της γυναικός του και των τέκνων του. Διαρκούντων των ελίγων τούτων λεπτόν, τά ύποια τω ύπελείποντο νά ζήση, ως ένόμιζε, δεν του ήλθε καν ή ιδέα νά ριθθη εις τά γόνατα των κριτών του, εξαιτούμενος τήν εύπλαγχνίαν των, όπως ουτως άπερύγη τόν θάνατον.

Τούτο του έφαινετο μεγάλη άναμνήρια.

Προϋτίμα πολύ περισσύτερον νά αποθάνη.

Ήδύνατο μόνον νά αγωνισθη και νά πληρώση άκριβά τήν ζωήν του.

Καιτοι άοπλος οι βραχιόνιας του και αι κνήμαι του ήσαν έλεύθεραι. Ήδύνατο λοιπόν νά ριθθη έναντίον ενός των αντιπάλων του και νά τόν πνιξη δια τών

νευρωδών δακτύλων του μάλλον ή νά μείνη νά σαγαγή ως πρόβατον.

Τó σχέδιον τουτο συλληφθέν έν μιᾷ στιγμή του έφάνη εξάίσιον και έκ των οφθαλμών του εξέφευγον λάμψεις μανίας.

Τότε άποφασισμένος νά κάμη τους ανθρώπους αυτούς νά πληρώσουν άκριβά τήν ζωήν του, περιέφερε έπ' αυτών βλέμματα σπινθηροβόλα άπέλιπτος μανίας, ίνα εκλέξη τó θυμά του και όρμηση έπ' αυτού...

Αίφνης ή γλυκεία αλλά άξιωματική φωνή της γυναικός ήκούσθη.

—Κύριε Μάκ Δην, ειπεν αύτη, ήκούσαμεν τάς θαρραλέας και ειλικρινείς εξηγήσεις σας και αύται υπηγόρευσαν τήν άπόφασίν μας.

—Ποία είναι ή άπόφασις αύτη, κυρία; Δύναμαι νά τήν μάθω;.. Άλλως τε, ως σας ειπον, τήν αναμείνω, άπήντησε δια τόνου, όστις έπρόδιδε τήν όργήν του, παρά τάς προσπαθείας, ως έκαμε δια νά εανή ήρεμος, λέγων ταύτα.

Ή γυνή επανέλαβε δια του αυτού τόνου, πλήρους γαλήνης.

—Μετά μακράν συζήτησιν άπεφασίσαιεν νά σας μεταχειρισθώμεν ως φίλον και νά σας άχρήσωμεν έλεύθερον νά εξέλθητε άπ' εδώ.

Ή ανέλιπτος αύτη άπόφασις κατέπληξε τόνον τόν Άγγλον, ώστε έμεινε πρός στιγμήν άμηχανών.

—Πώς, Κυρία;... Τί λέγετε;... Μήπως δεν ήκουσα καλώς... έψέλλισεν.

—Είπον ότι άπεφασίσαιεν νά σας άφήσωμεν έλεύθερον. Έάν τó επιτρέπητε εις εξ ήμών θα σας

συναδούχη διά νά καταλίπητε τόν ὑπόγειον τοῦτον θέλον διά τῆς αὐτῆς διόδου, διά τῆς ὁποίας καί ἤλθατε Ἄμα ἐξεληθόντες ἐντεύθεν δύνασθε νά μεταβῆτε ὅπου θέλετε.

Τὴν φράσιν αὐτὴν ὁ αἰχμάλωτος εἶχεν ἐνοήσει τελείως. Τοῦ ἐχάριζον τὴν ζωὴν. Ἡ λάμπουσα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ὀργὴ ἐσθέσθη αἰφνιδίως καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ ἐκφράσεως ἀπειρου χαρᾶς. Ἄλλὰ τοῦτο διήρκεσεν ὅσον καὶ ἡ ἀστραπή.

Διότι ἀποκρύπτων ἀμέσως τὴν χαρὰν του εἶπε καθ' ἑαυτὸν·

—Εἰνᾷ προφανές ὅτι θέλουν νά μὲ μεταχειρισθῶν ὡς ὄργανον. . . . Διαβολεμένοι ἄνθρωποι εἶναι τέλος πάντων, ἐξαίρετοι σκευωροί. . . . Τὸ πτόμα μου δὲν ἠδύνατο νά τοῖς χρησιθεύσῃ εἰς τίποτε, ἐνῶ ζῶντας ἐμοῦ θά ἔχουν πολλά νά ὠφελῆθωσι. Τότε ἐπανελάθεν ὑψηλοφώνως·

—Τί ὄρος μοῦ προβάλλετε; Διότι ὑποθέτε ὡςτις ἀσίνοντες εἰς ἐμὲ τὴν ζωὴν μου σκοπεύετε νά ἐπωφελῆθῃτε ἐξ αὐτῆς. . . .

Ἡ γυνὴ ἀπεκρίθη μὲ ἐλαφρὸν μειδίαμα.

— Ἀπατάσθε. . . . οὐδεὶς ὄρος διά τὴν ἐλευθερίαν σας προβάλλεται.

Ἡ ὑπεράττη αὐτὴ γενναιοφροσύνη εἶχε συγκινήσει μεγάλως τὸν ἀστυνομικόν·

—Ἐ! λοιπὸν ἐγὼ εἰς ἀντάλλαγμα, σας δίδω τὸν λόγον μου ὅτι αὔριον ἐπιστρέφω εἰς τὴν χώραν μου, ἐέρων μετ' ἐμοῦ τὸ μυστικὸν τοῦ καταφυγίου σας. . . Σας τὸ ὀρκίζομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς μου, εἶπεν.

Ἐν τῷ Σέρλον Χόλμς εἶχε δώσει τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νά δώσῃ καὶ αὐτὸς δείγμα γενναιοφυχίας καὶ σκεπτόμενος ὅτι θά τοῦ ἐζητεῖτο αὕτη.

Ἄλλ' ἡ γυνὴ ἀπεκρίθη λι' εὐγενούς λεπτότητος·

—Τούναντιον θέλομεν νά ἐκπληρώσῃτε πιστῶς τὴν ἀποστολήν σας παρὰ τῷ Ἀπολλῷ Χαμῆ.

Εἰς τοὺς ἀνεπίστους αὐτοὺς λόγους ἡ ἐκπληξίς τοῦ Σέρλον Χόλμς μεταβλήθη εἰς ἀπολίθωσιν.

—Ἄλλὰ, Κυρία, εἶπε, πρέπει νά τοῦ ἀποκαλύψω τὸ καταφύγιόν σας καὶ τὰς συγκεντρώσεις σας;

—Ἀποκαλύψατέ τα·

—Ἐχετε δίκαιον. Ὁ τόπος οὗτος ἀποκαλύφθη νῦν δὲν δύναται νά σας χρησιμεύσῃ. Ὡστε δύναμαι νά τὸν καταστήσω γνωστόν. . . . Κανένα δὲν θά εἴρωσι πλέον ἐδῶ. . . . Ὁ Ἀπολλῷ Χαμῆ· δὲν θά ἀγκαλιώσῃ ἐν αὐτῷ παρὰ ἓνα μόνον ὑπόγειον ὄλον κενόν.

—Ἀπατάσθε. Ἐὰν ἐπιθυμῆτε μετὰ πέντε ἡμέρας ἦτοι τὴν προσεχῆ Τετάρτην, ἐπανεέλθετε ἐδῶ τὸ ἀπόγευμα καὶ θά εἴρωτε συγκεντρωμένους τοὺς ἀρχιστόν τινας ἐξ ἡμῶν. Λοιπὸν, ὠρεδουάρ.

—Ἐ! λοιπὸν καὶ ἐγὼ σας ὑπόσχομαι νά ἐπανεέλθω τὴν προσεχῆ Τετάρτην, ἓνα σας ἐπανάθω. . . .

—Ὅχι! τούναντιον ὀρεῖτε νά ἐλθῆτε διὰ νά ἐκπληρώσῃτε τὴν ἀποστολήν σας, νά μὲς συλλάβῃτε. . . . Δύνασθε μάλιστα νά θεωρήσῃτε τοῦτο ὡς τὸν ὄρον, τὸν ὁποῖον σας ἐπιβάλλομεν διὰ τὴν ἐλευθερίαν.

Ὁ νἈγγλος τελείως κατὰπληκτος ἐκ τῶν λόγων ταύτων διηρωτάτο, ἐὰν δὲν τὸν ἐνέπαιζον. Ἄλλ' ἡ γυ-

«ἤ, απευθυνομένη εἰς τὸν νέον ἄνδρα μὲ τὰς διόπτρας, τῷ εἶπεν·

—Θέλετε νὰ συνοδεύσητε τὸν Κύριον;

Καί οἱ πιν σπρωφόμενη πρὸς τὸν Σέρλοκ Χόλμς·

—Βλέπω ὅτι οἱ λόγοι μου σὰς ἐκπλήττουν. Ἄλλα ὁ φίλος μας, ὅστις θὰ σὰς συνοδεύσῃ, θὰ σὰς ἐξηγήσῃ τὰ πάντα καὶ τότε θὰ ἴδητε, ὅτι ἡ διαγωγὴ μας οὔτε τι τὸ ἐξαιρετικὸν οὔτε τι τὸ ὑπερβολικὸν ἔχει. Κύριε Μὰκ Ἀθήν, χαίρομεν πολὺ διὰ τὴν ἐπίσκεψίν σας καὶ εὐχόμεθα νὰ λάβωμεν τὴν τιμὴν νὰ σὰς συναντήσωμεν ἐκ νέου.

Ὁ Ἄγγλος ἐχαίρεισσε καὶ ἠκολούθησε τὸν ὀδῆρον προπορευθέντα.

Ἄλλὰ, καθ' ἣν στιγμήν ἔμελλε νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν στενὴν διόδον, ἡ γυνὴ τοῦ εἶπεν·

—Συγγνώμην, κύριε, ἔχω ἀκόμη μία μέρωτησιν νὰ σὰς κἀμω.

—Παρακαλῶ κυρία.

—Διὰ νὰ ἀνοίξητε τὴν κλεῖδα τοῦ καταφυγίου μας ἔπρεπε νὰ γνωρίζητε τὴν μυστικὴν λέξιν τῆς κλειδοῦς. Πῶς ἐμάθατε αὐτήν;

—Ὁμολογῶ, ὅτι ἐδυσκλεύθητι πολὺ. Προσεπάθησα νὰ ἀναμνησθῶ ἔλων τῶν νέων καὶ παλαιῶν λέξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ «Μ. Α.» καὶ τὰς ἐδοκίμασα διαδοχικῶς. Τέλος ἡ μεταξὺ ἡμῶν παρυσία μέλους μετεμειρισμένου ὡς μοναχοῦ μὲ ἐνέπνευσε τὴν ἰδέαν νὰ ἀναζητήσω ἐν λατινικῶν ρητῶν ἐξηγημένον ἐκ τῶν γραφῶν καὶ ἀρχόμενον οὕτω εὑρον τὸ «Μαρὰν Ἄτα» Ὅσον ἀφῆρξ τὸ αἴτιον, αἴτιον διὰ τὸ ὅποιον ἡ προσοχὴ μου προσεκλήθη, εἰς

τὰ δύο αὐτὰ γράμματα «Μ. Α.» μού φαίνεται, ὅτι εἶναι περιττόν νὰ σὰς τὸ ἐξηγήσω διὰ μακρῶν..... Ἐάν δὲν διεπαύσσετε τὴν ἀπρονοησίαν νὰ σημεϊώνητε διὰ τῶν στοιχείων τούτων τὰ θύματα σας εἶναι προφανές, ὅτι οὐδεμίαν ἰδέαν περὶ αὐτῶν θὰ εἶχομεν..

—Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὰς ἐξηγήσεις σας Δύνασθε νὰ ἀποχωρήσητε.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ὀδηγοῦ του κατέλιπε τὴν «αἰθουσαν» καὶ μετὰ ἐν λεπτόν ἔβησεν εἰς τὴν ἐξόδον τῆς ὑπογείου στοῦας.

Με μίαν ἀπαρτήρητον ἐνέργειαν τοῦ ὀδηγοῦ, ἡ θύρα ἠνοιχθῆ καὶ ἀμφοτέροι εὐρέθησαν ἐκτός.

Ὁ ἀτομοσμικὸς ἀνέπνευσεν ἠθονικῶς τὸ καθαρὸν ἀέρα. Διότι ἡ βαρεῖα ἀτμοσφαίρα τοῦ ὑπογείου, τὴν εἶχε διαθέσει δυσθυμίας.

Τὸ σκότος ἦτο πλήρες. Μόνον οἱ ἀστέρες ἔλαμπεν εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἀπευθυνόμενος τότε εἰς τὸν ὀδηγόν, του.

—Ἀναμφιδόλως θὰ μεταβῆτε πάλιν πρὸς συνάντησιν τῶν συντρόφων σας; εἶπε.

—Ὅχι! διότι ἀγνωεῖται τὴν ἐρημικὴν ὁδόν. Διὰ νὰ μὴ ἀποπλανηθῆτε θὰ σὰς συνοδεύσω μέχρι τῆς ἐπιθάλαρας..... Ἄλλως τε δὲν ἔχω πλέον τίποτε νὰ κἀμω ἐδῶ.... Τούναντίον δέ, σὰς εἶπεν ἡ Χανούμ, ἔχω καὶ μερικά πράγματα νὰ σὰς ἀποκαλύψω.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς περιχαρῆς.

—Τόσον τὸ καλλίτερον! εἶναι ἀλήθεια, ὅτι θὰ ἐδοκιμαζὸν δυσκολίαν τινὰ διὰ νὰ εὑρω τὸν δρόμον...

τότε λοιπόν μαζί..... Ἄλλὰ διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ
δὲν εὐρίσκεται κανένα ἐστιατόριον ἐδῶ πλησίον;
Ἄπὸ τῆς ὁγδόης πρωϊνῆς δὲν ἔφαγον τίποτε καὶ
εἶναι ἡ ἐνάτη τῆς ἑσπέρας περασμένη....

— Διὰ νὰ εὕρητε κάτι νὰ φάγητε πρέπει νὰ φρα-
σωμεν εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ Σκούταρι.

— Ἐμπρὸς λοιπόν.

Καὶ οἱ δύο ἠκολούθησαν τὸν δρόμον τῶν ἐν τῇ
σκοτίᾳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Αἱ δύο Κερκίσιαι

Δύο ἡμέρας μετὰ τὰ γεγονότα, τὰ ὅποια διηγήθημεν
ὁ Ἀβδ'ὺλ Χαμήτ εἶχεν ἐγερθῆ τὴν Κυριακὴν ἐ-
κείνην, λίαν πρῶι καὶ εὐθυμος.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν εὐρίσκειτο εἰς τὸ Γιλ-
δὲξ παρὰ μόνον ἡ φρουρὰ ἡ ἐπιφορτισμένη νὰ ἀγρυ-
πῆ διὰ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀσφάλειαν.

Ἡ κατηγορηματικὴ ὑπόσχεσις, ἣν εἶχε δώσει ὁ
Σέρλοκ Χόλμς περὶ τῆς ἐντὸς ὀκταήμερου ἀνακα-
λύψεως τοῦ μυστικοῦ κομιτάτου, εἶχεν ἀποδώσει εἰς
τὸν Σουλτάνον ἡσυχίαν τινὰ καὶ ἐσκέπετο πλέον οὐ-
τος τὴν τιμωρίαν καὶ τὰ φρικώδη βασανιστήρια, τὰ ὅ-
ποια θὰ ἐπέβαλλεν εἰς πάντας ἐκείνους, οἵτινες
εἶχον τὸ θράσος νὰ διαταράξωσι τὴν ἡσυχίαν του.

Ἐλεγε καθ' ἑαυτὸν:

— Ἐὰν ὁ Ἄγγλος δὲν ἀνεκάλυπτεν ἐνδείξεις
ἀσφαλεῖς δὲν θὰ ἀνελάμβανε παρομοίαν ὑποχρέωσιν.
Ὡστε μετὰ τινὰς ἡμέρας, θὰ δυνηθῶμεν νὰ συλλά-
θωμεν, ἂν ὄχι ὄλους, τεύλαχιστον μέρος τῶν ἀθλιῶν
τούτων, οἱ ὅποιοι συνωμοτοῦσι ἐναντίον μου καὶ ἐν-
αντίον τῆς Κυβερνήσεώς μου..... ἀφοῦ τοὺς ἀναγκάσω
νὰ ὁμολογήσω, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα, θὰ
πράξω φρονιμῶς νὰ τοὺς «ξεπαστρέψω» μυστικῶς
ἵνα μὴ γνωσθῆ τίποτε καὶ νὰ μὴ διεγερθῆ οὐδέως
ἡ κοινὴ γνώμη..... Πρέπει μάλιστα νὰ ἐξεφρανίσω καὶ
τὰ πτώματά τους.....

Ἐν τούτοις ἀπὸ δύο ἡμερῶν ἤδη, ὅτε ὁ Σέρλοκ
Χόλμς κατέλιπε τὰ ἀνάκτορα, οὐδεμίαν εἶδησιν περὶ
αὐτοῦ ἔλαβον.... Πρέπει νὰ μάθω τί κάμνει... ποῦ
εἶναι. . . Τί κατῴρωσε νὰ ἀνακαλύψῃ ἕως τώρα. .

Κατόπιν ἤρχισε νὰ σκέπτεται.

Ἄφνης ἐπίστε τὸ ἠλεκτρικὸν κομβίον τὸ τοποθε-
τημένον παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τῆς κλίνης του.

Ἡ θύρα ἠνοιχθῆ καὶ εἰς γέρον μέ γένειον βαμ-
μένον παρουσιάσθη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ.

— Πήγαίμε νὰ ξυπνήσῃς τὸν Ἰκζέτ κατὰν καὶ νὰ
τὸν εἰπῆς νὰ ἔλθῃ νὰ μὲ εὕρῃ ἀμέσως.

Ὁ γέρον ἔσπευσε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν αὐτοκρατορι-
κὴν διαταγὴν.

Ὅταν ὁ Ἰκζέτ πασαῖς εὐρέθῃ πρὸ τοῦ κυρίου του,
αὐτος τελείως ἐνδεδυμένος τὸν ἀνέμενον.

— Ἰκζέτ, εἶπε, ὑπάρχουσιν εἰδήσεις περὶ τοῦ Σέρ-
λοκ Χόλμς;..... Εἶναι δύο ἡμέραι ἤδη ἀφ' ὅτου κα-

τέλειπε τὸ Γάλλοι, χωρίς νὰ λάβωμεν καμμίαν πληροφορίαν περὶ αὐτοῦ.

— Μεγαλειότατε, ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἶπεν, ὅτι ἐάν ἔχη ἀνάγκη ἡμῶν, θὰ μᾶς εἰδοποιήσῃ ἀμέσως... ἀρ' ἂν ἄχρις ὧρας δὲν μᾶς εἰδοποιήσῃ, τούτο σημαίνει, ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκη βοήθειάς καὶ ἐξακολουθεῖ τὰς ἀναζητήσεις του.

— Ναι, ἀλλὰ διὰ νὰ εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν μᾶς ἀπατοῦ, θὰ ἤθελα νὰ τὸν παρακολουθῇ κανεὶς ἰδικῶς μᾶς ἐκ τοῦ μακροθῆεν.

— Μεγαλειότατε, νομίζω, ὅτι εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο δύνασθε νὰ εἰσεθε τελείως ἤσυχος.... Ἡ διαγωγὴ του ἀποδεικνύει, ὅτι ἔχομεν νὰ κλιμῶμεν μὲ ἀνθρώπων τιμιώτατον καὶ εὐλαβικῶν. . . . Ἐάν ἤθελε νὰ Σᾶς ἀπατήσῃ δὲν θὰ κατέλιπεν οὕτω τὰ ἀνάκτορα.

— Ἀδιάρκον. Θέλω νὰ λάβητε σήμερον πληροφορίας περὶ αὐτοῦ καὶ νὰ μάθωσι τί κάμνει.

Ἐξέτε πασᾶς τεταραχίμενος:

— Καίτοι αἱ διαταγαὶ σας εἶναι ἰσραὶ δι' ἐμέ, ἐν τούτοις μὲ φέρωσι εἰς θέσιν δυσχερῆ. Θὰ θυνθῶ νὰ τὰς ἐκπληρώσω.

Ἐξέτε πασᾶς τεταραχίμενος:

— Διατί;

— Διότι δὲν γνωρίζω ποῦ εὐρίσκειται ὁ Σέρλοκ Χόλμς τὴν στιγμὴν ταύτην.

— Πῶς; δὲν ἀφῆκε φεύγων τὴν διεύθυνσίν σου;

— Ὁχι. Εἶπε μόνον, ὅτι θὰ μᾶς εἰδοποιήσῃ, ἐάν τῷ ἐπαρουσιασθῇ ἀνάγκη.

Ἐξέτε πασᾶς τεταραχίμενος:

— Πρέπει νὰ μάθῃς ἀπόψε, ποῦ εὐρίσκειται.

Ἐξέτε πασᾶς τεταραχίμενος: ὁ Σουλτάνος, ἐννοῶν ὅτι οὐδεμία παρατήρησις πλέον τοῦ ἐπιτρέπετο ἀπῆλθης:

— Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Υ'. Μεγαλειότητος.

— Περιμένω ἀπόψε καλὰς πληροφορίας.

— Ἡ θέλησίς σας θὰ γίνῃ, Μεγαλειότατε.

Ἐξέτε πασᾶς τεταραχίμενος: ὁ Σουλτάνος ἐν ἀπογνώσει καὶ ἀμηχανίᾳ μεγάλῃ.

Διότι δὲν ἤξευρε πῶς νὰ πράξῃ διὰ νὰ ἰκανοποιήσῃ τὸν ἀπαιτητικὸν κυρίον του.

Ἀφού ἐδόκε τῇ νειαταγῇ ταύτῃ εἰς τὸν εὐνοῦμενόν του θαλαμηπόλον ὁ Ἀποτὺλ Χαμητῆ ἐξήτησε τὰ εἰς τὰ ἀνάκτορα ἀφίχθοντα «δζουρνάλια».

Γέρον τις ὑπρέτης τοῦ ἔσφεν ἐπὶ δίσκου σωρὸν χαρτιῶν κενλιεσμίων ἐντὸς φακέλλου.

Ἐξέτε πασᾶς τεταραχίμενος: ὁ Σουλτάνος ἐπέθεσεν ἐπὶ μιᾶς τραπέζης τὸν ἴσκον, ἐκάθισεν καὶ ἔλαβε κατὰ τύχην ἓν ἀράκελλον.

Ἐξέτε πασᾶς τεταραχίμενος: ὁ φάκελλος οὗτος οὐδεμίαν ἔσφρα διεύθυνσιν κατὰ συνέπειαν ἦτο ἀναφορὰ ἀπ' εὐθείας πρὸς αὐτόν.

Ἐξέτε πασᾶς τεταραχίμενος: ὁ Ἀποτὺλ Χαμητῆ ἐσχίσε τὸν φακέλλον διὰ χειρὸς τρεμούσης καὶ φιλυπόπτως ἤρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ.

— Ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν ἀφίκετο ἡ γυνὴ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Περσίας. Εἶναι ἄρμενία (παρλαίπομεν ἐν ταῦθα τὸ ὄνομα τοῦ πρεσβευτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς του, ἀναφερόμενα ἐν τῷ δζουρνάλῳ).

Ἀὐτὴ ἔλαβε συνέντευξιν μετὰ τοῦ ἄρμενίου πατριάρχου, ἔλαβε καὶ ἐδέχθη ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς της πολλὰς ἐπισκέψεις εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ὅπου διαμένει.

Ἐξέτε πασᾶς τεταραχίμενος: Ἐπιστεῖται ὅτι εἶναι ἐπιφορτισμένη ἰδιαίτερον ἀποστολὴν ὑπὸ τοῦ ἄρμενικοῦ ἐπαναστατικοῦ κομιτάτου καὶ διοργανῶσι συνωμοσίαν κατὰ τοῦ ἱεροῦ πρε-

σώπου τῆς Υ. Μ. Καλὸν θὰ ἦτο ἔπως αὐτοκρατορικῆ διαταγῆ ἀπεμακρύνετο ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τῆς πρωτεύουσας).

—Εἶναι φρικώδες! ἀκόμη μία συνωμοσία ἐναντίον μου! . . . Ναί, ἔχει δίκαιον! . . . Πρέπει χωρὶς ἀργοπερίαν ἢ ἐπικινδυνὸς αὐτῆ γυναίκα νὰ ἀπομακρυνθῆ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι προφανές, ὅτι αὐτὴ ἔρχεται ἐδῶ ἐπὶ σκοπῷ ἐσχάτης προδοσίας. . .

Κατόπιν ἀχρότατος ἐπανέγνωσε τὸ δζουρνάλιον.

Τέλος ἀπώθηθας αὐτὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔλαβεν ἐν ἑτερον.

Ἰδοὺ τί περιείχε τοῦτο:

«Χθὲς ἡ σύζυγος τοῦ Μ. . . πασᾶ, κατεικούντας εἰς Νισάντας, μετέβη εἰς τὸ Χαμάμη, τὸ ὅποιον εὐρίσκειτο πλησίον τοῦ Γαλατὰ Σαραίου ὑπὸ τὸ πρόσχημα, ὅτι θὰ λουσθῆ.

«Τοῦτο εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον ὑποπτον, καθ' ὅσοι τὸ χαμάμη τοῦ Καρακίαι ἐνδείκνυται διὰ τοὺς κατοικούντας ἐν Νισαντάς.

«Ἐκτὸς τοῦτου αὐτὴ ἔμεινεν ἐκεῖ ἐπὶ 5 ὥρας. Ἡ σύζυγος τοῦ Χ. . . πασᾶ μετέβη ὡσαύτως εἰς τὸ αὐτὸ λουτρὸν καὶ ἐξῆλθεν, αὐτὰ μετὰ πάροδον μισῆς ὥρας. Ἐνῷ εὐρίσκειτο εἰς τὸ λουτρὸν ἕσπερον εἰς ἀλλήλους ἐπιφορτισμένους τὴν μεταφορὰν ἰσχυρίσθη, ὅτι τὸ δέμα περιείχεν γλυκύσματα, δὲν κατορθώθη ὅμως νὰ γνωστῆ τὸ περιεχόμενον του. Θεωρῶ καθήκον μου νὰ καταστήσω τὰ γεγονότα ταῦτα γνωστὰ εἰς τὴν Υ. Μ. Μεγαλειότηταν».

—Εἶναι ἀληθὲς ὅτι αἱ πληροφορίες αὗται οὐδεμίαν ἐνέχουσι σπουδαιότητα. Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ἀνταμειφθῶσιν οἱ μεταδῶσαντες αὐτάς. Πιθανὸν ἄλλην τινὰ ἡμέραν νὰ μᾶς δώσωσι σπουδαίον ἔρας πληροφορίας. . . Οἱ δύο οὗτοι πατάδες φαίνονται ἀραιοσιωμένοι καὶ πιστοί, ἀλλὰ ποῖος δύναται νὰ μὲ βεβαιώσῃ ὅτι μυστικῶς δὲν συνωμοτοῦσιν ἐναντίον μου. ἐσκέφθη ὁ Σουλτάνος.

Ἐπὶ τὸν Χαμήτ ἔλαβεν ἐκ τοῦ σωροῦ τούτου τριτὸν φάκελλον.

—«Χθὲς μεταβαίνων εἰς τὴν Υ. Πύλην ὁ Ἀπουραχμὰν πασᾶς, ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἐσταμάτησεν εἰς τῆς τῆς ἄμαξάν του εἰς τὸ μέσον τῆς γέφυρας καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπουθεν μετὰ μίαν ὥραν ἀνεχώρησε καὶ πάλιν διὰ τὴν Υ. Πύλην. Ἡ διαγωγή του αὐτὴ εἶναι ἀρκετὰ ὑποπτος, διὸ καὶ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ τὴν γνωρίσω εἰς τὴν Υ. Μ.».

—Τί σημαίνει ἡ αἰφιγνία αὐτῆ ἐπιστροφή εἰς τὸ σπίτι του; ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ δρόμου; Κάποιον λάκκον ἐχ' ἡ γάβα.

Ἐπὶ τὸν Χαμήτ ἔθεσε τὸ χαρτίον ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔλαβε νέον καὶ ἐξηκολούθησε νὰ ἀναγινώσκη.

«Θεωρῶ καθήκον μου νὰ γνωστοποιήσω εἰς τὴν Υ. Μεγαλειότητα ἐν παράδοξον καὶ ἀκατανόητον γεγονός, γενομένον χθὲς περὶ τὴν μεσημέριον.

«Ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης Ἀπουραχμὰν πασᾶς ἀφίχθεις εἰς τὴν γέφυραν ἐσταμάτησεν εἰς τῆς τῆς ἄμαξάν του καὶ ἀντὶ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὴν Υ. Πύλην, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπουθεν μετὰ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα λεπτὰ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Υ. Πύλην.

Ἐπανερχόμενος οἶκοι ὁ πατὴρ ἐφάνητο λίαν καταραγμένος, ἐνῶ τὸν αὐτίον ἐφάνητο ἡσυχώτατος, ὅταν ἐπανήλθεν εἰς τὴν Ὑ. Πύλην. Ἐπειδὴ ἡ παράδοξις αὐτῆ διαγωγή μου ἐφάνη πολύ ὑποπτος, ἐθεώρησα κατ' ἤκην μου νὰ γνωρίσω τὰ αἰτία τῆς ἐκ τοῦ μέρους τῆς ὁδοῦ μεταστροφῆς ταύτης. Ἐν τούτοις δὲν ἔδυνήθην νὰ λάβω σαφεῖς πληροφορίας.

«Οἱ ὑπηρέται τοῦ πατὸς ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ ἐπιστροφή αὐτῆ προῦκλήθη ὑπὸ αἰνιδιαίας ἀδιαιθεσίας. Ἄλλ' αὐταὶ δὲν εἶναι ἀπαντήσεις δικαιολογητικαί, διότι ὁ πατὴρ ὅταν διὰ δευτέραν φοράν κατέλιπε τὸ κονάκι του, εὐδὼλως ἐφάνητο ἀδιαιθετος. Ἐκτὸς τούτου εἶχεν ἀλλάξῃ ἐνδύματα. Φέρω λοιπὸν τὰ γεγονότα ταῦτα εἰς γνώσιν τῆς Α. Μ., διότι μου ἐφάνησαν ὑποπτα.

Ἐπιπλοῦν Χαμὴτ ἀνήσυχος, εἶπε καθ' ἑαυτὸν

— Ἀληθῶς ἡ διαγωγή αὐτῆ τοῦ Ἀπευραγαμῆν παρὰ μου φαίνεται πολύ ὑποπτος. Πρέπει νὰ μάθω ἀμέσως τί τρέχει.

Θεῶς μετὰ προσοχῆς κατὰ μέρος τὰ δύο ἀδελφουδάκια τὰ ἀρρόρινα τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ἐσχίσαν ἕνα ἄλλον φάκελλον.

— Θεωρῶ ἀπαραίτητον καθήκον νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Ὑ. Μεγαλειότητος ἐπὶ σοβαρῶν κινδύνων, ὅστις ἀπειλεῖ τὸ ἱερὸν πρόσωπόν τῆς. Ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς διανομῆς τῶν βραβείων συγκεντρώσεις ἐγένοντο εἰς τὰς ἀρμενικὰς σχολὰς καὶ ἐκκλησίας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πατριάρχου. Καίτοι αἱ συγκεντρώσεις αὗται ἀρχίζουσι διὰ δεύσεων ὑπὲρ τῆς ζωῆς καὶ εὐτυχίας τῆς Ὑ. Μεγαλειότητος, ἵνα ἀπεκρυβῶσι τὰ μυστικά καὶ ὑποκλινθεῖς αἰτία ταύτων.

τυχομετοῦσι ἐν αὐταῖς καὶ ἀγανατεύονται ἐγδῖα κατὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ προτοπου καὶ τοῦ Θεῖου. Ἀ' ἀπαθῶν καὶ λόγων αἱ μαθηταὶ ἐξωθοῦσι τοὺς προσεταμένους καὶ αἱ ἐνεργεαὶ των εἰς ἐπιποθέσεων ἐπικροτοῦνται θεοῦς. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν μαθημάτων τῆς Χημείας, αἱ καθηγηταὶ διδάσκουσι πῶς καθηγεῖται τὴν κατασκευὴν βομβῶν καὶ κατὰ τὰ μαθήματα τῆς γυμναστικῆς διδάσκουσι τοὺς μαθητὰς σπορτικτικὰ γυμνάσια. Τὰ παρὰ τῶν παιδίων συναστύμενα γυμναστικά διὰ τὰ σχολεῖα ἄρθην ἀποστέλλονται εἰς τὰ κεντρικά Λονδίνου καὶ Γενεύης. Τέλος ἔλα τὰ ἀρμενικὰ σχολεῖα Κωνσταντινουπόλεως καταγγέλλονται τῆς ἐπιδικασουμένης εἰς αὐτὰ εὐμενείας, κατέστησαν ἐστὶν ἐκκοσμοκρατικά, ἔρωσαι ἀπροαυθίως.

Ἐπιπλοῦν Χαμὴτ ἐκραύγασεν ἀπ' ἑαυτοῦ.

— Θεέ μου, πῶς νὰ τιμοσῶμαι. . . . Εἰς πᾶσαν νὰ ἐμπιστευθῶ. . . . Τί νὰ ἀπαγορεύσω καὶ τί νὰ ἐπιτρέψω. . . . Ὅλοι μὲ τὰ εὐλογουμένιστα προσγγήματα ὑπὸ τὴν ἀθωοτέραν ἐπιφανείαν διαπονεύουσιν ἰπναπτόσεις. . . . Ἄ! εἰάν ὑπῆρχε τρόπος νὰ μνηστεύσω τὴν σκῆψιν ἐκείστου ἢ εἰάν ὑπῆρχε ἕνα μηχανήμα νὰ τὴν φωτογραφήσω. Ὅ! ὑπέβαλλον ἔβον πᾶν λαὸν μου εἰς ἐξέστην διὰ τοῦ μηχανήματος ταύτου. Ἄλλ' ὅθ' ἐπρεπεν ἴσως τότε νὰ ἐξοντώσω κοινωτικὴν ἐκκαταμύριαν ἀνθρώπων. . . .

Τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ὁ Σουλτάνος διὰ καὶ τοῦ προουπίου, ἔθετε κατὰ μέρος τὸ ἀδελφουδάκιον ταῦτα καὶ ἐμελλαν νὰ ἐκλέξῃ ἐν ἄλλο ἀπὸ τοῦ διακίου, χυρὴν ἢ ἄρα ἀποπέμει.

Ἐπιπλοῦν Χαμὴτ ἠνωρθῶθη κατατρομαγμένος.

Δραξας ἀστραπιαίως τὸ ἐν τῷ θυλακίῳ τῷ πλατέ-
ος ἐπιμαίου του πολύκροτον, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἔφερον
εἰς ἑαυτοῦ τὸ διηύθυνε πρὸς τὴν εἴσοδον. Ἦτο ἕτοι-
μος νὰ πυροβολήσῃ, ὅτε τὸ εἰσελθὼν τρέσαντι ἐφρί-
σθη ὄπιον κατὰ γῆς. . . .

Ἴδου τί εἶχε προκαλέσει τὸν τρόμον τοῦ τυράννου
καὶ τὸν ἔκαμε νὰ ἀρπάξῃ τὸ πολύκροτον του. . . οὐ-
δεὶς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ εἰσελθῇ πρὶν ἢ κτυπήσῃ
τὴν θυραν καὶ νὰ λάβῃ προηγουμένως τὴν ἀδειαν.

Ὁ παραβαίνων τὸν κανονισμόν ἦτο βέβαιος ὅτι
δὲν θὰ ἐξήρχετο ζῶν.

Ἐν τούτοις τὴν φορὰν ταύτην ὁ Χαμητὸς δὲν ἐ-
χρησιμοποίησε τὸ ὄπλον του. Τὸ ἔθεσε εἰς τὸ θυλά-
κιόν του καὶ ἄμα ὡς παρήλθεν ἡ πρώτη συγκίνησις,
ἔβρασε πρὸς τὸ κατὰ γῆς ἐξηπλωμένον άτομον.

Ἦτο μία γυνή.

—Τί συμβαίνει, Δίλ Ἀρά; τί ἔχεις; . . ἠρώτησε
διὰ φωνῆς φιλοστόργου, ἧς ὁ τόνος ἀπετέλει: παράδο-
ξον ἀντίθετον πρὸς τὸν συνήθως ἄγριον τόνον του.

Ἡ γυνή ὠρῶθη εἰς τὰ γόνατα καὶ εἶπε.

—Μεγαλειότατε, χάριν! Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ συγ-
χωρήσατε τὴν πόλιν μου.

—Ἐπρὸς, λέγε τί τρέχει; Διὰ τί ἡ παραγγὴ αὕτη;
ἐπέπεσε ὁ Σουλτάνος μετὰ τῆς αὐτῆς προσηρότη-
τος, ερεῖρων τὴν γονυκλιῆ γυναῖκα καὶ καθίζων αὐ-
τὴν ἐπὶ τινος ἔδρας.

Ἐκεῖνη, ἦν ὁ Ἀμπούλ Χαμητὸς εἶχεν ὀνομάσει Δίλ
Ἀρά ἦτο νεαρὰ γυνή εἰκοσι περίπου ἐτῶν καὶ ὠραι-
ότερος σπανίως.

Μετὰ μεγάλη βλάβαρα καὶ μερὰ μακρὰ ἕστια εἶχε
χρῆσι καὶ θέλητρον ἱκανὸν νὰ συγκινήσῃ καὶ ἄγει.

Τὰ λεπτὰ καὶ εὐγραμμά νεύλα, τῆς ἔρυθρῆ ὡς κα-
ρμια εἶχον πλασθῆ διὰ φιλήλασ.

Διὰ μέσου τοῦ διαφανοῦς ἐλαφροῦ πέλλου διεφάνη-
το ἡ λάμπουσα λευκότης θαυμαστοῦ καιμοῦ καὶ ἀμι-
μητοῦν βραχιόνων.

Ἄφου τὴν ἐκάθισεν ὁ Σουλτάνος παρετήρησεν ἐπὶ
στιγμὴν τὸ θαυμάσιον αὐτὸ πλάσμα, τὸ ὁποῖον ἦτο ὁ
θησαυρὸς του.

Ἦτο τόσον θελκτικὴ ἐν τῇ ἀθώᾳ παραγγῆτις, ὥ-
στε ὁ Ἀμπούλ Χαμητὸς ἠθάθη εἰς ὄλον τὸ σῶμά του
ριγος ἠδονικοῦ πάθου.

Ἡ Δίλ Ἀρά διατελοῦσα εἰσέτι ὑπὸ τὴν συγκίνη-
τιν τῆς παραβάσεως τῶν ἀστηρῶν διαταγῶν τέσον
ἀτέγκτου κανονισμοῦ καὶ αὐτὸς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον
εἰσόδου τῆς παρὰ τὴν κυρίῳ τῆς κατελήθη ὑπὸ νεο-
ρικῆς κρίσεως θαυμάσιου.

Ὁ τυράννος ἐθώπευσεν ἐπανειλημμένως τὴν κή-
μην τῆς καὶ τὸ πρόσωπόν τῆς καὶ ἐπαδαύειλεσε τὰς
προσηρότερας λέξεις διὰ νὰ τὴν ἠναγκάσῃ, ἀλλ' ἡ συγ-
τηγῆς γυνή ἐξηκολούθει κλαίουσα ὡς παιδίον μὲ τὸ
στήθος τῆς ἀνακουόμενον ὑπὸ λυγμῶν καὶ ἀνίκανος
νὰ ἐκστομίσει λέξειν.

Ὁ Ἀμπούλ Χαμητὸς μετέθε εἰς τὸ γειτονικὸν δι-
μάτιον ἔλαθεν ἐξ αὐτοῦ μικρὸν φαλίδιον καὶ τῆς ἔ-
δωσε νὰ ἀναπνεύσῃ.

Τὸ θελκτικὸν πλάσμα κατηνάσθη ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ
θάνατος ἐξηκολούθει διαυλακούντα τὰς παρειὰς τῆς.

Ὁ Σουλτάνος ἔλαβε τὸ ρινόμακτρον τοῦ καὶ μετὰ κατρικῆς φροντίδος ἀπέμαξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς.

Κατόπιν λαβὼν μίαν ἔδραν ἐκάθισεν πλησίον τῆς ἔλαβεν εἰς τὰς νευρικές καὶ λιποσάρκουα χεῖράς τοῦ τοῦ μικροῦς βακτύλου τῆς, τοὺς ἐθώπουσε λέγων·

—Τώρα ποῦ ἤρῳασαι εἰπέ μοι τὴν αἰτίαν τῆς ταραχῆς.

Ἡ θελκτικὴ γυνὴ καθησυχάσασα τελείως ἐκ τῶν εὐλαστούργων ὥσπερ τῶν τοῦ Ἄνακτος ὕψιστε τοὺς ἀρρώστου γλυκύτητος ὀφθαλμοὺς τῆς καὶ μὲ ἀγγελικὸν μειδιᾶμα, ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλη τῆς τὴν χεῖρα τοῦ Κυρίου καὶ Σουλτάνου τῆς.

Ἐμπρός, ἐμίλησαν, ἐπανέλαβεν οὗτος. Διὰ τί κλαῖεις; Ποῖα εἶναι ἡ λύπη σου; ποῖος σὲ ἠνώχλησε;

Ἡ Δίλ Ἄρᾶ ἀπεκρίθη διὰ φωνῆς ἀρμονικῆς·

—Ἄρ' ἦς στιγμῆς εἶμαι ἡ ἀγαπητὴ τοῦ σεπτοῦ Κυρίου μου, ποῖος τοῦμὰ νὰ μὲ ἐνοχλήσῃ;

Ἡ ἀόριστος αὕτη ἀπόφρασις δὲν ἰκανοποίησε τὸν Σουλτάνον, ὅστις δι' ἠμισηλευτικῶν ἄμα καὶ ἠμιεπιτακτικῶν τόνου ἐπανέλαβε·

—Ὁμίλησον· δὲν πρέπει νὰ μοῦ ἀποκρίθῃς τιποτε. Διὰ τί ἦρο τότε τεταραχμένῃ εἶναι εἰσθλήεις;

—Σὺς βεβαίῳ Μεγαλειότατε, ὅτι δὲν εἶναι τίποτε. Ἐὰν συσκευιῆθην καὶ ἀνεστατώθῃ πρὸς στιγμήν, ἡ καλοσύνη ποῦ μὲ ἐπιδεικνύει ἡ Ἰ. Μεγαλειότης, καὶ τὴν ὅποιον ἀξίζω πάντοτε, μὲ ἔλαμνεν νὰ λησμονήσω τὰ πάντα.

—Πολὺ καλὰ. Ἄλλὰ δάι νὰ εἶσαι ἀξία εἶναι τῆς συμπαιδείας μου, πρέπει νὰ μοῦ τὰ εἴπηρ ἕλας ἡρεῖς καμμίαν ὀπισθοβουλίαν.

Ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐψιθύρισε μετὰ δειλίας.

—Ἐρράπιζαν τὸν πατέρα μου.

—Ποῖος;

—Ὁ Ἄλμπους βέης.

—Καλὰ λοιπὸν ἐράντευσα ὅτι πρόκειται περὶ ζηλοτυπίας, εἶπεν ὁ Σουλτάνος.

Ὁ Ἄλμπους βέης ἦτο ὁ πατὴρ μίᾳς Κιρκάσιαις, εὐνοουμένης τοῦ Ἀποῦλ Χαμήτ καὶ χάρις εἰς τὴν ὀραϊότητά τῆς θυγατρὸς τοῦ εἶχεν ἀποκτήσει μεγάλην ἐπιρροὴν ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

Ἡ Κιρκασία αὕτη ὀνόματι Μπελκίς, θυγατρίον πλάσμα εἶχεν ἐπὶ πολὺ κυριαρχίαι, ἄνευ ἀντιπάλου, ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ Σουλτάνου.

Ἄλλ' μίαν ἡμέραν ὠδήγησαν εἰς τὰ Ἄνακτορα μίαν ἄλλην Κιρκάσιαν ἐξ Οὐζούμ Γιατλά, τῆς Δίλ Ἄρᾶ ἦς οἱ θελκτικοὶ ὀφθαλμοὶ ἐμάγευσαν τὸν Σουλτάνον.

Ὁ Ἀποῦλ Χαμήτ καταβεβηθεὶς εἶχε πληρώσει εὐνοϊῶν τὴν νοσελοῦσαν καὶ τὸν Ζιά παστῶν, ἔστις τὸ τὴν ἐπαρουσίασεν.

Ὁ Ζιά παστῶς ἐγένετο ὑπακιστῆς τοῦ Σουλτάνου αὐτὸς δὲ εἶναι ἐκεῖνος, τὸν ὅποιον συνητήρησεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς διηγήσεώς μας.

Ἡ προνομιοῦχος θέσις, ἣν ἀπέκτησεν ἐν τῇ αἰσθλή ἡ νέα αὕτη εὐνοουμένη, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς εἰσόδου τῆς, προὐκάλεσεν εἰς τὴν καρδίαν τῆς Μπελκίς μῖσος ἄμα καὶ ζηλοτυπίας.

Ὁ πατὴρ τῆς Ἄλμπους βέης, ἠθροῦθη τὰ αὐτὰ αἰσθημάτα βλέπων τὴν ἐπιρροὴν τοῦ νὰ ἐλαττοῦται συγχρόνως μετὰ τῆς ἐπιρροῆς τῆς θυγατρὸς τοῦ.

Τοιοῦτοτρόπως παντοειδεῖς σκευωρίαι ἤρξαντο

πλεκόμενα κατὰ τῆς ὥραιας Κιρκάσιος τῆς εἰσελευσῆς εἰς τὸ Γιλδίξ χάρις εἰς τὸν Ζιᾶ πασῶν.

Ἀλλὰ ἡ Δίλ Ἀρά ἀγαθὴ καὶ γλυκεῖα ἔξεν καὶ ὠραία οὐδόλως ἐπεχείρησεν νὰ ἐκδικηθῆ διὰ τὴν ἐχθρότητα, δι' ἧς τὴν περιέβαλλεν.

Τούναντιόν εἰδείχθη πάντοτε ἀφογος καὶ γενναίόφρων μάλιστα ἀπέναντι τῆς ἀντιπάλου τῆς, τοῦθ' ὅπερ ὡς μόνον ἀποτέλεσμα εἶχε νὰ διπλοῦσθῃ τὸ μῖσος ταύτης.

Τὸ μῖσος τῆς Μπελκίς εἶχε καταστῆ τίσον βίαιον, ὥστε ὁσάκις συνήτα αὐτὴ τὴν Δίλ Ἀρά ἀστραπαὶ μανίας ἐξέφευγον τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καὶ διήρμετο ἡμέρας ὀλοκλήρους μελετώσα σχέδια ἐκδικήσεως.

Μίαν ἡμέραν ἡ Δίλ Ἀρά ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν Σουλτάνον τὴν ἐπιθυμίαν τῆς νὰ ἴδῃ τοὺς γονεῖς τῆς.

Ὁ Ἀπουλ Χαρήτ ἀπέστειλεν εἰς Οὐζοῦμ Γκαϊλά, πατρίδα τῆς εὐνοουμένης του, ἕνα ὑπασπιστὴν μὲ τὴν διαταγὴν νὰ φέρῃ εἰς τὸ Γιλδίξ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τῆς καὶ νὰ πληρώσῃ αὐτοὺς περιποιήσεων καὶ εὐμενείας.

Ἀρχιθεῖς εἰς τὸ χωρίον ἐκεῖνο ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Σουλτάνου εὗρε μόνον τὸν πατέρα, διότι ἡ μητέρα εἶχεν ἀποθάνει πρὸ τινῶν ἡμερῶν.

Ὁ πατὴρ τῆς Δίλ Ἀρά, Χασάν ἀγάς ἦτο ὑψηλὸς καὶ ρωμαλέος, γέρον, ἐξηκοντούτης περιπού. Συνειθισμένος εἰς τὴν ἐν τῷ ἀνοικτῷ ἀέρι ζελεῖν ζωὴν εἰδέχθη ψυχρῶς τὸν ὑπασπιστὴν καὶ ἀπέκρουσε τὴν πρότασίν του, λέγων·

— Ἐὰν ἡ κόρη μου θέλῃ νὰ μὲ ἴδῃ ὡς εἴθῃ ἢ ἰδίᾳ.

Ἐπιμονὴ τοῦ ὑπασπιστοῦ καὶ τῶν φίλων τοῦ Κιρ-

καίου ὁ Χασάν ἀγάς συγκατατέθη ἐπὶ τέλους νὰ ἐλθῃ εἰς Κ) πόλιν ὑπὸ ἕνα ὄρον.

— Θὰ θυνθῶ νὰ ἐλθῶ εἰς τὸ χωρίον μου, ἐπίτην θελήσω, εἶπε.

— Δύναμαι νὰ σὰς διαβεβαίωσω, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ θὰ εἰσθῆ ἀπολύτως ἐλευθέρως, προσέθεσεν ὁ ἀπεσταλμένος.

Οὕτω ὁ γέρον Κιρκάσιος ἐφθασεν εἰς τὰ Ἀνάκτορα, τυχῶν παντοειδῶν περιποιήσεων, ὡς προσωπικῶς ξένος τοῦ Σουλτάνου.

Ἡ πρώτη συνάντησις μεταξὺ πατρὸς καὶ θυγατρὸς ἦτο πολὺ συγκινητικὴ.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἀπεχωρίσθη τῶν γονεῶν τῆς ἡ μάλλον ἐπωλήθη δωδεκαετής, ἡ Δίλ Ἀρά ποτὲ δὲν εἶχεν ἀκούσει νὰ γίνηται λόγος περὶ αὐτῶν.

Ἡ ἀγγελία τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς τῆς τὴν ἐλύπησε πολὺ. Ὁ γέρον Κιρκάσιος θαρσέως ἐκ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς δόξης τῆς θυγατρὸς του ἐνόμισεν, ὅτι ἀναιρεῖται.

Ἡ ἀριεὶς καὶ ἡ διαμονὴ τοῦ Χασάν ἐν τοῖς ἀνακτόροις ὑπῆρξε νέον σφοδρὸν πλήγμα κατὰ τῆς Μπελκίς καὶ τοῦ πατρὸς τῆς Ἀλμουὸς βέη.

Ἡ Δίλ Ἀρά εἶχεν ἀντικαταστήσῃ τὴν Μπελκίς ἐν τῇ αὐτοκρατορικῇ κλίτῃ, καὶ ὁ Χασάν ἐξέθε ἤρχειε νὰ ἐκτοπίσῃ τὴν ἐν τοῖς ἀνακτόροις θέσιν τοῦ Ἀλμουὸς βέη.

Ἐλέγετο μάλιστα ὅτι ὁ Κιρκάσιος ἐμελλε νὰ καθέξῃ σπουδαίαν θέσιν ἐν τῇ προσωπικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ἀνακτοῦ, ἡ δὲ φήμη αὕτη ἐκηρύχθη ἐπὶ μάλλον τὴν ἀστερικτὸν ζηλοτυπίαν τοῦ Ἀλμουὸς βέη.

Ὅτω τὴν προίαν ἐκείνην εἰς ἓνα ἐκ τῶν διαδρόμων τῶν Ἀνακτόρων ὁ μηδικὸς Ἄλμπους βέης συναντήσας τὸν γέροντα Κιρκάσιον καὶ βλέπων αὐτὸν νὰ ἀπαντᾷ διὰ περιφρονητικοῦ μειδιήματος εἰς ὄργιλον βλέμμα του κατέστη μανιώδης.

Ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ γέροντος ὡς τίγρις, τὸν ὕβρισε χυδαίως καὶ τὸν ἐρράπισεν ἐπανειλημμένως.

Προσεπάθησαν νὰ τοὺς διαχωρίσωσιν, ἀλλ' ὁ ἐπιτιθέμενος ἐκτὸς ἑαυτοῦ, τεταρλωμένος ὑπὸ τῆς ὀργῆς ἔσυρε τὸ ἐγχειρίδιόν του, ἵνα καταφέρῃ πλήγην κατὰ τοῦ ἀντιπάλου του.

Ὅπως ἐξασθεῖς ἐκ τῆς προσβολῆς μὲ τὴν μάχισσαν ἀνὰ χείρας ἐρρίφθη κατὰ τοῦ Ἄλμπους βέη. Ἄλλ' ἤθρονήθησαν νὰ τοὺς χωρίσωσι καὶ ὁ γέρον Κιρκάσιος, ἀφρίζων ἐξ ὀργῆς μετέθῃ ἀμέσως παρὰ τῆ θυγατρὸς του, τῇ ἐδιηγήθη τὰ συμβάντα προσθέτων, ὅτι θ' ἀεγκατέλειπε τὸ Γιλδίχ' αὐτοστιγμῆ καὶ θὰ ἐξεδικαιομένοσ του τὸν ἐχθρόν του.

Ἡ Διλ' Ἀρὰ συγκινηθεῖσα μεγάλως ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ πατρός της, ἠσθάνθη ἐν αὐτῇ βράζον τὸ κίρκασιτὸν αἷμά της καὶ διὰ πρῶτην φοράν ἀφῆκε νὰ ἐκφύγῃσιν ἐκ τῶν ἐρυθρῶν χειλέων της ἀπειλαὶ ἐκδικήσεως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Χασάν ἀγὰ οὗτος ἐξηκολούθει νὰ κραυγάζῃ:

—Μ' ἔφερες εἰς τὰ ἀνάκτορα διὰ νὰ παθαίνω τέτοιας προσβολάς;

Ἡ Διλ' Ἀρὰ καθησυχάσασα ὀλίγον τὸν πατέρα της ἠγέρθη καὶ χωρὶς νὰ σκεφθῇ τὰς συνεπείας τῆς πράξεώς της, διατελοῦσα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς στιγμιαίας

ἐξεγέρσεως μετέθῃ ἀμέσως εἰς τὸ διαμέρισμα, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκειτο ὁ Ἀπτούλ Χαμητ. Οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ τὴν ἀναχαίτῃσῃ. Διότι ἐν τοῖς ἀνακτόροις, ὡς καὶ ἐν τῷ χαρμελίῳ ἡ εὐνοουμένη τοῦ Σουλτάνου ἀπῆλασεν ἰσχύος, πρὸ τῆς ὁποίας οἱ πάντες ὑπεχώρουν.

Μόνον πρὸ τῆς θύρας τοῦ δωματίου, ἐν ᾧ εὐρίσκειτο ὁ Ἄναξ εὗραν ἀντίστασιν.

Ὁ γέρον τσουφεκτοῆς, ὅστις ἐφύλαττεν ἐκεῖ τὴν ἐσταμάτησε καὶ τῆς εἶπε:

—Γνωρίζεται ὅτι ἀπαγορεύεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον αὐτὸ πρὶν ἢ λάθῃ τὴν ἀδειαν.

Ἡ ὠραία κόρη ὑπερηφάνως:

—Τὸ γνωρίζω τόσο καλὰ αὐτὸ ὅσον καὶ σὺ.

Ἄφου γνωρίζετε λοιπὸν τὴν ἀπαγόρευσιν, διατί νὰ τὴν παραβιάσητε, ἐπανέλαβεν ὁ φρουρὸς κρατῶν τὸ μῆλον τῆς θύρας.

—Διότι δι' αὐτὸ τὸ συμῆρον τῆς Α. Μεγάλειότητος πρέπει νὰ Τὴν ἰδῶ αὐτοστιγμῆ. Ἀνταμώθω ἐγὼ ὄλων τὴν εὐθύνην ἠννόησας;

Ἡ νεαρὰ γυνὴ εἶχεν εἰπῆ ταῦτα διὰ τόνου τόσοσ ἐπιτακτικοῦ, ὥστε ὁ γέρον τσουφεκτοῆς τεταρκαμένος ἀπέσυρε τὴν χεῖρά του.

—Τούλάχιστον, ἐπανελάθε, περιμένετε μίαν στιγμὴν νὰ μὲ καλέσῃ ἡ Α. Μ. καὶ νὰ τὴν πληροσορήσωσ περὶ τῆς ἐπισκέψεώς σας.

Ἄλλὰ ἡ Διλ' Ἀρὰ μὴ δυναμένη νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἀνυπομονησίαν της ὄθησε χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ τὸν εὐλακα ἠνοιξεν ἀποτόμως τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθε.

Γνωρίζομεν τὸ σφάλμα, ὅπερ διέπραξεν εὐτω.

—Πολὺ καλὰ εἶπεν ὁ Ἀπτούλ Χαμητ, ἀφου μού

είπας τὴν αἰτίαν, εἶπέ μου καὶ τὰ γεγονότα ἅλα.

Ἡ εὐνοουμένη τοῦ Σουλτάνου διεγγήθη τὰ γεγονότα ἐν ἀπόσιαις αὐτῶν ταῖς λεπτομερείαις τὰ ραπίσματά, τὰς ὑβρεῖς τὴν κατὰ τοῦ πατρὸς τῆς γενομένην προσβολὴν καὶ τὴν ἀπόφασίν του, ὅπως καταλίπη τὰ ἀνάκτορα διὰ νὰ ἐκδικηθῆ.

Ὁ Ἄπτοῦλ Χαμητ ἀκούσας μετὰ προσοχῆς τὴν διήγησιν τῆς Κιρκασίας, εἶπεν.

—Τί ἱκανοποίησιν θέλεις νὰ δώσω εἰς τὸν πατέρα σου; εἶπέ μου.

—Δὲν ὑπάρχει ἱκανοποίησις διὰ τὸτον μεγάλην προσβολὴν.

—Ἐὰν ἀποδιώξω τὸν Ἄλμπους βέγη ἐκ τῶν Ἀνατόρων μένει ἱκανοποιημένη;

—Ἐὰν φύγη θὰ δυνηθῆ εὐκολώτερον ἐξῶθεν νὰ κάμῃ κακὸν εἰς τὸν πατέρα μου.

—Ἐὰν τὸν ἐξορίσω;

—Διὰ νὰ ἐπανεέλθῃ κατόπιν ἐδῶ ἰσχυρότερος καὶ περισσότερον αὐθάδης;

—Ποῖος θὰ τὸν ἐπαναφέρῃ ἐδῶ;

Ἡ νεαρὰ γυνὴ παρατηροῦσα τὸν κύριόν τῆς.

—Ἡ Μπελκίς, εἶπε.

Τὸ βλέμμα τῆς ἦτο τὸσον σαγηνευτικόν, τὸσον θερμόν, ὥστε ὁ τύραννος ἐπρίγγησε καὶ ἠθράνθη εἰς ἅλον τὸ σῶμά του φρικίαισι ἠδονικῶ πάθους.

Ἐλάβε τὴν χεῖρα τῆς νεαρᾶς γυναικὸς καὶ τὴν ἐθώπευσε.

—Τί ἰσχὺν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ Μπελκίς, ὅταν ἡ Δίλ Ἀρά εἶναι ἐδῶ; εἶπε.

Ἐνθαρρυνθεῖσα ἐκ τῆς στοργῆς αὐτῆς ἡ Κιρκασίς ἐπανελάβε.

—Ἐὰν ἡ Δίλ Ἀρά ἦτο τὸσον θελητικὴ διὰ τὸν κύριόν τῆς θὰ εὐρίσκητο ἐν τοῖς ἀνάκτοροις ἀκόμη ἡ Μπελκίς; Ἐφ' ὅσον αὕτη παραμένη ἐδῶ ποτὲ δὲν θὰ εἶμαι ἥσυχος καὶ θὰ διατρέχω πάντοτε τὸν κίνδυνον νὰ θυσιασθῶ εἰς αὐτήν.

Εἶχε προφέρει τὰς λέξεις ταύτας με θελητικὴν χάριν καὶ με τὸ βλέμμα ἐκπέμπον σαγηνευτικὰς ἀστραπᾶς ἀράτου γοητείας.

—Θέλεις λοιπὸν νὰ τὴν διώξω ἀπὸ τὸ Γιλδίξ μαζί μὲ τὸν πατέρα τῆς;

—Εἶμαι ἡ ταπεινὴ δούλη τῆς Υ. Μ., ὑποκίοντα ταπεινῶς εἰς τὰς διαταγὰς τῆς. . . Δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ ἠμιλήσω οὕτω, ἐὰν δὲν με ἐνεθάρρυνεν ἡ εὐμένεια, ἣν ἐπιδεικνύει ὁ Σεπτὸς μοι Κύριος πρὸς ἐμέ.

Καὶ ὀμιλοῦσα οὕτω ἡ ὡραία Κιρκασίς, ἦτο τὸτον θαθέως συγκινημένη, ὥστε δάκρυα ὡς μαργαρίται διεφαινοῦτο διὰ τῶν μακρῶν βλεφαρίδων τῶν μελανῶν ὀφθαλμῶν τῆς καὶ ἔρρεον βραδέως κατὰ μῆκος τῶν ὄψεων καὶ ροδαλῶν παρειῶν τῆς.

Ὁ Ἄπτοῦλ Χαμητ ἀδυνατῶν νὰ ἀντιστῆ εἰς τὰ μαγευτικὰ θέληγτρα τῆς νεαρᾶς γυναικὸς, τὰ ὅποια τὸν ἐμέθυον, τὸν ἐτρέλλαινον ἐφώνησε.

—Ἐ, λοιπὸν, σήμερον ἀμέσως. Ὁ Ἄλμπους βέης καὶ ἡ κόρη του θὰ φύγουν ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα.

Ἄστραπὴ θριαμβευτικῆς χαρᾶς ἔλαμβεν εἰς τὸ βλέμμα τῆς Δίλ Ἀρά.

—Ὅπως θέλῃ ἡ Υ. Μ., ἀπήντησε.

Κατόπιν ἐχειρομένη.

—Δὲν θέλω νὰ καταχρασθῶ περισσότερο τὰ καλύτερα λεπτὰ τῆς Ὑ. Μεγαλειότητος.

—Πήγαινε, κόρη μου, νὰ εἶσαι βεβαία, ὅτι ἡ ἐπιθυμία σου θὰ ἰκανοποιηθῇ. Τώρα πλέον δὲν πρέπει νὰ κλαίης. Δὲν πρέπει πλέον τὰ χυδαῖα αὐτὰ δάρκνα νὰ ἐρέχωνται καὶ νὰ ἀμαυρῶσι τὰ ὠραία μάτια σου.

Ὅταν ἡ νεαρὰ γυνὴ ἀπεσῶρθη μὲ τὴν χάριν καὶ τὴν ἱλαρότητα χρυσαλλίδος ὁ Σουλτάνος, τὴν παρηκολούθησε καὶ τὴν περιέβαλε δι' ἡδονικῶν βλεμμάτων.

Ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ χαρμιῷ ἡ Δίλ Ἄρὰ μὲν εἶχε τόσα θέληγτρα, ὥστε νὰ διαγεῖρη παρὰ τῷ Σουλτάνῳ διαρκῶς ἀναγενηνόμενον πάθος.

Ὅτω ἐνῶ ἡ πρώτη φροντίς του πάντοτε ἦτο ἡ διατήρησις τῆς υγείας του, ἐληρμόνει πᾶσαν ἐπιθύλαξιν καὶ φρόνησιν πλησίον τῆς νεαρᾶς γυναίκας.

Εἰς μάτην ὁ ἰδιαιτερός ἰατρός του τοῦ εἶχε κόμει: ἐπανειλημμένως συστάσεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὁ μόνος ἰατρός, ὅστις ἐξήγαγε ἐπιρροήν τινα ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸν ὅποιον ὠνόμαζε πατέρα του, ὁ Μουσαγγένης πασᾶς, εἶχεν ἀποθῆναι: πρὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ οὐδεὶς ἤθυσῆθη νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ ἐξ ὀλοκλήρου.

Ὅτω τὸ πάθος τοῦ Ἀπτούλ Χαμητ διὰ τὴν νεαρὰν Κιρκασίαν τὸν ἐξηρθεῖνε ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ οἱ ἰατροὶ τοῦ προέβλεπον, ὅτι μετ' ἄλλῃν καιρῶν θὰ ἐθνήσκετο.

Ἄλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος τὸ ἀντιλαμβάνετο περισσότερο ὄλων· ἀλλ' ἡ σιδηρὰ θέλησίς του ἐξεμθηνίζετο πρὸ τῶν θεληγῶν τῆς ὀδαλίσσης του.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Δίλ Ἄρὰ, ὁ Ἀπτούλ

Χαμητ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν τράπεζάν του διὰ νὰ ἐξακολούτησῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν «Δξουραλίων».

Ἄλλ' ἡ αἰφνιδία ἀφίξις τῆς νεαρᾶς γυναίκας, ἡ μετ' αὐτῆς συνομιλία, ἡ ταραχὴ τῆς, ἡ λύπη τῆς τὸν εἶχον ἀναστατώσει.

Ἐλαβεν ἐκ τοῦ δίσκου νέον φακέλλον, τὸν ἤνοιξε χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἀναγνώσῃ. Ἀκουσίως του ἡ σκέψις του ἐφέρετο πρὸς τὴν Κιρκασίαν.

Τότε κατετοροχωρημένος ἔβριψε τὸν χάρτην κατὰ μέρος καὶ ἤρχισεν νὰ σκέπτηται·

—Νὰ διώξω τὴν Μπελκίς ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα; Εἶναι πολὺ δύσκολον. Ἡ Μπελκίς εἶνα: Σουλτάνα· ἔχει μαζὴ μου πολλὰ παιδιά. . . Ἀδύνατον! πρέπει νὰ εὑρω ἄλλον τρόπον νὰ διορθώσω τὰ πράγματα.

Μετὰ τινα λεπτὰ βαθείας σκέψεως ἐφάνη τέλος ὡς νὰ ἔλαβε μίαν ἀπόφασιν.

Ἐσήμανε τὸν ἠλεκτρικὸν κωδωνίσκον.

Ἀμέσως ὁ γέρον καὶ πιστὸς τουφεκτζής ἐφάνη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ.

—Φώναξε ἀμέσως τὸν Ἄλμποῦς βέην, εἶπεν ὁ Σουλτάνος.

Κατόπιν λαμβάνων ἄλλο «Δξουραλίον» ἔβριψεν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοῦς.

Ἄλλ' ἡ προσοχὴ του διεγερθεῖσα ἀμέσως ἀπὸ τῶν πρώτων λέξεων τὸν ἔκαμε νὰ τὸ ἀναγνώσῃ ὀλοκλήρην.

Εἰς τῶν ἀφωσιωμένων αὐτῷ «χαρμιέδων» κατηγγόρει ἀνεπιφυλάκτως ἕνα τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Γιλδίξ, ὡς ἐπιβουλευόμενον τὴν ζωὴν τοῦ Σουλτάνου.

Ἡ ψυχραιμία του ἀπέπητ' διὰ μιᾶς. Καὶ ὑπεπεισθ-

στο καὶ πάλιν μίαν πῶν συνεθισμένων συκοφαντιῶν, εἶν ἡρυνήθη νὰ συγκρατήσῃ φρικιαστικῶν τρέμον.

—'Εὰν ἐν τούτοις ὑπῆρχέ τι τὸ ἀληθές εἰς τὰ τραφόμενα ἐκεῖ μέσα: Ὅθ ἦτο φρικτὸν

Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἔθεσε τὸν χάρτην κατὰ μέρος μετὰ προσοχῆς, ἵνα τὸν ἀναγνώσῃ βραδύτερον.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκτύπησαν εἰς τὴν θύραν.

Ἐφιλύποπος τύραννος καίτοι ἐπεριμένε τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πιστοῦ του φύλακος ἐν τούτοις ἐφρικίασε καὶ μὲ ἀγωνιώδη φωνὴν ἀπεκρίθη:

—'Εμπρός.

—Μεγαλειότατε, ὁ Ἄλμπους βέης ἀναμένει τὰς διαταγὰς τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

—Ἄς ἔλθῃ.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ὁ πατὴρ τῆς Μπελκίς εἰσῆλθε καὶ ὀνέμενον ὄρθως πλησίον τῆς θύρας.

—Ἄλμπους, δὲν εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ σένα, εἶπεν ὁ Σουλτάνος ἀποτόμως. Ὁ γέρον Κιρκάσιος ἀπεκρίθη:

—'Εὰν δυσπρόστιχα τὴν Ἰμ. Μεγαλειότητα, εἶμαι ἔτοιμος νὰ ὑποστῶ τὴν πρέπουσαν τιμωρίαν.

Ἐπὶ τῆς φωνῆς τῆς Αὐτοῦ:

—Διατί ἐζήτησες ἔριδα μὲ τὸν Χαζάν; Διατί τὸν ἐρράπισες;

—Δὲν ἐζήτησα ἔριδα, ἀπλῶς τὸν ἐρράπισα, ἀπῆντησεν ὑπερηφάνως ὁ Κιρκάσιος.

—Γνωρίζεις καλῶς ὅτι δὲν μοῦ ἀρέσουν ταισάυται ἔριδες ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων.

Ἐπὶ τῆς φωνῆς τῆς Αὐτοῦ:

—'Εὰν ἐκτύπησα τὸν Χαζάν, τὸ ἔκαμα ἕνεκα τῆς

ἀφοσιώσεως, τὴν ὁποῖαν τρέφω πρὸς τὴν Ἰμ. Μεγαλειότητα.

—Τί θέλεις νὰ εἰπῆς;

—Μεγαλειότατε, ὁ Κιρκάσιος καὶ ἡ κόρη του σὰς προδίδουσιν.

—Μὲ προδίδουσιν; εἶπε.

—Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

—Ἀπόδειξέ το.

—Ἄς μοῦ παραχωρήσῃ ἡ Ἰμ. Μεγαλειότης προθεσίαν δύο ἢ τριῶν μερῶν καὶ ὅθ φέρω τὰς ἀποδείξεις, τὰς ὁποίας μοῦ ζητεῖ.

—Καὶ ἐὰν δὲν τὰς φέρῃς;

—Τότε νὰ μοῦ κόψετε τὸ κεφάλι. . . .

Ἐπὶ τῆς φωνῆς τῆς Αὐτοῦ εἶπεν μετὰ τόνου τόνου σταθεροῦ, τόνου κατηγορηματικοῦ, ὥστε ὁ Ἀβδούλ Χαμὴς ἀνεστατώη ἡλόβλητρος.

Ἐμνε μίαν στιγμὴν χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ βυθίζων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του γέροντος Κιρκάσιου τὸ διαπεραστικὸν βλέμμα του, τὸ ὁποῖον ἐμαγνητίζεν ὅλους ἐκείνους, πῶ τὸν ἐπηρσίαζον.

Ἄλλὰ ὁ Ἄλμπους βέης οὐδὲως ἐταράχθη καὶ ἐπανέλαβε.

—Μάλιστα, Μεγαλειότατε, οἱ ἄθλιοι αὐτοὶ συναμοῦσι κατὰ τῆς Ἰμπεράρας Μεγαλειότητος. Ἐπειδὴ ἀνεκάλυψα καὶ ἐβεβαιώθην περὶ τούτου δὲν ἔδυνήθην νὰ συγκρατηθῶ καὶ μόλις συνήτησα τὸν ἄθλιον αὐτὸν τὸν ἐρράπισα. . . . Ἐὰν δὲν ἔκαμα καλὰ, εἶμαι ἔτοιμος νὰ ὑποστῶ τὴν τιμωρίαν πῶ ἀξίζω. . . . Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ συνείδησίς μου εἶναι ἡσύχος. . . .

—Ἄλλὰ πῶς καὶ διατί ἠμποροῦν νὰ συναμοῦσιν

έναντίον μου μία γυναίκα κεκλεισμένη πάντοτε ἐν τῷ χαρμῷ καὶ εἰς γέρον Κιρκάσιος μόλις ἐλθὼν ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν;

— Αὐτοὶ εἶναι ἀπλᾶ ὄργανα. Ἴδού ἡ ἀλήθεια.

— Ὡμίλει: εἰλικρινῶς, ἀπροκαλύπτως. . . .

— Μεγαλειότατε, καθὼς σᾶς εἶπον ἤδη μοῦ χρειάζονται τρεῖς ἢ τέσσαρες ἡμέραι διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ ἀποδείξω ἀναμφιλέκτους τὰς κατηγορίας μου. Ἐὰν εἰπῶ τώρα περισσότερον θὰ κάμω μᾶλλον κακὸν παρὰ καλόν. Παρακαλῶ λοιπὸν τὴν Ὑμ. Μεγαλειότητα νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ σιγήσω πρὸς τὸ παρόν.

Ὁ Ἀβδούλ Χαμήτ ἐβύθισε καὶ πάλιν τοὺς ὀφθαλμοὺς του εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Κιρκασίου.

Ἄλλ' ἐννοῶν ὅτι οὐδὲν περιπλέον θὰ ἐμάνθανεν, ἐπανέλαθε:

— Πολὺ καλὰ. Σοῦ δίδω τριῶν ἡμερῶν καιρὸν διὰ νὰ ἀποδείξῃς τὰς κατηγορίας σου. Ἄλλ' ἐάν, παρελθούσης τῆς προθεσμίας αὐτῆς, δὲν ἀποδείξῃς ὅτι, μοῦ εἶπες, πρόσεξε, δὲν θὰ μοῦ γλυτώσωσθαι.

— Ἡ ζωὴ μου ὡς καὶ ἡ ζωὴ τῆς θυγατρὸς μου ἀνήκουν εἰς τὴν Ὑμ. Μεγαλειότητα.

— Πήγαινε καὶ ἐξακολούθησε τὰς ἐρεῦνας σου.

— Παρακαλῶ τὴν Ὑ. Μ. νὰ τηρήσῃ ἐγκρατεῖαν ἐπὶ τῶν λόγων μου, ἵνα δυνηθῶ νὰ ἐξακολουθήσω τὰς ἐρεῦνας μου ἀκωλύτως καὶ χωρὶς νὰ διαγείρω ὑπονοίας εἰς ἄλλους.

— Κανεὶς ἄλλος ἐκτός ἐμοῦ δὲν θὰ τοὺς μάθῃ.

Ἐξελθόντος τοῦ Κιρκασίου ὁ Ἀπτούλ Χαμήτ παρέμεινεν ἔρμικον μεγάλης ταραχῆς καὶ ἀνησυχίας.

Ὁ Ἀλυπούς βέτης πρὶν ἢ εἰσελθῆ παρὰ τῷ Σουλ-

τάνῳ εἶχε μάθει ὅτι ἡ Διὸ Ἀρὰ εἶχε συναρπάξῃ μετ' αὐτοῦ καὶ εἶχεν ἐξέλθει μετ' ἧθος εὐφρόντων καὶ ἄριστων.

Ἐίχε μαντεύσει ὅτι θὰ ἐκαλεῖτο καὶ αὐτὸς κατῆκον καὶ εἶχε προῖδει τὴν ὑποδοχὴν, ἧτις τὸν ἀνέμενε.

— Τὸ μικρότερον ποῦ ἡμπορῶ νὰ πάθω ἐσκέσθῃ, καθ' ὁσούτων, εἶναι: νὰ με ἐξορίσουν. Ἐσκέσθῃ λοιπὸν με ποῖον τρόπον θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν κίνδυνον τούτον.

Ἐνωρίζων τὸν χαρακτῆρα τοῦ κυρίου του ἐπλάστε διὰ τῆς φαντασίας του μίαν ἱστορίαν προδοσίας καὶ συνωμοσίας θέλων οὕτω νὰ κερδίσῃ τοὺς ἀχαιότερον προθεσμίαν ἡμερῶν τινα.

Ἐπειδὴ ἀπόρροπα γεγονότα ἐλάμβανον διαδοχικῶς χώραν ἐν τῷ Ριλδίξ ἡ προθεσμία αὐτὴ ἦτο πάντοτε ἀφέλιμος.

— Ἐκερδίσασμεν ρεῖς ἡμέρας, εἶπε καθ' ἑαυτὸν. Σὲ τρεῖς ἡμέρας ποῖος ἤξευρε τί γίνεται. . . . Ὁ Θεὸς εἶναι μέγας. . . . Τώρα πρέπει νὰ ἴδω τὴν Μπελκίς καὶ νὰ τῆς διηγηθῶ τί συνέβη. . . . Δὲν πρέπει νὰ ἀκουσθῇ ποτὲ πῶς μία Σουλτάνα ἐβυστάθη χάριν μιᾶς σκλάβας ἀπὸ τὸ Γιαϊλᾶ. . .

— Ἄ! Ζιὰ πατᾶ. Ἐσὺ μᾶς ἔφερες ὅλην τὴν κακομοιρίαν ἐδῶ μέσα. . . . Θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃς ἑμῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Τὰ πάντα θάβουον κελῶς

Ὅταν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς κατέλιπε τὸν Σουλτάνον, ἐγκλιθῆθη εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ Σέρλοκ Χόλμς.

Ἄλλὰ τοῦτο δὲν ἦτο εὐκόλον.

Διότι ὁ ἄγγλος ἀναχωρῶν ἐκ τοῦ Γιλδίξ δὲν εἶχεν ὑποδείξει τὸν σκοπὸν τοῦ ταξιδίου του, ἀπὸ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀγνοῶν, ποῦ θὰ ἐπῆγαινε.

—Θὰ κατέθεθ' βεβαίως εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ ξενοδοχεῖα τοῦ Πέραν. Ἄλλὰ θὰ ἀνεγράψῃ, ἀρὰ γε ὑπὸ τὸ ἀληθές του ὄνομα ἢ ὑπὸ κανὲν ἄλλο ψευδές,

Τὸ τελευταῖον τοῦτο φαίνεται πιθανώτερον. . . . Τότε τὸ πρᾶγμα περιπλέκεται.

Τοιαῦται σκέψεις ἀπησχόληον τὸν δεύτερον γραμματέα μεταβαίνοντα εἰς Πέραν ἐκ Βεσικτάς.

Ἐπευκέρθη διαδοχικῶς τὰ ξενοδοχεῖα «Λιονδίνου», «Ἐριστόλ», Πέρα-Παλάς» τὰ ξενοδοχεῖα «Τοκατλιάν» καὶ «Κρόκερ» καὶ εἰς ὅλα τοῦ ἀπήνητησαν, ὅτι ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν οὐδεὶς ἐπιβάτης φέρων τὰ ὑποδειγνέντα χαρακτηριστικὰ ἀφίκετο.

Διέτρεξε τότε τὰ ξενοδοχεῖα τῆς δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως χωρὶς μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν.

Ἦσαν ὥστε τὴν μεσημβρίαν δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀνακαλύψῃ κανὲν ἴχνος τοῦ Σέρλοκ Χόλμς.

Ἀπεθαρρυνθεὶς ἐσταμάτησε τὴν ἀμαξάν προὐ τοῦ ζυθοπωλείου «Γιάννη» καὶ εἰσῆλθε διὰ νὰ γευματίσῃ.

Οἱ ὑπάλληλοι, οἵτινες τὸν ἐγνώριζον ἔσπευσαν μετὰ ταπεινοφροσύνης νὰ τῷ ἐκλέξωσι τὴν καλλιτέραν θέσιν ἐν τῷ ζυθοπωλείῳ.

Καθ' ἣν στιγμήν ἐπρόκειτο νὰ τὸν σερβίρωσι στρώμας τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν θύραν τῆς εἰσόδου ἐξέβαλε κραυγὴν χαρᾶς.

—Ὁ Σέρλοκ Χόλμς, μετὰ τὴν πίπαν εἰς τὸ στόμα, μετὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐν τῷ θυλακίῳ καὶ ἐσημερίδας τινὰς ἐν τῇ δεξιᾷ, εἰσῆρχετο μεδιῶν εὐτυχῆς.

Παρατηρήσας μακρόθεν τὸν πασᾶν διηρθύθη πρὸς αὐτὸν ἀμέσως.

Ἡμορφῆ τοῦ εὐνοουμένου θαλαμηπόλου, τεταραγμένου ἐκ τῆς πρωινῆς ἀποτυχίας του, ἐφωτίσθη αἰφνιδίως ὑπὸ χαρᾶς ἐπὶ τῇ ἀ' ἐλπίστῳ ταύτῃ τύχῃ.

Ὅταν ὁ ἄγγλος ἐπλησίασε τοῦ εἶπε σφιγγων τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

—Κύριε Σέρλοκ Χόλμς, ξεύρετε πῶς ἀπὸ τεσσαρῶν ὥρων σὰς ζητῶ εἰς ὅλα τὰ ξενοδοχεῖα:

Δύνασθε νὰ με ζητᾶτε καὶ τέσσαρας ἡμέρας καὶ πάλιν δὲν θὰ με ἀνεύρετε. . . Δὲν διακνέμομαι εἰς ξενοδοχεῖον.

—Ἡνύθησα, τότε κανένα σπίτι.

—Σπῆτι; ὄχι! ἓνα ἐπιπλωμένον δωμάτιον πλησίον ἐνὸς συμπατριώτου μου. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐνδιαφέρει. . . . Με εἰρητῆσατε, ἰδοὺ, ὅτι με εὐρήκατε, αὐτὸ εἶναι τὸ πᾶν. . . . Τώρα δύνασθε νὰ μοῦ εἰπῆτε διατί με ζητεῖτε:

—Φυσικά. . . ἀλλ' ἐν πρώτοις γευματίξτετε μαζῇ μου. Πιστεύω πῶς δὲν ἐφάγατε ἀκόμη:

—Ὅχι! δὲν ἐφαγα τίποτε. Ὅστω μετ' εὐχαριστή-

σεις δέχεται: την πρόσκλησίν σας, είπεν ο άρχαίος άπονομικός, εβάρων τον πλόν του και καθημενος άπάναντι του 'Ικζέτ πασά.

Κατόπιν διέταξε ένα ούτσι.

—Σας εβάρων τόνον επιμόνος, επανέλαθεν ο Σουλτανικός θαλαμηπόλος, διότι ή Α. Μ. επιθυμεί να μάθη εις ποίον σημείον εύρίσκονται αι άναζητήσεις σας και θέλει να μάθη εάν εύρηκατε κανέν ίγνος ή εάν ελπίζετε, ότι θα κατορθώσετε.

—Σήμερον την πρωίαν λίαν ένωρίς ή Σουλτάνος με προσεκάλεσε και με διέταξε να του φέρω μέχρις έσπερας μίαν όριστικήν άπάντησιν. Έλπίζω ότι αι άναζητήσεις σας εύρίσκονται εις καλόν όρόμον και ότι τας εβραχολουθείτε επιτυχώς.

Ο άγγλος εκένωσε κατά τήν ήμισυ τήν ποτηρίαν του και άπεκρίθη μετά της μεγαλειτέρας γαλήνης.

—Όχι: δέν τας εβραχολουθώ.

Ο 'Ικζέτ πασάς εκήληκτος.

—Πώς; διατί;

—Διότι έτελείωσαν..

—'Απέτυχε;

—Τούναντιον επέτυχον τελείως.

Η άπάντησις αύτη κατεπλήξε τόσο ντόν Σουλτανικόν θαλαμηπόλον, ώστε δέν ήδυνήθη ούτος να συγγραφήτη ένε κίνημα δυσπιστίας.

—Δέν δύναμαι να πιστεύσω ότι άσπεύξεσθε επί ζητηματος τόσο νσοβαρού. Έν τούτοις οι λόγοι σας είνε τέσον παράδοχοι, ώστε δέν ήξεύρω τί να σκεσθώ.

—Ημπορώ να σας βεβαιώσω με όλην τήν σεβαρότητα του κόσμου ότι όλα απάνε καλά.

Ο Σέρλοκ Χόλμς έτόνισεν ιδιαίτέρως τας δύο τελευταίας αυτας λέξεις.

—Τότε τί να είπω εις τήν Α. Μεγαλειότητα;

—Τους λόγους αυτους: «όλα πανε καλά».

—Τί έννοείτε με τους λόγους αυτους;

—Ένωσώ, ότι εβραχολώσα επιτυχώς τήν άποστολήν, δια τήν όποιαν ήλθον εις τήν Κων)πόλιν και κατό συνέπειαν έντός όλίγων ημερών θα άναχωρήσω και πάλιν δια τήν Άγγλίαν. . .

—'Αλλά μου φαίνεται, ότι ήλθατε εδω δια να ανακλύψητε τους δράστας των μυστηριωδών εγκλημάτων των διαπραχθέντων εσχάτως. 'Αλλά κανείς εξ αυτων δέν συνεληφθη εισέτι. Πώς νομίζετε λιπον ότι ή άποστολή σας εληξε;

Ο Σέρλοκ Χόλμς έπιν εισέτι όλίγον ούτσι εκ του ποτηρίου του και επανέλαθε:

—Γνωρίζετε, ότι πρό της εκ Γιλδιζ άναχωρήσεώς μου, κατά τήν μετά του Σουλτανόν συνέντευξίν μου, τήν υπεσθήην να παραδώσω αυτώ έντός οκτώ ημερών τους ανθρώπους τούτους εις τήν «δικαιοσύνην».

Και προσέ'ων τήν τελευταίαν λέξιν «δικαιοσύνην», ή Σέρλοκ Χόλμς εσχεν ειρωνικόν μειδίαμα, τή όποιον ή 'Ικζέτ πασάς δέν άντελήφθη. Κατόπιν εβραχολούθησε.

—Διέρρευσαν τεσσαράκοντα οκτώ ώραι, μου μένει ακόμη προθεσμία εξ ημερών. 'Εάν έντός της προθεσμίας αυτης δέν εκπληρώσω τας ύποχρεώσεις μου, τότε θα έχητε τήν δικαιοσύνην να διαμαρτυρηθήτε.

—Ωστε θα δυνηθήτε πρό της παρελεύσεως εξ ημερών να προκαλέσητε τήν σύλληψιν των μελών του κομιτάτου τούτου;

--Ναί.

--Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ μεταβιβάσω τὴν κατηγορηματικὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν Σουλτάνον;

--Ναί.

Παρὰ τὰς κατηγορηματικὰ αὐτὰς διαβεβαιώσεις ὁ Ἰζζέτ πασᾶς δὲν ἤδυνήθη νὰ καταστείλῃ κίνημα δυσπιστίας.

--'Αλλά, ἀπήντησε, λαμβάνετε ὑπ' ὄψιν σας τὴν σοβαρότητα τῆς ὑποχρέωσός, ἣν ἀναλαμβάνετε;

--Φυσικά. . . . 'Αλλά διατί δὲν με πιστεύετε; . .

'Ἐὰν δὲν εἶχατε ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ἰκανότητά μου, διατί με ἐξέρατε ἀπὸ τόσον μακρᾶν; 'Ἐὰν δὲ εἶχατε τότε διατί ἀμφιβάλλετε περὶ τῆς ἐπιτυχίας μου;

--'Ἐχετε δίκαιον. Ἐν τούτοις ἡ τόσον ταχεῖα ἐπιτυχία σας με καταπλήσσει.

--Καὶ ὅμως εἶσι ἐπρεπε νὰ γίνῃ διὰ τὴν διατηρήσασθαι αὐτὸν τὴν φήμην τοῦ Σέρλοκ Χόλμς.

--Δύνασθε νὰ ὀρίσητε τὴν ἡμέραν τῆς συλλήψεως;

'Ὁ Σέρλοκ Χόλμς με μεγίστην ἀταραξίαν.

--Τὸ ἀπόγευμα τῆς προσεχοῦς Τετάρτης.

--Σήμερον εἶνα: Κυριακή, ὥστε εἰς τρεῖς ἡμέρας;

--Ναί.

--Δύναμαι νὰ ἀναοινώσω τὴν λαπτομέρειαν αὐτὴν εἰς τὴν Α. Μ. ἀλειότητά;

--Βεβαίως.

'Ὁ τόνος τῆς φωνῆς τοῦ ἀγ. ἰ. ε. ε. τόσον σαφές, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀμφιβάλλῃ τις περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων αὐτοῦ.

'Ἡ γὰρ ἐφότιος τὴν φυσικὴν ἀπόκρισιν τοῦ Ἰζζέτ πασᾶ. Αὐτὸς ὁ τόσον σκυθρωπός, ὁ τόσον καταβεβλη-

μένος ἀπὸ τῆς πρώτης, σκεπτόμενος τί ἀπάντησιν θὰ εἶδε εἰς τὸν κύριόν του, κατόρθωσε νῦν νὰ ἀνακαλύψῃ τὸν ἀτυνομικὸν καὶ ἦτο βέβαιος τώρα, ὅτι θὰ ἠ-χαρίσται τὸν κύριόν του περισσότερο, ἀφ' ὅτι αὐτὸς ἤλπιζε. Τώρα ἐδιάζετο νὰ τελειώσῃ τὸ πρόγευμά του, ἵνα μεταβῇ εἰς Γιλδίξ, καὶ νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὸν Ἀπτὸλ Χαμῆτ τὸν θριάμβόν του, διότι ἤλπιζεν ὅτι θὰ εἶχε καὶ αὐτὸς μερίδιον ἐκ τῆς ἐπιτυχίας. Παρήγγειλε λοιπὸν τὸ πρόγευμα καὶ ἐγευματίσσε ταχέως.

'Ὅταν τοῦτο ἐπερατώθη, εἶπεν εἰς τὸν ἀγγλον.

--Πότε θὰ ἐλθῆτε εἰς τὰ ἀνάκτορα;

--Προφανῶς τὴν προσεχῆ Τετάρτην.

--Μέχρι τότε;

--Μέχρι τότε εἶναι περιττὸν καὶ νὰ ἐπαναθωβῶμεν.

'Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς προσεκάλεσε τὸν ὑπὸλληλον καὶ ἐκσόντισε τὸν λογαριασμόν.

Κατόπιν χαιρετίσας τὸν ἀτυνομικόν, κατέλιπε τὸ ζυθοπωλεῖον, ἐπέβη ἀμάξης καὶ διηυθύνθη εἰς τὸ Γιλδίξ ἄμεσως.

'Ὅταν ἐφθασεν ἐκεῖ οἱ πάντες ἦσαν ἀπεροχλημένοι με τὸ ἐπιστάδιον τοῦ Ἀλμποῦς βέης καὶ τοῦ Κατάν ἀγ. ἰ. ε. Ἡ μετὰ τοῦ Σουλτάνου συνέντευξις τῆς Δι. Ἀρ. καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα πρόσκλησις τοῦ πατρὸς τῆς Μπελκίς ἔδωκε λαβὴν εἰς ποικίλα σφάλμα.

'Ὅχι, δὲν θὰ ἀφῆτω νὰ διαπραχθῇ κατὰ τοῦ ἱεροῦ προσώπου τῆς Α. Μ. παρόμοιον ἐγκλημα.

'Ὁ Ἀλμποῦς βέης δὲν εἶχε προσφέρει κανένα δυναμα, οὔτε ἐξέφερε λέξιν τινὰ εἰς κανένα, δυναμῆν νὰ γεννήσῃ ὑπονοίας περὶ τῶν προσώπων τὰ ἑπεὶ ὑπεκρίνατο.

Ἐν αὐτοῖς οἱ πάντες κατενόουν, ὅτι εἰ ὑπαινιγμαί του ἀφεύρου τὸν Ζιά πασά, τὸν σουλτανικὸν αὐτὸν εὐνοούμενον, ὅστις ἐν τόσῳ ὀλίγῳ χρόνῳ εἶχε κατακτήσει τὴν σουλτανικὴν εὐνοίαν.

Ἐγνώριζον, ὅτι ἡ Δίλ Ἄρὰ εἶχε συντελέσει μεγαλῶς εἰς τὴν ταχθεῖαν προαγωγὴν τοῦ νεαροῦ ὑπασιπτιοῦ τοῦ Σουλτάνου.

Ὡς ἐγράψαμεν ἤδη ὁ Ζιά πασὰς εἶχε παρουσιάσει αὐτὴν εἰς τὸν Σουλτάνον, αὐτὴ δὲ εὐγνωμονοῦσα πρὸς τὸν προστάτην τῆς, εἶχε προκαλέσει ἐπ' αὐτοῦ τὴν σουλτανικὴν εὐνοίαν, Ὅσακις δὲ ἡ εὐκαιρία παρουσιαζέτο ὡμίλει πάντοτε ἐκθύμως ὑπὲρ αὐτοῦ.

Πρὸ τινῶν ἡμερῶν εἶχε προαχθῆ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γενικοῦ ὑπασιπτιοῦ, τοῦθ' ὅπερ εἶχε προκαλέσει τὴν ἐπιλοπιᾶν πολλῶν ἐτέρων, ἐργοζομένων ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ὑπόλως κατ' αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο οἱ λόγοι τοῦ Ἄλμπους βέη, προὐκάλουν τὴν γενικὴν εὐχαρίστησιν, ἧτις δὲν διέφυγε τὸν διαρακτικὸν Κιρκάσιον, τούναντίον δὲ ἐνεψύχωσε καὶ ἐνεθάρρυνεν αὐτὸν εἰς τὸ νὰ διπλασιάσῃ τὴν διαίτητά του ἀπειλῶν του.

Ἄμα ὡς ὁ Ἰζζέτ ἐπανήλθεν εἰς τὰ Ἀνάκτορα τῷ διακρυβῆ ὅτι ὁ Ἄλμπους ἐπέθυμε νὰ τὸν ἴδῃ.

— Ἄς εἰσελθῃ, εἶπεν ὁ σουλτανικὸς θαλαμηπόλος.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ὁ Ἄλμπους βέης εἰσῆγγετο παρ' αὐτῷ.

Ὁ Ἰζζέτ πασὰς τὸν ὑπεδέχθη ἐξαιρέτως δεικνύων δὲ εἰς αὐτὸν ἐν κάθισμα παρὰ τῷ γραφεῖῳ του.

— Καθίσατε, εἶπε.

Ὁ Κιρκάσιος ἐκάθισε.

Ὁ δεῦτερος γραμματεὺς τοῦ Σουλτάνου προσφέρων εἰς τὸν ξένον του, ἐν σιγαρέττον, ἐπανέλαβε.

— Λοιπὸν; Τί τρέχει;

— Ἐξοχώτατε, ἔχετε βεβαίως μάθει τὰ γενόμενα.

— Ναί· κατ' ἤκουσα νὰ λέγουσι. Ἐγχατε ἐν ἐπισημῶν μὲ τὸν Χατὰν ἀγὰν. Ἀλλὰ δὲν γνωρίζω τίποτε ὄρισμένον. Ἐὰν θέλετε διηγηθῆτέ μοι ὅλα τὰ καθέκαστα λεπτομερῶς.

Ὁ Ἰζζέτ πασὰς ἐψεύδετο.

Ἐγνώριζεν ὅλας τὰς λεπτομερείας τῶν γενομένων.

Προσπειρήθη ὁμως ἀγνοίαν, θέλων νὰ ἀκούσῃ ἐκ στόματος τοῦ ἰδίου Ἄλμπους βέη τὴν διήγησιν τῶν συμβάντων. Οὗτος ἔσπευσε νὰ διηγηθῆ λεπτομερῶς τὴν ἱστορίαν τοῦ ραπισματος πρὸς ὑπαρυγὴν τῆς Δίλ Ἄρὰ παρὰ τῷ Σουλτάνῳ, τὴν μετὰ τοῦ Ἀπτοῦλ Χαμητ συνομιλίαν του, τὰς σοβαρὰς κατηγορίας, ἃς ἐξέστομίσε κατὰ τοῦ Χατὰν καὶ τῆς κήρης του, ὡς καὶ τὴν προθεσίαν τριῶν ἡμερῶν, τὴν ὅποιαν εἶχε ζητήσῃ διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὰς κατηγορίας του.

Ὁ σουλτανικὸς θαλαμηπόλος ἤκουσε μετὰ προσηχῆς ἄπασαν τὴν διήγησιν καὶ ἀκολούθως εἶπε Ζιά τόνου σοβαροῦ.

— Ἄλμπους βέη, βλέπω, ὅτι περιεπλέχθητε εἰς πολὺ δύσκολον κατάστασιν.

— Διατί;

— Διότι δὲν δύνασθε νὰ ἀποδείξητε τίποτε.

— Πῶς. Μήπως δηλαδὴ ὁ Ζιά πασὰς εἶναι τόσοσ ἐμπιστος ἄνθρωπος, ὥστε εἶναι ἀνίκανος νὰ πρεδῶσῃ τὴν Α. Μεγαλειότητα;

—Ναί, ἀλλὰ τὸ ζήτημα ἀκριβῶς εἶναι νὰ ἀποδείξωμεν τὴν προδοσίαν.

—Ποια εἶναι λοιπὸν ἡ προσωπικὴ σας ἰδέα ἐπὶ τοῦ ζητήματος;

Δὲν ἔχω καμμίαν.

—Δύνασθε νὰ ὀρκισθῆτε ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι συνωμότης;

—Ὅχι. Ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ἰσχυρισθῶ καὶ βεβαιῶ.

—Ἐγὼ ὅμως εἶμαι βέβαιος ὅτι μέσα εἰς τὰ ἀνάκτορα κανεὶς δὲν τὸν ἀγαπᾷ.

—Αὐτὸ δὲν ἀποδεικνύει τίποτε. Ἔγαστε ἄδικον Ἄλμπους βέη. Ἡ Α. Μ. ἀγαπᾷ καὶ εὐνοεῖ πολὺ τὸν Ζιᾶ πασᾶ. Αὐτὸ ἀρκεῖ διὰ νὰ τὸν ἀγαπῶμεν καὶ σεβώμεθα καὶ ἡμεῖς οἱ ἄλλοι.

—Ἐν τούτοις; Ἡ Α. Μ. ἀπατάται.

—Ναί, ἀλλ' αὐτὸ ἀκριβῶς πρέπει νὰ ἀποδείξωμεν.

Ἄλμπους βέης δὲν ἀπεκρίθη· ἐσκέπτετο.

Ἄλμπους βέης δὲν ἀπεκρίθη· ἐσκέπτετο. Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἕμισει, δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς ψυχῆς του τὸν νεαρὸν ὑπασιστην, ὅστις ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀπέκτα μείζονα θέσιν ἐν τῇ σουλτανικῇ εὐνοίᾳ. Οὕτω ἦτο ἔτοιμος νὰ προβῆ εἰς τὰ πάντα διὰ νὰ ἐνεργοποιήσῃ αὐτόν.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ὁ Κιρκάσιος ἐπανέλαθεν·

—Ἐάν σὰς φέρω μίαν ἀποδείξιν μοῦ ὑπόσχεσθε, ὅτι θὰ μὲ βοηθήσητε;

Ἀστρατὴ χαρὰς ἔλαμψεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ σουλτανικοῦ θαλαμηπόλου.

—Ἀλλὰ εἶναι φυσικόν, ὅτι ἂν μοῦ παρουσιάσητε καὶ τὴν ἐλαχίστην ἐνδείξιν προδοσίας τοῦ Ζιᾶ πασᾶ πρὸς τὸν Σουλτάνον, νὰ εἶμαι ὀλέκκληρος μαζὶ

σας, ἵνα βοηθήσω, ὅπως ἀποκαλυφθῆ καὶ τιμωρῆ ἡ ἰ ἐνοχοί. Αὐτὸ εἶναι καθήκον μου, εἶπε.

—Διὰ νὰ ζητήσω τὴν συνδρομὴν σας, ἠθέλησα νὰ σὰς ἴδω καὶ νὰ σὰς ὁμιλήσω.

—Δύνασαι νὰ εἶσαι ἡσυχος, πρότερον μόνον μήπως ἀποτύχησ. Διότι τότε τὸ μόνον ποῦ θὰ κάμωμεν θὰ εἶναι νὰ καταστήσωμεν τὸν νέον αὐτὸν εὐνοούμενον πολυτιμώτερον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Σουλτάνου.

Ἄλμπους βέης ἐχαίρεισθε καὶ ἐξῆλθε.

Περὶ τὸ ἐσπέρας ὁ Ἀπτόλλ Χαμητ ἐκάλεσε τὸν Ἰζζέτ πασᾶν. Ὁ δευτερός γραμματεὺς, ὅστις ἀπὸ ὤρων ἀνέμενε τὴν στιγμὴν αὐτὴν μετέβη ἀμέσως παρὰ τῷ Σουλτάνῳ, μὲ ὕφος ὀρθοπευτικόν καὶ τῷ ἐξῆθεσε τὴν μετὰ τοῦ Σέρλοκ Χόλμς συνέντευξίν του, μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἐντὸς δύο ἡμερῶν οἱ ἔνοχοι θὰ ἀνακαλυφθῶσιν.

Ἄλμπους βέης ἐναθροισθῆ ἐπὶ τῇ εἰδήσει παύτη καὶ συνεχάρη θερμῶς τὸν ἀρχιθαλαμηπόλου του, διὰ τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν, μεθ' ἧς ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολὴν του.

Ἐσκόπιν προσέθεσε·

—Ἐάν ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐκκληρώσῃ αὐτὸ ἐπιτυχῶς τὴν ἀποστολὴν του θὰ τὸν ἀμείβω πολὺ.

—Εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος ἀπεκρίθη ὁ Ἰζζέτ πασᾶς, διότι ἡ ὑπόσχεσίς του ἦτο κατηγορηματικὴ.

—Ἀλλὰ ἀφοῦ εἶρε τὰ ἴχνη των, διατί δὲν προσέκαλεσεν ἀμέσως τὴν σύλληψίν των; Παρετήρησεν ὁ Σουλτάνος εὐρίσκων πάντοτε ἐν σημείον ὑποπτον.

—Ὁ Σέρλοκ Χόλμς δὲν ἠθέλησε νὰ μοῦ δώσῃ περὶ τῆς ἐπείρας πληροφορίας ἐπὶ τῶν σκοπῶν του.

Παρά τὴν ὑπόνοιαν, ἣν ἐξήνεγκαν ὁ τύραννος ἦτο ἐν-
θουσιασμένος ἐκ τῶν εἰδήσεων τοῦ θαλαμηπόλου του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Ἡ σύλληψις

Ἡ Ἀπολλὺ Χαμητ εἶχαν ἀδικον ἀμφιβάλλον πο-
τὴ τῶν διαβεβαιώσεων τοῦ Ἄγγλου.

Μετὰ δύο ἡμέρας τὴν Τετάρτην τὸ πρωί, συμ-
φωνῶς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ὁ Σέρλοκ Χόλμς
μετέβη εἰς Γιλδίς καὶ ἐξήγησε νὰ ἴδῃ τὸν Ἰζέτ πασά.

Ὁ σουλτανικὸς θαλαμηπόλος τὸν εἰέχθη ἀμέσως.

Ὁ ἀστυνομικὸς εἰσελθὼν εὐθὺς καὶ ὑπερήφανος
προσώρμησε πρὸς τὸν Ἰζέτ πασά, ἰστάμενον ἤθιον
παρα τῷ γραφεῖῳ του καὶ σφίγγων αὐτοῦ τὴν χεῖρα.

— Ἐξοχώτατε εἶπε βλέπετε ὅτι εἶμαι πιστὸς καὶ
συνεπὴς εἰς τὴν συνέντευξίν μου.

— Δὲν ἀμφιβάλλον ποτὸς.

— Ὅι δὲ ἄγγλος μειδιῶν.

— Δὲν σὰς εἶδον ὅμως νὰ ἔχετε τίσιν ἐπι-
στολίην ἐν τῷ ζυθοπωλείῳ Γιάνην.

— Οἱ λόγοι σας ἦσαν τὸσον παράδοξοι, ὅστε μὲ
ἐκαμον πρὸς στιγμήν νὰ διατάσω. Ἄλλ' ὁ διαταγμὸς
μου παρῆλθεν ἀμέσως.

— Ἀδιάφορον ἂς μὴ ὀμιλῶμεν πλέον περὶ αὐτοῦ.

— Ἀς ὀμιλήσωμεν διὰ σοβαρώτερα πράγματα. Ὅς

γνωρίζετε, σήμερον συλλαμβάνομεν ἐκείνους τοὺς ὁ-
ποίους ἀναζητοῦμεν.

— Εἶσθε βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ διαφύγουν τῶν χειρῶν
σας τὴν τελευταίαν στιγμὴν, ὡς ἐγένετο καὶ ἐν Γε-
νῆ-Μοχαλέ;

— Εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ τοὺς πιάσωμεν εἰς τὴν εἰ-
λεῖν των. Εἶναι ὡς νὰ τοὺς κρατῶ ἀπὸ τώρα.

— Καὶ πότε θὰ προῆγτε εἰς τὴν σύλληψίν των;

— Μετὰ μεσημβρίαν περὶ τὸ ἑσπέρας, ὅταν ἐξέρ-
χωνται ἀπὸ τὸ μέρος τῆς συνεδριάσεως αὐτῶν.

— Θέλετε νὰ εἰδοποιήσω τὴν Α. Μ. περὶ τῆς ἀφι-
ξεῖς σας ἐδῶ;

— Ὅπως θέλετε. Ἄλλὰ πρέπει πρῶτον νὰ κανονί-
σωμεν τὰς λεπτομερείας τῆς συλλήψεως.

— Ἐὰν εἶναι ἀνάγκη θὰ θέσωμεν ὑπὸ τὰς διατα-
γὰς σας, ὅλον τὸν στρατὸν καὶ ὅλην τὴν ἀστυνομίαν.

— Τούναντίον θέλω νὰ γίνουσι ὅλα ἐν σιγῇ καὶ ἄ-
παρατήρητα. Δὲν μοῦ ἀρέσουν αἱ «απαράτεις» πρῆτιμῶ
νὰ γίνωνται τὰ πράγματα θορυβῶς.

— Πολὺ καλὰ θὰ κάμωμεν ὅπως θέλετε. Μόνον
νὰ μὴ χάσωμεν καὶ πάλιν τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἀπὸ
τὴν ἀπρονουσίαν μας.

— Σὰς εὐχαίω, ὅτι θ' ἀσυλληθῶν, ἀπήντησεν ὁ
ἀστυνομικὸς.

Ὁ Ἰζέτ πασὰς ὑπεκλίθη πρὸ τῆς ἀδιαφιλικεικῆ-
του αὐτῆς διαβεβαιώσεως.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πράξατε, ὅπως νομίζετε
ἄρθον εἶπε.

— Ὅσ πολλὸ θὰ μοῦ χρειασθῶν δεκά χιλιοίτοι καὶ
μερικά ἄμαξα!

— Δύνασθε νὰ ὑπολογίσγητε τὸν ἀριθμὸν τῶν συλλεθρομένων προσώπων.

— Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου δὲν δύναμαι νὰ εἶπω τι ὀριστικόν. Ἐν τούτοις ὑποθέτω ὅτι θὰ καταρθώσωμεν νὰ συλλάβωμεν τέσσαρας πέντε.

— Θὰ σὰς δώσωμεν δέκα ἀνθρώπους ἀσφαλεῖς.

— Καὶ πολλὰς ἀμάξας.

— Ναί.

— Ἐπιθυμῶ ὅμως νὰ μὴ ἀναμιγθῇ ἡ ἀστυνομία εἰς τὴν ὑπόθεσιν. Θὰ εὐρωμεν ἐδῶ εἰς τὰ ἀνάκτορα νομίζω, ὅτι μᾶς χρειάζεται.

— Βεβαίως, ἐν ἀνάγκῃ μάλιστα δυνάμεθα νὰ θέσωμεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς σας τετρακοσίους ἄνδρας. Ἄλλα, ἀγαπητέ μου κύριε, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ δώσω τὰς ἀναγκαῖας διαταγὰς καὶ ἀναμείνατέ με ἐδῶ, παρακαλῶ.

Ἄλλο ἔξέτε πασὰς ἐξήλθε.

Μείνας μόνος ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἤναψε ἐν σιγαρέττον καὶ ἐκάθισε.

Μετὰ πάροδον ἡμισωρίας ὄρας ὁ θαλαμηπόλος τοῦ Σουλτάνου ἐπανήλθε.

— Ἡ Α. Μ. ἐπιθυμαὶ νὰ σὰς ἴδῃ.

Ἄλλο ἔξέτε πασὰς ἐξήλθε.

— Εἶμαι ετοιμος, εἶπε.

Ἄλλο ἔξέτε πασὰς ἐξήλθε τὸν ἀστυνομικὸν χωρὶς καμμίαν διατύπωσιν καὶ μετὰ πολλῆς προσοχίας. Τὸν ἐκάθισε πλησίον του καὶ ἀντιθέτως πρὸς τὴν συνθεσίαν του τῷ προσέφερον ἐν σιγαρέττον.

Ἄλλο ἔξέτε πασὰς ἐξήλθε τὸν Σουλτάνον ὅτι εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὸν ἔξέτε πασὰς

— Τί θὰ κάμετε τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, ἀφ' οὗ τὸς συλλάβετε; ἠρώτησεν ὁ Ἄναξ.

— Ὁ, τι θελήσῃ ἡ Υ. Μεγαλειότης.

— Νὰ τοὺς φέρετε κατ' εὐθεῖαν ἐδῶ, ἵνα ὑποστῶσι τὴν πρώτην ἀνάκρισιν ἐν τῷ Γιλδίξ.

— Αἱ διαταγαὶ σας θὰ ἐπιτελεσθῶσι, Μεγαλειότης.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς σιγῆς ὁ φιλύποπος τύραννος ἐπανέλαβε διὰ τόνου ἀνησυχου.

— Μόνον τέσσαρα ἢ πέντε ἄτομα θὰ δυνηθῆτε νὰ συλλάβητε;

— Τοὐλάχιστον. . . Ἄλλὰ δὲν δύναμαι ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ὀρίσω τὸν ἀριθμὸν.

— Οἱ ἀθλοὶ αὐτοὶ εἶναι πολλοί;

— Πολὺ περισσότεροι, ἀφ' ὅσων νομίζου τινές.

Ἄλλο ἔξέτε πασὰς ἐξήλθε τὸν Σουλτάνον ὅτι εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὸν ἔξέτε πασὰς

— Τί λέγετε; Πόσοι εἶναι;

— Οὐδὲν τὸ ὀριστικὸν δύναμαι νὰ εἶπω ἐπ' αὐτοῦ.

Ἄλλὰ δύναμαι ὅμως νὰ βεβαιώσω, ὅτι ἐν ἡ ἐταιρίᾳ αὐτῆ ἀριθμῆ σήμερον πέντε χιλιάδας ὀπαδούς, αὐριοὶ θὰ ἔχῃ πενήντα χιλιάδας καὶ εἰς ἐν ἑταρ ἄνω τῶν ἑκατὸν χιλιάδων.

— Ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει ἡ σύλληψις τῶν τεσσάρων αὐτῶν ἀτόμων εἰς οὐδὲν θὰ χρησιμεύσῃ.

— Τούναντιόν θὰ εἶναι μέγα κέρδος.

— Τί κέρδος; Ἄφου λέγετε, ὅτι χιλιάδες ἄλλοι θὰ ἐνεργῶσιν ἐλευθεροί.

— Τὸ κέρδος, Μεγαλειότης θὰ εἶναι, ὅτι θὰ τοὺς γνωρίζητε ἐκ τοῦ πλησίον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ Σουλτάνος ἔκαμα κίνημα παραίδον τὴν ὀργήν του.

Ἡ εὐθυμία καὶ ὑπομειδιῶσα μορφή του ἐγένετο ἀποτόμως κακὴ καὶ σκληρὰ καὶ διὰ τόνου πιναγγύλου, εἶπεν εἰς τὸν ἄγγλον.

—Φαντάζεσθε λοιπόν, ὅτι θὰ καταδεχθῶ νὰ συζητήσω μετὰ τῶν ἀθλιῶν αὐτῶν καὶ νὰ ἐπιπαρησῶ τὰς ἀλογίας των;

Ἐὸ Σέρλοκ Χόλμς οὐδὲλως ἐταράχθη ἀπὸ τὸ ὀργίλον βλέμμα τοῦ Σουλτάνου.

—Μακρὰν πάσα σκέψις ὅτι θέλω νὰ δώσω ἐν μάθρημα εἰς τὴν Υ. Μ., εἶπε. Ἐν τούτοις, ἐὰν ἤμην εἰς τὴν θέσιν τῆς Υ. Μ., πρὶν ἢ τιμωρήσω τοὺς ἀνθρώπους τούτους θὰ προσεπάθουν νὰ γνωρίσω τὰς ἰδέας των, τὸ ἀγέδριά των καὶ ἐὰν ἡ ἀνάγκη τὸ ἐπέβαλλε θὰ προσεπάθουν νὰ ἐκασοποιήσω τὰς ἐπιχειρήσεις των.

Παρόμοιοι λόγοι ἦσαν τότεν ἀπυνήθειαι ἐν τῇ Γελδίτ, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἔοριψεν ἐν ἐλέμῳ ἐπιπλήξεως εἰς τὸν Ἄγγλον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Ἀποῦλ Χρημῆ, οὗτος δὲν ἠθέλησε νὰ παρατείνῃ περισσότερο τὴν συνδιάλεξιν, ἥτις ἐλάμβανε τότεν δυσάρεστον δι' αὐτὸν προπῆν.

Ἐν τούτοις διὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ τὸν Σέρλοκ Χόλμς, παρὰ τοῦ ὁποίου ἀνέμενε μεγάλας ὑπηρεσίας, εἶπε διὰ προῦν μείλιχον.

—Ἀφοῦ δὲν συνελήφθη ἀκόμη κανεὶς, εἶναι ἀνωφελέες νὰ ὁμιλῶμεν ἀπὸ τώρα διὰ τὴν μέλλουσαν πύξιν μας. Ἄς εὐρωμεν πρῶτον τοὺς ἐνόχους καὶ ἄς τοὺς συλλάβωμεν, ἔπειτα δὲ ἄς ἱσθωμεν πῶς θὰ τοὺς μεταχειρισθῶμεν. . . Σᾶς εὐχομαι λοιπόν τελείαν ἐπιτυχίαν ἐν τῇ σημερινῇ ἀποστολῇ σας, Κύριε Σέρλοκ Χόλμς. Ἐν τούτοις ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιτύχητε.

Ἐὸ ἄγγλος ἀπεκρίθη ὑπερφάνως μετὰ βεβαιότητος.

—Εἶμαι βέβαιος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν.

—Τόσῳ τὸ καλλίτερον. Σᾶς ὑπόσχομαι δὲ νὰ σᾶς ἀνταμείψω, ὅπως σᾶς ἀξίζει.

—Ἡμεγαλειτέρα ἀμοιβή δι' ἐμὲ, ἀπεκρίθη ὁ ἀστυνομικός, θὰ εἶναι ἡ τελεία ἐπιτυχία τῆς ἀποστολῆς, ἣν ἀνέλαβον.

Ἐὸ Σουλτάνος συνέσπασεν τὰς ὀφρῦς καὶ διὰ τῆς χειρὸς ἔκαμε νεῦμα, ὅτι ἡ συνέντευξις ἐληξεν.

Ἐὸ Ἄγγλος καὶ ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἐξῆλθον καὶ μετέβησαν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ τελευταίου τούτου.

Ἐὸ σουλτανικός θαλαμηπόλος εἶπε μειδιῶν.

—Κύριε Μάκ Λήν βλέπω, ὅτι δὲν θὰ συνειθίσετε ποτὲ νὰ ὁμιλήτε πρὸς ἓνα ἀνατολίτην μονάρχην.

—Μήπως ἐξεστόμισα λόγους προδθητικῶς διὰ τὴν Ἀ. Μεγαλειότητα; ἠρώτησεν ὁ ἀστυνομικός.

—Αὐτὸ δὲ μόνον ἔλεγε. . . Ὅχι, ἀλλ' οἱ ὑπαιτιγμοὶ σας καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς γλώσσης σας, θεωροῦνται ὡς ἀνάρμιστα πράγματα διὰ ἡγεμόνα τῆς χώρας ταύτης, συνειθισμένον μόνον εἰς ἐπαίτους καὶ κολακείας ἐκ μέρους πάντων.

—Ὅτι εἶπον εἰς τὸν Σουλτάνον σας εἶναι ἡ ἐκφρασις τῆς ἐξουμοχου μου γνώμης. Πράττων τούτου, μόνον σκοπὸν εἶχον νὰ τοῦ προσφέρω ὑπηρεσίαν. Ἐπειδὴ δὲ παρουσιάζεται νῦν ἡ εὐκαιρία θεωρῶ καθήκον μου, νὰ σᾶς ἐπαναλάβω τὰ αὐτά. . . Ἐὰν νομίζετε, ὅτι εὕρισκασθε πρὸ μιᾶς ἀδυνάτου ὀργανώσεως, πρὸ κομιτάτου ἀνευ σπουδαιότητος, ὅπερ δύνασθε νὰ ἐκκηδεύσητε καὶ νὰ ἐξοντώσητε διὰ μερικῶν συλλήψεων ἀπατάσθε οἰκτρῶς. Ἐξ ὅσων ἀντελήφθη καὶ περὶ τῆ-

ρητα, επαναστατικὸς ἀνεμὸς πνέει ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἑτέρου ἄκρου τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας καὶ περιβάλλει αὐτὴν πανταχόθεν. . . Ἐξοῦ ἡ ἀλήθεια Σημερον δὲν ἀντιλαμβάνεσθε ἴσως τίποτε, ἀλλὰ καθ' ἣν ἡμέραν ἀντιληφθῆτε καλῶς τὴν κατάστασιν, θὰ εἶναι πολλὸ ἀργὰ καὶ ἴσως ἡ πυρκαϊὰ θὰ συμπεριλάβῃ ἔσως καὶ σὰς εἰς τὸ καταστρεπτικὸν ἔργον τῆς.

Ὁ πιστὸς γραμματεὺς τοῦ Ἀποῦλ Χαμὴτ ερρίθην ἐπὶ τοῦ ἀγγλοῦ βλέμμα περίφοβον.

— Ἄλλὰ κ. Μάκ Λην, εἶπε, διὰ τὴν ὀμιλήσωμεν εἰλικρινῶς, αἱ προφητεῖαί σας εἶναι τόσο τρομακαί, οἱ λόγοι σας τόσο ἐμπαθεῖς, ὥστε καίτοι δὲν συμμερίζεσθε τὰς γνώμας τῶν ἀγρεῖων αὐτῶν, ζεικνοῦθε πολὺ ἐπιεικῆς πρὸς αὐτούς.

— Κρίνω τὰ πράγματα μὲ τὴν ἀμεροληψίαν ἑνὸς ξένου. . . Σεῖς εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς δὲν βλέπετε παρὰ προδότας ἐπιδιώκοντας τὸν ἄλευθρον σας καὶ ἴσως δὲν ἔχετε ἄδικον. Ἄλλὰ ἐπιτρέψατέ μοι νὰ μὴ συμμεριθῶ τὴν γνώμην αὐτῆν.

— Ὅστε κατὰ τὴν γνώμην σας τί εἶναι οἱ επαναστάται αὗτοι;

— Ἀνθρωποὶ ἐνθουσιώδεις, πεπεισμένοι διὰ τὴν ἱερότητα τοῦ ζητήματος, ὅπερ προσπαθοῦσι νὰ ἐπιτύχῃσι εἰς ἕλκον τῶν μέσων.

Ὁ Ἰζζὲτ παρᾶς ἀγρίαντων ὀλίγων καὶ επανέλαβε διὰ τεταραγμένης ψυχῆς:

— Τότε λοιπὸν πῶς συμβαίνει καὶ ἀντὶ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς δικαίους σκοποὺς τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν καὶ νὰ τοὺς βοηθήσῃ, προσπαθεῖτε τοῦναντίον νὰ τοὺς συλλαβήτε;

— Αὐτὸ εἶναι ζήτημα, τὸ ὅποιον ἀφορᾷ ἐμένα καὶ τὴν συνείδησίν μου, ἀπεκρίθη ὁ Ἄγγλος.

Ὁ Ἰζζὲτ παρᾶς ἠθέλησε νὰ τερματίσῃ τὴν συνδιάλεξιν αὐτὴν, ἥς ἡ τροπὴ τῷ ἦτο πολὺ δυσάρεστος.

— Πολὺ καλὰ, εἶπε. Ἐκαστὸς εἶναι ἐλεύθερος νὰ πράττῃ κατὰ τὰς πεποιθήσεις του. Ὡς εἶπατε εἰσθε ξένος καὶ ἀμερολήπτos. Ἄλλὰ δὲν δύνασθε νὰ γνωρίζητε ὡς ἐγὼ τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τῆς χώρας. Οὕτω θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ σὰς εἶπω, ὅτι αἱ πληρορορίαί, ἃς ἔχετε περὶ τῆς Α. Μ. πληρορορίαί ἀρυσθῆσαι ἐκ τοῦ ὕψακρόθεν, εἶναι πεπλανημένοι. Ὁ Σοπὸς ἡμῶν Κύριος καὶ Ἄναξ εἶναι πατὴρ φιλόστοργος τοῦ λαοῦ του.

Ἐάν, ἐνίστε, ἀναγκάζεται νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἀγρορίστους, βεβαιωθῆτε, ὅτι μὲ συντριβὴν καρδίας καταφεύγῃ εἰς αὐστηρὰ μέτρα. Ὁ Σέρλοκ Χόλμς δὲν ἀνταπήνησεν εἰς τὸν πανηγυρικὸν τοῦτον.

— Μήπως εἶναι ἔτοιμοι, ἐκεῖνοι, ποῦ πρέπει νὰ μὲ ἀκολουθήσουν; ἠρώτησε.

— Ναί, περιμένουν τὰς διαταγὰς σας. Ἐπειδὴ δὲ δὲν θὰ δύναται νὰ σὰς ἐνοήσουν θὰ ἔλθῃ μαζὶ σας καὶ εἰς διερχομένης τῆς τῆς ἀγγλικῆς. Χρειαζέσθε τίποτε ἄλλο.

— Ναί, καλὸν θὰ ἦτο νὰ εἶχον ἐν μικρὸν ἀτόπιστον. Ἐλησμώνησα νὰ σὰς τὸ εἶπω.

— Εὐκολώτατον νὰ γίνῃ. Ἡ σύλληψις των θὰ γίνῃ εἰς τὴν ἀσιατικὴν ὄχθην;

— Ναί εἰς τὰ περὶ τὸ Σκούταρ ὑψώματα.

— Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι οἱ δολοφόνοι θὰ εἶχαν τὸ καταφύγιόν των πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἰρωνικῶς·

— Ἀληθῶς; Κρίμα, πῶς δὲν εἰδοποιήσατε ἐνωρίτερον περὶ τοῦτου τοὺς ἀνθρώπους σας. Ἴσως θὰ τοὺς εἶχατε συλλάβει ἕως τώρα, χωρὶς νὰ ἀναγκασθῆτε νὰ καταρύγητε εἰς ἐμέ.

Ὁ Ἰξζέτ παρὰς ἐπιώπηρε μεταμεληθεὶς διὰ τοὺς ἀπρεπέτους λόγους του.

Μετὰ τινος στιγμῆς σιγῆς, εἶπε·

— Σὰς ἀφήνω πρὸς στιγμὴν μόνον, εἶπε· ἔγω γὰρ κανονίσω σοβαρὰς τινὰς ὑποθέσεις. . . ἀφοῦ ἡ σύλληψις θὰ γίνῃ τὸ ἐσπέρας θὰ γευματισθῆτε τὴν μεσημέριαν ἐδῶ βεβαίως; φρονεῖτε.

Ὁ Ἰξζέτ παρὰς ἐξῆλθεν, ὁ δὲ Σέρλοκ Χόλμς ἔναθεν ἐν σιγαρέττον, ἐκάθισε καὶ διασπαυρώσας τὰς κινήμας ἤρξατο νὰ σκέπτηται.

— Τί παράδοξον εἶπε. Μήπως θὰ πείξω καὶ ἐγὼ κατόπιν πρόσωπον εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ τουρκικοῦ κράτους.

Μετὰ μεσημέριαν, ὅτε ἦλθεν ἡστιγμὴ τῆς ἀναχωρήσεως, ὁ ἄγγλος προσεκάλεσε τὸν διερμηνέα του, ὅστις ἐμελλε νὰ τὸν συνοδεύσῃ καὶ τοῦ εἶπε·

— Πηγαίνετε εἰς τὸ Σκούταρι καὶ περιμένατέ με εἰς τὴν ἀποβάθραν. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ προσελκύσῃτε τὴν προσοχὴν μὴ μεταβῆτε ἐν σώματι.

— Θὰ γίνῃ ὅπως διατάξῃτε.

Ὅταν μὲ ἰδῆτε νὰ μὴ μὲ ἀκολουθήσῃτε ἐκ τοῦ πλησίον, ἀλλὰ ἀπὸ μακρᾶν.

— Πολὺ καλὰ.

— Ὁρεβουάρ.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς, διατάξας ὅπως ἐν μικρὸν ἀτόμπλιον εὐρίσκεται περὶ τὴν πέμπτην ὥραν εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Σκούταρι, ἐξῆλθε τοῦ Γιλδίξ καὶ ἐπίβας ἐχημάτος διηυθύνθη εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Βεσικτάς.

Ἐπέθη τοῦ ἀτμοπλοίου.

Ἀρξικόμενος εἰς Σκούταρι παρετήρησα τὸν διερμηνέα, ὅστις τὸν ἀνέμενον ἤρεμος καὶ προσεποιήθη, ὅτι δὲν τὸν ἀνεγνώριζε.

Δὲν ἐπέθη ἀμάξης, ἀλλὰ διηυθύνθη περὶ πρὸς τὴν ἑδὴν τοῦ Ταχυδρομείου.

Οἱ ἄνθρωποι του τὸν ἠκολούθουν ἀπὸ μακρᾶν.

Μετὰ μίαν ὥραν ταχείας πορείας ἐβῆσαν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Σκούταρι· εἰς τὸ γνωστὸν ἤδη ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας σημείον.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς παρετήρησε τὸ ὠσελόγιόν του.

— Τέσσαρες καὶ ἡμίσεια, εἶπε. Προφανῶς θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ περιμέναμεν.

Κατόπιν ποιῶν σημείον εἰς τὸν διερμηνέα νὰ ἔλθῃ πλησίον του.

Συγκέντρωσον τοὺς ἀνδρας σου γύρω τῶν βράχων αὐτῶν. Οὐδεὶς περὶ ἀπ' ἐδῶ, ὥστε δὲν ὑπάρχει φέβος νὰ διαγείρωμεν ὑπονοίας.

— Πολὺ καλὰ, ἀπεκρίθη ὁ διερμηνεύς, ἀπομακρυνθεὶς συνάμα διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὰς διαταγὰς.

Ὁ διερμηνεύς αὐτὸς τοῦ Γιλδίξ διαταχθεὶς νὰ συνοδεύσῃ τὸν Σέρλοκ Χόλμς ἦτο νεαρὸς καὶ πεπαιδευμένος Τούρκος.

Οὐδὲν ἐνοσῶν ἐκ τοῦ σχεδίου τοῦ Σέρλοκ Χόλμς, εἶπε καθ' ἑαυτὸν.

—Παράδοξον! ἤλαμε νὰ κάμωμεν σπουδαίαις συλλήψεις καὶ συγκεντρωμένα ἐδῶ εἰς ἓνα ἔρκρον λόφον. Πού θὰ ἀναζητήσωμεν λοιπὸν τοὺς ἐνόχους;... Ἐγὼ ὑπέθετον, ὅτι θὰ τοὺς περιεκυκλώνωμεν εἰς κανένα σπήτι, εἰς τὸ ὅποιον θὰ εἰσερχόμεθα κοτόπιν συμπλοκῆς. . . Ἀλλὰ δι' αὐτὸ δὲν εἴμεθα ἀρκετοί. Μήπως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μᾶς ἐμπαίζει;

Καίτοι ἔλαμε καθ' ἑαυτὸν τὰς ἐνδομύχους αὐτὰς σκέψεις ἐν τούτοις μετέβη νὰ συγκεντρώσῃ τοὺς ἀνδρας γύρω πῶν ἐράγων, οὗς τῷ ὑπέδειξεν ὁ ἀστνομικός. Κατόπιν ἐπανήλθε πλησίον τοῦ ἀγγλου καθημένου κατὰ γῆς εἰς ὑψηλὴν τινα θέσιν.

—Ἐξετέλεσα τὰς διαταγὰς σας, εἶπε.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς μειδίων.

—Ναί, τὰ εἶδα ὅλα ἀπ' ἐδῶ. Ἐλησημόνηκα ὁμως νὰ εἶς συστήσω καί. . . Εἶπητε εἰς τοὺς ἀνδρας σας, ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ κάμουν χρῆσιν τῶν ὅπλων των.

—Ἐὰν οἱ ἄλλοι ἀνισταθοῦν;

—Καὶ ἐὰν ἀνισταθοῦν ἀκόμη.

—Ἐὰν κάμουν οἱ ἄλλοι χρῆσιν τῶν ὅπλων των;

—Καὶ ἐὰν ἀκόμη γίνῃ αὐτό..

Ὁ διερχόμενος ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ ἀγγλου ἐλέμχ πληρὴς δυσπιστίας.

—Ἐντούτοις μοῦ φαίνονται παράδοξοι οἱ λόγοι σας, εἶπε. . . . Ἐὰν τοὺς προσέβλυν δὲν πρέπει νὰ ὑπερασπίσουν ἑαυτούς; Τότε ἐκτιθεῖνται εἰς βέβαιον ὄνατον.

—Δύναμαι νὰ σας διαβεβαιώσω, ὅτι δὲ νθὰ εἰσερχώ-

μεν πρὸ ἐνόπλου ἀντιστάσεως. Κατὰ συνέπειαν μείνατε ησυχος.

—Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀλλάζει τὸ πρόβλημα. Τότε σας ὑπόσχομαι ὅτι οἱ ἄνθρωποι μου δὲν θὰ παρεβλήθωσι.

Ἀμρότεροι ἐσιώπησαν.

Ὁ ἀγγλος ἔστυρεν ἐκ τοῦ θυλακίου του ἓν μικρὸν σημειωματάριον καὶ χωρὶς νὰ προσέβῃ εἰς τὰ γενόμενα γύρω του ἤρχισε νὰ ἀναγινώσκη.

Ἡ διαταγὴ αὕτη τοῦ Σέρλοκ Χόλμς ἐφάνετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον παράδοξος εἰς τὸν διερχόμενον.

Θὰ ἐνόμιζέ τις, ὅτι ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἤλθεν εἰς τὰ ὑψώματα τῆς Τσαμίτζικας διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ καθαρὸν ἀέρα καὶ ὄχι διὰ νὰ ἐνεργήσῃ σπουδαίαις συλλήψεις.

Μετὰ σιωπὴν ἀρκετὰ παρατεταμένην ᾤφητε τὸ διελίον του καὶ ἦνασεν ἐν σιγαρέττον.

Τὴν φορὰν ὁμως αὐτὴν ὁ νεαρὸς διερχόμενος ἤρχισε νὰ ἀνοπομονῇ.

—Πότε λοιπὸν θὰ τοὺς συλλάβωμεν; εἶπε.

Ὁ ἀστνομικός ἀπεκρίθη ἡσυχως.

Δὲν ἔχομεν ἀνάγκη νὰ τοὺς ἀναζητήσωμεν ἡμεῖς. Θὰ ἐλθωσιν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι.

—Ἐδῶ εἰς αὐτὸν τὸν λόφον;

—Βέβαια. . . Ἀλλὰ διατί ἤλαμε νὰ περιμενομεν ἐδῶ;

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἀνέλαβε τὸ βιβλίον του καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσίν του.

Ὁ ἥλιος ἐπλησίαζεν ἤδη νὰ ἐξαφανισθῇ ὀπίσκειν τοῦ ἐρίζοντος.

Ὁ ἀγγλος παρετήρησε τὸ ὡρολόγιόν του.

—Ἐπτά ὧραι, εἶπε. . . Μοῦ φαίνεται ὅτι ἀργοῦν πολύ.

—Τί περιμένετε; ἠρώτησεν ὁ διερμηνεύς.

—Ὁ ἀτυνομικός με ἀνιγιματώδως μεϊδίαυ.

—Ἐκείνους τοῦ θά ἐλθουν νὰ συλληθῶν.

Κατόπιν ἐγερθεῖς διέταξε τοὺς ἀνθρώπους του, νὰ συγκεντρωθῶσι περισσότερον, ὥστε νὰ εὐρίσκωνται πλησίον ἀλλήλων, ἐπαναλαθῶν τὴν σύστασιν, ὅπως μὴ χρησιμοποιοῦνται τὰ ὄπλα των.

Ἄρῳ ἔδωσε τὰς διαταγὰς αὐτὰς ἐδουλίθῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀνάγκωσιν τοῦ σημειωματαρίου του.

Ὁ διερμηνεύς ἐσπενοχωρεῖτο μὴ δυνατόν νὰ ἐξηγήσῃ τὴν σκηρὴν ταύτην.

—Μήπως οὗτος εἶναι τρελλός, ἐπιέπειτο.

Τὰ σκότη τῆς νυκτὸς ἤρχισαν ἦδη νὰ καλύπτωσι τὰς κλιτῶν τῶν λοφίσκων καὶ νὰ σκιαζῶσι τὰς γύρω κοιλιάδας.

Ὁ Σέρλοκ Χόμς ἔκλεισε τὸ βιβλίον του καὶ ἠγέρθη, εἶτα ποιήσας βήματάτινα ἀνυπόμονος εὐθύρισε

—Παράδοξον! μετ' ὀλίγον θὰ εἶναι ἡ ὕψος καὶ κανεὶς ἀκόμη δὲν φαίνεται. Μήπως με ἐνέπαιξαν. Ἄλλὰ πρὸς τί. . . Ἐὰν δὲν ἤθελον νὰ συλληθῶσιν ἠδύνατο κάλλιστα νὰ με ἐξοντώσωσιν. Ἡμεῖν εἰς τὰς χεῖράς των. Κανεὶς δὲν τοὺς ἐείπασε νὰ μὴ δώσων τόσας ἐξηγήσεις διὰ τοῦ στόματος τοῦ νεαροῦ συντρόφου των. Μοῦ ἔρχεται νὰ παραβῶ τὴν συμφωνίαν μας καὶ νὰ εἰσδύω εἰς τὸ καταβύγιόν των. Καὶ ἐὰν ἀκόμη ἤλλαξαν τὴν συνηματικὴν λέξιν τῆς κλειδῶν των, οἱ ἄνδρες, οἵτινες

μὲ συνοθεύουσιν, εἶναι ἱκανοὶ νὰ παραβιάσωσι τὴν εἰσοδον.

Ἐπιγχανοήρηστο νευρικός.

Αἰφνης ὁ διερμηνεύς πλησιάζων αὐτόν

—Εἰς τὸ μέσον τῶν βράχων ὑπάρχει εἷς ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον δὲν γνωρίζομεν, εἶπε.

Ὁ Ἄγγλος διερμύνθη πρὸς τὸ ὑποδειχθῆν μέρος, λέγων.

—Ἐπὶ τέλους!.

Πράγματι νεαρός ἀνὴρ, φέρων δισπτρα προέβαιεν ἠγύχως.

Συμφώνως πρὸς τὰς δοθείσας ὁδηγίας τρεῖς ἄνδρες ἐπλησίασαν τὸν ἄγνωστον.

Ταυτοχρόνως προσήρχοντο καὶ ὁ ἀτυνομικός μετὰ τοῦ διερμηνέως.

Ὁ ἀγνωστος βλέπων τρεῖς ἀνθρώπους νὰ ρίπωσιν αὐτὸν κατ' αὐτοῦ, ἐστάθη.

Ὁ διερμηνεύς τοῦ εἶπε

—Ποῖος εἰσθε; τί κάμνετε ἐδῶ;

Ὁ ἀγνωστος ἀπεκρίθη ἀταράχως.

—Σεῖς ποῖος εἰσθε διὰ νὰ με ἐρωτᾶτε;

—Ἀτυνομικός ἐλθόντες διὰ νὰ σᾶς συλλάβων.

—Ξεῦρετε λοιπὸν ποῖος εἶμαι διὰ νὰ με συλλαμβάνετε; εἶπε.

—Ξεῦρομεν ὅτι εἰσθε ἐπαναστάτης καὶ αὐτὸ, νομίζω ἀρκεῖ.

—Τότε περῖται αἱ συζητήσεις. Κάμνετε τὸ καθήκον σας.

—Πρέπει νὰ τοῦ θέσω τὰς χειροπέδας; ἠρώτησε.

—Περὶ τὸν ἄς ἐνεργήσωμεν ἀθροῦδως καὶ μὴ προ-

καλέσωμεν ὑπονοίας. . . . Δὲν φαίνεται διαπεπειμένος οὕτε νὰ φύγῃ οὕτε νὰ ἀντισταθῇ. "Λο τὸν παραλάβου τρεῖς ἄνδρες, ἅς τὸν ὀδηγήσουσιν εἰς τὴν ἀμαξὴν καὶ ἐκείθεν εἰς τὸ ἀμπόλιον, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ μᾶς περιμένῃ εἰς τὴν ἀποθάβραν.

Κατὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν λόγων αὐτῶν ὁ ἀγνωστος ἤναψεν ἐν σιγαρέττον.

Ὁ διερμηνεὺς στρεφόμενος πρὸς τοὺς ἄνδρας του, τοῖς εἶπε μεγαλοφώνως.

—Ὄδηγησατε τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν διὰ τῆς ἀμάξης εἰς Σκούταρι καὶ ἐπιβιβάσατέ τον. Ἐὰν προσπαθήσῃ νὰ ἀντισταθῇ ἢ νὰ φύγῃ συμμορφωθῆτε πρὸς διαταγὰς, ἅς ἐλάβατε. . . . Ἐνοήσατε.

Κατόπιν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν συλληθόντα.

—Πιστεύω, ὅτι δὲν θὰ κάμῃτε τίποτε, ὥστε νὰ προκαλέσητε τὴν βίαν ἐκ μέρους τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες σᾶς συνοδεύουν. Ἐφ' ὅσον παραμένετε ἤσυχος οὐδεὶς θὰ σᾶς ἐγγίσῃ. Σᾶς δίδω τὸν λόγον μου. Ἄλλως θὰ πληρώσητε μὲ τὴν ζωὴν σας πᾶσαν ἀπόπειραν φυγῆς ἢ ἀντιστάσεως. Ἐγχομεν ἐμπιστοσύνην εἰς σᾶς, ὅσου σᾶς ἀφίνομεν τὰς χεῖρας ἐλευθέρως.

Ὁ ἀγνωστος ἀπεκρίθη μετ' ἐλαφροῦ μειδιάματος.

—Σᾶς εὐχαριστῶ. . . . Σᾶς βεβαίω. ὅτι οὐδὲν θὰ κάμω διὰ νὰ προκαλέσω τὴν βίαν ἐναντίον μου.

Ὁ διερμηνεὺς ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους του.

—Ἄ, ἐλησμόνησα. . . . Ἐρευνήσατε τὸν κύριον καὶ πάρετε τὰ ὄπλα του ἕαν ἔχη.

Ὁ νεαρὸς ἀγνωστος ὤψων τὰς χεῖρας.

—Ὅρισάτε, εἶπε.

Εἰς μάτην οἱ ἀστυνομικοὶ ἀνέστρεψαν τὰ θυλάκιά του καὶ ἐψηλάφισαν τὰ ἐνδύματά του οὕτε ἐν μικρὸν κονδυλομάχαιρον ἀνεύρον.

—Βλέπετε ὅτι δὲν εἶμαι ἐπαναστάτης ἐπικίνδυνος διὰ τὴν Κυβέρνησιν. . . .

Ὁ διερμηνεὺς δὲν ἀπήντησε.

—Ἐμπρός, εἶπεν εἰς τοὺς ἄνδρας του, πάρετέ τον καὶ ἐκτελέσατε τὰς διαταγὰς κατὰ γράμμα.

Οἱ τρεῖς ἀστυνομικοὶ καὶ ὁ ἀγνωστος ἐξήραχνίσθησαν ἐν τῷ σκότει.

Ὁ διερμηνεὺς εἶπεν τότε εἰς τὸν Σέρλοκ Χόλμς.

—Ἀληθῶς πολὺ παράδοξος κακοῦργος εἶναι αὐτός. . . . Αὐτὸς εἶναι ἡσυχρὸς ὡσάν ἀρνάκι. . . . Οὕτε ἐν ἐγχειρίδιον ἔχει μαζῆ του. . . . Εἶναι: καὶ αὐτὸς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ζητοῦμεν. . . . ἢ μήπως εἶναι κανένας ἀθῶος περιπατητής, ἐλθὼν κατὰ τύχην ἐδῶ; Ἐν τούτοις, ὅταν τὸν συνελάβομεν οὕτε ἐξεπλάγη, οὕτε ἀντεστάθη. Νομίζει κανεὶς, ὅτι ἐγώφριζεν ὅτι θὰ συλληφθῇ ἢ ὅτι ἦλθεν ἐπίτηδες ἐδῶ διὰ νὰ συλληφθῇ. . . . Δὲν ἐνοῶ τῇ ἀληθείᾳ τίποτε ἀπὸ αὐτά.

Ὁ ἄγγλος δὲν ἀπεκρίθη. Τὸ πνεῦμά του ἦτο ἀλλοῦ ἀπησχολημένον. Ἠχροάτο.

Ὁ ἕτερος ἐξήκολούθησε νὰ λέγῃ μεγαλοφώνως τὰς σκέψεις του.

—Τί ἔκαμνε τὸ ἄτομον αὐτὸ μόνον ἐν μέσῳ τῶν ἐρόχων τοιαύτην ὥραν; Ἐὰν συνομιτεῖ μοναχῶς του δὲν ἔχε καμμίαν ἀνάγκην νὰ ἔλθῃ ἐδῶ. Ἠδύνατο νὰ καταστρώσῃ τὰ σχέδιά του εἰς τὴν οἰκίαν του ἢ εἰς κανὲν καφενεῖον. . . . Πολὺ φοβῶμαι μῆπως μᾶς «παίζου» κανένα κόλπον ἢ μᾶς περιπαίζου.

Ὁ ἄγγλος ἠρώτησε ἀποτόμως.

— Περὶ τίνας ὁμιλεῖτε;

Ὁ διερμηνεὺς ἀνεσκήρτησε καὶ ἐταράχθη. Ἄντε-
λήθη, ὅτι εἶχαν εἰπῆ περισσότερα τῶν ἑσῶν ἔπραξε.
Ναὶ ὑποπτεύετο τὸν Σέρλοκ Χόλμς καὶ εἰς αὐτὸν
ἀνεσέροντο οἱ λόγοι του. Ἄλλ' ἦν, ἐλυκαίτο διὰ
τοὺς λόγους του. Τὸν εἶχον διατάξει νὰ ὑπακούῃ τυ-
ελῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν καὶ ἔσχε τὸ θράσος
νὰ τὸν ἐπικρίνῃ καὶ νὰ τὸν κατηγορήσῃ ἀπρακτικώ-
πως. Ὁ δυστυχὴς λοιπὸν δὲν ἤθύνετο νὰ εὕρῃ ἀ-
πάντησιν πρόχειρον.

Ὁ ἀστυνομικὸς ἐἀνέλαβε τραχύτερον.

— Σὰς ἐρωτῶ ποῖος παίξει κὸλοπ καὶ ποῖος
σὰς περιπαίζει;

Ὁ διερμηνεὺς ἠρυθρίασε.

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην... παρεξηγῆσατε σὰς
σκέψεις μου, ἢ ἐξεφράσθη κακῶς.

Ὁ ἄγγλος ἀπήτησε.

— Νομίζετε λοιπὸν ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο
μῆνες ἐδῶ; Ὅτι ὁ τόπος αὐτὸς δὲν εἶναι τὸ κατα-
φύγιον τῶν συνωμοστῶν; Δὲν ὑποπτεύεσθε ἔτι βήμα-
τά τινα ἀπωτέρω ἐν τῷ σκάτῃ ἕτερα ἀτομα συνω-
μοταστῶν κρυφίως;

Ὁ νεανίας ἐμβρόντητος παρετήρησε τὸν ἄγγλον
καὶ εἶπε·

— Ἐν τούτοις δὲν βλέπω κανένα γύρω μας.

— Ἀπὸ ποῦ ἦλθε λοιπὸν ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον συ-
νελάσατε πρὸ ὀλίγου;

— Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ παρουσία του μοῦ ἐφάνη
παράδοξος. Ἐξεφύτρωσεν αἰφνιδίως εἰς τὸ μέτρον

τῶν δένδρων... Ἐὰν εἶναι πράγματι ἐπαναστάτης,
ἐκομιτατζῆς» διατὶ δὲν ἀπεπειράθη νὰ φύγῃ ἢ νὰ
ἀντισταθῇ.

— Μὰ, ἠθέλατε μόνος, εἰς μέρος ἐρημον, νὰ λά-
βῃ τὸ θράσος νὰ ἀντισταθῇ ἐναντίον δώδεκα ἀν-
θρώπων; Ναί, ἤξεύρω! Ἦλθεν ἐπίτηδες διὰ νὰ
πιασθῇ... προσέθηκεν ὁ Σέρλοκ Χόλμς γελῶν.

Ἐλάτε μαζί μου ἐπανελάβε, διὰ νὰ σὰς δείξω
κάτι ἐνδιαφέρον.

Παρασύρας λοιπὸν τὸν διερμηνέα διὰ μέτρον τῶν
βράχων, τὸν ἐσταμάτησε, ἐνώπιον μεγάλου λίθου καὶ
τοῦ εἶπε.

— Ἐκεῖνους, τοὺς ὁποῖου ζητοῦμεν εἶναι ὀπισθεν
τοῦ λίθου αὐτοῦ.

— Τότε διατὶ δὲν σηκώνομεν τὴν πέτραν νὰ τοὺς
συλλάβωμεν ὅλους;

Κατόπιν βλέπων ὅτι δὲν κατορθοῦσε νὰ πείθῃ τὸν
διερμηνέα.

— Διότι εἶμαι βέβαιος, ὅτι οὐδ' ἐξέλθουν καὶ θὰ
εἴθουν ἕνας ἕνας νὰ πέσουν εἰς τὰ χεῖρά μας. Ἐὰν
δὲ τούναντιον προσπαθήσωμεν νὰ εἰσδύωμεν πιθα-
νὸν νὰ ἀντισταθῶσι καὶ νὰ μᾶς ὑπαιξοῦν κανένα
ἄσχημο κὸλοπ» ἀπὸ τὸ μέρος ποῦ κρύπτονται. Ἐὰν
δὲν ἐφοδύωμῃν αὐτὸ ἡδυνάμην εὐκόλως νὰ ἀνοίξω
μῖον εἰσοδὸν χωρὶς νὰ μετατοπίσω τὸν λίθον.

Ἡ ἐξηγήσις αὕτη ἐφάνη ἀρκετὰ ἀποβαρῆ εἰς τὸν
διερμηνέα, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ διαλύσῃ καὶ ἐντελῶς
τὰς ὑπονοίας του.

Διὸ καὶ ἐπανελάβε μετὰ τινὰς στιγμᾶς.

— Μὰ δὲν βλέπω κανένα νὰ βγαίῃ.

Ὡς διαψεύσεις εἰς τὴν παρατήρησιν αὐτὴν ὁ λίθος εἰργάσθη νὰ κινηθῆται βραδέως μὲ ὑπόκωφον θύρον. Ὁ νεανίας ἀνεσκήρτησεν, ἀλλ' ὁ Σέρλοκ Χόλμς τὸ νῆλαθεν ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ τὸν ὠδήγησε θήματι ἀτίνα ἐκείθην λέγων·

—Κρυφθῆτε ἐδῶ.

Ὁ λίθος ἐξηκολούθει στρεφόμενος ἐφ' ἑαυτοῦ καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐφάνη μία ὄπη. Ἐξ αὐτῆς ἐξεπήδησε μίαν ἀνθρωπίνην μορφήν.

Ἦτο ὑψηλόσωμος ἀνὴρ φέρον «παρδουτσού».

Μόλις ἐξῆλθε τὸ ἀντικείμενον, διὰ τοῦ ὁποίου εἶχε δεῖσθαι ἐκλείσθη καὶ πάλιν.

Ἐρριψεν περὶ ἑαυτὸν ἐρευνητικὰ βλέμματα καὶ ἔκαμε βήματά τινα... Ἄλλ' αἰωνῆς ὁ ἄγγλος ἐπλησίασεν αὐτὸν ἐκ τῶν ὀπισθεν καὶ τοῦ ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπ' ὤμου, ἐνῶ ὁ διερμηνεὺς ἐσύριττεν, ἵνα συγκεντρωθῶσιν οἱ ἄνδρες του.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἶπε γαλλιστί.

—Πᾶσα ἀντίστασις εἶναι ἀνωφελεῖς, παραδοθήτε.

Ὁ θνηωτός ἐστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε.

—Μπᾶ! σεῖς εἰσθε!

Ταυτοχρόνως οἱ ἑπτὰ ἄνδρες, οἱ ἑποιοὶ ἀνεμνον πλησίον προσέτρεξαν κρατοῦντες ἀνά χεῖρας τὰ πολυκροτά των.

Ὁ ἄγγλος εἶπεν εἰς τὸν διερμηνέα.

—Διατάξτε τοὺς ἀνθρώπους σας νὰ θέσωσι τὰ ὄπλα των εἰς τὰ θυλάκια των. Βλέπετε, ὅτι ὁ φίλος δὲν ἔχει καμμίαν διαθέσιν νὰ ἀνισταθῆ ἢ νὰ φύγῃ...

Πράγματι ὁ νεοελθὼν ἦτο τῶσον ἄρεμος καὶ γαλή-

νιος, ὅσον καὶ ὁ πρό τινων στιγμῶν συλληφθεὶς συνάδελφός του.

Ὁ ἀστυνομικὸς ἐπανελάθει.

—Ἐπιτρέπεται νὰ σας ἐρευνηθῶμεν;

—Βεβαίως, ἀφοῦ τὸ ὀρίζει ὁ νόμος, ἀπεκρίθη ὁ ἕτερος.

Ἐντὸς λεπτοῦ ἡ ἐρευνα εἶχε λήξῃ. Ἐπ. αὐτοῦ εὐρέθη μικρὸν περιστροφον ἐντόπιαι τινὲς ἐφημερίδες, ἐν χαρτοφυλάκιον καὶ ἐν χρηματοφυλάκιον, ἔπερ τῷ ἀπεδόθη.

—Ἰσοῦ θὰ μὲ ὀδηγήσῃτε τώρα;

—Μαζῆ μὲ τὸν συνάδελφόν σας, ἀπεκρίθη ὁ Σέρλοκ Χόλμς.

Κατόπιον ὁ ἄγγλος, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν διερμηνέα εἶπε·

—Τρεῖς ἄνδρες ἄς τὸν συνοδεύουν μέχρι τοῦ ἀεροπλοίου καὶ ἄς τὸν φυλάττουν μέχρις ὅτου ἐλθῶμεν.

—Πολὺ καλὰ.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς καὶ ἡ νέα ἀποστολὴ ἐξηρανίζετο εἰς τὸ σκότος.

Τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ δυσπιστία τοῦ διερμηνεῦς ἐξέλιπεν.

Ἡ ἀνακάλυψις τῆς ὑπογείου κρύπτης, εἶχε διαλύσει τὰς ἀμφιβολίας του.

Ἄλλὰ ἕτερον σημεῖον τὸν ἀνησυχεῖ.

—Τώρα δὲν μᾶς μένουν παρὰ τέσσαρες μόνον ἄνδρες, εἶπε. Ἐὰν ἐξέλθοσι καὶ ἄλλοι, πῶς θὰ τοὺς ἐξασφαλίσωμεν;

—Μὴ ἀνησυχῆτε περὶ αὐτοῦ. Τὰ πάντα προ-

εβλήθωμεν.... Είμεθα αρκετοί διὰ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ἀποστολὴν μας.... Ἀλλὰ τὸ μόνον εἶναι, ὅτι περὶ ἡ ὥρα, εἶπε παρατηρῶν τὸ ὄρολόγιόν του.

—Ἐνὲα καὶ ἡμίσεια.... Ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς κρύπτης.... Ἢ ἐπεθύμουν νὰ μὴ ἐβράθουν πολλοὶ οἱ ὑπόλοιποι.....

Ἡ εὐχὴ του ἐξεπληρώθη. Διότι, δὲν εἶχαν ἀκόμη παρέλθῃ πάντα λεπτὰ, ὅτε ὁ λίθος ἐτριξεν ἐκ νιού καὶ περιστραφεῖς περὶ ἑαυτὸν ἀρῆκε νὰ διέλθῃ τρίτος συνωμότης.

Συνελήθη μὲ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις καὶ μὲ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν μεθ' ἧς καὶ οἱ δύο ἕτεροι καὶ ἀπεστάλη καὶ αὐτὸς εἰς Σκούταρι, ὑπὸ συνοδείαν.

Δὲν ἔμεινεν πλέον πλησίον τῆς ὑπαιεῖου κρύπτης παρά μόνον ὁ Ἄγγλος, ὁ διερμηνεὺς καὶ εἰς ἀνήρ.

Ὁ διερμηνεὺς ἤρχισε νὰ ἀνησυχῇ.

—Ἐὰν ἐξέλθουν καὶ ἄλλοι: πολλοὶ μού φαίνεται, ὅτι: ἡὰ τὴν ἔχωμεν ἄσχημα.

Ὁ ἀστυνομικὸς ἀπεκρίθη πλησιάζων τὴν εἰσοδὸν τοῦ ὑπαιεῖου καταφυγίου:

—Ἐμπρός! ἄς εἶδωμεν πόσοι μένουν. Ἀλλ' ὁ νεανίας ἐκραύγατε τεταραγμένους:

—Τί κάνατε; Ἐν πάσῃ περιπτώσει: ἄς μείνωμεν ἐδῶ. Εἴμεθα περισσύτερον ἀσφαλεῖς. Ἐν ἀνάγκῃ ἠμποροῦμεν καὶ νὰ φύγωμεν.....

—Δὲν ἤλθωμεν ἐδῶ διὰ νὰ φύγωμεν, ἀλλὰ διὰ νὰ συλλάβωμεν, ἐκείνους ποὺ θέλουν νὰ φύγουν, ἀπεκρίθη ὁ ἀστυνομικὸς μειδιῶν.

Τότε ἐπλησίασε τὸν λίθον, ἀνεξήγησε διὰ τῆς

χειρὸς ἐν τῇ σκοτίᾳ τὸ μυστικὸν κλειθρὸν καὶ εὐρὴν αὐτὸ συνεδύασε τὰ γράμματά του κατὰ τὴν γνωστὴν τάξιν.

Ὁ βράχος ἐστρεψε καὶ πάλιν, ἀποκαλύψας τὴν εἰσοδὸν τοῦ ὑπαιεῖου ὄθλου.

—Ἰδοὺ ἡ θύρα εἶπεν ὁ Ἄγγλος. Ἐγὼ εἰσέρχεται. Ἐὰν φοβήσθε δύνασθε νὰ μὲ περιμένετε ἐδῶ.

Ὁ διερμηνεὺς ἐδίστασε: δὲν ἐτόλμα νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ἀνώτερόν του εἰς τὴν σκοτεινὴν αὐτὴν τρύπαν, ἀντελαμβάνετο ὁμως ὡσαύτως ὅτι: ἦτο δειλία νὰ ἀπομείνῃ ἔξω.

Ἐσκέφθη, ὅτι ἡ δειλία του αὐτὴ καθισταμένη γνωστὴ εἰς τὸ Γιλδίξ ἦα εἶχε κάκιον ἀποτέλεσμα. Ἠθύνετο νὰ προκαλέσῃ τὴν κατ' αὐτοῦ δυσθυμίαν καὶ ἴσως τὴν ἀποπομπὴν του.

Ἡ σκέψις αὐτὴ τὸν ἀνεστάτωσε. Τότε συγκινερῶν ὄλον τὸ θάρρος του, ἐπλησίασε τὴν ὄψιν καὶ μὲ τὸ περιστροφὸν ἀνὰ χεῖρας εἰσήλθε.

—Νά με! ἐκραύγασε.... Ποῦ εἴθε: δὲν βλείπω εἴποτε.

Ὁ ἄγγλος χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ, ἤγαγεν ἐν πυρεῖν ὅπερ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἀσθενὲς φῶς ἐφώτισε τὸν στενὸν ὑπόγειον γαμηλὸν διάδρομον, ἐν γνωρίζομεν ἦδη.

Ὁ διερμηνεὺς ἐψιθύρισε:

—Ἀμὴν Γιαραμπίμ! τί κολασμένο μέρος. Πῶς ἐμαζεύοντο ἐδῶ;

—Ὡ! ναί! Τὰ ἀνάκταρα τοῦ Γιλδίξ εἶναι λεπυρτέρη καὶ ἀνώτερα ἀπὸ τὴν σηλιάν αὐτὴν.

Ἀλλὰ τί τὰ θέλετε, εἶναι μερικοὶ ποὺ τὴν προ-

τιμῶνε... καὶ μᾶς ἀναγκάζουεν νὰ ἀφίνομεν τὰ ἀνακτορά, διὰ νὰ ἐλθόμεν νὰ τοὺς ζητῶμεν ἐδῶ....

Ἦ διερμηνεύς δὲν ἀπεκρίθη.

Τὸ πυρεῖον τὸ ὅποιον εἶχε φωτίση πρὸς στιγμὴν τὸ ὑπόγειον, ἐσβέσθη καὶ οἱ δύο ἄνδρες εὐρέθησαν ἐν πλήρει σκότει.

Ἐν τούτοις μακρὰν εἰς τὸ βάθος, ἀκτίς ἀθινοῦς φωτὸς εἰσέδυσ.

—Τὶ φῶς εἶναι αὐτό; ἠρώτησεν ὁ διερμηνεύς ἀνήρως.

—Τῆς λάμπας, ἧτις φωτίζει τὴν αἴθουσαν τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη ὁ Ἄγγλος.

—Ἡ αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων;... Ἦ εἶναι λοιπὸν ἀκόμη ἐκεῖ μετὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ συνομόται;... Δὲν θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ ἐπιστρέψωμεν; εἶπεν ὁ νεανίας φρικίων.

Ἦ Σέρλοκ Χόλμς εἰρωνικῶς

—Ἐὰν φοβήσθε, εἰσθε ἐλεύθεροι νὰ ἐξέλθητε. Εἰς παρεοίαις στιγμᾶς στιγμᾶς οἱ δειλοὶ εἶναι μᾶλλον ἐπιπλακεῖς ἤκρηταιμοι... Ἴδού ἄλιγα πυρεῖα διὰ νὰ ἐπανεύρητε τὴν ἔξοδον.

Ἦ δυστυχὴς διερμηνεύς τρέμων ὀλόκληρος

—Ὅχι, εὐχαριστῶ. Δὲν εἶπον αὐτὰ ἀπὸ φόβου. Ἄπλῶς ἐνόμισα φρονιμώτερον νὰ μὴ διακινδυνεύσωμεν. Ἐὰν ὑπάρχη κίνδυνος ὁ Θεὸς βοηθός.

Λέγων ταῦτα ὁ νεανίας διὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ μᾶλλον ἐαυτὸν ἠκολούθη: τὸν Σέρλοκ Χόλμς, ὅστις ἐφαίνετο διασκεδάζων μὲ τὴν δειλίαν τοῦ συναρῶρου του.

Καίτοι δὲν εἶχεν ἀκούσει τίποτε ἔσπραψε καὶ εἶπε.

—Ἀκούω ὀμιλίαις.

Ἦ διερμηνεύς ἐκράτησε τὴν ἀναπνοὴν του καὶ ἔπεινε τὸ σῶς.

—Δὲν ἀκούω τίποτε, εἶπε. Πιθανὸν νὰ ἐπιόπησαν.

Μετὰ τινα δῆματα ἐφθασαν εἰς τὸ ἀνοιγμα, ἀπὸ τὸ ὅποιον διέφυγε τὸ φῶς.

—Ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς δύο θὰ εἰσέλθῃ πρῶτος; ἐβόηθυσεν ὁ Ἄγγλος.

Ἦ νεανίας ἐφριψεν ἐπὶ τοῦ ἀγγλοῦ βλεμματὰ τρέμου πλήρη.

—Ἄλλὰ μὴ φαίνεται, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰσέλθωμεν. Δυναμέθα νὰ περιμένωμεν ἐδῶ....

Ἄς προσπαθήσωμεν νὰ ἴδωμεν πρῶτον πόσο εἶνε....

Ἦ Ἄγγλος χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ εἰσέδυσεν εἰς τὴν στενὴν διόδον καὶ ἐξηφανίσθη.

Ἦ δυστυχὴς διερμηνεύς ἦτο τόσον τρομοκρατημένος, ὥστε τὸ πολυκροτὸν του ἔτρεμεν εἰς τὰς χεῖρας του καὶ οἱ ὀδόντες του συνεκρούοντο.

Αἰωνῆς ἤκυσσε γυναικίαν φωνὴν λέγουσαν

—Καλῶς ὄρισαις κ. Μὰκ Λήν. Βλέπετε ὅτι εἶμεθα ἀκριβεῖς εἰς τὴν συνέντευξίν μας καὶ δὲν σὰς ἀνησυχῆσαμεν ἐπὶ ματαίῳ.

Ἦ ἄγγλος ἀπεκρίθη.

—Ἦμην βέβαιος, κυρία. Ἄλλ' εἰσθε ἐτοιμὴ νὰ μᾶς ἠκολουθήσετε;

—Βεβαίως.

Ἦ ἤρμος αὕτη συνδιάλεξις καὶ ἰδίως ἡ γυναικίαι σωνὴ καθυπόχασαν τὸν διερμηνέα. Λαβὼν θάρρος, ἔκαμε βήματά τινα καὶ προέβαλε τὴν κεφαλήν διὰ τῆς ὀπῆς.

Ἦ γυνὴ τὸν παρετήρησε.

— Ποίος εἶναι αὐτός; ἠρώτησε.

Ἐὶς Σέρλοκ Χόλμς μὲ ἓνα ἐλαφρὸν μειδίαμα·

— Εἷς ἐκ τῶν ἀνδρῶν ποῦ μὲ συνοδεύουν.

Ἐὶς διερμηνεὺς εἰσῆλθεν ὀλόκληρος εἰς τὴν ὑπόγειον οἴθουσαν καὶ παρατηρῶν περὶ ἐκυτῶν.

— Λύονεν αὐτὴ ἢ γυναῖκα εἶναι; ἠρώτησε.

Ἄπειθ ἐλέπυσα τὸ ἐπισημειωμένον ὄφρα του ἀπήνησε.

— Ἠσυχάσατε, εἶμαι μόνη.

Ἐὶς Ἄγγλος ἐπανέλαθε·

— Ἐὰν θέλετε κυρία, δύναμειά νὰ πηρῶνόμεν.

Ἐὶς νεανίας, ὅστις εἶχεν ἀνεύρει ὄλον του τὸ θάρος παρατήρησε·

— Μοῦ φαίνεται, ὅτι πρὶν ἢ ἀναχωρῆσωμεν, ἔχομεν νὰ κάμωμεν μίαν σπουδαίαν διατύπωσιν.

— Ποίαν;

— Νὰ διερευνησώμεν τὸ μέρος.

— Νομίζω, ὅτι θὰ εἶναι κόπος ἀνωφελὴς, εἶπεν ἡ γυνή, διότι δὲν θὰ εὕρητε τίποτε. Τώρα ἔχετε εἰς τὰς χεῖράς σας ὅτι ἦτο σπουδαιότερον.

Ἐὶς διερμηνεὺς ἀπαθῶς.

— Εἶναι καθήκον μας νὰ κάμωμεν τὴν ἐρευναν αὐτήν. Καὶ τὸ ἐλάχιστον χαρτίον δύναται νὰ μᾶς εἶναι χρησιμώτατον ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐξευρανομένης ἐνταῦθα συνωμοσίας.

Ἐὶς γυνὴ ἀπεκρίθη μὲ περιφρονητικὸν μειδίαμα·

— Πολὺ καλὰ, κάμετε ὅτι θέλετε ἢ μᾶλλον ἐκπληρώσατε τὸ καθήκον σας. Ἀλλὰ εἰς ἐπιτολὰς μὲν, ὅτι θὰ εἶναι κόπος χαμένος.

Ἐὶς νεανίας ψυχρῶς·

— Μοῦ φαίνεται, ὅτι οὗτοι δὲν δύναντο νὰ ἐπιμύνητε τὴν ἀξίαν τῆς ἐρεύνης.

Ἐὶς Σέρλοκ Χόλμς ἐπεμβαίνων.

— Ἐὶς σύντροφός μου ἔχει δίκαιον, κυρία, εἶπε. Ἐὰς κάμῃ τὸ καθήκον του ὅπως πρέπει. . . Ἄλλως τε δὲν θὰ ἀργήσῃ.

Ἐὶς πράγματι ὁ διερμηνεὺς παρατήρησεν περὶ ἐκυτῶν προσεκτικῶς, ἀλλὰ δὲν εἶδε παρὰ μόνον ἑυλίονος τινὰς σκιμποδας καὶ μίαν λάμπαν πεπελαίου σχεδὸν οὐρανοῦ.

Ἐὶς νεανίας προσεβλήθη ἐκ τοῦ εἰρωνικοῦ αὐτοῦ τόνου, ἀλλὰ ἀπέκρυψε τὴν δυσἀρεσκειάν του.

Ἐὶς παρατήρησε μετὰ προσοχῆς ὑπὸ τοὺς σκιμποδας, ἀλλὰ μόνον ἐν κυτίον κενῶν σιγαρέττων ἀνεκάλυψε.

Κατόπιν ἤγειρε τὴν λάμπαν κειμένην ἐπὶ τινος λίθου καὶ προσεπάθησε νὰ μετατοπίσῃ τὸν λίθον αὐτόν, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε.

Ἐὶς ἐρευνᾶ αὐτὴ διήρκεσε μόνον ἓνα ἢ δύο λεπτά.

Ἐὶς Ἄγγλος εἶπε τότε εἰς τὸν ἀπογοητευμένον διερμηνεὺν.

— Ἐτελειώσατε τὰς ἐρεῦνας σας, ἀγαπητέ μου;

— Ἐντελῶς, ἀπήνησεν οὗτος· δὲν ὑπάρχει τίποτε· θὰ ἐνόμιζέ τις, ὅτι οἱ ἐπαναστάται αὐτοὶ ἀνεμένον τὴν ἐπίσκεψίν μας καὶ ἔλαβον ὅλας τὰς προσουλάσεις των, καταστρέφοντες ἢ ἐξαφανίζοντες ὅτι ἠδύνατο νὰ τοὺς ἐνοχοποιήσῃ.

Ἐὶς γυνὴ εἰρωνικῶς·

— Ναι, ἀλλὰ δὲν ἐσκέφθησαν νὰ κρύψωσιν τὸ σπουδαιότερον. τοὺς ἰδίους ἐαυτοὺς των. Τῆ ἀληθείᾳ ἀπρονουσίᾳ ἀσυγχώρητος.

—Ἐρευνητάτε ἀκόμη καὶ μετὰ προσοχῆς.

Ὁ νεανίας δὲν ἀπήντησεν εἰς τοὺς λόγους τούτους, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀπροκάλυπτος εἰρωνία τῶν παρρησιῶν του. Ἀλλάζων θέμα ἡμιλίαι, εἶπε·

—Ἐὰν θέλετε, πηγαίνομεν. Ἀφοῦ μᾶς συνοδεύει ἡ κυρία δυναμέθα νὰ πάρωμεν καὶ τὴν λάμπαν διὰ νὰ ἐλεῶμεν εἰς τὸ στενὸν καὶ σκοτεινὸν ἐκεῖνον διὰδρομον.

Ἡ γυνὴ ἐπανέλαβε·

—Μὴ ἀνησυγῆτε περὶ ἐμοῦ, εἰμαι συνηθισμένη νὰ πηγαίνω εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ σπηλαίου.

Ἐν τούτοις ὁ Ἄγγλος ἐπεδοκίματε τὴν ἰδέαν τοῦ διερμηνεύς καὶ λαβὼν τὴν λάμπαν, διήλθε πρῶτος λέγων.

—Ἀκολουθήτέ με, θὰ σᾶς ὀδηγῶ.

Μετὰ τινα λεπτά εὐρίσκοντο ἐκτός.

Ὁ νεανίας ἐσύριξε καὶ ὁ ἀναμένων ἐκτὸς ἀνθρώπος προσήλθε.

—Χασάν ἀγά, εἶπε, ἐτελειώσαμε. Ἐμπρὸς ἄς ὑπάγωμεν.

—Μπαῖ καὶ γυναῖκα;

—Ναί· ἐκπλήττεσαι;

—Δὲν ἐπίστευον, ὅτι καὶ γυναῖκες θὰ ἀνακρινθῶνται εἰς τέτοιαι δουλειᾶς.

Ἡ γυνὴ, ἥτις εἶχεν ἀκούσει τοὺς λόγους τούτους ἐστράφη πρὸς τὸν Χασάν ἀγάν·

—Ἐὰν εἶχατε τόσην καρδιά καὶ τόσον θάρρος, ὅσον ἔχουν μερικῆς γυναῖκες δὲν θὰ ἐπίπτατε τόσον, ὥστε νὰ κάματε τέτοιον ἔργον.

Ὁ διερμηνεύς ἐξωρισμένως, ἐκράυατε.

—Ἐχετε τὸ θράσος νὰ ὑβρίζετε, τοὺς ἐκτελούντας τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μ.

Ὁ δὲ Χασάν ἀγάς ἐρριψε βλέμμα ἀπειλητικὸν κατὰ τῆς γυναίκος.

Ἀλλὰ ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐπενέθη καὶ διὰ τόνου ἐπιτακτικῶς εἶπεν εἰς τὸν νεανίαν.

—Σὲ διατάττω νὰ μεταχειρίζεσαι τὴν κυρίαν μετὰ μείζονος σεβασμοῦ. Ἄλλως θὰ ἔχῃς νὰ κάμῃς μαζὴ μου.

Ἡ διαταγὴ αὕτη ἐδόθη τόσον τραχέως, ὥστε οἱ δύο ἄνδρες τεταραγμένοι ὀπισθοχώρησαν.

Ὁ Ἄγγλος ἐπανέλαβε·

—Λάβετε τὴν κλωσύνην νὰ με ἀκολουθήσετε, κυρία, εἶπε.

Ὁ διερμηνεύς, ὅστις εἶχεν ἀνεύρει τὴν ψυχραμίαν του, εἶπεν τολμηρῶς·

—Ἐλησημονήσαμεν νὰ ἐρευνητῶμεν τὴν κυρίαν ὅς καὶ τοὺς ἄλλους.

Ὁ ἀστυνομικὸς ἀπήντησε ζωηρῶς

—Ἀνωφελές.

—Ἀλλὰ.....

—Ἀρεαί.

Λέγων ταῦτα ὁ ἄγγλος ἤρξατο προχωρῶν μετὰ τῆς γυναίκος. Ὁ διερμηνεύς κερρωθεὶς εἰς τὴν θέσιν του ἀπὸ τὰς λέξεις αὐτάς καὶ ἐλέπων ἐπὶ δὲν ἤθύνετο νὰ εἰσακουσθῆ ἐστράφη πρὸς τὸν συνάδελφόν του καὶ τοῦ εἶπε·

—Ἠᾶμε καὶ ἡμεῖς. Τί ἤμπορεῖ νὰ κάμῃς κενεῖς μετὰ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον..... Εὐτυχῶς, ὅτι ἐπέτυχμεν τὴν ἀποστολήν μας.

— Ποτὲ δὲν εἶδα νὰ σέβονται τότεν τοὺς ἀθλήταις, τοὺ συνομοτοῦν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως.

— Ὁ διαρμηγεὺς εἰρωνικῶς·

— Φαίνεται πῶς αὐτὸ θὰ εἶναι ἡ εὐρωπαϊκὴ εὐγένεια, εἶπε.

Καὶ οἱ τέσσαρες ἀφίκοντο εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Σκούταρι, ἐνθα τὸ ἀτμόπλοιον ἀνέμενον αὐτοὺς.

Ἦτο σχεδὸν μεσονύκτιον καὶ τὰ περὶ τὴν ἀποβάθραν μέρη ἦσαν ἔρημα.

Οὐδὲν εἶχε προσελκύσει τὴν προσοχὴν τῶν περιαικῶν τῆς ἀποβάθρας.

Ἡμερσίον τοῦ ἀτμοπλοίου εὐρίσκοντο ἀστυνωματικοὶ τινες ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ἀστυνομικοῦ.

Εἰς τὴν πρύμνην τοῦ ἀτμοπλοίου ἐκάθητο εἰς ὑποστατικῆς τῶν ἀνακτόρων. Ἐκάπιζε. Βλέπων ἐργαζομένους τοὺς τρεῖς ἄνδρας καὶ τὴν γυναῖκα ἠγάθη καὶ εἶπεν εἰς τὸν Σέρλοκ Χόλμς·

— Καλῶς εἰσάτε. Ἡ ἀργηγορία σας μᾶς ἀνησυχεῖ πολύ. Ἡ Α. Μ. ἐπέτειλεν ἐπανειλημμένως νὰ ἐρωτήσῃ διὰ σᾶς.

Ἀνγγεῖλαιτε εἰς τὴν Α. Μ. τὴν σύλληψιν·

— Φυσικά... Τοιαῦται ἄλλως τε ἦσαν καὶ αἱ ἐπιτηδεῖαι, ὅς εἶχον. Εἰς ἐκάστην ἀφίξιν ἐνὸς συλλεγεμένου, ἀπέστελλον καὶ ἓνα ἀγγελιοφόρον εἰς τὰ Ἀνάκτορα.

Ὁ Ἀγγλος μειδιῶν·

— Ἐλπίζω εἶτι τοὺς ἐφυλάττετε καλῶς, δὲν σᾶς ἔφυγε κανένας.

— Ὡς πρὸς αὐτὸ μείνατε ἡσυχοί. Καὶ οἱ τρεῖς

εἶναι κάτω. Ἄλλως δὲν φαίνονται ἔχοντες σκοπὸν νὰ εὐφωσῇ.

Ὁ ἄγγλος ὅς καὶ ἡ γυνὴ καὶ οἱ συναδελφεοὶ αὐτοῦ ἀνῆλθον διὰ σταθεροῦ βήματος ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου.

Μετ' ὀλίγα λεπτά τοῦτο ἐπλεον ὀλοταχῶς πρὸς τὸ Βασιτικόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Ὁ Ἀπτοὺλ Χαμῆτ εὐθυμοί

Ἀρὰ ὡς εἰς ἀνακτορικὸς ὑπάλληλος ἐβίων εἰς τὸ Γιλδίξ ἀπὸ τοῦ Σκούταρι ἀνήγγειλεν, ὅτι ἡ σύλληψις εἶχεν ἀρχισεῖ καὶ εἰς τῶν συνομοτῶν εἶχε μεταφερθῆ εἰς τὸ ἀτμόπλοιον, ἡ εἰδησις διεβεβῆσθη ἀμέσως εἰς τὸν Σουλτάνον, ὅστις εὐρίσκατο ἐν μεγάλῃ ἀνησυχίᾳ.

Ἄλλως τε ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἡμερῶν ἦτο ἐρημιον συνεχῶν φόβων.

Εἰς μάτην ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἶχεν ἐπισημῶς ἐγερθῆ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὑποθέσεως, αἱ διαβεβαιώσεις του δὲν ἤρκεσαν νὰ τὸν καθησυχάσωσι ἐντελῶς. Ὁ φιλόποτος χαρακτὴρ του ἐραντίζετο διαρκῶς χιμαίρας καὶ μυστηριώδη φυγάσεις τῶν μιστῶν ἐνόχων.

Ὅτω ἡ ἀγγελία τῆς ἐπιτυχθείσης συλλήψεως τὸν ἀνεστάτωσε.

Διέταξε νὰ εἰσαχθῆ ἀμέσως παρ' αὐτῶν ὁ ἀγγελιοφόρος, διότι ἐπεθύμει νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ὁ ἴδιος.

Ὅταν ἠνώησεν ὅτι ὁ Σέρλοκ Χόλμς δὲν τὸν εἶχεν ἀπατήσῃ κατέστηρσεν ἐν τῇ ὑπόσχεσίν του, ἡ ἀνηχησία του διεσκέδασθη ἀμέσως καὶ διεδέχθη αὐτὴν μεγάλη χαρὰ.

Μόνον ἐν σημείον τὸν ἀνησύχει εἰπέτι. Θὰ συναρπάσαντο καὶ οἱ λοιποὶ μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας; Ἥ θὰ διέφευγον καὶ ὁ ἀτυνομικὸς θὰ ἐπανήρχετο μὲ κινῶν τὰς χεῖρας;

Ἄλλὰ οἱ φόβοι οὗτοι δὲν διήρκεσαν ἐπὶ πολὺ. Δύο ἐπισταλμένοι ἤλθον ἀλληλοδιαδέχως διὰ νὰ ἀναγγεῖλωσι τὴν σύλληψιν δευτέρου καὶ τρίτου συνωμότη.

Ὁ Ἀπτοὺλ Χαμὴς τῆχαριστήθη τόσον πολὺ ἀπὸ τὰς εἰδήσεις αὐτάς, ὥστε διέταξε νὰ ἀνταμειφθῶσι πλουσιοπαρόπως οἱ ἀγγελιαφόροι οὗτοι, καίτοι εὐδελῶς συμμετέσχον εἰς τὴν κατὰ τῶν συνωμοτῶν ἐκστρατεῖαν.

Ὁ Ἰζζὲτ πασῶς εἶχε τὸ μεριδίον του καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴν εὐδαιμονίαν.

Ὁ Σουλτάνος βέβαιος νῦν ὅτι ἐκράτει τοὺς ἐχθρούς του, ἤρχισε νὰ κέπτεται πῶς θὰ τοὺς μεταχειρίζετο, ἔταν θὰ ἔσθαι εἰς τὸ Γιλδίξ.

Ἀπεφάσισε νὰ ἀρχίσῃ αὐστηρὰν ἀνάκρισιν τὴν ἰδίαν ἐκείνην νύκτα καὶ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ ὡς τοὺς ἥτις κατὰ τὴν γνώμην του.

Ἡ τιμωρία αὕτη θὰ ἦτο νὰ τοὺς ἐξαρνήσῃ ἐκ τοῦ προσώπου τῆς γῆς.

Ἐν τούτοις παρὰ τὴν χαρὰν, ἣν ἠρθάνετο παρέμεινεν ἀναποφάσιτος ἐν μέσῳ τῶν ἀλληλοσυγκρουμένων ἀκέφειας, αἰτίνας ἐτόραττον τὸ πνεῦμα του καὶ ἀνίκανος νὰ λάβῃ μίαν οἰωνόηποτε ἀπόφασιν.

Πρὶ πάντως ἤθελε νὰ ἐξετάσῃ κατὰ εἴθος περὶ τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν καὶ νὰ ἀποσπάτῃ παρ' αὐτῶν ἕλας τὰς λεπτομερεῖας περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ μυστικοῦ κοιμητάτου.

Ἐπεθύμει ὅπως οὐδὲν παραλειφθῆ ἐν τῇ ἀνακρίσει, ἵνα μὴ δυνηθῶσιν οὗτοι νὰ ἀποκρύψωσι τίποτε.

Ἐξ ἄλλου ἐπεθύμει ὅπως τὰ πάντα διενεργηθῶσι μετὰ τῆς μεγίστης δυνατῆς μυστικότητος, τῇ συμμοταγῇ ἐλαχίστων προσώπων καὶ κατὰ τρόπον, ὥστε οὐδὲν νὰ γνωστῆ ἐκτὸς τῶν ἀγκυρῶν κατόπιν ἐσκαπῆ νὰ ἐξουτώσῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τοὺς ἐνόχους.

Τέλος δὲν ἤθελε νὰ μάτῃ ὁ λαὸς τὴν ὑπαρξίν μυστικοῦ κοιμητάτου τόσον ἰσχυροῦ, ἀγωνιζομένου ἐναντίον του καὶ διαδίδοντος εἰς τὸν λαὸν ἰδέας ἐξεγερτικὰς καὶ ἐπαναστατικὰς.

Μὲ μίαν λέξιν ἤθελε νὰ διευκρινήσῃ συγχρόνως τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ τὴν καταπνίξῃ διὰ πάντος τρόπου. Πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν συλληφθέντων ἀτόμων ὁ ὁ Ἀπτοὺλ Χαμὴς ἐπέταξε παρ' αὐτῶν τοὺς πιστοὺς του «Μπεταγκιάμ» ἵνα συμβουλευθῆ αὐτοὺς ἐπὶ τῶν σκέψεων του.

Τὸ ἔκτακτον τοῦτο συμβούλιον ἐγένετο ὑπὸ τὴν προεδρείαν του καὶ αἱ ληφθεῖσαι κατ' αὐτὸ ἀποφάσεις ἦσαν αἱ ἐξῆς.

1ον. Ἀνάκρισις κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην νύκτα τῶν ἐνόχων, παρουσία τοῦ Ἰzzet πασᾶ, τοῦ Σακῆρ τοῦ Μεχμέτ, τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ, τοῦ Ταχσίν, τοῦ Ραγγῆ πασᾶ, τοῦ Ἀποῦλ Γιανῆ καὶ τοῦ Καθρῆ βέη.

2ον. Ἐπικύρωσις τῶν ληφθητομένων ἀποφάσεων ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου.

3ον. Ἀπόλυτος μυστικότης περὶ τε τῶν κρατουμένων καὶ τῶν καταθέσεων αὐτῶν.

Ἐξ συμβούλιον ταῦτο ἐξηκολούθει εἰσέτι, ὅταν ἐγνώσθη, ὅτι οἱ συλληφθέντες τρεῖς ἄνδρες καὶ μία γυνὴ ἀφίκοντο ὑπὸ συνοδείαν εἰς Γιλδίς καὶ ἐκλείσθησαν εἰς χωριστὰ δωμάτια.

Ἐξ Ἰzzet πασᾶς ὤφων ὑποκριτικῶς τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν.

— Μεγάλη ἡ χάρις σου Θεέ μου, εἶπε.

Ἐξ Ταχσίν πασᾶς προσέθετο·

— Ἐπὶ τέλους οἱ ἄνδρες ἔχθροι τῆς Κυβερνήσεως ἔπεσαν εἰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης.

Ἐπιεράς τις, ἐπαύσατο·

— Ὁ Θεός ἄς πολυχρονίη τὴν Α. Α. Μ. τὸν Σουλτάνον καὶ Σεπτόν μας Κύριον.

Ἐξ Ἀποῦλ Χαμητ ἀφῆεν ἐλευθέρας τὰς ἐκδηλώσεις αὐτὰς τῆς χαρᾶς τῶν πιστῶν τοῦ «Μπεντεγκιόκ»· εἶτα ἀπευθυνόμενος εἰς τὸν ἀσυγγεῖλαντα τὴν εἰδῆσαν, ἠρώτησε·

— Ὁ κ. Μὰκ Λήν, ἦλθε μετὰ τῶν συλληφθέντων;

— Ναι, Μεγαλειότατε, εἶναι ἐδῶ καὶ ἀναμένει τὰς διαταγὰς τῆς Ὑ. Μεγαλειότητος.

— Εἰπέτε του νὰ ἔλθῃ.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ Ἄγγλος εἶχεν εἰσέλθει παρὰ τῷ Σουλτάνῳ.

Ἐξ Ἀποῦλ Χαμητ τῷ εἶπε·

— Εἶμαι πολὺ εὐτυχῆς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, ἣν μοῦ προσεφέρατε. Εἰς ἔνδειξιν δὲ τῆς εὐχαριστήσεώς μου αὐτῆς σας προσφέρω δύο χιλιάδας λίρας.

Ἀστραπὴ χαρᾶς ἔλαμψεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ Σέρλοκ Χόλμς, ὅστις ὑπεκλήθη εὐσεβάστως.

— Σὰς εὐχαριστῶ, Μεγαλειότατε, εἶπε.

Ἐξ τῶς ἀστυνομικῆς ἡγάπα πολὺ τὰ χρήματα. Χόριν αὐτῶν εἶχε θυσιάσει τὴν ἡσυχίαν του καὶ ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν Σουλτάνον. Αἱ δύο χιλιάδες λίραι, ἦσαν δι' αὐτὸν ἄλοκληρος περιουσία πεσοῦσα ἐξ οὐρανοῦ. Διότι καί-τοι πάντοτε εἶχεν ἐπιτελεῖσαι ἐπιτυχῶς τὰς ἀποστολάς του, αἱ δι' αὐτὰς ἀμοιβαὶ ἦσαν μεγάλαι, ἐνοπίον τῆς αὐτοκρατορικῆς ἀμοιβῆς, ἣν ἐλάμβανε.

Ἐξ διαπεραστικὸν θλέμμα τοῦ Ἀποῦλ Χαμητ διείδεν ἀμέσως τὸ ἀποτέλεσμα τῶν λόγων του.

— Κύριε Μὰκ Λήν, προσέθεσεν, ἐπιθυμῶ νὰ μὴ μεταμεληθῆτε διὰ τὴν εἰς Κωνσταντινὴν ἀριζίν σας καὶ θέλω νὰ ἀπέλυτε εὐτυχῆς... Μόνον νομίζω εἶναι πολὺ γρήγορα νὰ ἀναχωρήσετε ἀμέσως, διότι τώρα μάλιστα δρέπομεν τοὺς πρώτους καρπούς τῆς ἐλευσεώς σας ἐνταῦθα.

Ἐξ Ἄγγλος ἀπεκρίθη·

— Εὐχαριστῶ θερμῶς τὴν Ὑ. Μ., διὰ τὴν καλωσύνην, μὲ τὴν ὅποιαν με ἐτίμησα. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι σήμερον ἐπεράτωσα τὴν ἐντολήν. Ἐὰν ἡ Ὑ. Μ. τὸ ἐπιτρέπῃ ἀπὸ αὔριον θὰ ἐτοιμασθῶ νὰ ἀπέλθω.

— Ἐν τούτοις ἐγὼ δὲν θεωρῶ ὡς παραποθεῖσθαι τὴν ἐντολήν σας. . . . Νομίζω λοιπόν, ὅτι αὕτη ἐλήξε δια τῆς συλλήψεως τῶν τεσσάρων αὐτῶν;

Ἐ Σέρλοκ Χόλμς διὰ τόνου ἀπαρτιστικῶς

— Δὲν φρονῶ ἔμωσ και ἐγὼ τοῦτο.

— Εἰπήτέ μου λοιπόν ὅποια τις εἶναι ἡ ὀριστικὴ σας ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου;

— Ὅτι ἐξέθεσα πρὸ τινῶν ἡμερῶν εἰς τὴν Υ. Μ. ἦτο ἡ ἀκριβὴς πεποιθήσις μου. Θεωρῶ καθήκον μου νὰ σᾶς ἐπιβεβαιώσω ταῦτα και σήμερα. . . . Τὰ μυστικῶν Κομιτάτων δὲν εἶναι ἀτήκωντος ὀργάνωσις. Μὴ ἐλπίζετε, ὅτι θὰ τὴν ἐξοντώγητε διὰ τῆς συλλήψεως τῶν τεσσάρων αὐτῶν ἀτόμων. . . . Οἱ ἰσπαδοὶ τῆς δὲν εἰρίσκονται μόνον ἐν Κων. πόλει, εἶναι διακερματισμένοι εἰς ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν.

Ἐάν ἡ μυστικὴ αὕτη ὀργάνωσις εἶναι ἤμιστα ἐπικινδύνης σήμεραν, θὰ αὐξήτῃ ἔμωσ ἐπὶ μᾶλλον και ἀλλοθεν και δυνατὸν νὰ ἐπιφέρῃ σοβαρὸν πλῆγμα κατὰ τοῦ νῦν καθεστῶτος.

Ἐπί βέβαιος, Μεγαλειότατε, ὅτι οἱ ἐπαναστάται δὲν θὰ ὑποκύψουν ἐνώπιον οὐδεμιᾶς δυσχερείας, οὐδεμιᾶς βιαιότητος διὰ νὰ ἐπιτύχουσι τοῦ σκοποῦ τῶν.

Οἱ λόγοι οὗτοι παρήγαγον μεγάλην ἐντύπωσιν ἐπὶ τοῦ Σουλτάνου.

Ἄλλὰ καταβάλλον μεγάλην προσπάθειαν διὰ νὰ κρύψῃ τὴν συγκίνησίν του και διατηρήτῃ τὴν φυχικίαν του, ἡρώτης.

— Κύριε Μάρκ Ἀῆν, δὲν εἶναι δυνατὸν διὰ καταναγκαστικῆς ἀναγκάσεως νὰ ἀποκαλύψωμεν τὸν

ὀργανισμόν τοῦ Κομιτάτου τούτου και νὰ ματαιώσωμεν τὰ σχέδιά του;

Δύνασθε νὰ μᾶς παράσχητε τὴν συνδρομὴν σας εἰς τὸ ἔργον τοῦτο;

Ἐ Ἄγγλος ἀπεκρίθη σοβαρῶς.

— Αὕτην τὴν στιγμήν δὲν δύναμαι νὰ δώσω ὀριστικὴν και κατηγορηματικὴν ἀπάντησιν.

— Βλέπετε λοιπόν ὅτι εἶχον δίκαιον νὰ φρονῶ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναχωρήσητε ἀκόμη.

— Ἐν τούτοις θεωρῶ παραποθεῖσθαι τὴν ἀποστολήν μου. . . . Ἐάν μόνον ἀκόμη πολλὰ πράγματα ἀνεκπλήρωτα, εἶμαι βέβαιος ὅτι ταῦτα δύνανται νὰ ἐπιτελεθῶσι και ἄνευ τῆς συνδρομῆς μου.

— Κύριε Μάρκ Ἀῆν, ἐν πάσῃ περιπτώσει μείνατε νὰ σᾶς φιλοξενήσωμεν ἡμέρας τινας. Ἐχομεν οὕτω τὸν καιρὸν νὰ ὁμιλήσωμεν και πάλιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ἐπιθυμῶ νὰ διέλθητε τῆς ὀλίγης ταύτης ἡμέρας ἐν τοῖς ἀνακτόροις, ὡς προσκαλεσμένος μου.

Ἐ Ἄγγλος ἀπεκρίθη μετὰ σεβασμοῦ.

— Εὐχαριστῶ τὴν Υ. Μ. ἐπὶ τὴν ἐξαιρετικὴν καλωσύνην, με τὴν ὁποίαν με περιβάλλει, εἶπε.

— Λοιπὸν πρὸς τὸ παρὸν δύνασθε νὰ ἀποσυρθῆτε εἰς τὰ διαμερίσματά σας. Εἶσθε πολὺ κουρασμένος και θὰ ἔχετε μεγάλην ἀνάγκην ἀνακουσέως.

— Εἶναι ἀληθὲς, Μεγαλειότατε, ὅτι ὅλην τὴν ἡμέραν ἤμουν εἰς τὸ πόδι.

Ἐ Σέρλοκ Χόλμς ἀνελαμβάνετο ὅτι ἡ συνέντευξις εἶχε λήξει διὸ ἐχαίρειται και ἐξῆλλε.

Ἐ ὑπασιπιστῆς Ζιὰ πασᾶς τὸν ἀνέμεινε, διότι ἐνεκα τῆς γλωσσομαθείας του τὸν εἶχε διατάξει νὰ

συνοδότη τὸν Σέρλοκ Χόλμς. Ὁ Ζιᾶ πασᾶς, ἀφοῦ ἐγνωρίσθη πρὸς τὸν ἀστυνομικὸν καὶ τῷ ἀνεκίνοιστε τὴν διαταγὴν, ἣν εἶχε λάβει, τῷ εἶπε:

— Εὐχαρηστηθῆτε νὰ ἔλθητε ἀπ' ἐδῶ διὰ νὰ σᾶς ὀδηγήσω εἰς τὸ διαμέρισμά σας.

— Εὐχαρίστως. Ἐμπρός, ἀπήντησεν ὁ ἀστυνομικὸς ἀκολουθῶν τὸν ὀδηγόν του.

Μετ' ὀλίγων ἐστάθισαν ἐνώπιον μιᾶς θύρας.

Ὁ ὑπασιστής τὴν ἤνοιξε καὶ τοῦ εἶπε.

— Εἰσέλθετε, Κύριε.

Ἦτο ἐκτεταμένη αἴθουσα ἐστολισμένη μὲ πολυτιμοὺς πάπυρας, μὲ θελοῦδινα ἔδρανα καὶ φωτιζομένη δι' ἤλεκτρικὸν φωτὸς.

— Ἰδού, ἡ αἴθουσα, ἐν ἣ θὰ ἐργάζησθε καὶ ἐν ἣ θὰ δέχησθε, εἶπεν ὁ Ζιᾶ πασᾶς.

Κατόπι ἀνοίγων δεξιῶθεν ἑτέραν θύραν.

Ὁ κοιτῶν σας καὶ παραπλευρῶς αὐτοῦ εἰς λουτρὴν ἄριστα ἐφοδιασμένος. Ἐλπίζω ὅτι θὰ εἴθετε καλλίτερα ἐδῶ ἀπὸ τὰ ξενοδοχεῖα τοῦ Πέραν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς μειδιῶν.

— Εἶναι ἡ πρώτη φορά εἰς τὴν ζωὴν μου, καθ' ἣν κατοικῶ εἰς ἀνάκτορον αὐτοκρατορικὸν καὶ τὸσον πλούσιον.

Ὁ ὑπασιστής μειδιῶν ὡσαύτως:

— Διὰ τὰς ὑπηρεσίας σας ἀξίζει νὰ σᾶς μεταχειρίζονται οὕτω.

Μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν τυπικῶν αὐτῶν φιλοφρονήσεων ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐκάθισεν εἰς ἓν ἔδρανον καὶ προσέκαλεσε τὸν Ζιᾶ πασᾶ νὰ τὸν μιμηθῆ.

Κατόπι ἐξάγων ἐκ τοῦ θυλακίου του μίαν πίπαν τὴν ἐπλήρωσε καπνοῦ ἰσχυροτάτης ὀσμῆς καὶ εἶπε:

— Πιστεύετε πασᾶ, ὅτι ἀφότου εἶμαι εἰς Κων)πολιν, εἶναι ἡ πρώτη φορά αὐτῆ, ποῦ καπνίζω μὲ τόσῃ εὐχαρίστησιν... Μόνον ἐν πρᾶγμα μού λείπει διὰ νὰ εἶμαι εὐτυχής.

— Ποῖον; ἠρώτησεν ὁ Ζιᾶ πασᾶς.

— Ἐνα ποτηράκι οὔσκου, ὡσάν καὶ ἐκεῖνο, ποῦ ἔπιον ἤδη καὶ ἄλλοτε ἐδῶ.

Ἄμέσως ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἐσήμανε καὶ ἐνεφανίσθη εἰς ὑπρέτης μὲ μέλαν ἔνδυμα.

— Φέρε μίαν φιάλην οὔσκου, δύο ποτήρια καὶ ὀλίγον πάγον, τοῦ εἶπε.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ὁ Ζιᾶ πασᾶς καὶ ὁ Ἄγγλος ἔπιον ἐν μεγάλῃ οἰκειότητι μεταξὺ των.

Ὁ ὑπασιστής ἤραψεν ἐν σιγαρέττον.

— Ἴσως θέλετε νὰ κατακλιθῆτε καὶ νὰ ἀναπαυθῆτε εἶπεν. Ἐν τούτοις θὰ ἤθελον νὰ σᾶς εἶπω λέξεις τινάς. Δύνασθε νὰ μὲ ἀκούσητε μίαν στιγμὴν;

— Εὐχαρίστως, ἀφοῦ μάλιστα δὲν νουτάζω.

— Εἶναι μεγάλῃ ἐπιτυχία δι' ἐσᾶς τὸ ὅτι ἀνεκαλύψατε τὸ μέρος τῶν μυστικῶν νουσηκέφων τοῦ κριματάτου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑμολογήσητε, ὅτι ἡ ἐπιτυχία αὕτη ὀφείλεται μᾶλλον εἰς τὴν τύχην ἢ εἰς τὴν δεξιότητά σας.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐκπέμπων ἠρέμως μίαν τολύκην καπνοῦ πρὸς τὴν ὄροφὴν.

— Ἀλλὰ τὸ νὰ γνωρίζη τις νὰ ἐπιωφελεῖται ἐπὶ τὴν τύχην δὲν εἶναι καὶ αὐτὸ μία δεξιότης; πολλὰκις

ἡ τύχη παρουσιάζεται εὖνους ἐνώπιόν μας; τὸ σπουδαῖον εἶναι: νὰ μὴ τὴν ἀφήσῃ τις νὰ διαφύγῃ.

—Ναί, εἶπεν ἔχετε δίκαιον. . . . Ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι αὐτό. . . . τὸ κακὸν ἐγένετο καὶ τέσσαρα ἄτομα συνελήφθησαν. . . .

Ὁ ἀστυνομικὸς παρατήρησεν ἐκπληκτὸς τὸν συνμιλητὴν του.

—Τὸ κακὸν εἶπατε; Εἰς πιστὸς ὑπασιστής τοῦ Ἀποῦλ Χαμητ ὀμιλεῖ οὕτω;

Ὁ Ζιὰ πασὰς ἀπεκρίθη ὑπερηφάνως.

—Ὅχι δὲν σὰς ὀμιλεῖ ὁ ὑπασιστής τοῦ Ἀποῦλ Χαμητ, ἀλλὰ ἐν μέλλος τοῦ μουσικοῦ κομιτάτου.

—Πῶς οἱ τέσσαρες συλληφθέντες εἶναι σύντροφοί σας; εἶπατε.

—Ναί.

—Ἐν ταυαύτῃ περιπτώσει γνωρίζετε πῶς ἐγένετο τὸ σύλληψις;

—Γνωρίζω ὅλα.

—Καλλίτερα. . . . Δὲν ἀγαπῶ ἐκείνους ποὺ ἀποκρύπτουν τὰς σκέψεις των καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ὀμιλήσω εὐλαχρινῶς πρόσωπον με πρόσωπον με τὸν συνμιλητὴν μου. Καὶ ἐγὼ ὡσαύτως ἐγνώριζον, ὅτι εἰσθε ἐν τῶν πλουσιωτέρων μελῶν τοῦ μουσικοῦ κομιτάτου. Τώρα μετὰ μετὰ τὴν ἀμαρτίαν καὶ ἐπιβαλλομένην αὐτῇ ἐξομολόγησιν ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ζήτημά μας. . . . Ἐὰν δὲν ἀπατώμαι σκοπεύετε νὰ μοῦ ζητήσετε κάποιαν ὑπηρεσίαν, δὲν εἶναι ἔτσι;

—Ακριβῶς ἐμαντεύσατε.

—Τί ὑπηρεσίαν;

—Τὸ ἀποτελέσμα τῆς ἐξετάσεως τῶν τεσσάρων

συλληφθέντων ἀτόμων θὰ εἶναι ἀναμφιβόλως καταδικη εἰς θάνατον. Ἡ τιμωρία αὕτη ἐπαξία ἢ ὄχι; θὰ γίνῃ ἀναμφιβόλως παρανόμως ἵνα μὴ προκληθῇ ὑβρεὸς καὶ ἡ προσοχὴ τῆς κοινῆς γνώμης.

Ὁ ἄγγλος διέκοψε.

—Συγγνώμην δὲν ἐνοῶ τὸ παράνομον τῆς γενησομένης καταδικῆς.

—Ἐξηγούμαι. Θὰ ἐξετάσουν τὰ τέσσαρα συλληφθέντα ἄτομα διὰ πρώτην καὶ τελευταίαν φασάν.

Καὶ οὕτε θὰ γίνῃ πλέον λόγος. . . . Μετ' αὐτίας ἡμέρας ὁ εἰς θὰ εὐρεθῇ ἀπηγγουσιμένως ἐν τῷ δικαστηρίῳ του. . . . Ὁ ἕτερος θὰ ἀποθάνῃ μετὰ τινος ὄρας ἐκ κολικῶν πόνων. . . . Ὁ τρίτος θὰ πνιγῇ καὶ τὰ σώματά των θὰ ἐξαφανισθῶσι. . . . Τέλος ὁ τέταρτος θὰ. . . .

Ὁ Σέρλον Χόλμς συνέσπασε τὰς ἑρῆς; ρίγας εἰδόμενε τὰ μέλη του.

—Ἡνὸνρα. . . . Ἡνὸνρα. . . . ἀπήντησε.

Ὁ Ζιὰ πασὰς ἐπανέλαβε.

—Δὲν θέλωμεν, ὅπως οἱ φίλοι μας ἀποθάνωσι κατὰ ταυαύτον τρόπον.

—Ἀλλὰ τί δύναμαι νὰ κάμω;

—Ἡ ὑπηρεσία, τὴν ὅποιαν σὰς ζητοῦμεν εἶναι νὰ μείνητε τοῦ λοιποῦ ἡσυχος καὶ νὰ μὴ ἐνεργήσῃτε τίποτε οὕτε νὰ ἐμποδίσῃτε καὶ νὰ προλάβῃτε ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ, οὕτε διὰ νὰ ἀναζητήσῃτε καὶ πάλιν τοὺς δράστὰς.

Ὁ ἄγγλος ἔπιεν ἀκόμη ὀλίγον ἀπὸ τὸ ἀγαπητὸν του ὑγρὸν, εἰσέπνευσε καὶ ἐξέπεμψε δύο τρεῖς το-

λύπας καπνοῦ καὶ ἔμελλε νὰ ἀπαντήσῃ, ὅτε ἠκούσθη κτύπος εἰς τὴν θύραν.

— Ἐμπρός, εἶπε.

Εἰς «Μπεντεγκιάμ» εἰσῆλθεν ἔχαριέτισον εὐσεβότατος, ἐπληρίσασεν τὸν ἄγγλον καὶ τείνων εἰς αὐτὸν κιβώτιον βελούδινον ἐπὶ ἀργυροῦ δίσκου.

— Ἡ Α. Μ. σὰς προσφέρει τὸ δῶρον αὐτὸ εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν σας.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἔλαβε τὸ κιβώτιον τὸ ἦνοιξε καὶ δὲν ἤδυνήθη νὰ κρατήσῃ κραυγὴν θαυμασμοῦ.

Τὸ περιεχόμενον ἦτο χρυσῆ σιγαροθήκη, πεπαικιμένη διὰ σμαράγδων, σπινθήρων καὶ ἀδαμάντων.

Συγκεκριμένως ἐφιθύρισε.

— Εὐγνωμονῶ ἀπείρωσ τὴν Α. Μ. διὰ τὸ πολὺτιμον τοῦτο δῶρον.

— Θὰ διαδιδάσω τὰς εὐχαριστίας σας εἰς τὴν Α. Μ., εἶπεν ὁ προσενηκῶν τὸ κιβώτιον ἀποσυρόμενος.

Ὅταν ἔμεινον οἱ δύο μόνοι ὁ Ζιὰ παστὰς ἐπανάλαβε μειδιών.

— Πράγματι ἔχομεν γενναιοδωρότατον Παδισάχ, γνωρίζοντα νὰ ἀνταμοιβῇ μεγαλοπρεπῶς τοὺς ἐξυπηρετοῦντας αὐτόν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς παρετήρησε τὴν σιγαροθήκην.

Εἶναι ὄντως θαυμάσιον καὶ πολὺτιμον δῶρον. . . .

Εἶναι ἔργον ἐπιδείξιου καὶ φιλοκάλου καλλιτέχνου.

Λέγων ταῦτα διεθίβασε τὸ βελούδινον κιβώτιον εἰς τὸν Ζιὰ παστάν.

Ὅστος ἐξήτασε τὴν σιγαροθήκην, ὡς εἶδμεν.

— Θαυμάσιον. . . . Ἀξίζει τοὐλάχιστον πεντακοσίας λίρας.

Κατόπιν τὸ ἐπέδωκεν ρίπτων εἰς τὸν ἄγγλον παράδειξον ἐλέμμα.

Ὁ ἀστυνομικὸς ἀντελήφθη τὸ ἐλέμμα τοῦτο.

— Πιστεύετε, ὅτι τὸ δῶρον τοῦτο θὰ ἔχῃ ἐπιδρασίην τινα ἐπὶ τῆς ἀρξαμένης ὁμιλίας μας;

Ὁ ὑπασπιστὴς προσεπάθησε νὰ μετριάζῃ τὴν ἐντύπωσιν, ἣν τὸ ὑποκτον ἐλέμμα του τοῦ εἶχε προκαλέσει εἰς τὸν ἀστυνομικόν.

— Ὅχι, ἀπήνησε, ποτὲ δὲν ἤδυνάτο νὰ διέλθῃ τοῦ πνεύματός μου τόσον προσβλητικὴ ὑπόψια.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἄς ἐξακολουθώμεν. . . Ἄν ἐν ἀπατῶμεν λοιπόν, θὰ ἠθέλατε νὰ ἐξασφαλίστηε τὴν οὐδετερότητά μου διὰ τὰ τυγῶν γενητόμενα γεγονότα.

— Ναί, ἐξαιτοῦμαι παρ' ὑμῶν τὴν χάριν ταύτην.

— Γνωρίζετε ὅτι καθιστάτε τὴν θέσιν μου πολὺ δυσχερῆ. . . Ἴδου εἰς ἡγεμών, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ὑπηρεσίαν προσελήφθη. Με ἀνταμοιβεῖ πλουσιοπαρόπως μὲ πληροὶ εὐεργεσιῶν καὶ εὐνοίας. . . Καὶ σεῖς θέλετε νὰ τὸν προδώσω;

— Δὲν σὰς ζητοῦμεν νὰ κάμητε καμμίαν προδοσίαν. Ἐπιθυμοῦμεν μόνον νὰ μείνητε οὐδέτερος, νὰ μὴ ἀναγκασθῆτε εἰς τίποτε καὶ νὰ μὰς ἀφίστητε ἐλευθέρως νὰ σώσωμεν μὲ τὰ ἴδια ἡμῶν μέσα τοὺς φίλους μας, παρόντας εἰς τοὺς ὄνυχας τυράννου σκληροῦ καὶ ἀσπλαγγνοῦ.

— Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι φίλοι σας ἐξεθῆλωσαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συλληφθῶσι.

— Εἶναι ἀληθές, ὅτι συνελήφθησαν οἰκιοθελῶς. Ἄλλὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου, τὸ ὅσιον κα-

τατηρώσαμεν πρέπει να ζήρωσι και οι τέσσαρες. . . .

'Ο αστυνομικός ηγήθη και έκαμε έγκματα τινα εν τῷ δωματίῳ χωρίς να εἶπη λέξιν.

'Εσκίετοτο. Καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του ποτὲ δὲν εἶχεν εὐρεθῆ εἰς τίποτε περιπλοκῶν κατὰστασιν. Νὰ γίνῃ συνεχῶς τῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα εἶχε καταδώσῃ ἢ τοῦλάχιστον να εἴλθῃ εἰς συμφωνίας μαζῆ των. . . . 'Εντός του διεξήγετο βιαία παλῆ. "Ἐλεγε καθ' ἑαυτόν"

— Πρέπει να ἀναχωρήσω ἀμέσως ἐνταῦθεν. Ναί. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος. 'Η σύλληψις ἐγένετο, κατὰ συνέπειαν ἐξεπλήρωσα τὴν ἀποστολήν, ἦν ἀνέλαβεν. . . . 'Ἐὰν μείνω περισσότερον ἐδῶ θὰ καταστήσω τὴν θέσιν μου πολὺ ἐπικίνδυνον.

Τότε ἔλθῶν ἐνώπιον τοῦ καθημένου Ζιὰ πατᾶ εἶπε διὰ τόνου ἀποφασιστικῶς:

— Εἰς μόνος τρόπος μοῦ μένει να λύσω τὸ δύσκολον τοῦτο ζήτημα συμβιβάζων τὰ πάντα. . . . Νὰ ἀναχωρήσω ἀμέσως ἀπὸ ἐδῶ. . . . Αὐριον τὸ πρωὶ θὰ καταλείπω τὴν Κωνσταντινουπόλιν ἐπανερχόμενος εἰς Λαυδίον.

— Τούναντιον ἀπεκρίθη ὁ Ζιὰ πατᾶς ἡ παρουσίᾳ σας ἐνταῦθα εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν σωτηρίαν ἐκείνων, ὧν ἡ ζωὴ κινδυνεύει.

'Ο Σέρλοκ Χόλμς ὕψων τὴν φωνήν.

— Ἐν τούτοις, ἐκράυξατε, δὲν δύναμαι να θυσιάσω τὴν ἐλευθερίαν μου εἰς τὰ συμφέροντά σας;

'Ο ὑπασιπότης ἀπεκρίθη διὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου.

— Ἐν τούτοις ἐθυσιάσατε τὴν ἰδικὴν μαζ ἐλευθερίαν εἰς τὰ ἰδικά σας συμφέροντα.

'Η ἀπάντησις αὐτῆ ἦτο τῶσαν βιαία καὶ ἀπρόσπτος, ὥστε ὁ Σέρλοκ Χόλμς εὐρέθη ἀνεταίμως καὶ δὲν ἠδυνήθη να ἀπαντήσῃ ἀμέσως.

'Ο Ζιὰ πατᾶς ἠθέλησε να ἐπωφεληθῆ ἐν τοῦ ἐπιτευχθέντος ἀποτελέσματος καὶ προσέθετο ἀμέσως.

— Ναί, κύριε, ποιῶμαι ἐκκλησιν εἰς τὴν συνείδησιν σας. . . . 'Ἐὰν δὲν ἐπρόκειτο παρὰ διὰ τὴν σύλληψιν κοινῶν δολοφόνων, θὰ σᾶς ἦτο δυνατόν τώρα να ἐπιστρέψητε εἰς τὴν χώραν σας, κοντὰ εἰς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδάκια σας, καὶ να ἀπολαμβάνητε τοὺς καρπούς τῶν ὑπηρεσιῶν σας. 'Ἄλλ' ἴδατε, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους ἤλθατε να καταδιώξητε δὲν εἶναι κοινὸι ἐγκληματῆται. . . . 'Εἶναι ἐπαναστάται, οἵτινες κατέλιπον τὰ πάντα, ἀποφασισμένοι να ὑποστῶσι τὰ πάντα, να στερηθῶσι τῶν πάντων διὰ να ἀγωνισθῶσι κατὰ τοῦ μεγαλύτερου δολοφόνου τῆς ἀνθρωπότητος, ὅπως σώσωσι καὶ ἀναγεννήσωσι τὴν δυστυχῆ πατρίδα των.

'Ο ὑπασιπότης ἐσιώπησε συγκεκμημένος καὶ παρτηρῶν ἀτενωῶς τὸν Ἄγγλον.

Οὗτος εἰσέπνευσε μακρὰν τελύπην καρπιῶ τῆν ἀνέριψεν εἰς τὴν ὄρεφην καὶ ἀπεκρίθη ἁπλῶς.

— Ὁα μείνω.

— Σᾶς εὐχαριστῶ ἀπεκρίθη ὁ ὀβριματικός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Ἡ ἀνάκρισις τῆς Σαλιχῆ

Ἡ αἰθουσα ἢ προορισθεῖσα διὰ τὴν ἀνάκρισιν τῶν τεσσαρῶν συληφθέντων ἀτόμων ἦτο μίξ ἐξ ἐκείνων, εἰς τὰς ὁποίας ἤρσασκετο συνήθως ὁ Χαμητ. Διὰ τοῦτο ἦτο μεγαλοπρεπέστατα ἐπιπλωμένη. . . .

Ἐπειδὴ ὁ Σέρλοκ Χόλμς δὲν ἐδέχετο ἐν αὐτῇ παρὰ μόνον τοὺς ἰδιαιτέρους ξένους, ἡ αἰθουσα αὐτῇ ἠνοίγετο σπανίως.

Μόλις ἀπεφασίσθη, ἵνα ἡ ἀνάκρισις γίγῃ ἐν αὐτῇ, ἐσπευσαν νὰ τὴν μετασκευάσωσι διὰ τὸν νέον καὶ προσωρινὸν τῆς προσωρισμῶν.

Εἰς μίαν γωνίαν ἐτοποθέτησαν ἓνα γραφεῖον καὶ περὶ αὐτὸ δωδεκάδα ἐδρῶν.

Κατόπιν εἰς ἀπόστασιν δύο μέτρων ἀπὸ τοῦ γραφεῖου, πλησίον μιᾶς θύρας, κρυπτομένης διὰ παραπετάσματος ἐτοποθέτησαν μίαν ἐδραν ἐκ θαλοῦδου διὰ τοὺς κατηγορουμένους.

Ἡ καταγραμμένη αὐτῇ θύρα ἠνοίγετο πρὸς ἓνα ἐκ τῶν θαλάμων, ἐν οἷς ἐκοιμάτο ὁ Ἀποῦλ Χαμητ. Διότι ὡς γνωστὸν δύσπιστος καὶ προμικρατημένος Σουλτάνος δὲν εἶχεν ὠριμὸν κοιτῶνα. Ἀνοίγων ταύτην ὁ τύραννος ἠδύνατο νὰ ἀκούῃ τὰ πάντα χωρὶς νὰ παρατηρηθῆ.

Τὸ ἡλεκτρικὸν νῆφωσ ἦτο διατεθειμένον τοιοῦτοτρό-
Ἐκτὸς τούτου τὸ παραπέτασμα ἔφερε μικρὰς ὀπὰς.

πως, ὥστε νὰ φωτίξῃ ζωηρῶς τὴν ἐδραν τοῦ κατηγορουμένου καὶ τὸ παραπέτασμα τῆς θύρας νὰ ἀπομένῃ εἰς τὸ σκότος.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάταξιν τῶν ἐπιπλων τὰς λεπτομερείας ὅλας εἶχε καθορίσει αὐτὸς ὁ Σουλτάνος.

Τὴν τρίτην πρωινήν ὥραν, ἤπρὸς τὰ δεξιὰ μεγάλῃ θύρᾳ τῆς αἰθούσης ταύτης ἠνοίχθη.

Τότε εἰσῆλθον διαδοχικῶς ὁ Ἰζζέτ πασᾶς οἱ Τσακίρ, Ταχσίν καὶ Ραγίπ πασᾶδες, ὁ Ἀποῦλ Γκα-νῆ ἀγάς, ὁ Καδρὴ βέης καὶ τέλος ὁ Σεφίκ πασᾶς, ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας, τὸνὸποῖον τὴν τελευταίαν στιγμήν εἶχε προσκαλέσει ὁ Ἀποῦλ Χαμητ διὰ νὰ παραστῇ εἰς τὴν ἀνάκρισιν.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνδρες μὲ τὸ σκληρὸν καὶ ἄκαμπτον αὐτῶν ἦθος ὁμοιάζον μᾶλλον πρὸς θεμίους παρὰ πρὸς δικαστὰς καὶ εἰσφαινοῦντο μᾶλλον ἑτοιμοὶ νὰ διαπράξωσι μυστὰρὸν ἐγκλημα παρὰ νὰ ἐνακηθῶσι τὴν δικαιοσύνην. Προχωροῦντες διὰ βήματος σοβαροῦ καὶ μεμετρημένου ἐκάθισαν ἐν ἡμικυκλίῳ εἰς τὰς περὶ τὸ γραφεῖον ἐδρας.

Ἐξ αὐτῶν τινες ἔμεινον κεναί. Ὁ εἰνούσμενος γραμματεὺς τοῦ Σουλτάνου Ἰζζέτ πασᾶς ἔλαβε θέ-σιν εἰς τὸ μέσον, ἐπὶ τῆς προεδρικῆς ἐδρας.

Μόλις οὗτοι ἐκάθισαν ἡ θύρα τῆς αἰθούσης ἠ-νοίχθη καὶ εἰσῆλθον ὡσαύτως ὁ Νετζίπ Μελχαμέ πα-σᾶς, ὅστις εἶχε μεταθῆ νὰ ζητήσῃ τὸν Σουλτάνον διὰ νὰ παραστῇ εἰς τὴν ἀνάκρισιν.

Ὁ Νετζίπ Μελχαμέ πασᾶς ἐπλησίασεν τὸν Ἰζζέτ πασᾶν διὰ βήματος σταθεροῦ, μὲ ἑλαφρὸν εἰρωνικὸν

μαϊδιάμα εἰς τὰ χεῖλη καὶ τοῦ ἐπιθύρισε λέξεις τι-
νας εἰς τὸ οὖς.

Ἄμεσως ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἠγέρθη καὶ τοῦ εἶπε μετὰ
προθυμίας καὶ ὑψηλοφώνως·

—Ἐξοχώτατε εὐαρεστηθῆτε νὰ καθίσαιτε, σὰς πα-
ρακαλῶ.

Ὁ Νετζήπ Μελχαμέ ἐκάθισεν εἰς μίαν κενήν
ἔδραν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ γραφείου.

Τὴν στιγμήν ἐκείνην τὸ παραπίτασμα τῆς πα-
ρὰ τὴν ἔδραν τῶν κατηγορουμένων θύρας ἐκι-
νήθη ἐλαφρῶς. Ἦτο ὁ Ἄπτοῦλ Χαμήτ, ὅστις εἶ-
χεν ἔλθῃ διὰ νὰ παρακολουθήσῃ μυστικῶς τὴν
ἀνάκρισιν.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἔλαβε τὸν λόγον.

—Συμφώνως πρὸς τὴν θέλησιν τῆς Α. Μ.
θα ἀρχίσωμεν τὴν ἀνάκρισιν ἀπὸ τῆς Σαλιχᾶ
χανοῦμ, ἣ ὅποια φαίνεται νὰ εἶναι ἐπὶ κεραι-
λῆς τῶν συνωμοστῶν.

Τινὲς τῶν παρισταμένων κατένευσαν λέγοντες
«πολύ καλὰ» ἀπὸ καλὰν.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἐσήμανε ἀργυροῦν κωδωνί-
σκον τοποθετημένον ἐπὶ τοῦ γραφείου.

Ἄμεσως εἰς ἀνὴρ φέρων μακρὸν πώγωνα καὶ
μάστιγον ρεδιγκόταν ἐνεφανίσθη.

—Εἰσαγάγετε εἰς Σαλιχᾶ χανοῦμ.

Ὁ ἀνὴρ ἔκαμε ἓνα «τεμενά» καὶ ἀπεσύρθη.
Παθεῖα καὶ καταπληκτικὴ στιγμή ἐπεκράτει ἐν
τῇ αἰθούσῃ. Πάντες ἀκίνητοι καὶ σιωπηλοὶ ἐ-
φαίνοντο καρφωμένοι εἰς τὰς θέσεις των.

Ἡ θύρα ἠνοιχθῆ καὶ πάλιν καὶ ἡ Σαλιχᾶ

Χανοῦμ εἰσῆλθε μετὰ δύο φρουρῶν καὶ διεθύνθη
τοῦτάρᾳ πρὸς τὸ γραφεῖον.

Τὸ σταθερὸν καὶ κομψὸν βῆμα τῆς καὶ τὸ
εὐγενὲς καὶ ἐπιβελητικὸν ἦθος ἐπέστρωαν ἀμέσως
τὴν συμπάθειαν ὄλων τῶν παρισταμένων.

Ὅταν ἐπλησίασεν εἰς τὸ γραφεῖον ὁ Ἰζζέτ
πασᾶς ὅστις εἶχεν ἀτενῶς καρφωμένα τὰ βλέμ-
ματά του ἐπὶ αὐτῆς ἠγέρθη καὶ δεικνύων τὴν ἐν-
βελούδου ἔδραν τῇ εἶπε.

—Καθίσαιτε, χανοῦμ ἐρένητ.

Ἡ Σαλιχᾶ χωρὶς νὰ προσέφῃ λέξιν προῦ-
χώρησε πρὸς τὴν ὑποδειχθεῖσαν ἔδραν καὶ ἐκά-
θισεν θαρραλέως ἀπέναντι τῶν κριτῶν τῆς.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἤρξατο τὴν ἀνάκρισιν ἀναφυλ-
λίξων συγχρόνως διὰ τρεμύσης χειρὸς τὰ πρὸ
αὐτοῦ τοποθετημένα ἔγγραφα.

—Πῶς ὀνομάζεσθε; ἠρώτησε.

—Σαλιχᾶ.

—Εἰσθε ἔγγαμος;

—Ναὶ εἶμαι σύζυγος τοῦ ταγματάρχου Να-
τζήπ βέη.

—Ποῦ εἶναι ὁ σύζυγός σας;

—Ἐρωτήσατέ τὸν Σουλτάνον Ἄπτοῦλ Χα-
μήτ Χάν τὸν Β'.

Καὶ εἰς τοὺς λόγους τοῦτους οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς
Σαλιχᾶ Χανοῦμ ἐξέπεμψαν ζωηρὰν λάμψιν.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἐπανάλαβεν ὀργίλως.

—Τί ἐννοεῖτε; Σὰς ἐρωτῶ ποῦ εἶναι ὁ σύζυ-
γός σας; Ἀποκριθῆτε. Ζῆ; Ποῦ εὐρίσκεται;

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ ἐξηκολούθησε διὰ σταθερὰς φωνῆς.

—Καὶ ἐγὼ ἀπαντῶ πρὸς τὴν ἐρώτησίν σας ἀμέσως. Σὰς ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν νὰ ἐρωτήσετε τὸν Σουλτάνον Ἀπτούλ Χαμητ, ἐὰν ὁ σύζυγός μου ζῇ ἢ ἀπέθανε καὶ κατὰ ποῖον τρόπον.

Ὁ Ἰζζέτ πασὰς ὤχρισσε.

—Βλέπω, ὅτι δὲν ἀντιλαμβάνεσθε τῆς σοβαρότητος τῆς θέσεώς σας. Ἡ ἀλαζονεία σας ἐνώπιον παρομοίως θυμώρεως εἶναι ἀσυγχώρητος τρέλλα. Σὰς συνιστῶ νὰ εἰσθε φρονιμωτέρα, πλεον μεμετρημένη καὶ νὰ ἀπαντήσετε εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου.

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ ἤγειρε τὴν κεφαλὴν.

—Θέλετε νὰ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν τῆς οἰκονομείας μου; πολὺ καλὰ; ἀκούσατε.

—Θέλωμεν ἀπλῶς νὰ ἀπαντήσετε εἰς τὰς ἐρωτήσεις μας.

—Καὶ ἐγὼ λέγω, ὅτι ἢ θὰ ὁμιλήσω ὅπως θέλω ἢ σιωπῶ ὡς διόλου.

Ὁ Ἰζζέτ πασὰς ἐξοργισθεὶς ἐκ τῆς ἀλαζονικῆς στάσεως τῆς γυναικὸς ταύτης, ἐπανέλαθε.

—Τότε ἤθεύρομεν νὰ σὰς κάωμεν νὰ ὁμιλήσετε, ὅπως θέλωμεν ἡμεῖς.

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ ἀπήντησεν εἰς τὴν ἀπειλὴν ταύτην διὰ περιφρονητικοῦ ἐλέμματος.

Ὁ Ἰζζέτ πασὰς ἐκραύησε διὰ τρομοῦσης ἐκ συγκινήσεως φωνῆς.

—Νομίζετε πῶς ἐπειδὴ εἰσθε γυνὴ θὰ θνηθῆτε νὰ πορακούσῃτε ἀνταρτικῶς εἰς τὴν ὑψηλὴν ταύ-

τὴν συνέλευσιν; Ἀπατάσθε πολὺ. Ἐδῶ δὲν ὑπάρχουν γυναῖκες καὶ ἄνδρες. Ὑπάρχουν μόνον συνωμοταὶ κατὰ τοῦ Σηπιτοῦ μας Κυρίου, οἵτινες δύνανται νὰ ἐλαφρύνωσι τὴν θέσιν των μόνον δι' εὐλικρινοῦς ὁμολογίας. Ἐὰν δὲν ὁμολογήσῃτε οἴκει σθελῶς, βεβαιωθῆτε, ὅτι ἔχομεν τὰ μέσα νὰ σὰς κάωμεν νὰ λύσῃτε τὴν γλώσσαν.

Ἡ Σαλιχὰ Χανοὺμ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἡρεμίας ἀπήντησεν.

—Ἐἴμαι περίεργος νὰ μάθω πῶς θὰ κάμῃτε τὴν Σαλιχὰ χανοὺμ νὰ ὁμιλήσῃ ὅταν αὐτὴ δὲν θέλει καὶ πῶς θὰ τὴν κάμῃτε νὰ σιωπήσῃ, ὅταν αὐτὴ θέλῃ νὰ ὁμιλήσῃ.

—Ὡστε ἐπιμένετε; δὲν θέλετε νὰ εἰπῆτε τίποτε;

Τὸ ὄχρὸν πρόσωπον τῆς Σαλιχὰ χανοὺμ ἐπορφυρώθη ἐκ συγκινήσεως.

—Τούναντιόν θέλω νὰ ὁμιλήσω. Ἄλλως δὲν θὰ εὐρισκόμην ἐδῶ. Μὴ νομίζετε, ὅτι ἦλθον χωρὶς νὰ θέλω. Ἐὰν συναλήφθην, εἶναι διότι τὸ ἠθέλησα, ἀλλὰ θὰ ὁμιλήσω ὅπως θέλω καὶ ὅχι ὅπως με διατάσσετε.

Οἱ λόγοι οὗτοι προφερθέντες μετὰ γαλήνης καὶ σταθερότητος ἔκλαμον μεγάλῃ ἐντύπωσιν ἐπὶ τῶν ἠμπεναγκάκω τῶν μεταμορφωθέντων εἰς λειτουργοὺς τῆς δικαιοσύνης.

Δὲν ἀνέμενον ποτὲ ὅτι θὰ εὐρεθῶσιν ἐνώπιον τῶν σταθερότητος καὶ μάλιστα ἐκ μέρους μιᾶς γυναικός. Ὁ Ἀπτούλ Χαμητ ἠθέλησε νὰ ἀρχίσῃ ἢ ἀνάκρισις ἀπ' αὐτῆς, ὅχι διότι αὐτὴ ἦτο

ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ κοιτάτου, ἀλλὰ διότι ἤλπιδεν ὅτι θὰ ἠδύνατο παρ' αὐτῆς νὰ ἀποσπάσῃ εὐκολώτερον ὁμολογίαν, αἰτίνας θὰ διηκόλουνον τὴν ἀνάκρισιν τῶν ἄλλων. Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι προτέκοντο εἰς ἀντίστασιν, ὅπως διόλου ἀπρόσπον.

Μὴ δυνάμενοι νὰ ὑπερικήρωςαι τὴν ἀδάμαστον θέλησιν τῆς Σαλιχᾶ Χανοῦ, ἔπρεπε νὰ ἀγωνισθῶσιν ὑποχωρητικῶς.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς πρὸ τῆς ἀποτυχίας τῶν ἀπειλῶν του, εὐρέθη εἰς πολὺ δύσκολον θέσιν.

Ἐπρεπε νὰ καταρῦγῃ εἰς τὰ βατακιστήρια διὰ νὰ ἀναγκάσῃ τὴν γυναῖκα αὐτὴν νὰ ὁμιλήσῃ; Τεῦτο ἦτο μέτρον, τὸ ὅποιον δὲν ἐτόλμα νὰ ἀποφασίσῃ μόνος του.

Ἀνετήλλαξε λέξεις τινὰς χαμηλοφώνως μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν καθημένων καὶ ἐπανέλαθε.

—Ἡ στάσις, τὴν ὁποίαν λαμβάνετε εἶναι παράδοξος καὶ ἀνόητος συγχρόνως. Θὰ σὰς βλάψῃ καὶ σὰς καὶ τοὺς ἰδικούς σας καὶ ἢ ἐπιβαρύνει καὶ τὴν ἰδικὴν σας θέσιν καὶ τὴν ἰδικὴν των. Μὴ νομίζετε δὲ πῶς ὅτι θὰ μᾶς εἰπῆτε εἶναι πράγματα νέα δι' ἡμᾶς. Γνωρίζομεν τὰ πάντα κατὰ συνέπειαν.....

Ἡ Σαλιχᾶ χανοῦ διέκοψε.

—Κατὰ συνέπειαν παίζετε ἐδῶ μίαν κωμωδίαν. Ἀφοῦ γνωρίζετε τὰ πάντα πρὸς τί ἢ τίτον ἐπίσημος συγκέντρωσις ἐνταῦθα; Διατί δὲ θέλετε νὰ μὲ κάμψετε νὰ ὁμιλήσω διὰ τῆς βίας; Εὐρισκομαι πρὸ δικαστηρίου ἢ ἐνώπιονθεάτρου; εἰσθε δικασταὶ ἢ κωμωδοί;

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς πελιδὸς ἐξ ἰργῆς ἐκραύασε.

—Ὑπερβαίνετε τὰ ὅρια χανοῦ. Εἶναι πάρα πολὺ. Πῶς τολμάτε νὰ ὑβρίζετε τοὺς ὑπηρετὰς τῶν διαταγῶν τῆς Α. Μ.;

—Θὰ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ εἰπῆτε τοὺς γελωτοποιούς τοῦ Σουλτάνου, ἀπήνητησεν ἡ γυνὴ μετὰ θαυμαστῆς γαλήνης.

Τὴν φορὰν ταύτην ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἀνεπήδησεν ἐκτὸς ἑαυτοῦ.

—Σιωπῆ, ἐκραύασε.

Ἡ Σαλιχᾶ χανοῦ ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν μὲ περιφρονητικὸν μειδίαμα.

Ἡ ἀνάκρισις δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξαικολουθήσῃ ὑπὸ πικραμίας συνθήκας.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς συνενόηθη καὶ πάλιν μετὰ τῶν συντρόφων του. Κατόπιν ἠγέρθη καὶ διημβύθη πρὸς τὴν θύραν τῆς αἰθούσης. Ματέβαινε προφανῶς παρὰ τῷ Ἀποτὺλ Χαμητ, ἵνα προκαλέσῃ διαταγὰς του. Κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, ἦτις διήρκεσε περὶ τὸ τέταρτον τῆς ὥρας βραθεῖα σιγῆ ἐπεκράτησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ.

Τέλος ἡ θύρα ἠνοιχθή καὶ πάλιν καὶ ἐπεφάνη ὁ Ἰζζέτ πασᾶς.

Ὅστω ἐκάθησε καὶ πάλιν εἰς τὸ προεδρικὸν ἐδῶλιον, τὸ σκληρὸν καὶ μανιῶδες ὕψος του, εἶχεν ὑποχωρήσει εἰς πρόσωπον μειδιῶν.

Ἀφοῦ ἀνετήλλαξε λέξεις τινὰς μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν καθημένων ἐστράφη πρὸς τὴν Σαλιχᾶ χανοῦ καὶ τῇ εἶπεν ἠρέμως.

—Χανοῦ ἐρένη, πρὸ ὀλίγου παρεγγήσατε

τούς λόγους μας καὶ παρεσύρθητε εἰς ἐρεθισμὸν τινα, ὥστεις σὰς ἐκάμε νὰ ἐκστομίσγητε ἀπειρεῖς τινὰς λόγους. Εἶναι λοιπὸν φυσικόν, ὅτι καὶ ἐγὼ συνεκινήθην καὶ ἐχάσα τὴν ψυχραμίαν μου. Μὲ ἄλλους λόγους δὲν ἠννοήσαμεν ἀλλήλους. Τώρα σὰς παρακαλῶ λησιμονήσατε τὴν παρεξήγησιν αὐτήν. Οὐδὲλλως προτιθέμεθα νὰ σὰς μεταχειρισθῶμεν ὡς ἐχθρόν. Δὲν ἔχομεν ἄλλον σκοπὸν παρὰ μόνον νὰ γνωρίσωμεν καὶ νὰ ἐξετάσωμεν τὰ αἰτία πράξεων, αἱ ὅποιαί μᾶς φαίνονται ἀμειπτοι. Ἐὰν μεταξὺ τῶν αἰτίων, ἅτινα ὑπεγόρευσαν τὴν διαγωγὴν σας ὑπάρχοσι τινα δικαιολογημένα ἐστὲ θεακία, ὅτι ἡ Α. Α. Μ. ὁ Σεπτὸς ἡμῶν Κύριος ἐν τῇ μεγαλοφυίᾳ του καὶ τῇ ἀπειρῷ φιλοστοργίᾳ του θὰ πράξῃ τὸ πρέπον. Δὲν προβαίνομεν εἰς ἀνάκρισιν· δὲν εἰμεθα δικασταί, ἀποτελούμεν ἐδῶ ἕνα εἶδος συμβουλίου, τὸ ὅποιον συνέστη διὰ νὰ ἀκούσῃ τὰ παράπανά σας. Χάριν λοιπὸν αὐτοῦ τοῦ συμφέροντός σας σὰς ἐπιβάλλεται νὰ εἰπῆτε ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ, ἥτις εἶχεν ἀκούσει τὰς παρατηρήσεις τοῦ Ἰκζέτ παρὰ μειδιῶσα ἀπεκρίθη·

— Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπιθυμῶ καὶ ἐγώ.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπανέλαθεν ὁ γραμματεὺς περιχαρῆς εἰμεθα τελείως τύμφονοι. Εὐαρεστηθῆτε, λοιπὸν νὰ εἰπῆτε ποῖα εἰσθε καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν ἐνεργεῖτε.

Ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ ἐκάθισε κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ ἐλέπῃ κατὰ πρόσωπον τοὺς δικαστὰς τῆς καὶ ἤρξατο διὰ φωνῆς σταθερᾶς, ἀλλὰ καὶ ἡρέμου.

— Εἶμαι τεσσαράκοντα τριῶν ἐτῶν. Εἶμαι τριτότετος θυγάτηρ τοῦ Χουσή ἐρένητ, ἐνὸς τῶν μᾶλλον ἀφωτισμένων ὑπηρετῶν τοῦ Σουλτάνου Ἀλήζ. Ὁ πατήρ μου ἐμεινεν αὐτῷ πιστός καὶ ἐν τῇ εὐτυχίᾳ καὶ ἐν τῇ δυστυχίᾳ. Καθ' ἣν στιγμήν ὄλοι ἐλησημόνοισι τὸν θανάτου ἡγεμόνα διὰ νὰ ἀρροισθῶμεν εἰς τὸν ἀναδουόμενον ἀπὲρὰ τοῦ Ἀπτούλ Χαμήτ, ὁ πατήρ μου ἐμεινε πιστός εἰς τὸν ἐκπαιτον Σουλτάνου καὶ ποτὲ δὲν ἀπηκνήθη τὸν ἀρχαῖον κύριόν του παρὰ τὰς λαμπρὰς ὑποσχέσεις ἃς τῷ ἐγένοντο. Τότε ἤμην ἕνα εἴς ἐτῶν. Ἀλλὰ ἐνθυμούμαι ἀκόμη ζωηρῶς ὅλα ἐκεῖνα τὰ γεγονότα. Ὁ δυστυχὴς πατήρ μου μᾶς ἐκάλει πολλᾶκις πλησίον του διὰ νὰ μᾶς διηγήθῃ τὰς ἠθικὰς βασάνους, ἃς ὑφίστατο καὶ τὴν τριδραν ὀργήν, ἣν ἠσθάνετο διὰ τὰς ὕβρεις καὶ τὰς προσβολὰς, ἃς ὑφίστατο ὁ ἀγαπημένος κύριός του. Μίαν ἡμέραν μᾶς ἐδιηγήθη κλαίον τὸν ἕσπαστον τοῦ Ἀπτούλ Ἀζίζ καὶ τὴν θῆραν αὐτοκτονίαν, ἣν τῷ ἀπέδεδον. Διότι ὁ πατήρ μου ποτὲ δὲν ἐπίστευσε τὴν ἱστορίαν τῶν κοπιῶν φλεβῶν πρὸς ἐκούσιον θάνατον. Μις ἐπαναλάμβανε διαρκῶς «Τὸν ἐρένουσαν» τὸν ἐδολορήνηταν ἀνάδρωσι. Μετὰ ἐν ἔτος ὁ Σουλτάνος Μουρατ ἐξεθρονίζετο καὶ ἀνῆρχετο εἰς τὸν θρόνον ὁ Σουλτάνος Ἀπτούλ Χαμήτ ὁ Β'. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πατήρ μου μὲ ἐνόμεινε μετὰ λαμπροῦ ἀξίωματικῶ, ἐνὸς λοχαγοῦ εἰκοσιεξαετοῦς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ρωσοτουρκικοῦ πολέμου, ὁ σύζυγός μου ὑπηρετεῖται εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν φρουράν. Ἐνα μῆνα

μετὰ τὸν γάμον μου, μὴ δυνάμενος νὰ κἀθηται εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ σταυρωμένα χέρια, ἐνόησάν οἱ συνάδελφοί του ἠγωνίζοντο εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης διὰ τὴν ἄμυναν τῆς πατρίδος, ἐζήτησε νὰ διορισθῇ εἰς τὸν ἐν ἐκστρατεία στρατὸν καὶ ἀπεσταλῆ εἰς τὴν Βαλκανικὴν. Ἐφ' ὅσον διήρκει ὁ πόλεμος ἐπέδειξε παραδειγματικὴν ἀνδρείαν. Κατὰ τὴν ἄμυναν τῆς Πλεύνας, ἐπληρώθη ἐπαυλεικμμένως ὑπὸ τῶν ἑλλήρικῶν σφαιρῶν. Ἀκολούθως βραδύτερον συνελήφθη αἰχμάλωτος μετὰ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ὁσμὰν πασᾶ, κατώρθωσεν ὅμως νὰ διαφύγῃ, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ μετὰ τὴν εἰρήνην ἐπροβιβάσθη.

Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς δέκαυσε τὴν Σαλιχᾶ χανοῦμ.

— Ἀλλὰ χανοῦμ ἐρέντη, ὅλα αὐτὰ αἱ λεπτομέρειαι οὐδεμίαν σέβιν ἔχουν με τὸ σοβαρὸν ζήτημα, πῶ μᾶς ἀπαγορεύει. Αἱ ἐξηγήσεις, ἄς ἐδώσατε διὰ τὴν οἰκογένειαν σας εἶναι ἀρκεταί. Τώρα ἄς ἔλθωμεν, παρακαλῶ, ἀμέσως εἰς τὰ τελευταία γεγονότα.

Ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ ζωηρῶς.

— Ἐξαρῶτατε, δὲν ὑπάρχουν παλαιὰ καὶ νέα γεγονότα ὑπάρχει μόνον μία διαδοχὴ γεγονότων... Ἐάν ἐννοεῖτε τὰ τελευταία ἐγγλήματα, πρέπει πρῶτον νὰ ἀκούσχητε τὰ προηγηθέντα ἐγγλήματα. Διότι τὰ μὲν εἶναι συνέπεια τῶν δέ. Ἐάν ἡ διήγησις μου σας κουράζει θὰ σιωπήσω καὶ δὲν θὰ ἐμιλήσω πλέον.

Ταῦτα εἶχον λεγθῆ διὰ τόνου τόσον κατηγορηματικῶ, ὥστε ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς ἤννησε, ὅτι θὰ ἐ-

πανήρχοντο εἰς τὴν ἀνάκρισιν αἱ πρῶται δυσχέρεια. Ἀπὸ λοιπὸν νὰ ἀντισταθῇ εὖος προσιμώτερον νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ ἀπεκρίθη μετὰ προάφτης.

— Ἀφοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνῃ ἄλλως, ἐξακολουθήσατε, ὅπως νομίζετε καλλίτερον.

— Λοιπὸν ὁ σύζυγός μου ἐπροβιβάσθη. Μετὰ τινα ἔτη ἐγένετο ἡ δίκη τοῦ Μιχᾶτ πασᾶ. Ὡς γνωρίζετε αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἐγγλημάτων τοῦ Ἀποῦλ Χαμητ...

Οἱ λόγοι οὗτοι προφερθέντες διὰ τοῦ φυσικωτέρου τόνου ἐτάραξαν μεγάλως τοὺς πιστοὺς «Μπαντεγκιάμ», ὁ δὲ Ἰζζὲτ πασᾶς ἐπανύλασε διὰ φωνῆς τρεμούσης.

— Καταχρᾶσθε τῆς ἐπιεικείας μας, κυρία καὶ εἶναι πλέον ἀδύνατον νὰ ὑπομείνωμεν περισσύτερον παρομοίους λόγους, λεγομένους ἐναντίον τοῦ συμβουλίου τούτου. Πῶς λαμβάνετε τὸ θάρρος νὰ διατυπώτε παρομοίας κατηγορίας ἐναντίον Ἐνακτος τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν δυνάμεθα νὰ προσφέρωμεν ἀνε φόβου καὶ σεβασμοῦ.

— Ὅταν τελειώσω τὴν ἱστορίαν μου δύνασθε ὀνέτως νὰ ἐκφράζητε τὴν ἀφοσίωσιν σας καὶ νὰ ἀναπέμνητε εὐχὰς ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀπήνησεν ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν ψυχραιμίαν τῆς.

— Ὁμιλήσατε, ἀλλὰ σας ἐπανάκαμῶνο, ἀποφευγετε νὰ ὑβρίζητε ὄνομα ἱερὸν. Ἄλλως δὲν θὰ σας ἀφήσωμεν νὰ τελειώσητε.

Ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ ἐξηκολούθησε.

— Ἡ δίκη τοῦ Μιχᾶτ πασᾶ, ἤρριτε λοιπὸν... Τότε ὅλος ὁ κόσμος ἤρξατο πωλῶν τὴν συνειδή-

σιν του και δεν ώνειρευέτο παρά να επιτύχη εύνοίας και αξιώματα. "Ολοι εκείνοι, οί οποίοι έως τότε είχαν επαινέσει τόν Μιζχάτ πασά και επίδοκιμάση τὸ ἔργον του ἐστράφησαν κατ' αὐτοῦ και ἐγένοντο οί κατήγοροί του.

'Ο πατήρ μου Χουσή ἐρέτης πιστὸς ὑπῆρέτης τοῦ Σουλτάνου 'Αλήζ, οὐδόλωσ ἡγάπα τὸν Μιζχάτ πασάν και ἔχι ἀδίκως θεοβίως τὸν ἐλευθερίω ὡς τὸν κύριον σκευῶν τῆς ἐκθρονίσεως τοῦ κυρίου του. 'Εν τούτοις ἐθαύμαζε τὴν φιλευθερίαν του, τὸν πατριωτισμὸν του και τὰ πνευματικά αὐτοῦ προτερήματα. 'Ἐπειδὴ ὁ 'Απτούλ Χαμήτ ἐγνώριζε τὰ κατὰ τοῦ ἴδρυτοῦ τοῦ συντάγματος αἰσθήματα τοῦ πατρός μου ἠθέλησε νὰ ἐπωφεληθῆ τούτων και ἤλπισεν, ὅτι θὰ τὸν κάμη νὰ συνενωθῆ μετὰ τῶν κατηγόρων τοῦ Μιζχάτ πασά. 'Ἄλλ' ὁ πατήρ μου δεν διεπράξε τὴν ἀνδρείαν ταύτην ἀπέδιώξε μάλιστα ὀργίλως και περιφρονητικῶς τὸν ἀνακτορικὸν ὑπάλληλον, ὅστις τοῦ ἔκαμε τὰς προτάσεις αὐτάς ἐκ μέρους τοῦ Χαμήτ. Τούτο ἤρκεισε διὰ νὰ γίνῃ ὁ 'Απτούλ Χαμήτ ἀδυσώπητος ἐχθρὸς τοῦ πατρός μου, ὅστις μετὰ τὴν δίαικν και τὴν ἐξορίαν τοῦ Μιζχάτ πασά χωρὶς καμμίαν ἀφορμὴν ἀνηπάγη ἐκ μέσου τῆς οἰκογενείας του μεταφέρθη εἰς 'Αιντάμπ και μετὰ πολλὸν καιρὸν ἔπειτα εἰς Χαλέπιον.

'Ο 'Ικζέτ πασὰς ἀντελήθη, ὅτι ὁ μόνος σκοπὸς τῆς Σαλιχά χανοῦμ ἦτο νὰ ἀπαγγεῖλῃ σφοδρὸν κατηγορητήριον κατὰ τοῦ χαμητικῶ καθεστώτος. Διὰ τούτου ἐκραύχασεν ἐκ νέου.

—'Ἄλλὰ, χανοῦμ ἐρένη, ὑπὸ τὸ πρόβλημα τῆς λεπτομεροῦς καταθέσεως θὰ μᾶς κρατήσητε ἐδῶ μέχρι πρωίας.

—'Ἐξῆρα, ὑπέφερα και ἔμαθον τὴν ἱστορίαν αὐτὴν ἐπὶ εἰκοσι πέντε ἔτη, ἀπήνητησεν ἡ Σαλιχά χανοῦμ μετὰ τῆς αὐτῆς γαλήνης και σταθερότητος, ὡστε νομίζω ὅτι δύνασθε και σεις νὰ υπομείνητε ἐπὶ τινὰς ὥρας διὰ νὰ τὴν μάθητε.

'Ο 'Ικζέτ πασὰς ἐγκαρτέρων.

—'Ἐγκαλουθήσατε, ἀλλὰ ἀποφεύγετε, οἷς παρακαλῶ νὰ μᾶς διηγῆσθε παρελθόντα γεγονότα.

—Διατί φοβεῖσθε τόσον τὸ παρελθόν; ἠρώτησε ἡ Σαλιχά χανοῦμ, ἥς ἡ γαλήνη αἰφνης εἶχεν ὑποχωρήσει εἰς ἀγανάκτησιν ἐκ συγκινήσεως.

'Ο 'Ικζέτ πασὰς ἠρυθρίασεν ἐξ ὀργῆς.

—Οὐδένα λόγον ἔχομεν οὔτε νὰ φοβούμεθα τὸ παρελθόν, οὔτε νὰ ἐνδοιάζωμεν διὰ τὸ μέλλον, ἐκραύχασεν. Διότι ἔχομεν τὴν συνειδήσιν ἡσυχῶν ἐκτελεσόντες πιστῶς τὸ καθήκον μας.

—Ναὶ ἡ γαλήνη τῆς συνειδήσεως σας ἀνακαλλάται ἐπὶ τοῦ προσώπου σας, ἐπανέλαβεν ἡ γυνή, ἥς τὸ ὄχρὸν πρόσωπον συνεσπάσθη εἰς ἀλγεινὸν μειδιάμα.

'Ο εὐνοούμενος θαλαμηπόλος τοῦ 'Απτούλ Χαμήτ δεν ἀπήνητησεν εἰς τὴν πικρὰν αὐτὴν εἰρωνίαν ἠρέσθη νὰ παρατηρήσῃ.

—'Ὅλα τὰ λόγια αὐτὰ εἶναι περιττά. 'Ἐὰν ἐγκαλουθήσῃ οὕτω δεν θὰ τελειώσωμεν ποτέ. Πρὸς Θεοῦ τελειώσατε ταχέως τὴν ἱστορίαν αὐτὴν. 'Ἄς ἐλθωμεν εἰς τὸ κύριον ζήτημα.

— Ὡστε δὲν μὲ ἀφίνατε νὰ ὀμιλήσω;

— Ἄλλ' ὀμιλήσατε, γαλούμ, ὀμιλήσατε δι' ἕνα καὶ τοῦ θεοῦ, ἐκτραύγατεν ὁ Ἰζζέτ ἀνοπορευῶν.

— Ὅταν ὁ Ἀπούλ Χαμήτ ἐξώρισε τὸν πατέρα μου εἰς Ἄϊνταμπ τὸ μῖσος τοῦ ἐστράφη κατὰ τοῦ συζύγου μου. Ὡς σὰς εἶπον ἤδη, ἦτο εἰς τιμὸς ἀξιοματικῶς πολεμήσας γενναίως ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς. Φιλελεύθερος, εὐλικρινὴς καὶ ἀδόλος οὔτε τὴν ὑποκρίσιν, οὔτε τὴν κολακείαν ἐγνώριζε καὶ ὅσκις παρουσιάζετο ἡ εὐκαιρία δὲν παρέλειπε νὰ στιγματίσῃ τὸν Ἀπούλ Χαμήτ καὶ τὴν συμμορίαν τῶν σκευωρῶν καὶ χαμερῶν κολάκων, οἱ ὅποιοι ἠκολούθειον περὶ αὐτῶν. Τοῦτο διὰ τὸν Χαμήτ ἦτο ἀρκετὴ ἐνόχη διὰ νὰ τὸν καταδικάσῃ. Ἐν τούτοις καίτοι ὁ Σουλτάνος εὖτος ἐπέβουε πολὺ νὰ εὕρῃ εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐκδίκησίν του, οὐδὲν ἐτόλμα νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀπροκαλύπτως κατὰ τοῦ συζύγου μου, ὅστις ἔχαιρε τῶν συμπαθειῶν τοῦ στρατοῦ, ἕνεκα τοῦ θάρρους του καὶ τῆς εὐγενείας τῆς καρδίᾳς του. Ἄλλ' ὁ Χαμήτ εἶχεν ὀρκισθῆ νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὸν γενναίον καὶ ἐντιμὸν αὐτὸν ἄνδρα. Μῆνας τινὰς μετὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ πατρὸς μου ἐξεργάγη ἐπαναστασίς ἐν Ἀραβίᾳ. Πρὸς καταστολήν αὐτῆς ἔδει νὰ ἀποσταλῇ ἐκστρατευτικὸν σῶμα ἐν Ἰεμένη. Ὁ σύζυγός μου, Νετζήπ βέης συμμετέσχε τῆς ἐκστρατείας μὲ τὸν θαυμὸν ταγματάρχου. Ἀντελαμβανόμεθα ὅτι ὁ προβιβατὸς οὗτος ἦτο ἀπλὴ πρόφασις καὶ ἕμψυχομεν κάλλιστα τὸν μυστικὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς του.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἐγνώριζεν, ὅτι ὁ Σουλτάνος κεκρυμμένος ὀπισθεν τοῦ παραπετάσματος ἤκουε τὰ πάντα καὶ δὲν ἔχανε οὔτε λέξιν ἐν τῆς δικηγέσεως, ὥστε παρῶμοι λόγοι θὰ τὸν εἶχον ταραξεί.

— Τέλος γαλούμ, ἐκτραύγατε, ἵνα μὴ σπαταλῶμεν τὸν καιρὸν μας μὲ τὰς ἐπιπολαιὰς αὐτὰς λεπτομερείαις.

Ἡ Σαλιχᾶ γαλούμ διέκοψε.

— Ἡ θὰ τὰ ἀκούσητε ἔλα ἢ δὲν θὰ ὀμιλήσω πλέον; εἶπε διὰ τόνου ἀποφασιστικῶς.

Ἐπὶ τινὰ λεπτὰ βαθεῖα σιγῇ ἐπεκράτησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ· οὐδεὶς ἐφαντάζετο ὅτι ἡ ἀνάκρισις τῆς κατηγορουμένης θὰ ἐλάμβανε τοιαύτην τροπὴν, γενομένη κατηγορητήριον κατὰ τοῦ Ἀπούλ Χαμήτ. Ἦτο ἀδύνατον νὰ τεθῇ φραγμὸς εἰς τὴν αἰθρᾶν θέλησιν τῆς γυναίκης αὐτῆς.

Κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς ἀνακρίσεως ὁ Ἰζζέτ πασᾶς τετραγαμνὸς ἐξήλθε διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Σουλτάνον πῶς ἔπρεπε νὰ φερθῇ ἀπέναντί της καὶ ὁ Ἀπούλ Χαμήτ τοῦ εἶπε:

— Νὰ μεταχειρισθῆτε ἔλα τὰ μέσα διὰ νὰ τὴν κάμητε νὰ ὀμιλήσῃ. Καὶ ἐὰν ἀκόμη ἐκτραπῇ ἐναντίον μου εἰς ὕβρεις δὲν πειράζει. Ἄς ὀμιλήσῃ αὐτὴ πρῶτον καὶ εἶτα σκεπτόμεθα ἡμεῖς τί θὰ πράξωμεν.

Ἡ αὐτοκρατορικὴ αὕτη διαταγὴ εἶχε καθυψώσῃ τὸν Ἰζζέτ πασᾶν. Ἀλλὰ διὰ νὰ κολακεύσῃ τὸν κύριόν του ἐπιδεικνύων αἰσθημάτα βαθείας πίστεως, ἤθελε νὰ διακόπῃ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν κατηγορουμένην διὰ σφοδρῶν παρατηρήσεων.

Ελέπων ὅτι ἡ Σαλιχᾶ χανοὺμ δὲν ἐσκόπει νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν κατάθεσιν τῆς τὴν προσεκάλεσεν εἰς τοῦτε καὶ πάλιν.

—Πολύ καλᾶ, εἶπεν αὐτῇ, Ἐστὲ ἔμωσ θέ-
θαισι ὅτι ἂν μὲ διακόψητε καὶ πάλιν δὲν θὰ ἀνοί-
ξω πλέον τὸ στόμα μου.

—Σὰς ὑπόσχομαι ὅτι θὰ σὰς ἀφήσω νὰ ὀμι-
λήσχη. Ἀλλὰ καὶ σεῖς προσπαθήσατε νὰ πε-
ριορισθῆτε εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως καὶ μὴ
παρατείνετε τὴν διήγησιν σας διὰ τῆς παρεμβολῆς
σημάντων καὶ ἰδιωτικῶν λεπτομερειῶν.

—Θὰ διηγηθῶ τὰ πάντα μὲ τὴν σειράν των,
ἀπῆρτησεν ἡ θαρραλέα αὐτῇ γυνὴ. Καὶ ἐξηκω-
λούθησεν οὕτω.

—Ὁ σύζυγός μου καὶ ἐγὼ ἠγαπήμαθα τόσον
σφοδρῶς, ὥστε εἰς τὴν εἰδησιν τῆς ἀναχωρήσεώς
του, τοῦ εἶπον ἀδιστακτικῶς ὅτι θὰ τὸν συνώδευον
εἰς Ἰεμένην μετὰ τῶν δύο μικρῶν τέκνων μας.
Ἄντιστῆ, προβάλλων τὰς δυσχερείας τοῦ ταξιδι-
ου καὶ τὸ ἀνθυγιεινὸν τοῦ κλίματος. Ἀλλὰ πρὸ
τῆς ἐπιμονῆς μου ἠναγκάσθη νὰ συγκατανεύσῃ καὶ
ἀνεχώρησεν ὄλοι ὁμοῦ. Ὅταν ἐρθάσαμεν εἰς
Ἀραβίαν ἔβρισκα μετὰ τῶν τέκνων μου εἰς Νο-
δειδᾶ, ἔνθα εἰχόμεν ἀποβιβασθῆ. Ὁ σύζυγός μου
ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μετὰ τοῦ στρατοῦ.
Οἱ ἐπαναστάται δὲν ἀντέστησαν ἐπὶ μακρόν. Τρεῖς
μῆνας μετὰ τὴν ἀφίξίν μας ἡ τάξις εἶχεν ἀπο-
καταστῆ παντοῦ καὶ ὁ στρατός διετάχθη νὰ ἐπι-
στρέψῃ. Ἦτσιμαζέμαθα νὰ ἀναχωρήσωμεν ἐπαν-
ερχόμενοι εἰς Κων)πολιν, ὅτε ὁ διοικητῆς τοῦ ἐκ-

στρατευτικοῦ σώματος ἐκάλεσε τὸν σύζυγόν μου,
εἶπε πρὸς αὐτόν.

—Ἡ γενναιότης καὶ τὸ θάρρος, τὰ ὅποια ἐπι-
δείξατε εἰς τὰς δοθείσας μάχας κατὰ τῶν ἐπαν-
αστασιῶν, ἐξετιμήθησαν μετ' εὐκτατικῆς εἰς
τὰ ἀνάκτορα. Οὕτω διὰ νὰ προληθῶσιν ἐν τῷ
μέλλοντι αἱ ταραχαὶ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ παρατείν-
ητε ἐδῶ ὡς ὑποδιοικητῆς τοῦ στρατοῦ τῆς Ἰε-
μένης. Ἐλπίζω ὅτι θὰ δεχθῆτε μὲ τὴν μεγαλειέ-
ραν ἱκανοποιῆσιν τὴν θέσιν ταύτην, ἥτις εἶναι ἐ-
πίδειξις ἰδικαιτέρας τιμῆς καὶ εὐνοίας πρὸς υἱάς.

Ὁ σύζυγός μου ἠρήθη κατηγορηματικῶς λέ-
γων, ὅτι προτίμα ἀντὶ τῆς τιμῆς ταύτης τὴν ἄ-
δοξον ἐν Κων)πόλει διαμονήν.

Εἰς μάτην ὅμως, διότι ὁ διοικητῆς τοῦ ἐδήλωσε
ὅτι τοιαύτη ἦτο ἡ κατηγορηματικὴ διαταγὴ τοῦ
ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

—Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἀληθῆς ἐξορία, ἐκράυγασεν
ὁ σύζυγός μου.

—Ἐξηγήσατέ το οὕτω, ἐὰν θέλετε, τῷ ἀπῆρ-
τησεν ὁ διοικητῆς.

Ἰεὺ λοιπὸν εἶπε ὁ σύζυγός μου παρὰ τὰς ὑπε-
ρεσίας, τὰς ὅποιας εἶχεν προσφέρει εἰς τὴν πατρι-
δα καὶ τὴν γενναιότητά του καταδικάσθη εἰς ἐξο-
ρίαν. Ἡ ἀδικία αὐτῆ τὸν ἐλύπησε πολύ. Ἐν τού-
τοις ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταρρήσῃ εἰς ὄλι.

Μετὰ τινὰς μῆνας διετάχθη νὰ μεταβῇ εἰς Γαί-
φραν, ἔνθα εὕρισκετο ὁ Μιδχὰτ πατῆς καὶ οἱ σύν-
τροφοὶ του. Ὅταν ὁ μουτσαρίφης Χοδειδᾶς ἐ-
κινεποιῆσε τὴν διαταγὴν καὶ προσέθηκε:

—Κατ' ἀσφαλείς πληροφορίας εἰ ἐν Ἀγγλίᾳ εὐρισκόμενοι φίλοι καὶ ὄπαδοί τοῦ Μιδχάτ πατᾶ, διοργανοῦσι συνωμοσίαν διὰ νὰ ἐπιτύχωσι τὴν διὰ θαλάσσης δραπέτευσιν τῶν καταδικῶν. Σᾶς ἀπαπέλλομεν ἐκεῖ διὰ νὰ ἐνεργεῖτε αὐστηρὰν ἐπίβλεψιν. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ λάβωμεν αὐστηρὰ τὰτα μέτρα. Βαρεῖα εὐθὺν σᾶς ἐπιβάλλετε καὶ πρέπει νὰ ἐπαγρυπνῆτε μεγάλως.

Ὅτω εἰς τὸν γενναῖον καὶ θαρραλέον αὐτὸν σπαρτιάτην ἀνέθετον τὸ ἀποκρουστικὸν πρόσωπον δεσμοφύλακος. Ὁ σύζυγός μου ἠνγήθη νὰ ἀναλάβῃ τὸ ποταπὸν αὐτὸ ἔργον.

Ἐμοῦ Μουτσαρίνης ὁμως ἀπεκρίθη ὅτι ἡ ἀνρησις αὐτῆ θὰ ἐξελαμβάνετο ὡς ἀνταρσία καὶ εὐνοία πρὸς τοὺς ἐξοριστοὺς καὶ θὰ προὐκάλει σοβαρὰς συνεπειάς.

Ὅτω ὁ σύζυγός μου μὲ τὴν καρδίαν σπαρασσαμένην ἠναγκάσθη ν' ἀμεταβῆ εἰς τὴν νέαν θέσιν του, ἐγὼ δὲ ὑπεχρεώθην νὰ μείνω εἰς Χοδειδᾶ μὲ τὰ δύο τέκνα μου.

Διότι μᾶς ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑπομένωμεν τὸ ἀνθυγιεινὸν κλίμα τῆς Ταίφας.

Ἐκεῖ ὁ σύζυγός μου Νετζήπ βέης παρετήρησε μὲ τὰ ἴδια μάτια του τὰ χαμερπῆ βασανιστήρια τὰς στερήσεις καὶ τοὺς ἐκδισμούς, εἴτινες ἐγίνοντο πρὸς τὸν μεγάλον πατριώτην Μιδχάτ πατᾶ καὶ τοὺς συντρόφους του, ὡς καὶ τὰς ὕβρεις καὶ τὴν κακομεταχείρισιν τῶν θανατῶν καὶ ἀξέστων εὐλόγων πρὸς τὰ θύματα τοῦ Ἀπτοῦλ Χαμήτ. Τσιουτοτρόπως τὸ γενναῖον καὶ εὐγενὲς αἷμά του

ἐθραζεν εἰς τὰς φλέβας του καὶ ἡ καρδίᾳ του ἐξερχίζετο. Ἀπεφάσισε νὰ παραιτηθῆ, ἐνῶ ἐν τῷ μεταξῷ προσπαθεῖ νὰ μετριάσῃ τὴν ἀθλίαν τύχην τῶν δεσμοτῶν καὶ νὰ παρέξῃ, αὐτοῖς ποιᾶν τινα ἡσυχίαν. Οἱ ὑπὸ τὰς διαταγὰς του διαταλοῦντες παρετήρουν μετὰ λύσσης καὶ μητρικακίας τὴν τοιαύτην διαγωγὴν τοῦ συζύγου μου τὸν κατήγγειλον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ τὰ μᾶλλον συκοφαντικὰ χρώματα καὶ προέβησαν μάλιστα μέγχι τοῦ σημείου νὰ κατηγορήσωσι τὸν Νετζήπ βέην ὡς προδότην καὶ ἐπαναστάτην καὶ ὡς σκοποῦντα νὰ διευκολύνῃ τὴν φυγὴν τῶν ἐξοριστῶν.

Ἄλλως τε διὰ νὰ προκαλέσῃ τοιαύτας κατηγορίας κατὰ τοῦ συζύγου μου ὁ Ἀπτοῦλ Χαμήτ τὸν διώρισεν εἰς τὴν θέσιν ἐκαίνην ὅπου ἀμέσως διέταξε τὴν σύλληψιν τοῦ Νετζήπ βέην.

Μόλις τὸ ἔμαθον καταλειπούσα τὰ δύο τέκνα μου εἰς Χοδειδᾶν ἔσπευσα ὡς παράρρων εἰς Ταίφαν. Ὅταν ὁμως εἶχον φθάσει ἐκεῖ ὁ δυστυχῆς σύζυγός μου εἶχε φυλακισθῆ καὶ ριφθῆ εἰς κρηθὸν κελλίου. Εἰς μάτην ἐκραύγασα, παρεπονήθην, ἰκέτευσα, τὰ πάντα ὑπῆρξαν ἀνωφελεῖ· δὲν μοῦ ἐπέτρεψαν νὰ τὸν ἴδω.

Ὁ Ἰζζέτ πατᾶς ἀπελπίζετο βλέπων, ὅτι ἐχρειάζετο πολὺ ἀνάμνη διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, εἰς τὴν συνωμοσίαν θελαδῆ καὶ εἰς τὰ ἐγκλήματα εἶπε.

—Ἄλλὰ χανοῦμ, πόσον μακρὰν εἶπατε ἀπὸ τὰ γεγονότα, διὰ τὰ ὅποια γίνεται ἡ ἀνάκρισις.

—Σᾶς ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν, ἀπήνησεν ἡ

Σαλιγὰ χανοῦμ, ὅτι πρέπει νὰ τὰ ἀκούσητε ὅλα. Μόνον ὑπὸ τὸν ὄρον αὐτὸν θάομιλήσω... Ἄλλως τε θὰ φθάσωμεν εἰς σημεῖα τινα, τὰ ὅποια σὰς ἐνδιαφέρουν. Κάμετε λοιπὸν ὀλίγην ὑπομονήν.

—Ἔστω, ἐξακολουθήσατε.

—Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἡμερῶν προσεπάθουν εἴτε νὰ ἐξαγάγω τὸν σύζυγόν μου ἀπὸ τὴν κρύπτην, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν εἶχον ρίψει εἴτε νὰ δυνηθῶ νὰ ὀμιλήσω μετ' αὐτοῦ. Μίαν ἐσπέραν λοιπὸν εἰς τῶν δευροσυλάκων τοῦ ἔθους καὶ με εὔρον κρυφίως. Μοῦ ἔδωσαν ἐν ἐπιστόλιον.

Ἴδού τί περιεῖχε:

«Ἀγαπημένῃ μου γυναικοῦλα,

«Δὲν θὰ ἐπανιδρωθῶμεν πλέον. Ἀπὸ πολλοῦ προσπαθοῦν νὰ με φονεύσουν ἐν τῇ φυλακῇ. Ἄλλὰ θέλω νὰ τὸ κάμουν κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ φανῇ ὅτι ἀπέθανον ἀπὸ φυσικὸν θάνατον ἢ ἠτοκτόνησα. Εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ καταχθόνιον αὐτὸ σχέδιον θὰ ἐπιτύχη. Μόνον ὅταν μάθης τὸν θάνατόν μου, νὰ ἔξυρξῃς ὅτι ἐφρονέυθην κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἀποῦλ Χαμητ. Σοῦ ἐμπιστεύομαι τὰ δύο παιδάκια μας. Ὁ δῆγρὸς τα εἰς Κων)πόλιν. Προσπάθησον νὰ τὰ ἐκπαιδεύσης. Νὰ τὰ κάμης ἄνδρας ἰκανοὺς νὰ ἐκδικηθοῦν μίαν ἡμέραν. Ὁ πατὴρ των δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ κωμηθῇ ἤσυχος εἰς τὸν τάφον του παρὰ μόνον ὅταν σημάνη ἡ ὥρα τῆς ἐκδικήσεως».

Αὐτὰ ἐπὶ λέξει ἔλαγε τὸ ἐπιστόλιον, τὰ ὅποια τὰ ἔστη δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐξαλειφῶσιν ἐκ τῆς μνήμης μου.

Τὸ ἐπιστόλιον αὐτὸ με κατέστησε παράφρονον ἐκ τῆς λύπης. Ἐτρεξα εἰς τὴν φυλακὴν με τὴν πρόθεσιν νὰ εἰσέλθω βίβη εἰς αὐτὴν διὰ νὰ ἴδω τὸν σύζυγόν μου.

Οἱ φύλακες με ἐκτύπησαν με ἔρριψαν ἐκτὸς καὶ ἠναγκάσθησαν λιπόθυμον νὰ με μεταφέρωσιν εἰς τὴν οἰκίαν μου. Ἐπὶ ὀλόκληρον ἔδωμάκά ἤμην ἔρμαιον περετοῦ μετὰ παραλήρων.

Ὅταν ἀνέκτιστα τὸ λογικόν μου, ἔμαθον ὅτι ὁ σύζυγός μου εἶχε κρεμασθῆ.

Ἡ Σαλιγὰ χανοῦμ ἦτο τόσοσ συγκεινημένη διηγουμένη τὰς ἀναμνήσεις αὐτὰς τοῦ παρελθόντος, ὥστε ἤρχισε νὰ χύνη ποταμοὺς δακρῶων.

Καὶ αὐτοί, οἵτινες τὴν ἤκουον εἶχον θαθέως ταραχθῆ καίτοι κατέβαλον μεγάλας προσπάθειας διὰ νὰ ἀποκρύψωσι τὴν ταραχὴν τῶν.

Ὁ Ἰζζέτ πασὰς ἐσήμανε. Ὁ ὑπὸ κρητὴς ἐνεφανίσθη.

—Φέρε γρήγορα αἰθέρα καὶ νερό, τοῦ εἶπε.

Ἄλλὰ ἡ Σαλιγὰ χανοῦμ καταβάλλουσα ὑπεράνθρωπον προσπάθειαν συνεκρατήθη ἔλαβεν ἐν ρινόμεκτρον καὶ ἀπέμαξε τὰ δάκρυά της.

Ὁ ὑπὸ κρητὴς ἐπανῆλθε καὶ προσέφερον εἰς αὐτὴν αἰθέρα.

Ἐρριψεν ἐξ αὐτοῦ σταγόνας τινὰς εἰς ἐν ποτήριον ὕδατος καὶ ἔπιε.

Μετὰ τινὰ λεπτά συνελθοῦσα τελείως ἐπανέλαβε τὴν διηγήσιν της.

—Ἐπὶ τοῦ συζύγου μου εὔρον τὴν ἐξῆς σημεῖωσιν γεγραμμένην με ἀκωνόνιστον γραφῆν.

—«Υπό τὸ θάρος τῶν τύψεων τῆς συνειδήσεως μου διὰ τὸ ἐγκλημα μου, θέτω τέρμα εἰς τὰς ἡμέρας μου παρακαλῶν συνάμα τὸν Θεὸν νὰ παρέχῃ πολλά καὶ εὐτυχῆ ἔτη εἰς τὸν σεπτὸν μου κυριὸν καὶ Παδισάχ, τὸν Σουλτάνον. Ζητῶ συγγνώμην ἀπὸ τὴν σύζυγόν μου καὶ τὰ τέκνα μου».

—Ἡ σημείωσις αὕτη ἦτο ἐν ἀναίσχυντον ψευδὸς διὰ τὸ ἀπακρυβῆ τὸ ἐγκλημα τοῦ Σουλτάνου Ἀπτοὺλ Χαμητ. Διότι ἀπλούστατα κατόπιν διαταγῆς ἐκ Κων)πόλεως εἶχον στραγγαλίσει τὸν σύζυγόν μου ἐν τῷ κελλίῳ του. Τὸ γεγονός τοῦτο διεπιστώθη καὶ ὑπὸ τῆς ὁμολογίας ἐνὸς ἐκ τῶν δολοφόνων του, ἐλθόντος μετὰ τινα χρόνον εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ δυστυχῆς οὗτος εἶχε μετανοήσει τόσον διὰ τὸ ἐγκλημα, εἰς τὸ ὅποιον εἶχε συμμετάσχει, ὥστε μετ' ὀλίγον ἠτύοκτόνησε. Ἐπανέρχομαι λοιπὸν εἰς Χοδεϊδᾶν μὲ τὴν καρδίαν γεμάτην μίσους καὶ πόνου ἐκδικήσεως, ἵνα παραλάβω τὰ τέκνα μου καὶ ἐπιστρέψω εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἀλλὰ ἡ καταθρόνιος καὶ ἐγκληματικὴ φυγὴ τοῦ τέρατος αὐτοῦ, τὸ ὅποιον λέγεται Ἀπτοὺλ Χαμητ δὲν εἶχεν εὐχαριστηθῆ ἀπὸ τὴν ἐκδίκησίν του. Ὅταν ἠθέλησα νὰ καταλείπω τὴν Χοδεϊδᾶ, μοῦ εἶπαν, ὅτι δὲν θὰ ἤθύναντο νὰ μοῦ ἐπιτρέψουν τοῦτο ἄνευ διαταγῆς ἐκ Κων)πόλεως. Εἰς μὲτῃν ἀνέμενον ἐπὶ δύο ἔτη τὴν διαταγὴν αὐτήν, τὴν ὅποιαν ἐπεκαλώμην.

Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐβλεπον φθίνοντα τὰ τέκνα μου ὑποσκαπομένης τῆς υγείας των ἐκ τοῦ ἀνθυγιεινοῦ κλίματος.

Εἶχε διορισθῆ νέος μουτεσαρίφης εἰς Χοδεϊδᾶ. Ἐφαίνετο ἀρκετὰ γενναίωφρων καὶ φιλόνηρος.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν παθῶν μου μὲ ἐλυπεῖτο εὐλικρινῶς καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ διὰ νὰ μοῦ παρέχῃ ὀλίγην ἄνεσιν καὶ ἡσυχίαν.

Τέλος μίαν ἡμέραν μοῦ εἶπε:

—Ἐυρέστε διατί δὲν σᾶς ἐπιτρέπουν νὰ ἐπιστρέψητε εἰς Κων)πολιν;

—Ὅχι. Διατί;

—Διότι φοβοῦνται μήπως, ἅμα φράτετε ἐκεῖ προκλέσητε ζήτημα διὰ τὴν φυλάκισιν καὶ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου σας καὶ ἀποκαλύψητε, ὅτι ἐστραγγαλίσθη ἐν τῇ φυλακῇ του.

—Ἀλλὰ μήπως τοῦτο δὲν εἶναι καθήκόν μου, ἐκράνυγατα.

—Ἀλλοίμονον, Κανούμ ἐρένητε, ἐάν μοῦ θωπητε ἐν ποιστοποικητικόν, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ διακηρύτητε, ὅτι ὄχι μόνον δὲν θὰ κάμητε τοῦτο, ἀλλ' αὐτε θὰ ὁμιλήσητε ποτὲ περὶ αὐτοῦ, ἵσως κατορθώωτε νὰ ἐπιτύχω τὴν εἰς Κ)πολιν ἐπάνοδόν σας.

— Ποτὲ δὲν θὰ διαπράξω παρομοίαν ἀνανδρίαν, ἀπάντησα.

Τότε ὁ μουτεσαρίφης ἔκαμεν ἐκκλησίαν πρὸς τὰ ματρικὰ μου αἰσθήματα. Μοῦ εἶπαν, ὅτι ἐάν ἤμην μένη, μὴ ἔχουσα οὐδεμίαν ἄλλην εὐθύνην παρὰ μόυ νον τὴν τοῦ ἰδίου ἀτόμου μου, ἡ διαγωγή μου αὕτη θὰ ἤθύναντο νὰ δικαιολογηθῆ, ἀλλὰ εἶχον δύο ὄρανα νὰ κινδυνεύοντα τόσον, ὥστε, ἐάν παρέμενον εἰς Χοδεϊδᾶν καὶ διὰ τὴν υγείαν καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν των ἤμην ὑπεύθυνος ἀπέναντι τοῦ ἀποθανόν-

πος συζύγου μου. Αἱ ὀρθαί αὐταὶ παρατηρήσεις δὲν ἔμειναν ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἀρῶ παρέμεινα εἰσέτι ἐπὶ τινὰ χρόνον ἀφιρρέπουσα ὑπείκουσα εἰς τὰς συστάσεις του συνήγεσα νὰ υπογράψω τὸ αἰτούμενον πιστοποιητικόν, ὃ δὲ μουτακρίφης μου ὑποσχέθη, ὅτι θὰ συντάξῃ καὶ θὰ προπαρκατευάσῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος.

—Τέλος ἤλθατε εἰς τὴν Κων/πολιν μὲ τὰ τέκνα σας, ἔσπευσε νὰ συμπληρώσῃ ὁ Ἰζζὲτ παρὰς.

Ἡ Σαλιχᾶ Χανούμ ἔμειδισα.

—Διατί τόση σπουδή, Ἐξοχώτατε; εἶπε....
Μήπως δὲν σὰς ἀρέσῃ ἡ Χαδεϊδᾶ;

—Ὅχι. Ἀλλ' εἶναι λεπτομέρεια; ἐντελῶς ἐπουσιώδεις νομίζω.

—Ἴσως διὰ σὰς. Ἀλλὰ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὸν Ἀπτοῦλ Χαμήτ ὄχι. Τέλος χάριν τῆς σωτηρίας τῶν τέκνων μου διέπραξα τὴν ἀνανδρίαν νὰ υπογράψω τὸ ἔγγραφον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀνεγνώριζον ὅτι ὁ σύζυγός μου ἠτύχωνεν, ὅτι ἐπέσθην περὶ αὐτοῦ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι καὶ προηγουμένως ἐγγράφως εἶχε δηλώσει τὴν πρόθεσίν του ταύτην κ.τ.λ. Πάντα δὲ ταῦτα ἐπέστειρον εὐχὴ ὑπὲρ τῆς υγιείας καὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ Σουλτάνου.

Ἐνα μῆνα μετὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἤλθεν ἡ διαταγὴ νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα μου.

Ὁ Ἀπτοῦλ Χαμήτ ἐπέξέτεινε τὴν γενναιοδωρίαν του μέχρι τοῦ νὰ καταβάλῃ ἐκ τοῦ ἰδιαίτερου του ταμείου τὰ ἐξοδα τοῦ ταξιδίου μου.

Διήλθον ἐν λύπαις καὶ ὀδύναϊς τὴν ἐν Κων-

σταντινούπολει ζωὴν μου. Κανένα δὲν εἶχον πλησίον μου. Οἱ γονεῖς μου ἦσαν ἐξόριστοι εἰς Ἄιν-τάμπ. Ποτὲ δὲν μοῦ ἐπέτρεψαν νὰ μεταβῶ εἰς συνάντησίν των, πᾶσαι δὲ αἱ πρὸς τοῦτο θέσεις μου ἀπέδρασαν μάταιαι.

Τότε ἐξέθεσα εἰς τὸν Σουλτάνον τὴν μεγάλην πτωχείαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐβρίσκομεν ἐγὼ καὶ τὰ τέκνα μου. Διὰ νὰ δυνθῶ νὰ ζήσω ἐν Κων/πόλει εἰς αὐτοκρατορικὸς ἰραδὲς διέταξε νὰ ἐγγραφῶσι τὰ τέκνα μου εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν δαπάνη τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ταμείου καὶ νὰ μοὶ παραχωρηθῇ μικρά τις σύνταξις.

Ὅτω ὕλικῶς ἠσύχασα ὀλίγον, ἀλλ' ἠθικῶς αἱ ἀγωνίαι μου ἤρξανον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν.

Θὰ ἀντιλαμβάνεσθε βεβαίως πόσον ἐπίπουν μεῦ ἔτεο νὰ ζῶ ἀπὸ τὴν ἐλεημοσύνην ἐκείνου, ὅστις εἶχε παραγγαλίσει, δολοφονῆσαι τὸν πτωχὸν καὶ πλουταγαπημένον σύζυγόν μου.

Ὅταν τὰ τέκνα μου ἀπέκτισαν ἠλικίαν ἀρκετὴν, ὥστε νὰ σκέπτονται, διηγήθην εἰς αὐτὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ πατρὸς των καὶ τοῖς ἀνεκείνωσται τὴν διαθήκην, τὴν ὁποίαν κατέλιπε ζητῶν ἐκδί-κην. Καὶ τὰ δύο κλαίοντα ὀρκίσθησαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς τελευταίας θελήσεις τοῦ πατρὸς των.

Εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν τέκνων τῆς, τὰ χερσὶ κτηριστικὰ τῆς Σαλιχᾶ Χανούμ συνεσπᾶσθησαν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐπληρώθησαν δακρύων.

Ἀρῶ ἀπέμαζον αὐτοὺς ἐπανάλαβεν

—Τότε ἤρξατο ὑπόκλιτος, ἀλλὰ λυτῶδες ἀγὼν κατὰ τῆς τυραννίας τοῦ Ἀπτοῦλ Χαμήτ-

Οἱ ἄρμενοι εἶχον ὑψώσει τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ κατεστράζοντο μὲ ἀπανθρωπίαν καὶ σκληρότητα. Οἱ Νεότουρκοι, οἱ φιλελευθεροὶ, μὴ θυνάμενοι νὰ ὑποφέρωσι τὸ καταθλιπτικὸν καὶ τρομοκρατικὸν περιβάλλον τῆς Κωνιπόλεως κατέλιπον τὴν πατρίδα των καὶ κατέφυγον εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἵνα παρασκευάσωσι τὴν ἀρμυρίαν καὶ τὸ μέλλον τῆς Ν. Τουρκίας. Τὸ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ κίνημα ἦτο ἀσήμαντον, διότι ἡ σκληρότης καὶ ἡ τυραννία τοῦ Ἀπτοῦλ Χαμήτ ἐτρομοκράτει τὸν λαόν. Οἱ πρῶτοι καὶ κυριώτεροι ὁπαδοὶ τοῦ φιλελευθέρου κινήματος ἦσαν οἱ σπουδασταὶ ἰδίως.

Οὗτω ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὰς στρατιωτικὰς καὶ ἱατρικὰς σχολὰς παρατηροῦντο ἐπαναστατικαὶ ἐκδηλώσεις.

Ἦτο φυσικόν, ὅπως καὶ τὰ τέκνα μου, ὧν ἡ καρδία εὐρίσκειτο ἐν διηγετικῇ ἐξεγέρσει ἐκ τῆς περὶ ἐκδικήσεως διαθήκης τοῦ πατρὸς των, δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ μείνωσιν ἀμέτοχα πρὸς τὰς ἐπαναστατικὰς τούτας ἐκδηλώσεις.

Ἐγὼ δὲ ἀντὶ νὰ τὰ ἀποτρέψω, τούναντιόν δὲν παρέλειπον εὐκαιρίαν νὰ τὰ ἐνθαρρύνω καὶ νὰ τὰ ἐξωθῶ δι' ὅλης μου τῆς ψυχῆς πρὸς τὴν ἐπαναστατικὴν ταύτην ὁδόν.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι αἱ ἐν ταῖς σχολαῖς ἐκδηλώσεις αὗται ἐμείναν θεωρητικαὶ καὶ ἀπόκρυφοὶ χωρὶς νὰ μεταστρέφονται εἰς πράξεις καὶ ἀποτελέσματα πρακτικώτερα.

Τῆ τέκνα μου μοῦ ἔλεγον πάντοτε

—Ὅταν καταλείπωμεν τὸ σχολεῖον καὶ κατα-

ταχθώμεν εἰς τὸν στρατὸν ἡμεῖς καὶ οἱ συμμαθηταὶ μου θὰ δυνηθώμεν νὰ διαδώσωμεν τὰς ἰδέας μας καὶ νὰ τὰς πραγματοποιήσωμεν. Τότε ὁ ἀγαπητὸς μας πατὴρ θὰ χαρῆ ἐν τῷ τάφῳ του καὶ θὰ μᾶς εὐλογῆσῃ.

Ἵλοι ἐζῶμεν μὲ τὴν ἐλπίδα αὐτὴν.

Ἴλλ' ὁ Ἀπτοῦλ Χαμήτ εἶχε εἶπε: τὰ φιλόπονα αὐτοῦ ἐλέμματα ἐπὶ τῶν νεαρῶν αὐτῶν μαθητῶν, οἵτινες ἀπέτελουν τὸ μέλλον καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ κράτους καὶ εἶχεν ἐκτείνει ἐπ' αὐτῶν τοὺς θηριώδεις ὄνυχάς του.

ἽΟ Ἰζζὲτ πασᾶς ἔτχε κίνημα ἀνυπομονησίας:

—Συνομηύσατε τὴν διήγησιν, χανοῦμ ἐξέντη.

Ἴλλ' ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ, ἀνέκραξε σφοδρῶς.

—Σιωπή... Θὰ μ' ἀκούσετε... διότι μιλῶ διὰ τὰ τέκνα μου καὶ δὲν σᾶς ἐπιτρέπω νὰ μὲ διακόπτετε.

ἽΟ πρόεδρος τοῦ παραδύξου αὐτοῦ δικαστηρίου ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύβῃ καὶ νὰ σιωπῆσῃ πρὸ τῆς ἐπιβλητικότητος τῆς παραδύξου ταύτης γυναικῆς.

—Ἐξακολουθήσατε, ἐψέλλισε.

ἽΟ Ἀπτοῦλ Χαμήτ ἤρξατο ἐφαρμύζων τὴν τυραννικὴν ἀπολυταρχίαν του, ἐξορίζων τοὺς φιλελευθεροὺς καθηγητὰς τῶν σχολῶν καὶ ἀντικαθιστῶν αὐτοὺς διὰ τῶν κατασκόπων του, τῶν κολάκων καὶ τῶν παρασίτων του.

Κατόπιν ἐφήρμοσε τὸ ἴδιον σύστημα καὶ μεταξὺ αὐτῶν τῶν μαθητῶν, ἐπιβάλλων αὐτοῖς παντοειδῆ βαρυστήρια ὑπερβαίνοντα πᾶσαν φαντασίαν. Ἐξεδιῶξεν ἐκ τῶν σχολῶν τοὺς φιλελευθεροὺς

νεανίας καταστρέφων οὕτω τὸ μέλλον των. Μὴ ἀρκεσθεῖς εἰς τοῦτο ἐξώρισε πολλοὺς καὶ κατέρυγεν εἰς ἔτι ριζικώτερον μέτρον, νὰ ἐξενώση δηλ. αὐτοὺς πνίγων μουσικῶς ἐν τῇ θαλάσῃ.

Ὁ Ἴζζὲτ πασᾶς μὲ τρεμούσας χεῖρας παρὰ τὰς προσπάθειας, ἃς ἔκαμε διὰ νὰ τηρήσῃ τὴν ψυχραμίαν του ἐκραύγασε:

— Ἀλλὰ χανόμ, αὐτὰ ποῦ λέγετε εἶναι ὀρθοῦς μύθων.

— Ἀλλοίμονον, Ἐξοχώτατε, δὲν λίσω παρὰ μόνην τὴν ἀλήθειαν. Ἀλήθειαν μυθοφανῆ, πράγματι..... τὸ ὁμολογῶ.

— Τέλος ἐξακολούθησατε... Δόξω τῷ θεῷ, ἐκεῖνοι ποῦ σᾶς ἤκουσαν γνωρίζουν νὰ ἐκτιμῶσιν ἐπαξίως τὰς φλυαρίας σας.

Ἡ Σαλιγᾶ χανόμ δὲν ἀπήντησεν εἰς τοὺς λόγους τούτους παρὰ μὲ ἕν ἀποδοκιμαστικὸν μειδίαμα καὶ ἐξακολούθησε.

— Ὁ Ἀποὺλ Χαμητ εἶχεν ἐπαυξήσει τὴν σφοδρότητα τῶν καταδιώξεών του μέχρι τοῦ σημείου νὰ πνίγῃ καὶ νὰ ἐξαφανίσῃ τοὺς σπουδαστάς. Αἱ μυστηριώδεις ἐξαφανίσεις καθ' ἑκάστην ἐποπλασιάζοντο καὶ ὅταν τὰ τέκνα μου ἤρχοντο εἰς τὴν οἰκίαν κατὰ τὰς διακοπὰς, μοὶ διηγούντο τὴν ἐξαφάνισιν πολλῶν συμμαθητῶν των.

Ὅταν οἱ δυστυχεῖς γονεῖς ἐζήτουν ἀπὸ τὴν διευθύνσιν μιᾶς σχολῆς πληροφορίας διὰ τὰ ἐξαφανισθέντα τέκνα τῶν, τοῖς ἀπηγγέλλοντο στερεοτύπως:

— Ὁ υἱός σας ἔφυγεν ἐκ τοῦ σχολείου μετὰ τῶν συμμαθητῶν του καὶ δὲν ἐπανῆλθεν. Καθῆκόν μας

εἶναι νὰ ἐπιβλέπωμεν τοὺς μαθητάς ἐντὸς τοῦ σχολείου, ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ σχολείου δὲν φέρομεν οὐδεμίαν εὐθύνην. Ἀφοῦ μάλιστα δὲν εἶναι πλέον μικρὰ παιδιὰ....

Ἐὰν οἱ γονεῖς μὴ ἀρκοῦμενοι εἰς τὰς βραχείας ταύτας ἐξηγήσεις ἐπέμενον ἰκετεύοντες καὶ ἀπειλοῦντες σκάνδαλον τοὺς ἐξώριζον ὑπὸ μίαν πρόσασιν οἰανδήποτε, ἢ τοὺς ἔρριπτον εἰς σκοτεινὴν τινα φυλακὴν.

— Σαλιγᾶ χανόμ, ἐπανελάθεν ὁ Ἴζζὲτ πασᾶς εἰρωνικῶς, γνωρίζετε ὅτι ἡ διήγησίς σας εἶναι ἀληθὲς μυθιστόρημα; τί θαυμασίαν φαντασίαν, ποῦ ἔχετε ἀνταξίαν μυθιστοριογράφου.

Ἡ Σαλιγᾶ χανόμ μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἐξ ὀργῆς, ἐκραύγασε.

— Καὶ σεῖς τί ἀναίσχυντον ὑποκρίσιν.

Ὁ Ἴζζὲτ πασᾶς μὲ τὸ πρόσωπον πορφυρωθὲν.

— Ἡ ἀναίδειά σας προκαίνει; μέχρι τοῦ σημείου νὰ ὑβρίζετε ἕνα πιστὸν θεράποντα τῆς Α. Μ. ὃν ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτάνος τιμᾷ διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ.

— Καὶ σεῖς μὲ ποῖον δικαίωμα τολμᾶτε νὰ περιπαίζετε καὶ νὰ εἰρωνεύσθε μίαν γυναῖκα, ἧτις κλαίει τὸν σύζυγόν της καὶ τὰ τέκνα της;

Ἡ ἀπάντησις ἦτο τόσον σφοδρὰ καὶ παθητικῆ, ὥστε ὁ πρόεδρος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀπαντήσῃ καὶ ἐαθεῖα σιγῇ ἐπεκράτησεν ἐν τῇ αἴθρῃ.

Ὁ Ἴζζὲτ πασᾶς συνωμίλησε διὰ βραχέων μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν καθήμενων καὶ ἐξῆλθε.

Ὁ Ταχτὴν παρὰς ἔλαβε τὴν ἦσιν του καὶ εἶπε διὰ τόνου ἡρέμου καὶ πικρῶς·

— Ἐξακολουθήσατε, γυνὸν ἐφέντη, ἀλλὰ σὰς πρὸς πικρῶς, συντομεύσατε, ὅσον τὸ δυνατόν περισσό-
τερον τὴν διήγησιν τῶν γεγονότων, τὰ ὅποια δὲν ἔχουν ἄλλο ἀποτέλεσμα παρὰ μόνον νὰ σὰς διε-
γείρουν ἐπιπόνως.

— Ἀπὸ πολλῶν ἐπὼν ἐζήτησαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ
σὰς ρίξω τοὺς λόγους τούτους κατὰ πρόσωπον. Ὅσον
καὶ ὄν μὲ συγκινούσιν αἱ πικραὶ αὗται ἀναμνήσεις,
θὰ τὰς διηγῆθω χωρὶς νὰ περικλύω οὕτε μίαν λέ-
ξιν ἀπὸ τὰ διατρέξοντα.

Κατόπιν πιούσα τὸ ποτήριον τοῦ ὕδατος, ἐν τῷ
ὁποίῳ εἶχαν ρίψει σταγόνας τινὰς αἰθέρας, ἐξη-
κολούθησε·

— Εἰς τοὺς χρόνους αὐτοὺς τῆς ἀγωνίας, τὸ
μῆλον ποῦ ἐσκεπτόμην ἦτο ἡ ζωὴ τῶν τέκνων μου.
Ἄλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ τοῖς ἐκθύσω τοὺς κόπους
καὶ τὰς ἀγωνίας μου. Φρικώδης πάλιν διεξήχθη
ἐν ἐμῇ, μεταξὺ τοῦ μητρικοῦ φίλτρου καὶ τῆς ἐπι-
θυμίας τοῦ νὰ ἐκδικήσω τὸν σύζυγον μου. Καὶ ὑπέ-
σπερον πικρῶς μὴ δυναμένη νὰ ἐξέλθω ἀπὸ τὴν
σκληρὰν αὐτὴν ἀγωνίαν. Βλέπουσα νὰ ρίπτονται
οὕτω εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νὰ ἐξαφανίζονται οἱ
συμαθηταὶ τῶν τέκνων μου προέβλεπον ὅτι μίαν
ἡμέραν θὰ ἤρχετο καὶ αὐτῶν ἡ σειρά... Κατὰ τὰς
ἡμέρας τῆς ἐξόδου παραφρονῶν ἐκ τῆς ἀγωνίας καὶ
τοῦ οὐδου ἀνέμενον τὴν εἰς τὴν οἰκίαν ἀφίξιν των.

Ὅταν τὰ εἶχον πλησίον μου μὲ καταλάμβανεν
ἡ ἐπιθυμία νὰ φύγω μαζὶ των μικρῶν, μικρῶν διὰ

νὰ τὰ διαφυλάξω οὕτω ἀπὸ τοὺς ὄνυχας διδόνους
αἵμα τυράννου. Ἐν τούτοις ὅταν τὰ ἀνελομύθησαν
καὶ ἐθώπευον τὰ ἡρωϊκὰ πρόσωπα των, τὰ ὅποια
μου ὑπερίμνησκον τὸ τοῦ πατρὸς των, ἴσκι οὕται
αἱ ἀπεράσεις μου διελύοντο. Καὶ τότε αὐτὴ νὰ τὰ
συμβουλεύω νὰ ἀπέχουσι παντός, ἡ σκία τοῦ μάρ-
τυρος συζύγου μου μὲ ἐξώθει νὰ τὰ ρίψω περισ-
σότερον ἐμπρὸς καὶ βιαϊότερον εἰς τὴν ἐπανάστα-
σιν. Ἐν Σάββατον πρωὶ τὰ τέκνα μου, τὰ ὅποια
εἶχον διαμείνῃ δύο ἡμέρας παρ' ἐμοὶ ἀνεχώρησαν
διὰ τὸ σχολεῖόν των.

Συμμαθηταὶ των τινες εἶχον ἀκόμη ἐξαφανισθῆ
καὶ αἱ καταδικάσεις εἶχον ἐπιδεινωθῆ. Ὁ μεγαλεί-
τερός μου υἱὸς μου εἶχεν εἰπῆ φεύγων ἀναίτιωπως
ἦλθε καὶ ἡ σειρά μας. Χωρὶς νὰ φανερώσω τὴν
συγκίνησίν μου, τὴν ὁποίαν μου εἶχον προκαλέσει εἰ-
λόγοι αὐτοὶ τοῖς ἔδοσα ὀλίγας συμβουλίας.

Κατόπιν τότε εἰς μίαν μικρὰν ξυλίνην οἰκίαν
πλησίον τοῦ Ἁγ. Σεραιοῦ. Τὴν δευτέρῃν τὸ ἐσπέ-
ρας ἐκρούσαν τὴν θύραν μου.

Ἦγειρα τὸ «καφάτι» τοῦ παραθύρου μου καὶ
ἀνεγνώρισα τὸν ὑποπαγματάρχην Χακκὴ βέην, ἕνα
ἐκ τῶν πιστοτέρων φίλων τοῦ συζύγου μου, καὶ
τοῦ ὁποίου ἠγνόουν τὴν ἐν Κων)πόλει διαμονήν.

Ἀνοίγω ἀμέσως καὶ τὸν εἰσάγω.

Ἦτο ὠρὸς καὶ πολὺ τεταραγμένος. Χωρὶς
κἄν νὰ χρονοτριβῆται εἰς τὸ νὰ μὲ χαριτίστη μὲ
ἠρώτησε ζωηρῶς.

— Ἐχετε εἰδήσεις διὰ τέκνα σας;

Ἀπήντησα διὰ τρεμούτης φωνῆς·

—Τὸ Σάββατον τὸ πρωὶ ἀνεχώρησαν διὰ τὸ σχολεῖν. Μήπως τοῖς συνέβη κανὲν δυστύχημα;
 Ὁ Χακκὴ βέης χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρωτήσιν αὐτὴν μοῦ εἶπε τεταραγμένος...

—Κανὼς βάλετε ἓνα πέλλον καὶ ἐλάτε μαζί μου. Εἶσθε γυνὴ ἐνὸς γενναίου ἀξιωματικοῦ σὰς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ ἐπιδειξήτε θάρρος κατὰ τὰς σσιγμὰς τοῦ κινδύνου.

Εἰς τοὺς ἐμφαντικοὺς αὐτοὺς λόγους ἀντελήφθη, ὅτι εἶχε συμβῆ δυστύχημά τι.

Συνετριμμένη καὶ μὲ τὴν καρδίαν σχιζομένην ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν, μὴ τολμῶσα μάλιστα νὰ ἐρωτήσῃ οὔτε ποῦ πηγαίνομεν ἔσπευσα καὶ ἠκολούθησα τὸν Χακκὴ βέην.

Καθ' ὁδὸν συνηγήσαμεν ἀγοραῖαν ἄμαξαν καὶ ἐπέβημεν αὐτῆς.

—Γεδῆ-Κουλέ, εἶπεν ὁ Χακκὴ βέης εἰς τὸν ἄμαξηλάτην.

Ἐξεκινήσαμεν καὶ ἡ ἀγωνία μου ἤξανε διαρκῶς. Ἄλλ' ὅπως καὶ ἐγὼ δὲν εἶχον τολμήσει νὰ ἐρωτήσω τὸν φίλον τοῦ συζύγου μου, οὕτω καὶ αὐτὸς ἐνῆρσι ἐμφαντικῆν σιγῆν.

Τέλος διακόπτων τὸν ἀμοιβαῖον αὐτὸν διαταγμὸν ὁ Χακκὴ βέης, μοῦ εἶπε:

—Κανὼμ γνωρίζετε πῶς καὶ ἐγὼ εἶχον ἓνα υἱὸν δέκα ἐνιαῖ ἐτῶν, ὀνόματι Ζιά καὶ μαθητὴν τῆς στρατιωτικῆς Σχολῆς;

—Πράγματι τὰ παιδιὰ μου μοῦ ἐμίλουν συχνὰ δι' ἓνα Ζιά, συμμαθητὴν των εἰς τὴν Σχολήν.

—Ναί, ὁ υἱὸς μου Ζιά ἦτο συμμαθητὴς μὲ τὰ τέκνα σας καὶ ἐπρόκειτο νὰ ἀποφοιτήσῃ ἐφέτος...

Ἐννοῦσα, ὅτι ὅθ' εἶχε συμβῆ μέγα δυστύχημα δὲν εἶχον τὴν τόλμην νὰ ἀρθρώσω οὔτε μίαν λέξιν. Καὶ ὁ Χακκὴ βέης πρὸ τοῦ σκυθρωποῦ ἴφους μου εσιώπησε καὶ ἤρxisε νὰ καννίζῃ...

Οὕτω ἐφθάσαμεν μέχρι τῆς παραλίας τοῦ Καζ-λή-Τεσμέ. Ἐκεῖ ὁ Χακκὴ βέης διέταξεν ὅπως σταθῆ ἡ ἄμαξα. Κατήλθομεν καὶ πληρωθεὶς ὁ ἄμαξηλάτης ἀπῆλθεν.

Τότε ὁ Χακκὴ βέης μοῦ εἶπε:

—Ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ προσεγγίσῃ ἄμαξα ἐκεῖ ἐνθα μεταβαίνομεν θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ ἐξαικλουθῶμεν τὸν δρόμον μας πεζῶν.

Καταβάλλουσα μεγίστην προσπάθειαν ἠρώτησα:

—Ποῦ πηγαίνομεν;

—Εἰς ἓνα ψαράν, ἀπεκρίθη.

Μόλις σκέψεις διήρχοντο ἐν τοῦ πνεύματός μου καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ συγκρατήσω καρμίαν. Ἄλλ' ἤμην θεαία, ὅτι ἐπρόκειτο διὰ τὰ τέκνα μου.

Μετά τινα λεπτὰ ἐφθάσαμεν εἰς μικρὰν τινα καλύβην ἐγειρημένην μεταξὺ τῶν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς βράχων. Ἡ θύρα ἦτο ἀνοικτῆ. Γέρον τις ἀλιεὺς καθήμενος ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ διώρθωνε τὰ δίκτυά του.

Ὁ Χακκὴ βέης τὸν ἐχαιρέτισε:

—Ὁ μαθητὴς εἶναι ἐδῶ; ἠρώτησε.

—Ὁ γέρον ἀπεκρίθη περίτρομος:

—Ναί, βέη μου, ἀλλὰ δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, σώσατέ με διότι εὐρίσκομαι εἰς μεγάλην ἀνητυχίαν.

—Ἐννοια σου, μὴ φοβεῖσαι τίποτε.

Ὁ Χακκὴ βέης εἰσῆλθε καὶ μοῦ ἔκαμε σημεῖον νὰ τὸν ἀκολουθήσω. Ἐν τῇ αὐτῇ μίᾳ γωνίᾳ γυναικὰ ἐπλεκε κάλτσες. Διήλθουμεν χωρὶς νὰ προσέξωμεν εἰς αὐτὴν καὶ εἰσῆλθουμεν εἰς ἓνα μικρὸν δωμάτιον γεμάτον ἀπὸ ἀλιευτικὰ εἶδη.

Ὁ ἀλιεὺς μᾶς ἠκολούθει.

Ὁ Χακκὴ βέης ἔρριψε βλέμμα περὶ ἑαυτὸν καὶ
— Δὲν εἶναι ἐδῶ; ἠρώτησε.

Ὁ ἀλιεὺς ἐπλησίασεν ἓνα κίβωτιον τοποθετημένον εἰς μίαν γωνίαν τοῦ δωματίου καὶ ἀνήγειρε τὸ σκέπασμα λέγων χαμηλοφώνως:

— Εἶναι ἐδῶ κρυμμένος μὲς' τὰ δίχτυα.

Ταυτοχρόνως ἀναφάνη ἡ κεφαλή νεανίου.

Ὁ Χακκὴ βέης τοῦ εἶπε:

— Ἔβγα καὶ μὴ φοβῆσαι τίποτε παιδί μου.

Ὁ μαθητὴς κατέλιπε τὴν κρύπτειν του καὶ μᾶς ἐπλησίασεν.

— Ἀφρέ μας μόνους, εἶπεν ὁ Χακκὴ βέης εἰς τὸν ἀλιέα. Μείνε εἰς τὴν πόρταν καὶ πρόσεχε νὰ μὴ εἰσέλθῃ κανεὶς.

Ἡ γέρον ἀπεκρίθη.

— Ποῦ καλὰ. Σὺς παρακαλῶ μόνον νὰ μὴ σώσῃτε ἀπὸ τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην θέσιν...

Ἄρα οὕτως ἐξῆλθε ἐκαθίσταμεν ἐπὶ τινος κίβωτου καὶ ὁ μαθητὴς ἐπὶ σωροῦ δικτύων.

Κατόπιν ὁ Χακκὴ βέης ἐπανέλαθε.

— Παιδί μου, ἡ κυρία εἶναι μήτηρ τῶν συμμαθητῶν σου Ζεκὴ καὶ Ἀρῆς. Θέλει νὰ ἀκούσῃ τὴν διήγησιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμες καὶ εἰς ἐμέ... .

Εἶπέ τα λοιπὸν πάλιν χωρὶς νὰ κρύψῃ τίποτε. Ἐ-

σο βέβαιος ὅτι ἐσώθης... Μετὰ τινος ὥρας θὰ ἐξέλθῃς ἀπ' ἐδῶ καὶ θὰ ἀπαλλαγῇς τῶν ὀνύχων τοῦ τυράννου.

Ἀκούοντα προφερόμενα τὰ ὀνόματα τῶν τέκνων μου Ζεκὴ καὶ Ἀρῆς κατελήφθην ἀπὸ ἀπαίσιον προαίσθημα καὶ ἡ καρδιά μου ἤρχισε νὰ κτυπᾷ δυνατὰ.

Ἐν τούτοις συνέσφιγγον τὴν καρδίαν μου, ἵνα μὴ φανερώσω τίποτε.

Ὁ νεανίας ἔρριψε περὶ ἑαυτὸν περίφοβον βλέμμα καὶ ἤρχισε.

— Τὸ Σάββατον τὴν πρωίαν πολὺ ἔνωρις, ἦλθον ἀπὸ τὸ Σκούταρι εἰς τὴν γέφυραν, ἵνα μεταῶ εἰς τὸ σχολεῖόν μου. Μόλις ἐπροχώρησα ἕλιγον ἀπὸ τὴν ἀποβάθραν εἰς ἀχαρίεσσον καὶ εἰς ἀτυχευλὰς μὲ ἐπλησίασεν καὶ μὲ παρεκάλεσεν νὰ τοὺς ἀκολουθήσω, διότι, ὡς μοῦ εἶπεν, ἦθελον νὰ μὲ ἐρωτήσωσι καὶ. Ἀμέσως ἐσχημάτισα ὑπονοίας. Ἀλλὰ ἔλεπον, ὅτι ἀδύνατος πᾶσα ἀντίστασις, ἀπεράτιστα νὰ τοὺς ἄκολουθῶ, ἵνα μὴ ἐπιβαρύνω τὴν θέσιν μου, ἀρῶ μάλιστα δεδικνύοντο πολὺ εὐγενεῖς καὶ μὲ ἐβεβαίουν, ὅτι ἐντὸς τετάρτου τῆς ὥρας θὰ ἐπέστρεφον.

Ἐπέβημεν καὶ οἱ τρεῖς ἀμάξης καὶ διηυθύνθημεν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐκεῖ μὲ εἰσῆγαγον εἰς μίαν ἀίθουσαν καὶ μὲ συνῆστησαν νὰ περιμείνω τὸν πατᾶν.

Μετὰ μίαν ὥραν εἰς κλητῆρ ἦλθε καὶ μὲ ὠδήγησε παρὰ τῷ ὑπουργῷ.

Μὲ ἠρώτησε τὸ ὄνομά μου, τὸ τοῦ πατρὸς μου, τὴν ἡλικίαν μου καὶ τὸν τόπον τῆς γωνιότητός μου. Ἀκολουθῶν δὲ προσέθεσεν.

—'Ωραία. 'Εσύ είσαι ὁ μαθητής, τὸν ὁποῖον ζητῶ.

—'Ἐχετε ἄλλα πράγματα νὰ μὲ ἐρωτήσετε;

—'Όχι.

—Τότε δύναιμι νὰ πηγαίνω.

'Ο παῖς ἀντὶ νὰ μοῦ ἀπαντήσει ἐστῆκεν. Εἰς κλητῆρ εἰσῆλθε καὶ ἀφ'οὔ ἀντήλλαξε χαμηλοφώνως λέξεις τινὰς μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ μὲ εἶπε

—'Ἐλα μαζί μου.

'Όταν ἐξήλθομεν καὶ ἕτερος κλητῆρ προσετέθη καὶ οἱ τρεῖς δὲ κατήλθομεν εἰς τὴν αὐλήν.

Τότε εἶπον.

—Δὲν δύναιμι τώρα νὰ ὑπάγω εἰς τὸ σχολεῖον; Εἶναι ἀργά.

—'Ολίγην ὑπομονήν. Πρέπει νὰ ἐκπληρώσωμεν μίαν διατύπωσιν ἀκόμη.

Καὶ ὁ ἀτυφύλαξ προσεκάλεσεν ἕνα ἄγγμα. Ἠπέδμεν καὶ οἱ τρεῖς καὶ ἀπήλθομεν.

Προσεπάθηρα νὰ μάθω τὰ αἰτια τῆς αἰφνιδίας συλληθείας μου, ἀφ'οὔ ὁ ὑπουργός περιωρίσθη μόνον νὰ διαπισώσῃ τὴν ταύτοτητά μου. Ἄλλὰ ὁ συνοδὸν με κλητῆρ δὲν ἦτο φλύβρος. Ἴσως δὲ νὰ μὴ ἐγνώριζε τίποτε οὔτε αὐτός.

'Η ἀμαξα μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὴν ἐν τῇ ἀκρᾷ τοῦ Σερβοῦ εὐρισκόμενον στρατώνα.

Ἐκεῖ κατήλθομεν τῆς ἀμάξης. Μὲ εἰσήγαγον ἀπολοῦθως εἰς ἕν μικρὸν δωμάτιον, ἕνα εἶδος κελλίου φυλαγῆς, ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ με ἐκλείδωσαν καλῶς χωρὶς νὰ μοῦ εἰποσι τίποτε. Ἀπαίτια προκιοθήματα μὲ κατεῖχον. Ἄλλὰ τί νὰ κάμω;... Περὶ τὴν μεσημέριαν ἡ θύρα ἠνοιχθή. Εἰς κλητῆρ μοῦ ἔφερεν ὁ-

λίγον φορὴ καὶ μίαν λάμπρον ὕδατος καὶ ἐκλείσει πάλιν τὴν θύραν. Αἱ ὧραι παρήρχοντο, ἡ ἑσπέρα εἶτα, ἡ νύξ ἐπῆλθε καὶ οὐδεὶς ἐπεφάνη.

'Ἐξηντηλέμενος ἀπὸ τὴν ἀναμονὴν καὶ τὴν συγκίνησιν ἐξηπλώθην κατὰ γῆς καὶ ἀπεκοιμήθη.

Τὸ μεσονύκτιον ἡ θύρα ἠνοιξεν αἰφνης. Ἰρεῖς ἀνδρες εἰσῆλθον. 'Ο εἰς τούτων ἔφερε φανόν. Μὲ ἐπλησίασεν μοῦ ἔδασαν ὀπισθεν τὰς χεῖράς μου καὶ με εἶπεν ἀποτόμως.

—('Ἐμπρός. Τράβα).

'Αφ'οὔ διήλθομεν σκοτεινότερον χωρὸν ἐβήταμεν εἰς τὴν ὄχθην τῆς θαλάσσης. Μία μεγάλη λέμβος ἀνέμενον ἐκεῖ. Ἐν αὐτῇ εὐρίσκοντο ἡδὴ δέκα ἕτερα αἰτουα... Μὲ ἐπέβισαν καὶ ἐμὲ ὡταύτως.

Κατ' ἀρχὰς δὲν ἀνεγνώρισα κανένα, διότι ἡ νύξ ἦτο σκοτεινὴ. Μετ' ὀλίγον ὁμως ἀντελήθητιν ὅτι ὅλοι οἱ περὶ ἐμὲ ἦσαν συμμαθηταὶ μου τῆς στρατιωτικῆς Σχολῆς. Εἶμεθα ὅλοι τόσον ἀνήσυχοι, τόσον τρομαγμένοι, ὥστε κανεὶς δὲν ἐτόλμα νὰ ἀνοιξῇ τὸ στόμα. Ἡ λέμβος μᾶς ὠδήγησεν εἰς ἕνα μικρὸν ἀτρέπλιον ἀναμένον εἰς τὰ ἀνοικτά. Μεταβιβασθέντες εἰς τὸ ἀτρέπλιον εὐρομεν καὶ ἄλλους συμμαθητὰς δεσμίους ὅπως ἡμεῖς. Κατόπιν τὸ ἀτρέπλιον ἐξεκίνησε καὶ διερυθύθη πρὸς τὴν Πρωπονίδην.

'Αντεληφθέντες τέλος τὴν τύχην, ἤντις μᾶς ἀνέμενε, κατελήθημεν ὑπὸ τρομαρᾶς ἀγωνίας.

'Ο τρόμος μᾶς ἦτο τοιοῦτος, ὥστε δὲν εἶχομεν τὸ θάρρος νὰ ἐκστομίσωμεν οὔτε λέξιν....

Ἐν τούτοις κατακρηῶν περὶ ἐμὲ εἶδον τῶς δύο

υιός της κυρίας, τους αγαπητούς συμμαθητάς μου, Ζεκή και 'Ασίφ. 'Αμείωτος διηυθύνθη πρὸς αὐτούς.

—Πού μὰς πηγαίνουν; ἤρωτήσα.

—Ὁ Ζεκή βέη ἀπήγησε.

—Νὰ συναντήσωμεν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, τοὺς ἐξαφανισθέντας συμμαθητάς μας... Τί ὀκνῶς ἐξαστυχιστῆν μητέρα μας...

Με τὰς λέξεις αὐτάς οἱ δύο ἀδελφοὶ ἤρχισαν νὰ χύουσι θερμὰ δάκρυα.

Ὀλίγον μακρότερον περίλυπος καὶ ἐξηνηλημένος ἴστατο ὡσαύτως καὶ ὁ υἱὸς σας Ὀσμὰν βέη.

Ἐπλησιάσαμεν λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους καὶ ἤρχισαμεν νὰ συνδιαλεγώμεθα χαμηλοφώνως. Ἄλλὰ ἐπῆλθον οἱ θολοφῶνοι μας καὶ μὰς ἐχώρισαν.

Ὅταν τὸ ἀτμόπλοιον ἔφθασεν ἀπέναντι τοῦ Τσεκμετζέ ἀνέκοιθε τὸν δρόμον του.

Διατογῆ τοῦ σακαλή Τσερκιζέ Μιχαὴλ περὶ, ἰσταμένου ἐπὶ τῆς γερύρας, ὄκτω ἕως δέκα ἄνδρες με ἀπαιτοῦσαν, μορφήν μὰς ἐπληρίασαν κρατοῦντες ἕνα σάκκον κενὸν καὶ ἕν σιδηροῦν θάρος...

Δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία... Ἐίχεν ἔλθει τὸ τέλος μας. Τότε ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου ἤρχισαν πανταχόθεν αἰμωγαὶ καὶ διαπεραστικαὶ κραυγαί... Ἄλλὰ τότε πολλοὶ ἄλλοι κεκρωμμένοι εἰς τὸ κῆτος ἐξεπήδησαν εἰς τὸ κατώστρωμα, ἐρρίφθησαν ἀνάνδρως κατὰ τῶν αἰμωζόντων, τοὺς ἔθεσαν εἰς τοὺς σάκκους, εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων προσεδέθη καὶ τὸ σιδηροῦν θάρος καὶ τοὺς ἐρρίψαν εἰς τὴν θάλασσαν... Ἄδύνατον νὰ φαντασθῆ τῆς σιγῆς τριμακτικωτέραν, τραγικωτέραν...

Εἶπον νὰ κλείουσι οὕτω καὶ νὰ ρίπτουσι ἐντὸς σάκκων εἰς τὴν θάλασσαν τοὺς Ἄρηφ καὶ Ζεκή βέη, δεξ κατόπι ἀπειρωσμένης πάλης...

Τὸ ἴδιον ἐγένετο καὶ διὰ τὸν Ὀσμὰν, υἱὸν τοῦ Χακκῆ βέη καὶ δι' ἄλλους τοὺς ἄλλους...

Παρωμένος ἐκ τοῦ τρόμου ἤμην κεκρωμμένος εἰς μίαν γωνίαν, κρατῶν τὴν ἀναπνοήν μου καὶ ἀναμένων τὴν σειρὰν μου...

Δύο ἄνδρες με ἐπληρίασαν...

Τότε ἀποτόμως με ἐν πῆδημα κίτοι εἶχον δεδεμένους τὰς χεῖρας διέφυγον τῶν χειρῶν τῶν δευτέρων μου καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν.

Καταβαλὼν ὑπεράνθρωπον προσάθειαν, ἔλυσα τὰς χεῖράς μου καὶ ὄν καλῶς κολυμητής, διέμεινα ἐπὶ τινα λεπτὰ ὑπὸ τὸ ὕδωρ εἰτα δὲ ἀνῆλθον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Τὸ ἀτμόπλοιον ἦτο ἐκεῖ. Καθ' ἓν στιγμὴν ἡ κραυγὴ μου ἐξῆλθε τοῦ ὕδατος ἑταροῦ σάκκου ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν.

Τὸ σιδηροῦν θάρος τὸν παρέσυρεν αἰετῶς εἰς τὸ βάθος. Φοβηθεὶς ἐκολυμήθη καὶ πάλιν ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ ἐδέησε νὰ ἐξέλθω διὰ νὰ ἀναπνεύσω.

Ἡ ζοφερότης τῆς νυκτὸς καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου θέρους ἤμπόδιον τοὺς θολοφῶνους νὰ με ἴδουσι καὶ νὰ με ἀκούσουσι. Ἄλλως τε ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι ὅθ' εἶχον πνιγῆ ἀφοῦ εἶχον τὰς χεῖρας δεδεμένους δὲν με ἀνεζήτησαν.

Ὅταν συνεπληρώθη ἡ φρικώδης αὕτη ἀνθρωπακτονία, τὸ ἀτμόπλοιον διηυθύνθη καὶ πάλιν πρὸς τὴν Πόλιν. Ἐξηκολούθηον νὰ κλυμῶ, ἀλλ' ἠθρονόμην δεῖ ἐξηνηλόντο αἱ δυνάμεις μου. Τί φρικώ-

σεις ὥραε διήλθον οὕτω μεταξύ οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης. Τίλος παρατηρήσας ἐν μέλαν σινεῖν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, διηρθύθη ἀμέσως πρὸς αὐτὸ καὶ διηρθύθη ἀμέσως πρὸς αὐτὸ καὶ ἀνεγνώρισα μίαν λέμβον.

Ἦτο λέμβος ἀλιεύς, ὅστις ἐπωραλούμενος τοῦ τρέλους εἶχε παρὰ τοὺς κανονισμοὺς ἀπλώσει τὰ δίκτυά του. Ἦρχισα καλῶν εἰς βοήθειαν δι' ὄλων τῶν δυνάμεων μου. Ὅπως ἐσπευσα εἰς βοήθειάν μου καὶ μετ' ὄλιγον ἐπέδην τῆς λέμβου. Μετα ἡμίσειαν ὄρον εὐρισκόμεθα εἰς τὴν καλύβην αὐτῆ· ἐν τῇ ὁποίᾳ μὲ ὑπεδέχθησαν φιλοστόργως καὶ μὲ ἐπεδαγίλευσαν πόλλας περιποιήσεις.

Ὅταν συνήλθον ἀντελήρθην ὄλον τὸ κινδυνώδες τῆς θέσεώς μου καὶ παρεκάλεσα τοὺς σωτήράς μου νὰ εἰδοποιήσωσιν τὸν Χακκῆ βίη, διότι μὴ ἔγωγ γονεῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει δὲν ἐγνώριζον εἰς τοῖσιν νὰ ἀπευθυνθῶ. ...

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ παρὰ τὸς αὐτῶν τὴν διήγησιν αὐτὴν ἐπανέλαβε·

—Τότε, Ἐξοχώτατε, ἐξαντληθεῖσα ἀπὸ τὴν προσπάθειάν, ἂν ὅπου ἐν εἶχαν κληρὸν νὰ ἀκίστω μὰχρι τέλους τὴν διήγησιν τοῦ φρικτοῦ θανάτου τῶν τέκνων μου ἔπεσα λιπόθυμος. ...

Ὅταν, χάρις εἰς τὰς προσπάθειάς τοῦ Χακκῆ βίη καὶ τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀνεκτήσα τὰς αἰσθησεις μου, εὐρέθη ἐξηπλωμένη ἐπὶ ἐνὸς στρώματος, τοποθετημένου κατὰ γῆς, ἐν ἐτέρῳ δωματίῳ.

Ὁ νεανίας καὶ ὁ Χακκῆ βίης εὐρίσκοντο παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν μου.

.. Ἐξαντληθεῖσα ἀπὸ τὴν παρατεταμένην αὐτὴν διήγησιν ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ ἐσιώπησε καὶ ἀπέμαζε τὰ δάκρυα, τὰ ὅποια ἔρρεον ἀπὸ τῶν περιῶν τῆς.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ θύρα τῆς αἰθούσης ἠνοιχθῆ καὶ ὁ Ἴζζὲτ πασᾶς ἦλθε νὰ ἀναλάβῃ τὴν θέσιν του ἐν τῇ προεδρικῇ ἔδρᾳ, ἣν εἶχε καταλάβει προσωρινῶς ὁ Ταχσίν πασᾶς.

Κατόπι προσηνῶς.

—Ἐξακολουθήσατε χανοὺμ ἐφέντι, εἶπεν.

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ ἐπανέλαβε·

—Μόλις συνήλθον ὁ Χακκῆ βίης μὲ εἶπε ὅτι ἄφου καὶ αὐτοῦ ὁ υἱὸς ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη ὅπως καὶ τὰ τέκνα μου, αἱ ψυχὴί μας ἦσαν ἐρμαιον τῆς αὐτῆς ἀπελπισίας καὶ τῆς αὐτῆς συντριβῆς. Καὶ προσέθεσε μὲ τρομερὰν ὀργὴν.

—Μόνον ἓνα πρᾶγμα δύναται νὰ μᾶς παρηγορήσῃ διὰ τὸν τρομερὸν θάνατον τῶν τέκνων μας. Νὰ τὰ ἐκδικηθῶμεν καὶ μαζῇ μὲ αὐτὰ ὄλους τοὺς μάρτυρας, οἱ ὅποιοι ἐθυσίασαν τὸ αἷμα τῶν διὰ τὴν πατρίδα. Ὡστε τοῦ λοιποῦ ὁ μόνος τιτῶς μᾶς δεῖ νὰ εἶναι ἡ ἐξόντωσις τοῦ δεσποτισμοῦ καὶ ἡ σωτηρία τῆς πατρίδος. Μόνον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου θὰ ζήσωμεν, καὶ δι' αὐτοῦ θὰ γύσωμεν θάλασμον παρηγορίας εἰς τὰς ψυχὰς μας.

Συγκεκριμένην μεγάλως ἀπὸ τοὺς λόγους αὐτοῦ, οἱ ὅποιοι δὲν ἦσαν παρὰ ἡ διεραμνευσις τῆς διαθήκης τῆς ἐκδικήσεως, ἦν μοῦ εἶχε καταλείπει ὁ σύζυγός μου, διεγειρομένη ἀπὸ τὰς κραυγὰς τοῦ μίσους καὶ τῆς ἀγωνίας, ἣν ἠσθάνομην ἀνακαμπεμένης ἀπὸ τὰ στήθη μυριάδων μητέρων συντετριμ-

μένων ὡς ἐγὼ ἠγέρθην καὶ λαβάνουσα τὴν χεῖρα τοῦ Χακκὴ βέη τῷ εἶπον·

—Ναί, ἀπὸ σήμερον θὰ ἐνώσωμεν τὰς ἠθικὰς καὶ ὑλικὰς δυνάμεις μας διὰ νὰ ἐργασθώμεν ἀπὸ κοινοῦ διὰ τὴν κατασύντριψιν τῆς τυραννίας καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος.

Ἐκεῖνος μαθητὴς, ὅστις σοβαρὰ καὶ συγκεκριμένης ἤκουσε τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν λόγων τούτων μὲ ἐπιφοίτῃ καὶ ἠσπάζθη τὴν χεῖρά μου.

—Παραχωρήσατε καὶ εἰς ἐμὲ μίαν θέσιν πλησίον σας, εἶπε, καὶ ἐπιτρέψάτε μοι νὰ ἐκδικηθῶ καὶ ἐγὼ τοὺς εἰς τὴν θάλασσαν ριφθέντας συναδέλφους μου καὶ συμμαθητὰς μου.

Αὐτὸ εἶναι τὸ κομιτάτον, τὸ συσταθὲν εἰς τὴν καλύβην ἐνὸς ψαρῶ καὶ τὸ ὅποιον σὺς κάμει σήμερον νὰ τρέμητε. Ἄλλὰ ἔλαι αἱ καταδιώξεις σας δὲν θὰ θυνηθῶσι τίποτε ἐναντίον του. Δὲν θὰ παύῃ ποτὲ ἐπιβῶν σταθερῶς πρὸς τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν ἐχάραξε. Ἡ Σαλιχὰ γυνὴ ἐσιώπησεν καταπονηθεῖσα ἀπὸ τὰς τρομερὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος. Ὁ Ἰχζὴτ παρὰς παρατήρησε τὸ ὄρολόγιόν του καὶ εἶδεν ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἐξημέρων.

—Χανουμ, εἶπε, Ἄρκει διὰ σήμερον. Δὲν ἔχετε πλέον τὴν δύναμιν νὰ ἐξακολουθήητε, ἀλλ' εὐτε καὶ ἡμεῖς νὰ σὺς ἀποδώσωμεν... Ἄλλως τε ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἐνδιαφέρον σημεῖον τῆς κατάθεταώς σας. Δύνασθε λοιπὸν νὰ ἀναπαυθῆτε.

Κατόπι ἐσημάνε καὶ ἐνεφανίσθη εἰς ὑπέρητος.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἡ Σαλιχὰ γυνὴ κατέλειπε

τὴν αἴθουσαν τῆς ἀνακρίσεως. Εἶτα δὲ καὶ οἱ ἀνακριταὶ τῆς ἀπήρχοντο ὡσαύτως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Οἱ φῶδοι τοῦ Ἀβδοῦλ Χακκὴ

Ἐκεῖνος ὁ Ἀβδοῦλ Χακκὴ εἶχε παρακολουθῆσαι ἐλόκληρον τὴν ἀνακρίσιν τῆς Σαλιχὰς Λανουμ κεκρυμμένος ὑπισθεν τοῦ παραπετάματος καὶ ἐλπίζων πάντοτε, ὅτι αὐτὴ θὰ ἐρρίπτετο εἰς τοὺς πόδας τῶν πιστῶν τοῦ «Μπεντεγκιάμ» ἐξαιτούσα τὸ ἔλεος αὐτῶν καὶ καταγγέλλουσα τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον ἔλεος τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ μυστικοῦ κομιτάτου.

Ἄλλ' αἱ ἐλπίδες του αὐταὶ διεφύεθησαν οὐκ ἐκ τῶν ἄλλων ἀλλὰ παρὰ νὰ ἀποτύχῃ κατὰ πρόσωπον τῶν ἀνακριτικῶν θυροφύλων τὸ περιεριστικὸν μίτος καὶ τὴν ἀηδίαν, ἣν ἠθέλητο διὰ τὸν κύριόν του.

Κρυπτόμενος ὑπὸ τοῦ παραπετάματος ὁ Ἀβδοῦλ Χακκὴ εἶχε αἰσθανθῆ πολλὰκις τὴν ἐπιθυμίαν νὰ διαταξῇ ὅπως ἀναγκάσῃ διὰ βασανιστηρίων τὴν Σαλιχὰ γυνὴν νὰ ὁμλήσῃ, ἵνα ἐκδικηθῇ διὰ τὰς βλάβεις, τὰς ὁποίας τῷ προσῆπτε. Ἄλλὰ ἀντικατανόμενος, ὅτι ἀπειλὴ θανάτου οὐδὲν θὰ εἶχεν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τῆς γενναίας ψυχῆς παρεστῆς γυναικός, ἐνεκαρτέησε. Δύο φορές διακοιτῆς τῆς ἀνακρίσεως ὁ Ἰχζὴτ παρὰς ἤλθε καὶ συνήχησε τὸν κύριόν του, γνωματεύων ἐπίσης, ὅτι μᾶλλον ἔπρεπε νὰ

πριβώοι μετά πρόνοιης καὶ νὰ μὴ προσφύωσιν εἰς τὴν θίαν παρὰ μόνον ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ.

Τίλος παραθεσίως τῆς συνεδρίας ὁ Ἰζέτ περυσιασθὴ καὶ διὰ τρίτην φορὰν ἐνώπιόν του, ἐξακολοθεῖν νὰ ἀγγλικῇ καὶ παραμένοντες ἐν τῷ ἔδρῳ του.

—Μεγαλειότατε, εἶπε· ἐξετελέσκαμεν τὰς διαταγὰς τῆς Υ. Μ. Εἶχαν ἀληθῆς ὅτι σήμερον δὲν ἤδυνηθημεν νὰ ἀποσπάσωμεν τὰς ἐπιθυμητὰς πληροφορίες. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι αὐριον ἢ ἀνάκρισις θὰ μῶσαρᾶσχη πλήρεις ἀποκαλύψεις.

—Ναί, ἀπεκρίθη ὁ Χαμήτ μὲ τὸ προσωπὸν συμπίκνον σατανικῶς. Πρέπει μὲ καθὺ τρόπον, νὰ ὁμιλήσῃ καὶ νὰ σιωπήσῃ ἔπειτα διὰ παντός.

—Αἱ ὕβρεις τῆς Σαλιχᾶ χανοῦμ δὲν θὰ μείνωσιν ἀτιμώρητοι, ἀπήντησεν ὁ δεύτερος γραμματεὺς.

Ἐπειδὴ ὁ Ἀποῦλ Χαμήτ δὲν ὄπνητα καὶ ὁ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως κόπος τὸν εἶχαν ἐξαντλήσει, ὥστε ἐσαίνετο καρφωμένος εἰς τὴν θέσιν του, ὁ Ἰζέτ παύσας ἀπεσύρθη καὶ τὸν ἀφῆκε μόνον.

Ὁ Χαμήτ ἐν τούτοις δὲν ἐκοιμήτο. Καίτοι ἐξυμνος ὢν, ἕριστοτο προμεροῦς ἐφιέλλετο. Διότι εἶπε εἶχαν ἀκούσει δὲν ἦτο ἄλλο καρὰ πιστὴ ἀγγέλησις τῶν ἐγκλημάτων του.

Ἡ ἐπιδεικτικὴ περιφρόνησις καὶ αἱ βαρεῖαι κατηγορίαι τῆς Σαλιχᾶ ἔσχον βελτίαν ἐπ' αὐτοῦ ἐντύπωσιν. Τίλος καθ' ἣν περιγῆν ἢ ἐξαντλησὶς του ἐφθάνεν εἰς τὸ ἔπακρον ἤρχισε νὰ ἐξαμερώνῃ. Ἐν τοῖς ἀνακρίσει, ὅλοι εἶχον ἤδη ἐγερθῆ, σχολιάζοντες ποικιλοτρόπως τὰ γεγονό-

τα τῆς νυκτός. Διότι ὅλον τὸ Γιλδίξ εἶχε πληροφορηθῆ τὴν ἀφίξιν τῶν τεσσάρων κατηγορουμένων καὶ ἐπληροφορήθησαν ὡσαύτως, ὅτι ἡ ἀνάκρισις τῆς Σαλιχᾶ χανοῦμ δὲν ἦτο ἄλλο παρὰ μακρὰ ἀπαριθμησις τῶν ἐγκλημάτων τοῦ Ἀβδούλ Χαμήτ καὶ θρημὸν κατηγορητήριον κατὰ τῆς τυραννί-ας του. Καὶ ἐπιθύριζον πανταχοῦ.

—Αὐτὴ ἡ γυναῖκα δὲν θὰ ζῆσῃ πολὺ.

Ἡπόρουν μάλιστα, πῶς ὁ Σουλτάνος δὲν εἶχε δώσει ἀκόμη τὴν διαταγὴν τῆς θανατώσεώς της.

Δύο κλειδοῦχοι ἐξουσιοδοτημένοι νὰ εἰσέρχωνται ἀπ' εὐθείας παρὰ τῷ Ἀνακτῆ συνωμίλου χαμηλοφώνως μετὰ δύο ὑπασιπιστῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὁ Ἀλμπούς βέης πλησιάζων αὐτοὺς τοῖς εἶπεν ὑποκριτικῶς.

—Στοιχηματίζω, ὅτι ὀμνίετε διὰ τὴν Σαλιχᾶ. Πάντες ἐρρίψαν πρὸς αὐτὸν ἐλόμμα δυσπιστίας.

Ὁ εἰς ἐκ τῶν κλειδοῦχων ἀπήντησε·

—Ναί, σκεπτόμεθα τί τιμωρίαν νὰ ζῆζῃ μία γυνή, ἣτις ὕβρισε τοιουτοτρόπως δημοτὴ τὴν Α. Μ. δὲν βλέπομεν ἄλλην ποινήν παρὰ τὸν θάνατον.

—Ἐπάρχουν μέσα εἰς τὸ Γιλδίξ πολὺ χειρότεροι ἐγκληματίαι ἀπὸ τὴν γυναῖκα αὐτὴν ἀπήντησεν ὁ Ἀλμπούς βέης. Ναί, ἀπὸ τοὺς ἐλευθεροὺς ἐκείνους, ποὺ κρύπτουσι τοὺς μαύρους σκοπούς των μὲ μίαν γλώσσαν γλυκεῖαν καὶ πλέκουσι τοὺς καταχθονίους αὐτῶν σκοπούς ἐν τῇ σκιᾷ.

Οἱ ἐμφαντικοὶ οὗτοι λόγοι ἐτάραξαν πολὺ τοὺς ὑπασιπιστὰς καὶ τοὺς κλειδοῦχοις. Ἐπειδὴ δὲν ἔπρε-

πε νὰ ἀφύπνισιν ἄνευ ἀπαντήσεως παρομοίους ὑπακινητοὺς, ὃ εἰς ἃ αὐτῶν εἶπεν ὕψιλος.

— Ἐὰν ὑπάρχη ἐδῶ μέσα κανεὶς τῶσαν οὐσιθάως, ὥστε νὰ τοῦμὰ νὰ προβῆθῃ τὴν Α. Μ., εἶμαι ἔτοιμος νὰ τὸν φρονέσω μὲ τὰ ἴδια μου χέρια.

Ὁ Ἄλμπους βέγγεμειδιῶν·

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τράβα τὸ ξιφὸς σου, εἶπε.

— Γνωρίζεις λοιπὸν ἐδῶ κανένα ἄτιμον;

— Ὅχι, δὲν γνωρίζω. Ἀλλὰ γνωρίζω, ὅτι ὑπάρχει ἐδῶ ἓνας ὑπάλληλος ἀγνωστῶν προελευτέως καὶ ὅστις εἶναι ἀφωσιωμένος εἰς τοὺς ἐχθρούς τῆς Α. Μ. καίτοι κατέχει μεγάλην καὶ ἰδιαιτέραν θέσιν πλησίον τῆς.

— Παιὸς εἶναι ὁ θῆλιος αὐτός;

— Θὰ τὸν μάθητε ἐντὸς τῆς ἡμέρας.

Καὶ εἰπὼν τὰς λέξεις ταύτας ὁ Ἄλμπους βέγγε χαϊρέτισε καὶ ἀπεμακρύνθη.

Οἱ ὑπακιστῆαι καὶ οἱ κλειδοῦχοι τὸν παρατήρουν ἀπορχόμενον, μετὰ ἐλέμματος δυσπίστου.

— Τί θέλει νὰ εἰπῇ ὁ Κιρκάσιος αὐτός; εἶπεν ὁ εἰς ἓν τῶν κλειδοῦχων.

Ὁ ὀμιλήσας πρὸς τὸν Ἄλμπους βέγγε ὑπακιστῆς ἀπεκρίθη·

— Δὲν γνωρίζω τί θέλει νὰ εἰπῇ. Ἄλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι εἶδεν ἔκκεινο, ὅπερ ἐξήτει.

Πράγματι οὐχὶ ἄνευ ἀφορμῆς ὁ Κιρκάσιος εἰς τὴν ἐκφέρει τὰς θεωρίας αὐτὰς κατηγορίας.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἀντανάλογημένη, χαρὰ

δείκνυσεν ἐπιτυχίαν. Ὁ Ἄλμπους βέγγε ἀπὸ κατέλιπε τοὺς κλειδοῦχοις διηρθύθη πρὸς τὸ βικημέρισμα, τὸ ὅποιον εὐρίσκειτο τὸ γραφεῖον καὶ ἡ αἴθουσα τῆς ὑπαδοχῆς τοῦ Ἰζζέτ πασᾶ.

Ἦτο ἀκόμη πολὺ ἑνωρίς καὶ ὁ δεῦτερος γραμματεὺς, ὅστις εἶχε διέλθει τὴν νύκτα ἀγρυπνῶν δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐγεγῆθῃ. Ὁ Ἄλμπους βέγγε ἀνήσυχος διεσκέλιζε νευρικός τοὺς διαδρόμους ἐπὶ τινα χρόνον. Κατόπιν βαρυνθεὶς νὰ περιμένῃ ἐξῆλθε καὶ πάλιν. Ἀπὸ περιπλανήθη ἐπ' ἄρκατον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἰζζέτ πασᾶ καὶ ἠρώτησε τὸν ὑπηρέτην.

— Ὁ πασᾶς εἶναι ἐδῶ;

— Μάλιστα.

— Εἰπέ του ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ τὸν ἴδω διὰ νὰ τοῦ ὀμιλήσω διὰ μίαν ὑπόθεσιν πολὺ σοβαράν.

Μετὰ τινα λεπτὰ ὁ Ἄλμπους βέγγε καὶ ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἐκάθητο οἰκείως ἀπέναντι ἀλλήλων.

— Ἐξοχώτατε, εἶπεν ὁ Ἄλμπους βέγγε αὐτὴν τὴν φορὰν ἐρχομαι κρατῶν τὰς ἀποδείξεις.

— Τί ἀποδείξεις;... ἠρώτησεν ὁ σουλτανικός κλειδοῦχος μετ' ἐκπλήξεως.

— Τὰς ἀποδείξεις, διὰ τὰς ὁποίας ὀμιλήσαμεν κατὰ τὴν τελευταίαν μας συνέντευξιν.

— Ἄ. Ναί· τὸ ἐνοηθῶμαι... Ἐλέγσατε πῶς ὑπάρχουν ἐντὸς τῶν Ἀνακτόρων προβάται συνωμοτούντες κατὰ τῆς Α. Μεγαλειότητος.

— Ναί· αὐτὸ εἶναι· εἶχαμε κάμη λόγον δι' ἐν ἔγκλημα, εἰς τὸ ὅποιον ἦτο ἀνακλιμαγμένος καὶ τὸ ἔνσημα ἐνὸς νεαροῦ ὑπακιστῆου.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς κἀίτοι γνωρίζων κἀλλίστεν τὸ περὶ τοῦ ὀ λόγος ὄνομα, ἀπήνησε.

—Ναί, πράγματι κἀντὶ μου εἶπατε σχετικὸν διὰ τὸ ἐγκλημα αὐτό... ἀλλὰ αὐτὴν τὴν στιγμήν μου διαφεύγει ἐντελῶς τὸ ὄνομα, ποῦ μου εἶπατε.

— Ἐξοχώτατε... Σᾶς εἶχον εἰπῆ, ὅτι ὁ Ζιὰ πασᾶς εἶναι ἕνας προδότης... τὸ ἐνθυμείσθε;...

—Ἀ· ναί· εἶχον λησμονῆσαι ἐντελῶς τὸ ὄνομα... τώρα τὸ ἐνθυμοῦμαι.

—Σᾶς ὑπεσπῆθη, ὅτι θὰ σᾶς διαρωτίσω ἐντελῶς διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο.

—Ναί, πράγματι.

—Καί σεις, Ἐξοχώτατε, μου ὑπεσχέθητε νὰ με βοηθήσητε.

—Φυσικά. Ἐὰν ἐξακριβωθῆ ὅτι ὑπάρχει ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῶν ἀνακτόρων ἐγκληματίας ἐπιβουλευόμενος τὴν ζωὴν τῆς Α. Μ. καθήκον μου εἶναι νὰ τὸν ἐμποδίσω μὲ κίνδυνον καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς μου καὶ νὰ τὸν πληρώσω ὅπως τοῦ ἀξίζει.

—Ἴδού αἱ ἀποδείξεις.

Καὶ εἰπὼν ταῦτα ὁ Ἄλμπους βῆς ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του ἕνα χαρτίον, τὸ ὅποιον ἔτεινε πρὸς τὸν Ἰζζέτ πασᾶν.

Ὅσως εὐθὺς ἀνεγνώρισε τὸ γράψιμον τοῦ Ζιὰ πασᾶ. Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἠτοιμάζετο νὰ τὸ ἀναγνώσῃ, ἀλλ' ὁ Κιρκάσιος τὸν ἀνεχαίτισε.

—Ἐπιτρέψατέ μοι πρῶτον νὰ σᾶς ἐξηγήσω ὅπως ἔπρεον εἰς τὰ χέρια μου τὸ χαρτίον αὐτό... ἔπειτα τὸ διαβάξεται.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἀπέθεσε τὸ χαρτίον ἐπὶ τῆς τραπέζης του.

—Πολὺ καλὰ, εἶπε. Ἐχετε δίκαιον. Ἐπατέ μοι πρῶτον πῶς κατορθώσατε νὰ προμηθεύητε τὸ ἐγγράφον τοῦτο.

—Χθὲς τὴν νύκτα μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀνακρίσεως ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ ὠδηγήθη διὰ διαταγῆς τῆς Α. Μ. εἰς ἕνα θάλαμον κείμενον πρὸς τὸ μέρος τοῦ χαρεμίου τῶν κορασιδίων.

Ὅχι μόνον ἐτέθη ἐκεῖ μετὰ μυστικότητος, ἀλλὰ καὶ ἀπηγορεύθη μάλιστα νὰ προσεγγίσῃ τις εἰς τὴν θύραν τῆς. Μόνον μία γραία ἐπεφορτίσθη νὰ τῆς πηγαίνῃ φαγητόν. Ἀπηγορεύθη δὲ εἰς τὴν γραίαν αὐτὴν νὰ ἔχη σχέσιν μὲ οἰονδήποτε, ἐφ' ὅσον θὰ διατελῇ εἰς τὴν υπηρεσίαν τῆς Σαλιχᾶ.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς διέκοψε τὸν Κιρκάσιον.

—Γνωρίζω ὅλα αὐτά, διότι ἀπὸ κοινού ἐγὼ καὶ ἡ Α. Μ. τὰ ἀπεφασίσαμεν. Εἶπέ μου λοιπὸν μόνον πῶς ἐπρομηθεύθης τὸ χαρτίον αὐτό.

—Πολὺ καλὰ, ἀπήνησεν ὁ Ἄλμπους βῆς. Αὐτὸ θὰ εἶχαμα καὶ ἐγὼ τώρα. Συνεπεία τῆς ἀνακρίσεως τῆς ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ κατελήθη ὑπὸ σφοδρᾶς νευρικῆς κρίσεως, τὸσον, ὥστε ἠναγκάσθησαν νὰ προσκαλέσωσι πλησίον τῆς ἕνα ἐκ τῶν ἀνακτορικῶν ἰατρῶν. Ἡ κρίσις αὕτη ἐγένετο ἀφορμὴ ὥστε νὰ λησμονηθῇ πρὸς στιγμήν ἐν τῷ χαρεμίῳ ἡ αὐστηρὰ διαταγὴ ἡ δοθεῖσα διὰ τὴν ἀπομόνωσιν τῆς κατηγερομένης.

Εἰς τὴν ταραχὴν καὶ τὸν θόρυβον, ποῦ ἐγένετο,

εἰς τῶν ὑπηρετῶν τῆς Διλ Ἀρὰ προσεπάθησε νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Σαλιχᾶ.

Ἡ θυγάτηρ μου Μπελκίς, ἥτις ὑποπτεύετο πάντοτε τὸν ὑπρέτην αὐτὸν τὸν ἐστακμάτην διερχόμενον καὶ διὰ τῆς βίας τὸν ἔσυρε πρὸς τὸ δωμάτιόν τῆς. Ἐκεῖ δὲ τὸν ἠρώτησε διὰ τὸ αἶτιον τῆς διαγωγῆς του αὐτῆς. Ὁστος ἐπιθύρησε λέξει τινας, χωρὶς νὰ εὐρίσκη ἀπάντησιν δικαιολογητικῆν.

Ἡ θυγάτηρ μου προσκαλέασα τοὺς ὑπρέτας τῆς διέταξε καὶ τὸν ἔψαξαν καὶ εἶρον τὸ χαρτίον αὐτό. Τώρα λοιπὸν πρέπει νὰ ἰδῶμεν τί θὰ κάμωμεν.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἠρώσει τὰ γεγονότα αὐτὰ ἔσπευσε λοιπὸν νὰ ἐρωτήσῃ τί ἀπέγιναι ἡ Σαλιχᾶ

Ὁ Ἄλμποὺς βέης ἀπάντησε.

— Αἱ περιποιήσεις τοῦ ἱατροῦ τὴν ἐπανεφέρον εἰς τὰς αἰσθήσεις τῆς, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι περὶ μᾶς ἀνδιαφέρει τώρα.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς τότε ἀνέλαθεν ἐν τῆς τραπέζης τὸ χαρτίον καὶ ἀνέγνωσε·

« Ἐσο θαρραλέα καὶ μὴ μεταβάλλῃς καθέλου τὴν στάσιν, τὴν ὅποιαν ἔλαβες. Οἱ φίλοι σου ἀγρυπνοῦσι διὰ σέ. Ὅλα πηγαίνουν καλὰ».

Τὸ σημεῖωμα ἦτο μικρὸν. Ἄλλ' ἐν τῇ ἐραγυλογίᾳ ἔλεγε πολλὰ πράγματα.

Ἐν τούτοις ὁ Ἰζζέτ πασᾶς τὸ ἀπέθεσεν ἐπὶ τοῦ γραφείου ἀδιαφόρως καὶ εἶπε.

— Τὸ σημεῖωμα αὐτὸ δὲν εἶναι ὑπογεγραμμένον. Ὡστε δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ συλλάβωμεν κανένα. Διότι κάλλιστα δύναται νὰ μᾶς εἰπουν ὅτι εἶναι πλαστογραφία.

— Ἄλλ' ἀρῶ γνωρίζετε τὸ γράψιμον;

— Ναί. Τὸ γράψιμον ὁμοιάζει τὸ ἰδικόν του. Ἐν τούτοις δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι εἶναι ἐπισηβεῖα ἀπομίμησις.

— Ναί, εἶναι ἀληθές αὐτό. Ἀλλὰ καὶ αἱ μακρυραὶ τοῦ ὑπρέτου ἐπιβεβαιοῦσι τὸ γεγονός.

— Πῶς, ἀνέκραξεν ὁ κλειδούχος τοῦ Σουλτάνου, ὁ ὑπρέτης προέβη εἰς ὁμολογίαν... Τότε τὸ πρᾶγμα ἀλλάσσει. Διηγηθῆτέ μοι λοιπὸν τί εἶπε.

Ὁ Ἄλμποὺς βέης ἐξηκολούθησε.

— Μόλις ἀνεκάλυψε ἡ κόρη μου τὸ σημεῖωμα αὐτό, ὁ ὑπρέτης ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας τῆς, ὁμολόγησε τὰ πάντα καὶ τὴν ἰκέτευσε νὰ μὴ τὸν καταγγεῖλῃ.

— Καὶ τί ὁμολόγησεν;

— Ὁμολόγησεν, ὅτι ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ Ζιᾶ πασᾶ διὰ νὰ τὴν ἐγχειρήσῃ εἰς τὴν Σαλιχᾶ γανούμ.

— Ὁ ἴδιος ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἔδωκε τὸ σημεῖωμα εἰς τὸν ὑπρέτην;

— Ὅχι· τὸ διεβίβασε μὲ μίαν ἑλληνίδα ὑπρέτριαν.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἔστη σκεπτόμενος ἐπὶ τινα λεπτά. Εἶτα ἐπανέλαθεν·

— Πολὺ καλὰ. Τώρα θὰ ἀναφέρω ὅλα αὐτὰ εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα.

Ἄλλ' ὁ Ἄλμποὺς βέης ἀντιλαμβανόμενος, ὅτι αὐτῶ ἄγην τὴν δόξαν τῆς ἐπιτυχίας θὰ τὴν ἐκαρπύετο ὁ κλειδούχος, ἠρώτησε.

— Δὲν εἶναι καλλίτερον ἐν εἰς εὐνεθεύσω διὰ

νά δώσω ἐν ἀνάγκῃ καὶ περισσοτέρας ἐξηγήσεις εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα;

—“Εστω. Ἄλλὰ πρῶτον πρέπει νὰ ἴδω ἐγὼ μόνος μου τὸν Σουλτάνον ὀλίγα λεπτά. Καὶ ἐάν θελήσῃ ἡ Α. Μ.θὰ σὲ καλέσω.

—Θὰ ἔλθω μαζὴ σας καὶ θὰ περιμένω ἀπ' ἐξῆς. Ἄλλὰ μὴ λησμονήτε, ὅτι εἶναι συνένοχος καὶ ἡ Διλ-Ἀρά.

Ἐξῆς πασᾶς ἐρώτησε τὸν Κιρκάσιον τί ἀποδείξει ἔχει διὰ τὸ κατηγορῆ τὴν Διλ-Ἀρά ὡς συνένοχον.

—“Ἐν πρώτοις ἡ Διλ Ἀρά εἰσήλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα μετὰ τῆς Ζιὰ πασᾶ. Ἐπειτα εἰς ἐν τῶν ὑπερετῶν τῆς ἐφερὲ τὸ σημεῖωμα.

—Καίτοι ὅσα λέγετε, εἶναι τοιαύτης φύσεως, ὥστε νὰ ἐνοχοποιῶσι μεγάλως τὸν Ζιὰ πασᾶν, ἐν ταῦταις δὲν ὑπάρχει καμμία ἀπόδειξις προφανής... Ἐπὶ τέλους ἐγὼ θὰ διηγηθῶ τὰ πάντα εἰς τὴν Α. Μ. καὶ ἄς ἀποφασίσῃ ὅτι θέλει.

Ἄλλὰ τούτο δὲν ἤρесе καὶ τόσον εἰς τὸν Ἀλμπουζ βέην, ὅστις ἀμφιβάλλον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν δὲν ἀπεκρίθη. Μετὰ τινὰς στιγμὰς αἰγῆς ὁ ἀνακτορικός θαλαμηπόλος ἐπανάλαβε.

—Μετ' ὀλίγον θὰ με καλέσῃ ἡ Α. Μ. Περιμένετε ἐδῶ. Θὰ ὑπάγωμεν μαζὴ παρὰ τῆ Α. Μ.

Ἐκείντος τοῦ κλειδοῦχος προσέφερεν ἕνα σιγαρέττον εἰς τὸν Κιρκάσιον καὶ προσποιήθη ὅτι ἀνεφύλλιζε μετὰ προσοχῆς τὰ ἐπὶ τοῦ γραφείου του ἔγγραφα. Πράγματι ὅμως ἐσκέπτετο πῶς θὰ μετέτρεπε πρὸς δροκιστὸς του τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Ἀλμπουζ βέην.

Τούτο ὅμως δὲν ἦτο πρᾶγμα εὐκόλον. Διότι ὁ πατήρ τῆς Μπελκίς ἦτο ἀδιαβολεμένος γέροντος.

Ἦτο ἀληθὲς ὅτι ὁ αὐλικὸς Ἰζζὲτ πασᾶς εἶχε γίνῃ ἀπρώτης τάξεως δάσκαλος εἰς ταῖς κατεργαρίαις καὶ ὁ Κιρκάσιος θὰ ἐδυσκολεύετο πολὺ μαζὴ του. Ὁ δεύτερος γραμματεὺς ἔμεινεν ἐπὶ μακρὸν σιωπηλὸς κεκλιμένος ἐπὶ τῶν ἐγγράφων του, τὰ ὅποια δὲν ἀνεγίνωσκεν, ἀλλ' ἐνησχολεῖτο ἀπλῶς εἰς τὸ νὰ προστοιμάσῃ τὰς πυροβολαρχίας του.

Τέλος ἠκούσθη κρότος εἰς τὴν θύραν καὶ εἰς ὑπερτίτης εἰσήλθεν.

—Ἡ Α. Μ. σᾶς καλεῖ, εἶπε.

Ἐξῆς πασᾶς καὶ ὁ Ἀλμπουζ βέης ἠγέρθησαν.

—Ἀμέσως ἔρχομαι, ἀπήντησεν ὁ κλειδοῦχος διευθυνόμενος πρὸς τὴν θύραν.

Ἐκείντος τοῦ Κιρκάσιος δὲν ἀπήντησεν, ἀλλ' ἠκολούθησε τὸν πασᾶ. Ἀφοῦ διήλθον πολλοὺς διαδρόμους, ἔφθασαν εἰς τὴν θύραν τῆς αἰθούσης, ἐν ἣ εὕρισκετο ὁ Ἀβδουλ Χαμήτ. Πολλοὶ ὑπάλληλοι ἵσταντο παρ' αὐτήν. Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς εἶπε ὑψηλοφώνως.

—Ἀλμπουζ βέην περιμένετε με ἐδῶ. Ἐάν ἡ Α. Μ. θελήσῃ θὰ σᾶς καλέσω.

Ἐκείντος τοῦ Κιρκάσιος ἀπεκρίθη μόνον διὰ νεύματος.

Ἐξῆς πασᾶς εἰσήλθε.

Ἐκείντος τοῦ Ἀβδουλ Χαμήτ δυσηραστημένος μεγάλως ἀπὸ τὴν προπῆν, ἣν εἶχε λάβει ἡ ἀνάκρισις καὶ ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν τῆς νυκτὸς ἦτο πολὺ δυσθυμῶς.

Ἐκείντος τοῦ δευτέρου γραμματεῖος, ὅστις εἶχε ψυχολογήσει τολμῶς τὸν χαρακτῆρα τοῦ κυρίου του καὶ ἐγνώριζε δι' ἐνὸς ἐλέμματος νὰ διακρίνη ἐπὶ τῆς

ουσιονομίας του τὴν ψυχολογικὴν του κατάστασιν, ἀντελήθη ἀμέσως τὰς διαθέσεις τοῦ Σουλτάνου καὶ ἠτοιμάσθη νὰ προσοικειωθῆ πρὸς αὐτάς.

Ὅταν μετὰ μεγάλης ταπεινότητος τὸν ἐπλησίασεν ὁ Σουλτάνος τοῦ εἶπε.

Εἶσαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν χθεσινὴν ἀνάκρισιν;

Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς ἐψέλλισε.

—Τί λάθος διέπραξα, ὥστε νὰ δυσαρεστήσω τὴν Ὑ. Μεγαλειότητα;

—Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀνάκρισιν, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀποῦλ Χαμήτ, ἀντὶ νὰ ἀποσπάσῃ ὁμολογίαν ἀπὸ τὴν Σαλιχᾶ, τῇ ἐπέτρεψες νὰ ἐκστομίσῃ ὕβρεις ἐναντίον μου.

—Μεγαλειότητα, ἐφ' ὅσον διήρκει ἡ ἀνάκρισις, προσεπάθουν νὰ ἐμποδίσω τὰς ὕβρεις τῆς γυναικὸς ταύτης. Ἀλλὰ συμφώνως πρὸς τὰς διαταγὰς σας ἠναγκάσθην νὰ τὴν ἀφήσω νὰ ἐκφρασθῆ ἐλευθέρως.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Σουλτάνου ἔγινε ἄγριον.

—Σὺ, ἐκραύγασε, σὺ ἐφραντάσθης καὶ ἐκάμας ὅλα αὐτά. Naί, ἐσὺ εἶσαι ὁ πρῶτος συνέταριος καὶ συνέταριος τῆς εταιρίας τῶν κηκούργων αὐτῶν, ποῦ ἔχουν ἑπαδοὺς καὶ μέσα εἰς τὰ ἀνάκτορα ἀκόμη. Φιλάξου ἔμοιζέ! ! Μάθε πῶς δὲν θὰ γλυτώσῃς ἀπὸ τὰ κῆρα μου οὔτε ἐσὺ οὔτε αὐτοί.

Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς ἀπήντησε διὰ τόνου ὑποκριτικῶς κολακευτικῶς.

—Ὅ,τι λέγει ἡ Ὑ. Μεγαλειότης εἶναι τελείως ἀκριβές καὶ ἀποδεικνύει τὴν ἔμφυτον διαρακτικότητά Της ὡς καὶ τὴν μεγάλην εὐγένειαν, ἣν κέκτηται

εἰς τὸ νὰ μαντεύῃ τὰ πράγματα καὶ νὰ ψυχολογῇ τὰς ψυχάς.

Ὁ Ἀποῦλ Χαμήτ ἔσχεν ἀπειλητικὸν κίνημα.

—Σκύλε, ἐκραύγασε... Ἐχεις τὸ θράσος νὰ μὲ ἐμπαιξῆς οὕτω;

—Μεγαλειότητα, εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ θεωρησθε θξίον πάσης ἀτιμίας τὸν πιστότερόν Σας ὑπηρέτην; Naί, Μεγαλειότητα, ἔχετε δίκαιον. Θὰ σᾶς ἀποδείξω, ὅτι ἐν τοῖς ἀνακτόροις ὑπάρχουν ἐλεεινοὶ ἄνθρωποι συνένοχοι τοῦ μυστικοῦ κοιμητάτου. Ἀλλὰ θὰ σᾶς προσθέσω, ὅτι δόξα τῷ Θεῷ κητωρθώσαμεν νὰ ἀνακαλύψωμεν τὸν κυριώτερον συνένοχον.

—Βέβαια ὑπάρχουν καὶ σὺ εἶσαι ὁ ἀρχηγὸς των.

Τώρα ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς ἀπήντησε τολμηρότερον.

—Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ ἀπατάσθης.

—Ἀπόδειξέ με το.

—Ὅχι μόνον εἶμαι ἀθῶος, ἀλλὰ θὰ σᾶς ὑποδείξω τοὺς ἀθλίους, οἵτινες σᾶς προδίδουν ἐν τῷ Γιλδίς καὶ ἐξυπηρετοῦσι τὸ μυστικὸν κοιμητάτον, τοῦ ὁποίου εἶναι μέλη.

Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ κλειδοῦχου ἔσχον ἰσχυρὰν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ Σουλτάνου, οὗ ἡ μαγία καθηνάσθη ἀμέσως καὶ διεδέχθη αὐτὴν ἀσυνήθης πρόχτης.

—Ἐλα κοντά μου, Ἰζζὲτ εἶπε. Ἐμπρός, εἰπέ μοι τί ἀνεκάλυψες;

Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς ἐπλησίασε τὸν Σουλτάνον.

—Μεγαλειότητα, ὅπως σεῖς οὕτω καὶ ἐγὼ ὑποπεύθην ὅτι ἐν τοῖς ἀνακτόροις ὑπῆρχον ἀθλοὶ τινες, οἵτινες λησμονοῦντες πᾶσαν εὐεργεσίαν, ἐγένοντο συνένοχοι τοῦ μυστικοῦ κοιμητάτου. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ

δεν ήδυνάμην νά συνοδεύσω τὰς ὑπονοίας μου δι' ἀποδείξεων δὲν ἐτόλμησα νά Σᾶς κάμω λόγον, ἵνα μὴ θεωρηθῶ ὡς χυδαῖος συκοφάντης. Ἐν τούτοις δὲν ἐπαύσα ἐπιβλέπων ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὑποπιεύουμην καὶ παρακολούθῳ τὰς πράξεις των, ἵνα διαπιστώσω τὴν ἐνοχὴν των.

Τέλος αἱ προσπάθειάί μου ἐστέρησαν σήμερον ὑπὸ ἐπιτυχίας... Κατώρθωσα...

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Χαμήτ ἀπήστραψαν.

—Τί λέγεις, Ἰζέτ, ἐκράυγασε. Ἐξηγήσωτες τὴν ὑπαρξὴν κομιτατζίδων εἰς τὸ Γιλδίξ.

—Μάλιστα, Μεγαλειότατε. Εἶναι ἀληθές ὅτι δὲν εἶναι πολλοί... ἀνεκάλυφα ἓνα μόνον ἄλλα ἔχω ἀσφαλεῖς ἀποδείξεις ἐναντίον του.

—Ποίος εἶναι; ἡρώτησε περικοιτῶν ὁ Χαμήτ.

—Μεγαλειότατε, ἐκείνος πού σᾶς προδίδει εἶναι ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον ἐπληρώσατε εὐεργεσιῶν καὶ εὐνοϊῶν ἀνθρώπος πού σᾶς χρεωστεῖ τὰ πάντα καὶ αὐτὸν ἔτι τὴν ζωὴν...

Ὁ Χαμήτ ἀνυπομονῶν.

—Μὰ πές μου λοιπὸν τὸ ὄνομά του.

—Τὸ ὄνομά του;... Ζιά πατσᾶς, ὑπασιπότης...

—Πῶς ὁ Ζιά πατσᾶς... ὅστις ἐπιδεικνύει τόσην ἀρρώστιον, τόσην πίστιν, εἰς τὸν ὅποιον ἕκαστα τῶν καλῶν... τόσας εὐεργετίας;

—Ναί, Μεγαλειότατε αὐτὸς εἶναι ὁ προδότης.

—Ποῦ σοβαρὰς κατηγορίας προβάλλεις ἐναντὶν ἐνθρώπου, ὅστις μοῦ εἶναι ἐντελῶς ἀρρωτισμένος.

Καὶ ἐγώ, ὡσαύτως, Μεγαλειότατε, τὸ ἐσκέρθην καὶ δι' αὐτὸ ἀπέφευγον νά ἀναφέρω σοι μέχρις οὗτου

συγκεντρώσω ἀσφαλεῖς ἀποδείξεις.

—Ἄλλ' ἄς ἴδωμεν τὰς ἀσφαλεῖς σου ἀποδείξεις.

Ἀμέσως ὁ Ἰζέτ πασᾶς ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του τὸ σημεῖωμα, ὅπερ τῷ εἶχε δώσει ὁ Ἀλυπούς.

Ὁ Σουλτάνος ἀνεγνώρισε τὸ γράμμα του ὑπασιπότη τοῦ καὶ προσέθηκε.

—Εἶναι ἀρκετὴ ἀπόδειξις.

Μετὰ τινος δὲ στιγμῆς σιγῆς, ἐπανάλαβε

—Φυσικὰ ὁ Ζιά πατσᾶς δὲν εἶναι μόνος. Θὰ ἔγῃ θεατικῶς καὶ συνενόχους ἐν τοῖς ἀνακτόροις, τοὺς ὁποίους πρέπει νά ἀνακαλύψωμεν.

—Τὸ αὐτὸ φρονῶ καὶ ἐγώ, ὁ Ζιά πατσᾶς θὰ ἔγῃ πολυαριθμοὺς συνενόχους εἰς τὸ Γιλδίξ. Καὶ διὰ νά τοὺς ἀνακαλύψωμεν ὑποθέτωμεν, ὅτι δὲν πρέπει νά μεταχειρισθῶμεν εἶαν ἐναντίον του.

—Πῶς; τούναντίον, πρέπει νά συλλάβωμεν ἀμέσως τὸν ἄθλιον αὐτὸν καὶ νά τὸν φυλακίσωμεν ἐν τοῖς ἀνακτόροις... Ἐπειτα θὰ ἴδωμεν τί τιμωρίαν πρέπει νά τοῦ ἐπιβάλλωμεν.

—Μεγαλειότατε, θὰ κάμωμεν, ὅπως διατάξῃτε.

Κατόπιν νέας σιγῆς ὁ Σουλτάνος ἐπανάλαβε.

—Ποίους ἄλλους ὑποπτεύεσαι, ὀνύματί με τους.

—Μεγαλειότατε, εἰάν δὲν λάβω ἀποδείξεις ἀσφαλεῖς δὲν δύναμαι νά κατηγορήσω κανένα.

Ὁ Ἀβδούλ Χαμήτ ὀργίλως.

—Σὲ διατάσσω νά εἰπῃς, ὅτι γνωρίζεις.

—Μεγαλειότατε, σὰς ἱκετεύω μὴ μὲ ἀναγκάζῃτε νά εἶπω περισσότερα σήμερον.

Ὁ Σουλτάνος ἔτι μᾶλλον ἐξωρισμένος.

—Ὁμίλει σοῦ λέγω καὶ ὀμίλει γρήγορα. Ἄλ-

λους θὰ σὲ στείλω νὰ βρῆς τὸν Ζιᾶ κατὰ εἰς τὴν φυλακὴν.

—'Ο 'Ιτζὲτ πασᾶς ἀφοῦ ἐσκέφθη ἐπὶ τινὰς στιγμᾶς, ἐνωσθὲν ὅτι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἄλλως ἀπεφάσισε νὰ ὁμολογήσῃ τὰ πάντα.

Τοσπαιῶν λοιπὸν τὴν κεφαλὴν ἀπεκρίθη χαμηλοφωνῶς.

—'Υποπεύομαι τὸν 'Αλμποῦς βέη.

—'Αλλὰ ἐκραύησεν ὁ Σουλτάνος, αὐτὸς εἶναι θανάσιμος ἐχθρὸς τοῦ Ζιᾶ πασᾶ.

—Καὶ ὁ Ζιᾶ πασᾶς ὡσαύτως ἐθεωρεῖτο ὁ πιστότερος «Μπεντεγκιᾶμ» ἐν τούτοις ἐλέπετε τί ἐκαμε. Τοιοῦτοι ἄνθρωποι οὔτε ἀφοσίωσιν, οὔτε ἐγθραν δύνανται νὰ αἰσθανθοῦν. Μόνον εἰς ἓνα πρᾶγμα ἀποθέλονται τὰ προσωπικὰ συμφέροντά των, τὰς φιλοδοξίας καὶ τὰ πάθη των. Ἄλλως τε ὁρεῖλω νὰ τὸ διακηρύξω, ὅτι οὐδεμίαν ἐμφανὴ ἀπόδειξιν κατὰ τοῦ 'Αλμποῦς βέη ἔχω, ἀπλῶς λόγους τινὰς νὰ τὸν θεωρῶ ὑποπτον. . .

—Καὶ ποιοὶ εἶναι οἱ λόγοι αὐτοί; ἠρώτησεν ὁ Χαμήτ. εὐὴ ἡ δυσπιστία καὶ ἡ περιέργεια ἐνισχύθησαν ὑπὸ τῶν τελευταίων αὐτοῦ λόγων.

—Ἐὰν ἡ Υ. Μ. τὸ ἐπιθυμῇ θὰ ἐκθέσω τοὺς λόγους αὐτούς.

—Λέγε καὶ μὴ ἀποκρύψῃς τίποτε.

—'Ο 'Ιτζὲτ πασᾶς τότε, εἶπε.

—'Όταν διὰ πρώτην φοράν ἤρχισα ὑποπευόμενος τὸν Ζιᾶ πασᾶ ἤρχισα νὰ τὸν κατασκοπεύω δι' ἐνὸς πιστοῦ μου ὑπηρετοῦ. 'Ο 'Αλμποῦς βέης ἀντιληφθεὶς τοῦτο ἤλθε μίαν ἡμέραν νὰ με συναν-

τήρησεν καὶ μοῦ ἀνεκοίνωσε καὶ αὐτὸς τὰς ὑποφίας του. Τοῦ εἶπον τότε, ὅτι ἤμην ἐτοιμὸς νὰ τῷ παράσχω τὴν συνδρομὴν μου, ἐὰν ἠδύνατο νὰ μοῦ παράσχω ἀποδείξεις ἐνισχυούσας τὰς ὑποφίας του.

—'Ο 'Αβδοῦλ Χαμήτ διακόπτων τὸν κλειδοῦχον

—'Ο 'Αλμποῦς μοὶ ὠμίλησεν ἤδη διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο, εἶπε. Τοῦ παρεχώρησα μάλιστα καὶ προθεμίαν τριῶν ἡμερῶν διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὰς κατηγορίας του, διότι ὁ Κιρκάσιος οὗτος κατηγορεῖ ὡσαύτως τὸν Χασάν καὶ τὴν κόρην του.

—Βλέπετε λοιπὸν, Μεγαλειότατε, ὅτι οὐδεμίαν ἀπόδειξιν εἶχε καὶ ὅτι ἀνεμίγηθ' εἰς τὴν ἀνάκρισίν μου μόνον διὰ νὰ πληροφορηθῇ μέχρι ποῦ προέδραυν αἱ ὑποφίαι μου.

Ἐπέδειξε ψευθὴν ζήτησιν, ἐδείχθη ἐχθρὸς τοῦ Ζιᾶ πασᾶ καὶ προσηπολήθη, ὅτι ἐπειδίωκε τὴν ἀνακάλυψιν τῶν μελῶν τοῦ μυστικοῦ κοιμητάτου. Μόλις ἀντελήφθη τὴν ἀπάτην τοῦ 'Αλμποῦς βέη, τοῦ ἀέκρυπτον τὰς μυστικὰς ἐνεργείας μου. Τέλος σήμερον τὴν προίαν κατώρθωσα νὰ κατάρχω τὸ σημεῖωμα αὐτό, καθ' ἣν στιγμὴν εἰς ὑπηρετίης τοῦ χαρμίου ἐπωφελοῦμενος τῆς παραχῆς, ἦν προὐκάλυπεν ἡ νευρική κρίσις τῆς Σαλιχᾶ χανοῦμα, προσπαθῆναι νὰ τῆς ἐπιδώσῃ τὸ σημεῖωμα τοῦτο ἐκ μέρους τοῦ Ζιᾶ πασᾶ.

Ἄλλ' ὁ 'Αβδοῦλ Χαμήτ δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, εἰ ὅποιοι κατεπειθοντο, εὐκόλως οὗτο ἔσπασε νὰ εἶπῃ, ὅτι αἱ κατὰ τοῦ 'Αλμποῦς βέη ὑπόνοιαι δὲν τοῦ ἐσβέννουντο βάσιμοι.

—Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ 'Ιτζὲτ πασᾶς ὅτι

σὰς ἀποδείξω τώρα, πόσον εἶχον δίκαιον νὰ δυσπιστῶ πρὸς αὐτόν. Ὅταν ἐβαλον εἰς χεῖράς μου τὸ πλούτιμον αὐτὸ σημεῖωμα, ὁ Ἄλμποὺς βέης, ἐλθὼν μὲ συνήτησε καὶ μὲ παρεκάλει νὰ τὸ κατατρέψωμεν. Προσέθεσε μάλιστα, ὅτι ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει ἢ ὑπόθεσις θὰ ἐλάμβανεν ὅπως διάφορον καὶ ἐπικίνδυνον τροπὴν.

Ὁ Ἀβδούλ Χαμητ ὄχρισσε.

— Πῶς; ἐτόλμησε νὰ ὀμιλήσῃ οὕτω;

— Μάλιστα. Μεγαλειότατε, προσέθη μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου νὰ μὴ θέλῃ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ δωμάτιόν μου. Δὲν ἤξευρα πῶς νὰ ἀπαλλαγῶ ἀπὸ αὐτόν, ὅτε μὲ ἐκαλέσατε. Τότε αὐτὸς μὲ ἤκολούθησε μέχρι τῆς θύρας σας καὶ μὲ παρεκάλει διχρῶς νὰ μὴ κάμω λόγον διὰ τὸ σημεῖωμα αὐτὸ.

— Πῶς εἶναι λοιπὸν τώρα ὁ Ἄλμποὺς;

— Περιμένει ἀπ' ἐξῶ, Μεγαλειότατε ἀπήνηται ἐν Ἰζζέτ μὲ προσποιητὸν διαταγμὸν.

— Πῶς ἔχει τὸ θράσος νὰ περιμένῃ εἰς τὴν πόρτα μου;

Ὁ Ἰζζέτ παρὰ ἀντελήφθη ὅτι εἶχε κατορθώσει νὰ ἐμπνεύσῃ δυσπιστίαν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ κυρίου του διὰ τὸν Ἄλμποὺς βέην.

Ὁ Σουλτάνος ἐπανελάβε.

Ἐάν ὁ Ἄλμποὺς βέης εἶναι συνεννοημένος μετὰ τοῦ Ζιά πασά, θὰ τὸν εἰδοποίησε θεσπείως περὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ σημειώματος καὶ ἀμφότεροι θὰ δραπετεύσῃσι. Ἴσως νὰ τὸ ἐκάμην μάλιστα.

— Δὲν πιστεύω, Μεγαλειότατε, διότι μόλις κατέσχον τὸ σημεῖωμα ἦλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν μου ὁ

Ἄλμποὺς βέης καὶ τὸν ἐγατέλιπον μόνον πρὸ τῆς θύρας αὐτῆς. Ὅστε δὲν θὰ ἔλαβε τὸν καιρὸν νὰ συναντηθῇ μετὰ τοῦ Ζιά πασά.

— Ὅταν σὺ εἰσῆλθες αὐτὸς θὰ ἔφυγε...

— Ὅχι διότι περιμένει νὰ τὸν δεχθῇ ἡ Υ. Μ. Ἐγὼ δὲ διὰ νὰ κερδίσω καιρὸν, τοῦ ὑπασχέθην ὅτι θὰ τὸν εἰσαγάγω.

Ἀμέσως ὁ Ἀβδούλ Χαμητ ἐσήμανε.

Εἰς ὑπερήθευσε ἐνεφανίσθη.

— Εἶναι κανεὶς ἐξῶ;

— Μόνον ὁ Ἄλμποὺς βέης καὶ περιμένει ὅπως εὐαρεστηθῇ ἡ Υ. Μ. νὰ τὸν δεχθῇ.

Δὲν ἐχρειάζετο περισσότερον διὰ νὰ ἐπιβεβαιωθῶσιν αἱ ὑποψίαι τοῦ Ἀβδούλ Χαμητ καὶ νὰ ἐνισχυθῶσιν αἱ κατηγορίαι τοῦ κλειδοῦχου.

Οὕτω μετὰ μικρὰν σύσκεψιν ἀπεφασίσθη νὰ τυλληθεῖσιν ἀμέσως ὁ Ζιά πασάς καὶ ὁ Ἄλμποὺς βέης καὶ νὰ τεθῶσι ἀριστικῶς καὶ ἰδιαίτερος ὑπὸ κράτησιν. Ἡ σύλληψις τοῦ Ἄλμποὺς βέην ἐγένετο ἀμέσως. Ἀλλὰ τὸ διαμέρισμα τοῦ Ζιά πασά εὖρον κενόν, διότι οὗτος πρὸ ἐνὸς τετάρτου τῆς ὕρας προφασίζόμενος ἐπιείγουσαν ἐργασίαν εἶχε καταλίπει τὸ Γιλδίξ. Ἡ εἰδήσις τῆς φυγῆς ταύτης κατέστησε μανιακὸν τὸν Σουλτάνον. Διέταξεν ἀμέσως νὰ ἐρευνηθῶσι δραστηρίως πανταχοῦ.

Τὸ νέον τοῦτο ἐπεισόδιον ἀνεστάτωσε καὶ πάλιν τὸν τύραννον. Ἐγνώριζε θεσπείως, ὅτι περιεκυκλώτο ὑπὸ ἐχθρῶν, ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶχε φαντασθῆναι, ὅτι ὁ κίνδυνος ἦτο τόσοσ μείζας. Ἐν τούτοις αἱ ἀποδείξεις ἦσαν πιστικαὶ ἀναμφίβολοι. Τὸ ἀπελπίζον αὐ-

τὸν ἴδιον καὶ τὸ προκαλοῦν τὴν σφοδρὰν ἀγανάκτησιν αὐτοῦ ἦτο ὅτι προδοτοί ἦσαν αὐτοὶ ἐκεῖνοι, εὗς εἶχε πληρώσει εὐνοίας καὶ εἶπον εἰς περιβάλλον στενωφῶς ἐπιβλεπόμενον. Ναί. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἐγκληματῆται ἦσαν ἄνθρωποι, τοὺς ὁποίους εἶχε περιβάλλῃ διὰ πάσης ἐμπιστοσύνης, καὶ τοὺς ὁποίους εἶχε πληρώσει εὐεργεσιῶν. Ἦνοίε τὼρα ὅτι δὲν εἶχε περὶ ἑαυτὸν παρὰ μόνον λυσσαλέους ἐχθρούς, ἐγκληματίας, κόλακας, συνομοσπύνας διαρκῶς κατὰ τῆς ἡσυχίας του καὶ τῆς ζωῆς του ὑπὸ τὸ πρόσχημα ταπεινοῦς δουλοφροσύνης. ἤρξατο νὰ δηματιάζῃ νευρικῶς ἐν τῇ αἰθούσῃ, μὲ τοὺς ὀφθαλμούς ἀπαστράπτοντας ἐκ μανίας καὶ ἐκφέρων διαρκῶς κινήσεις κατὰ τὸν δολιὸν ἔρπετον, ἄτινα τὸν περιεκύκλουν. Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἴστατο κατὰ μέρος μὲ στάσιν μεγάλου σεβασμοῦ καὶ παρηκολούθει τὰς κινήσεις τοῦ κυρίου του.

Περιέμενε τὴν λήξιν τῆς κρίσεως, ἵνα ἐπωφεληθῇ τῆς μηχανορραφίας, ἣν εἶχε ἐξυφάνῃ. Προσπειροῦτο, ὅτι εὐρίσκειτο ἐν μεγίστῃ ταραχῇ, ἀλλὰ κατὰ δόξαν ἦτο ἡρεμία καὶ ὑπερευχαριστημένος ἐκ τῆς σερᾶς τῶν πραγμάτων. Ἐγνωρίζε τὸν χαρὰ κτῆρον τοῦ ὑπυρᾶντου καὶ ἀντελαμβάνετο τοὺς πόντους του κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην, προσῆθελει δὲ ἀπὸ τοῦδε τὰ ὠφελήματα, ἅτινα θὰ ἤρθετο ἐκ τῆς τοιαύτης καταστάσεως. Τέλος ὁ Ἀβδουλ Χαμῆτ διέκοψεν ἀποτόμως τὸν σιωπηλὸν καὶ νευρικὸν περιπάτον του. Ἰστάμενος πρὸ τοῦ κλειδοῦχου του εἶπε.

—Θέλω ὅπως ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἔθλιοι ἐξοντεθῶσι σήμερον ἕννοοις;

—Μεγαλειότατε καὶ διαταγαί σας θὰ ἐκτελεσθῶσιν, ἀπήντησεν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς.

—Πρέπει νὰ τελειωθῇ ἡ ἀνάκρισις τῶν τσαρῶν κατηγορουμένων καὶ θὰ τιμωρθῶσι.

—Θὰ γίνῃ ὅπως διατάξατε. Μεγαλειότατε.

—Ὁ Ἀλμπους εἴης καὶ ὁ Ζιὰ πασᾶς θὰ ὑποστοῦσι τὴν ποινήν, ἣς εἶναι ἄξιοι, σήμερον.

—Αἱ ἐπιθυμίαι τῆς Ὑ. Μ. θὰ ἐκτελεσθῶσιν.

—Οἱ συνένοχοί των, ὁποιοῦδήποτε καὶ ἂν εἶναι πρέπει νὰ ἀνακαλυφθῶσι καὶ νὰ τιμωρθῶσιν.

—Δύνασθε, Μεγαλειότατε, νὰ εἰσθε βέβαιοι, ὅτι αἱ θελήσεις σας θὰ ἐκτελεσθῶσι πιστῶς.

—Ἐὰν δὲν κάμῃς ὅπως σοῦ λέγω θὰ σε θεωρήσω καὶ ἐσὲ ὡς συνένοχον καὶ θὰ σε μεταχειρισθῶ ὡς ἐχθρὸν μου.

—Νομίζω, ὅτι τὴν στιγμήν ταύτην προσέθεσα νέον ἀπόδειξιν τῆς ἀφοσίωσός μου εἰς τὰς περικυρήτους ἡδὴ τοιαύτας ὡς ἡ Ὑ. Μ. Ἐλεεε τὴν εὐκαρίαν νὰ ἐκτιμήσῃ.

Ὁ Σουλτάνος δὲν ἀπεκρίθη. Ἐσιέπτετο.

Αἰσῆς ἐπανέλαθε.

—Ἰζζέτ γνωρίζω ὅτι ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων μου εὖ εἶσαι πιστὸς καὶ μὲ ἀγάπῃς εὐκρινῶς. Διὰ τοῦτο πεποιθὸς εἰς τὴν ἀφοσίωσίν σου παραδίδωμι εἰς ἐσὲ καὶ σοῦ ἐμπιστεύωμαι τὴν ζωὴν μου. Προσπάθησε νὰ μὲ σώσῃς ἀπὸ τοὺς γνωστούς ἢ κρυφούς ἐχθρούς, ποὺ μὲ καταδιώκουν καὶ θὰ τοῦ χρεωστώ εὐγνωμοσύνην. Κάμῃς ὅτι νομίζεις ὅρθον ἀντικτικὸν τῶν προδοτῶν αὐτῶν. Σοῦ βίβω ἀπερίφραστον πληρεξουσιότητα... Καὶ πάλιν σοῦ ἐπαναλαχθένω,

ὅτι μόνον εἰς ἐσὲ ἔχω ἐμπιστοσύνην. Πήγαμε λοιπὸν καὶ μεταχειρίσθητι ἕλα τὰ μέτρα, πῶς νομίζεις πρότερον. Ἐν τούτοις τελειώσον σήμερον τὴν ἀνάκρισιν τῆς Σαλιχᾶ καὶ τὸν συνενόχον της. Μὴ λησμονῆς τὴν διαταγὴν αὐτήν.

Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς παράφορος ἐκ τῆς χαρᾶς διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν του ἔσπευτε νὰ ἐξανκληθῆ εἰς διεσθεαίωσης ἀφοσίωσης καὶ ἐπίστρεψεν εἰς τὸ γραφεῖόν του. Ὅταν ὁ Ἀβδούλ Χαμητ ἔμεινε μόνος εἶπε καθ' ἑαυτόν·

— Ποῖος γνωρίζει, ἐὰν ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς δὲν εἶναι ὁ θανασιμώτερος ἐχθρὸς μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἡ ἀνάκρισις ἐξικολουθεῖ

Ὅταν ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς κατέλιπε τὸν Σουλτάνον προεκάλεσεν ἀμέσως εἰς τὴν αἴθυσαν, ἣτις ἔχρησιμευεν ὡς δικαστήριον, ἄλλους τοὺς χρησιμεύσαντας ὡς δικαστὰς κατὰ τὴν παρελθούσαν νύκτα, ἵνα ἐξακολουθήσῃ ἡ ἀνάκρισις τῆς Σαλιχᾶ χανούμ.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν πάντες εὐρίσκοντο εἰς τὴν θέσιν των. Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς εἰσῆλθε τελευταῖος μετὰ τοὺς ἀλαζονικόν. Ἡ εἰδήσις τῶν γενουμένων εἶχε διαδοθῆ ταχέως εἰς τὸ Γιλδίξ. Ἐγνώριζον ὅτι ὁ Ζιά πασᾶς καὶ ὁ Ἀλμπόξ βέης εἶχον συλληθῆ κατὰ πιν ἐσβαίον ἀποδείξον καὶ τὰ ληφθέντα μέτρα εἶχον ἀποφασισθῆ κατόπιν κοινῆς συσκέψεως τοῦ Ἰζζὲτ καὶ τοῦ Σουλτάνου. Καὶ ἡ διάδοσις τῶν γεγο-

νῶτων τούτων ἐπέδωκε νέαν αἰγλήν καὶ ἰσχύν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ δευτέρου γραμματέως τοῦ Σουλτάνου. Οὕτω ἅμα τῇ εἰσόδῳ του πάντες οἱ παριστάμενοι πασάδες ὑπεδέχθησαν αὐτὸν μὲ ὑπερβλικάς ἐπιδείξεις σεβασμῶ.

Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς ἐκάθισεν εἰς τὴν προεδρικὴν ἑδραν κατόπιν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Σαλιχᾶ·

— Κυρία, εἶπε, πρὶν ἢ ἀρχίσῃ ἡ ἀνάκρισις θεωρῶ καθήκον μου νὰ σὰς εἰδοποιήσω, ὅτι ὑφείλετε νὰ περιορισθῆτε ἀπαντῶσα εἰς μόνας τὰς ἐρωτήσεις μου καὶ νὰ μὴ ἐκτραπήτε εἰς ὕβρεις. Διότι μάθατε, ὅτι σήμερον δὲν θὰ ἐπιδείξω τὴν χριστινὴν ἐπιείκειαν.

— Ἐκθέσασα γῆθς λεπτομερῶς πᾶν ὅ,τι εἶχον νὰ εἶπω, ἀπήντησεν ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ, αἱ ἀπειλαὶ σας καὶ ἡ ἐπιείκειά σας ἀποβαίνουν περιτταί. Ἐλπίζω ὅτι ἡ σημερινὴ «συνδιάθεσις» θὰ τελειώσῃ γρήγορα.

Καὶ ἐπρόφερε τὴν λέξιν «συνδιάθεσις» μὲ ἰδιαιτέρον τόνον. Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς ἀπήντησεν·

— Ἡ διάρκεια τῆς ἀνακρίσεως—ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς ἐτόνισε καὶ αὐτὸς τὴν λέξιν ἀνάκρισις— δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἡμᾶς, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν προπῆν, ἣν θὰ λάθῃ αὐτή.

— Ἐν τούτοις ἀπ' ἐμὲ ἐξαρτᾶται νὰ ὁμιλήσω ἢ νὰ σιωπήσω, ἀπήντησεν ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ.

Ὁ κλειδουχος τοῦ Σουλτάνου ἐλέπων τὴν προκλητικὴν καὶ ὀργίλην στάσιν τῆς Σαλιχᾶ καὶ ἐνωσῶν δει αὐτῇ οὐδὲν καλὸν προσιανίζετο, ἐπανάλαθε.

— Συνήλθομεν ἐδῶ τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ Σουλτάνου. Ἄντι λοιπὸν νὰ ἐκφέρωμεν ἀπειλὰς ἐναντίον ἀλλήλων, θὰ ἦτο προτιμώτερον διὰ σὰς νὰ γίνωσιν

πλα μέ ημερίαν. Ἐξ ἐξακολουθήσωμεν λοιπὸν τὴν χροσινὴν ἀνάκρισιν. Χθὲς μᾶς διηγήθητε διὰ μακρῶν ὁλόκληρον τὴν ζωὴν σας καὶ εἶπατε, ὅτι ἐν τῇ καλύβῃ τοῦ ἀλιέως συνήθητε μεταξὺ τοῦ, τοῦ Χακκῆ βέη καὶ τοῦ νεαροῦ σπουδαστοῦ ἢ ἑταίριᾶ, ἧτις προορίζετο νὰ ἀγωνισθῇ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἐξακολουθήσατε τὴν διηγήσιν σας ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ, παρακαλῶ.

— Πολὺ καλὰ, ἀπήντησεν ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ. Ἄφου ἐπετελέσαμεν τὸν ὄρκον, ὅστις μᾶς συνέδεσε καὶ τοὺς τρεῖς διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ αὐτοῦ ἔργου, ὁ Χακκῆ βέης εἶπε· «Δὲν δυνάμεθα τώρα νὰ μείνωμεν εἰς Κ)πολιν, διότι θὰ μᾶς ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπιτελέσωμεν τὸν σκοπὸν μας. Ἐντὸς ἑλίγου θὰ γίνωμεν καὶ ἡμεῖς θύματα τῆς τυραννίας. Ἀπὸ σήμερον πρέπει νὰ ἀναχωρήσωμεν δι' ἕνα τόπον ἐλεύθερον καὶ ἐκεῖ νὰ καταστρώσωμεν τὸ σχέδιον τῆς ἐρᾶσεώς μας». Ἄφου τὰ τέκνα μου εἶχον ἀποθάνει, ἐποθύμουν νὰ καταλίπω καὶ ἐγὼ τὴν Κ)πολιν. Ἄλλὰ δὲν εἶχον τὰ πρὸς τοῦτο μέσα. Ἄλιως τε θὰ μεν ἦτο ἀδύνατον ἐδῶ νὰ ἀποφύγω τῆς καταδιώξεως τῶν κατασκόπων. Ὁ Χακκῆ βέης ἐμάντευσε τὰς σκέψεις μου καὶ ἀπήντησε·

— Μὴ ἀνησυγῆτε ἔγω κανονίσει τὰ πάντα. Μόλις νυκτώσει· θὰ ἐξέλθωμεν ἀπ' ἐδῶ καὶ θὰ καταλίπωμεν τὴν Κ)πολιν.

— Πράγματι τὴν ἰδίαν ἐσπέραν ὁ γέρον ἀλιεὺς καὶ ὁ υἱὸς του μᾶς παρέλαβον ἐν τῇ λέμβῳ των καὶ ἀπεκαθρύνθημεν τῆς ἀκτῆς. Ἠγνῶσιν τοῦ διευθυνόμεθα. Ἄλλὰ πλήρως ἐμπιστοσύνης πρὸς

τὸν Χακκῆ βέη, πρὸς τὸν ὅποιον ἄλλως τε εἶχον ὑπασχεθῆ ἀμέριστον τὴν συνδρομὴν μου διὰ ἐξήγησας καμμίαν πληροφορίαν περὶ τούτου.

Ἐκοιμηλατοῦμεν ἐπὶ πολὺ. Τέλος ὁ Χακκῆ βέης, ὅστις εἶχε τὸ ἐλέμημα διαρκῶς προσηλωμένον πρὸς τὴν ἄκρην τοῦ Σαραίου, ἐκραύγασε χαρυστύνως·

— Νὸ τὸ πλοῖον, τοῦ περιμένωμεν. Ἐν ἰστιοφόρον ἐπλεον ἤρεμα ἐν τῇ σκοτιᾷ.

Μετὰ ἡμίσειαν ὄραν ἦτο πλησιέστατα ἡλῶν. Ἡ λέμβος μας προσήγγισεν εἰς αὐτὸ καὶ τῇ βοήθειᾳ σχοινίνης κλίμακος ἀνήλθωμεν εἰς τὸ κατάπτρωμά τοῦ ἰστιοφόρου τούτου, φέροντος σημαίαν ἐλληνικὴν. Δύο ἄτομα μᾶς ἀνέμενον ἐπ' αὐτοῦ. Ὁ Χακκῆ βέης μὲν τοὺς ἐπαρουσίασε, λέγων·

— Δύο ἕτερα θύματα τῆς τυραννίας... δύο συμπατριῶταί μας καὶ πιστοὶ συνεργάται μας.

Ἐθλίψαμεν τὰς χεῖρας ἀλλήλων μετὰ συγκινήσεως. Τὸ πλοῖον ὠθημένον ὑπὸ οὐρίου ἀνέμου ἀπεμακρύνετο, ταχέως πρὸς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν. Τὴν ἐπαύριον διηργόμεθα τὸν Ἑλλησποντον καὶ εἰσῆλθωμεν εἰς τὸ Αἰγαῖον. Μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ἐρθάσαμεν εἰς Σύρον καὶ ἀπεθεσάσθημεν ἐκεῖ. Αἱ ἡμέραι αὗται τοῦ κοινοῦ πλοῦ μᾶς ἔκαμαν νὰ συνδεθῶμεν διὰ δεσμῶν φιλίας καὶ ἀλληλεγγύης. Οὕτως καὶ οἱ πέντε ἐνεπνεόμεθα ἀπὸ τὸ αὐτὸ μῖσος κατὰ τῆς τυραννίας, τὴν αὐτὴν ἀπέχθειαν κατὰ τοῦ δεσποτισμοῦ, ἧστις εἶχεν ἀνοίξῃ εἰς τὰς καρδίας μας τὸσαν τρομερὰς πληγὰς.

Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς διέκοψε τὴν Σαλιχᾶ.

— Χανοῦμ, εἶπε, εἰσθε ἐδῶ ὡς κατηγορουμένη.

Κατὰ συνέπειαν ἀρίστε κατὰ μέρος πᾶσαν ἐπιθυμίαν εὐγλωττίας καὶ ρητορικῶν ἀνθῶν. . .

Ἡ Σαλιχᾶ ἀπήντησε μετὰ σταθερότητος·

— Ἀπατάσθε, ἐξοχώτατε. Εἶμαι ἐδῶ ὡς κατήγορος καὶ ὄχι ὡς ἑνοχος.

Ἐξέειπεν πασῶν ὕψων τὴν φωνήν·

— Συναλήθητε διὰ τὰ ἐγκλήματα ἅτινα διεπράξατε καὶ τὰ ὅποια εἴς ἢ ἰδία ἐσκευασθήκατε.

Ἡ Σαλιχᾶ χανοῦ ἔσχε δριμυτικὸν μειδιᾶμα.

— Διακί τότε δὲν ἐρχεται ἐδῶ καὶ ὁ Ἀβδούλ Χαμήτ θὰ νὰ εὖστη λόγον τῶν ἐγκλημάτων, ἅτινα διεπράξαν ἐναντίον τούτων;

Ἐπρόεδρος ἐκραύχασε, πλήττων τὴν τράπεζαν διὰ τῆς πυγμῆς.

— Σιωπή, ἄλλως θὰ τιμωρηθῆτε, ὅπως τὰς ἀξίως.

Ἡ Σαλιχᾶ ἀπεκρίθη μετ' ἡρεμίας.

— Οὐδεμία ἀπειλὴ τιμωρίας δύναται νὰ μὲ ποτήσῃ καὶ νὰ μοῦ ἐπιβάλλῃ σιγήν.

Ἐξέειπεν πασῶν ἠτοιμάζετο νὰ ἀπαντήσῃ σφοδρῶς εἰς τὴν παρατήρησιν αὐτήν, ἀλλὰ συνεκρατήθη ἀναλογιζόμενος ὅτι διὰ τῶν ἀπειλῶν καὶ τῆς βίας οὐδὲν θὰ ἐπετύγχανε παρὰ τῆς γυναικὸς αὐτῆς. Ἠλάξατο λοιπὸν αἰφνιδίως ὕψος καὶ ἐπανάλαβε διὰ προσωπικῆς προφότητος.

— Γνωρίζω ὅτι εἰσθε γενναῖα καὶ πλήρης θάρρους. Διὰ τοῦτο οὐδέλλως σκοπεύω νὰ καταφύγω εἰς ἀπειλὰς διὰ νὰ σᾶς ἀποσπάσω ὁμολογίας. Ἐκτός τούτου εἰ γυναικοὶ χαρακτῆρες εἶναι πάντοτε εὐλικρινοίς. Ἐν ὀνόματι λοιπὸν τῆς γενναϊότητος καὶ τῆς εὐλι-

κρισίας, σᾶς παρακαλῶ νὰ ἀπαντήτα· μόνον εἰς τὰς προβαλλομένας ἐρωτήσεις.

— Εἶμαι εὐτυχῆς θλιπέουσα νῦν ἔτι ἐμάθατε πῶς νὰ περιφέρεσθε πρὸς ἐμέ. Ἐγὼ ἐν μέρους μου σᾶς βεβαίω, ὅτι εἶμαι πρόθυμος νὰ ἀπαντήσω εὐλικρινῶς εἰς ὅσας ἐρωτήσεις σας κρίνω εὐλόγους.

Καίτοι ἡ ἀπάντησις αὕτη δὲν ἦτο τοιαύτη, ὥστε νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν κλειδοῦχον, ἐν τούτοις δὲν ἐπέδειξε τὴν δυσαρτέθειάν του.

— Εἶπατε λοιπὸν ὅτι ἐν Σύρῳ συνέστη τὸ πρῶτον κριματάτον ἀποτελούμενον ἐκ πέντε προσώπων. Τρία τῶν μελῶν τούτων ἦσαν σεις ὁ Χακκή βέης καὶ ὁ νεαρὸς σπουδαστής. Δύνασθε νὰ μᾶς εἴπητε καὶ τὰ ὀνόματα τῶν δύο ἄλλων;

— Ὅχι οὐδὲν δύναμαι νὰ εἶπω ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀπήντησεν ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ.

— Ἐν τούτοις, ἐπιβάλλεται, νὰ μᾶς ὑποδείξητε τὰ δύο ταῦτα πρόσωπα.

Ἡ Σαλιχᾶ διὰ τόνου σταθεροῦ·

— Οὐδέλλως θεωρῶ ἐπιβαλλόμενον νὰ προώσω τοῦς συντρόφους μου.

— Πολὺ καλὰ. Πρὸς τὸ παρὸν ἔσ' ἀρξήσομαι κατὰ μέρος τὴν λεπτομέρειαν ταύτην. . . Ὑπάρχουσι ἀκόμη καὶ ἕτερα μέλη ἐκτός τῶν πέντε αὐτῶν, περὶ ὧν ἐγένετο ἡρῆ λόγος;

— Φυσικῶς. Ἡ ἐταιρία μας εἶναι ἀπειρώς πολυαριθμωτέρα ἀφ' ὅτι ἐτολήμισαμεν κατ' ὄργην νὰ ἐλπίζαμεν. Τόσον μάλιστα, ὥστε ἀπὸ ἑνὸς ἕως ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου, δηλαδὴ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐγόμεν τακτικῆν ὀργάνωσιν πανταχοῦ τοῦ κράτους.

— Ποιοί είναι οι νέοι συνωμότες.

— Όλα τὰ θύματα τῆς τυραννίας, πάντες οἱ δι-
φῶντες ἐλευθερίαν καὶ δικαιοσύνην, πάντες οἱ ἀλη-
θείς πατριῶται, πάντες οἱ τίμιοι ἄνθρωποι.

— Σὰς παρακαλῶ νὰ μὴ ἀπαντᾶτε κατὰ τρόπον
τῶσιν ἀόριστον. Εἰπατέ μας τὰ ὀνόματα...

— Οἱ καταπιεζόμενοι, οἱ ἀδίκως κατεδικαζόμενοι,
οἱ φιλελεύθεροι, οἱ πατριῶται... Ἴβου τὰ ὀνόματα.

— Ἀλλὰ, χανοῦμ ἐφέντι, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ
εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἀνάκρι-
σις. Σεῖς ἢ ἴδια μᾶς ὑπεσχέθητε, ὅτι θὰ ὑμολογήσετε
τὰ πάντα εἰλικρινῶς καὶ ἀδόλως. Νομίζω ὅτι σὰς
ἐπιβάλλετε νὰ κρατήσετε τὸν λόγον σας.

— Σὰς ὑπεσχέθη, ὅτι μόνον εἰς τὰ σημεία τὰ ὀ-
νόματα θέλω νὰ ἀπαντήσω. Οὐδόλως λοιπὸν εἶμαι ὑπα-
χρεωμένη νὰ προδώσω καὶ καταγγείλω τοὺς συν-
τρόφους μου.

— Ἔστω! ἀφοῦ ἐπιμένετε, κρατήσατε μυστικὰ
πρὸς τὸ παρὸν τὰ ὀνόματα τῶν συναδέλφων σας.
Ἄλλ' ἄλλως τε τοῦτο δὲν ἐνδιαφέρει καὶ πολὺ.
Σήμερον μάλιστα τὴν προίαν συναλλάσσω τὸν ὑπα-
σπιστὴν Ζιᾶ πασᾶν. Ἄγχι τοῦδε εἶχε προποιοθῆ τε-
λειαν ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Α. Μ., ἐνῶ κατὰ ἔαθος
ἦτο εἰς προδότης.

Ὁ Ἰζέτ πασᾶς ἀναγγέλλων ψευδῶς τὴν σύλ-
ληψιν τοῦ Ζιᾶ πασᾶ ἤλπιζε νὰ ταραχῇ μεγάλως
τὴν Σαλιχᾶ. Ἄλλ' ἡ ἐλπίς του διεψεύσθη.

— Ἦγνόουν, ὅτι ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἦτο ἐχθρὸς τῆς
ἀπολυταρχίας, ἀπεκρίθη ἡ κατηγορουμένη. Εἶμαι
λίαν εὐτυχὴς ἐκ τῆς καλῆς αὐτῆς εἰδήσεως.

— Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀγνοῆτε τὴν εἰς τὸ
ποικατεῖόν σας συμμετοχὴν τοῦ Ζιᾶ πασᾶ, ἀφοῦ ἔχετε
ἀλληλογραφίαν μετ' αὐτοῦ;

— Δὲν γνωρίζω τί θέλετε νὰ εἰπῆτε. Ποτὲ δὲν
εἶχον ἀλληλογραφίαν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ.

— Ἐν τούτοις σὰς ἔγραψε μυστικὰς ἐπιστολάς.

— Ποτὲ δὲν ἔλαβον τοιαύτην.

— Φυσικὰ. Δὲν ἤδυνήθητε νὰ λάβητε τὴν ἐπιστο-
λὴν του, ἀφοῦ κατορθώσαμεν νὰ τὴν κατάσχουμεν
πρὶν ἢ φθάσῃ μέχρις ὑμῶν..

— Ὅπωςδήποτε δὲν δύναμαι νὰ σὰς πληροφορή-
σω περισσότερο περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

— Ἔστω. Ἄς ἀφήσωμεν λοιπὸν κατὰ μέρος καὶ
τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ἄς ὁμιλήσωμεν διὰ τὰς ἐνεργεί-
ας τοῦ μυστικοῦ κομιτάτου..

— Ὁ σκοπὸς μας εἶναι πολὺ ἀπλοῦς. Προσπαθοῦ-
μεν νὰ ἀνατρέψωμεν δι' ὅλων τῶν μέσων τὴν ἀπο-
λυταρχίαν καὶ νὰ ἀντικαταστήσωμεν αὐτὴν διὰ φι-
λελευθέρου συνταγματικοῦ πολιτεύματος. Διότι φρο-
νοῦμεν ἀκραδάντως, ὅτι ἡ σωτηρία τῆς Ρωστικῆς
πατρίδος μας ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ τὸ τοιοῦτον συν-
ταγματικὸν καθεστῶς.

— Καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχητε τὸν σκοπὸν τοῦτον δια-
πράττετε ἐγκλήματα;

— Θέλωμεν ἀπλῶς νὰ ἐξαφανίσωμεν τὰ ἐμπόδια,
τὰ ὁποῖα παρακωλύουσι τὴν πραγματοποίησιν τῶν
πόθων μας.

— Ὁμολογεῖτε λοιπὸν ὅτι σεῖς διαπράξατε τὰ
ἐγκλήματα τοῦ Κανδύλλου, τοῦ Ἐρένικισί, τῆς Τσομί-
λιτσας καὶ τοῦ Σκούταρι;

—Βεβαίως πῶς νὰ μὴ ὁμολογήσῃ κανεὶς πράγμα τέσον προφανές; Ἢὰ προσέσω μάλιστα, ὅτι θὰ καταφύγωμεν εἰς βιαιότερα μέτρα ἢ ἐπιτύγομεν δὲ τὴν ἐλευθερίαν χωρὶς νὰ διαπράξωμεν τὸ ἑκατοστὸν τῶν ἐγκλημάτων, ἅτινα διέπραξεν ὁ Ἀποῦλ Χαμῆτ, ἵνα διατηρήσῃ τὴν τυραννίαν του.

— Ἀφοῦ ἀναγνωρίζετε ὅτι τὰ ἐγκλήματα ταῦτα διεπράχθησαν τῇ συνδρομῇ σας, εἰπατέ μοι τὰ ὀνόματα τῶν συνενόχων σας.....

— Αὐτὸ δὲν ἔχει καμμίαν σπουδαιότητα διὰ τὸν ὑπερ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα... Ἄς ἀφήσωμεν τὰ πρόσωπα κατὰ μέρος. Τί ἐνδιαφέρει πρῶτα, ἐάν ἡ ἐκδικητικὴ χεὶρ καλεῖται Μεχμέτ, Καζάν, Μιχράν ἢ Γεώργιος... Τὸ πᾶν εἶναι νὰ πλητῆ..

— Ἀφοῦ προσθέσατε καὶ χριστιανικὰ ὀνόματα ἐξάγειται ὅτι τὸ κομιτάτον περιλαμβάνει καὶ Ἑλληνας καὶ Ἀρμένιους.

— Φυσικά. Μήπως καὶ αὐτοὶ δὲν εἶναι ὅπως ἡμεῖς ὄνματα τῆς τυραννίας καὶ τῆς καταπίεσως.

— Λοιπὸν καὶ πάλιν δὲν θέλετε νὰ ὀνομάσητε τοὺς συνενόχους σας;

— Πῶς ἔχετε τὸ θράσος νὰ μὲ ῥωτᾶτε, σεις;

Ἡ Ἀνάκρισις κατόπιν τῆς τοιαύτης προπῆς, ἣν ἔλαβε, οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἠδύνατο νὰ ἔχῃ. Ὁ Ἰκζέτ παρὰς ἡγνώσε τοῦτο, καὶ ἐζήτη: τρόπον νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς δυσχεροῦς θέσεως, εἰς τὴν ὁποίαν εὕρισκετο. Ἐκέσθη ἐπὶ τινὰς στιγμάς. Κατόπιν ἀφοῦ συνωμίλησε χαμηλοφώνως μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ὄντων τὴν φωνὴν καὶ εἶπε διὰ τόνου ἐπιτακτικού.

— Σαλιχᾶ Χανούμ. Διὰ τελευταίαν φορὰν σὰς εἰ-

δοποιῶ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξἑκολούθησωμεν τὴν ἀνάκρισιν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἄχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς σεβόμενοι τὸ φύλλον σας, εἰδείχθημεν πολὺ ἐπιεικεῖς Ἡλιπίζομεν ὅτι θὰ κατανοήσητε τοῦτο καὶ θὰ προβῆτε εἰς τὰς ἀναγκαίας ὁμολογίας, ἀσπικρισμένη εἰκοιθελεῶς καὶ εἰλικρινῶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις μας. Ἄλλὰ σεις καταγράσατε τῆς ἀνετικότητός μας. Ἐπολαμβάνουσα αὐτὴν ὡς ἀδυναμίαν, ὑπερέβητε τὰ ἐπιτετραμμένα ὄρια, ἐλησημνήσατε ὅτι εἶθε κατηγορουμένη καὶ μὲ στάσιν κατηγοροῦ ἐξεστραμίσατε κατηγορίας κατὰ τῆς Α. Μ. καὶ τῆς Κυβερνήσεώς του. Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξἑκολούθησωμεν οὕτω.

Μέχρι τοῦδε ἐλησημνήσαμεν ὅτι εὐρισκόμεθα ἀπέναντι μιᾶς ἀθλίης ἐχθρᾶς τῆς κυβερνήσεως καὶ σὰς μεταχειρισθήμεν, ὡς γυναῖκα ἀποπλακωμένην. Νῦν ὁμοῦ τὰ γενόμενα μᾶς ἀναγκάζουσι νὰ συμπεριφερῶμεθα ὄχι πρὸς γυναῖκα, ἀλλὰ πρὸς ἐγκληματίαν. Γνωρίζετε πολὺ καλά, ὅτι ἡ δικαιοσύνη ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν τῆς μέσας, διὰ τῶν ὁποίων δύναται νὰ κἀμῃ νὰ τραγηδοῦν ὡς ἀηδόνια οἱ ἐγκληματίαι, εἰ μὴ θέλοντες νὰ προβῶσιν εἰς ὁμολογίας. Μὴ μᾶς ἀναγκάσητε λοιπὸν νὰ καταφύγωμεν εἰς αὐτά. Ἡνωθήσατε πιστεύου.

Ὁ Ἰκζέτ παρὰς συνώδευσε τὰς τελευταίας αὐτὰς λέξεις μὲ βλέμμα ἄγριον. Ἡ Σαλιχᾶ χανούμ εἶχεν ἀκούσει: ἔλας αὐτὰς τὰς ἀπειλὰς δι' ὄρους ἀδιαφόρου, χωρὶς νὰ ἐκδηλοῖ τὸ ἀποτέλεσμα, ὅπου παρήγαγον εἰς αὐτὴν παρὰ μόνον μὲ ἓν μειδίαμα σιωπηλὸν καὶ εἰρωνικόν.

Ἡ εἰρωνία αὐτὴ ἐπήρξε τὴν ἐξαγριώσιν τοῦ Ἰζζέτ πασᾶ.

— Ἠκούσατε; ἐπανάλαβε.

Ἡ Σαλιχᾶ χανοὺμ ἀπεκρίθη·

— Ναι ἤκουσα πολὺ καλὰ ὅ,τι εἶπατε. Ἡ νόησις πολὺ καλὰ τὰς ἀπειλάς, τὰς ὁποίας ἐξεστομίζετε διὰ τὰ μὲ κἀμῆτε νὰ προβῶ εἰς ἁμολογίαν. Δηλαδή διὰ τὰ μὲ ἀναγκάστητε νὰ ὀμιλήσω θὰ μὲ ὑποβάλλητε εἰς βασανιστήριον. Λυπούμαι γιὰ σᾶς. Λυπούμαι ὁσαύτως καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ἀπτούλ Χαμήτ, ὅστις προσποιεῖται ὅτι ἄνοιε τὰς βασάνους καὶ τὰς θλίψεις γυναικῶν, τῆς ὁποίας ἐρόνευσε τὸν σύζυγον καὶ ἐπινξε τὰ τέκνα. Θὰ ἐπεθύμουν πολὺ νὰ μάθω τί βασάνους χειροτέρας ἀκόμη θὰ ἤδύνατο νὰ ἐφεύρη ὁ καταχθόνιος αὐτὸς δαίμων.

— Οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι ἡ καταδική, σὰς εἰς θάνατον εἶπεν ὁ Ἰζζέτ.

— Μόνον οἱ δειλοὶ ὡς σεῖς φοβοῦνται τὸν θάνατον, ἀπήντησεν ἡ Σαλιχᾶ πικρῶς.

Πρὸ τῆς ὕβρεως ταύτης, ἦτις ἀπηθύνετο πρὸς αὐτὴν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ὠρθώθη ἐκπὸς ἐαυτοῦ καὶ ἐσήμανε σφοδρῶς.

Εἰς ὑπηρετίαν ἐνεφανίσθη.

— Φωνάζατε τοὺς φύλακας καὶ πηγαινέτε τὴν γυναικᾶ αὐτὴν ἐκεῖ ὅπου ἦτο ἐκραύγασε.

Κατέβην διὰ τόνου μαστοῦ ἀγριότητος·

— Θὰ μετανοήσατε πολὺ διὰ τὴν στάσιν αὐτὴν ἣν ἐτήρησατε κατὰ τὴν ἀνάκρισιν. Ἄλλὰ θὰ εἶναι πολὺ ἄργά.

Μετὰ τινα λεπτά ἡ Σαλιχᾶ χανοὺμ κατέλιπε τὴν αἴθουσαν.

Ὁ δευτέρως γραμματεὺς εἶπε τότε εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν παρακαθημένους.

— Πασάδες μου, εἶδατε, ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχωμεν διὰ τοῦ καλοῦ τρόπου ὁμολογίαν παρὰ τῆς γυναικὸς ταύτης. Συνεπῶς ἄντι νὰ χάνωμεν οὕτω τὸν καιρὸν ἐπὶ ματαίῳ κалόν θὰ ἦτο νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνάκρισιν τῶν λοιπῶν κατηγορουμένων, ἴσως ἀπ' αὐτῶν ἀποσπάσωμεν τὰς ἐπιθυμητάς πληροφορίας. Θὰ ἐρωτήσωμεν δὲ ἀκολούθως τὴν Α. Μ., τί πρέπει νὰ πράξωμεν καὶ διὰ τὴν Σαλιχᾶ χανοὺμ.

Ἅντες συνεμερίσθησαν τὴν γνώμην τοῦ προέδρου καὶ ἀμέσως διατάχθη ἡ παραγωγὴ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν κατηγορουμένων.

Ὁ Ἀπτούλ Χαμήτ πάντοτε ἀκροκρῖνόμενος εἶχεν ἀκούσει πλήρης μανίας τὴν δευτέραν ἀνάκρισιν τῆς Σαλιχᾶ Χανοὺμ.

Ὅταν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἦλθεν ἐνώπιόν του ἀντελήφθη ἀμέσως τὰς εἰαίας διαθέσεις του.

Πράγματι δὲ ὁ Σουλτάνος ἐκραύγασε.

— Πρέπει νὰ ἐπιβάλητε εἰς τὴν γυναικᾶ αὐτὴν τὰς μάλλον σκληρὰς βασάνους διὰ τὴν ἐξαναγκάστητε εἰς ὁμολογίαν. Ἐὰν ἐπιμένῃ νὰ σιωπᾷ, ἄς τὴν βασανίσουν μέχρι θανάτου... Διότι δὲν θὰ ἔχῃ πλέον δικαίωμα νὰ ζήσῃ.

— Συμφωνῶ τελείως μὲ τὴν γνώμην τῆς Γ. Μ., ἀπήντησεν ὁ κλειδούχος.

Ὁ Σουλτάνος ἀπήντησε.

— Προσπάθησον ἐπίσης δι' ἡπίου τρόπου νὰ πείσης καὶ τοὺς ἄλλου νὰ προβοῦν εἰς ὁμολογίαν. Ἐὰν ἀρνηθοῦν, νὰ τοὺς ἀναγκάσῃς νὰ τὸ πράξουν διὰ τῆς βίας καὶ νὰ ἐξαφανίσῃς ἀκολουθῶς τὰ σώματά των. Ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ τελειώσῃς σήμερον. Δὲν θέλω νὰ παραταθῇ ἡ ὑπόθεσις.

— Αἱ διαταγαὶ τῆς Υ. Μ. θὰ ἐκτελεσθῶσι.

— Ἐννοεῖτε ὅτι ὅλα ταῦτα θὰ μείνουν ἀπολύτως μυστικά, ὁ λαὸς δὲν πρέπει νὰ μάθῃ τίποτε ἀπὸ αὐτά.

— Μεγαλειότατε, ἐστὶ θεόβιος, ὅς οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνακτόρων θὰ μάθῃ τι περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ μυστικοῦ κομιτάτου.

Μετὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην ὁ Ἰζζέτ παστῆς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἀνακρίσεως, ἐνθα εὗρίσκετο ἤδη ὁ εἰς ἓκ τῶν κρατουμένων.

Ἦτο ἀνὴρ τεσσαρακοντούτης περιόδου, εὐρωστος μὲ ξανθὸν καὶ κομψὸν μύστακα καὶ τοῦ ἑσπέρου τὸ ἀποφασιστικὸν ὄφρα ἐδείκνυε ὀχρῶς καὶ ἐνεργητικότητά.

Ἐῖχε καθῆσει ἐπὶ τῆς ἑδρας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκάθητο προηγουμένως ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ.

Ὁ Ἰζζέτ παστῆς καθῆσας εἰς τὴν ἑδραν τοῦ πόν ἐξήτασε μετὰ προσοχῆς. Ἐννοῶν δὲ ὅτι εὐδὲν περισσώτερον θὰ κατώρθου διὰ τῶν ἀπειλῶν, ἀπεφάσισε νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν ἀπάτην.

Εἶπε λοιπὸν

— Δὲν πιστεύω, ὅτι ἡ ἀνάκρισις σας θὰ εἶνε μακρά, διότι ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ διὰ τῶν ὁμολογιῶν τῆς μᾶς ἔδωκεν ὅλας τὰς ἀναγκαίας πληρο-

φορίας. Τοῦτο ἄλλως τε θὰ ἐλαφρύνῃ πολὺ τὴν θέσιν τῆς καὶ θὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ πολλὰ θάνατα. Ἐν τούτοις θὰ σᾶς προβάλλω ἐρωτήσεις τινάς, ἵνα ἐκτελεσθῶσι πᾶσαι αἱ ἀναγκαῖαι διατυπώσεις. Ὡστε καλῶς θὰ πράξῃτε νὰ ἀπαντήσῃτε ἀνευ περιστροφῶν εἰς τὰς ἐρωτήσεις τὰς ὁποίας θὰ σᾶς προβάλλωμεν.

Ὁ κατηγορούμενος ἤρέμωσ'

— Ἐλπίζω, ὅτι θὰ ἰκανοποιηθῆτε τόσον παρ' ἐμοῦ ὅσον καὶ παρ' τῆς Σαλιχᾶ χανοῦμ.

Ὁ τρέβροσ μὴ ἀντιληφθεὶς τὴν εἰρωνίαν καὶ ὑποκαθῶν τὴν ἀπάντησιν ταύτην ὡς προύμιον ἐπιτυχίας.

— Τὸ ὄνομα σας; ἤρξατο.

— Ἀλλῆς.

— Τὸ τοῦ πατρός σας;

— Γιουσούφ.

— Ὁ ἐπάγγελμά σας;

— Σκαπανεύς εἰς τὸ ἱερόν ἔργον τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος.

Ὁ Ἰζζέτ παστῆς παρετήρησεν εἰς τὸν κατηγορούμενον ὅτι ἔπρεπε νὰ θανάτῃ ἀπ' εὐθείας καὶ ἀκριβῶς εἰς τὰς ἀπευθυνόμενας ἐρωτήσεις.

Ἐπανέλαβε λοιπὸν

— Ποῖον εἶναι τὸ ἐπάγγελμά σας;

— Ἄλλοτε τὴν εἰρασιμότητα.

— Καὶ τώρα;

— Τώρα εἶμαι ἐργάτης τῆς ἀπελευθρώσεως.

— Ἀπὸ πότε;

— Ἀπὸ ἐξ ἑτῶν.

Ὁ Ἰζέτ παύσας ἐσιώπησε πρὸς στιγμὴν εἰς ἐναντίονα.

— Ἴχμεν κηρύττεις περὶ τῆς συμμετοχῆς σας εἰς τὴν τριπλῆν δολοφονίαν τοῦ Κανδιλῶ.

Ὁ Ἄλῆς ἀπεκρίθη·

— Δὲν ἔχετε καμμίαν ἀπόδειξιν ἁπλῶς μόνον υποψίας ἔχετε.

— Ἀρνεῖσθε τὴν συμμετοχὴν σας εἰς τὸ ἐγκλήμα;

— Ὅχι· λέγω μόνον ὅτι δὲν ἔχετε καμμίαν ἀπόδειξιν ἐναντίον μου.

— Ὅστε ὁμολογεῖτε, ὅτι ἐλάβατε μέρος εἰς τὸ ἐγκλήμα;

— Ἡ δολοφονία περὶ τῆς ὁποίας κάμετε λόγον δὲν πρέπει νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς ἐγκλήμα. Τὸ κομιτάτον μᾶς ἀπεράσισε νὰ ἐξοντώσῃ τοὺς ἀλλοίους ἐκείνους, οἵτινες χάριν προσωπικοῦ συμφέροντος, γίνονται ὄργανα τῆς τυραννίας καὶ ἐκείνους, οἵτινες θυσιάζουσι τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος χάριν τῆς ἰδίας αὐτῶν ὑπάρξεως. Ἐπειδὴ δὲ τὰ τρία, περὶ ὧν ὁ λόγος αὐτοῦ ἦσαν τοιοῦτου φερόματος, ἐξετάσαμεν τὴν διαταγὴν τοῦ κομιτάτου. Εἴμεθα δὲ ἔτοιμοι ὅπως ἐν ἀνάγκῃ καταφύγωμεν εἰς τὸ αὐτὸ μέσον.

— Εἰς πᾶν πεπολιτισμένον ἔθνος εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ χαρακτηρισθῶσι ὡς ἐγκλήματα αἱ δολοφονίαι, τὰς ὁποίας σεῖς χαρακτηρίζετε ὡς ἐκδηλώσεις πατριωτισμοῦ.

— Καὶ ποῖον ὄνομα πρέπει νὰ θώσων αἱ πεπολιτισμένοι χῶροι εἰς τὰ ἰδικὰ σας ἐγκλήματα;

Ὁ Ἰζέτ παύσας διδαχθεὶς ἀπὸ τὴν ἀνάκρισιν τῆς Σαλιχᾶ δὲν ἠθέλησε νὰ εἰσέλθῃ καὶ πάλιν εἰς συ-

ζητήσεις, αἵτινες τὸσον κακὸν ἀποτέλεσμα δι' αὐτὸν εἶχον κατὰ τὴν πρώτην φοράν.

Ἀπορῶν λοιπὸν νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν προσβολὴν τοῦ κατηγορουμένου, ἠρώτησε.

— Ποῖα ἦσαν οἱ συνένοχοί σας εἰς τὸ ἐγκλήμα τοῦ Κανδιλῶ;

— Ἐκεῖνα τῶν μελῶν, τὰ ὁποῖα ὁ κληρὸς ὑπέδειξεν ὡς ἐκτελεστὰς τῶν ἀποφάσεων τοῦ κομιτάτου.

— Τὰ ὀνόματά των;

— Δὲν ἔχομεν συνήθειαν νὰ προδίδωμεν καὶ νὰ καταγγέλλωμεν ἀλλήλους.

— Ἀλλὰ ἡμεῖς θυνάμεθα νὰ τὰς ἀναγκάσωμεν νὰ εἰπῆτε τὰ ὀνόματά των διὰ τῆς δίαις.

— Ἐμπρὸς δοκιμάσετε νὰ τὸ κάμητε.

— Ὅστε ἔχετε τὸ θράσος νὰ μᾶς ἀπειλήτε; ἐκράυασαν ὁ Ἰζέτ.

— Καὶ διατὶ νὰ μὴ τὸ κάμωμεν, ἀπεῖλον τὴν πρὸς τοῦτο ἰσχυρῶς;

Ὁ κλειδοῦχος τοῦ Σουλτάνου ἀλλάσων τακτικὴν προσέφυγε καὶ πάλιν εἰς τὸ ψεῦδος,

— Ἄγνοεῖτε, φαίνεται, ὅτι κατόπιν τῶν καταθέσεων τῆς Σαλιχᾶ συναλλάβομεν ὅλους τοὺς ἀπαθροῦς σας.

— Μπᾶ; ἀπήντησεν ὁ Ἄλῆς εἰρωνικῶς. Κατωρθώσατε νὰ συλλάβητε ἐντός μιᾶς ἡμέρας τὰς χιλιάδας τῶν ὀθωμανῶν, οἱ ὁποῖοι κουρασθέντες, ἀπολιπθέντες νὰ ζώσιν ὑπὸ τὴν τυραννίαν κατέλιπον τὴν χώραν των, ἵνα ἀποφύγωσιν οἰκτρῶν τύχην καὶ ἐργασθῶσι ὑπὲρ τῆς ὀργανώσεως συνταγματικοῦ καθεστώτος; Πῶς κατωρθώσατε εἰς τὸσον ὀλίγον χρό-

νικόν διάστημα νά φυλακίστητε χιλιάδας ὄλας ὀθωμανῶν ἐπαναστατῶν, ὅτινες συναγωνίζονται εἰς προσπάθειαν καί ἀφοσίωσιν, ἵνα ἐξασφαλίσωσι τόν ὀριάμενον τῆς ἐλευθερίας; Ὅχι διὰ τοιοῦτον ἔργον, αἱ συμφοραὶ τῶν χαφιέδων σας, ἡ ἀστυνομία σας καὶ αὐτοὶ οἱ στρατοὶ σας εἶναι ἀνεπαρκεῖς.

— Σὰς εἰδοποιῶ, ὅτι οἱ φαυμαρονισμοὶ σας θὰ σὰς στοιχίσουν πολὺ ἀκριβά, ἐκραύγασεν ὁ Ἰζζέτ.

— Δέν λέγω παρὰ μόνον τὴν ἀλήθειαν καί μόνον τὴν ἀλήθειαν χωρὶς καμμίαν ὑπερβολήν.

— Σὰς προσκαλῶ ἀπαξ ἔτι νά ἀποκριθῆτε ἀ-
ρῆτως εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου καὶ νά μὴ παραβῆθε εἰς παράφρονας ρητορείας.

— Ἐγὼ ἐκθέσας ὅ,τι εἶχον νά εἰπω, δέν προτιθέμαι πλέον νά σας ἀπαντήσω.

— Θὰ μᾶς ἀναγκάσῃτε νά προσφύγωμεν εἰς τὴν θίαν διὰ νά σας ἐκβιάσωμεν νά ὀμιλήσῃτε.

— Αὐτὸ εἶναι δική σας δουλειά.

— Διὰ τελευταίαν φορὰν θέλετε νά ἀποκριθῆτε;

— Ὅχι.

— Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἀπεφάσισε νά προσφύγῃ εἰς ἕτερον μέσον.

Ἐσήμανε καὶ διέταξε νά ἐγκλείσωσι τὸν κατηγορούμενον εἰς τὸ κελλίον του.

Ἀκολούθως προσεκάλεσεν τοὺς δύο ἑτέρους κατηγορουμένους.

Ὁ εἰς εἶς αὐτῶν ἦτο ὁ ἰταλὸς ἱερεὺς, οὗ τὴν εἰς Κων(πολιν) ἀφίξιν ἀφηγγήθημεν ἐν καιρῷ καὶ ὅστις ἀκουσίως εἶχεν ἀποκαλύψει εἰς τὸν Σέρ-
λικ Χόλμας τὸ μυστικὸν καταφύγιόν των.

Ἀφοῦ εἶναι ἤδη ἀρκετὰ γνωστὸς εἰς τοὺς ἀναγνώστας μᾶς θὰ προσθέσωμεν μόνον, ὅτι ἦτο ἀρμένιος καὶ ἐκαλεῖτο Βαχράν.

Ἡ ἀνάκρισις του δέν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ. Ὁ μολόγγησεν ἀδιστακτικῶς, ὅτι ἦτο ἀρμένιος καὶ ὅτι προσεκολληθῆναι εἰς τὸ μυστικὸν κομιτάτον διὰ νά ἐργασθῆν ὑπὲρ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς πατρίδος ἀπὸ τῶν ὀνύχων τοῦ δεσποτισμοῦ.

Διεκήρυξεν ὅτι ὡς ὀθωμανὸς ἤγωνίζετο διὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς χώρας καὶ τὴν ἐγκλιθῆσαι συνταγματικῷ πολιτεύματι.

Τέλος προσέθεσεν, ὅτι τὸ μυστικὸν κομιτάτον περιελάμβανεν ἐπαναστάτας ὄλων τῶν ἐθνικότητων καὶ τῶν θρησκειῶν, ἀποφατισμένων νά θυσιάσωσι τὴν ζωὴν των διὰ νά ἐξασφαλίσωσι τὸν ὀριάμενον τῆς ἐλευθερίας.

Ἄλλ' ὅταν ὁ Ἰζζέτ πασᾶς ἠθέλησε νά εἰσελθῇ εἰς λεπτομερείας καὶ νά ζητήσῃ πληροφορίας ἐπὶ τῶν μυστικῶν τοῦ κομιτάτου προσέκρουσεν εἰς κατηγορηματικὴν ἀρνήσιν.

Εἰς μάτην ἐπανελάβε τὰς περὶ θανάτου καὶ θανατιστηρίων ἀπειλὰς του, ὁ νεανίας ἐπέμεινεν ἀφώνος ὡς ἰχθῦς.

Τότε ὁ κλειδοῦχος μανιώδης ἐσήμανεν ἐκ νέου.
— Περιμέντε ὀλίγον ἀκόμη καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ κελαιθίσῃτε ὄλας σὰν ἀηδονάκια, ἐκραύγασεν ἀφρίζων ἐκ λύσσης.

Εἰσῆλθον οἱ φύλακες. Ἀπήγαγον τὸν Βαχράν καὶ εἰσῆγαγον τὸν τέταρτον κατηγορούμενον.

Οὗτος ἦτο ὁ Σαδικ βέης, ὁ γνωστὸς ἤδη ὑπὸ

τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀρχισυντάκτης τῆς «Σεφάκι», περὶ οὗ ὁμιλήσαμεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς διηγησεῶς μας ταύτης.

Ὁ Ἰκζέτ πασᾶς παρ' αὐτοῦ ἰδίως ἤλπιζεν νὰ ἐπιτύχῃ τὰς περισσοτέρας πληροφορίας. Ἐγνωρίζεν ὅτι ὁ νεαρὸς δημοσιογράφος εἶχε μάλισ προσφάτως γίνῃ μέλος τοῦ μυστικοῦ κομιτάτου. Οὕτω ἤλπιζεν ὅτι ἐν αὐτῷ θὰ συνήρτα ἐπαναστάτην, ἤττον πεπειραμένον, ἤττον ριζοσπάτην καὶ ὀλιγώτερον σταθερόν, ἀφοῦ ἡ ἐγγραφή του εἰς τὸ κομιτάτον ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν αἰρηνιδίου ἐν θουσιασμοῦ. Μετὰ τὴν ἐλπίδα αὐτὴν ἤρρισε τὴν ἀνάκρισιν του μετὰ μεγαλειτέρας προθυμίας.

—Σαδὴκ βέη, εἶπε, γνωρίζω ὅτι εἰσθε νέος, τιμὸς εὐφυῆς καὶ τελείας ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως. Ἐνώπιόν σας ὑπάρχει λαμπρὸν μέλλον. Πάντα ταῦτα θὰ ἔχω ἐπ' ὀψε μου διὰ τὴν ἐπάσιν, ἣν θὰ τηρήσω ἀπέναντί σας. Καίτοι ἐξεθέσατε εἰς μέγαν κίνδυνον τὸ μέλλον σας αὐτὸ διὰ τὴν συμμικαίαν ἀποπλάνησιν σας, ὅμως χάρις εἰς τὴν ἐμμευτον εὐγένειάν σας καὶ τὴν πρὸς τὸ καθῆκον ἀγάπην σας, ἐλπίζω νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐξάγνισις τοῦ παρελθόντος, ἐὰν ἀπευθῶν ἐκκλησιν πρὸς τὰ γενναῖα αἰσθήματα τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου καὶ εἰς τὴν ἀνευ ὀρίων ἐπιεικειάν του. Ἐγὼ δὲ ἀπὸ τοῦδε ἀναλαμβάνω τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μεσολαβήσω παρὰ τῆ Α. Μ. ὑπὲρ σοῦ καὶ δύνωμαι ἐκ τῶν προτέρων νὰ σὲ διαβεβαιώσω περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ διαθήματος μου. Σεῖς ὅμως εἰς ἀντάλλαγμα πρέπει νὰ ἀκανθῆσθε εὐλικρινῶς εἰς

τὰς ἐρωτήσεις μου καὶ νὰ μὲ δώσητε ὅλας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἵνα ἐπὶ τέλους συνηθώμεν νὰ καθαρῶμεν τὴν χώραν ἀπὸ τὴν σπείραν αὐτὴν τῶν κακοποιῶν.

Ὁ Σαδὴκ βέης ἠρώτησεν ἀφελῶς.

—Ποίαν σπείραν κακοποιῶν;

—Ἐκεῖνην, τῆς ὁποίας δυστυχῶς εἰσθε μέλος χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζετε, τὸ μυστικὸν κομιτάτον.

—Εἶμαι μέλος ἐνὸς κομιτάτου πατριωτῶν, τὸ ὁποῖον οὐδέλλως εἶναι ἡ σπείρα τῶν κακοποιῶν, ὡς νομίζετε. . . .

Ὁ Ἰκζέτ πασᾶς ἀπήτησεν ζωηρῶς.

—Τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι τὸ κομιτάτον τοῦτο προδίδει τὸ ἔκρας, ἵνα δὲ ἐμποδίσωμεν τὸ κομιτάτον τοῦτο νὰ διαταράξῃ τὴν δημοσίαν τάξιν, καθήκον παντὸς ὀθωμανοῦ εἶναι νὰ συνδράμῃ τὴν κυβέρνησιν διὰ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰς ὀλεθρίας αὐτοῦ προσπάθειας. Δόξα τῷ Θεῷ νῦν κατορθώσαμεν νὰ συλλάβωμεν τοὺς ἀρχηγούς τοῦ κομιτάτου τούτου καὶ μετ' ὀλίγον θὰ τυλλάβωμεν καὶ τοὺς λοιπούς. Συνεπῶς ἐὰν προσπαθήσῃτε νὰ ἀποκρύψῃτε τὴν ἀλήθειαν, δὲν θὰ κατορθώσῃτε τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ἐπιβαρύνῃτε μόνον τὴν ἰδικὴν σας θέσιν κατὰ πολὺ.

Ὁ Σαδὴκ βέης ἀπεκρίθη μετὰ ζωηρότητος.

—Ἐξοχώτατε, διακόψατε τὴν ρητορείαν σας· οὔτε λέξιν θὰ εἶπω δι' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ζητεῖτε.

—Ἐν τούτοις οἱ σύντροφοί σας ἀπεκάλυσαν πρὸς ἡμᾶς πράγματα.

—Ἐυθεσθε ἐκραύγατε ζωηρῶς ὁ δημοσιογρά-

ρας· οἱ συναδελφοί μου οὔτε προδίδται εἶναι οὔτε τόσον ἔλσεινοί..

— Σαδὴκ βέη, Παρατηρῶ μετὰ λύπης, ὅτι ἀντὶ νὰ προσπαθῆσετε νὰ καταστῆτε ἄξιος τῆς ἐπιεικίας μας, τούναντιον καταγράσθε αὐτῆς. Ἄλλὰ θὰ μεταμεληθῆτε πικρῶς.

— Περιφρονῶ τὰς ἀπειλάς σας, ἀπήντησεν ὁ Σαδὴκ βέης ὑψηλοφρόνως.

— Μὴ λησμονεῖτε, ὅτι δυνάμεθα νὰ τὰς ἐξακατάσωμεν νὰ ὁμιλήσετε διὰ τῆς εἰας.

— Καὶ σεῖς θὰ μάθητε, ὅτι ἔχομεν ἀρκετὴν ψυχικὴν δύναμιν καὶ θάρρος ὥστε νὰ ὑπομείνωμεν ἀπαθῶς τὰ βασανιστήριά σας.

Ἐπὶ τὸν πρῶτον ἠνέστησεν τέλος ὅτι ἡ ἠπιότης αὐτῶν ἀποτέλεσμα θὰ εἶχε μὲ τοιαῦτα ὄντα, ἀροῦ καὶ αὐτὸς ὁ νεανίας ὁ μόλις ἐσχάτως γενόμενος μέλος τοῦ κομιτάτου ἐπέμεινε μὴ ὁμολογῶν τίποτε.

Ἐκαμὲ κίνημα ἀπαγορευτικῶς καὶ ἐσήμανε.

Οἱ φύλακες ἐνεφανίσθησαν καὶ ἔλαβον τὴν διαταγὴν νὰ ἀδηγήσωσι τὸν Σαδὴκ βέην εἰς τὸ μακρὴς καλλίον του. Ἡ ἀνάκρισις εἶχε λήξει ἄνευ οὐδὲν ἀποτελέσματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Δηλητηριασμένον ἐγγχειρίδιον

Καίτοι εἶχε ληφθῆ ἀπόφασις διὰ τὴν θανάτωσιν τῶν τεσσάρων ἐνόχων, ἦτο ὅμως εὐνόητον, ὅτι εἰς τὸν Ἄβδούλ Χαμητ τὸ μυστικὸν τῆς ὕργανώσεως, οὗτος θὰ εὐσπλαγχνίζετο ἰσως αὐτοὺς καὶ θὰ μετέβαλλε τὴν ποινὴν των εἰς ἰσόβια δεσμά.

Ἄλλ' οἱ καταγορούμενοι ὄχι μόνον ἦσαν ἀλόγητοι, εἰς τὴν ἀπόφασίν των καὶ ἄφρονι, ἀλλὰ καὶ ἐξεστόμενον διαρκῶς ὕβρεις κατὰ τοῦ Σουλτάνου.

Λησμονοῦντες τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἐνοχίαν ἐτόλμησαν νὰ μεταβληθῶσιν εἰς καταγόρους.

Ποτὲ ὁ Ἄβδούλ Χαμητ δὲν εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τρυφερωτέρου ἐπιβλέπου. Δὲν ἴδονατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐντός τοῦ κρείτους τοῦ ὑπὲρχει τρυφῆς ὀργάνωσις, τῶν ευγενῶν αἰσθημάτων.

Ἐφαντάζετο ὅτι ἡ μακρὰ καὶ καταθλιπτικὴ τυραννία του εἶχε καταπνίξῃ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ὀθωμανῶν ὅλα τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ εὐρίσκοντο οὕτω νῦν εἰς κτηνώδη κατάστασιν.

Νῦν ὅμως μὲ μεγάλην ἐκπληξίν του παρστήρει ὅτι ἡ ἀξία καὶ ἡ γενναϊότης τῆς εὐγενούς αὐτῆς φυλῆς, ἀντὶ νὰ σθεσθῶσιν, εἶχον τούναντιον ἐπαυξήσῃ καὶ μίαν ὥραιαν ἡμέραν θὰ ἐξεδηλοῦτο κατὰ τὸν τρόπον βίαιον. Ἐκείνους, οὓς εἶχε συλλάβει, ἀντὶ νὰ τρέμωσιν ἐνώπιον τῆς τυραννίας του, καίτοι

ἦσαν ἀλυσιδέτες, ἐξηκολούθουν ὅμως ἀκούη ἐκφέρωντες ἀπειλάς.

Καὶ ποία ἐξεπροσώπει τὸν ὑπερήφανον καὶ εὐγενῆ αὐτὸν χαρακτήρα;...

Μία τούρκισσα.

Ὁ Ἄπτολλ Χαμήτ παρακολουθῶν κεκρυμμένος ὀπίσθεν τοῦ παραπετάματος τὴν ἀνάκρισιν, ἔφριζεν ἐκ λύσσης. Πλέον ἢ ἀπαξ τοῦ ἤλθεν ἡ ἐπιθυμία νὰ προσκαλέσῃ ἐνώπιόν του τοὺς τέσσαρας κατηγορουμένους καὶ νὰ τινάξῃ αὐτοὺς ὁ ἴσος τὰ μυαλά του εἰς τὸν ἀέρα. Ὅταν ὅλα ἔληξαν κατελήφθη ἀπὸ μανίας κατὰ τοῦ Ἰζζέτ παρὰ πρὸς τὸν ὀπίσθεν ἴδιον ἐκείνην πρῶταν εἶχε ἐπιτίθει δαίγματα θερμῆς εὐθείας. Ἐὐ φαίνεται, ὅτι ὁ δεύτερος γραμματεὺς δὲν εἶχεν ἐκπληρωτὴ ἔπως ἔκρηπε τὴν ἀπιστολὴν ἣτις τῷ εἶχε ἀνατεθῆ καὶ ἡ ἐπιειχθεὶσα πρὸς τοὺς κατηγορουμένους ἐπιείκεια ἦτο ἡ κυριώτερα αἰτία τῆς ἀποτυχίας.

Αἰφνιδίως ὅπως προσεκάλεσε τὸν Νετζήπ Μελχ. παρὰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν.

—Νετζήπ, εἶμαι πολὺ δυσχερῆς ἀπὸ τὴν ἀνάκρισιν.

—Διατί, Μεγαλειότατε;

—Διότι δὲν εἶχε κανὲν ἀποτέλεσμα καὶ ἐπὶ πλέον ἐνεθάρρυνε τοὺς αὐθάδεις αὐτοὺς νὰ μὲ ὑβρίσωνται καὶ νὰ μὲ προσβάλλωσι ποικιλοτρόπως. Αἰτίας ὅλων αὐτῶν εἶναι ὁ Ἰζζέτ παρὰς, ὅστις δὲν ἔδειξεν εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν τὴν ἀπαιτουμένην θέλησιν καὶ δραστηριότητα.

—Ἐχετε δίκαιον Μεγαλειότατε· ὁ δὲ ἠδύνατο

νὰ διεξαγάγῃ μετὰ πλειοτέρας αὐστηρότητος τὴν ἀνάκρισιν. Ἐν τούτοις ὁ Ἰζζέτ παρὰς δὲν ἐδείχθη καὶ πολὺ ἀδέξιος· ἀλλὰ οἱ συλληφθέντες αὐτοὶ εἶναι διαβολικὰ ὑποκαίμενα.

—Ἐγὼ ἐνόμιζον, πῶς ἐὰν ἀνελάμβανες σὺ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ὅθ' εἶχομεν ἐπιτύχει ἐντελῶς.

Ὁ Νετζήπ παρὰς ἀκούων τὸν κύριόν του νὰ τὸν ἐπαίνῃ τοιοῦτοτρόπως ἐσκίρτησεν ἐκ χαρᾶς. Ἐν τούτοις δὲν ἀπέδειξε τίποτε καὶ μὲ προσποιητὴν μετριοφροσύνην ἠρέσθη νὰ ταπεινώσῃ τὴν κεφαλὴν. Ὁ Ἄβδούλ Χαμήτ ἐπανέλαθε·

—Ἐγὼ τώρα θέλω νὰ κάμῃς σὺ δευτέραν ἀνάκρισιν τῶν κατηγορουμένων.

—Παρὰ τὸ δυσχερὲς τοῦ ἔργου, πῶς μοῦ ἀνατίθεται, εἶμαι ἔτοιμος νὰ ἐκτελέσω τὰς διαταγὰς τῆς Ὑ. Μεγαλειότητος.

—Οἷονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δευτέρας αὐτῆς ἀνακρίσεως, δὲν πρέπει οἱ ἄνθρωποι οὗτοι νὰ ζήσωνται. Διότι ἂν δὲν ἐξοντωθῶσι δὲν ὁδὸν παύσονται ποτὲ ὄντες ἐπικίνδυνοι διὰ τὸ κράτος. Περιττὸν λοιπὸν νὰ τοὺς μεταχειρίζομεθα ἠπίως... Δύνασαι νὰ μεταχειρισθῆς, ὅτι μέτρον θεωρεῖς πρόσφορον... ἀρκεῖ νὰ τοὺς κάμῃς νὰ ὀμιλῶσιν...

—Ἄλλὰ ἐὰν δὲν ἐπιτύχω;...

—Σὲ ἀφίμω νὰ μεταχειρισθῆς ὅλα τὰ μέτα... Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐὰν συμβῇ δυσάρεστόν τι, σὲ ἀπαλάσσω ἀπὸ τοῦδε πάσης εὐθύνης.

Μετὰ τὴν ἀπαισίαν ταύτην ἐνθάρρυνεν ὁ Νετζήπ παρὰς ἀπεκρίθην.

—Αί διαταγαί τῆς Υ. Μ. ὄκ ἐκτελεσθῶσι πιστῶς καὶ ἀκριβῶς.

—Ἐάν κατορθώσῃς νὰ τοὺς ἀποσπάσῃς χρέσιμόν τινα πληροφορίαν θὰ μὲ εὐχαριστήσῃς πολύ.

—Θὰ προσπαθῶ νὰ εὐχαριστήσω τὴν Υμετέραν Μεγαλειότητα.

Ἡ διαταγή τοῦ Σουλτάνου ἦτο κατηγορηματικὴ Ἐδίδετο ἀπόλυτος ἐλευθερία εἰς τὸν Νετζίπ Μελχάμὲ πασᾶ νὰ βασανίσῃ τοὺς κατηγορουμένους μέχρι θανάτου διὰ νὰ ἀποσπάσῃ παρ' αὐτῶν ἡμολογίαν. Ἀλλὰ θὰ ἤθύναι νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὴν ἀποστολὴν του ταύτην. Πολλάκις ὁ ἐπιτήδειος οὗτος βασανιστὴς διὰ τῶν ἀπειλῶν καὶ τῶν βασάνων εἶχε κάμει εὐάραους τοὺς κατηγορουμένους ἐνόχους ἢ ἀθώους τοὺς παραδιδόμενους εἰς αὐτόν. Ἀλλὰ εἰ νέοι οὗτοι κατηγορούμενοι οὐδὲως ἐφαινόσαντο ἁμοιόμοιους πρὸς τοὺς ἄλλους.

Ἐίλες χωρὶς οὐδὲν νὰ ἐκδηλώσῃ ἐκ τῶν ἀμυβελιῶν του καὶ τῶν φόβων του, προσέθετο.

—Ἐπαίξω νὰ παρατώσω ἐπιτυχῶς τὴν ἐπιτήδην, ἢν μοὶ ἀνατίθεται ἡ Υ. Μ. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο μὲ γροιάζεται κινδύος.

—Διατί κινδύος; Τουναντίον θέλω ὅλα αὐτὰ νὰ τελειώσουν ὅσον εἰ δυνατόν ταχύτερον.

—Ἀλλὰ ἄς μὴ προβῶμεν ἐν πρώτοις ἡμέτερος εἰς τὴν νέαν ἀνακρίσιν. Ἄς ὑπομείνωμεν μέχρι τῆς ἐσπέρας, ἵνα δυνηθῶ νὰ προμηθευθῶ τὸ... ἀναγκασιότατον ὕλικόν. Ἐπειτα καλλίτερον εἶνε νὰ ἐνεργήσωμεν τὴν νύκτα.

—Ἐννοῶ... Ἐχεις δίκαιον... καλλίτερον

τὴν νύκτα... Πήγαμε λοιπὸν καὶ ἐτοιμάσω.

Ὁ Νετζίπ πασᾶς ἐξῆλθε. Περὶ τὴν βύσιν τοῦ ἡλίου εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν του τὸ ἀναγκασίον ὕλικόν. Εἰς ἓν ἐκ τῶν ὑπογείων τοῦ Γιλδίξ ἐσχηματίσθη ἀνακριτικὸν γραφεῖον. Ἐπὶ τινος τραπέζης ἄνευ τάπητος εἶχον τοποθετηθεὶ χάρτιν μελάνην καὶ τινα καλέμα. Περὶ τὴν τράπεζαν ἐτοποθετήθησαν τρία κοινὰ καθίσματα. Δύο κηρία κοινὰ ἐφώτιζον τὸ ὑπόγειον τοῦτο. Ὁ Μελχάμὲ πασᾶς εἶχε σχεδιάσῃ τὴν ἀπλὴν αὐτὴν ἐπιπλωσιν, ἵνα προσδώσῃ μεγαλειέταν τραχιότητα εἰς τὴν σκηνήν. Πρὸ τῆς τραπέζης ἐτοποθετήθη, ἐν ξύλινον ἔδρανον διὰ τοὺς κατηγορουμένους. Ὅταν ἐνούκτως τὸ σκοτεινὸν καὶ πένθιμον τοῦτο μέρος κατέστη ἐτι ἀπαισιώτερον, ἐκ τῆς θαθείας σιγῆς. Κατὰ τὴν συνήθειάν του ὁ Νετζίπ Μελχάμὲ ἦλθε νὰ ἀρτυρίσῃ τοὺς κατηγορουμένους περὶ τὸ μεσονύκτιον δὲ νὰ τοὺς ἀνακρίσῃ. Τὸ σχέδιον τοῦτο εἶχεν ἐπιτύχει πολλάκις. Περὶ τὸ μεσονύκτιον λοιπὸν εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὑπόγειον ὁ Νετζίπ μετὰ δύο ἐτέρων ἀτόμων. Προῦχώρησαν ἐραδέως πρὸς τὴν τράπεζαν. Ὁ Νετζίπ ἐκάθισεν, ἐνῶ οἱ δύο ἕτεροι παρέμειναν ὄρθιοι.

Ὁ Νετζίπ ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτούς:

—Ποῦ εἶναι ὁ Σαϊτ-ἔλ-Ἐσσαμέτ καὶ ὁ συναδέλφός σου; ἤρώτησε.

—Ἐξοχώτατε, τοῦ εἶπομεν νὰ ἔλθῃ, ἀλλὰ δὲν ἦλθεν ἀκόμη.

Πήγαμε νὰ τὸν εὕρῃς καὶ εἶπέ του νὰ ἔλθῃ ἀμέσως.

Ὁ εἰς ἓκ τῶν ἀνδρῶν ἐξῆλθε.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἐπανῆλθε συνοδευόμενος ἀπὸ ἑνα μαῦρον γιγαντιαίου ἀνασττήματος. Τὸ καταμέλαν πρόσωπόν του, οἱ λάμποντες ἐν τῷ σκότεισθαλμοῖ του, τὰ χονδρὰ χεῖλη του προέδιδον εἰς τὸν μαῦρον αὐτὸν ἀπαισίως τρομακτικὴν ὄψιν.

Ἦτο Σουδανὸς χρηματίας ἐπὶ πολλὰ ἔτη δέμιος ἐν Αἰγύπτῳ καὶ διάστημα ἐν Καίρῳ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ παλαιστής.

Περὶ ἄνθρωποι παλαιστὰ εἶχον ἐκδράμει μέχρι τῆς χώρας τοῦ Φαραῶ διὰ τὰ ἀγωνισθῶσι καὶ ἀντιμετρηθῶσι μετ' αὐτοῦ.

Τέλος εἰς Αἰγύπτῳ ὑπηρετῶν εἰς τὸ Γιλδίξ τὸν συνεβούλευσε νὰ ἔλθῃ εἰς Κωνιπολιν καὶ νὰ καταταχθῇ μετὰ τῶν παλαιστῶν τοῦ Σουλτάνου. Ὁ Σαῖτ-Ἐλ-Ἐσσεμέτ ἐσπευσε νὰ δεχθῇ τὴν πρότασιν αὐτῆν καὶ ἀνεχώρησεν ἀμέσως διὰ τὴν Κωνιπολιν. Τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημά του οἱ ἰσχυροὶ μυῶνές του, τὰ σαρκώδη χεῖλη του καὶ τὰ μαῦρά του μάτια ἐνέπνον φρίκην. Ἐν τούτοις εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐγένετο εὐμενῶς δεκτός. Ἐπὶ πλέον ὁ Ἀδδούλ Χαμήτ ἐνεθουσίασθη ἀπὸ τὴν θέαν τοῦ κολοσσοῦ αὐτοῦ καὶ τὸν ἐπλήρωσε δῶρων.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ Σουλτάνος δὲν ἠρέσκετο εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς πάλης, οἱ ἀθληταὶ τοῦ Γιλδίξ ποτὲ δὲν ἔλαβον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδειξῶσι τὴν ἰσχίαν καὶ τὴν δεξιότητά των. Ὁ Σαῖτ-Ἐμπ-Ἐσσεμέτ ἐσυνειθίσθη εἰς πλήρη ἀπραξίαν καὶ ἰσχυρίαν. Ἐνίστατο προσέφευγον εἰς αὐτὸν ὅταν ἦθελον νὰ τρομακταθῶσι κατηγορούμενόν τινα.

Ὅτω ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ Σαῖτ-Ἐλ-Ἐσσεμέτ ἐλησμένησε τὸ ἀθλητικὸν του ἐπάγγελμα διὰ νὰ ἀναλάβῃ καὶ πάλιν τὸ τοῦ θεμίου. Ὅταν ὁ Σουδανὸς εἰσῆχθη παρὰ τῷ Νετζήπ Μελχαμέ ἐκύρτωσε τὸν ὑπερμεγέθη ὄγκον τοῦ σώματός του εἰς χαίρεισιμὸν πλήρη σεβασμοῦ.

Ὁ Νετζήπ τοῦ εἶπεν ἀραβιστί:

— Ἐχομεν ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς σου.

— Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας, ἐξοχότητά.

— Διὰ τῆς ἠπιότητός μας ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποσπᾶσθαι ἀπὸ τοῦδε ὁμολογίας παρὰ τῶν συλληφθέντων συνωμοστῶν κατὰ τῆς ζωῆς τῆς Α. Μ. Μόνον ὕβρεις καὶ ἀπειλὰς ἀπηντήσαμεν ἐκ μέρους των. Θὰ ἀλλάξωμεν λοιπὸν σύστημα καὶ θὰ προσφύγωμεν εἰς τὰ βίαια μέτρα.

Ὁ Σουδανὸς ἀπήντησε μετ' ὕψος κτηνώδες.

— Ὁ εἶναι εὐκολώτατον νὰ τοὺς κάμω νὰ γίνων πολὺ φλόαροι.

— Πού εἶναι οἱ δύο συνάδελφοί σου;

— Ἀπ' ἐξω περιμένουν τὰς διαταγὰς σας.

— Καλὰ ἐν ἀνάγκῃ θὰ τοὺς καλέσωμεν.

— Ἐλπίζω πὼς δὲν θὰ τοὺς χρειασθῶμεν.

— Τὸ πρῶτον πρόσωπον, ποῦ θὰ ἀνακρίνωμεν θὰ εἶναι μία γυνή.

— Γυναίκα, ἀδύνατον. Μία γυναίκα τολμᾷ νὰ ἀντισταθῇ; Σὲ τί χρόνια ἐφθάσαμε Θεὲ μου.

— Δύναμαι νὰ περιμένω ἀπὸ σένα ὅτι θὰ τὴν κόμησῃς νὰ ὀμιλήσῃ, ὅπως θέλω;

— Καὶ θὰ ἀξίξει νὰ ζῇ πλέον εἰς τὸν κόσμον

ὁ Ἐμπ-Ἐσπενέκ, ἐὰν δὲν ἤμπορούσε νὰ κάμῃ ἓνα πρᾶγμα τόσο μικρόν;

—Τώρα σὲ λίγο θὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον εἶναι σωστά τὰ λόγια σου.

Οἱ λόγοι οὗτοι μόνον σκοπὸν εἶχον νὰ διεγείρωσι τὴν ἀγρίαν φιλοτιμίαν τοῦ μαύρου.

Ὁ Σουδανὸς ἐτοποθετήθη ὀπισθεν τοῦ καθίσματος, τὸ ὅποιον προωρίζετο διὰ τὴν κατηγορούμεν. Ὁ Νετζήπ Μελχαμέ ἀπευθυνόμενος ἀκολούθως εἰς τὸν παρ' αὐτοῦ ἰστάμενον τοῦ εἶπε.

—Πήγαυε νὰ φέρῃς ἐδῶ τὴν Σαλιχᾶ χανοῦμ, εἶπε.

Ἐνῶ ἡ διαταγὴ αὕτη ἐξετελεῖτο, ὁ παστᾶς ἔβρισε περὶ ἑαυτὸν βλέμμα καὶ ἐφάνη ὄρκετὰ ἰκανοποιημένος. Τὸ ὑπόγειον, ἐνῶ ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ δευτέρα ἀνάκρισις, φωτιζόμενον ἀπὸ τὰ μόλις διαλύοντα τὸ σκότος δύο ἐπὶ τῆς τραπέζης κηρία, εἶχε φασμαγορικῶς ἀγρίαν ὄψιν, ἀντιθέτως πρὸς τὴν πολυτελεῆ καὶ ἀνετον αἰθουσαν τῆς ποτεραίας.

Ὁ Νετζήπ παστᾶς ἦτο πεπεισμένος ὅτι ἡ Σαλιχᾶ δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ ἐπιδείξῃ ἐκεῖ τὸ αὐτὸ, ὃ καὶ πρότερον θράσος καὶ οὐκ ἦθέα καὶ μόνη τοῦ ὑπογείου μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ Ἐμπ-Ἐσπενέκ θὰ ἤρκειν διὰ νὰ συντρίψωσι τὴν ἀγέροχον στάσιν τῆς

Τέλος μετὰ πάροδον ἡμισσεῖας ὥρας ἡ θύρα ἠνοίχθη καὶ εἰσῆλθεν ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ.

Ὁ Νετζήπ Μελχαμέ ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς φύλακας εἶπε μετὰ κτηνώδους ἐκφράσεως.

—Διαί ὄργησαι;

—Ἡ κυρία ἐκοιμήτο. Ἐπιμένεσθε λοιπὸν νὰ ἐξυπνήσῃ καὶ νὰ ἐνδυσθῇ.

—Καλᾶ. Δωστὲ τῆς τὸ καθίσμα αὐτὸ. Καὶ διὰ νὰ μείνῃ ἤσυχος θέσατε τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τῆς

Οἱ τρεῖς ἄνδρες ὠδήγησαν τὴν Σαλιχᾶ χανοῦμ παρὰ τὸ καθίσμα. Ἐκάθισε χωρὶς νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν καὶ ἀφῆκε νὰ τῆς θέσῃ: τὰς χεῖρας καὶ τὰς κνήμας.

Ἡ πρώτη αὕτη ἐργασία διήρκεσε περίπου δέκα λεπτά. Ὁ Νετζήπ ἀπέπεμψε τοὺς δύο φύλακας, οἵτινες εἶχον συνοδεύσει τὴν κατηγορούμεν καὶ διατάξε τὸν τέταρτον Μαχμουτ βέην νὰ μείνῃ ἰνα ἐπιτελέσῃ χρεῖα δικαστικοῦ γραφείου κατὰ τὴν ἀνάγκησιν. Ὅταν ὄλοι αὐταὶ αἱ προκαταρκτικαὶ διατυπώσεις ἐληξάν ὁ Νετζήπ Μελχαμέ συσπῶν τὰς ὀφρῦς καὶ δίδων εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ του, ὅσον ἠδύνατο ἀγριώτερον ὕψος ἀπηυθύνθη πρὸς τὴν Σαλιχᾶ χανοῦμ.

—Μὴ νομίζῃς, εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ εἶσαι γυνὴ θὰ σὲ μεταχειρισθῶ κατὰ τρόπον ὄλων ἐξαιρετικῶν. Δι' ἐμὲ ἐπὶ τοῦ καθίσματος αὐτοῦ ὑπάρχει μόνον μία κοινὴ κακοῦργος, μία ἀθλία συνωμοτοῦσα κατὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ προδίδουσα τὴν χώραν. Εἰς ὅλας τὰς χώρας ἡ διαγωγή σου ὡς καὶ ἡ τῶν συντρόφων σου εἶναι ἀξία ἀγρόνης. Μάθε το. Μέχρι τοῦδε ὑπῆρξαμεν ἐπιεικεῖς δι' ἐσὲ καὶ δι' ὄλου σας, τὴν ἐπιεικειαν δὲ ταύτην ἐξέλαβατε ὡς ἀδυναμίαν.

Σὺ δὲ μὴ λησμονῆς, ὅτι ἡ ὄρα τῆς ἐπιεικειᾶς καὶ τοῦ οἴκτου παρήλθε καὶ θὰ σὲ μεταχειρισθῶ

μὲ τὴν μεγαλειότητα αὐστηρότητα. Ἡ Α. Μ., μὴ ἔδωκε κατηγορηματικὰς διαταγὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὡστε ἡ ζωὴ σου εἶναι εἰς χεῖρας μου δύναμαι νὰ τὴν κάμω ὅτι θέλω. Μὴ νομίζης ὅτι θὰ μὲ συγκινήσης μὲ τὰ κλάμματα, τὰς κραυγὰς καὶ τὰς ἀπειλάς. Τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρισκόμεθα εἶναι λίαν ἀπόκεντρον, οἱ τοίχοι τόσοι παχείς, ὥστε οὐδὲν ποτε θέρους, οὐδεμία κραυγὴ δύναται νὰ διαπεράσῃ αὐτούς. Μόνον μία ἐλπίς, εἰς τρόπον σου ὑπολείπεται διὰ νὰ ἐξέλθῃς ἀπὸ ἐδῶ ζῶσα. Νὰ ἀποκριθῇς εἰλικρινῶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις, πῶς θὰ σοῦ προβάλλω καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇς τὴν εὐσπλαγγίαν τῆς Α. Μ. Εἶναι ἡ μόνη ὄγκυρα σωτηρίας, ἥτις σοῦ ὑπολείπεται.

Μετὰ τὴν ἀγρίαν αὐτὴν ρητορικὴν ὁ Νετζίπ Μελγαμέ ἐσιώπησε, εἰς νὰ παρατηρήσῃ ὅποιον ἐντύπωσιν ἔκαμον οἱ λόγοι του ἐπὶ τῆς Σαλιχῆ.

Κατέπιν ἐπανάλαβε

—Ἡ Α. Μ. ἐξοργισθεῖσα μεγάλως διὰ τὴν ὑβριστικὴν στυγεῖν σου, εἶχεν ἀποφασίσει ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τῆς ἀνακρίσεως νὰ σὲ κατασυντρίψῃ χωρὶς ἄλλας διατυπώσεις. Ἐν τούτοις κατωρθώσαμεν νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἀδικίαν ὅπως κάμωμεν νέαν ἀπόπειραν καὶ νὰ μὴ σὰς ἐξοντώσωμεν, παρὰ ἀρῶν σὰς ὑποβάλλωμεν εἰς δευτέραν ἀνάκρισιν. Ὡστε ἡ ζωὴ σας ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐνὸς νῆματος μόνον. Καὶ δὲν εἶναι μόνον ἡ ἰδική σου θέσις τοιαύτη, ἀλλὰ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν εὐρίσκονται καὶ οἱ σύντροφοί σου. Εἶμαι πεπεισμένος ἕτι ἡ ἀπιμότης ἡ ἰδική σου εἰς τὸ νὰ μὴ ἀναλογηθῇ τίποτε

ἐνθαρρύνει καὶ τοὺς ἄλλους νὰ πράττωσι τὸ αὐτό. Συνεπῶς ἐάν ἐνδιαφέρεσαι διὰ τὴν ζωὴν τῶν συντρόφων σου, μόνος τρόπος διὰ νὰ σώσῃς ἐκαστὴν εἶναι νὰ ἀποκριθῇς εἰλικρινῶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας θὰ σὲ ὑποβάλλω.

—Ἡ Σαλιχῆ ἀπεκρίθη μετὰ μεγαλειότητος γαλήνης.

—Νομίζω ὅτι χάνετε τὸν καιρὸν σας προβαίνοντες εἰς δευτέραν ἀνάκρισιν. Οὐδὲν ἔχω νὰ προσθέσω, εἰς ὅσα εἶπον ἤδη... Ἀπὸ μακρῶν χρόνων ἡ περιληγμένη πατρίς μας στενάζει ὑπὸ τὸν ζυγὸν αἱματηρᾶς τυραννίας καὶ σύρεται εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν ἐκμηδένισιν. Ὁρκίσθημεν νὰ ἀγωνισθῶμεν μέχρις ἐσχάτων, μέχρι θανάτου, ἵνα θέσωμεν τέρμα εἰς τὴν φρικώδη καὶ θανάσιμον τούτην κατάστασιν.

Ὁ Νετζίπ Μελγαμέ ἐκτύπησε σφοδρῶς τὴν πρῆψαν διὰ τοῦ γρόνθου του καὶ ἐκραύγασε

—Σιωπὴ. Δὲν εἶμεθα ἐδῶ διὰ νὰ ἀκούωμεν ρητορείας... Ἠκούσαμεν ἀρκετὰς ἀνοησίας ἕως τώρα... Σὲ ἐφέραμεν ἐδῶ μόνον διὰ νὰ δώσῃς πληροφάνειαν περὶ τοῦ χρόνου τῶν ἀθῶων... Εἰπέ μας λοιπόν, ποιοὶ εἶναι οἱ ἔραστοι τῶν ἐγκλημάτων; Θέλεις ἡ δχι;

—Ὅχι, ἀπεκρίθη τολμηρῶς ἡ Σαλιχῆ.

Ἄ; ἔσως ὁ Νετζίπ πασᾶς, κενώθηκες ἡ ἐρήθη καὶ ἔραμων πρὸς τὴν θύραν, ἦν ἦνοιξ;

—Σαῖβ-ἔμπ-Ἐσσενέκ... ἐκραύγασεν.

Ἢ Σουδανὸς ἐπεφάνη.

—Ἰδοὺ με, ἐξοχώτατε, εἶπε μὲ θαρεῖν φωνήν.

—Εἰσελθε, γρήγορα...

Ὁ τρομερὸς μαῦρος εἰσῆλθε.

Ὁ Νετζίπ πασᾶς τὸν εἰλαθεν ἐκ τοῦ θρακίονος καὶ τὸν ὠδήγησεν ἀπέναντι τῆς Σαλιχᾶ. Κατόπιν ἐπανελθὼν εἰς τὴν τράπεζαν ἤνοιξε τὸ συρτάριον καὶ λαβὼν χάλκινον μαστίγιον ἔδωκεν αὐτὸ πρὸς τὸν μαῦρον Ἡρακλῆν. Δεικνύων δὲ πρὸς αὐτὸν τὴν Σαλιχᾶ γαυοῦμ·

—Ἡ γυνὴ αὕτη, εἶπεν, εἶναι ἡ ἀρχηγὸς ἐνὸς μαστικῶν κομιτάτου, τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶναι ἡ προδοσιὰ κατὰ τῆς Α. Μ. καὶ ἡ δολοφονία ὅλων τῶν πιστῶν ὑπηρετῶν του. . . . Τώρα θὰ τὴν ἀνακρίνω. Ἐὰν ἐξακολουθῆ νὰ μὴ ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου θὰ κἀμῆρτοκαθῆόν σου μὲ τὸ μαστίγιον αὐτό.

Ὁ πρῶτον ἐν Αἰγύπτῳ δῆμιος ἀπήντησεν·

—Εἰμαι ἑτοιμος, ἐξοχώτατε.

Ὁ Νετζίπ ἐνάθισε καὶ πάλιν εἰς τὴν ἔδραν του καὶ ἔρριψε βλέμμα ἐπὶ τοῦ τοποθετημένου εἰς τὴν τράπεζαν φακέλλου.

Κατόπιν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Σαλιχᾶ·

—Ἰδοὺ αἱ ἐκθέσεις διὰ τὰς διαφόρους δολοφονίας, εἶπεν. Ἐν πρώτοις τὴν 20 Αὐγούστου τοῦ 1904 τρία ἄτομα ἐδολοφονήθησαν εἰς τινα οἰκίαν κειμένην ἐν Κανδυλλί, πλησίον τῆς θαλάσσης. Ἀκολούθως εἰς Ἐρένκισι ἀνεσῶρθη ἕκ τινος φρέατος τὸ πτώμα ἐνὸς ἀνδρός. Τέλος εἰς τὸν ἀτυνημικὸν σταθμὸν τοῦ Σκουταρι μετεφέρθη ἐν κιβώτιον περιέχον τὰ πτώματα δύο γυναικῶν, δολοφονηθεισῶν. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα ἀποδίδονται εἰς

τὸ μαστικὸν σας κομιτάτον. Ἄλλως τε οὕτω αὐτὴ ἡ ἰδέα ἠρνήθη ὅτι εἶσαι ἄνοχος· ἀναγνωρίζεις λοιπὸν ὅτι αἱ δολοφονίαι αὗται διεπράχθησαν ὑπὸ τῆς συμμερίας, εἰς τὴν ὅποιαν ἀνήκεις.

—Ναὶ ἀπεκρίθη ἡ Σαλιχᾶ.

—Συμμετέχετε ἀμέσως εἰς τὰ ἐγκλήματα;

—Ὅχι.

—Τί πρόσωπον λοιπὸν ἐπαίξετε;

—Ἐν πρώτοις ἀπεκρούω τὰς λέξεις «ἐγκλημα» καὶ «δολοφονία». Διότι δὲν πρόκειται παρὰ περὶ ἐκτελέσεων, ὅς ἀπαράσιον ἔν μὲγα σωματείον. Δὲν εἶμεθα δολοφῶνοι.

—Ἦσο μέλος αὐτοῦ, τὸ ὅποιον σὺ καλεῖς ἡμέγα σωματείον;

—Ναὶ.

—Ἦοία εἶναι τὰ λοιπὰ μέλη;

—Ὅλοι οἱ πατριῶται, οἱ ὅποιοι ὡς ἐγὼ εἶναι ἔχουσι τῆς τυραννίας.

—Ἦοία εἶναι τὰ ὀνόματά των;

—Δὲν θὰ τὰ εἶπω.

—Σὲ διατάσσω νὰ τὰ εἶπῃς ὅλα.

—Δὲν θέλω.

—Ἐὰν ἐξακολουθῆς νὰ ἀρνήσαι θὰ σὲ μεταχειρισθῶ κατ' ἄλλον τρόπον.

—Καὶ ἐγὼ περιμένω τὸν ἄλλον αὐτὸν τρόπον.

—Σεῦρετε πῶς ἂν δὲν μαρτυρήσῃς τὰ ὀνόματα ὅλων δὲν θὰ ἐξέλθῃς ζωντανῆ ἀπὸ ἐδοῦ.

—Ἐνα φέρετρον δὲν φοβεῖτε τὸν θάνατον.

—Τί ἔνοσις «φέρετρον»;

—Τὸ φέρετρον αὐτὸ εἶμαι ἐγὼ, ἀφοῦ ἀπὸ τῶ-

ρα φέρω τὸ πένθος τῶν τέκνων μου καὶ τοῦ σω-
ζήτου μου, θυμάτων γενομένων τοῦ Ἀβδοῦλ Χαμητ.

—Τὰ πυκνά αὐτὰ τεῖχη δὲν ἔφαιναν διὰ τὴν ἀ-
κούστω τέτοια ποιήματα. Γίνου λογικωτέρα.

Ἡ μορφή τῆς Σαλιχᾶ Χανούμ, ἐφωτίσθη αἰφ-
νης ἀπὸ ζωηρᾶν αἴγλην.

—Ἐξω ἀπὸ τὰ τεῖχη αὐτά, ἐβῶντες σεμνῶς
καὶ ἐπισήμως, ὑπάρχει εἰς μὲ μεγαλειότεραν ἰσχὺν
καὶ περισσότερον δίκαιον, ὅστις ἀκούει τοῦς λό-
γους μου· αὐτὸς θὰ μᾶς κρίνῃ ἀμφοτέρους.

Ἐκεῖνος βλέπων ὅτι ἡ γυνὴ αὐτῆς οὐδὲν εἰ-
σπείρει ἀπὸ τὰς ἀπειλὰς, ἐπανέλαβε·

—Θὰ εἶπες τὰ ὀνόματα τῶν συνενόχων σου;

—Ὁ μόνος ὑπεύθυνος διὰ τὸ ἐγκλήμα τοῦ Καν-
δουλλῆ καὶ διὰ τὰ ἄλλα εἶναι ὁ Ἀβδοῦλ Χαμητ.

Ἐκεῖνος βλέπων ὅτι ἡ γυνὴ αὐτῆς οὐδὲν εἰ-
σπείρει ἀπὸ τὰς ἀπειλὰς, ἐπανέλαβε·

—Διὰ τελευταίαν φορὰν τὰ ὀνόματά των.

Ἡ Σαλιχᾶ ἐσιώπησε.

Εἰς ἓν σημεῖον τοῦ πασᾶ ὁ Σουδανὸς ἔβησε τὸ
μαστίγιόν του καὶ ἐπληξεν εἰς τοὺς βραχίονας τὴν
δυστυχῆ γυναῖκα, προσδεδεμένην εἰς τὴν ἔδραν τῆς.

Ἄλλ' ἡ Σαλιχᾶ Χανούμ δὲν κατελήφθη ὑπὸ ἀ-
δυναμίας καὶ δὲν ἔρριψε κραυγὴν τινα.

Ἐκεῖνος δὲν ἠλλοίωσε τὰ χαρακτηριστικά της.
Οὐδέποτε θὰ ἐπίστευέ τις ὅτι σῶμα τόσον λεπτο-
καμωμένον θὰ ἤδύνατο νὰ ὑπομένῃ τόσον σκληρὰν
δοκιμασίαν. Εἰς νέον σημεῖον τοῦ Νετζήπ ὁ Σου-
δανὸς ἐσταμάτησε.

—Σαλιχᾶ. Θὰ εἶπες, τώρα τὰ ὀνόματα τῶν
συνενόχων σου; ἠρώτησεν ὁ Νετζήπ πασᾶς.

—Τέτοιαις ἀθλίαις καὶ ἐλεεινῶς εἶναι ἡ τιγρὶς
αὐτὴ ὁ κύριός σου, ἐκράυαζεν ἡ Σαλιχᾶ Χανούμ
εἰς ἀπάντησιν.

Τὰ κτυπήματα τῆς μάστιγος, ἐπιπτον σκληρὰ
καὶ ἀλλεπάλληλα, ἡ δυστυχῆς γυνὴ ἠσθάνθη ὅτι
τὴν ἐγκατέλιπον αἱ δυνάμεις τῆς. Ἐλιποθύμησε.

Ἐκεῖνος δὲν ἔπαυσε πλήττων.

—Καλὰ, εἶπεν ὁ Μελχαμέ, τώρα ἀμέσως τὴν
φέρουμεν εἰς τὰς αἰσθήσεις της.

Κατόπιν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν παραπλευρῶς
καθήμενον γραμματέα του.

—Ρίψε τῆς λίγο νερὸ εἰς τὸ πρόσωπον καὶ δὸς
τῆς νὰ μυρισθῇ τὸ ριαλίδιον αὐτὸ, εἶπε.

Ταύτοχρόνως ἐξήνοιχεν ἐκ τοῦ θυλακίου του ἓν
μικρὸν ριαλίδιον, τὸ ὅποιον ἔδωκεν εἰς τὸν γραμ-
ματέα. Ἐκεῖνος πασᾶς, πεπειραμένος εἰς τὰς
ποιούτου εἶδους ἀνακρίσεις, εἶχε προμηθευθῆ ἐκ
τῶν προτέρων ὄλον τὸ ἀναγκαῖον ὕλικόν. Μετὰ
ἓν τέταρτον τῆς ὥρας ἡ Σαλιχᾶ Χανούμ ἤγειρε
καὶ πάλιν τοὺς ὀφθαλμούς.

—Ἐ. Πῶς εἶσαι; ἡ ἀδιαθεσίᾳ ἐπέρασε;

—Ναί, ἀπεκρίθη ἡ Σαλιχᾶ μὲ φωνὴν ἀσθενῆ.

—Δύνασαι νὰ ὁμιλήσης;

—Ναί.

—Πῶς μου λοιπὸν τὰ ὀνόματα τῶν συντρόφων σου.

—Πρόστυχε.

Ἐκεῖνος δὲν ἔπαυσε στρεφόμενος πρὸς τὸν μαῦρον.

—Νομίζω ὅτι δὲν ἀνέλαθεν ἀκόμη ἐντελῶς τὰς
αἰσθήσεις της.

Κατόπι στραφόμενος πρὸς τὴν δυστυχῆ γυναῖκα, εἶπε μετὰ μανίας.

—Τέλος θὰ ἠμιλήσῃς;

—'Οχι, δὲν θὰ εἰπῶ τίποτε .

Εἰς τὴν πόσον σταθερὰ καὶ κατηγορηματικῆν αὐτὴν ἀπάντησιν, ὁ βασιανιστὴς ἠνόησεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀνυπερβείτω καὶ καταρῦξιν εἰς βιαιότερα μέτρα, διότι τῇ ἤτε —λέον ἀθάνατον νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ ἠμελογήσῃ τὴν ἀτυχίαν του.

Ἀπορασίας νὰ τοῦ ἔδωκε μέχρις ἰσχύτων, διέταξε νὰ προσκομισθῇ εἰς πύραυρον καὶ μία σιγήρὰ ράβδος.....

Ὁ Σουβανὸς ἔβη.....

Καίτοι ἡ Σαλιχὰ γυνὴ ἐκκληρύνετο κατὰ τῶν πόνων καὶ ἀπέκρυπτε τὴν ἐξάντλησίν της, ὅμως ὑπέφερε ἐρικυδῶς. Τὰ ὀδυνηρὰ πλήγματα τοῦ ἐκ γαλικοῦ μαστιγίου τῇ εἶχον ἐσοχίση καὶ σιμῶσιν τὰ νῶτα. Ἡθόνατο τὸ αἷμα νὰ ρεῖ κατὰ στογόνας καὶ νὰ προεκκλῆται τὸ ὑπεκάμειον εἰς τὸ σῶμά της. Προσδεδεμένη δὲ διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν ἤθωνάτι νὰ κίμῃ καὶ τὸ ἐλάχιστον κίνημα καὶ νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς πόνους της, ἀλλάσσουσα θέσιν.

Ὁ Νετζήπ Μερχαμέ ἐμάντευε τὰ γινόμενα ἐν κείτῃ καὶ τὰς μεγίστας προσπάθειας, ὡς ἐκάμει θὰ νὰ ἀντιστῇ ἀκόμη, ἀπεράσιτος δὲ νὰ ἐπιφευχθῇ ἐκ τούτου. Καθιστῶν ἡπιστότερον τὴν φωνὴν του, εἶπε:

—Διατὶ ἐπιμένεις τόσον; Εἶναι ὄχι μόνον ἀνωγελές, ἀλλὰ ἐπιβλαβὲς καὶ ἀδέξιον. Διὰ τῆς σιω-

πῶς σου ἐκρέρεις εὐ ἡ ἰδίᾳ τὴν καταδίκην σου καὶ τὴν τῶν συντρόφων σου εἰς θάνατον. Ἐάν προῆς εἰς ἠμελογίαν πιθάνον ἡ Α. Μ. νὰ σὲ ἐπυλαγγισθῇ. Θὰ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὰ βασιανιστήρια καὶ θὰ ζήσῃς. Ἐάν νομίζῃς ὅτι διὰ τῆς σιωπῆς σου θὰ σώσῃς τοὺς ἐλευθέρους καὶ ἀτυλήπτους ἀκόμη ἀπατάται. Θὰ τοὺς εὐρωμεν τῶσον ἐκκόλως, ὅπως εὐρωμεν καὶ σὰς. Εἶπε ἡμέτερον εἶπε μετὰ ἓνα μῆνα θὰ πέσουν μοιραίως εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης. Ἴδου ἡ μόνη διαφορά... Διὰ τελευταία ν φερῶν σκέφθητι καλῶς, ἔσο λογικὴ καὶ εἰπέ μας τὰ ὄνματα τῶν συντρόφων σου.

Ἡ Σαλιχὰ εἶχεν ἐξάντηθῇ.

Οἱ πόνοι της ἦσαν ἀνυπόφοροι. Ἐφ' ὅσον τὴν ἐπληττον ἡ σφοδρότης τῶν πληγμάτων, τὴν εἶχε καταστήσει οὕτως εἰπεῖν ἀνάισθητον. Ἄλλ' ἔβη ἡ διαυκαλωθεῖσα σὰρξ διεστέλλετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ὁ πόνος καθίστατο ὀξύτερος, σκληρότερος. Τῇ ἐφαίνετο ὅτι ἡ κεφαλὴ της ἐμελλε νὰ ἐκίραξῃ καὶ ὅτι τὸ σῶμά της ἐφλέγετο. Ἡθόνατο ὅτι ἐμελλε νὰ λιποθυμήσῃ καὶ πάλιν. Τότε συγκεντροῦσα ἔλην τὴν θέλησίν της τὴν, ἐνεργητικότητά της εἶπεν εἰς τὸν Μερχαμέ κατὰ ἀντὶ ἀπαντήσεως:

—Ποῦ εἶναι τὸ πύραυρον;

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐνεφανίσθη ὁ μαῦρος φέρον μέγα πύραυρον πλήρες ἀνημμένων ἀνθρώπων.

—Ἴδου, εἰ ζητεῖς εἶπεν ὁ Νετζήπ πατάς.

Ὁ Σουβανὸς ἐτοποθέτησε τὸ πύραυρον εἰς μι-

κράν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Σαλιχᾶ χανοῦμ καὶ ἔθε-
σεν εἰς τὸ πῦρ μίαν σιδηρᾶν ράβδον.

Ὁ Νετζήπ Μελχιμέ ἐπανέλαθε.

— Ἀφοῦ τὸ μαστιγίον δὲν ἦτο ἀρκετὸν μῶθημα
δὲ ἐσὲ, θὰ καταφύγομεν εἰς ἄλλα μέτα. Ἡ Α.
Μ. μοῦ ἔδωσε πλήρη ἐλευθερίαν νὰ ἐνεργήσω ὅ-
ποις θέλω... Δὲν θὰ ὑποχωρήσω καὶ πρὸ αὐτοῦ
τοῦ θανάτου σου... Οὐδαμῶς εὐθύνῃ δὲν θὰ
μὲ βροῦνῃ. Ἐγὼ μόνον ἐκτελῶ τὰς ληθθείας δια-
ταγὰς παρὰ τῆς Α. Μεγαλειότητος.

Ἡ Σαλιχᾶ ἀντὶ ἀπαντήσεως ἐταπεινώσει τὴν
κεραλὴν, ὡς νὰ μὴ εἶχεν ἀκούσει τίποτε.

Ὁ Νετζήπ πασᾶς ἐξηκολούθησεν

— Δὲν ἤθελον νὰ φθάσω ἕως ἐδῶ, ἢ ἐπιμονὴ
σου ὅμως μὲ ἀναγκάζει εἰς τοῦτο.

Ἡ δυστυχῆς γυνὴ ἐσιώπησε καὶ πάλιν καὶ δὲν
ἔκαμε καμμίαν κίνησιν.

Θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἐκοιμάτο.

— Σαλιχᾶ μὴ ἐπιμένῃς τόσον καὶ ἀπέλλαξον
τὸν ἑαυτὸν σου ἀπὸ τὰ θανατιστήρια, τὰ ὅποια προ-
ετοιμάζομε... Εἶπέ τὰ ὄνόματα τῶν τυτηρῶν σου.

Ἡ Σαλιχᾶ χανοῦμ καταβάλλουσα ὑστάτην προ-
σπάθειαν ὕψωσε τὴν κεραλὴν καὶ ἐκραύατε.

— Ἐπικατάρτος νὰ εἶναι ὁ Ἀβδόλλ Χαλιχ,
ἢ διψῶσα αἵματος τίγρις, αὐτὴ, ποῦ μὲ ἐπέτρησε
τοῦ συζύγου καὶ τῶν τέκνων μου. Κατραμένιοι νὰ
εἶναι καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ὡς τὸ καταστρέφουσι
τὴν γῶρην.

— Ἐγραψες τὰς λέξεις αὐτάς; ἠρώτησεν ὁ
Μελχιμέ τὸν καθήμενον παρ' αὐτῷ γραμματέα.

— Μάλιστα, ἐξοχώτατε.

Κατόπιν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν μαῦρον

— Ἐκκοκίνησε τὸ σίδερο;

Ὁ Σουδανὸς ἀπέσπυεν ἐκ τοῦ πυρὸς τὴν σιδη-
ρᾶν ράβδον, ἥτις ἐρυθρίωσα ἐφώτιζε τὸ ὑπόγειον
γὲ σπαισίαν λάμπιν.

— Μάλιστα, Ἐξοχώτατε, εἶπε.

— Λοιπὸν ἐμπρός.

Ὁ μαῦρος ἠρώτησε ψυχρῶς.

— Ἀπὸ ποῦ;

Ὁ Νετζήπ πασᾶς ἀφοῦ παρετήρησε τὸν τρόπον,
μὲ τὸν ὅποιον ἡ δυστυχῆς γυνὴ παρετήρει τὴν κα-
ταπόρφυρον ράβδον, εἶπε.

— Ἀπὸ τὴν ράχιν.

Ὁ Σουδανὸς ἐπληρίασε βραδείως τὴν ράβδον
πρὸς τὸ σῶμα τῆς Σαλιχᾶ. Ὁσμή καιομένου ὑφά-
σματος διεγύθη εἰς τὸ ὑπόγειον, μετ' ἔλιγον δὲ ἡ
κοῦσθη τρομερὰ κραυγὴ. Ἡ Σαλιχᾶ ἠρθάνθη τὸν
πεπυροκτωμένον σιδηρον νὰ εἰσδῆ εἰς τὰς σάρ-
κας τῆς.

— Ὡμίλει λοιπὸν. Τὰ ὄνόματα. Ἄλλως....

Ὁ Νετζήπ πασᾶς δὲν ἔλαβε τὸν καιρὸν νὰ τε-
λειώσῃ τὴν φράσιν του. Ἀποτόμως ἡ θύρα ἤνοι-
χθη καὶ ὁ Ἰζζέτ πασᾶς εἰσορμήσας ἐρρίφθη ἐπὶ
τοῦ Σουδανοῦ, οὗ ἤρπασε τὸν βραχίονα.

— Τί κάμνεις ἄλλοι; ἐκραύατε ἡ γυνὴ αὐτῆ
φιλοξενεῖται; ὑπὸ τῆς Α. Μ. καὶ ὡς τοιαύτη εἶνε
ἱερά.... Δὲν τὸ ἠξούρεις;... Πῶς τολμᾷς

νὰ εὐφρασε χεῖρα κατ' αὐτῆς καὶ νὰ τὴν κατανέ-
ζηε ποιουτοτρόπως;

Ὁ μαῦρος εἶχεν ἀπολιθωθῆ.

Τὰ βλέμματά του ἐφέροντο πλήρη ἐκπλήξεως
ἀπὸ τὸν Νετζήπ παρὰ εἰς τὸν Ἰζζέτ καὶ τὸν ἄν-
δρα. Ὁ δὲ Νετζήπ ἐκπεπληγμένος ὄντων καὶ ὁ
Σουδανὸς ἀπὸ τὴν ἀπρόοπτον αὐτὴν εἰσαγωγήν, ἐν-
νοῶν ὅμως συνᾶμα, εἶτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνηται
καὶ ὄντω διαταγῆς, ἐπροσπάθησε νὰ δικαιολογηθῆ.

— Συγγνώμην, Ἐξοχώτατε, εἶπε, νοιάζω ὅτι
καὶ ἡμεῖς ἐκτελοῦμεν τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μ.
Ὁ Ἰζζέτ παρὰς ὕψων τὴν φωνήν.

— Ποιῶ. Σεῖς ποῦ γνωρίζετε τὴν γενναίωσόν-
των, τὴν ἐπιείκειαν, τὴν φιλάνθρωπίαν τοῦ Σαπτοῦ
μας Κυρίου, πῶς δύνασθε νὰ ἰσχυρισθῆτε ὅτι ἦτο δυ-
νατόν νὰ δώσῃ τοιαύτην διαταγὴν;

— Ἐν τούτοις σήμερον τὴν πρωΐαν, ἡ Α. Μ.,
οὐτοπροσώπως. . . .

— Ἀλλὰ, ἐξέντιμ, πρόκειται περὶ φερερὰς πα-
ραγγήσεως. Δὲν ἤνωήσατε καλῶς τὰς δοθείσας
διαταγὰς. Σὰς ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἀδύνατον ἡ
Α. Μ. νὰ ἐξεστῶμιε παρομοίαν διαταγὴν. Τώρα
μέλις ἤμην πλησίον Τῆς. . . .

Αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις ἦσαν ἀκριτὰ εὐ-
χλωστοὶ διὰ νὰ διευκρινίσωσιν τὴν κατάστασιν.

Ὅτω ὁ Μελχάμ ἐταπεινώσε τὴν κεφαλὴν.

— Πιθανόν, Ἐξοχώτατε, νὰ ἔχετε δίκαιον. Δὲν
ὀά ἠνώησα καλῶς.

— Ἡ Α. Μ. διάταξε νὰ μὴ θυγῶν οὔτε θρῖξ τῆς

Σαλιχᾶ χανοῦμ καὶ νὰ ἐπαγρυπνῆτε μήπως τῆς
λείπει τίποτε.

Ὁ Σουδανὸς εἶχεν ἀκούσει τὴν φωνὴν αὐτὴν
ἐπιπλήξην χωρὶς νὰ μετακινήθῃ τῆς θέσεώς του.
Ἀκούων ὅμως τὰς τελευταίας αὐτὰς λέξεις, κα-
τελήθη ὑπὸ τρέμου, ὑπιστοχώρησε ταχέως καὶ ἐ-
ξερρανόθη εἰς τὴν ἀπομεινάσαν ἀνοικτήν θύραν.

Ἦτο προφανὲς ὅτι ὁ Ἰζζέτ παρὰς ἐλάλει οὐ-
τω μεγαλοφώνως διὰ νὰ ἀκουσθῇ ἀπο τὴν Σα-
λιχᾶ χανοῦμ. Ἄλλ' ἡ δυστυχῆς γυνὴ ἐβρίσκετο ὡς
μὴ ἔχουσα συναίσθησιν τῶν περὶ αὐτὴν γιννομέ-
νων. Παρέμενεν ἀκίνητος, μὴ δεικνύουσα τὸ ἐλά-
χιστον σημεῖον ζωῆς.

Ὁ Ἰζζέτ παρὰς ἐπλησίασεν αὐτὴν.

— Ἡ δυστυχῆς. . . ., ἐψιθύρισε, ἐλιποθύμισε. . .

Ὁ Νετζήπ παρὰς εἶπε τότε ὅτι ἡ λιποθυμία
αὐτῆς ἦτο ἡ δευτέρα καὶ ὅτι ἀπαξ ἤδη κατάρθω-
σεν νὰ τὴν ἐπαναφέρουν εἰς τὰς αἰσθήσεις τῆς.

Ὁ Ἰζζέτ παρὰς ἐλάβε τὴν χεῖρα τοῦ θύματος.

Ἡ Σαλιχᾶ ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς.

— Ὅχι εἶπεν αὐτὴ δὲν ἐλιποθύμισα. Ἐκλεινα
μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ μὴ ἐλέπω τὸ ἔραμα
τὸ ὅποιον παίζετε. Ἐὰν ἠδυνάμην θά ἐβλαίων καὶ
τα ὅσα διὰ νὰ μὴ ἀκούω τοὺς λόγους σας.

Ὁ Ἰζζέτ παρὰς ἐπανελάβε μετ' ἠπιότητος:

— Διατί αἱ ἐπιπλήξεις αὗται, χανοῦμ ἐξέντη.
Δὲν ἐλέπετε λοιπόν, ὄλην τὴν γενναίωσόντων,
ὄλον τὸν οἶκτον, ἐν ἐπιδεικνύει ἡ Α. Μ. πρὸς σᾶς.
Πόσον μεγάλωμος εἶναι ὁ Σαπρὸς μας Κύριος διὰ
νὰ δείκνυται τόσο ἀνεκτικῶς, τόσο ἐπιπληγνῶς

πρὸς τοὺς ἐχθρούς του;... Ἐάν σὰς ἐβασάνισαν τοῦτο ἐγένετο παρὰ τὴν θέλησίν Του... Ἀπέδειξίς ἐστὶ μὲ ἐστειλεν ἐδῶ διὰ νὰ φροντίσω διὰ σὰς. Δυστυχῶς ἤλθον πολὺ ἄργά, διὰ νὰ σὰς ἀπαλλάξω ἀπὸ τὰς βασάνους, τὰς ὁποίας σὰς ἐπέβαλλον. Σὰς ζητῶ λοιπὸν συγγνώμην διὰ τὰς βασάνους τῆς νυκτὸς ταύτης, βασάνους γενομένης ἀντιθέτως πρὸς τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μ.

Κατόπιν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Νετζίπ Μελ-χαμὲ πασᾶν.

—'Ἀλλὰ σεῖς, πασᾶ, ἐνηργήσατε συμφώνως πρὸς τὰς λησθείσας διαταγὰς;

Ἐ Νετζήπ πασᾶς, τὸν ὅποιον ἐδὼν διέφευγεν ἡ ἀειζήμενη κωμαφδία ἀπεκρίθη.

—'Ὀχι.

Ἐ δευτέρως γραμματεὺς ἐξηκολούθησε.

—Εἶναι δυνατόν ποτὲ νὰ διέταξε ἡ Α. Μ. παρομοίαν ἀνάκρισιν;

—'Ὀχι.

—Ὅστε ἐλέπετε χανοὺμ ἐφέντη, ἐστὶ ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι παρὰ συνέπεια λυπηρᾶς παρεξηγήσεως, ἢ ὁποία ὅμως, βεβαιωθῆτε, δὲν ὄν ἐπαναληφθῆ.

Ἐ Σαλιχᾶ χανοὺμ δὲν ἤδυνήθη νὰ συκρατηθῆ ἀπὸ τοῦ νὰ ρίψη κατὰ πρόσωπον τὴν περιφρόνησίν τῆς.

—Ὅλοι εἴθε ἀθλιοὶ καὶ οὐταίνοί, εἶπε.

Οἱ δύο πασάδες ἐρρίγησαν ἐπὶ τῆ ὄβρει ταύτῃ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ των ἀπήστραψαν ἐκ μανίας.

Ἐν τούτοις συνεκρατήθησαν, ὃ δὲ Ἰτζέτ πασᾶς ἐπανέλαβε προσηκῶς καὶ ἡπίως.

—Χανοὺμ ἐφέντη, βλέπω, ὅτι εὕρισκεσθε ἐν ὑπερδιεγέρσει. Τοῦτο εἶναι φυσικὸν κατόπιν τῶσων φρικτῶν βασάνων, ἃς ὑπέστητε. Ἐλλά, εἴμαι εἰλικίως, ὅτι ἀφοῦ ἀναπαυθῆτε ἐπ' ὕλιγον θὰ κρίνητε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ πράγματα μετὰ περισσοτέρως γαλήνης καὶ ἀκριβείας.

Κατόπιν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Νετζίπ πασᾶ.

—Πασᾶ, εὐαρεστηθῆτε νὰ διατάξητε τοὺς ὑπηρετάς νὰ μεταφέρωσι τὴν κυρίαν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς. Συγχρόνως νὰ προσκαλέσητε καὶ τὸν ἰδιώτημον ἱατρὸν τῆς Α. Μ., ἵνα τῆ παράσχῃ ὅλας τὰς ἀναγκαίας περιποιήσεις.

Ἐ Νετζήπ πασᾶς μετέδωκε τὴν διαταγὴν ταύτην εἰς τὸν πλησίον του καθήμενον γραμματέα, ὅστις διετέλει κατὰπληκτος διὰ τὴν πρὸ αὐτοῦ ἐκτελισσομένην σκηρνήν.

Ἐκλειούσως οἱ δύο πασάδες ἀπομείναντες μόνοι ἐπλησίασαν τὴν Σαλιχᾶ καὶ ἐσπευσαν μετὰ προσυχῆς νὰ λύσωσι τὰ δεσμά, τὰ ὁποία ἐκράτουν ἐν ἔδυνῃρᾳ ἀκίνησιὰ τὰς χεῖρας καὶ τὰς κνήμας τῆς. Ἐπομείνασα ἐλευθέρᾳ ἠθάνθη ἐστὶ ζωηροτέρως τοὺς τοὺς πόνους, διότι ἔπαυσεν ἡ νευρωτικὴ ἐπίδρασις τῆς ἐκ τῶν δεσμῶν προκαλουμένης αἰμοδιάσεως. Ἐλλά μὴ θέλουσα νὰ καταδείξῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς τὴν φυσικὴν τῆς ἐξάντλησιν κατέβαλεν ὑπερανθρώπους προσπάθειας, ἵνα μὴ ἐκδηλώσῃ σημεῖα ταύτης καὶ νὰ καταπνίξῃ τοὺς κλαυθμούς, οὓς οἱ πόνοι τῆς ἔφερον εἰς τὸν λάφυγγά τῆς. Μετὰ τὴν λαπτὰ εἰσῆλθον οἱ ὑπηρε-

ται. Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ πεποθυία εἰς τὸ θάρος
της φύληςε νὰ ἐγερθῆ.

Αἱ δυνάμεις της ὄρας τὴν ἐπρόδοσαν καὶ κα-
τέπεσαν ἐπὶ τῆς ἔδρας της ψιθυρίζουσα.

—'Αδύνατον δὲν δύναμαι νὰ θαδίσω...

Ὁ Τζέζε πασὰς βλέπων τούτο εἶπεν εἰς τοὺς
ὑπερτάς.

— Πηγαίνετε νὰ φέρητε μίαν ἐπιμηχὴν ἔδραν.

Μετὰ ἂν τέταρτον τῆς ὄρας ἡ Σαλιχὰ χα-
νοὺμ ἐξηλωμένη ἐπὶ μαλακῆς καὶ ἐπιμηχίτης
ἔδρας μετακινεῖτο εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Οὕτω, ἡ διὰ βασανιστηρίων ἀρξάμενη ἀνακρίσις
οὐδὲν ἀποτελέσμα ἀπέφερεν.

Ἄλλὰ εἰ λοιπὸν εἶχε συμβῆ, ἵνα ὁ 'Αβδούλ
Χαμήτ δώσῃ διαταγὴν περὶ ἀναστολῆς τῶν βασ-
ανιστηρίων τῆς Σαλιχὰ καὶ συστάσῃ ὅπως τὴν με-
ταχειρίζονται μετὰ τόσης εὐμενείας;

Ὁ Σουλτάνος πεπειραμένος ἤδη ἀπὸ τὰ ἐγ-
κλήματα, ἅτινα ἀποθνήσκουσ ὑπὸ τῆς αἰμοδιφούς ψυ-
χῆς του εἶχε διακράξῃ, ἦτο βέβαιος ὅτι ἡ ἀνάκρι-
σις τὴν διεξῆγε οὕτω ὁ Νετζίπ πασὰς ὅα παρεῖχε
πλήρεις ἀποκαλύψεις. Διαδίδον ἐν τυναγεῖ φό-
βῳ ἀσπευρῶν καὶ θανάτου, ἐπίστευον ὅτι καὶ
ὅσοι εἰ ἄλλοι ἦσαν ἀνάνδροι ὡς αὐτὸς ἐνώπιον
τῶν πόνων καὶ τοῦ θανάτου.

Ἦγνοίε τὴν ψυχικὴν εὐστάθειαν καὶ ἀφοβίαν.

Διὰ τούτο εἶχε πλήρη πεποίθησιν εἰς τὴν ἐπιτυ-
χίαν τῶν βασανιστηρίων του. Περὶ τὸ μεσονύκτιον,
καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Νετζίπ πασὰς ἐξηθούμενος ὑ-
πὸ τοῦ Ἐμπ' Ἐσρενέκ, ἀπεδύναεν εἰς τὴν ἀνάκρι-

σιν τῆς Σαλιχὰ χανοὺμ, ὁ 'Αβδούλ Χαμήτ κα-
θη-ενας ἐπὶ τινος ἔδρανος ἐν τινι τῶν κλισιῶν
τοῦ χαρμεῖου, ἐξήταξε τὰ ἀδικορῶν τῆς ἡμέ-
ρας καὶ φέρων ἀπὸ κλισοῦ εἰς καιρὸν εἰς τὰ γαι-
λιτ. του κύπελλον γάλλουτος τοποθετημένου πλησίον
του. Φαίνεται ὅτι τὰ δικορῶν δὲν ἦσαν πολὺ
ἐνδιαφέροντα, ὅτι ὁ κύραννος διέτρεχε ταῦτα
ταχέως, δι' ἐπιπολαιὸν βέβηματος. Ἐπειδὴ δὲ εἶ-
χε διατάξῃ τὸν Νετζίπ πασὰ νὰ μὴ περιμένῃ
τὸ τέλος τῆς ἀνακρίσεως, ἀλλὰ τῷ διαδιδῶν ἀρι-
σως τὰς πρώτας ἀποκαλύψεις τῆς Σαλιχὰ χα-
νοὺμ, ἀνεμενεν ἀσυπομένως τὰς σχετικὰς ἀναφε-
ρὰς. Πρὸς στιγμὴν, ἀσῆκε τὸ ἀναγνωσκόμενον
δικορῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Κατόπι κλείσας
τοὺς ὀφθαλμούς ἀπεκοιμήθη.

Πολλάκις κατὰ τὰς τεταραχμένας νύκτας του
ἐνεκίματο οὕτω, ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκοντο καθήμενος.

'Ἄλλ' εἰ ὕπνοι του οὕτοι ἦσαν πολὺ βραχυίας
διαρκείας. Ἀφηνίζετο αἶφνης, σπαράζων ὑπὸ τὴν
ἀγωνίαν τρομακτικῶ ὄνειρου ἢ φοβεροῦ ἐφιάλτου.

Τὴν φορὰν ταύτην ἐκοιμήθη περὶ τὰ εἰκοσι ἑπ-
τά, Αἰφνιδίως ὅμως ἀφηνίσθη, ἔτριψεν τοὺς ὀ-
φθαλμούς καὶ ἔτριψε περὶ ἑαυτὸν ὑποπτον βλέμμα.

Κατόπι ἠγέρθη ἐντρομος καὶ ὀπισθοχώρησε μὲ
τοὺς ὀφθαλμούς διεσταλμένους ἐκ τῆς ἐρίκης.

Πληγίστατα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐλαμ-
πεν ἡ λεπίς μικροῦ ἐγχειρίδιου, δέκα ἐκατοστομεί-
τρων μήκους, καὶ τοποθετημένου ἐπι ἐνὸς χάρτου.

Ἐμεινεν ἐπὶ πολὺ καρφωμένος εἰς τὴν θέσιν

του, χωρίς νά τολμᾶ νά κινηθῆ καί παρατηρῶν ἄτακτως τὸ ἐγγχειρίδιον.

Θᾶ ἐνόησεν τίς ὅτι ἐροβαίτο μήπως ἴδῃ τὸ ἐγγχειρίδιον ὑφόμενον μόνον του αὐτομάτως, ἵνα ἐλθῆ καί τυθισθῆ εἰς τὸ στήθος του.

Τέλος συγκεντρῶν τὰς δυνάμεις του, προὐχώρησε πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ ἐσήμανε.

Ὁ πιστὸς φύλαξ, ὅστις ἠγρύπνει πάντοτε παρὰ τὴν θύραν του δὲν ἐνεφανίσθη.

Ὁ 'Αβδούλ Χαμητ' ἔτι μᾶλλον περιδείξῃ γενόμενος ἐσήμανε καὶ πάλιν.

Οὐδεὶς ἐνεφανίσθη.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐστράφησαν πρὸς τὸ ἐγγχειρίδιον καὶ παρατήρησεν, ὅτι ὁ ὑπ' αὐτὸ χάρτης ἔφερε γραφὴν τινα.

"Ἔλασεν αὐτὸν ἀνά χειρας καὶ ἀνέγνωσε τὰ ἐξῆς·"

"Ἐάν ἐπιβουλεύῃς τὴν ζωὴν τῶν τεσσάρων συλληφθέντων ἀτόμων ἢ ἐάν τὰ βασανίσῃς θά ἀποθάνῃς. Ἡ χεὶρ, ἢ ἀποθέσασα τὸ ἐγγχειρίδιον ταῦτο ἐπὶ τῆς τραπέζης δύναται εὐκόλως ὡσαύτως νά τὸ τυθίσῃ εἰς τὴν καρδίαν σου. Εἶναι δηλητηριασμένον καὶ οὐδεμία ἀνθρώπινος δύναμις θά ἤδύνατο νά ἀποτρέψῃ τὰ κεραυνοβόλα ἀποτελέσματά του. Ὑπάκουσον, ἀλλως ἢ ζωὴ σου μὲς ἀνῆκει·"

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἦτο ὑπογεγραμμένη διὰ τῶν λατινικῶν γραμμάτων «M. A.».

Ἀναγνώσας αὐτὴν ὁ Σουλτάνος καταλήφθη ὑπὸ ἀπεριγράπτου φρίκης. Ἦσθάνετο ἔντως νῦν τὸ μέγεθος καὶ τὴν πραγματικότητα τοῦ κινδύνου ὃν διέτρεχε. Δὲν ἐπρόκειτο περὶ κοινῆς ἀπειλῆς. Διό-

τι πράγματι ὁ τοποθετήσας εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην τὸ ἐγγχειρίδιον ἠδύνατο κάλλιστα νά τὸ φυτεύσῃ εἰς τὸ στήθος του. Ἡ πιθανότης ἔξαι τοιαύτου γεγονότος τὸν καθίστα κυριολεκτικῶς παράφρονα. Ἀφηνῆς ἐνεθυμήθη, ὅτι ἐκείνην ἀκριβοῦς τὴν στιγμὴν ἐβασάνισεν ἐν τῷ ὑπογείῳ ἐν ἐκ τῶν συλληφθέντων ἀτόμων, τὴν Σαλιχᾶ χανοῦμ.

Ἐσήμανε καὶ πάλιν ἵνα καλέσῃ ἕνα ὑπηρέτην.

Οὐδεὶς ἐνεφανίσθη.

Ἦεροάσθη, Οὐδεὶς θόρυβος. Σιγῇ τελείᾳ ἐβασίλευε ἐν τοῖς ἀνακτόροις. Συγκεντρῶν ὅλον τὸ θάρρος του καὶ μὲ τὸ πολυκύρτον ἀνά χειρας ὁ 'Αβδούλ Χαμητ' προὐχώρησε πρὸς τὴν θύραν καὶ ἤνοιξε αὐτὴν μετὰ προσοχῆς.

Παραπλευῶς ταύτης ἐκάτερος ἐπὶ ἐνὸς ἐθωλίῳ ἐκοιμῶντο βαθέως ὁ γέρον πιστὸς φύλαξ καὶ εἰς ὑκασιπότης. Μανιώδης ὁ τύρκανος τοῦς ἐκάλισεν. Ἄλλ' εἰς μάτην. Ἐστάθη ἀδύνατον νά ἀρμπισθῶσι. Θά τοῦς ἐπότισαν ναρκωτικῶν, ἐξυθύρυσεν.

Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν. Ὁ τοῦμος του ἤρῃανε ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Ἐάν δὲν κατώρθου ἐγκαίρως νά ἀναστειλῇ τὴν ἀνάκρισιν τῆς Σαλιχᾶ, τετέλεσται δι' αὐτόν. Δὲν θά διέτρεχε πᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἀπειλᾶς. Ἐπληκτινῶντο εἰς τὸ ζωμάτιον ὡς τρελλῶς, ἐπαναλαμβάνων διαρκῶς μετ' ἀγωνίας.

—Εἶναι φρικῶδες. Εἶναι φρικῶδες.

Ἐἶλος ἐκῆθησε καὶ ἀπανέγνωσε τὸ ἐπιστόλιον.

Εἶτα ἀρπάσας ἀποτόμως τὸ ἐγγχειρίδιον ἔθεσεν αὐτὸ ἐν τῷ ἀριστερῷ του βραχίονι καὶ ἐξῆλθεν

επιστευμένως. Ἐκράτει ὅμως χάριν προφυλάξεως καὶ τὸ πολυκρότον εἰς τὴν δεξιάν του χεῖρα.

Ὅπως ἐστειλεν ἄμέσως νὰ φωνάξωσι τὸν Ἰζέτ πασά, μὲ τὴν διαταγὴν νὰ μεταβῇ ἄμέσως παρὰ τῷ Νετζήπ Μερχαμέ ἵνα θέσῃ πέσμα εἰς τὰ ἔσταντο τῆς δυστυχούς γυναικός.

Ἐίδωμεν πῶς ὁ δεύτερος γραμματεὺς ἐξετέλεσε τὴν ἀποστολὴν του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Μέροιοι Αὐλίας καὶ Ζωὴ πασῶς

Ὁ Αἰθούλ Χαμητ διήλθε τὸ ὑπόλοιπον τῆς νυκτός ἐν μεγίστῃ παραγῇ. Τὸ ἐγγχειρίδιον καὶ ἡ συνοδευούσα αὐτὸ ἐπιστολὴ τὸν καθίστων ἔξω φρονῶν. Καθ' ἣν στιγμήν ἐνόμιζεν, ὅτι εἶχε συλλάβει καὶ ἐξουτώσει τὸ μυστικὸν κομμάτιον, τοῦτο ἐτόλμα νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς αὐτὸ τὸ κέντρον τῶν ἀνακτόρων καὶ νὰ ἀπειλήσῃ ὅτι θὰ ὑψώσῃ χεῖρα καὶ γὰρ αὐτοῦ τοῦ τυράννου.

Ὅσον τῷ ἀνηγγέλη, ὅτι ἡ Σαλιχᾶ χανουμ εἶχε ἐδηγηθῆ καὶ πάλιν εἰς τὸν θάλαμόν της, ἐνθα ὁ ἱερεὺς τῆ ἐπιδαψίλευς τῆς θεούσας περιποιήσεις, ὅτι ἡ ζωὴ της δὲν εὐρίσκατο πλέον ἐν κινδύνῳ καὶ ὅτι μετ' ὀλίγων δὲν θὰ ἔμενον ἶχνος ἐν τῶν Εὐρασιηστῆριον, ἅτινα ὑπέστη, ὁ Σουλτάνος ἀπέπεσε καὶ ἀνέλαβε θάρρος πιστεύσας ὅτι ἡ ἀσφαλεία του δὲν διέτρεχε πλέον κανένα κίνδυνον.

Ἀπεφάσιεν ὅμως νὰ ἐνεργήσῃ ἄμέσως λεπτα-

μερῇ ἀνάγκισιν διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ πῶς κατέστη δυνατόν νὰ τοποθετηθῇ πλησίον του τὸ ἐγγχειρίδιον.

Ἐν πρώτοις χάρις εἰς τὰς φροντίδας τῶν ἰατρῶν τῶν ἀνακτόρων, ἤθυσθησαν νὰ ἀποσπάσωσιν ἐκ τοῦ βαθέως ὕπνου των τοὺς δύο φύλακας τοῦ κοιμωμένου παρὰ τὴν θύραν τῆς οὐτοκρατορικῆς αἰθούσας. Ἄλλ' οὐδεμίαν πληροφοσίαν ἤθυσθησαν νὰ ἀποσπάσωσι παρ' αὐτῶν. Ἀμφότεροι ἠρθάνθησαν ταυτοχρόνως νὰ καταλαμβάνωνται ὑπὸ ἀκατανικήτου ἐπιθυμίας ὕπνου καὶ οὐδὲν ἐγνώριζον ἐκ τῶν γενομένων. Κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις των οὔτε εἶχον ἰδῆ τινα, οὔτε τις εἶχε θῶσει πρὸς αὐτοὺς ποτὲν τι. Καὶ ἐν τούτοις ἐν μιᾷ στιγμή ἀμφοτέρω ἀποκοιμήθησαν. Ὁ φύλαξ ἐδήλωσε τὰ ἔξῃς.

—Ὁμιλοῦμεν χαμηλοφώνως. Αἰσνῆς ἐσιωπήσαμεν καὶ οὐδὲν γνωρίζομεν ἐκ τῶν γενομένων. Θὰ μὲς ἀποκοίμησαν αἰφνηδῶς.

Καὶ ὁ ὑπασιστής κατέθηκε τὰ οὐτά.

Ὁ Σουλτάνος παρηκολούθει ἀλλόφρων τὴν ἀνέκρισιν αὐτῆν, γενομένην παρουσίᾳ του ἐν αἰθούσῃ, ἐν ἣ εἶχε καλέσει ὅλους τοὺς πιστοὺς του «Μεσπερχιάμ». Αἱ ἐν τῷ ἐπιστολίῳ περιεχόμεναι ἀπειλαὶ ἀνήρχοντο διαρκῶς εἰς τὰ ὠτιά του. Καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐνόμιζε διαρκῶς ὅτι ἔβλεπε ὑψούμενον κατὰ τοῦ στήθους του τὸ δηλητηριασμένον ἐγγχειρίδιον. Καὶ τὸ ἀρνητικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀνακρίσεως τὸν ἀνησυχεῖ ἐτι περισσότερον. Τέσον δὲ εἶχεν ἐπαυξήσει ὁ τρόμος του, ὥστε ἀκοιμίας μόνος μετὰ τοῦ Ἰζέτ πασά ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ τὴν πρόθεσίν ου νὰ ἀπόλυση ἄμέσως τὰ τέσσαρα σουλ-

ληφθέντα άτομα, αφού πρώτον τοις εἴηται συγγνώμην διὰ τὴν σύλληψίν των καὶ τὴν ἀνάκρισιν, ἣν τοις ἐπέβαλε.

— Ἀλλά, Μεγαλειότατε, παρατήρησον ὁ Ἰκζέτ πατῆρ, πῶς δυνάμεθα νὰ ἀπολύσωμεν άτομα, τὰ ὅποια ἐτόλμησαν νὰ συνωμοτήσωσιν ἀπ' εὐθείας κατὰ τοῦ ἱεροῦ προσώπου τῆς Υ. Μεγαλειότητος; Πῶς θὰ δυνηθῶμεν καὶ πάλιν νὰ συλλάβωμεν αὐτά, ἢ νὰ ἀμυνθῶμεν κατ' αὐτῶν;

Εἰς τὴν παρατήρησιν αὐτὴν ὁ Σουλτάνος εἶπε·

— Ναί· ἔχετε δίκαιον. Δὲν δυνάμεθα νὰ τὰ ἀπολύσωμεν καὶ ἐν τούτοις ἡ ζωὴ μου ἐξίσταται ἐν κινδύνῳ... Ἄν τοὐλάχιστον ἡ ἀνάκρισις εἶχεν ἀποτελέσμα τι....

— Μεγαλειότατε, αφού ὁ Σέρλοκ Χόλμς εὐρίσκειται ἀκόμη ἐδῶ, διατί δὲν ἐπωφελεῖσθε εἰς αὐτοῦ; Ἄς τὸν καλέσωμεν καὶ ἄς τῷ ἐκθεσωμεν τὰ πράγματα. Ἴσως αὐτὸς εὕρῃ τρόπον νὰ μᾶς ἀκαλλάξῃ ἐκ τῆς δυσχεροῦς θέσεως.

— Ἔστω... Φώναξέ τον ἄμεσα... Ἐχετε δίκαιον. Ἴσως αὐτὸς καταρῶσῃ νὰ λύσῃ τὸ μυστηριώδες αὐτὸ πρόβλημα.

Λεπτὰ τινα βραδύτερον, ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἰσήγαγε παρὰ τῷ Ἀβδούλ Χαμήτ.

Ὁ ἀστυνομικὸς εἶχε τὸ ὕψος καταπεποντημένου, ὡς εἶς, ὁ ὁποῖος ἀποσπάται ἀποτόμως ἀπὸ τὸν ὕπνον του.

Ὁ Ἰκζέτ πατῆρ τῷ εἶπε·

— Συγγνώμην, διότι σᾶς ἀνησύχησαν. Ἄλλὰ πρόκειται περὶ πολλὸ σοβαροῦ ζητήματος, διὰ τοῦτο

καὶ ἡ Α. Μ. δὲν εἰδίσατο νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν πείρᾶν σας καὶ τὴν διορατικότητά σας. Ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ ἡ ἐλάχιστη ἀρχαιογὰρα δύναται νὰ ἐπιφέρει ἀνεπανόρθωτον καταστροφὴν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἢ ἂν θέλετε ὁ Μάκ Λην ἐτριψε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἤρώτησε περὶ τίνος ἐπρόκειτο.

Ὁ Ἰκζέτ πατῆρ διηγήθη τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐγχειριδίου καὶ τῆς ἐπιστολῆς ὡς καὶ τὸν αἰρηθῆσον καὶ βαρὺν ὕπνον τῶν δύο φυλάκων.

Προσεκλήθησαν ἀμφότεροι.

Ὁ ὑπασιπότης ἦτο ἀξιωματικὸς ἐκπαιδευθεὶς ἐν Εὐρώπῃ καὶ ὁμιλῶν ἄριστα τὴν γαλλικὴν.

Οὕτω μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀγγλοῦ ἤρξατο ἡ ἀκίλουθος συνδιάλεξις γαλλιστί.

— Ἐκοιμήθητε καὶ οἱ δύο ταύτοχρονως;

— Μάλιστα.

— Πρὶν ἢ ἀποκοιμηθῆτε δὲν ἐπίει τίποτε;

— Ἀπολύτως οὐδέν.

— Ἐκαπνίστατε;

— Ναί· Ἀλλὰ τὰ συνήθη σιγαίεσσα, καὶ ὅποια εἶχομεν εἰς τὴν σιγαροθήκην μας.

— Ἐκαστος ἀπὸ σᾶς ἐκάπνισε τὰ ἰδικὰ του σιγαροῦττα; ἢ προσηρέρατε ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον;

— Ναί· ἀντηλλάξομεν μεταξὺ μας.

— Ἐνθυμείσθε πῶς προσέφερα τελευταίως;

— Σᾶς θεβαίω ὅτι δὲν ἐνθυμῶμαι τὰς ἀσημάντους αὐτὰς λεπτομερείας καὶ δὲν δύναμαι νὰ δώσω ἀκριθεῖ ἀπάντησιν. Γνωρίζω μόνον ὅτι μέχρι

τέλευς προσεφέραμεν ἀμοιβαίως σιγαρέττα ὃ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον.

—Καπνίζετε τὰ ἴδια σιγαρέττα;

—'Όχι· τὰ ἰδικά μου ἦσαν αἰγυπτιακά, ἐνῶ τὰς συντρόφους μου ἦσαν τοῦ ἐδῶ Μονεπολίτου.

—Πόσα σιγαρέττα ἐκαπνίσατε μαζί; Ἐνθυμοῖσθε;

—'Όχι· ἀλλ' ὑποθέτω πέντε ἕως ἑξ.

—'Ίσως ὁ φύλαξ ἐνθυμεῖται καλλίτερον ἢς ἴσθαιεν λοιπόν.

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν Ἰζζέτ πασᾶ.

—Ἰθαροσθηθεὶς νὰ τὸν ἐρωτήσητε ποῖος προσέφερε τὰ τελευταία σιγαρέττα.

Ἐρωτᾷ τὸν πασᾶ μεταφράσει τὴν ἐρώτησιν.

Ἐτερος ἀπήντησε.

—Ἐκαθήμεν μόνος πλησίον τῆς θύρας. Ἐνθυμοῦμαι καλῶς, ὅτι ὁ ὑπασιπιστής ἦλθε καὶ μοῦ εἶπε· «Δὲν ἔχω παρὰ μόνον αἰγυπτιακά σιγαρέττα· Δός μου ἀπὸ τὰ ἰδικά σου», ὥστε ἐγὼ προσέφερον πρῶτος.

—Ἐπειτα;

—Ἐπειτα τοῦ ἐζήτησα ἓνα ἀπὸ τὰ ἰδικά του· οὕτω ἐξηκολούθησαμεν.

—Ποῖος ἐκ τῶν δύο προσέφερε τελευταίως;

Ἐρωτᾷ τὸν φύλακα ἐστῆθαι πρὸς στιγμὴν προσπαθῶν νὰ συγκεντρώσῃ τὰς ἀναμνήσεις του. Εἶτα διατάξων.

—Δὲν ἐνθυμοῦμαι καλᾶ. Ὑποθέτω ὁ ὑπασιπιστής. Ἐν τούτοις ἐπαναλαβάνω, ὅτι δὲν εἶμαι βέβαιος ἴσως νὰ ἦμην καὶ ἐγὼ.

Ἐρωτᾷ τὸν Σέρλοκ Χόλμς ἐφαίνετο παρεκκλιθῶν μετ' ἀδιαφορίας τὴν ἀνάκρισιν αὐτήν. Ἐνόμιζε τις

ὅτι τὸ πνεῦμά του ἐπλανᾶτο ἀλλοχρῶ. Ἐν τούτοις ἐπανέλαβεν ἀποτόμως.

—Ἀπὸ ὅλα αὐτά, οὐδὲν θετικὸν ἐξάγεται....

Ἦρπει· ἀλλοῦ νὰ ζητήσωμεν. Καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ ἀναβάλλωμεν τὴν ὑπόθεσιν δι' αὐριον. Θὰ παρακαλέσω ὅμως τὴν Υ. Μ. νὰ μοῦ ἐμπιστευθῇ ἐπὶ τινος ὥρας τὸ ἐγγχειρίδιον καὶ τὴν ἐπιστολήν, τὴν εὐρεθεῖσαν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ἐγένετο ὅτι ἐζήτησε ὁ Ἄγγλος. Καθ' ἦν στιγμὴν ἀποφέρων τὰ δύο ἄνω ἀντικείμενα ἔξηρχετο τῆς οἰθούσης, εἶπεν αἰφνης εἰς τὸν Ἰζζέτ πασᾶ.

—Ἐρωτήσατε παρακαλῶ τὸν φύλακα, ἐάν δὲν εἶχε καπνίσει μόνος του πρὸ τῆς ἀρίστου τοῦ ὑπασιπιστοῦ.

Ἐρωτήσας μεταφράσθη.

—'Όχι, ἀπεκρίθη κατηγορηματικῶς ὁ φύλαξ.

—Εἶσαι βέβαιος;

—Ναί· διότι παρ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν μου δὲν ἤθυσάμην νὰ καπνίσω, διότι δὲν εἶχον μαζὴ μου πურεία.

Ἐρωτᾷ τὸν Σέρλοκ Χόλμς ἠρέσθη νὰ εἴπῃ «πολὺ καλά» καὶ ἐξῆλθε.

Κατόπιν ἐζήτησε μετὰ προσοχῆς τὸ μέρος, εἰς τὸ ὅποιον εἶχον ἀποκαμηθῆ οἱ δύο ἄνδρες.

Ἐσχε δὲ ἐπιφώνημα χαρᾶς παρατηρήσας ἐν τινὶ κυτίῳ ἐρριμένω κατὰ γῆς τὰ υπολείμματα τῶν ἀνημμένων πურείων.

Ἀνέλαβεν αὐτὰ καὶ ἐζήτησε τὰ ἄκρα των μετὰ προσοχῆς.

— Ὅλα ἔχουν ἀναρθῆ προσφάτως, ἐφθάρισεν.
Ἀκριβῶς αὐτὸ καὶ ἐγὼ ἤθελα...

Τὴ ἐμέτρηνεν. Ἦσαν ἐξ.

— Βλέπω ὅτι αἱ ὑποφαῖαι μου ἔλιγον κατ' ἄλι-
γον ἐπιθεβαίνονται, εἶπε.

Κατοπιν ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ θυλακίου του ἐν φα-
κόν, τὸν ὅποιον πάντοτε ἔφερε μαζὴ του, ἐξήτασε
μετὰ προσοχῆς τὸ μῆλον τῆς θύρας καὶ ἐκραύγασε.

— Κῦττα... Κῦττα... Πουῖδρα...

Μοῦ φαίνεται ὅτι γυναικίσι χερί ἐπίσσε τὸ μῆ-
λον αὐτό. Μήπως ἀπατώμας;... ἄς δοῦμε.

Καὶ ἤρχισε νῆαν ἐξέτασιν.

— Ὅχι, ἔτσι εἶναι... εἶναι πουῖδρα... τὸ ζή-
τημα περιπλέκεται... ἢ μάλλον διευκρινίζεται.
Ὅποσδήποτε τώρα ἔχω εἰς χεῖράς μου πολλὰ ση-
μεῖα, διὰ τῶν ὁπίων δύναμαι νὰ ὀδηγηθῶ. Ἄς ὑ-
πάγω εἰς τὸ δωμάτιόν μου νὰ ἐξετάσω μετὰ προ-
σοχῆς τὸ ἐγχειρίδιον καὶ τὴν ἐπιστολήν.

Καὶ ἐξηφανίσθη σπεύδων διὰ τῶν διαδρόμων.

Οἱ ὑπασπισταὶ καὶ οἱ κλειδοῦχοι, οἱ παρακολου-
θῆσαντες τὰς κινήσεις ταύτας τοῦ Ἀγγλοῦ οὐδὲν
ἠνέκησαν. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ προσοχή, μὲ τὴν ὁσίαν
περισυνέλεξε καὶ ἔθεσεν εἰς τὸ θυλακίό του τὰ
ἄχρηστα πυρεῖα εἶχεν ἐκπλήξει αὐτοὺς μεγάλως.

— Τί πληροφορίας δύναται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὰ καμ-
μένα αὐτὰ σπέρτα διηρωπῶντο.

— Ἴσως κάμη συλλογὴν, εἶπεν ἑτερίς τις εἰ-
ρωνικῶς. Οἱ Ἀγγλοὶ εἶναι τῶσαν ἐκκεντρικοί.

Ἐπανελθὼν εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ ὁ Σέρλοκ

Χόλμς ἐξηγάγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του τὰ πυρεῖα
καὶ τὰ παρέταξεν ἐπὶ τοῦ γραφείου του.

Κατόπιν ἔκαμαν τὸν ἐξῆς συλλογισμόν·

— Ἐκάησαν ἐξ πυρεῖα. Ὡστε οἱ ἄνθρωποι μας
ἐκάνισαν ἐξ σιγαρέττα. Φαίνεται λοιπόν, ὅτι πρῶ-
τος ἔδωκεν ὁ φύλαξ, ἀκολούθως δὲ προσέφερεν
πρὸς ἀλλήλους διαδοχικῶς. Κατὰ συνέπειαν δεύ-
τερος προσέφερεν ὁ ὑπασπιστής, τρίτος ὁ φύλαξ,
τέταρτος ὁ ὑπασπιστής, ἕκτος δὲ καὶ τελευταίως
πάλιν αὐτός. Τότε καὶ οἱ δύο ἀπεκοιμήθησαν.

Προφανῶς ὁ ὕπνος των δὲν ἦτο φυσικὸς προ-
κλήθῃ ἀπὸ ἐν ναρκωτικὸν ἐνοπάρχει εἰς τὰ σιγα-
ρέττα. Ὁ ὑπασπιστής ἠθέλησε νὰ σκοιμῆσῃ τὸν
σύντροφόν του· ἀλλ' ἵνα μὴ προκαλέσῃ ὑπονοίας ἐ-
κάνισε καὶ αὐτὸς καὶ ἀπεκοιμήθη ὡσαύτως.

Τότε ἐτοποθετήθη πρὸ τοῦ Σουλτάνου ἡ ἐπι-
στολή μετὰ τοῦ ἐγχειριδίου. Ἡ ἐνοπάρχουσα ἔτι
ἐπὶ τοῦ μῆλου τῆς θύρας πουῖδρα, ἀποδεικνύει ὅτι
εἰσῆλθε γυνή... Προφανῶς ἡ γυνὴ αὕτη εἶναι
ἐν τῶν τοῦ γραφείου. Ἀλλὰ ὅταν αὕτη εἰσῆλθεν,
ἐὰν ὁ Ἀβδούλ Χαμήτ δὲν ἔκοιμάτο ἢ ἐὰν ἀφυπνί-
ζετο σιγνιδίως;... Διότι ὁ ὕπνος τοῦ Σουλτάνου
ἦτο σιγνιδίως καὶ οὐδὲλως προήρχετο ἐκ ναρκω-
τικοῦ... Εἰσελθούσα ἡ γυνὴ αὕτη εἰς τὴν αἴθου-
σαν παρετήρησεν, ὅτι ὁ Σουλτάνος ἔκοιμάτο...
Ὡστε σκοπὸς τῆς δὲν ἦτο νὰ ἀποθήσῃ τὴν ἐπιστο-
λὴν καὶ τὸ ἐγχειρίδιον... Ἐνόμιζεν, ὅτι θὰ εἰ-
ρισκε τὸν Σουλτάνον ἄπνον... Ὡστε δὲν θὰ
εἶχεν ἄλλον σκοπὸν παρὰ νὰ τὸν φωνεῖται. Οὕτω
ὁ ὕπνος ἔσωσε τὴν ζωὴν τοῦ Ἀβδούλ Χαμήτ, ἡ

δὲ νυκτερινὴ αὕτη ἐπισκέπτρια περιορίσθη εἰς ἀπειλὰς. Κατὰ τὴν γνώμην μου ἰδοὺ τί συνέθη. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁμοῦ δέον νὰ ἡμολογηθῇ, ὅτι τὰ πάντα ἐγένοντο μὲ μεγάλην ἐπιδηξιότητα.

Ἄλλ' ἴδωμεν νῦν τὸ ἐγγχειρίδιον καὶ τὴν ἐπιστολήν. Μετὰ τὸν μακρὸν αὐτὸν μονόλογον, ὁ Ἄγγλος ἐπιεν ἕνα ποτήρι βίσκου. Κατόπιν ἀνάπτων τὴν πίπαν του ἐκάθισεν εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ ἔθεσε τὸ φῶς τῆς λάμπας του. Τέλος ἐπιρεν ἐκ τοῦ θυλακίου του τὸ ἐγγχειρίδιον καὶ τὴν ἐπιστολήν. εἶνα τὸσον εἶχον τρομοκρατηταὶ τὸν Σουλτάνον. Ἐρχισε πρῶτον ἐξετάζων τὸ ἐγγχειρίδιον.

— Ἐπικίνδυνον παιγνιδάκι, ἐψιθύρισε ἀκονισμένον ὡπὸν θυράφι. . . . καὶ παιδιὸν θύνατα, νὰ πληγῆ δι' αὐτοῦ θανατηφόρως. Εἰς τὰς χεῖρας γυναικὸς εἶναι ὄπλον ἀλάσθητον. Ἀποθέσας ἐπὶ τοῦ γραφείου τὸ ἐγγχειρίδιον ἀνέλαθε τὴν ἐπιστολήν.

— Δυστυχῶς εἶναι γραμμένη τούρκιστί . . . δὲν καταλαμβάνω τίποτε. . . . Ἄλλὰ δὲν θὰ μὲ ἀνακαλύψῃ λοιπὸν τίποτε τὸ τεμάχιον αὐτὸ τοῦ χάρτου; . . . κοινὸς χάρτης. . . . Μπᾶ. . . εἶνε κομμένος εἰς μίαν γωνίαν. Διὰ τί τοῦτο; . . . ἀκριβῶς θὰ ἔφερον ἐπικεφαλίδα, ὅπως τὰ χαρτιά τῶν ἐμπορικῶν οἰκῶν, τῶν ἐταιρειῶν καὶ σχολείων καὶ τῶν ξενοδοχείων. . . . Ἄλλὰ μᾶλλον εἶναι ξενοδοχείου. . . . καὶ μεγάλου ξενοδοχείου μάλιστα. . . διότι εἶναι γονθρὸν καὶ ἐξαιρετὸν ποιότητος; εἰ ἐμπορεὶ καὶ αἱ ἐταιρεῖαι δὲν μεταχειρίζονται τοιοῦτον. . . . Ἄλλως τε αὐτοὶ ἔχουσι χαρτιά μεγάλου σχήματος, ἐνῶ αὐτὸ εἶναι μικροῦ. . . . Ναὶ

ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη εἰς ἓν ξενοδοχεῖον. Τοῦτο εἶναι εὐκόλον νὰ ἐξακριβωθῇ. . . .

Ἰκανοποιημένος ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πρώτης ταύτης ἐξετάσεως κατεκλίθη ἄλλὰ πρὶν ἢ ἀποκοιμηθῇ ἐσκέφθη ἀκόμη ἐπὶ πολὺ διὰ τὸ ἐγγχειρίδιον καὶ διὰ τὴν ἐπιστολήν. Τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτον καταστήσας τὸ πρόσωπόν του ἀγνώριστον διὰ πικροῦ ψευδοῦς μύστακος καὶ μεγάλων κυανῶν διόπτρων κατέλιπε τὸ Γιλδίξ συνοδευόμενος ὑπὸ ἐνὸς ὑπαπιστιοῦ.

Ἀργίθεις ὁμοῦ εἰς τὸν ἐν Βασιτικῶς σταθμὸν τῶν τροχιοδρόμων κατέλιπε τὸν ἀξιοματικόν, ἐπέβη ἀμάξης καὶ διεμύθη πρὸς τὸ Πέραν.

Κατὰ πρῶτον μετέβη κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ Πέρα Παλάς, ἐγευματίσας καὶ ἀκολούθως εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἀναγνωστήριον.

Ἀπὸ ἐξεφύλλισε τὰς ἐφημερίδας ἐζήτησεν ἀσελῶς παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου χάρτην, ὅστις καὶ τῷ προσεφέρθη ἀμέσως. Ἄλλ' οὗτος οὐδέλωσ ἀμείψαζε πρὸς τὸν χάρτην τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Γιλδίξ.

Οὗτω ὁ Ἄγγλος ἀπεφάσισε νὰ διευθύνῃ ἀλλὰ καὶ τὰς ἐρεῦνας του.

Μετ' ὀλίγον κατέλιπε τὸ Πέρα Παλάς καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Κρόκερ, κείμενον ὀλίγον ἀπωτέρω. Διὰ νὰ διαφύγῃ τὰς ὑποψίας ἐκράτησεν ἕνα δωμάτιον τοῦ α' πατώματος. Τῷ ἐδεῖξαν ἓν ἐπιπλωμένον πολυτελέστατον.

— Καλὰ. Αὐτὸ μὲ κάνει, εἶπε.

— Ἡδὲ τὸ κρατήσετε; ἠρώτησεν ὁ ξενодоχός.

— Φυσικά.

— Τότε εὐαρεστηθῆτε νὰ μοῦ δώσετε τὸ ὄνομά σας διὰ νὰ τὸ ἐγγράψω εἰς τὸν κατάλογον.

Ὁ Μὰκ Λήν εἶπε τὸ πρῶτον ἀγγλικὸν ὄνομα, ποῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν του.

— Δὲν ἔχετε ἀποσκευάς;

— Τὰς ἄφρατα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον εἰς τὰ Θεραπεῖα. Αὐρὶς νθὰ ἔλθουν.

Εἶτα ὁ ἀτυνομικός ἐκάθισεν μὲ ὄφρα καταπεποιημένον.

— Ἐχετε ἀνάγκη τινός; ἠρώτησεν ὁ ξενοδόχος πρὶν ἢ ἐξέλθῃ.

— Ναί. Ἐγὼ νὰ γράψω πολλὰς ἐπιστολάς. Θὰ ἤθελα εὐλλα τινα γάρτου καὶ φακέλλους. Στεῖλατά μοι, σὰς παρακαλῶ.

— Ἀμέσως σὰς φέρω ἀπεκρίθη ὁ ξενοδόχος.

Καὶ ἐξῆλθε.

— Μετὰ τινὰς στιγμὰς εἰς ὑπηρετῆς ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης πολλὰ φύλλα γάρτου φακέλλους ἐν μελανοδοχεῖον, μίαν γραφίδα καὶ ἀπῆλθε.

Ἀπομείνας μόνος ὁ Μὰκ Λήν ἠγέρθη ζωηρῶς καὶ ἐπληρίσας τὴν τραπέζαν.

Ἐπὶ τῇ θέῃ τοῦ γάρτου κατέστη περιχαρῆς.

Ὁ γάρτος οὗτος πράγματι ὁμοιάζειν ἀκριδῶς μὲ τὸν γάρτην τῆς ἐπιστολῆς, ἣν ἔφερον εἰς τὸ θυλάκιόν του. Ἐλαβεν ἀφοστέρους καὶ τοὺς ἐξήτασε μετὰ προσοχῆς. Οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἐπετρέπετο. Ὁ γάρτος ἦτο ὁ ἴδιος. Ἡ μόνη διαφορά ἦτο ἡ λείπουσα ἐπικεφαλὴς τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ξενοδοχείου.

Ἀρῶν διεπίστασε τὰς πρώτας αὐτὰς λεπτομερεῖας ὁ Μὰκ Λήν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν.

— Μήπως αὐτοὺς, τοὺς ὁποίους ἀναζητοῦμεν ἔχουσιν ἓνα συνένονον ἐδῶ; Πρέπει ἐν πρῶς ἐν νὰ ἐξετάσω τὰ πρόσωπα ὄλων τῶν διαμενόντων ἐνταῦθα.

Ὅλοι σχεδὸν οἱ διαμενόντες εἰς τὸ ξενοδοχεῖον γευματίζουσιν ἐδῶ. Θὰ γευματίσω καὶ ἐγὼ. Ἄς ἴδωμεν λοιπὸν τί ἀποτέλεσμα θὰ ἔχη ἡ πρώτη ἐξέτασις μου. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπελείπετο ἀνόμη πολλὴ ὄρα μέχρι τοῦ γεύματος ἤναψεν ἐν σιχαρέττον κατῆλθε καὶ διέταξε τὸν ὑπηρετὴν νὰ καλέσῃ μίαν δμαζαν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ διευθυντῆς τῷ ξενοδοχείου ἔσπευσε πρὸς τὸν νέον πελάτην του καὶ διὰ νὰ φανῇ εὐχάριστος πρὸς αὐτὸν, ἠρώτησεν μειδιῶν φιλοφρόνως.

— Εἰσθε ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὸ δωμάτιόν σας, κύριε; Ἐὰν θέλετε νὰ σὰς δώσωμεν ἐν ἄλλο πρὸς τὸ μέρος τῆς ἑδοῦ.

— Ὅχι... σὰς εὐχαριστῶ αὐτὸ μοῦ κάμνει θαυμάσια. Ἄνοιφελὲς νὰ τὸ ἀλλάξω. Ἄλλως τε δὲν σκεπτεύω καὶ νὰ μείνω ἐπὶ πολὺ.

— Ὅπως θέλετε.

— Θὰ γευματίσω ἐδῶ.

— Καὶ θὰ ἱκανοποιηθῆτε ἐστὶ βέβαιος.

— Καὶ ἔχετε πολλοὺς ἐνοίκους τῶρα;

— Μόνον δώδεκα ἕως δικατένας. Ἡ ἐποχὴ ἔλθει.

— Καὶ γευματίζουσιν ἐδῶ ὄλοι;

— Ὅλοι πλην δύο.

«Φθάνει αυτός που ζητώ να μη είναι από τους
Σου σούτους», έσκέφθη ό άστυνομικός.

—Κατόπιν επανέλαβε ύψηλοφώνως:

—Θά επιστρέψω λοιπόν την μεσημέριάν δια να
γευματίσω εδώ.

Έπέθη της άμάξης και ώδηγήθη εις την Μ.
ύδον του Πέραν. Τότε δια να περάση την θύραν του,
ήρχισε να περιδιαβάη πεζός, παρατηρώντας προ-
ηγκας των καταστημάτων.

«Αλλ' εβήκολούθει να σκέπτηται και έλεγε κα-
καή' εαυτόν.

—Εάν κατώρθουν να διευκρινίσω τό μυστήριον
του εγκυριδίου και της επιστολής... . Περὶ αὐ-
τοῦ εἶμαι βέβαιος... . ἀλλὰ τί θά κάμω ὕστερον;...
Θά παραδώσω τοὺς πατριώτας αὐτοὺς εἰς τοὺς δε-
μίους των;... . ἐξεπλήρωσα τὴν ἀποστολήν, ἣν
μοῦ εἶγον ἐμπιστευθῆ... . Ἐλαβον τὴν ἀμοιβήν μου.
Γίπτετε δὲν με ὑποχρεοῖ τώρα νὰ προσφέρω ὑπηρεσί-
ας εἰς τὸν Ἀβδούλ Χαμητ. Οὔτε ὑποχρεώσεις πρὸς
αὐτὸν ἔγω, οὔτε δεσμός τις μεταξὺ μας ὑπάρχει...
Ἐάν προσπαθῶ νὰ ἀνακαλύψω τὸ νένον μυστήριον, τὸ
πρῶτον ἀπλῶς ἐκ περιεργείας... . Ὅχι; μοῦ εἶναι
ἀδύνατον νὰ παραδώσω τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἐ-
ναντι ἀμοιβῆς... . θά ἦτο ἀνανδρία, ἀναξία τῆς φή-
μας μου... . Τὸ πρᾶγμα θά ἤλασσαν, ἐάν ἐπρόκει-
το περὶ κοινῶν ἐγκλημάτων.

Ὁ Μάκ Λήν ἐξακολουθῶν νὰ βηματίζη και νὰ
σκέπτηται οὕτω ἐφθασε ἐνώπιον τοῦ ξενοδοχείου.

Ὁδηγήθη ἀμέσως εἰς τὸ ἐστιατόριον. Ἡδὴ πολ-
λοὶ καθήμενοι ἐνώπιον μικρῶν τραπέζων ἐτραγον.

Ὁ Μάκ Λήν ἐξέλεξε μίαν τράπεζαν πλησίον
τῆς θύρας, ἵνα ἐξ αὐτῆς δύναται νὰ παρατηρῆ
τοὺς εἰσερχομένους και τοὺς ἐξερχομένους.

Μετὰ ἐν λεπτόν τῆς ὥρας ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ
ξενοδοχείου εἶχον προσέλθει.

Εἰς μάτην ὅμως ὁ Μάκ Λήν ἐξήτασεν ὅλους με
τὸ διαπεραστικόν και ἔδῴ βλέμμα του.

Εἰς οὐδένα ἐξ αὐτῶν ἀνεκάλυψε τί τὸ ὑποπτον.
Ὅλοι ἦσαν ξένοι.

Ἄγγλοι, Γάλλοι, Γερμανοί. Ἄλλοι ἔμποροι και
ἄλλοι περιηγηταί. Κανείς ἐξ αὐτῶν δὲν ἐφεί-
νετο νὰ εἶναι ἐνόπιος.

—Εάν ἤθυσάμην ὅμως νὰ ἀναλλάξω τοὺς ἀ-
χιστον λέξεις τινας με ὅλους ἴσως θά κατώρθουν
νὰ εὗρω ἐνδείξεις τινας.

Ἐν τούτοις δὲν ἔπαυε περιφέρειν τὸ ἐρευνητικόν
του βλέμμα ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ.

Μακρὰν εἰς μίαν γωνίαν ἐνὸς παραθύρου εἰς
νεανίας ἐτραγε μόνος.

Μελαγχρονὸς και ρωμαλέος εἶχε τὸ πρόσω-
πον ἐντελῶς ἐξυρισμένον, ὡς οἱ ἀμαξηλάται ἢ οἱ
Εὐρωπαϊοὶ ἠθοποιοί.

Ὅταν εἰσῆλθε δὲν ἐχαίρετισε κανένα, οὔτε οὐ-
δεὶς εἶχε ἀποστεινὸν τὸν λόγον πρὸς αὐτόν.

Οὔτος ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τοῦ Σέρλοκ Χόλμς.
Ἐφάνετο ἀνήσυχος και παρετήρει συχνὰ πρὸς
τὴν θύραν ὡς ἐάν νὰ ἀνέμενε τινά.

Ὁ ἄστυνομικὸς ἠρώτησε τὸν θαλαμηπόλον.

—Ἐκεῖνος, ποῦ τρώγει μόνος του ἐκεῖ κάτω

κοντά εις τὸ παράθυρο δὲν εἶναι ὁ ἰδιαιτερός ἀντακουστής τῶν Ἰταίμων.

— Ὅχι κύριε δὲν εἶναι Ἄγγλος, εἶναι Γάλλος.

Εἶσαι βέβαιος; Διότι ὁμοιάζει πολὺ πρὸς ἕκαστον πού σου εἶπα, καὶ ὁ ὁποῖος ἄλλως τε ἀπὸ πολλῶν μηνῶν διαμένει ἐν Κων/πόλει.

Ὁ θαλαμηπόλος ἀπεκρίθη μειδιῶν

— Απατάσθε, κύριε, ἦλθε κατ' εὐθείαν ἐκ Παρισίων ἐδῶ πρὸ δύο ἡμερῶν. Καλεῖται Ἀρμάνδος Δουβουᾶ καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀναχωρεῖ διὰ τὴν Γουσίαν...

— Ἐχετε δίκαιον, κάμω λάθος.

Κατόπι ἐσκέφθη.

— Ὡστε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἐδῶ πρὸ δύο ἡμερῶν. Ἡ πληροφορία αὕτη εἶναι πολύτιμος. Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ ἔχω ἰδῆ κάπου... Κρίμα πού φορεῖ γυαλιὰ... ἄλλως θὰ ἤθναμην νὰ ἴδω τὰ μάτια του.

Ὡς τῶς ὁ Ἀρμάνδος Δουβουᾶ ἔφερε κυανᾶς διόπτρας. Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἀπέθετε ἀποτόμως ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ κατήριον, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ φέρῃ εἰς τὰ χεῖρά του καὶ παρατηρῶν μετὰ μεγάλης προσοχῆς τὸν μονήρη συνδαιτυμόνα.

— Μήπως ἀπατώμαι; ἐπιθύρισε. Ἄλλ' ὄχι... εἶδα κολῶς... Ἄς τὸν προσέχω ἴσως κάμῃ πάλιν τὴν αὐτὴν κίνησιν.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας προτερήθη ἔκαστος. Ὁ Ἄγγλος ἐξηκολούθει νὰ παρατηρῇ μετὰ προσοχῆς τὸν νεαρὸν ἄνδρα.

Αἰφνης.

— Ἀκριβῶς, εἶπε... τώρα δὲν ὑπάρχει αὐτὸς ἢ ἐλαχίστη ἀμφιβολία. Δημονεῖ, ὅτι εἶναι ἐξουσιμασμένος καὶ ἀπὸ κειροῦ εἰς καιρὸν κάμῃ γέμνα ὡς νὰ θέλῃ νὰ θωπεύσῃ τὸν μύστακά του, ὅστις ἔτις ἔτις δὲν ὑπάρχει πλέον. Τοῦτο εἶναι φυσικὴ κίνησις διὰ τοὺς νεοξυρισμένους... Καὶ αὐτὸς ἀναμφιβόλως θὰ εἶναι τοιοῦτος... Ἐὰν εἶχε μεγάλο μαῦρο μουστάκι καὶ δὲν εἶχε γυαλιὰ θὰ ὁμοιάζε παραδόξως μὲ τὸν πρὸ δύο ἡμερῶν Ζεῦ κατὰ. Μὰ ἐντελῶς... Τὸ εὐτραφές σῶμά του, αἱ κινήσεις του... τὰ πάντα ὑπομνησκουσι τὸν παθόντα χηρᾶ ἐκλειψὺν ὑπασπιστὴν τοῦ Σουλτάνου.

Ἐνθὺ ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἔκαμνε κατ' ἑαυτὸν τοὺς συλλογισμοὺς τούτους ὁ μονήρης συνδαιτυμόνῳ ἠγέρθη καὶ διεθύθη πρὸς τὴν ὕψην, παρὰ τὴν ὁποίαν ἐκάθητο ὁ ἀστυνομικός.

— Ἐὰν τοῦλάχιστον ἠλλαξε καὶ τὸ στρατιωτικὸν του ὄφρα, ἐσκέφθη ὁ Ἄγγλος.

Πράγματι ὁ ἄγνωστος διέσχισε τὴν αἴθυσαν διὰ στρατιωτικοῦ βήματος καὶ ἐξῆλθε.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐπλήρωσεν εὐχαριστημένως τὴν πίπα ν του καὶ ἐπιε βραδέως τὸν καφέν του.

Κατόπι προκαλέσας τὸν ὑπάλληλον.

— Πόσιος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τοῦ ζωματίου, εἰς τὸ ὁποῖον κάθεται ὁ Ἀρμάνδος Δουβουᾶ; ἠρώτησε.

— Ἀριθμὸς 18, δεύτερον πάτωμα.

— Ἄ. Ὡστε εἴμεθα γείτονες.

ἠγέρθη, ἀνῆλθεν εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα καὶ ἐκτύπησεν ἐλαφρῶς εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 18 θύραν.

— Ἐμπρός, ἠκούσθη ἔσθθεν.

Ὁ Ἄγγλος ἤνοιξε.

Ὁ ἐνοικος τοῦ δωματίου τεταραγμένος ἐρώνησε.

— Πόσος εἶσθε;

— Θέλω νὰ σὰς ὀμιλήσω δι' ὀλίγας στιγμάς.

— Ἀλλὰ δὲν σὰς γνωρίζω.

— Εἶμι γνωρισθῶμεν ἀμέσως.

— Σὰς παρακαλῶ νὰ φύγετε ἀπ' ἐδῶ. Δὲν συνειδίξω νὰ δέξωμαι ἀγνώστους.

Ὁ Ἄγγλος ἡρωϊκώτατος ἤρκετόθη νὰ ἐξαγάγῃ ἐν ἐπισκεπτήριον ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ τείνον αὐτὸ εἰς τὸν συνομιλητὴν του.

— Ἀναγνώσατε τὸ ὄνομά μου καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι δὲν εἶμι ἀγνωστος, εἶπε.

Ὁ ἄνθρωπος τοῦ δωματίου ἔρριψε ταχὺ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἐπισκεπτηρίου.

— Μὰς Λήν! ἐπιθύριεν ὀρχιδῶν. Ἀλλὰ προσπαθῶν νὰ ἀποκρύψῃ τὴν ταραχὴν του ἐπανάλαβεν.

— Δὲν γνωρίζω κανένα μὲ τὸ ὄνομα αὐτό.

Ὁ ἀτυνομικός ἀπήντησεν εἰρηνικῶς μειδιῶν.

— Τόσον γρήγορα χρησιμοποιεῖτε τοὺς φίλους σας;

Μόλις ἐλέγχθησαν αἱ λέξεις αὗται ἐκείνος ὁ πρὸς ἐν ἀπηνθύνοντο, ἐξήγαγεν ἀποτόμως ἐκ τοῦ θυλακίου του ἐν πολὺκροτον καὶ διηθύνεν αὐτὸ κατὰ τοῦ Σέρλοκ Χόλμς.

— Ἄς ἀφῆσμεν τὰ παιδιάστικα, εἶπεν ὁ ἄλλος γυνῶς. Μὴ χάνεσθε ἀδίκως.

Ὁ ἕτερος, κρατῶν πάντοτε τὸ ὄπλον του.

— Τί θέλετε;

— Ὅχι νὰ σὰς συλλάβω βέβαια.

— Ἐγὼ τὸν λόγον σας;

— Ναι.

— Τότε καθήσατε.

Ὁ Ἀρμάνδος Δουκὸς ἢ μάλλον ὁ Ζιᾶ πασᾶς— διότι πράγματι αὐτὸς ἦτο— ἔθεσε τὸ πολὺκροτον εἰς τὸ θηλακίον του καὶ ἐκλείσσε τὴν θύραν διὰ τῆς κλειδῆς.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐκάθησεν εἰς μίαν ἐδραν καὶ ἤνωσε τὴν σβεσθείσαν πίπαν του.

Εἶτα ἐπανάλαβεν.

— Εὐρύτε ὅτι τὸ σχέδιόν σας ἐπίτυχε;

— Πόσον σχέδιον;

— Τὸ σχέδιον τοῦ δηλητηριασμένου ἐγχειριδίου καὶ τῆς ἐπιστολῆς διὰ νὰ ἀπαλλάξῃτε ἀπὸ τὰ βασιτιστήρια καὶ τὸν θάνατον τοὺς συλληφθέντας.

Ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἐλέπων ὅτι ὁ Ἄγγλος ἐγνώριζε τὰ πάντα εἶπεν ἀποθεθαρρμένος.

— Ἐπίτυχεν εἶπατε;... ἀλλὰ πῶς;... ἀφοῦ ἀνεκαλύφθησαν ὅλα;

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἠσύχως.

— Τούνογιόν. Τίποτε δὲν ἀνεκαλύφθη μόνον ἐγὼ γνωρίζω τὸ μυστικόν τα. Γνωρίζω ὅτι ὁ ὑπασιστής εἶναι ὁ δῶσας εἰς τὸν φύλακα τοῦ Ἀβδούλ Χαμητ τὰ ὑπνωτικά σιγαρέττα... Γνωρίζω ὡς αὐτός, ὅτι τὸ ἐγχειρίδιον καὶ ἡ ἐπιστολὴ ἐτεποθεύθησαν πλησίον τοῦ Σουλτάνου ἰσο μίσε γυναικός, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦτο καὶ ὅτι ὁ Ἀρμάνδος Δυμποᾶ... εἶναι ὁ Ζιᾶ πασᾶς, ὑπασιστής τοῦ Σουλτάνου.

— Ἢ καὶ πῶς τὰ ἐμάθατε ὅλα αὐτά;... Ἰπάρχει κειπὸν κανεὶς προδότης μεταξύ μας;

— Οί λίθοι, τὰ δένδρα, ὁ σίδηρος, ὁ ἀήρ, τὸ ὕδωρ εἶναι ὅλα προδότες δι' ἐκείνων, ὑποπίστες γυναικί: νὰ τὰς ἀνακρίνη ἐπιδοξίως.

— Ὡστε ἀνεκαλύψατε λοιπὸν ὅλα;

— Ὅλα καὶ κατὰ τῶνον ἀπλούστατον καὶ φυσικώτατον προσέθεσιν.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς διηγήθη τότε τὰ μέτα, ἅτινα μετεχειρίσθη διὰ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ μυστήριον τοῦ ἐγγχειριδίου καὶ τῆς ἐπιστολῆς.

Ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἤκουε πλήρως θαυμασμοῦ διὰ τὴν διαρακτικότητα καὶ τὴν σοφὴν ἔρευναν τοῦ παραδόξου τούτου ἀνδρός.

Κατόπιν ἀγωνιῶν ἠρώτησεν:

— Καὶ τώρα, πού τὰ ζεῦρετε ὅλα, τί θὰ πράξῃτε λοιπὸν;

— Τίποτε. Θὰ προσπαθῶ νὰ λησμονήσω.

— Ἐν τούτοις ἡ ἀνάκρισις ἐνετέθη εἰς σᾶς;

— Ναί. Ὁ Σουλτάνος μὲ ἐκάλεσε καὶ μὲ ἐπεφώτισε νὰ ἀσχοληθῶ διὰ τὴν σκοτεινὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. Ἄλλ' οὐδεμίαν ὑπογρέωσιν ἔλαβον. Ἀπεφάσισα νὰ ἐγκαταλείψω τὴν σουλτανικὴν ὑπηρεσίαν. Διότι, καίτοι ὀλίγον διάστημα διέμεινα εἰς τὸ Φιλδίζ, ἀπεγοητευθὴν τελείως. Πιθανῶς σήμερον ἢ αὔριον τὸ πρωὶ θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν τόπον μου, κοντὰ εἰς τὴν γυναικὰ καὶ τὰ παιδικὰ μου...

Μετά τινος στιγμᾶς σιωπῆς ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἠγέρθη, ἐπλησίασεν τὸν Ἄγγλον καὶ εἶπε συβρυχῶς.

— Εἴθε καρδία εὐγενῆς καὶ πολλὰκις μᾶς ἐδῶκατε ἀποδείξεις τούτου. Καίτοι ἤλθατε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ μᾶς καταδιώξητε, μᾶς

μετεχειρίσθητε πάντοτε μετὰ γενναιοφροσύνης κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποστολῆς σας. Δὲν σᾶς θεωροῦμεν ἐχθρὸν. Τούναντίον εἰλικρινῆ εἶπεν μας. Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ τὴν στιγμὴν αὐτὴν θὰ ὁμιλήσω πρὸς σᾶς ὡς πρὸς φίλον μου.

— Ὁμιλήσατε καὶ ἐστὲ βέβαιος ὅτι καὶ ἐγὼ ὡς τοιοῦτος θὰ σᾶς ἀκούσω.

Ὁ Ζιᾶ πασᾶς ἤκλιθη.

— Εἶπατε ὅτι μετ' ὀλίγου θὰ ἀναχωρήσητε. Ἐπιπέτε σᾶς παρακαλῶ νὰ μείνητε ἀκόμη ἐπὶ τὸ διάστημα ἐν Κ) πόλει. Διότι ἔχουμε ἀνάγκην τῶν φωτῶν καὶ τῆς συνδρομῆς σας.

— Μπράβο. Θέλετε, ἀφοῦ ὑπηρετήσατε τὸν Ἀβδὺλ Χαμήτ νὰ πηρετήσω τώρα καὶ σᾶς.

— Δὲν θέλομεν ὑπηρεσίαν. Διότι κάθε ὑπηρεσία πληρώνεται καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τίποτε νὰ προσφέρωμεν. Σᾶς ἱκετεύομεν μόνον νὰ μᾶς βοηθήσητε ἐν τῇ ἀπελπίσει μᾶς.

— Δι' αὐτὸ δὲν ἔχω νὰ εἶπω τίποτε. Ἐπειδὴ τῶρα γνωρίζω τοὺς σκοποὺς τοῦ κομιτάτου σας, πρὸς τὸ ὅποιον στρέφονται ὅλα αἱ συμπάθειά μου, ὑπόσχομαι νὰ σᾶς βοηθήσω κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυναμῶν μου.

— Σᾶς εὐχαριστῶ. Ἄλλ' ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ὑποδείξω χωρὶς νὰ χάνομεν καιρὸν, τί βοήθειαν θέλομεν παρ' ὑμῶν.

— Ὁμιλήσατε σᾶς ἀκούω.

— Εἰς ἐκ τῶν δραστηριοτέρων συντρέφων μου ἀφιχθεῖς ἐνταῦθα εἶς Ἀδριανουπόλιν διαμένει εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Τοκατιάν. Ἐγὼ ἀνάγκην νὰ τῷ

διαβιβάσω ἐπειγουσας τινας ὁδηγίας καὶ νὰ τῷ γνωστοποιήσω τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τελευταίας πιέσεως, ἣν ἐξησκήσαμεν ἐπὶ τοῦ Ἀβδούλ Χαμητ. Ὅσον καὶ ἂν ἐπροσπάθησα νὰ μεταβῶ ἀγνωρίστες εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐκεῖνο, γνωρίζω ὅτι τὸ ξενοδοχεῖον Τοκατλιὰν ἐπιτηρεῖται αὐστηρῶς ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας καὶ τῶν χαφιέδων. Ὁ σύντροφός μου οὗτος δὲν γνωρίζει ἀκόμη τὴν ἐκ τοῦ Γιλδιζ φυγὴν μου. Ποτὲ λοιπὸν δὲν θὰ σκεφθῆ νὰ μὲ ζητήσῃ ἐδῶ. Ἄλλως τε τοῦτο θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον, διότι καὶ αὐτὸς εἶναι ὑποπτος.

— Ἐννοῶ. Θέλετε νὰ μεταβῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος πρὸς συνάντησίν του καὶ νὰ τῷ εἶπω ὅσα θέλετε.

— Ἀκριβῶς. Τοιαύτη εἶναι ἡ ὑπερσία, ἣν σὺς παραχαλοῦμεν νὰ μᾶς προσφέρητε. Θὰ ἐμπιστευθῶ ὡσαύτως καὶ ἐν δέμα εἰς αὐτόν. Τέλος θὰ τῷ διηγηθῆτε λεπτομερῶς τὴν ἐκ τοῦ Γιλδιζ φυγὴν μου, τὴν διαμονὴν μου ἐνταῦθα καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐγγχειριδίου καὶ τῆς ἐπιστολῆς. Θὰ τῷ εἰπῆτε, ὅτι οἱ συλληφθέντες ἀπηλλάγησαν τῶν βασάνων καὶ διέφυγον τὸ νθάνατον. Μὲ μίαν λέξιν θὰ τῷ διηγηθῆτε ἐκεῖνα, τὰ ὅποια γνωρίζετε σεις καλλίτερο ἐμοῦ.

— Ἄλλὰ πῶς θὰ ἔχη ἐμπιστοσύνην ὁ σύντροφός σας πρὸς ἐμέ;

— Ἀρκεῖ νὰ τῷ δείξητε γραμμὰς τινας, γράσειας διὰ τῆς χειρός μου.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἰσῆλθε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Τοκατλιὰν καὶ ἀπευθυνό-

μενος πρὸς νεαρὸν ὑπάλληλον καθήμενον πρὸς τὴν ἀριστερὰ τῆς θύρας τράπεζαν.

— Ὁ Σαῆ βέης εἶναι ἐδῶ; ἠρώτησε.

— Ναί.

— Τί ἀριθμὸς;

— Τέσσαρα πρῶτον πάτωμα.

Ὁ Ἄγγλος διηυθίσθη πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ ἔκρουσε τὴν θύραν.

Αὕτη ἠνοίχθη ἀμέσως καὶ ὁ Ἄγγλος εὐρέθη ἀπέναντι νεαροῦ ἀνδρὸς κομποῦ καὶ μὲ συμπαθητικὴν φυσιογνωμίαν.

— Πόσον ζητεῖτε κύριε; τῷ εἶπε.

— Τὸν Σαῆ βέην.

— Ἐγὼ εἶμαι.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἔτεινε πρὸς αὐτὸν τὸ ἐπισκεπτήριον, ὅπερ εἶχε δώσει πρὸς αὐτόν ὁ Ζιὰ — Ἴδου ὀλίγα συστατικὰ λέξεις, εἶπε.

Ὁ νεανίας ἔρριψε ταχὺ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἐπισκεπτήριου. Ἀναγνώσας αὐτὸ ἔσπευσε νὰ εἰσαγάγῃ τὸν Ἄγγλον καὶ νὰ κλεισθῇ μετὰ προσταχῆς τὴν θύραν.

Ὁ ἀστυνομικὸς ἤρξατο ἐξετάζων μετὰ προσταχῆς τὸν ὑποδεχθέντα αὐτῶν.

Ἦτο μόλις τριάκοντα δύο ἐτῶν περίπου, μετρίου ἀναστήματος μελαγχροινὸς καὶ ρωμαλέος. Τὸ ἀριστοκρατικὸν ὄφος του προτείλλεν ἀμέσως τὴν συμπάθειαν. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπεκάλυπται εὐγένειαν ψυχῆς καὶ ἀπέπνεον εὐκρίνιαν.

Μετὰ τὴν ταχείαν αὐτὴν ἐξέτασιν ὁ ἀστυνομικὸς εἶπε καθ' ἑαυτὸν.

—Ίδου άνθρωπος, τὸν ὅποιον δὲν θὰ συνήγα τις ἐν τῷ Γιλδίξ.

Πρόγματι ὁ Σαῆ βέης ἦτο τὸ ἐπιφανέστερον μέλος τοῦ μυστικοῦ κομιτάτου.

Πεπρωκισμένος μὲ ψυχὴν ὑπερήφανον καὶ ἐνθουσιωδῆ λίαν πεπαιδευμένος, πολέμιος σφοδρῶς τῆς τυραννίας, εἶχαν ἔλθει εἰς Κων'πολιν ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πατρίδα του ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἀπολυταρχίας.

Ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Μανιασῆ Ζαδὲ Ρεφῆκ βέη διηύθυνε τὸ κομιτάτου.

Τὸ κέντρον τῶν ἐνεργειῶν των ἦτο τὸ Μισορλῆ-ὄγλου ταρλασῆ ἐν Χαλιχδόνι.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, διηγήθη εἰς τὸν Σαῆ βέην, ὅλα τὰ γεγονότα, ἀπαντῶν ἡδὴ οἱ ἀναγνώσταί μας καὶ τῷ ἐνεχειρήσε τὸ δέμα.

Ὁ Σαῆ βέης, ἀφοῦ ἤκουσε μετὰ προσοχῆς τὴν διήγησιν τῶν τόσῳ σπουδαίων δι' αὐτὸν γεγονότων, εἶπεν εἰς τὸν Ἄγγλον.

—Ἀγαπητέ κ. Μάκ Λήν, τί σκοπεύει τώρα νὰ κάμῃ ὁ Ἀβδούλ Χαμήτ τοὺς συλληφθέντας ἐν τῶν ἡμετέρων;

—Πιστεύω ὅτι ἅμα παρέλθη ἡ πρώτη στιγμή τοῦ πόνου καὶ ἐξασφαλισθῆ διὰ τὴν ζωὴν του, θὰ καταφύγῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν βίαν καὶ θὰ οὐκισθῇ τοὺς περὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ.

—Εἰμαι τῆς γνώμης σας. Ἐρῶσαν κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου ὁ τύραννος αὐτός, οὐδεμίαν ἐμπιστοσύνην ἔμπορεῖ νὰ ἔχη κανεὶς, οὐδεμίαν ἀσφάλειαν.

Ἡ τόλμη μας ἔσχε ποιὸν τι ἀποτελεσμὰ ἐπ' αὐτοῦ. Ἄλλ' ἐάν δὲν ἐπωφεληθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ, οἱ δυστυχεῖς σύντροφοί μας θὰ θανατωθῶσιν... Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸ πρῶτον πείραμα, διότι ἡ φυγὴ τοῦ Ζιὰ πασᾶ μᾶς στερεῖ πάσης δυνάμεως ἐν τῷ Γιλδίξ. Ἐχομεν ἀκρίβη ἐκεῖ πιστοὺς τινὰς συντρόφους, ἀλλ' οὗτοι δὲν εἶναι ἱκανοὶ διὰ τόσον σοδαρὰ τεχνάσματα...

—Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει χωρὶς νὰ χάνωμεν καιρὸν νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς παρουσίας ψυχολογικῆς καταστάσεως οὗ Χαμήτ.

—Ναί. Ἄλλὰ πῶς; ἠρώτησεν ὁ Σαῆ βέης.

Ὁ Ἄγγλος δὲν ἀπεκρίθη, ἐφαίνετο μερμηρίζων κατὰ φρένας σχεδὸν τι. Τέλος εἶπε:

—Φρονεῖτε βεβαίως ὅτι κατόπιν τῆς ἀπειλῆς τοῦ ἐγγειριδίου οἱ σύντροφοί σας δὲν θὰ ἀεθῶσιν ἐλεύθεροι;

—Βεβαίως σκοπὸς μας ἦτο νὰ τοὺς ἀπαλλάξωμεν ἀπὸ τὰ βασανιστήρια καὶ τὸν θάνατον νὰ κερδίσωμεν καιρὸν ἵνα ἐτοιμασθῶμεν.

—Ἐν τούτοις ἔπρεπε νὰ μαντεύσῃτε ὅτι θὰ συμβῶσιν ὅλα αὐτὰ, ὅταν τοὺς ἀφήρητε νὰ συλληφθῶσι. Διατί δὲν τὰ ἐσκέφθητε αὐτὰ καὶ τοὺς παρεβάσατε εἰς τοὺς ὄνυχας τοῦ Ἀβδούλ Χαμήτ;

Ἰνωρίζετε πολὺ καλὰ ὅτι ἐγὼ τοὺς ἀνεκάλυψα ἐν Τσαμίλιτζα καὶ ἐνήργησα συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν των. Ἡδύνανται νὰ ἀπαλλαγῶσι τῆς δυσχεροῦς θέσεως, εἴτε φρονούντές με, εἴτε ἐξαναγκάζοντες νὰ ὀρκισθῶ ὅτι δὲν θὰ ἀποκαλύψω τὸ μυστικόν των.

—Ὅταν συναλεθῆσθεσαν οἱ σύντροφοί μου, εἶχον λησθῆ ὄλα τὰ μέτρα δια σοβαρον πραξικόπημα, διὰ τοῦ ὁποίου ταυτοχρόνως καὶ οἱ ἰδικοί μου θὰ ἐσώζοντο καὶ ἡ δυστυχῆς χώρα μου θὰ ἀπηλλάσσαστο ἐκ τοῦ ζυγοῦ τῆς τυραννίας. Δυστυχῶς τὴν τελευταίαν στιγμήν ἀνετρέψαν τὰ σχέδιάμας... Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἐξηγήσω τώρα τὴν αἰτίαν, ἀλλὰ θὰ τὴν μάθητε ἀργότερον... Τὸ κοινὸν ἀνδραγαθίον προσωρινῶς εἰς ἀπραξίαν. Μᾶς χρειάζεται νὰ συγκεντρώσωμεν δυνάμεις διὰ τὴν ὀριστικὴν ἐφοδον.

Μετὰ τοὺς πατριωτικῶς αὐτοὺς λόγους ὁ Σαῖβ βέης ἠγέρθη. Ὁ ἐνθουσιασμός του, ἡ εἰλικρινεία του καὶ ἡ λάμψις τοῦ βλέμματός του εἶχον προσελκύσει τὴν συμπάθειαν τοῦ Σέρλοκ Χόλμς.

Ὁ ἀστυνομικός ἐσκέπτετο κατὰ ποῖον τρόπον θὰ ἤδύνατο νὰ φανῆ χρήσιμος εἰς τὸν νέον φίλον του.

—Σαῖβ βέη, εἶπε: Ὡς εἶπον ἤδη καὶ εἰς τὸν Ζιά πασᾶν, εἶμαι ἕτοιμος νὰ σᾶς παράγω τὴν συνδρομὴν μου, ἀλλὰ πρέπει νὰ μοῦ εἰπῆτε εἰς τί δύναμαι νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος.

Ὁ νέος ἀνὴρ ἐσφιγξε τὴν χεῖρά του.

—Σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπεν. Ἐστὲ βέβαιον ὅτι ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσωμεν τὴν συμπάθειαν αὐτὴν, εἰς τὴν μᾶς τιμᾶται. Ἡ στένουσα ὑπὸ τὴν πίεσιν τυραννίσκων τινῶν πατρίς ἔχει ἀνάγκη ὄλων τῶν εὐγενῶν καρδιῶν. Τέκνον χώρας ἐλευθέρας, ἔχετε ὡσαύτως καθῆκον νὰ ἐνισχύσητε τοὺς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας των.

Ἦλθεν ἡ σειρά καὶ τοῦ Σέρλοκ Χόλμς νὰ ἐ-

γερωθῆ. Ἐκαμὲ βήματά τινα ἐν τῷ δωματίῳ καὶ ἀπήντησεν:

—Ἐστὲ βέβαιον ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ σώσωμεν τοὺς συλληφθέντας συντρόφους σας. Τὸ μόνον, ὁπερ βουθέμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι ἡ ἐξορία. Ἀρκεῖσθε εἰς αὐτήν;

—Φυσικῶς. Ὅταν ἀπαξ ἐλευθερωθῶσιν ἐκ τοῦ Γιλδίξ, θὰ εἶναι τοῦλάχιστον βέβαιον, ὅτι ἐξέρχονται ἀπὸ τῆ βασιανιστήρια καὶ τὸν θάνατον. Κοίπειν θὰ σκεπθῶμεν διὰ τὴν πλήρ ἠἀπελευθερώσιν των καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν.

Ὁ Ἄγγλος ἀπήντησε διὰ τόνου ἀποφασιστικῶς:

—Τότε ἀφήσατε τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἐμέ.

Μετὰ εἴκοσι λεπτά ὁ Σέλοκ Χόλμς κατέλιπε τὸν Σαῖβ βέη καὶ ἀνελάμβανε τὴν ὁδὸν τοῦ Γιλδίξ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'

Ἡ ἐξορία

Μόλις ἐπανῆλθεν ὁ Ἄγγλος εἰς τὰ ἀντικέρα ἢ Ἰζζέτ πασᾶς, ὅστις ἀνυπομόνως ἀνέμενον αὐτὸν ἐσπευσε νὰ τὸν καλέσῃ.

—Τί νέα μᾶς ἐφέρατε; ἠρώτησε μετ' ἀγωνίας. Ἄνεκαλύψατε κανὲν ἴχνος;

—Ἄλλοίμονον ὑπῆρξεν ἀδύνατον νὰ ἀνεκαλύψω καὶ τὸ ἐλάχιστον ἴχνος εἰς τὸ σκοτεινὸν αὐτὸ αἶνιγμα.

—Ἐν τούτοις ἡ Α. Μ. ὄλας τῆς τᾶς ἐλπίδας ἀνέθεσεν εἰς σᾶς, ἀναμένει δὲ ἀνυπομόνως τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν σας.

—Δυστυχώς τὴν φορὰν αὐτὴν δὲν θὰ ζηνῆθῶ νὰ φανῶ χρήσιμος εἰς τὸν Σουλτάνου.

—Ποία εἶναι τοῦλάχιστον ἡ γνώμη σας διὰ τὴν θρασείαν αὐτὴν ἀπόπειραν.

—Ἡ γνώμη μου οὐδέλλως μεταβλήθη· τούναντιον ἐνισχύθη ἀπὸ τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς μου. Μὲ μίαν λέξιν εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι τὸ κομιτάτου ἔχει ἰσχυροτάτους ὁπαδοὺς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Γιλδίξ καὶ πρέπει νὰ ἐνεργήσωμε μετὰ προσοχῆς.

—Τί ἐννοεῖτε;

—Ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν βίαν κατὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Σκεφθῆτε, ὅτι ἐάν ἤθελεν ἠδύνατο νὰ βυθίσωσι τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Σουλτάνου, ἀντὶ νὰ τὸ ἀποθέσωσι πλησίον του, ἀφοῦ ἠδυνήθησαν νὰ τὸν προσεγγίσωσιν ἐνῶ ἐνοικιάτο. Συνεπῶς φρονῶ, ὅτι χάριν αὐτῆς τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας τοῦ Σουλτάνου, δὲν πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν βίαν κατὰ τοῦ κομιτάτου τοῦλάχιστον μέχρι τῆς ἀνακαλύψεως τῶν ἐν τῷ Γιλδίξ ὁπαδῶν του.

—Ὡστε μᾶς συμβουλευέτε νὰ ὑποχωρήσωμεν ἐνώπιον τῶν δολοφόνων αὐτῶν;

—Τούναντιον. Φρονῶ μόνον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν ἀνωφελῶς τὴν βίαν.

—Ἄλλὰ τότε τί νὰ κάωμεν τοὺς τέσσαρας συλληφθέντας;... Νὰ τοὺς ζητήσωμεν συγγνώμην καὶ νὰ τοὺς ἀφήσωμεν ἐλευθέρους διὰ νὰ ἐξοικονομήσωσι τὰς δολοφονίας των;... δὲν εἶνε δυνατόν... Πανομοία στάσις θὰ ἰσοδυναμῆι πρὸς

ὁμολελίαν τῆς ἀδυναμίας μας καὶ θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς χρεωκοπία τοῦ αὐτοκρατορικοῦ κύρους.

Ὁ Ἄγγλος ἀπεκρίθη ἠρέμως·

—Νομίζω ὅτι δὲν εἶπον τι παρόμοιον... ἄλλὰ τὰ πάντα ἐνδεικνύουν, ὅτι οὔτε καὶ αὐτὸ τὸ κομιτάτου ἐπέκρηθη ποτὲ νὰ διατυπώσῃ παρομοίαν ἀξιώσιν... Ἡ ἐπιστολή, ἡ ἀφειδίαι ἐπὶ σκοπῷ ἀπειλῆς εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Σουλτάνου εἶναι συντεταγμένη οὕτω· «Ἐὰν ἐπιβουλευθῆς τὴν ζωὴν τῶν τεσσάρων συλληφθέντων ἀτόμων ἢ ἐὰν τὰ βασανίσῃς θὰ ἀποθάνῃς». Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι οἱ γράψαντες τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ζητοῦσι μόνον δύο τινὰ τὴν ζωὴν τῶν συναδέλφων των καὶ τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τὰ βασανιστήρια· οὐδέλλως γίνεται λόγος περὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν. Ἔστι βέβαιος ὅτι τὰ αἰτήματα τοῦ κομιτάτου εἶναι ἐλάχιστα σχετικῶς πρὸς τὴν ἰσχύν καὶ τὴν ἐπιρροὴν του. Θὰ ἐτόλμων μάλιστα νὰ εἶπω, ὅτι δὲν υπερβαίνουν καὶ τὰ ὅρια τῆς νομιμότητος. Διότι εἰς τὰς πολιτισμένας χώρας, ὄχι μόνον δὲν καταδικάζουσιν εἰς θάνατον διὰ πολιτικὴ ἐγκλήματα, ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε ὑποβάλλουσιν εἰς βασανιστήρια τοὺς ἐνόχους. Κατὰ τὴν γνώμην μου διὰ νὰ διαφύγητε τὰς ἀπειλάς τοῦ κομιτάτου πρέπει νὰ ἀρκεσθῆτε εἰς τὴν φυλακὴν ἢ τὴν ἔξορίαν τῶν συλληφθέντων.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐσιώπησε. Ὁ Ἴζζέτ πασαῖς παρέμεινεν ἐπὶ μακρὸν σκεπτικὸς, εἶτα ἐπανέλαθε,

—Νομίζω ὅτι ἔχετε δίκαιον· Θὰ ἐκθέσω εἰς τὴν Α. Μ. τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ μαρ-

ρήν και θάπροσπαθήσω νὰ τὰ διακτανίσω ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον... Διότι καὶ ἡ ἰδική μου ζωὴ εὐδολῶς εὐρίσκειται ἐν ἀσφαλείᾳ.

—Ναί. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ διατρέχω τίσον κίνδυνον ὅσον καὶ σεῖς, διὰ τοῦτο, ἀφοῦ ἡ ἀποστολή μου ἐληξε θὰ ζητήσω παρὰ τοῦ Σουλτάνου νὰ μὲ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐπιστρέψω. Τώρα γνωρίζετε τοὺς ἔχθρους σας. Δέν εἶναι κοινοὶ ἐγκληματαί. Ἐβεβαιώθητε, ὅτι εὐρίσκεσθε ἀπέναντι ἐπανατακτῶν οἵτινες ἐπιδιώκουν πολιτικὸν σκοπόν.

Ἐλπίζω ὡσαύτως νὰ ἐνοήσατε, ὅτι οὗτοι εἶνε πολυάριθμοι καὶ ἰσχυροί. Ὡστε πικρῆτε ποῖαν σιάνιν θὰ τηρήσητε ἀπέναντί των. Εἶς μυστικός ἀστυνόμος καὶ μάλιστα ξένος, ὅστις δέν προσκυνεῖ τὰ γρήματα, δέν δύναται νὰ ἀναμιχθῇ εἰς παρομοίας ὑποθέσεις.

—Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ζητήσω ὑστάτην τινα ὑπηρεσίαν. Ὅπως σᾶς εἶπον καὶ πρό τινων σιγῶν ἡ Α. Μ. ἀναμένει ἀνυπομῶνως τὴν ἐπιστροφήν σας. Θέλετε νὰ μὲ συνοδεύσητε νὰ τῷ ἐκθέσῃτε αὐτοπροσώπως ὅσα μοὶ εἶπατε. Αἱ ἰδικαὶ σας δηλώσεις θὰ ἔχωσι πολὺ μεγαλειότεραν σημασίαν καὶ οἱ λόγοι σας μεγαλιέτερον κύρος ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μου διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο.

—Εἶμαι ἑτοιμὸς νὰ σᾶς ἀκολουθήσω.

Ὁ Ἰζζέτ πασᾶς μετὰ τοῦ Σέρλοκ Χόλμς διηγήθησαν εἰς τὰ διαμερίσματα τοῦ Ἀβδούλ Χαμή. Ὁ Σουλτάνος πράγματι, ἔχων πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν δεξιότητα τοῦ ἀστυνομικοῦ καὶ πεπεισμένος ὅτι θὰ κατώρθου νὰ διευκρινήσῃ τὸ

μυστήριον τοῦ δηλητηριασμένου ἐγγειριδίου ἀνέμενε τὴν ἐπάνοδόν του μετὰ πυρετώδους ἀνυπομονησίας βλέπων ὅτι καὶ αἱ τελευταῖαι ἐλπίδες τοῦ κατέρρεον ἠρώτησε μετὰ μεγίστης συγκινήσεως

—Ὡστε εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀνακαλύψῃτε ἐκεῖνους, οἵτινες συνωμοτοῦσι ἐναντίον μου ἐντὸς αὐτῶν τῶν ἀνακτόρων;

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐξέφρασε διὰ μακρῶν τὴν γνώμην του, ὑποστηρίζων ὅτι κατὰ τὴν ἰδέαν του εὐδολῶς ἐξεπίθετο εἰς κίνδυνον ἡ ζωὴ τοῦ Σουλτάνου, ἐὰν οἱ τέσσαρες συλληφθέντες δέν ἐκαπελοῦντο ἢ ἐθανατοῦντο.

Ὁ Ἀβδούλ Χαμὲ ἐνράγησε μετ' ἠρότης.

—Πολὺ καλὰ. Οὔτε θὰ σᾶς σκετώσω... οὔτε θὰ τοὺς βασανίσω... Ἀλλὰ τότε τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ τοὺς ἐμποδίσω ἀπὸ τοῦ νὰ βολοφορῶν ἐλευθέρως καὶ νὰ διοργανοῦν ἀποπειράς ἐναντίον μου ἀκόμη;

—Μεγαλειότατε, εἶπε παρεμβαίνων ὁ Ἰζζέτ πασᾶς, νὰ τοὺς φυλακίσῃτε...

—Ναί. Διὰ νὰ ἔλθουν κατόπιν οἱ σύντροφοί των νὰ τοὺς βοηθήσουν νὰ δραπέτευσουν καὶ νὰ μὲ κοροιδεῦουν ὕστερα μετ' τὴν μύτη μου... Εἶς ποῖον δύναμαι νὰ ἔχω ἐμπιστοσύνην; Μήπως ὑπάρχει φυλακὴ ἀρκετὰ ἀσφαλὴς καὶ δεσμοφυλάξ ἀρκετὰ ἀφασιωμένους. Οχι; γύρω μου εἶναι μόνον προδότες, ἀφοῦ οἱ ἔχθροί μου δύναται νὰ μὲ καταδιώκουν καὶ μέχρι ἐντὸς τοῦ κοιτωνός μου.

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς οὐδὲν εἶχεν ἐνοήσῃ ἐν τῆς διαίας αὐτῆς ὁμιλίας τοῦ Σουλτάνου. Ἐκάντευεν

ὡς τὸ πνεῦμά της ἐκ τῆς στάσεως καὶ τοῦ τόπου του. Οὕτω ἔσπευσε νὰ ἐπαφελθῆ τῆς εὐκαιρίας καὶ ἠρώτησε.

— Δύναμαι νὰ γνωρίσω τοὺς λόγους τῆς αυτοκρατορικῆς ἀνηρυγίας;

Ὁ Ἰζζὲτ πασᾶς ἔσπευσε νὰ μεταφράσῃ τοὺς λόγους τοῦ Σουλτάνου.

Ὁ Ἀγγλος εἶπε τότε.

— Εἶμαι καὶ ἐγὼ τῆς γνώμης τῆς Α. Μ. Διὰ τῆς φυλακίσεως τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν θὰ ἐπιδιδώσωμεν τὰ πράγματα καὶ θὰ ζώσωμεν ἀφορμὴν εἰς νέας ἀποπειράς. Διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ ἐξορισθῶσι.

— Ναί. Ἀλλὰ ποῦ;

— Μακρὰν, εἰς μέρος ἀσφαλές. Ἡ χώρα σας εἶναι ἀρκετὰ εὐρεία νομίζω, ὥστε δὲν θὰ εἶναι δύσκολον νὰ εὑρεθῆ κατάλληλον μέρος δι' ἐξορίαν.

Ἡ ἰδέα τῆς ἐξορίας ἤρσεν ἀρκετὰ εἰς τὸν Ἀβδὺλ Χαμήτ. Ναί. Ἐπρεπε νὰ τοὺς ἐξορίσῃ πολὺ μακρὰν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐξεραισθῶσιν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον διὰ θανάτου κρυσικοῦ. Οὗτος ἦτο ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ φθάσῃ τὸν σκοπὸν ἀποφεύγων συνάμα καὶ τοὺς ἀπειλουμένους κινδύνους.

Ἀπεφάσισε λοιπὸν ἀμέσως νὰ τοὺς ἀποστείλῃ εἰς Υμενὴν. Ἐκεῖ μακρὰν παντός βλέμματος, παντός ἐλέγχου ἦτο εὐκόλον νὰ τοὺς ρίψῃ εἰς κελία χωριστὰ καὶ—ποῖς ἔξερει— νὰ ἐπιτύχῃ παρ' αὐτῶν ὁμολογίας διὰ βλαπτικῶν ἐπιτηδεύσεως ἐφαρμοζομένων. Ἀλλὰ ὁ Ἀβδὺλ Χαμήτ δὲν ἤθε-

λε νὰ φανῆ ὅτι ἐκλέγει ὀδὸς τὸν τόπον τῆς ἐξορίας τῶν ἐνόχων.

— Ἰζζὲτ, εἶπε, τί φρονεῖς σὺ διὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Μάκ Λήν.

— Νομίζω ὅτι εἶναι καλή.

— Ἐὰν ἦτο δυνατόν θὰ τοὺς ἀφῆνα ἐντελῶς ἐλευθέρους ἢ τοὺλάχιστον θὰ τοὺς ἔστειλα εἰς μέρος πλησιόχωρον καὶ ὑγιεινόν. Ἀλλ' ἀφοῦ νομίζετε πρέπον νὰ ἐνεργήσω κατ' ἄλλον τρόπον, κάμνετε ἕτι θέλετε. Ἐπαφίεμαι εἰς σάς.

Ὁ Ἰζζὲτ ἐμάντευσε ἀμέσως τὸν σκοπὸν τῶν προστασιῶν αὐτῶν ἐκφράσων.

Διὰ νὰ φανῆ λοιπὸν εὐάρεστος εἰς τὸν κύριόν του ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ.

— Γνωρίζομεν καλῶς, ὅτι ἡ Υ. Μ. ἐν τῇ ἀπέριπτοι ἐπιεικίᾳ τῆς δύναται μετὰ γενναιοφροσύνης νὰ προβῆ ὥστε νὰ μὴ τιμωρήσῃ τοὺς ἐγκληματίας καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιβουλομένους τὸ ἴσον αὐτῆς πρόσωπον. Ἀλλὰ τὸ παρὸν ζήτημα εἶναι ζήτημα ἐνδιαφέρον αὐτὴν τὴν ἀσφάλειαν τοῦ κράτους. Παρακαλοῦμεν λοιπὸν τὴν Υ. Μεγαλειότητα νὰ δώσῃ πληρεξουσιότητα ἵνα δειχθῶμεν αὐστηρῶς ἐναντι μυστικοῦ κομιτάτου, τὸ ἑαῖον ἐπιδίδεται εἰς παρόμοια ἐγκλήματα κατὰ τῆς ὀθωμανικῆς αυτοκρατορίας. Τοῦ λοιποῦ ἡ ἐπιεικεία θὰ ἦτε ἐνδείξις ἀδυναμίας.

Εἶτα ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Σέρλοκ Νόλμ.

— Δὲν εἶναι ἔτσι κ. Μάκ Λήν;

— Αὐτὰ εἶνε ζήτηματα ἀφορῶντα ἀπολειπτικῶς ἐτοιρικὰ ζήτηματα τοῦ κράτους. Οὕτω ἡ γνώμη

μου δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Θὰ εἶπω μόνον ὅτι ἐὰν πρόκειται νὰ τιμωρηθῶσιν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἢ καλλίτερα ποιῆ εἰσαι ἢ ἐξορία τοῦλάχιστον κατ' ἐμέ.

— Καὶ ποῦ σκοπεύετε νὰ τοὺς στείλτε; ἡρώτησεν αὐτὸν ὁ Αἰπούλ Χαμήτ.

— Φρονῶ, ὅτι πρέπει νὰ συσκευασθῶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ μετὰ τῶν συναδέλφων μου καὶ νὰ ἀπεφασίσωμεν ὅμο ποῖον εἶνε τὸ καταλληλότερον μέρος, ἀπεκρίθη ὁ κλειδοῦχος.

— Ἔστω. Ἐχετε δίκαιον. Αἰφρατίζεστε. Εἰπατέ τους, ὅτι δὲν θέλω πλέον νὰ ἀκούσω νὰ γίνῃ λόγος διὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν καὶ ὡς ἀρίνω ἐντελῶς ἐλευθέρους νὰ ἐνεργήσῃτε ὅπως εἰς φρονεῖτε ἑρθέτερον. Αἰπατῶ μόνον ὅπως οἱ κατηγορούμενοι μὴ ὑποστῶσιν οὐδεμίαν κόκωσιν καὶ ἢ ζῆν τῶν νὰ μὴ ἐκτεθῇ εἰς κίνδυνον.

— Αἱ θελήσεις τῆς Υ. Μ. εἶναι ἱεραί.

Καταλιπὼν τὸν Σουλτάνον ὁ Ικζέτ πατᾶς ἐπαγγέθη πλησίον τῶν ἄλλων πασάδων συνηθροισμένου εἰς τὸ Μαμπέιν καὶ ἀνεκοίνωσεν αὐτοῖς τὴν σουλτανικὴν ἐπιθυμίαν.

Μετὰ μακρὰν σύσκεψιν ἀπεφασίσθη ὅπως ἐξορισθῶσιν ἄμέσως εἰς Υεμένην τὰ τέσσαρα συλληφθέντα ἄτομα καὶ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς νῆον ἀνάκοισιν ὑπὸ ἀναγκριτῶν ἀποστελλομένων ἐπίτηδες ἐν Κοινῷ πόλεως.

Ὁ Ικζέτ πατᾶς ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν Σουλτάνον τὴν γερθεῖσαν ἀπόφασιν. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη ζῆτι

γνωσὴ ἐκ τῶν προτέρων ἐπαδοκίμασθη καὶ ἐπεκυρώθη ἄμέσως.

Ὁ δεύτερος γραμματεὺς προσέθηκε.

— Πιθανὸν διαρκούσης τῆς μεταβάσεως ἐν ἡ δὴ οὐ ἐξ αὐτῶν νὰ ἀσθενήσωσι. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει: δεῖν νὰ ρίψωσι τὰ πτώματα εἰς τὴν θάλασσαν;

— Καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ φροντισθῶσιν οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἀσθενήσωσιν, καθόλου ἀφοῦ ἢ ἀνάκρισις τῶν θὰ γίνῃ ἐν Υεμένῃ. Ἐὰν ἢ ἀσθένεια τῶν ἐπισταθῇ μετὰ τὸ πέρας τῶν διατυπώσεων τῶν ὧν τότε οὐδὲν ἐγὼ νὰ παρατηρήσω.

— Ἐὰν προσπαθῶμεν νὰ ἱκανοποιήσωμεν πλήρως τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Υ. Μ.,

— Πότε θὰ ἀναχωρήσωσιν;

— Ὅποτε διατάξτε Μεγαλειότατε.

— Φρονῶ, ὅτι ὅσον ταχύτερον λήξωσι αἱ διατυπώσεις οὕτω τόσον τὸ καλλίτερον θὰ εἶναι, διότι δὲν δύναμαι νὰ εἶμαι ἡσυχᾶς ἐφθσον τὰ ἄτομα αὐτὰ παραμένουσιν εἰς Γ'λδίζ.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὡς τοὺς ἀποτειλωμένον ἀπὲ ἀπόψε.

— Ἔστω. Μόνον τὸ πρῶμα ὡς τηρηθῇ ἀπολύτως μυστικόν. Κανεὶς νὰ μὴ μάθῃ τίποτε οὔτε διὰ τὴν ἐξορίαν τῶν οὔτε διὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν.

— Ἐὰν λάβωμεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ἀκολούθως ὁ Αἰπούλ Χαμήτ ἔδωκε λεπτομερεῖς ἐδηγίας διὰ τὴν ἀναχώρησιν, τὸ παρῆλθεν καὶ διέταξεν ὅπως εἰς ἐμπιστος ἄνθρωπος συνουδῆσθαι τοὺς τέσσαρας καταδικασμένους εἰς Υεμένην.

Ἐνθ' ὅλοι οἱ ἐν τῷ Γιλδίς ἠσχυλοῦντο διὰ τῆς προπαρασκευῆς τῆς πομπῆς εἰς Ἰερμένην τῶν τεσσάρων ἀτόμων, ὁ Σέρδικ Χόλμας ἐκστρεφέν εἰς το Πέραν καὶ ἀνεκύνου εἰς τὸν Σαῖ βέην καὶ Χιᾶ πασᾶ τὴν ληφθεῖσαν ἀπόρατιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ἡ ἐπιβίβασις

Ἐπειδὴ οὐδὲν αὐρχικὸν ἄτιμόπλοιον ἀνεχώρει διὰ τὴν Εὐρυθρὰν θάλασσαν ἀπέθι ἀδύνατον νὰ ἰκανοποιηθῆ ἢ ἐπιθυμία τοῦ Σουλτάνου ὅπως ἐπιβιβάσθωσιν ἀμέσως οἱ τέσσαρες κατηγορούμενοι.

Παρὰ τὴν ζωνρὰν δυσαρέσκαιαν, ἣν ἠρθάνθη διὰ τοῦτο ὁ Σουλτάνος ἠναγκάθη νὰ υποκύψῃ. Τὴν Ἰερμένην εἶχε προτιμήσει πάντοτε ὡς τόπον ἐξορίας καὶ εἰς αὐτὸν ἀπέστειλε καὶ πάλιν τὰ τέσσαρα νέα θύματα τῆς ἀπολυταρχίας του ὅπως σήπονται ὑπὸ τὸ δολοφόνον ἐκεῖνο κλίμα, ὑπὸ τὸσκαῖον ἐστέναζον ἦδη ὑπὸ διαφόρους προφάσεις τὸσο ἄλλοι πατριῶται.

Μόλις ἐξεδόθη ἡ ἀπόρασις αὕτη πρώτη φροντίς τοῦ τυράννου ἦτο νὰ διαμοιράσῃ θαυμάς καὶ παράσημα, εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἐμελλον νὰ τὸν ἐξυπηρετήσωσι ἐκεῖ κάτω καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὰς δεούσας μεταβολὰς μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων.

Προῦβίβασεν ἐπίσης καὶ ὅλους ἐκείνους τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐκλέξει διὰ τὸ θλιβερὸν αὐτὸ ἔργον.

Ὁ μουταρρίφης Χοδεϊδᾶς μετετέθη εἰς Δεζε-

αγάτης μετὰ τὸν αὐτὸν θαυμάον. Ἔβωκε τὸν θαυμάον οὐλὰ ἐβελή εἰς τὸν Μουσταφᾶ Φεχμη βέην, διευθυντὴν τῆς ἐπιμελητείας τοῦ ἐδδόμευ πρυτανικοῦ σώματος, διώρισεν Καδὴν τῆς Μέκκας τὸν Ἰσᾶκ ἐρέντην Ζαδὲ Μεχμέτ Δζεμαλεδὶν καὶ καδὴν τῆς Μεδίνας τὸν Μεχμέτ Σααδουλάχ ἐρέντη.

Τέλος τὴν τετάρτην 29 Ὀκτωβρίου ἐν ἀτμόπλοιοι τῆς Μαχτουσὲ ἔτοιμον πρὸς ἀναχώρησιν ἀνέμενε τοὺς δεσμώτας εἰς τὴν ἄκραν τοῦ Σεραΐου Μπουρνου.

Ἐδδθη διαταγὴ ὅπως οἱ δεσμώται ἐπιβιβάσθωσι τὸ μεσονύκτιον τὸ δὲ ἀτμόπλοιον ἀναχωρήσῃ τὴν πρώτην πρωϊνὴν.

Ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν ἡ Σαλιχὰ Χανουμ καὶ οἱ τρεῖς σύντροφοι κελκισμένοι εἰς χωριστὰ δωμάτια, διετέλου ἐν αὐστηρᾷ ἀπομονώσει.

Καίτοι δὲν ὑπέφερον στερήσεις, τοῖς ἀπηγορεύετο αὐστηρῶς πᾶσα ἐπικοινωνία μετὰ τῶν ἐξῶ.

Μὴ γνωρίζοντας οὐδὲν ἐν τῶν διατραχόντων, ἦσαν ἐρμαιον θανασίμου ἀγωνίας, ἢ δε Σαλιχὰ Χανουμ πρὸ πάντων δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπομένῃ τὴν τραγικὴν αὐτὴν ἀβεβαιότητα.

Εἶχε λησμονήσει ὅλας τὰς βασανους, ἃς εἶχεν ὑποστῆ καὶ ὀδύπρωτιμα νέας τοιαύτας ἀντὶ τῆς ἀγωνιώδους ταύτης μοναξίας.

Εἰς μάτην ἐπεχείρησε νὰ ὑφαρπάσῃ λόγους πινυς ἀπὸ τὴν ἐξυπηρετούσαν αὐτὴν γυναικᾶ, ἥτις καὶ τὴ ἐπρομήθευε φαγητόν.

Ὀδύμια ἀπάντησις τῆ ἐδίδετο.

Ἡ αἰφνιδία ἐπέμβασις τοῦ Ἰζζὲτ πασᾶ εἰς

τὴν μετὰ δασανιστηρίων ἀνάκρισιν, ἣν ὕφιστατο ἐν τῷ θελωτῷ ὑπογεῖφῳ τῇ ἐφαίνετο πολὺ παραδέξος. Ἐμάντευεν ἐν τούτοις ὅτι ἡ μεταβολὴ αὐτῆ τῶν διαθέσεων τοῦ Σουλτάνου δὲν ἦτο οικισιοβελής, ἀλλὰ εἶχεν ἐπιβληθῆ ὑπὸ ἐξωτερικῆς πίεσεως, ἥπτεσις δὲ αὐτῆ θὰ προήρχετο ἀναμφιβόλως παρὰ τῶν φίλων τῆς.

Ὅτω λοιπὸν οἱ ἰπομεινάντες ἐλευθεροὶ ἐξηκολούθουν τὰς ἐνεργείας τῶν καὶ κατώρθου καὶ αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως τοῦ Χαμήτ νὰ μεταβάλωσι.

Ἡ ἰδέα αὕτη κεραινεκράτει, τῆς εἶδεν δυνάμεις. Καὶ ἐν τούτοις αἱ ἡμέραι παρήρχοντο χωρὶς καμμία λύσις νὰ ἐπέρχεται.

Μίαν νύκτα κατ' τὴν ὁποίαν ἐδασανίζετο ἀπὸ τὰς αὐτὰς ἀνέψεις ἤκουσεν αἴφνης κτύπον εἰς τὴν θύραν. Ἡ Σαλιχὰ Χανούμ ἠρώτησε ἐκ τῆς κλίνης

— Ποίος εἶνε;

Τραχηὶα φωνὴ ἀπεκρίθη

— Ἀνοίξατε.

Ἀμέσως ἡ Σαλιχὰ Χανούμ ἐπήδησεν ἐκ τῆς κλίνης, ἤναψεν ἐν κηρίον, ἐφόρεσε μίαν ἐπιθήκη καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν.

Τρεῖς ἄνδρες ἴσταντο ἐπὶ τοῦ εὐδοῦ.

Ἡ γυνὴ φωτίσασα τὸ πρόσωπόν των εἶπε.

— Τί τρέχει; Τί θέλετε τοιαύτην ὄραν;

— Ὁ εἷς ἐκ τῶν τριῶν ἀνδρῶν εἶπε·

— Συγγνώμη, χανούμ ἐφάνθη, ποῦ σὰς ἀνηρῶμεν. Ἀλλὰ ἡμεῖς μόνον ἐκτελούμεν τὰς ληρωθείσας διαταγὰς. Ἐτοιμασθήτε λοιπὸν νὰ ἐλθῆτε.

— Ποῦ θὰ πάμε;

— Ὁ ἀρχισωματοφόλαξ σὰς περιμένει.

Ἡ ὄνομα τοῦ Ταχέρ πασᾶ ἔκαμε τὴν Σαλιχὰ χανούμ νὰ ριγῆσῃ.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον συνερχομένη.

— Πολὺ καλὰ, εἶπε, περιμένετε μίαν στιγμὴν νὰ ἐτοιμασθῶ.

Μὲ τὰς λέξεις αὐτὰς ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ ἤρχιστε νὰ ἐνδύεται.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἦτο ἐτοίμη καὶ ἠκλούθησε τοὺς τρεῖς ἄνδρας.

Ἡ γενναία γυνή, ἀνευρούσα ὅλην τὴν φορηαμίαν τῆς ἐβάδισε διὰ δόματος σταθεροῦ.

Οἱ ἀφυπνίσαντες καὶ ὀδηγοῦντες ἕνα αὐτὴν τὴν παρετήρουν διὰ θλεμμάτων μεσῶν συμπαθείας.

Ἀφῶ διήλθον πολλοὺς διαδρόμους ἐτάθησαν ἐνώπιον μιᾶς θύρας. Ὁ ὀμιλήσας πρῶτος πρὸς τὴν Σαλιχὰ χανούμ ἔκρουσε τὴν θύραν.

— Εἰσέλθετε ἠκούσθη μία φωνή.

Καὶ οἱ τέσσαρες εἰσέδυσαν εἰς μίαν μεγάλην αἰθουσαν φωτισομένην δι' ἠλεκτρικοῦ φωτός.

Ἐν τῷ μέσῳ ἐπὶ τοῦ ἐδράνου ἐκ βελούτου ἐκάθητο ὁ Ταχέρ πασᾶς.

Ὁ εἷς ἐκ τῶν τριῶν ἀνδρῶν τοῦ εἶπε·

— Ἴδου ἡ Σαλιχὰ χανούμ ἐξοχώτατε. Καλὰ ἀπεκρίθη ὁ πασᾶς.

Κατόπιν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Σαλιχὰ.

— Διαταγὴ τῆς Α. Μ. θὰ ἀναχωρήσετε ἀπόψε.

— Ποῦ;

— Κατὰ πρῶτον διὰ τὸ Δολμὰ Βαζῆ, ὅπου ἐκεῖ

Θά ἐπιβήτε πλοίου ἠγγυροβολημένου εἰς τὸ Σαρὰ Μπουρνού.

— Καί ποῦ θά με ὀδηγήσῃ τὸ πλοῖον αὐτό;

— Δὲν ἤξεύρω. Εἰγὼ διετάχθην ἀπλῶς νὰ σὰς ἐπιβιβάσω.

— Καί οἱ σύντροφοί μου ποῦ εἶνε;

— Οὐδεμίαν πληροφορίαν ἔχω περὶ αὐτῶν.

— Δὲν θά ἐπιβιθασθῶσι εἰς τὸ ἴδιον πλοῖον;

— Ἄγνοῶ.

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ ἐνοήσασα ὅτι ὁ Ταχέρ πατῆρ εἶχε λάβει διαταγὴν νὰ μὴ εἰπῇ τίποτε, ἀπέσχε ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ περισσότερα. Ἦπε μόνον.

— Πολὺ καλὰ. εἶμαι ἔτοιμη νὰ σὰς ἀκολουθήσω ὅτ' ἐγγυωμὲν ὅταν θελήσῃτε.

Συνοδευομένην ὁ τοῦ Ταχέρ πατῆρ καὶ τῶν τριῶν ἀνδρῶν, οἵτινες τὴν εἶχον ἀφυπνίσῃ, ἐξεκίνησε.

Πολλοὶ ἄμαξα ἀνέμενον εἰς τὴν ὕψην.

Εἰς τὴν μίαν τούτων ἐκάθησεν ὁ Ταχέρ πατῆρ καὶ ἡ Σαλιχὰ. Εἰς ἀτυνομικὸς ἐκάθησε παρὰ τὸν ἀμαξηλάτην.

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ βλέπουσα τὰς ἀμαξάς, εἶπε καθ' ἑαυτὴν:

— Αὐταὶ φυσικὰ εἶνε διὰ τοὺς ἄλλους.

Καίτοι ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ἐπανεῦρῃ ἐπὶ τοῦ πλοίου τοὺς συντρόφους τῆς, τῇ ἐδιθεθάρρησε, τὸ νυκτερινὸν αὐτὸ ταξίδιον πρὸς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν ἐγένετο ἐν αὐτῇ τραμακτικῆς ὀπτασίας διότι τῇ ὑπεμίμησε τὸν φρικιαστικὸν πνιγμὸν ἐν τῇ Προποντίδι τῶν δυστυχῶν τέκνων τῆς. Ἡ φρικιώδης αὐτῇ σκέψις τῇ ἔδωκεν ἐν τέλει νέας δυνάμεις καὶ ἀνε-

ζωπύρρησε τὴν δραστηριότητά τῆς. Ἡ γενναία γυνὴ εἶπε καθ' ἑαυτὴν.

— Θά ὑπάγω εἰς τὸν ὕψρον αὐτὸν τάφον νὰ συναντήσω τὰ τέκνα μου; Θά ὑποστῶ τὴν αὐτὴν ἀγωνίαν, τὰς αὐτὰς βασάνους τὸ ἴδιον μαρτυρικὸν ἔπος αὐτὰ;... τί πρέπει νὰ φοβηθῶ;

Ἡ νῆξ ἦτο ἀσέληνος καὶ σκοτεινὴ καὶ πυκνὰ δὲ νέφη ἐκάλυπτον τὸν οὐρανόν, μὴ ἐπιτρέποντα τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀστέρων. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀστραπαὶ διέσχίζον τὸν ὄριζοντα, πρόδρομοι ἐγγυζουσης θεούλλης.

Ἡ ἄμαξα ἐτρέχε γοργῇ. Ἐντὸς δεκά-λεπτῶν εἶχε φθάσῃ εἰς τὸ Δολμά θαξὲ καὶ ἐσταμάτησεν ἐπὶ τῆς προκυμαίας.

Ἀπέναντι διεκρίνετο ὁ καπνὸς μικροῦ πλοίου.

Ὁ Ταχέρ πατῆρ εἶπε πρὸς τὴν Σαλιχὰ.

— Ἴδού τὸ ἀτμόπλοῖον ποῦ σὰς περιμένει. Πρέπει νὰ τὸ ἐβιάσωμεν πρὶν ἐκραγῇ ἡ θύελλα.

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ ἀπήντησε.

— Τί μὰς ἐνδιαφέρει ἡ θύελλα, εἰς τὸν θυεθὸν τῆς θαλάσσης τὰ νερά εἶνε πάντοτε ἤραμα.

Ὁ Ταχέρ πατῆρ ἐσιώπησε μὴ ἀντιληφθεὶς τὸν ὑπαντιμῶν, ὃν ἐνεῖχον οἱ λόγοι αὐτοῦ.

Μετὰ τινα λεπτά, εὕρισκοντο εἰς ἓνα πρυμναῖον θαλαμισκὸν τοῦ ἀτμοπλοίου.

Ἐν τούτοις τὸ ἀτμόπλοῖον δὲν ἐκινεῖτο.

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ ἠρώτησε.

— Διατί δὲν φεύγομεν; τί περιμένομεν;

— Περιμένομεν καὶ ἄλλους ἀπήντησεν ὁ ἀρχισωματοφύλαξ.

Η καρδιά τῆς θαρραλέας γυναικῶς ἀνεκίρτησε ἐκ χαρᾶς. Εἶχε τὴν πεποίθησιν ὅτι αἱ ἀναμενόμενοι οὔτοι δὲν ἤδυναντο νὰ εἶναι ἄλλοι παρὰ οἱ σύντροφοί της. Οὕτω μετ' ὀλίγον τρεῖς ἄμαξαι ἤλθον διαδογικῶς καὶ ἐστάθμευσαν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον τῆς παραλίας.

Προβάλλουσα εἰς τὴν μικρὰν θορὶκα τοῦ θαλαμῆκου ἡ Σαλιχᾶ χανούμ κατώρρωσε νὰ ἀναγνωρίσῃ εἰς τοὺς τρεῖς νεοελλόντας τοὺς συντρόφους της. "Ἠλπισε πρὸς στερῆμῃν, ὅτι τὰ τοὺς ὠδήγηον εἰς τὸν θαλαμῆσκον, ἐν ᾧ αὕτη εὕρισκετο, ἀλλ' ἡ ἐλπίς της αὕτη διεψεύσθη.

Καὶ αἱ τρεῖς ἐτοποθετήθησαν εἰς τὴν πρῶραν εἰς χωριστοὺς θαλαμῆσκους.

Ἐκ τοῦ μικροῦ παραθύρου της ἡ Σαλιχᾶ χανούμ εἶδεν ἀκόμη ἐρχόμενα καὶ ἐπιβαίνοντα τοῦ ἀεροπλοίου 5 6 ἄτομα.

Θὰ ἐπρόκειτο ἴσως περὶ ὑπαλλήλων τῶν ἀνακτόρων καὶ ἐκεπητομένη ταῦτα ἡ δυστυχῆς γυνὴ ἔλεγε καθ' ἑαυτήν.

— Ο Ἀδδούλ Χαμήτ μᾶς παρεκκλίσατε μεγαλοπρεπῆ κηδεῖαν.

Ὅταν ὄλοι αἱ ἄμαξαι ἐκενώθησαν, τὸ μικρὸν σκάφος διεκινήθη πρὸς τὸ Σεράι. Μπουρνού.

Αἱ ἀστραπαὶ ἦσαν νῦν πλησιέστεραι καὶ ἤκούον το ἔρονται δονοῦσαι τὸν ἀέρα.

Ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐξεργηγύετο σφοδρὰ θύελλα.

Ἡ Σαλιχᾶ χανούμ ἀπεσῆρθη εἰς τὸν θαλαμῆσκον της καὶ παρεδόθη εἰς ὀλιεράς σκέψεις.

Ἦτα ἀδιστακτικῶς πεπεισμένη, ὅτι αὐτὴ τε καὶ

οἱ σύντροφοί της ἔβαινον πρὸς ἔσθαιον θάνατον.

Ἡ ἰδέα τοῦ προσεγγίζοντος τέλους δὲν τὴν ἐτρόβαζεν· ἀλλ' ἐταράσσεται μεγάλως ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι ὁ Χαμήτ κατήγαγε νέον θρίαμβον καὶ πάλιν.

Κατελαμβάνετο ὑπὸ σφοδρᾶς ἀπελπισίας ἀναλαγίζομένη ὅτι αὕτη καὶ χιλιάδες ἄλλαι πατριωτῶν ὅπως αὕτη, δὲν θὰ ἔδλεπον τὴν ἐξήντησιν τῆς ἀπολυταρχίας τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς ὀθωμανικῆς πατρίδος.

Τὸ μικρὸν ἀτμόπλοιον, ὅπερ ἔφερε δια τοῦ σκάτους τὴν Σαλιχᾶ, τοὺς συντρόφους της καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἀνακτόρων προσήγγισεν ἕτερον μεγα πλοῖον ἀγκυροβολημένον εἰς τὴν ἄκρην τοῦ Σεραίου. Ὁ Ταχέρ πασᾶς ἐγαρβεῖς εἶπεν εἰς τὴν Σαλιχᾶ χανούμ·

— Δόξα τῷ Θεῷ ἐφθάσαμεν σῶσι καὶ ὑμεῖς.

Ἡ Σαλιχᾶ ἠγέρθη χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ.

"Ὅταν ἀνήλθε τὴν μικρὰν κλίμακα καὶ εὐρέθη ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ νέου ἀτμοπλοίου, παρετήρησε μετ' ἀποστροφῆς τὴν παρουσίαν τοῦ Νετζήτ Μελχαμέ καὶ τοῦ Σουδανού Ἐμποσττανέν.

Ἀναμνησκόμενη τὰς προμερὰς βασάνους, τὰς ἑκείας τῇ ἐπέβαλον τὰ δύο αὐτὰ τέρατα πρὸ τινων ἡμερῶν, ἐστρεψε τὴν κεφαλὴν μετ' ἀποστροφῆς.

Ἐν ταῦτοις ὁ Νετζήτ πασᾶς χωρὶς νὰ λῶσῃ ὑπ' ὄψιν του τὸ χαρακτηριστικὸν αὐτὸ κίνημα ἐπλησίασε μεθιδῶν καὶ εἶπεν εἰς τὴν Σαλιχᾶ.

— Καλῶς ὤρισάτε, Κυρία. Ἀνησῶσεν πολὺ ἔνεκα τοῦ καιροῦ καὶ ἐφοβοῦμην ἀιφνέξαι θύελλαν.

Ἡ Σαλιχᾶ χανούμ ἀπήντησε περιφρονητικῶς.

—Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον.

—Ἡ Α. Μεγαλειότης μὲ ἐπαφόρτησεν ἰδιαιτέρως νὰ φροντίζω διὰ τὴν ἀνεσίαν σας καὶ νὰ καταστήσω ὅσον τὸ δυνατόν εὐχάριστον τὸ ταξείδιον.

Τὸ ὑποκριτικὸν ὄφρος τοῦ Νετζήπ Μελχάμε ἤρχειε νὰ ἐξοργίσῃ τὸ πῶς θυμὰ του. Οὕτω ἐπανέλαβε ψυχρῶς.

—Καλλίτερα θὰ ἔκαμνε ἡ Α. Μεγαλειότης, ἐὰν μὲ ἐπληροφόρει ποῦ μὲ πηγαίνουν.

—Πῶς, ἀγνοεῖτε λοιπόν, ὅτι ἡ ἐν Γαλλίᾳ συνελθούσα ἐπιτροπὴ σας καταδίκασεν εἰς θάνατον ὡς καὶ τοὺς συντρόφους σας, ἀλλ' ἡ Α. Μεγαλειότης μετέτρεψε τὴν ποινὴν ταύτην εἰς ἀπλήν ἐξορίαν;

Μπα... ὥστε τὸ ἀτόμπλιον αὐτὸ θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς ἐξορίαν;

—Ἡ Α. Μεγαλειότης ἐπεθύμει πολλὸ νὰ παραμείνητε εἰς τόπον ὑγιεινόν, τὴν Ρόδον π. γ. εὖθε τὸ κλίμα εἶνε ἐξαιρετικόν· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἀντέστη ζωηρῶς καὶ ἀπερῆθη νὰ ἀποσταλῆτε εἰς Υεμένην. Ἐστὲ ὅμως βεβαία, ὅτι ἡ Α. Μεγαλειότης δὲν θὰ σας ἀρτήσῃ ἐκεῖ καὶ θὰ σας μεταφερῇ εἰς Ρόδον. Ὅταν ἡ κοινὴ γνώμη καθησυχάσῃ ἐντελῶς.

Ὁ Ταγὴρ παρᾶς, ὅστις ἴστατο ὀλίγον ἀπωτέρω τῶν δύο συνμιλητῶν ἐπληρώσατο.

—Θὰ ἐρέσῃ μετ' ὀλίγον, ὥστε καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐξηγηθῇ ἡ κυρία εἰς τὸν θαλαμίσκον τῆς.

Πρόγματι μετ' ὀλίγον χονδραὶ παγόνες ἤρχισαν νὰ αἰσιπώσι.

Ἡ Σαλιχὰ χανοῦμ συνοδευομένη ὑπὸ τῶν δύο περὶ κάδων εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν.

Παρὰ τὴν ἀηδίαν ἣν τῇ ἐπροξένουσι οἱ ὑποκριτικοὶ λόγοι τοῦ Νετζήπ Μελχάμε, τὸν ἤκουε μετὰ περιεργείας.

Ἡ σπουδὴ τὴν ὀπιόταν κατέβαλλε διὰ νὰ ἐπιρρίψῃ εἰς ἄλλους τὰ βασανιστήρια εἰς τὰ ὅποια τὴν ὑπέβαλεν, οἱ ἀποδοθέντες εἰς τὸν Σουλτάνον λόγοι καὶ ἡ αἰτηθεῖσα συγγνώμη ὑπεδείκνυσαν ὅτι ὁ Ἀβδούλ Χαμήτ ἐφοβεῖτο καὶ ὅτι οἱ μὴ συλληφθέντες εταῖροι ἐξηκολούθουν ἐργαζόμενοι.....

Οὕτω ἡ Σαλιχὰ χανοῦμ προσεπάθητε νὰ μᾶθη περισσότερα.

Ἐπανέλαβε λοιπόν·

—Οἱ σύντροφοί μου ἐξορίζονται εἰς τὸ αὐτὸ μέρος εἰς τὸ ὅποιον καὶ ἐγώ;

—Ναί, ὅλοι ὀδηγεῖσθε εἰς Υεμένην. Ἐκεῖ πλέον θὰ φροντίσουν δι' ἐσᾶς αἱ ἐπιτόπιοι ἀρχαί.

—Δὲν θὰ δυνάμεθα νὰ συνομιλῶμεν ἐπὶ τοῦ ἀτομπλοῦ;

—Ἐδῶ ἐξουσιάζει ὁ πλοίαρχος. Ἐπειδὴ ἔχει τὴν εὐθύνην νὰ σας ὀδηγήσῃ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξορίας σας, μόνος αὐτὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κανονίσῃ καὶ ἐπιβλέπῃ τὴν ἐπὶ τοῦ πλοίου ζωὴν σας. Ἡμεῖς ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐπέμβωμεν καθ' ἑίδωδῆποτε τρόπον.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθε τις εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἐπληρώσατο τὸν Νετζήπ παρᾶν.

—Ὅλοι ἐπεβιάσθησαν καὶ ἐτοποῦσθησαν εἰς τοὺς θαλαμίσκους των εἶπεν ὁ εἰσελθὼν. Εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ἀναχωρήσωμεν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναμείνωμεν τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου.

— Πολύ καλά, πλοίαρχε, απεκρίθη ὁ Μελχამέ. Κατόπιν στρεφόμενος πρὸς τὴν Σαλιχά.

— Σὰς παρουσιάζω τὸν πλοίαρχον Ὁσμάν, ὅστις θὰ σὰς ὀδηγήσῃ εἰς Ἰεμενίην.

Ὁ πλοίαρχος παρετήρησε τὴν Σαλιχά μὲ ὄψος αὐστηρόν.

— Ἐὰν ἡ κυρία συμμορφωθῇ με τοὺς κανονισμοὺς τοῦ ἀτμοπλοίου, εἶπε, ἐλπίζω, ὅτι ἔξω εὐρῆ ὑφορμὴν νὰ παραπονεθῇ.

— Θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ὁμιλήσω μετὰ τῶν συντρόφων μου κατὰ τὸ ταξίδιον;

— Ὅχι. Τὸ ταξιδίδιον σας δὲν εἶνε ταξιδίδιον ἀναφυγῆς, ἀλλ' ἐξορία.

Διετάχθη νὰ σὰς ὀδηγήσω εἰς Ἰεμενίην καὶ διὰ τοῦτο μοὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ εἰσκαύσω παραμοίαν ἀπαίτησιν.

Ὁ Νετζήπ Μελχამέ ἐπεμβαίνει·

— Βλέπω εἶπεν, ὅτι ὁ πλοίαρχός μας εἶναι ὀλίγον αὐστηρός. Ἐὰν ἤμην εἰς τὴν θέσιν του, θὰ ἐδεχόμην τὴν αἰτησίαν σας.

Ὁ πλοίαρχος ἀπήντησε αὐστηρότερον

— Ἐκαστος γνωρίζει τὸ καθήκον του.

Κατόπιν ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς πατάδες.

— Μετ' ὀλίγον θὰ ἐκραγῇ ἡ Ὀύλλα, εἶπε. Φραγὼ ὅτι θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ ἀποσυρθῆτε.

Τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἤκούσθη τρομερὰ θρονετὴ ὅσοι ἐπιβεβαιούσα τοὺς λόγους τοῦ πλοίαρχου.

Ὁ Ταχέρ πασὰς ἔπευτε νὰ προσθέσῃ.

— Ναὶ· ναὶ· φεύγομεν. Ἐξεπληρώσαμεν τὴν ἀ-

ποσταλήν, τὴν ὅποιαν μὰς εἶχον ἐμπιστευθῆ ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Σουλτάνος.

Ὁ Νετζήπ πασὰς ἀπεχωρέτισε τὸν πλοίαρχον·

— Ἰδοὺ, Αναθέτω εἰς τὴν φροντίδα σας τὰ κείσσορα ἄτομα καὶ σὰς ἐπαναλαμβάνω τὴν διαταγὴν νὰ τὰ ὀδηγήσητε ἀσφαλῶς εἰς τὸν πρὸς ὄν ὄρον, εἶπεν.

— Μείνατε ἤσυχοι. Θὰ τοὺς ὀδηγήσω εἰς Ἰεμενίην καὶ νὰ εἰσθε ἐξέλθοις, πῶς οὐτε καὶ αὐτὸς ὁ διάβολος δὲν θὰ ἠμπορήσῃ νὰ τοὺς πᾶρῃ.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν δύο πασάδων, ἡ Σαλιχά χανοὺμ ὀδηγήθη εἰς τὸν θαλαμίσκον της καὶ ἐνεκλείσθη εἰς αὐτόν.

Καὶ εἰ τρεῖς ἄλλοι κατάδικοι ἐνεκλείσθησαν ἐκαστῶς εἰς χωριστοὺς θαλαμίσκους με τὴν αὐστηρὰν διαταγὴν, ὅπως μὴ ἐπικοινωνῶσι μετὰ τῶν ἐκτός.

Μετὰ τοὺς πρώτους κεραυνοὺς ραγδαία ἐροχὴ μετὰ χαλάζης ἤρξατο πίπτουσα καὶ διήρκεσε περίπου μίαν ὥραν. Κατόπιν ἡ θύελλα ἐκόπασεν, ὁ καιρὸς ἐγένετο καὶ πάλιν γαλήνιος καὶ ὁ ὄριζων ἐκαθαρίσθη. Μόλις αἱ πρῶται φωταύγειαι τῆς ἡμέρας ἀνεφάνησαν, τὸ πλοῖον ἀπέπλευσε διευθυνόμενον πρὸς τὰ Δαρδανέλλια. Ἐπειδὴ τὸ ἀτμόπλοιον ἦτο παλαιὸν καὶ βραδύπλοον, ἔφθασεν εἰς τὰ Δαρδανέλλια μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.

Ἦναγκάσθη νὰ ἀγκυροβολήσῃ καὶ νὰ διέλθῃ τὴν νύκτα εἰς τὴν εἰσοδὸν τῶν Στενῶν, ἵνα ἐκκενῆσθαι τὴν ἐπαύριον.

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ καὶ οἱ σύντροφοί της παρέμειναν κεκλεισμένοι εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους θαλαμίσκους των. Ἀπαξ ἡ δις τῆς ἡμέρας, τοῖς ἐπέτρεπον νὰ ἐξέρχονται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν φυλάκων των διὰ τὰς διαφόρους ἀτομικὰς των ἀνάγκας. Εἰς μάτην ἐξήτουν παρὰ τοῦ πλοίαρχου νὰ μετριάσῃ τὴν αὐστηρότητα αὐτήν. Οὕτως ἀδυσποπῶς ἀπέρριψε τὴν αἰτησίαν των.

Τὸ ἀτμόπλοιον ἐσταμάτησε δύο ὥρας εἰς Ρόδον διὰ νὰ παραλάβῃ τροφίμα καὶ νὰ ἀποβιβάσῃ ἄλλους τινὰς ἐξορίστους. Παρὰ τὴν αὐστηρότητα, μὲ τὴν ὁποίαν τοὺς μεταχειρίζοντο, οἱ τέσσαρες ἐξορίσται δὲν ἐδειξαν τὴν ἐλαγίστην ἀπαγοήτευσιν. Ἡ ἀπελπισία, τὴν ὁποίαν ἠθάνθησαν πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ἐπικειμένου θανάτου των εἰς τὸν θυτὸν τῆς θαλάσσης, εἶχε παρέλθει ἐντελῶς. Ἠννόησαν ὅτι ὁ Ἀβδὸλλ Χαμὴτ εἶχε προτιμῆσαι νὰ τοὺς ἐξοντώσῃ βραδέως καὶ ἀθερῶτως διὰ τῆς ἐξορίας ἀντὶ νὰ τοὺς δώσῃ ὡς τροφήν εἰς τοὺς ἰχθύς. Διὰ αὐτὸ ἡ ἐξορία ἀπετέλεσεν ἕν εἶδος παρηγορίας διὰ τὴν Σαλιχὰ χανοὺμ καὶ τοὺς συντρόφους της. Ἐκ Ρόδου τὸ πλοῖον διηυθύνθη πρὸς τὴν Ἄγκων, διότι ἔπρεπε νὰ ἀποβιβάσῃ ἐκεῖ ἑτέροους καταδικούς Ἀρμενίους.

Εἰς μακρὰν ἀπὸ τοῦ λιμένας τούτου ἀπόστασιν ἡ μηχανὴ τοῦ πλοίου ὑπέστη ἐλάττην. Μετὰ μεγάλων δυσκολιῶν ἄφικοντο εἰς τὸν λιμένα τοῦτον καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ παραμείνωσιν ἐκεῖ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, διὰ νὰ συμπληρώσωσι τὰς ἀναγκαίους ἐπισκευὰς. Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἀπέμει-

νον μόνον οἱ τέσσαρες ἡμέτεροι ἐξορίσται, ἡ αὐστηρότης τοῦ πλοίαρχου ἐμετριάσθη.

Ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Σαλιχὰ καὶ τοὺς τρεῖς ἐτέροους συντρόφους της νὰ παραμείνωσιν ὄρας τινας καθ' ἑκάστην ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ νὰ συνομιλῶσι μάλιστα μεταξύ των ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν φυλάκων των. Τοῦτο ὑπῆρξε μεγάλη παρηγορία διὰ τοὺς δυστυχεῖς αἰχμαλώτους, οἵτινες δὲν εἶχον ἰδηλλήλους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συλλήψεώς των. Τὴν πρωΐαν τῆς Τρίτης ἡμέρας, ἐνῶ οἱ τέσσαρες ἐξορίσται συνομιλοῦν μεταξύ των ὡς καὶ κατὰ τὰς δύο προηγουμένας, ὁ πλοίαρχος ἐπλητίασεν αὐτοὺς.

—Τώρα εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς κλείσω καὶ παλιν γωριστὰ τὸν καθένα εἰς τοὺς θαλαμίσκους σας, μέχρις ὅτου σθάσωμεν εἰς Γεμένην, εἶπε.

—Οσμὰν φένη, εἶπεν ὁ εἷς, διατί μᾶς μεταχειρίζεσθε τοιουτοτρόπως; Τί κακὸν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν ἐὰν συνομιλοῦμεν;

Ἡ Σαλιχὰ χανοὺμ προσέθεσε.

—Σᾶς δίδωμεν τὸν λόγον μας, ὅτι δὲν προσθέμεθα νὰ φύγωμεν.

—Τὸ ξεῦρον πολὺ καλὰ αὐτὸ. Ἀποδείξτε δὲ τούτου εἶναι ὅτι σᾶς ἄρχηται ἐλευθέρους, μόλις ἐμείνατε μόνον ἐπὶ τοῦ ἀτμόπλοιου. Ἀλλὰ τώρα ἔλαβα τηλεγράφημα ἀπὸ τὸ Γιλδίξ, τὸ ὁποῖον μὲ διατάσσει νὰ φέρωμαι αὐστηρῶς. Ἰδοὺ ἡ διαταγὴ δύνασθε νὰ τὴν ἀναγκώσῃτε.

Ἐαὐτοχρόνως ὁ πλοίαρχος ἔστρεψεν ἐκ τοῦ θαλάσιου τοῦ ἐν τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖον εἶπεν—

εἰς τὸν πρεσβύτερον. Τὸ τηλεγράφημα ἦτο ἀπ' εἰθείας ἐκ τοῦ Γιλδίξ καὶ ἔφερε τὴν ὑπογραφήν τοῦ Ταχσὶν πασᾶ. Ἐλεγε δὲ τὰ ἑξῆς:

«Ἀπομνησθε εἰς τοὺς θαλαμίουκους τὸν τοῦ εἰς Ἰεμένην ἀποστελλομένους καταδικούς μέχρι δὲ τῆς ἐκεῖ ἀφίξεώς των ἀπαγορεύσατέ τους πᾶσαν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν ἑξῶ.»

Ὁ πλοίαρχος Ὀσμάν πασᾶς ἐπαγγέλαθε:

— Βλέπετε, ὅτι ἡ διαταγὴ εἶνε κατηγορηματικὴ. Δὲν ἤμπορῶ νὰ τὴν παραβῶ.

Ὁ ἀναγνώστὸς τοῦ τηλεγράφημα ἀπήντησε:

— Ἐκτελέσατε τὴν διαταγὴν τοῦ Κυρίου σας.

Ὅστις λοιπὸν κατόπιν ἐλευθερίας διαρκεστάτης τῶτον ὄλιγον, οἱ τέσσαρες ἐξῆριστοι ὑπεβάλλοντο καὶ πάλιν εἰς μέτρα ἐξαιρετικῆς αὐστηρότητος.

Ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἡμετέρας διηγήσεως θὰ γνωρίσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστους καὶ τὰ αἰτία τὰ προκαλέσαντα τὴν αὐστηρότητα ταύτην.

Τὴν ἴδιαν νύκτα τὸ ἀτμόπλοιον κατέλιπε τὴν Πτολεμαῖδα κατευθυνόμενον εἰς Πῆρ-Σαῖτ. Ἄλλ' ἕνεκα τῆς μεγάλης θρασύτητος τοῦ μόλις μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔφθασεν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἠγκυροβόλησεν εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς διώρυγος τοῦ Σουεζ, ἀπέναντι τοῦ ἀγάλματος τοῦ Φερδινάνδου Λεσσέψ. Μόλις τὸ ἀτμόπλοιον ἠγκυροβόληται, ὁ πλοίαρχος Ὀσμάν ἔρριψε μίαν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ διηρώθη εἰς τὴν ξηρὰν.

Ἐπειδὴ τὸ πλοῖον μόλις τὴν νύκτα θὰ διήρχετο τὴν διώρυγα καὶ ὁ καιρὸς ἦτο θαυμάσιος, ὁ πλοίαρχος

ἤθελε ἀπεφάσισε νὰ ἐπωφεληθῇ τούτου διὰ γὰ καμὴ ἓνα μικρὸν περιπάτον.

Ἀποβίβασθεις εἰς τὴν προκουμαίαν, διηρώθη εἰς ἓν ὑποπαλεῖον, ἔνθα ὀργήστρα ἀπὸ εὐρωπαϊκούς μουσικοὺς ἐπαίανιζε καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ εὐρίσκοντο πολλοὶ ἄλλοι ναυτικοί.

Ὁ Ὀσμάν ἐφένθη ἐκάθηται εἰς μίαν ἀπομεμωμένην τράπεζαν καὶ διέταξεν ἓν ποτήριον ζώου. Τὴν αὐτὴν στιγμὴν εἰς Ἄραψ, εἰσελθὼν ταύτοχρόνως μετὰ τοῦ πλοίαρχου, τὸν ἐπληρίσσε καὶ ταύτων πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα:

— Μπα, Ὀσμάν ἐφένθη σεῖς εἰσθε; ἐγκράτατε! Καλῶς ὄρισατε ἀπὸ ποῦ ἔρχοσθε; ἀπὸ τὴν Ἰεμένην; ἀπὸ τὴν Κων/πολιν;

— Καθῆσατε, Χότζα Τεφῆκ. Ἐρχόμεθα ἀπὸ τὴν Ἄγκαν (τουρκιστὶ ἡ Πτολεμαῖς) καὶ ἀπὸγε περνοῦμε τὸ κανάλι, διὰ νὰ πάμε εἰς Ἰεμένην.

Ὁ πλοίαρχος Ὀσμάν πασᾶς ἐγκραῖζε καλῶς τὸν Αἰγύπτιον, ὅς τις τὸν εἶχεν πληρίστα.

Ἦτο πλοηγός, ὁ ὁποῖος πολλὰκις τοῦ εἶχε συστάσει ἐπιβίβαστα. Ὡς ἐκ τούτου διατήρουσεν φιλικὰς σχέσεις.

Ὁ Χότζας Τεφῆκ ἐδέχθη ἀμέσως τὴν πρόκλησιν καὶ λαβὼν ἓνα καθίσμα ἐκάθιστε.

— Κατόπιν ἐξήγων τὰ ἀγαρέττα του προσέφερεν ἓνα εἰς τὸν φίλον του.

— Ἐὰν πηγαίνεται εἰς Ἰεμένην ἔχω κατὶ καλὸ δι' σας.

— Τί;

— Ἐχετε καμπίνες ἐλευθέρως;

—'Εάν πρόκειται δι' ἐπιβάτας αὐτὴν τὴν φορὰν ἀδικα χάνετε τὸν κόπον σας, διότι μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ πάρω.

—Διατί;

—Διότι τοιαύτην διαταγὴν ἔχω.

Πράγματι ἐκ τῶν ἀνακτόρων εἶχε δοθῆ αὐτῇ ἐν διαταγῇ πρὸς τὸν Ὀσμὰν νὰ μὴ παραλάβῃ κανένα ξένον ἐπιβάτην.

Ἦδη ἐν Ρόδῳ ἄλλοι τινες εἶχον ζητήσῃ νὰ ἐπιδικασθῶσιν ἄλλὰ τοῖς προεβλήθη ἡ αὐτὴ κατηγορηματικὴ ἀπάντησις.

Ἄ Χοτζῆς Τερῆκ ἐπέμεινε.

—Μὰ δὲν ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ μία ἐξίρρισις;

—Ξεῦρετε πῶς θὰ ἐκερδίσαμε καὶ εἰ δύο ἕνα ἀρκετὸν ποσόν. Εἶνε μία εὐκαιρία, ποῦ δὲν δὲν ἔμπορῶμεν νὰ τὴν ἐκναυρώσωμεν εὐκολα. Μάλιστα σὲ εἶδα ἡύχαριστήην πολλή, διότι δύο ἡμέρες τώρα ζητῶ ἕνα βαπόρ: νὰ φύγῃ διὰ Δζέδδαν....

—Δυσούμαι, ἀλλὰ δὲν ἔμπορῶ νὰ κάμω τίποτε. Θὰ ἤθελα καὶ ἐγὼ πολὺ νὰ σὲ εὐχαριστήσω καὶ νὰ πάρω τοὺς ἐπιβάτας σου, ἀλλὰ καθὼς σοῦ εἶπα, ἡ ἀπαγήρευσις εἶνε κατηγορηματικὴ. Διότι ἔχουμε μαζὺ μας πολὺ ἐπικινδύνα άτομα...

Κατόπιν διὰ τὴν ἀλλάξῃ θέμα οὐιλίας.

—Γί' ὄραία μύτρα ποῦ εἶναι αὐτὴ, εἶπεν. Εἶνε δὴ σκόλον εἰς τὴν Πόλιν νὰ εὐρωμὲ τέτοιαι... Εἰς τὸ Πέρα μόνον ἴσως.

—Ἄραυ τὴν εὐρίσκετε τόσον καλῆ, ἄς πάρωμε ἄλλη μία.

Ἄ Λιγύπτιος προτεκάλισε τὸν ὑπάλληλον καὶ διέταξε νὰ γεμίσῃ τὰ ποτήρια καὶ πάλιν.

Κατόπιν ἐπανερχόμενος εἰς τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον τὸν ἐνδιέφερε.

—'Εάν ἔμπορούσατε νὰ κάμητε τὸ καλὸ ποῦ σᾶς λέγω, τί καλὴ εὐκαιρία, ποῦ θὰ ἦτο.

—Ἀδύνατον, ἀγαπητέ μου. Θέλεις δι' ὀλίγες παληόλιρες νὰ κινδυνεύσῃ ἡ θέσις μου; ἄς περιμένουν ὀλίγον. Πάντως θὰ εὐρεθῇ ἕνα ἄλλο πλοῖον.

—Αὐτὸ τοὺς εἶπα κι' ἐγώ. Μὰ αὐτοὶ θέλουν νὰ φύγουν σήμερα.

Ἄ πλοίαρχος ἐκίνησε τὸ ποτήριόν του.

—Καὶ ποῖοι εἶνε οἱ ἐπιβάται σου;

—Μία ἀγγλικὴ οἰκογένεια: δύο γυναῖκες καὶ τρεῖς ἄνδρες: πέντε άτομα ἐν ὄλῳ.

Ἄ πλοίαρχος ἠρώτησε·

—Καὶ ποῦ θὰ μένουν εἰς Δζέδδαν;

—Ἔποθετω, ὅτι βχί. Ἔποθετω, ὅτι ἀπὸ ἐκεῖ θὰ μεταβῶν εἰς Δζιμποντή.

Ἄ πλοίαρχος ἐκπεληγημένος.

—Ἄλλ' ἔμπορῶν νὰ μεταβῶν κατ' εὐθείαν ἀπ' ἐδῶ εἰς Δζιμποντή. Θὰ εὐρουν μάλιστα εὐκολώτερον ἕνα ἀτμόπλοῖον.

— Αὐτὸ τοὺς συνεβούλευσα καὶ ἐγώ, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἔχουν ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ περάσουν ἀπὸ τὴν Δζέδδα.

—Τότε ἄς κτυπήσουν ἄλλην πόρα.

—Μὰ ξέρεῖς, ὅτι πληρώνουν 15 λίρας ὁ καθείς... ἑβδομήκοντα πέντε λίρας ἐν ὄλῳ. Τὸ πρὸν ἦτο ἀρκετὰ μέγα, ὁ δὲ πλοίαρχος ἐπὶ τῷ

ακούσαστε ήνοιξε μεγάλως τούς οφθαλμούς του και παρατήρησι τόν Αιγύπτιον άμνηχάνως.

Εν τούτοις έγκαρτερών παρατήρησι μετά λύπης.

—Κρίμα αλήθεια, πού δέν ήμπορούμε νά έπω-
ρεληθεύμε. Τέτοιες ευκαιρίες δέν παρουσιάζον-
ται εύκολα. Οί δύο φίλοι έσιώπησαν επί τινος στιγ-
μής. Κατόπιν αλάστοντες θέμα όμιλίας είπον.

Αιωνής ό Χότζας Τεβφήκ ιδών τινα διερχόμε-
νον επί τής προκειμένης ήγήθη άμέσως και έ-
ξήλησι. 'Ο γότζας Τεβφήκ όμιλήσας μετά τού ά-
γνώστου στιγμής τινος, κατόπιν άφρίτεροι εισήλ-
θον εις τό Ζουθοπολείον.

Ο Αιγύπτιος παρουσίασεν εις τόν πλοίαρχον
τόν νεσελθόντα.

—'Ένα από τά πρόσωπα, πού θέλουν νά υπά-
γουν εις τήν Δζέδδα, είπε.

Ο πλοίαρχος Οσμάν ήγήθη εύγενώς και προσ-
εκάλεσε τόν ξένον νά καθίση.

Ούτος είπε γαλλιστί.

—'Έχουμε μεγάλην ανάγκην νά φύγωμεν σήμε-
ρον διά τήν Δζέδδα. Δυστυχώς ό φίλος μας γό-
τζας Τεβφήκ, μής είπον, ότι τό πλοίόν σας δέν
παίρνει επίβατας.

Ο Οσμάν έρέντης άπάντησεν ώσαύτως γαλλιστί.

—Λυπούμαι πολύ και έγώ. Αλλά τισάυτην δια-
ταγήν έχω εκ Κοιν)πλώως.

Ο Άγγλος έξηκολοθησε.

—'Έχουμε τόσην μεγάλην ανάγκην νά αναχω-
ρήσωμεν, ώστε είμεθα έτοιμοι νά πληρώσωμεν οι-
ονδήποτε πού.

—Ναί' ήξεύρω. Ο φίλος μου γότζας Τεβφήκ
μού είπεν ότι προσφέρετε δέκα πέντε λίρας έκασ-
τος έξ υμών.

—Εάν ήτο ανάγκη θά έδίδομεν και τα διπλά.

—Αλλά καθώς μου είπεν ό φίλος άπ' έδω,
σεις σκοπεύετε νά πάτε εις τό Δζυμπούκ. 'Ωστε
δέν είναι καμμία ανάγκη νά περάσετε άπί τήν
Δζέδδα. Απ' έδω είναι εύκολώτερον νά εύρητε ά-
πόπλοιον πού νά πηγαίηη κατ' εύθειαν εις τό
Δζυμπούκ. 'Επειτα εις ένα τέτοιο βαπόρι θά περά-
σητε καλλίτερα. Τό δικό μας είναι πολύ παληό.

—Φαίνεται, ότι ό Χότζας Τεβφήκ δέν σάς είπε
διατί έχομεν τόσην ανάγκην νά περάσωμεν από
τήν Δζέδδα. Θέλομεν νά υπάγωμεν εκεί, διότι έ-
χομεν ιδιχόν μας βαπόρι' ιδιωτικό εκεί.

—'Ωστε δέν θά αποδιβασητέ εκεί;

—'Όχι, κύριε, από τό ένα βαπόρι θά περάσωμεν
εις τό άλλο.

—Μά είσθε βέβαιοι ότι θά εύρητε εκεί τό ιδι-
χόν σας τό βαπόρι;

—Εάν φύγωμεν άμέσως σήμερον, βέβαια και
θά τό εύρωμεν. Εάν όμως καθουστρηώμεν 5-6
ήμέρας, τότε θά είναι πολύ άργά. Ιδού διατί δια-
ζόμεθα τόσον.

Ο πλοίαρχος είσίγει' έσκέπητο.

—'Έκατόν πενήτηντα λίρας διά νά πάρω αύτους
τούς πέντε επίβατας' έλεγε καθ' έαυτόν. Μού φαί-
νεται, πώς δύναμαι νά τό κάμω χωρίς κανείς
νά μάθη τίποτε, άφού δένσκοπεύουν νά αποδιβασηούν
εις τήν Δζέδδα και θά επίβουν άμέσως εις άλλ-

λο ἀτμόπλοιοι... Ἐπειτα ἡ ἀπαγγέλευσις, πῶς
 μοῦ ἔκαναν θὰ ἀφεῶρα μόνον Τούρκους, διότι μοῦ
 ἀπαγγέλευσαν νὰ πάρω ἄλλους ἐπιβάτας, ἐπειδὴ ἐ-
 φοβοῦντο μήπως δραπετεύσουσιν οἱ ἐξορίστοι. Ἀλλ'
 αὐτοὶ ἐδῶ οἱ περιγηγῆται εἶναι Ἄγγλοι, οἱ ὅποιοι
 μάλιστα οὔτε θὰ μάθουν ποτὲ πῶς τὸ ἀτμόπλοιο
 φέρει καταδικούς. Δὲν ἐλπέω λοιπὸν ἁνένα κίν-
 δυνον. Δύο μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς εἶναι γυναῖκες.

Θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ὁ Ἄγγλος ἀνέγνωσεν εἰς
 τὸ μέτωπον τοῦ πλοίαρχου τὰς σκέψεις του, διότι
 εἶπεν αἶφνης.

—Τώρα πῶς γνωρίζετε ὑπὸ ποίους ὄρους θὰ τα-
 ξειδεύσωμεν, ἐλπίζω ὅτι θὰ κατορθώσωμεν νὰ συν-
 εννηθῶμεν.

—Βεβαιωθῆτε, ὅτι θὰ γρηγοριστοῦμη πολὺ, ἂν
 ἔμπορεύσασιν νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος. Ἀλλὰ τί νὰ κά-
 μω εἰς διαταγὰς, τὰς ὁποίας ἔχω εἶναι αὐστηραί.

—Εἶναι ἀληθές. Ἐν τούτοις, δύνασθε νὰ κρατή-
 σῃτε τὸ πρᾶγμα μυστικόν, ἀφοῦ θὰ μεταβιβασθῶμεν
 εἰς ἄλλο ἀτμόπλοιο χωρὶς νὰ ἐξέλθωμεν εἰς τὴν
 ἑρᾶν. Ἄλλως τε ἡ ἀπαγγέλευσις πῶς σᾶς ἔκαμον
 ἀφορὰ μόνον Τούρκους καὶ δικαιολογεῖται, διότι
 ἔχετε μερικὸς ἐξορίστους καθὼς μοῦ εἶπεν ὁ γέ-
 ντας ἀπ' ἐδῶ.

—Δύνασθε λοιπὸν νὰ εἰσθε βέβαιος ὅτι δὲν θὰ
 σχετισθῶμεν μαζὴ των καὶ δὲν θὰ προσπαθήσωμεν
 νὰ τοὺς φυγαδεύσωμεν.

Ὁ Ἄγγλος προσέφερε τὰς τελευταίας αὐτὰς
 λέξεις γελῶν καὶ προσέθεσεν.

Ὅτι, λοιπὸν, ἂν μᾶς πάρετε μαζὴ τὰς ζωὸς ἐκεῖ,

δὲν θὰ παραβῆτε τὰς διαταγὰς, πῶς ἔχετε, ἀφοῦ
 δὲν θὰ ἀποδιδασθῶμεν. Τέλος θὰ κερδίσητε ἑκα-
 τὸν πενήντα λίρας χωρὶς νὰ διακινδυνεύητε τι.

Ὁ πλοίαρχος Ὀσμὰν παρέμεινε σκεπτικὸς. Ὁ
 Ἄγγλος συνεπέρανεν, ὅτι οἱ διαταγμαὶ του ἤρχισαν
 νὰ ὑπαχωρῶσιν, ἀπεράσις δὲ νὰ ἐπωφεληθῇ τούτου
 καὶ νὰ ἐπισπύσῃ τὴν ἀπόφασιν. Μίαν τελευταίαν
 λέξιν, εἶπεν. Θὰ σᾶς δώσω διακοσίας λίρας. Θὰ
 μᾶς πάρετε; Ναὶ ἢ ὄχι;

Ὁ πλοίαρχος ἔρριψε πρὸς τὸν γένην Τεβρῆν,
 ἔν βλέμμα ἐρωτηματικόν.

Ὁ Αἰγύπτιος ἀπεκρίθη.

—Θὰ ἦτο βλακία νὰ γαθῇ μία τοιαύτη εὐκαι-
 ρία. Διακοσίαι λίραι δὲν βρίσκονται εἰς τὸν δρό-
 μον κάθε ἡμέρα. Τέτοια τύχη δὲν πρέπει νὰ τὴν
 ἀφῆτε κανεὶς νὰ τοῦ φύγη. Θὰ ἦσαν πολλοὺς
 ἂν θὰ τὸ ἔκαμνεν.

Ὁ Ἄγγλος ἠγέρθη.

—Περιμένω τὴν ἀπάντησίν σας, εἶπεν.

—Ἔστω. Δέχομαι, εἶπεν ὁ πλοίαρχος, ἀλλ' ὄ-
 πὸ ἐνσ θρον.

—Ποῖον;

—Τὸ βαπόρι μας θὰ περάσῃ τὸ κανάλι τὴν νύ-
 κτα. Ὄστε τὴν νύκτα πρέπει νὰ ἐλθετε ἔς τὸ βα-
 πόρι. Ἀκριβῶς τὴν ὥρα πῶς θὰ σηκώσῃ τὴν ἀγ-
 κυρα πρέπει νὰ εἰσθε ἐδῶ. Καὶ θὰ ἔχετε καὶ τὴν
 τροφὴν σας μαζὴ.

—Καλὰ... Τί ὥρα θὰ φύγωμεν;

—Εἰς τὰς ἑννέα.

— Ὡραῖα ἑννέα παρὰ δέκα θὰ εἶμεθα ἔς τὸ φατόρι.

— Ἀκριβῶς.

— Θέλετε νὰ σᾶς δώσω προκαταβολήν;

— Ὅπως θέλετε.

Ὁ Ἄγγλος ἔσυρεν ἐκ τοῦ χρηματοφυλακίου του καὶ ἐμέτρησεν εἴκοσι λίρας εἰς τὸν πλοίαρχον.

— Θέλετε νὰ μοῦ δώσετε μίαν ἀπόδειξιν;

— Εὐχαρίστως.

Ὁ πλοίαρχος ἐξήγαγεν ἐν χρηματοφυλάκιον καὶ συνέταξε τὴν ζητηθεῖσαν ἀπόδειξιν.

Ὁ Ἄγγλος ἔλαβε ταύτην καὶ ἀπεχαιρέτισε τοὺς δύο φίλους.

Ὅταν οὗτοι ἔμειναν μόνοι, ὁ γάμος Τεβρῆκ εἶπε: Τί ἀνέλπιστον δῶρον.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ πλοίαρχος τοῦ ἔδωκε μόνον 5 λίρας διὰ «μερτικόν», ἐκράυγασεν:

— Τόσα μόνον;

Ὁ πλοίαρχος Ὀσμάν ἀπήγγησε μειδιῶν.

— Μὰ καὶ οἱ Ἄγγλοι θὰ σὲ καλοπληρώσουν.

Ὁ Αἰγύπτιος ἐνεθηλάκωσε τὰ χρήματα χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ. Διὰ τὴν μὴ ἐπιμείνῃ ὁ γάμος, φαίνεται ὅτι ὁ πλοίαρχος εἶχε δίκαιον.

Οἱ δύο φίλοι, ἀφοῦ ἐκένωσαν ἀκόμη ὀλίγα ποτήρια ζύθου, ἐπλήρωσαν καὶ ἐξήλθον.

Ὅλον δὲ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐσπέρας ἐκείνης διηλοῦν ἑαυτοῦ ἐν τῇ πόλει.

Μετά τὸ δείπνον, δηλαδὴ περὶ τὴν ἑβδόμην καὶ ἡμίσειαν ὁ πλοίαρχος ἐπανῆλθεν εἰς τὸ πλοῖόν του διὰ νὰ ἐπιστατήρῃ εἰς τὰς παρασκευὰς τοῦ ἀπόπλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

Οἱ Ἄγγλοι περιηγηταί

Εἰς τὰς ἑννέα παρὰ τέταρτον, εὐρισκόμενος ἐπὶ τῆς γεφύρας, παρατήρησε μίαν λέμβον διευθυνομένην πρὸς τὸ πλοῖόν του καὶ διέταξε τὸ πλήρωμα νὰ ἀφῆσται τοὺς ἐπὶ τῆς λέμβου νὰ ἀνέλθωσιν εἰς τὸ πλοῖον.

Μετά τινα λεπτά δύο γυναῖκες καὶ τρεῖς ἄνδρες, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Ἄγγλος, μετὰ τοῦ ὁποῦ εἶχε συμφωνήσῃ, εὐρισκοντο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Αἱ δύο γυναῖκες κουρασμέναι καὶ ὀλίγον ἀδιάθετοι ἀποσύρθησαν ἄμεσως εἰς τοὺς θαλαμίους των. Οἱ τρεῖς ἄνδρες ἔμειναν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Οἱ πέντε ταξιδιώται, ὡς μόνον ἀποσκευὴν ἔφερον μίαν μικρὰν βαλίξαν. Ἀλλὰ ὑποψιάσθησαν ὅτι αἱ ὑπόλοιποι ἀποσκευαὶ εἶχον ἀποσταλῆ ἀπ' εὐθείας εἰς Δξιμπούτη καὶ οἱ περιηγηταὶ μόνον ὀλίγα ἀσπρόρουχα ἔφερον μαζῇ των.

Ἠναψαν τὸν ἠλεκτρικὸν προβολέα διὰ νὰ φωτισθῆται ἡ πορεία τοῦ πλοῖου, ἀκολούθως δὲ ἀνῆλθον ἐπὶ τῆς γεφύρας ὀπλοηγός.

Τὴν ἐνάτην καὶ τέταρτον ἀνεσύρθη ἡ κουρὰ καὶ τὸ πλοῖον εἰσέδυσεν εἰς τὴν διώδουρον.

Οἱ τρεῖς Ἄγγλοι ἠνοιξαν μίαν εἰσόδον οὐίσκου καὶ προσεκάλεσαν τὸν πλοίαρχον Ὀσμάν νὰ πῆν μαζῇ των. Οὕτω μετὰ τινα διαταγὰς ἐδέχθη καὶ

ἐκάθην εἰς τὴν τράπεζάν των. Ὁ Ἄγγλος, ὅστις εἶχε συμφωνήσει μετὰ τοῦ πλοίαρχου, τῷ εἶπεν.

—Τώρα δε κανονίσωμεν καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ λογαριασμοῦ μας.

Ἐξαγαγὼν δὲ ἐκ τοῦ θηλακίου του ἕν χρηματοφυλάκιον, πλήρες χρυσοῦ, εἶπεν.

—Ὅριστα, μετρήσατε.

Ὁ πλοίαρχος ἔθεσε τὸ χρηματοφυλάκιον εἰς τὸ θηλακίον του καὶ εἶπε μειδιῶν

—Δὲν ἀξίζει τὸν κόπον.

Ἄρσεν ἔπιε τὰ οὐίσκου του, ἠγέρθη περίχαρτος καὶ καταλιπὼν τοὺς ἄγγλους ἀνῆλθεν εἰς τὴν γέφυραν.

Τὸ πλοῖον ἐπραχάριε βραδύτατα, πολὺ βραδύτερον ἢ ἔσον ὠρίζον οἱ κανονισμοί.

Ὁ εἰς ἐκ τῶν περιηγητῶν εἶπεν εἰς τοὺς συντρόφους του.

—Μὲ τὸν δρόμον, ποῦ τραβῶμε οὔτε τὰ μεσάνυχτα δὲν θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν Ἰσμαηλίαν.

—Δὲν πειράζει· παρετήρησεν ὁ ἕτερος. Ἀρκεῖ νὰ περάσωμεν τὴν Ἰσμαηλίαν εἰς τὰς τρεῖς...

Θα μᾶς περιμένουν ἐκεῖ ποῦ ἐσυμφωνήσαμεν.

—Μαίνατε ἔδο, εἶπεν ὁ τρίτος. Θὰ ἐρωτήσω τὸν πλοίαρχον πόσα μίλλια τέκνωσε τὴν ὄψιν. Ἐτσι· θὰ ἠξυβρώωμεν πόσος καιρὸς μᾶς μένει καὶ θὰ σκεφθῶμεν τί πρέπει νὰ κάμωμεν.

Εἰπὼν ταῦτα ἠγέρθη καὶ διηρθύθη πρὸς τὴν γέφυραν τοῦ πλοίου.

Οἱ δύο ἕτεροι ἔμεινον μόνοι.

—Μετὰ τινὰς στιγμὰς αἰγῆς ὁ εἰς εἶπε·

—Ζιὰ πασά. Πρέπει μὲ κάθε τρόπον νὰ μάθωμεν, ποῦ εἶναι κλεισμένοι οἱ φίλοι μας καὶ νὰ τοὺς πληροφορήσωμεν περὶ τῆς παρουσίας μας.

—Ἐχεις δίκαιον θὰ φροντίσω δι' αὐτό. Δὲν πιστεύω νὰ εἶναι πολὺ μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς. Θὰ εἶναι εἰς τοὺς θαλαμίσκους κάτω... Ὅταν ἐπιστρέψῃ ὁ Σέρλοκ Χόλμς θὰ ἐραυνήσωμεν.

Ὡς βλέπουν οἱ ἀναγνώσται μας οἱ περιηγηταὶ παρουσιασθέντες ὡς Ἄγγλοι δὲν ἦσαν παρὰ τὰ μέλη τοῦ μουσικοῦ κομιτάτου καὶ ὁ Χόλμς.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὠδήγουν εἰς τὸ πλοῖον, ὅπου θὰ μετέφερον εἰς Ἰεμένην τοὺς τέσσαρας ἐξορίτους ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἔσπευδε παρὰ τῷ Σαῖ βέη καὶ τῷ ἐργαστοποίει τὰ τρέγοντα.

Μαθὼν τοῦτο ὁ δραστήριος νεοτουρκιστὴς ἔχαρη μεγάλως, ἡ δὲ χαρὰ αὐτοῦ μετ' ὀλίγων ἐμειώθη διὰ νὰ διαδεχθῆ αὐτὴν σοβαρὰ σκεψίς.

Ἀνελογίζετο ὅτι οἱ τέσσαρες δυστυχεῖς ἐξοριστοὶ ἠδύνατο νὰ ἐξοντωθῶσιν ἢ κατὰ τὸ ταξίδιον ἢ κατὰ τὴν εἰς Ἰεμένην σφίξιν των καὶ τοὺς φόβους του τοῦτους ἀνεκύνωσε νεῖς τὸν Μάκ Λην. Ἐπειτα αἰονιδίως τοῦ ἦλθεν ἡ ἰδέα κραπεύσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου. Ἡ τολμηρὰ αὕτη ἰδέα ἐνεθεωρίσθη ἀμέσως τὸν Ἄγγλον. Ἐσπευσε λοιπὸν νὰ εἶπῃ.

—Πρέπει τὰ πάντα νὰ ἐπιχειρήσῃτε διὰ νὰ σώσῃτε τοὺς φίλους σας. Ἐάν δὲν εἶναι ἀνάγκη εἶμαι ἔτοιμος καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς βοηθήσω.

Ἡ συνδρομὴ τοῦ Μάκ Λην, ἦτο βεβαίως πολύτιμος. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Σαῖ βέης μετὰ μονά-

λες χαρὰς ἐπέσει) νὰ θλιψῆ τὰς χεῖρας του εὐχαριστῶν. Κατόπιν προσέειπε.

— Ἐάν μᾶς βοηθήσετε σεις, εἴμεθα βέβαιοι περὶ τῆς ἐπιτυχίας. Ὁ Ἄγγλος καταλιπὼν τὸν Σαῖν βέην διηρθύθη ἀμέσως παρὰ τῷ Ζιτ πατρὶ καὶ τῷ ἀνεκόνισσε τὸ σχέδιον. Ὁ πάως ὑπασιπότης συμφώνησε ἀμέσως, λέγων ὅτι ἦτο εὐτοίμως νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἀπελευθερωτικὴν ἐνστρατεῖάν αὐθωρεί. /

Ἄλλὰ τρεῖς μόνον ἄτομα δὲν ἤδυναντο νὰ ἐπαρκεύουν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο.

Ἐπρεπε πρὸ παντός νὰ εὐρωμεν συνεργάτας διὰ νὰ καταστρώσωσιν ἀκολουθῶς τὸ σχέδιον τῶν ἐνεργειῶν των. Ὁ Σέρλοκ Χόλμς μετὰ μακρὰν σκέψιν ἀνεκόνισσε τὸ σχέδιον, ὅπου εἶχε συλλάβει καὶ ὅπου νουίστατο εἰς τὸ νὰ φραδεύθωσιν οἱ ἄβύρσοι κατὰ τὸν διαπλοὴν τῆς διωρογῆς τοῦ Σουέζ. Ἡ ἐπιχείρησις των ἦτο πολὺ τολμηρὰ ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ σχέδιόν της ἦτο ἐπιβεβῆως καταστρωμένον, ἀπεφάσισαν καὶ οἱ τρεῖς νὰ τὸ ἐφαρμόσωσι μετακινῶντες κατ' εὐθείαν Πήρτ Σαίτ, εἴθε ἀναμερόδωλος θὰ ἔβησαν πολὺ πρὸ τοῦ αἰμαπλείου τῆς Μαχουσεῖ.

Μόλις ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις αὕτη ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ἐξήτησε νὰ ἴδῃ τὸν Ἰζζέτ πασᾶ.

— Ἐξοχώτατε, εἶπεν, εὐαρεστηθῆτε νὰ ἀνακινώσῃτε εἰς τὴν Α. Μ. τὴν ἀπόφασίν μου ὅπου ἀναχώρησά αὐριον ἐπιστρέφω εἰς Ἄγγλιαν.

— Διὰ τί ἠρώτησεν ὁ κλειδούχος Ἰακλιντζ.

— Διότι ἔλαβον μίαν ἐπιστολήν, δι' ἧς πληροσοροῦμαι ὅτι ἡ σύζυγός μου ἀσθενεῖ σοβαρῶς καὶ με παρακαλεῖ ν' ἀπιστρέψω πλησίον της. Μόλις ἐκάλον τὴν λυπηρὰν αὕτην εἶδησιν εἶμαι ἄνω κάτω. . . . Ἦλθον λοιπὸν νὰ σᾶς εἰδοποιήσω διὰ τὴν ἀναχώρησίν μου, διότι ἐπληρωθήσεται ἤδη εἰς τὴν γυναῖκά μου, ὅτι ἀναχωρῶ ἀμέσως.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ μόνον, ὅπου ἔχομεν νὰ πράξομεν εἶναι νὰ διευκολύνωμεν τὸ ταξιδίόν σας.

— Θὰ μὲ ὑποχρεώνατε ἀπείρως, ἐν εὐαρεστηθῆτε νὰ διαβιβάσῃτε εἰς τὴν Α. Μ. τὸν ἀποκαιρητισμὸν μου καὶ νὰ τῷ ἐμφράσῃτε τὴν βουσίαν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν καλωσύνην του.

— Ἀφού τὸ ἐπιθυμεῖτε, πηγαίνω ἀμέσως τώρα νὰ τῷ διαβιβάσω τοὺς λόγους σας.

Ὅντως δὲ ὁ Ἰζζέτ πασᾶς μετέβη ἀμέσως παρὰ τῷ Ἀβδούλ Χαμητ διὰ νὰ γνωστοποιήτῃ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Μὰκ Λήν.

Ἐπειδὴ ὁ Σουλτάνος δὲν ἀνέμενε πλέον ἄλλην ἐπιχειρῆσιν παρὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ, συγκατεστή ἄμέσως εἰς τὴν ἀναχώρησίν του, τῷ ἐδίδρησε πεντακοσίας λίρας δι' ὀδοιπορικὰ ἔξοδα ὡς καὶ φέλλιον ἀδαμαντόφορον προωρισμένον διὰ τὴν γυναῖκά του. Ὁ Ἄγγλος δὲν ἠθέλησε κατ' ἀρχὰς νὰ δεγθῆ τὰ σουλτανικά ταῦτα δῶρα, ἀλλὰ κατόπιν ἐπέβη ὅτι ἡ ἀρηνίσις του, ἡδύνατο νὰ γεννήσῃ ὑποψίας. Διὰ τοῦτο ἐδέχθη τα χρήματα καὶ τὸ κόσμημα. Μετὰ τινὰ λεπτὰ κατέλιπε τὸ Γιλδίξ. Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἀπεφάσισε νὰ διαβῆ τὰς

πεντακοσίας αὐτὰς λίρας διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἐξορίστων. Τὴν ἐπαύριον συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ζιᾶ πατὰ καὶ τριῶν ἄλλων μελῶν τοῦ κοινοτάτου, ἀνεχώρησεν εἰς Ἀλεξανδρέτταν διὰ τοῦ ρουμανικοῦ ἀτμοπλοίου. Ὁ Σαῆ βέβαιον ἦτο πρόεδρος τοῦ τμήματος πρωτεύουσας, παρέμεινεν ἐν τῇ πόλει τῶν Κωνσταντινῶν.

Εἰς Ἀλεξανδρείαν διηρμύθησαν καὶ οἱ πάντες εἰς Πόρτ-Σαῖτ, ἐνθα ἔμαθον, ὅτι τὸ φέρον τοὺς ἐξορίστους ἀτμοπλοῖον εὐρίσκειτο ἀκόμη εἰς Πτολεμαίδα (Ἄγκαν). Εἶχον λοιπὸν ὄλον τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν διὰ νὰ καταστρώσωσι τὸ σγέδιον, ὃ ἔβλεπον νῦν τὰ ἀποτελέσματα. Ἄς ἐπανέλθωμεν λοιπὸν εἰς τὸ πλοῖον, τὸ μεταφέρων τοὺς ἐξορίστους καὶ τοὺς ἐλευθερωτάς των.

Ὅταν ὁ Ζιᾶ πατὰς μεταμορφωθείς εἰς τέλειον «τζέντλεμαν» ἠθέλησε νὰ κατέλθῃ εἰς τὸ ὑπόστρωμα, ἀνεγκλισθῆ ὅμως ὑπὸ ἐνὸς ναύτου, ὅστις τοῦ ἐκραύχασε τουρκιστί.

--«Γιασάκ».

Ὁ πρῶτον ὑπασπιστὴς ἀπήντησε τουρκιστί.

--Διατί «γιασάκ».

Ὁ ναύτης ἐκπληκτος παρετήρησε τὸν Ζιᾶ πατὰν. Εἶχε πράγματι διατυπώσει τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς διαβάσεως τουρκιστί ἀλλὰ ποτε δὲν ἐφάνταζετο, ὅτι ὁ Ἄγγλος θὰ ἤδύνατο νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν αὐτὴν γλῶσσαν καὶ μάλιστα μὲ τὸσον τελείαν προφορὰν.

Ὁ ὑπασπιστὴς οὐδὲν ἄλλως ἐπρόσεξεν εἰς τὴν ἐκπληξιν τοῦ ναύτου καὶ ἐπανελάθει.

--Πῶς σὲ λένε;

--Μουσταφᾶ.

--Ὡραία. Λοιπὸν Μουσταφᾶ ἀγᾶ. Τώρα θὰ μοῦ εἰπῆς, ποῦ εἶναι οἱ ἐξορίστοι, τοὺς ὁποίους ἐπιπετεῦθησαν εἰς τὸν Καπετὰν Ὀσμᾶν, ἵνα τοὺς ἐδηγήσῃ εἰς Ἰεμένην.

--Καὶ μὲ ποῖον δικαίωμα ἐρωτᾷς. Γυρίσετε γρήγορα πίσω, διότι θὰ μεταχειρισθῶ βίαν.

Ὁ Ζιᾶ πατὰς ἀπήντησεν ἀξιοματικῶς.

--Ἐάν δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ σὲ ἐρωτῶ, εἴναι θὰ τὸ ἔκαμνα.

--Ποῖος εἶσθε λοιπὸν;

--Ἀφοῦ ἐπιμένεις νὰ μὴ ἀκούς σου λέγω, ὅτι εἶμαι ὑπασπιστὴς ἐκ τῶν ἀνακτόρων, σταλείς ἀπὸ τὴν Α. Μ., διὰ νὰ ἐξελεγῶ κατὰ ποῖον τρέπον ὁ πλοίαρχος Ὀσμᾶν ἐκτελεῖ τὴν ἀποστολὴν του. Θέλω νὰ ἴδω, ἐάν ὁ πλοίαρχος Ὀσμᾶν ἐκπληροῦ τὸ ἐδικταγὰς, τὰς ὁποίας ἔχει... Σπύρις τοῖρα ποῖος εἶμαι;

Ὁ Ζιᾶ πατὰς εἶχεν εἰπῆ πάντα ταῦτα διὰ τὸν ναῦτον ἡρέμου καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸσον τελείαν τουρκικὴν προφορὰν, ὅστε ὁ δυστυχὴς ναῦδὲν ἠδύνατο νὰ ἀρθρώσῃ οὔτε λέξιν.

Ὁ ὑπασπιστὴς ἐπωφελοῦμενος τῆς παραγῆς του ἐπανελάθει.

--Μουσταφᾶ ἀγᾶ. Ὑπάρχουσι σοβαραὶ ὑπόνοιαι κατὰ τοῦ πλοίαρχου Ὀσμᾶν. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸν ἐπιπέλωμεν μετὰ προσοχῆς καὶ κρυφίως.

Ἐάν αἱ ὑποψία μας ἀποδειχθῶσιν ἀληθεῖς, τό-

τε τὸ καὶ ἔλοι ὅσοι ὑπηρετοῦν τὸν πλοίαρχον ὡς τιμωρηθῶσιν σκληρῶς... Ηὐνόητες;

— Ἐξοχώτατε· ἐγὼ εἶμαι εἰς ἀπλοῦς ναῦτης καὶ ἐκτελῶ μόνον τὰς διαταγὰς ποῦ μοῦ δίδουν, ἀπάντησεν ὁ δυστυχὴς Μουσταφᾶς τρέμων.

— Ακριβῶς καὶ ἐγὼ σοῦ ζητῶ νὰ ἐκτελέσῃς κατὰ γράμμα τὰς διαταγὰς, ποῦ θὰ δώσωι... καὶ ἔχει τὰς διαταγὰς τοῦ πλοίαρχου σου. Μόνον ἔτσι θὰ διαφύγῃς τρομερὰν τιμωρίαν καὶ μάλιστα θὰ ἀνταμειβῆς.

— Ἀλλὰ πῶς θὰ πεισθῶ ὅτι εἰσθε πράγματι ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα;

— Θὰ πεισθῆς ἀργότερα ὅταν θὰ φθάσωμεν εἰς Υἱμένην καὶ θὰ μὲ ἰδῆς νὰ ἀποκαλυφθῶ διὰ νὰ συλλάβω τὸν καπετὰν Οσμάν.

Οἱ ἀόριτοι οὗτοι λόγοι τοῦ Ζιὰ πασᾶ, λεχθέντες μετὰ μεγάλης αὐστηρότητος καὶ ἀδιατάκτου φυγραιμίας ἐργονταίουτον ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ δυστυχῆος ναύτου, ὥστε ἤρχισε νὰ τρέμῃ.

Ὁ Ζιὰ πασᾶς ἐπανελάβε διὰ τόνου ἡρεμωτέρου.

— Ἄκουσε φίλε μου, θὰ σοῦ δώσω μίαν σοβαρὰν συμβουλήν. Ἐάν ἀντισταθῆς ἢ ὅτις σου θὰ καταστῆ χειροτέρα ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ πλοίαρχου Οσμάν. Τούναντιον δέ, ἂν μὲ ὑπακούσῃς οἰκαιοθελῶς, τοῦ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ λάβῃς τέτοιαν ἀμοιβήν, ὅσον δὲν θὰ ἠμπορούσας ποτὲ νὰ φαντασῆς. Ὁ ναύτης ἤκουε τοὺς λόγους τούτους ἐν τῇ γῆ καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην.

Ὁ ὑπαπιστῆς ἐξηκολούθησε.

— Μὴ νομίζῃς, ὅτι ἔχω τὴν ἀνάγκην νὰ προ-

Ἀντιληφθεὶς τὴν ὀρθότητα τῶν γενομένων παρατηρήσεων, προσέθεσε.

— Τὸ μάλιστα εἰσθε μάρτυρες, ὅτι ἕκμα πᾶν τὸ δυνατόν. Τοὺς ἐπυροβόλησα μάλιστα. Δυστυχῶς ἢ ἀπρόδρατος ἦτο τόσον αἰφνίδιος καὶ τόσον ταχεῖς, ὥστε δὲν ἤδύνατο νὰ προληφθῇ.

— Μείνατε ἤσυχος δι' αὐτῶ. Ὁ σύντροφός μου ἐγὼ εἶμεθα ἔτοιμοι νὰ ἐπιβεβαιώσωμεν, ὅτι ἐξετελέσατε τὸ καθήκόν σας μέχρι κεραίας.

— Σας εὐχαριστῶ πολὺ, ἀπάντησεν ὁ δυστυχὴς πλοίαρχος ἀηλιπισμένος.

Κατόπιν διεταξέ νὰ ἐκκινήσῃ τὸ πλοῖον καὶ πάλιν. Ἐκτὸς τῶν τεσσάρων ἐξουσίτων εὐρίσκειτο προσεὶ ἐπὶ τοῦ πλοίου καὶ εἰς ἕτερος ἐπιβάτης μεταβαίνων εἰς Αραβίαν καὶ τὸν ὅποιον εἶχον παραλαβῆ κατὰ σύστασιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν. Ἐκαλεῖτο Σαμῆ βέης καὶ μετέβαινε, ὡς ἔλεγεν, εἰς Δεζέδδαν ὡς οἰκονομικὸς ὑπαλληλος.

Ἦτο τριάκοντα πέντε ἐτῶν, μὲ χαρακτηριστικὰ συνεπασμένα, μελαγχροινὸς καὶ ἀρρενωπός.

Καθ' ὄλον τὸν διάπλουον μόλις δις ἢ τρίς εἶχεν ἀποστείνει τὸν λόγον πρὸς τὸν πλοίαρχον διὰ νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ καιροῦ.

Διήρχειτο ὀλοκλήρους ἡμέρας ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, καθήμενος ἐπὶ μιᾶς ἔδρας τὴν ὅποιαν εἶχε φέρει αὐτὸς καπνίζων διαρκῶς σιγαρέττα καὶ ἀναμετρῶν διαρκῶς μεταξὺ τῶν δακτύλων τὸ κομολόγιόν του.

Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς θραπευτέως ὁ Σαμῆ βέης ἐκοιμάτο ἐν τῷ θαλαμίσκῳ του.

Ο θέρυθος καὶ ἡ ταραχὴ τὸν εἶχον ἀρπυνίζε-
 ἀποτόμως. Ἐνεδύθη ἐν σπουδῇ καὶ ἔσπευσε πρὸς
 τὸ κατ'ἀστραμα. Ἄλλ' ὅταν αὐτὸς ἤλθον ὄλα
 εἶχον τελειώσει καὶ τὸ ἀτιμόπλοιον ἀνελάμβανα-
 τὴν περιαν του. Ἐπληρώσατε τοὺς ἐν τῷ κατα-
 στρώματι διὰ πληροφορηθῆ τὴν αἰτίαν τοῦ τῶσου
 θερῆου. Μαθὼν τὴν φυγὴν τῶν ἐξοριστῶν, ἐξάνη
 λυπηθεὶς πολλὸ καὶ ὠχρίασε.

—Τί λέγετε, ἐκραύχασε.

Πῶς ἔφυγον; εἶναι ἀδύνατον.

—Δυστυχῶς ὅμως εἶναι ἀλήθεια.

—Ἄλλὰ πῶς ἤδυνήθησαν νὰ φύγουν, ἀπὸ ἧσαν
 κλεισμένοι;

—Κανεὶς δὲν γνωρίζε: ἀκόμη καλὰ. Ὅπως δὴ-
 ποτε ὅμως αὐτοὶ αἱ Ἄγγλοι οἵτινες ἐπιθετάθη-
 σαν εἰς Πόρτ-Σαίτ φαίνεται πῶς ἦσαν σύντροφοι
 τῶν ἐξοριστῶν. Καὶ αἱ δύο ἐκεῖναι γυναῖκες, ἦ-
 σαν ἄνδρες μετμηρισμένοι. Ἄλλοι συνόνοχοι τοὺς
 ἐπεριέμειναν εἰς μίαν θάλασσαν. Ὅλα τὰ εἶχον σχεδι-
 ἄσει θαυμάσια.

Μετὰ τὴν διήγησιν αὐτὴν ὁ Σαμὴ βέης κινῶν
 τὴν κεφαλὴν διηρθύθη πρὸς τὸν πλοίαρχον.

Οἷσος εὐρίσκειτο ἐν τῷ θαλαμίσκῳ του καθήμε-
 νος ἐπὶ τοῦ καναπέ καὶ κρατῶν τὴν κεφαλὴν με-
 ταξὺ τῶν χειρῶν του. Ἦτο τῶσον καὶ ἀδελφικῆς
 ἀπὸ τῆς Οὐβερὰς οἱ τοὺ ἀνέψους ὥστε δὲν ἤκουε
 τὴν θύραν ἀνοιγμένην. Ὁ Σαμὴ βέης προύχωρη-
 σε βραδέως καὶ ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ
 Ὀσιαῦν ἐρέντης. Ὁ πλοίαρχος ἀνεπήδησε καὶ ὤ-
 φησε τοὺς ὀφθαλμούς.

—Ἐμαθον, εἶπεν ὁ νεοελθὼν, ἦτι αἱ τῶσταιρες
 ἐξοριστοὶ ἐδραπέτευσαν.

—Ἄλλοίμονον, ναί, ἀπεκρίθη ὁ θυτυχῆς.

—Οἱ ξένοι, οἵτινες ἐπιθετάθησαν εἰς Πόρτ-
 Σαίτ διηκόλουν τὴν φυγὴν τῶν.

—Ναί.

—Ἐκ Κ)πόλεως εἶχετε λάβει διαταγὴν νὰ μὴ
 παραλάβητε ἄλλους ἐπιβάτας. Διατί παρέβητε
 τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην;

Παρὰ τὴν ἐξάντησιν του ὁ πλοίαρχος δὲν ἤ-
 δινήθη νὰ μὴ παρατηρήσῃ τὸν συνομιλητὴν του κα-
 τ'ἄληκτος.

—Ἄλλὰ, μὲ ποῖον δικαίωμα, εἶπε, μοῦ προβάλλ-
 λετε τοιαύτας ἐρωτήσεις; Ἐὰν διέπραξα σφάλμα
 ἢ εὐθύνη θαρῶναι ἐμένα. Δὲν ἐπιτρέπω εἰς ἕνα ἐπι-
 βᾶτην νὰ ἀναμηνύηται εἰς τὰς ὑποθέσεις μου

—Ἐὰν δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα εἶπεν ὁ Σαμὴ
 βέης, δὲν θὰ σὲ ἤρώτων.

—Καὶ ποῖος εἶσαι σύ;

—Ἐἶχον διαταγῆν νὰ σὲ ἐπιβλέπω. Καὶ εἰάν
 δὲν πιστεύης ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις

Καὶ λέγων ταῦτα ἔσυρεν ἐκ τοῦ θυλακίου του
 ἕνα σάκελλον, τὸν ὁποῖον ἔτεινε πρὸς τὸν πλοίαρχον.
 Ὁ Ὀσιαῦν βέης ἀναγνώσας τὸ περιεχόμενον
 του κατέστη κάτωχρος.

—Συγγνώμην, εἶπε, ἀποδίδων τὸ ἔγγραφον, ἡ-
 γνῶναι τὴν ἀποστολὴν σας.

Πράγματι δὲ ὁ σιωπηλὸς ἐπιβάτης, ὅστις ἔ-
 λεγον ὅτι μεταβαίνει εἰς Δζέδδαν ὡς εἰκονομικῶς
 ὑπέλληλος, ἀπεκαλύπτετο νῦν, ὡς ἄνθρωπος τοῦ

Γιλιζή, ἐπιφορτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀβδούλ Χαμήτ νὰ ἐπιβλέπῃ τὸν πλοίαρχον καὶ τοὺς ἐξορίστους.

— Σαμὴ βέη, ἐπανέλαβεν ὁ πλοίαρχος ἰκευτικῶς, ἐθελοκωθῆτε ὅτι δὲν εἶμαι ἐγὼ ἕνοχος διὰ τὴν φυγὴν τῶν ἐξορίστων.

— Ὅχι· μόνον εἶσαι ἕνοχος, ἀλλὰ τὰ πάντα δεικνύουν ὅτι εἶσαι καὶ συνένοχος.

— Πῶς δύνασθε νὰ πιστεύσῃτε τοιοῦτόν τι;

— Ἄραυ τὰς εἶχεν ἀπαγορευθῆ ρητῶς, ταῖς παρελάβετε ἐπὶ τοῦ πλοίου τοὺς ψευδοάγγλους.

— Ναί· ἔχετε δίκαιον· τοὺς ἐπίστευσα καὶ αὐτοὶ μὲ ἐγέλασαν.

— Διγλαδὴ, ὁμολογῆτε, ὅτι ἐλάβατε, ἕνα ἀγερὸν κομπόδεμα.

— Φυσικὰ ἄλλως διατί θὰ τοὺς ἔπεινα; Μοῦ ἐπλήρωσαν ὅμως μόνον τὸ κανονικὸν εἰσιτήριον, ὄχι ἕνα ἀγερὸ κομπόδεμα ὅπως λέτε.

— Καὶ πόσον εἶναι τὸ κανονικὸν εἰσιτήριον;

— Τρεῖς λίραι.

— Ὅποτε ἐλάβατε μόνον 15 λίρας ἐν ὄλῳ;

— Ναι.

— Μὴ νομίζῃς λοιπὸν πῶς ἔχεις νὰ κάμῃς μὲ κανένα ἔλακα; ἀπήντησεν ὁ Σαμὴ βέη.

— Δὲν ἐννοῶ τί θέλετε νὰ εἰπῆτε;

— Θέλω νὰ εἶπω ὅτι μὲ ἀπατάς. Ἀλλὰ μάθε ὅτι ἐγὼ τὰ γνωρίζω ὅλα.

Ὁ Σαμὴ βέης εἶχε προφρεῖ τοὺς τελευταίους αὐτοὺς λόγους, διὰ τὸν ὅσον πειστικῶς καὶ κατηγορηματικῶς, ὥστε ὁ πλοίαρχος ἐρρίγησεν.

3.84

4.28

Τιμᾶται ἀντὶ γρασιῶν ἀργυρῶν 15

ΒΙΒΛΙΟ